

**Мақмұт Замахшаридың
«Мукаддимат әл-әдәб» сөздігі (XII ғ.)**

**Қарағанды
2023**

**Мақмұт Замахшаридың
«Муқаддимат әл-әдәб» сөздігі (XII ғ.)**

**Қарағанды
2023**

УДК 80/81
ББК 81.2
Ж22

Мақсұт Замахшаридың «Мукаддимат әл-әдәб» сөздігі (XII ғ.).
Құрастырғандар: Ш.Ш.Жалмаханов, Е.Е.Серімов, Ж.А.Ағабекова. – Қарағанды:
TENGRI баспаханасы, 2023. – 282 б.

Сөздікте түркі халықтарының орта ғасырлардағы елеулі жазба ескерткіштерінің бірі Замахшаридың «Мукаддимат әл-әдәб» сөздігі (XII ғ.) түркішенің арабша транслитерациясы, түркіше-қазақша-орысша сөздік ретінде берілді. Сөздік қазақ тілі лексикасының тарихын терең тани түсу үшін маңызы зор деп білеміз.

Сөздік филолог мамандарға, оның ішінде лингвистерге, осы мамандық бойынша білім алушы жастарға және тіліміздің тарихын білгісі келетін жалпы оқырманға арналған.

ISBN 978-601-7652-71-5

Сөздік Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университеті ғылыми кеңесінің 2023 жылдың 21 маусымындағы шешімімен (№ 17) баспаға ұсынылды.

Пікір жазғандар:

филология ғылымдарының докторы, профессор М.К.Ескеева,
филология ғылымдарының докторы, профессор М.І.Әбдулов

Сөздік ҚР БҒМ-інің 2021-2023 жж. арналған қаржыландыру гранты бойынша (AP09260486) «Қазақ тілінің тарихи-лингвистикалық аспектіде дамуы (әз-Замахшаридың «Мукаддимат әл-әдәб» сөздігі (XII ғ.) материалы негізінде)» ғылыми жобасы аясында дайындалған.

УДК 80/81
ББК 81.2

ISBN 978-601-7652-71-5

ISBN 978-601-7652-71-5

9 786017 65271 5

Түркі жазба ескерткіштерімен тарих койнауынан жеткен әрбір сөз – түркі халықтарының әрқайсысы үшін ұлттық қазына. Себебі ол сөздер – әрбір түркі тайпасы мен ұлысының, ұлты мен халқының мұрасы.

Орта ғасырлардың тарихи сахнасында түркінің, мұсылманның мәдениетіне ғана емес, адамзаттың өркеніетіне өз үлестерін қосқан бірнеше түркі мемлекеті болды. Олар: Қимақ қағанаты, Оғыз, Қарахан мемлекеттері, Қыпшақ хандығы, Селжүк сұлтандаты, Қидандар мемлекеті, Найман, Жалайыр, Керейттердің хандықтары, Алтын Орда мемлекеті, Шағатай ұлысы. Солардың ішінде ең ұзақ өмір сүргендерінің, мұсылман және түркі мәдениетіне ерекше із қалдырғандардың бірі – Хорезмшахтар мемлекеті (1097-1231 жж.). Хорезм мемлекетінің өсіп-өркендеуіне білім-ғылым, өнер саласындағы еңбектерімен үлес қосқан әлемге өйгілі данышпан Әбу әл-Қасым Махмұт ибн Омар ибн Мұхаммед әл-Хорезми өз-Замахшари (1075-1144). Ол – артына мұраға алпыс шақты еңбек қалдырған тұлға. Оның еңбектері теология бойынша шарият заңы, ислам ағымдары, экзегетика (Құранның тәпсірі), өнер саласы бойынша поэзия саласында өзінің өлең-жырлары, көркем-дидактикалық туындылары, фольклорлық шығармалары (мақал-мәтелдер жинағы), географияға арналған туындысы, әр түрлі тақырыптардағы он шақты мақаласы, араб тілінің грамматикасы және лексикографиясынан бірнеше еңбек қалдырды. Ең басты лексикографиялық шығармасы – Замахшари төрт тілді «Мукаддимат әл-әдәб» сөздігі (XII ғ.).

Замахшаридың «Мукаддимат әл-әдәб» аударма сөздігінің тілдерді қамту жағынан 3 түрлі: арабша-парсыша сөздігі, арабша-парсыша-түркіше сөздік, арабша-парсыша-түркіше-монғолша сөздік. Бұқарадағы Әбу Әли ибн-Сина кітапханасында Замахшари сөздігінің 2 қолжазба данасы сақталған. Бірінші данасы – *Арабша-парсыша сөздігі* 1305 жылы катиб Хамид Хафиз көшіріп жазған. Бұл нұсқада арабша мәтін есімдер, етістіктер, шылаулар, септік жалғау, жіктік жалғау деген бөлім бар да, ал парсы тіліне аударған тарауында есімдер мен етістіктер бөлімдері ғана бар. *Арабша-парсыша-түркіше сөздігі* түркіше бөлімін Замахшари Хорезмді 1127-1156 жылдары билеген Аладдин Атсыздың бұйрығымен қосқан. Сөздік есімдер, етістіктер, шылаулар, септік жалғау, жіктік жалғау деген 5 бөлімнен құралған. Сөздіктегі есімдер лексикалық-тақырыптық қағидамен берілген. Мәселен, уақытты, аспан денелерін атайтын, жерге, суға өсімдік әлеміне, үй жабдықтарына қатысты, жаратқан құдырет пен оның теңеулері, адам ағзасы атаулары деген топтарға бөлініп тізбеленген. Етістіктер туралы 2-тарау 12 бөлімнен тұрса, оның 11 бөлімі 3 дыбыстан, 1 бөлімі 4 дыбыстан тұратын етістіктерге арналған. Араб сөздерінің саны парсы және түркі сөздерінен көп. Араб сөздерінің ол екі тілге аударылмауын зерттеушілер олардан баламаларын таппаумен байланыстырады [1:1-7]. Бұқарадағы Әбу Әли ибн-Сина кітапханасындағы қолжазбаның екінші данасы – *Арабша-парсыша-түркіше-монғолша сөздігі* 1492 жылы катиб Дервиш Мұхаммед көшіріп жазған. Бұл нұсқада лұғаттық мәтіндерді есімдер (6250 лұғаттық мақаладан тұрады), етістіктерге (11 тарауша 3 дыбысты түбір, 4 тарауша 4 дыбысты түбір) бөлу ғана бар. Зерттеуші, өзбек ғалымы З.Исломов араб, парсы, монғол нұсқалары қара сиямен, түркі нұсқасы жоса бояуымен жазылғанына дейін ерекше назар аударған [2:15-22]. Үш түрлі сөздік нұсқасын әлемнің бірнеше елінің ғалымдары жан-жақты зерттеген. Ол жайлы монографиялық «Замахшаридың өмірі мен шығармашылығының зерттелуі» деп аталатын 2.1 тараушында баяндалады.

Сөздік кесте профессор Н.Н.Поппенің 1938 жылы жариялаған «Монгольский словарь «Мукаддимат ал-әдәб». Часть I» атты еңбегінің «Монгольско-тюркский словарь» деп аталатын II бөлімі, түркі сөздері мен фразаларына қосымшалар мен толықтырулар қосымшасы және түркі сөздерінің көрсеткіші деген III бөлім бойынша түзілген. Н.Н.Поппенің бұл еңбегінде 1492 жылы қайта көшірілген *Арабша-парсыша-түркіше-монғолша сөздігі* пайдаланған. Сөздіктің түркіше-орысша кестесін түзген, латынша кириллицаға транслитерация жасаған, заң ғылымдарының кандидаты, доцент Е.Е.Серімов, түркішеңің арабша транслитерациясын жасаған филология ғылымдарының кандидаты,

қауымдастырылған профессор, қазақ және араб тілдерінің маманы Ж.А.Апабекова. Қазақшаға аударған филология ғылымдарының докторы, профессор Ш.Ш.Жалмаханов. Сөздік әліппелік қағида бойынша жасалды.

---

1. Хасанов С. Махмуд Замахшари и его рукописное наследие // The Muqaddimat al-Adab: A Facsimile Reproduction of the Quadrilingual Mfmscript (Arabic, Persian, Chagatay and Mongol). – Tokyo, 2008. – Б. 1-7.

2. Исломов З. Научный анализ рукописи четырехязычного словаря «Мукаддимат ал-адаб» Махмуда Замахшари// The Muqaddimat al-Adab: A Facsimile Reproduction of the Quadrilingual Mfmscript (Arabic, Persian, Chagatay and Mongol). – Tokyo, 2008. – Б. 15-22.

Реттік саны		Түркіше	Қазақша	Орысша
1		2	3	4
1.	آباک	аб ак	аппак	совершенно белый
2.	آبادان بولدی یئر	абадан болды йер	жер абаптандырылды	местность стала благоустроенной
3.	آبادان بولدی سراي	абадан болды сарай	сарай абаптандырылды	дворец стал благоустроенным
4.	آبادان يئر	абадан йер	абаптандырылған ел	благоустроенная страна
5.	آبادان قىلغان	абадан қылған	абаптандырған	благоустроивший
6.	آبادان قىلغۇچى	абадан қылғучы	абаптандырушы	благоустраивающий
7.	آبادان قىلغۇچى اير	абадан қылғучы ер	абаптандырушы еркек	мужчина, который благоустраивает
8.	آبادان قىلدى اتى اير	абадан қылды аны ер	еркек оны абаптандырды	мужчина благоустроил ее
9.	آبادان قىلدى اير خراب يردى	абадан қылды ер хараб йерні	еркек бос жерді абаптандырды	мужчина благоустроил опустошенную страну
10.	آبادان سراي	абадан сарай	абаптандырылған сарай	благоустроенный дворец
11.	آبادان لىق بولسون سانقا	абаданлық болсун санқа	саған игілік болсын!	да будет тебе благоустройство!
12.	آبادان لىق بولسون سانقا	абаданлық болсун санқа	саған игілікті болсын!	да будет тебе благоустройство!
13.	اباھا	абайа	аға (көке, тәте)	дядя по отцу (м)
14.	آب روى سوز بولدى	абруйсыз болды	абыройсыз болды	потерял авторитет
15.	آبشا كورگان خاتون	абушка көрген хатун	күйеуі көрген қатын	женщина, увиденная мужем
16.	آبشاسى اويىكە بىردى كېلىن ئى	абушқасы үйіге йіберді келінні	күйеуі келінді үйіне жіберді	муж послал свою жену домой
17.	آبشاسىز	абушқасыз	күйеусіз (бойдақ)	неимеющая мужа
18.	آبشاسىقا باللاخان اولخان	абушқасықа бақлаған оғлан	күйеуінің қарауындағы бала	дитя, привязанное к ее мужу
19.	آبشاسى ئى سور خاتون	абушқасыны север хатун	күйеуін сүйген қатын	женщина, любящая своего мужа
20.	آبشا	абышка	күйеу	старик
21.	آبشالىق خاتون	абышқалық хатун	күйеудегі қатын	замужняя женщина
22.	آبشاسىز قىلدى اير اولخان	абышқасыз қалды қыз оғлан	қыз бала күйеусіз қалды	дочь осталась без мужа

23.	شەرقىلىق قېلىدى انكا	شاگىرەدلىك كىلدى انغا	оған шәкірт болды	был ему учеником
24.	اڭارتتى	اڭارتتى	ағартты	сделал его белым
25.	اھلاق قېلىدىم فلان كېشى بېرلا	اھلاق قىلدىم فىلان كىشى بىرلە	بىر كىسىمەن وئاشالاندىم	я уединился с таким-то человеком
26.	اخرىدى تىدىن فلان	اخرىدى اندىن فىلان	ونىمەن اىۇردى	такая-то вещь от того
27.	اخرىدى كۆزى	اخرىدى كۆزى	كۆزى اىۇردى	его глаза болели
28.	اخرىق	اخرىق	اىۇرۇ	болезнь
29.	اخرىق بولدى	اخرىق بولدى	اىۇرۇ بولدى	стал болен
30.	اخرىق بولدى اير	اخرىق بولدى اير	ايرەك اىۇرۇ بولدى	мужчина заболел
31.	اخرىق قېلىدى كى	اخرىق كىلدى انى	ونى اىۇرۇ كىلدى	сделал его большым
32.	اخرىق قېلىدى كى طعم	اخرىق كىلدى انى طعم	تاغام ونى اىۇرۇ كىلدى	пища причинила ему болезнь
33.	اخرىقان	اخرىقان	اىۇرغان	захворавший
34.	اخرىقان كۆز	اخرىقان كۆز	اىۇرغان كۆز	больной глаз
35.	اخرىق لار ئۆيىك ايوى	اخرىق لار ئۆيىك اىوى	اىۇرۇخانا	больница
36.	اخرىق لىق قېلىدى كى	اخرىقلىق كىلدى انى	ونى اىۇرۇلۇ كىلدى	сделал его большым
37.	اخرىق لىق دىن داھى ئۆلەپ لىق دىن بېھوش لۇڭدىن	اخرىقلىق دىن داغى تەلبەلىق دىن بېھوشلىق دىن	اىۇرۇلۇقتان جەنە اىۇرۇسۇتۇقتان, سەزبەستىكتەن	от (монг. опьянения), болезни, ненормальности и бесчувствия
38.	اخرىقنى سۇردى	اخرىقنى سۇردى	اىۇرۇدى سۇرادى	спросил о больном
39.	اخرىق سۆز بوغۇزلادى ئۆيۈنى	اخرىق سۆز بوغۇزلادى ئۆيۈنى	اىۇرۇسۇز (ساۋ) تۈيەنى باۋىزلادى	убил небольшого верблюда
40.	اخرىق قېلىدى قىقە انى	اخرىقلىق كىلدى انى	سول اىۇرۇ كىلدى	работа причинила ему болезнь
41.	اھۇ	اھۇ	ۇ	яд
42.	اھۇ بېردى ئىشەن ھە	اھۇ بېردى ئىشەن ھە	دۇشپانغا ۇ بېردى	дал врагу яд
43.	اھۇ لىقى اش ھە	اھۇ لىقى اش ھە	اسقا ۇ قاتتى	подмешал к пище яду
44.	اھۇ اش قېلىدى تەقە	اھۇ اش قېلىدى تەقە	ۇ اھۇ اش قېلىدى تەقە	яд подействовал на него
45.	اھۇز	اھۇز	ۇىز	молозиво
46.	اھۇسىز بىلان	اھۇسىز بىلان	ۇسىز بىلان	неядовитая змея
47.	اھۇز	اھۇز	اھۇىز	отверстие (сосуда) , рот
48.	اھۇز اجتى رۇزە ئوتقان	اھۇز اجتى رۇزە ئوتقان	اىرازە تۇتقان اھۇىز اھتى	постившийся открыл рот
49.	اھۇز اجتى رۇزە دار	اھۇز اجتى رۇزە دار	اىرازەشى اھۇىز اھتى	постник открыл рот
50.	اھۇز بېرلا اجتى سۇنى	اھۇز بىرلە اھتى سۇنى	اھۇىزبەن سۇ اھتى	пил воду ртом
51.	اھۇز سۇيى	اھۇز سۇيى	اھۇىز سۇ	вода для рта
52.	اھۇز ئۇچى	اھۇز ئۇچى	اھۇىزدىن اھۇىز	угол рта
53.	اھۇز لىدى	اھۇز لىدى	اھۇىز لىسى	запах рта

54.	اغزى بىرلا توكار دارو	ағызы бірле төкер дару	ауызға құяр дәрі	лекарство, которое льют в рот
55.	اغزى توو اراق ايراق	ағызы тувақлық ыбырық	аузы тесік құмыра	кувшин с крышкой на носике
56.	اغزیده سونى تپرادى	ағызыда суны тепреді	ауызды сумен шайды	приводил воду в своем рту в движение
57.	اغزىقا قويدى دارونى	ағызықа қойды даруны	дәріні ауызға салды	положил лекарство в свой рот
58.	اغزىدىن دين سو تامدى	ағызындын су тамды	аузынан су тамды	из его рта капала вода
59.	اغزى ئېنىك قىراغى بىرلا سوزلادى	ағызыны(н) қырағы сөзледі бірле	аузының ұшымен сөйледі	он говорил краем рта
60.	اغزىنادى	ағынады	аунады	повалаялся
61.	اغزىنادى كىلا	ағынады келе	келе (мал) аунады	животное валялось
62.	اغزى	ағыр	ауыр	тяжелый
63.	اغزى اراق بولدى خاتون	ағыр аяқ болды хатун	әйелдің аяғы ауыр болды	женщина стала беременной
64.	اغزى اراق قىلدى خاتون ئى	ағыр аяқ қылды хатунны	әйелдің аяғын ауыр қылды	сделал женщину беременной
65.	اغزى باھالىق مال	ағыр баһалық мал	өте бағалы мүлік	дорого стоящее имущество
66.	اغزى بولدى انقا يوك	ағыр болды анқа йүк	оған жүк ауыр болды	высок стал ему тяжел
67.	اغزى بولدى نرخ	ағыр болды نرخ	нарық есті	цена стала тяжелой
68.	اغزى بولدى ترازو	ағыр болды таразу	салмағы ауыр болды	вес стал тяжелым
69.	اغزى ئېشىگوز بولدى قولاشى	ағыр ешіту болды қулағы	құлағы ауыр еститін болды	его уши стали туго слышать
70.	اغزى يوك لادى خرماسى بولدى	ағыр йүкленді хурма йығачы	құрман ағашы ауырлады	тяжело обвешано плодами финиковое дерево
71.	اغزى بولدى ترازو	ағыр келді таразу	салмақ ауыр болды	вес оказался тяжелым
72.	اغزى قىلدى نرخى	ағыр қылды نرخні	нарық қымбаттатты	сделал цену тяжелой
73.	اغزى ساتقون алدى راختى	ағыр сатқун алды рахты	нарықтан қымбат сатып алды	купил по высокой цене имущество
74.	اغزى لادى ئى	ағырлады аны	оны салмақтады	почитал его
75.	اغزى لادى ئى بىرلا	ағырлады аны аш бірле	оны аспен сыйлады	угостил его пицей
76.	اغزى اراق	ағырлық	қиындық	трудность
77.	اغزى اراق قىلدى انقا اوچىسى ئى	ағырлық қылды анқа учасы йүкі	оның арқа жүгі ауырлады	монг. поднятое стало тяжелым, тюрк. спинной высок причинял ему тяжесть

78.	ағырсыз	ағырсыз	қалірсіз	неуважаемый
79.	ағыршақ	ағыршақ	ұршық	прялка
80.	адап дін ролі сіз	адапдын рузсіз	әдебсіз қалған	не удостоенный обычая
81.	адап оғранді	адап өгренді	әдеп үйренді	изучил благонравие
82.	адап оғратті анқа	адап өгретті анқа	оған әдеп үйретті	преподавал ему учитвость
83.	адаплық	адаплық	әдептік	учтивый
84.	адасқа	адасқа	тулақ	старая шкура (м)
85.	адіне күні	адіна күні	жұма күні	пятница
86.	адіне мешіді	адіна месджіді	жұма мешіт	пятничная мечеть
87.	аз	аз	аз	мало
88.	аз аз кірүрді аны ішке	аз аз кірүрді аны ішке	оны аз-аздап іске қосты	он вводил его понемногу в работу
89.	аз аз ічті сунны	аз аз ічті сунны	суды аздап ішті	пил понемногу воду
90.	аз ел	аз ел	аз ел	малочисленный народ
91.	аз қылды аны	аз қылды аны	оны аз қылды	сделал его малочисленным
92.	аз неме	аз неме	аз зат	малая вещь
93.	аз санады немеңі	аз санады немені	затты аз санады	сосчитал вещи мало
94.	аз су	аз су	аз су	небольшая вода
95.	аз тоғурур хатун	аз тоғурур хатун	аз туалын әйел	малорожающая женщина
96.	азаб йамғуры тенгри йағдурды аларға	азаб йамғуры тенгри йағдурды аларға	тәңір оларға азап жанбырын жауғызды	тенгри пролил на них дождь мучений
97.	азад	азад	азат	свободный
98.	азад болды кул	азад болды кул	кул азат болды	раб стал свободен
99.	азад қылды қулны	азад қылды қулны	құлды азат қылды	освободил раба
100.	азад хатун	азад хатун	азат әйел	свободная женщина
101.	азар бағлады	азар бағлады	азар келтірді	обида связала
102.	азарлады атасыны	азарлады атасыны	атасына азар келтірді	огорчил своего отца
103.	азған	азған	азған	испорченный
104.	азған	азған	адасқан	заблудившийся
105.	аздурды аны	аздурды аны	оны адастырды	ввел его в заблуждение
106.	аздурды аңы йолдын	аздурды аңы йолдын	оны жолдан адастырды	сбил его с пути
107.	аздурды аны шайтан	аздурды аны шайтан	оны шайтан азғырды	дьявол ввел его в заблуждение
108.	азды	азды	адасты	заблудился (монг. потерял дом)
109.	азды йабанда	азды йабанда	жапанда адасты	заблудился в степи
110.	азды йолны	азды йолны	жолдан адасты	заблудился в пути

111.	آزقوردى انى	азқурды аны	оны адастырды	сбил его с пути
112.	آزقوردى انى شيطان	азқурды аны шайтан	оны шайтан азғырды	дьявол ввел его в заблуждение
113.	آزوق	азуқ	азық	продовольствие
114.	آزوق بىردى مالينى اوغلان لاريه	азуқ берді малыны оғланларыға	балаларына малдан азық берді	монг. дал своим детям продовольствие тюрк. дал свое имущество своим детям в качестве довольства
115.	آزوق بىردى اوغلان لاريه	азуқ берді оғланларыға	балаларына азық берді	дал продовольствие детям
116.	آزوق كۆتەردى	азуқ көтерді	азық көтерді	поднял продовольствие
117.	آزوق قىلدى اول نيمه نى	азуқ қылды ол немені	ол нәрсені азық қылды	сделал из той вещи продовольствие
118.	آزوق سوز بولدى ايل	азуқсыз болды ел	ел азықсыз қалды	люди остались без продовольствия
119.	آزوق سوز بولدى اير	азуқсыз болды ер	еркек азықсыз қалды	монг. народ дал продовольствие, тюрк. мужчина оказался без продовольствия
120.	عزيز بولدى انقا	азыз болды анқа	оған қадірлі болды	стал для него почтенным
121.	عزيز قىلدى انى	азыз қылды анын	оны құрметтеді	уважал его
122.	اسوق بىردى انقه اسميق قىلدى انقه	азық берді (қылды) анқа	оған азық берді	принес ему пользу
123.	اسوق تاپتى بىلىكىدىن	азық тапты білікідін	білімнен азық тапты	получил пользу от мудрости
124.	آزق تيش	азық тиш	азу тіс	клык
125.	آزق اوق	азықлық	азулық	имеющий клыки
126.	اي	ай	ай	месяц
127.	اي باشى	ай башы	ай басы	начало месяца
128.	اي كۈن بۇ	ай күн бү	ай-күн бүл	после месяца
129.	اي تەنرى	ай теңгірі	ай, теңірі!	о тенгри!
130.	ايياغىنى اياغىغا تولغاماқ	айяғыны аяқыға толғамақ	аяғын аяғына салу	положить ногу на ногу
131.	ايياغىنى اياغىغا تولقاتتى	айяғыны аяқыға толғатты	аяғын аяғына салды	положил ногу на ногу
132.	ايياغىنى تارتتى	айяғыны тартты	аяғын тартты	уклонился
133.	ايياغى تىنگك باشى بارماغى سوق برماغيه مېنگك كوشتى	айяғының баш бармағы бармағыда мінгішті	аяғының бас бармағын сүк бармаққа мінгізді	большой палец его ноги влез на указательный палец
134.	ايلاق	айлақ	аяқ	нога
135.	ايلاق آغرىقى	айлақ ағрықы	аяқ ауруы	болезнь ног

136.	ایاق ار قامسی	аяқ арқасы	аяқтың арты	тыл ноғи
137.	ایاق استیقه بامتی	аяқ астықа башты йерні	жерді аяқ астына басты	попирал под ногами землю
138.	ایاق بیلزوک	аяқ білезүк	аяқ білезік	ножной браслет
139.	ایاق بیلزوکلینک یری	аяқ білезүкнің йері	аяқ білезігінің орны	место ножного браслета
140.	ایاق مانتدی	аяқ манды	аяқпен адымдады	шағал ногами
141.	ایاق تاموری	аяқ тамуры	аяқ тамыры	ножная жила
142.	ایاق تارتی ایشدین	аяқ тартты ішдін	істен аяғын тартты	уклонился от работы
143.	ایاق تیری	аяқ тері	аяқтың тері	ножной пот
144.	ایاق توله جاضر	аяқ тола чағыр	ыдыс толы шарап	полная чаша вина
145.	ایاق اویوشوری	аяқ уйушуры	аяғы ұйыды	онемение ноги
146.	ایاق اوستیقا اولتوردی	аяқ үстіге олтурды	аяғына отырды	сидел на ногах
147.	ایاق نینک باھی	аяқның бағы	аяғының бауы	ножная повязка
148.	ایاق نینک تاشکی یوزی	аяқның ташқы йүзі	аяғының сырты	наружная поверхность ног
149.	ایاق نینک ابرج یوزی	аяқның іч йүзі	аяғының ішкі жағы	внутренняя поверхность ноги
150.	ایاقی اکی قوی	аяқы ақ қой	аяғы ақ қой	белоногая овца
151.	ایاقیغه بیستی آی	аяқыға йетті ай	ай аяғына жетті	месяц достиг своего конца
152.	ایاقیغا خالخال سالدی	аяқыға халхал салды	аяғына бұғау салды	наложил на свои ноги кольца
153.	ایاقین کوتاردی ایت سیماک اوچون	аяқыны көтерді іт сіймек үчүн	ит сию үшін аяғын көтерді	монг. собака подняла свою ногу и помочилась, тюрк. собака подняла свою ногу, чтобы помочиться
154.	ایاقین	айанын	алақанын	ладони (genit.)
155.	آی غیر اظ	айғыр ат	айғыр	жеребец
156.	آی دین ایقا تیرکا توتتی ائی	айдын айка тегре туты аны	оны айдан айға жалдады	из месяца в месяц нанимал его
157.	آی نینک ایاقی	айның аяқы	айдың аяғы	конец месяца
158.	آی نینک قوتتی	айның қотаны	айдың қотаны	сияние вокруг луны
159.	آیران	айран	айран	молочный напиток (айран)
160.	آیردی موت ایم کوچلی	айрды сүт емгүчіні	емушіні сүттен айырды	отлучил грудного от груди
161.	آیرولوشتیлар	айрулуштылар	айрылысты	разошлись
162.	آیری	айры	айрық	развилка
163.	آیرылды	айрылды	айрылды	разделился
164.	آیرылды اندین	айрылды андын	одан бөлінді	отделился от него
165.	آیرылды اندین	айрылды андын	одан айрылысты	расстался с ним
166.	آیرылды اوسرک	айрылды есрiк	есінен айрылды	протрезвился
167.	آیریلدی یردی دین	айрылды йердiн	жерінен айрылды	расстался со своей страной

168.	ایرادی نیمه نیمه دین	айрылды неме немедін	нәрсе нәрседен бөлінді	вещь от вещи отделилась
169.	ایرادی سويك	айрылды сүйүк	сүйөк ажырады	кость отделилась
170.	ایرادی لار	айрылдылар	айрылысты	разлучились
171.	ایراییقان	айрылқан	бөлінген	отделившийся
172.	ایری لوق سالدی ایکی نیمه اراسیندا	айрылық салды екі немесе арасында	екі нәрсениң арасына айрық салды	образовал разрыв между двумя вещами
173.	ایری لوق سالدی ایکی نیمه نینک اراسیندا	айрылық салды екі немениң арасында	екі нәрсениң арасына айрық жасады	произвел разрыв между двумя вещами
174.	ایریلق سالدی اول ایکی نینک اراسیندا	айрылық салды ол екінің арасында	ол екеуінің арасына айрық салды	образовал разрыв между теми обоими
175.	ایریوشقوتلار	айрылыштылар	айырылысты	расстались
176.	ایتی انقه قایغوسینی	айтты анқа қайғусыны	оған қайғысын айтты	рассказал ему свое горе
177.	ایتی انقه رازنی	айтты анқа разны	оған расын айтты	рассказал ему свою тайну
178.	ایتی بسم الله	айтты бисмиллаһ	бисмилласын айтты	сказал бисмилла
179.	ایتورمن سيقونور من تینگری کا	айтур сен сығунур мен тенгриге	сен мен тәңірге сыйынам деп айттың	ты говоришь: я прибегаю к помощи бога!
180.	ایتاور رحمت بولسون سناقا	айтылур раһмат болсун санқа	саған айтылар рақмет болсын	говориться: да будет к тебе милосердие!
181.	عیب	айыб	айып	порок
182.	عیب قیلا دور	айыб қыладур	айып қылады	хуяят
183.	عیب قیلاقچی ایر	айыб қылқучы ер	айыпты еркек	порицающий мужчина
184.	عیب قیلاقچی کیینجه	айыб қылқучы кейінче	кейіннен айып қылушы	хулящий заочно
185.	عیب لادی آتی	айыблады аны	оны айыптады	обвинял его
186.	عیب لادی آتی انینک کیینجه	айыблады аны аның кейінче	оны сыртынан айыптады	худил его за его спиной
187.	ایلیق	айық	аю	медведь
188.	ایلیق بالاسی	айық балашы	қонжық	медвежонок
189.	ایردی آتی	айырды аны	оны бөлді	отделил его
190.	ایردی نیمه نی نیمه دین	айырды немені немедін	нәрсени нәрседен бөлді	отделил вещь от вещи
191.	ایرغان اولغان	айырқан оғлан	айырған бала	отлученное дитя
192.	عیب قويدی انقه	айыб қойды анқа	оны масқаралады	опозорил его
193.	عیب قويدی لار	айыб қойдылар	масқаралады	опозорили
194.	اق باش ات	ақ баш ат	ақ бас ат	белоголовая лошадь
195.	اق باشلیق قوی	ақ башлық қой	ақ басты қой	белоголовая овца
196.	اق بوز ات	ақ боз ат	ақ боз ат	бело-серый конь
197.	اق بولوت	ақ булут	ақ бұлт	белое облако
198.	اق ایتماک	ақ етмек	ақ нан	белый хлеб

199.	اق يوشاق تاش	ақ йумшақ таш	ақ жұмсақ тас	белый мягкий камень
200.	اق يوزلىك	ақ йүзлік	ақ жүзді	белолицый
201.	اق قهبر	ақ қачыр	ақ қашыр	белый лошак
202.	اق قوروت	ақ қурут	ақ құрт	белый сыр
203.	اق سقال بودى	ақ сақал болды	ақ сақал болды	сделалась белая борода
204.	اق سىنير	ақ сінір	ақ сінір	белое сухожилие
205.	اق تاش	ақ таш	ақ тас	белый камень
206.	اق تىكەن	ақ тікен	ақ тікен	белый шиповник
207.	اق اوزوم	ақ үзүм	ақ жүзім	белый виноград
208.	اق چىچەك	ақ чечек	ақ шешек	белый цветок
209.	اقار بورون	ақар бурун	ағар мұрын	текущий нос
210.	اقار سو	ақар су	ағар су	текущая вода
211.	اقاردى	ақарды	ағарды	белел
212.	اقدى سو	ақды су	су ақты	вода текла
213.	اقرى اچىلغان غوزه	ақзы ачылған гүзе	аузы ашылған көзе	коробочка хлопчатника, у которой устье открыто
214.	اقرى اچىلماغان غوزه	ақзы ачылмаған гүзе	аузы ашылмаған көзе	коробочка хлопчатника с закрытым устьем
215.	اق لىق	ақлық	ақшыл	имеющий белое
216.	اقسادى	ақсады	ақсады	хромал
217.	اقساق	ақсақ	ақсақ	хромой
218.	اقتوردى اننى	ақтурды анны	оны ағызды	дал ему течь
219.	اقتوردى سونى	ақтурды сунны	суды ағызды	заставил воду течь
220.	اقتى	ақты	ақты	тек
221.	اقتى بولاي لار	ақты булақлар	булақтар ақты	источники текли
222.	اقتى سو	ақты су	су ақты	вода текла
223.	اقتى سيل	ақты сіл	сел ақты	поток тек
224.	اقتىم	ақшам	ақшам	вечер
225.	اقتىم نماز چاقى	ақшам намаз чақы	ақшам намаз шағы	время вечернего намаза
226.	اقتىم چاغىرنى اچتى	ақшам чағырны ічті	ақшам шарабын ішті	вечером пил вино
227.	اقتىملىق چاغىر بىردى	ақшамлық чағыр берді анка	оған ақшам шарабын берді	дал ему вечернее вино
228.	عقل لىق بولدى	ақыллық болды	ақылды болды	стал умным
229.	الا	ала	ала	пегий
230.	اله ابانوس	ала абанус	ала абанус	эбеновое дерево
231.	الا انا	ала ағ	ала ағ	пегая лошадь
232.	الا بولدى	ала болды	ала болды	стал пегим
233.	الا بولدى انا	ала болды ағ	ағ ала болды	лошадь стала пегая
234.	الا بىلام	ала йылан	шұбар жылаң	пестрая змея
235.	الا قارغا	ала қарқа	ала қарға	пестрая ворона
236.	الا قوئى	ала қой	ала қой	пегая овца
237.	الا كوز	ала көз	ала көз	пегие глаза
238.	اله كوز	ала көз	алакөз	недобрые глаза

239.	الا كوز بولدى	ала көз болды	ала көз болды	глаза стали пегими
240.	الار اراسيندا	алар арасында	олардын арасында	среди них
241.	الار بارچه خاتون لارغا	алар барча хатунларға	олар барша әйелдерге	им всем женщинам
242.	الار بارچه خاتون لارنىڭ قولى	алар барча хатунларның қулы	олар барша әйелдердің қулы	раб тех всех женщин
243.	الار بارچه ايران لار	алар барча еренлер	олар барша еркектер	те все мужчины
245.	الار بارچه ايران لارغا	алар барча еренлерге	олар барша еркектерге	всем мужчинам
246.	الار بولك بارانورلار دشمن سارى	алар бөлек барадулар душман сары	олар дұшпан жағына бөлек барады	те другие отправляются на врага
247.	الار بولك كىلگوجى لار	алар бөлек келгүчлер	олар бөлек келетіндер	те другие приходящие
248.	الار ايكى اير	алар екі ер	олар екі еркек	те два мужчины
249.	الار ايكى ايرانىڭ قولى	алар екі ернің қулы	олар екі еркектің қулы	те двое рабы мужчины
250.	الار ايكى خاتون	алар екі хатун	олар екі әйел	те две женщины
251.	الار ايكى خاتونغا	алар екі хатунға	олар екі әйелге	тем двум женщинам
252.	الار ايكى خاتون نىڭ قولى	алар екі хатунның қулы	олар екі әйелдің қулы	те двое рабы женщины
253.	الار كوئىل سىز لار	алар көңүлсізлер	олар қорқақтар	те трусы
254.	الار قوم ساقچه تورلار	алар құм саныча турлар	олар құм санына тұрардай	они количеством как песок
255.	الار منيم دوست لاريم تورور	алар менім дошларым турур	олар менің достарым	они наши (тюрк. мои) друзья
256.	الار توباقچى لار	алар тапуқчылар	олар табақшылар	те служащие
257.	الارغا اورولگان بلا	аларқа еврүлген бела	оларға үйірілген пәле	на них обрушившаяся несчастье
258.	الارغا ياخشىلىق تىگدى	аларқа йахшылық тегді	оларға жақсылық тиді	их достигло благо
259.	الداغان	алдаған	алдаған	обманувший
260.	الداغان يلدوروم	алдаған йылдурум	алдамшы найзағай	обманчивая молния
261.	الدادى كى	алдады аны	оны алдады	обманул его
262.		алдады аны өзі сары	оны өз пайдасына алдады	он обманул его в свою пользу
263.	الدادى كى ساقچى دا	алдады аны сатықда	оны саудада алдады	обманул его в торговле
264.	الدادى ايكىلەسنى	алдады екілесіні	екеуін де алдады	обманул обоих
265.	الداشقىلار	алдаштылар	алдасты	обманули друг друга
266.	الدى اندىن بورچنى	алды андын борчны	одан қарыз алды	взял у него ссуду
267.	الدى اندىن نيمه	алды андын неме	одан нәрсе алды	взял у него вещь
268.	الدى اندىن نيمه نى	алды андын немені	одан нәрсені алды	взял у него вещь

269.	الدى يا ساتتى	алды йа сатты	алды да сатты	купил и продал
270.	الدى مال نى	алды малны	мүлікті алды	взял имущество
271.	الدى نيمه نى	алды немені	нәрсені алды	взял вещь
272.	الدى اوت نى داغى بېلىقنى اوكرالدى	алды отны дағы білікті өгренді	отты алды да білік үйренді	он взял огонь и изучил мудрость
273.	الدى سوزنى ائنيك آخريدين	алды сөзні аның ағзыдын	оның аузынан сөзін алды	взял с него обещание
274.	الدى تاختنى	алды таhtаны	таhtаны алды	поднял доску
275.	الما	алма	алма	яблоко
276.	الب	алп	батыр	герой
277.	الب بولدى	алп болды	батыр болды	стал героем
278.	الب ليق قىلدى	алплық қылды	батырлық қылды	совершил геройство
279.	التان جى	алтанчы	алтыншы	золотых дел мастер
280.	التмыш	алтмыш	алпыс	шестьдесят
281.	التмыш مىنك	алтмыш миң	алпыс мың	шестьдесят тысяч
282.	التون	алтун	алтын	золото
283.	التون بىرله بىزادى مصصف نى	алтун бірле безеді мұшафны	мұқабаны алтынмен аптады	украсил том золотом
284.	التون كىمىش	алтун күміш	алтын-күміс	золото и серебро
285.	التون سوغۇچى	алтун соғучы	алтын соғушы	монетчик
286.	التون ترازوسى	алтун таразусы	алтын таразысы	весы для золота
287.	التون اوشاڭى	алтун ушағы	алтын ұнтағы	золотые опилки
288.	التونچى توتوك	алтунчы түтүк	алтыншының түтігі	кузнечные межи ювелира
289.	التى	алты	алты	шесть
290.	التى يشار قوئ	алты йашар қой	алты жасар қой	шестилетняя овца
291.	التى يشار توبه	алты йашар теве	алты жасар түйе	шестилетний верблюд
292.	التى ياشقا كىرگن توبه	алты йашқа кірген теве	алты жасқа толған түйе	верблюд, достигший шестилетнего возраста
293.	التى يوز	алты йуз	алты жүз	шестьсот
294.	التى يوز مىنك	алты йуз миң	алты жүз мың	шестьсот тысяч
295.	التى مىنك	алты миң	алты мың	шесть тысяч
296.	التى اولوش دىن بىر اولوش	алты үлүшдін бір үлүш	алтының бірі	одна шестая
297.	التىچى ات	алтынчы ат	алтыншы ат	шестая лошадь
298.	التىچى بولدى ايلكا	алтынчы болды елге	елге алтыншы болды	стал шестым для народа
299.	التىچى بولدى ايلكا	алчаклық қылды анқа	оған ішмерездік қылды	сделал ему подлость
300.	التىچى بولدى ايلكا	алықа келді анқа іш	іс оның алдына келді	работа явилась перед ним
301.	التى ايرنى اق ايلكا	алын еріні ақ ат	астынғы ерні ала ат	лошадь, у которой нижняя губа белая
302.	التى ساجى توكولدى خوس نىنك	алын сачы төкүлді хоросның	қораздың алдыңғы қауырсыны төгілді	передние перья петуха выпали

303.	الېش بېردى انقا باشلاماق دە	алыш берді анқа бахышламақда	оған сыйлық ретінде зат берді	дал ему предмет при одаривании
304.	الېش تېلادى اندين	алыш тіледі андын	одан айырбасқа сұрады	просил у него взамен
305.	الېشىدى انى	алышды аны	оны айырбастады	обменял его
306.	الېشىنى انقا	алышты анқа	оған айырбастады	обменял его
307.	الېشىنى انقا بارماق لارنى	алышты анқа йармақларны	оған ақшаларын айырбастады	обменял ему на деньги
308.	الېشىنى نېمە نى نېمە گا	алышты немені немеге	нәрсені нәрсеге айырбастады	сменял вещь на вещь
309.	ام	ам	ам	vulva
310.	ام قىرىقى	ам қырықы	ам қыныбы	края vulvae
311.	امان تېلادى اندين	аман тіледі андын	одан аяушылық тіледі	просил у него пощады
312.	امانت قويدي انينك قاتېدە	аманат қойды аның қатыда	оған сенім артты	доверил ему
313.	امانت قويغان نى تېلادى	аманат қойқанны тіледі	кепіл қоюын сұрады	просил об отданном в залог
314.	اماج تېشى	амач тіші	соқаның тісі	зубья сохи
315.	امين ايلى انينك دعاسىغا	амин айты аның дуасықа	оның дуасына әумин деді	сказал аминь к его молитве
316.	ام نېنك كوت نېنك اراسى	амның көтнің арасы	ам мен көттің арасы	промежуток между vulva и anus (perinaeum)
317.	امراق بولدى نېمە گا	амрақ болды немеге	нәрсеге құштар болды	полюбил вещь
318.	امير ئوتتى اندين	амыр тутты андын	одан құтылды	отдохнул от него
319.	اننا	анна	ана	мать
320.	اندين بېلا توقى قان ساچ	анадын біле тоққан сач	анасынан туғаннан бар шаш	родившийся вместе с волосами от матери
321.	انيسى دىن	анасыдын	анасынан	от матери
322.	انبار بېردى يەرگە	анбар берді йерге	елге астық қорын берді	дал стране житницу
323.	انگا	анга	оған	ему
324.	اندا	анда	анда	там
325.	انداغ ساغىن كېم من بو لېشىنى قېلىدىم	андай сағын кім мен бу ішні қылдым	андағын, кіммен бұл істі жасадым	думаю, что ту работу сделал я
326.	انداق بېرىدى كىتاب نى كېم سا	андақ бітіді кітабны кімзе	ол кітапты кім бітірді (жазды)	монг. написал так книгу, чтобы читали тюрк. написал так книгу некто
327.	انداق و مۇنداق	андақ ве мундақ	анда-мұнда	так или иначе
328.	انداق	андлық	анттық	клятвенный
329.	اندين	андын	одан	от него
330.	اندين يېمان راق تور	андын йаманрақ тур	одан жаманрақ	хуже его
331.	اندين تون نى	андын тонны	одан тонды	от него шубу
332.	انقا اېلچى	анқа елчі	оған елші	к нему посол

333.	تاقە اۆلۈكى ايلكارى تورور	انقا ەلىكى ىلگەرى تۇرۇر	оған қолы ىлгەرى тұрар	к нему рука его вперед
334.	انقا يەتى	انقا йеті	оған жетті	достиг его
335.	انقا قويدى ايشنى	انقا қойды ішні	оған іс қалдырды	положил ему работу
336.	انقا تەبە لۈك دىن اولوش بار	انقا телбелікдін үлүш бар	онда есуастықтың белгісі бар	у него есть доля ненормальности
337.	انقا تولتوردى	انقا толдурды	оған толтырды	наполнил его
338.	انقا اورۇشدا	انقا урушда	онымен ұрыста	к нему в драке
339.	انقا اتعام بېردى	انقا інғам берді	оған мейірім көрсетті	оказал ему милость
340.	انقلادى اوشنى	انقلادی ішні	істі аңдады	понял работу
341.	انقلاتتى انى نېمە دىن	انقلатты аны немедін	оны нәрсе туралы аңдатты	информировал его о чем-то
342.	انقلاتتى انى فلان نېمە بېرلە	انقلатты аны філан неме бірле	оны бір нәрсе туралы аңдатты	познакомил его (торк с такой-то) вещью
343.	انقلاتتى انى فلان اوشكە	انقلатты аны філан ішке	оны бір іс туралы аңдатты	объяснил ему такую-то работу
344.	انقلاتتى انى اوشدىن	انقلатты аны ішдін	оны іс туралы аңдатты	информировал его о работе
345.	انقلاتتى انى اوشكە	انقلатты аны ішке	оған істі түсіндірді	разъяснил ему работу
346.	انقلاتتى اوشدىن	انقلатты ішдін	оны істен хабардар етті	информировал (монг. его) о работе
347.	انقىر	анқыр	үйрек	турпан (м.)
348.	انت	ант	ант	клятва
349.	انت بېردى انقه	ант берді анқа	оған ант берді	дал ему клятву
350.	انت بېردى انقه تېنگرى بېرلە دعوسى اوچون	ант берді анқа тәңрі бірле даусы үчүн	оған азабы үшін тәңір атынан ант берді	он дал ему клятву именем тәңгри вследствие своей тяжбы
351.	انت تېنگرى كا	ант тәңріге	тәңірге ант	клятва тәңгрию
352.	انت اچدى	ант ічді	ант су ішті	дал клятву
353.	انت اچدى تېنگرى بېرلا	ант ічті тәңрі бірле	тәңір атынан ант берді	дал клятву именем тәңгрия
354.	انت اچوردى انقا	ант ічүрді анга	оған ант бергізді	заставил дать ему клятву
355.	انت اچىشتىلار تېنگرى انى بېرلا	ант ічіштілер тәңрі аты бірле	тәңір атынан ант берісті	они произнесли взаимно клятву именем тәңгрия
356.	انت اچىشتىلار	ант іштілер	ант берісті	они дали взаимно клятву
357.	انت قا تۇرۇلغان	антка тутулған	антпен байланған	связанный клятвою
358.	انت لاشتى اونك بېرلە	антлашты аның бірле	бірге анттасты	связался с ним взаимной клятвой
359.	انت لىق	антлық	анттық	клятвенный
360.	انوقى	ануқ	дайын	готовый

361.	اتوق بولدى اوش اوچون	анук болды іш үчүн	іске дайын болды	стал готов для работы
362.	اتوق بولدى لار دشمن كه	анук болдылар душмане	жауга дайын болды	приготовились к врагу
363.	اتوق قىلدى	анук кылды	дайын кылды	сделал готовым
364.	اتوق قىلدى نيمه نى	анук кылды немені	нәрсені дайындады	приготовил вещь
365.	اتوق ليق	ануклық	дайындық	готовность
366.	اتوقنى	ануты	даярлады	приготовил
367.	انچاق	анчак	тек, тек қана	только
368.	انى قىلىك سارى بىردى	аны аның сары йіберді	оны соның бағытына қарай жіберді	послал его по направлению к нему
369.	انى قىلىك بىرلا	аны аның тілі бірле	оны оның тілімен	его языком его
370.	انى استون قىلدى دشمن يكا	аны үстүн қылды душманыға	оны душпанынан үстем қылды	дал ему преимуществу над его врагом
371.	اتىلىك ايلغه بولدى	аның алыға болды	оның алдына жүгінді	предстал перед ним
372.	اتىلىك ايلقا كىلدى	аның алықа келді	оның алдына келді	предстал перед ним
373.	اتىلىك باشيقه قاتتى	аның башықа қақты	оның басынан ұрды	ударил его по голове
374.	اتىلىك بىرلا	аның бірле	онымен бірге	с ним
375.	اتىلىك بىرلا چاغىر دالاشدى	аның бірле чағырдалашды	онымен бірге шарап ішті	монг. во время питья с ним вина, <i>тюрк.</i> пил с ним вино
376.	اتىلىك عايشيق لىلى بار دور اول نيمه كا	аның ғашықлықы бар дур ол немеге	оның ол нәрсеге әуесі бар	у него есть склонность к той вещи
377.	اتىلىك دىك قىلدى	аның дек қылды	сондай қылды	сделал как тот
378.	اتىلىك يمان ايش بار	аның йаман іш бар	оның жамаң ісі бар	есть его плохая работа
379.	اتىلىك يول باشىنى توتتى باتوت قىلماق اوچون	аның йол башыны туты йанут қылмақ үчүн	ол қайтқанша оның жолын күтті	он. взял начало пути его, чтобы совершить возвращение
380.	اتىلىك كىينچه باردى	аның кейінче барды	оның артынан барды	пошел вслед за ним
381.	اتىلىك كىينچه يوردر كوشى	аның кейінче йурур кіші	оның артынан жүрер кісі	идущий в след за ним человек
382.	اتىلىك كىلى كا باردى	аның кейініге барды	оның артынан барды	пошел вслед за ним
383.	اتىلىك قوايغه يتتى	аның қавлығы йетті	оның сөзін қабылдады	послушался его слова
384.	اتىلىك قاتىنده	аның қатында	оның қасында	около него
385.	اتىلىك قاتىنده نيمه لار اتىلىك سالى بار	аның қатында немелернің бар	оның қасында көп бар	есть множество

386.	آتېنىك قاتېنىده تاپىلور ايش دور	аның қатында тапылур іш дур	оның қасында іс табылар	есть работа, которая найдется около него
387.	آتېنىك قۇيرۇقى	аның қуіруқы	оның құйрығы	монг. их (тюрк. его) хвост
388.	آتېنىك رایىنى ایشده	аның рейні іште	оның пейілі істе	его мнение о работе
389.	آتېنىك سارى كونكلى سیدی	аның сары көңілседі	оның оған аңсары ауды	имел влечение к нему
390.	آتېنىك سارى مېل قىلدى	аның сары мейл қылды	оның аңсар пейілі ауды	имел влечение к нему
391.	آتېنىك سنت كېلىچە باردى	аның суннет кейінче барды	оның заңын ұстанды	он последовал его закону
392.	آتېنىك تېگرسىلىدا	аның тегресінде	оның төңірегінде	вокруг него
393.	آتېنىك اوچاقورىنى ساغھىدى	аның уджағурыны сағынды	оның тегін ойлады	думал об его происхождении
394.	آتېنىك اوستوكا بولدى	аның үстүге болды	одан үстем болды	одержал верх над ним
395.	آتېنىك اوچون	аның үчүн	ол үшін	ради того
396.	آتېنىك اېچىنדה نېمە بار	аның ішінде неме бар	оның ішінде бірдене бар	внутри его есть нечто
397.	آتېنىك بولدى	аңсыз болды	түсініксіз болды	стал непонятливым
398.	ارا اىسى	ар айы	ар айы (мұсылманша он бірінші ай)	одиннадцатый месяц магометанского года
399.	ارا تورغان	ара туған	ара ағайын	посредничавший
400.	ارا توردى	ара турды	ара тұрды (делдал болды)	был посредником
401.	ارا توردى انقا	ара турды анқа	оған ара тұрды (делдал болды)	был ему посредником
402.	ارا توردى اېنىك مالى شا	ара турды аның малыға	оның мүлкіне ара тұрды (делдал болды)	был посредником в отношении его имущества
403.	ارابه	араба	арба	телега
404.	اراده تورغان	арада тұрған	арада тұрған	бывший в промежутке
405.	ارال	арал	арал	остров
406.	ارالىق	аралық	аралық	промежуток
407.	ارام تاپتى يerde	арам тапты йерде	жер астында тыным тапты	нашел покой в земле
408.	اراسىنده	арасында	арасында	между собой
409.	اربادى اېنى	арбады аны	оны арбады	заколдовал его
410.	ارغان	арған	арыған (шаршаған)	утомившийся
411.	ارغوزدى اېنى	арғузды анны	оны шаршатты	утомил его
412.	اردى	арды	шаршады	утомился
413.	اردى كوز	арды көз	көзі талды	глаза устали
414.	ارزۇ	арзу	тілеу	монг. желай!, тюрк. желание

415.	ارزولادی	арзулады	тіледі	желал
416.	ارزولادی انی	арзулады аны	оны тіледі	желал того
417.	ارزولادتی انی	арзулатты аны	оның аңсарын оятты	возбудил в нем желание
418.	ارزولوق بولدی اشقه	арзулуқ болды ашқа	асқа аңсары ауды	возымел желание к пище
419.	ارزولوق بولدی ايت كه	арзулуқ болды етке	етке аңсары ауды	возымел желание к мясу
420.	ارزولوق قیلدی انی	арзулуқ қылды аны	оның аңсарын оятты	возбудил в нем желание
421.	ارزولوق بولدی انقا	арзулық болды анқа	оған аңсары ауды	возымел желание к нему
422.	ارزولوق بولدی اورتی لاریقا	арзулық болды урукларуқа	туысқандарына ынтасы ауды	возымел стремление к своим родственникам
423.	ارزولوق خاتون	арзулық хатун	арзырлық (аңсарлық, сағынуға тұрарлық) әйел	желающая женщина
424.	ارزومند بولدی سوت كه	арзуманд болды сутке	сутке аңсары ауды	имел сильную потребность в молоке
425.	ارقا كوتاركان نيمه	арқа көтерген неме	арқалаған нөрсе	поднятая на спину вещь
426.	ارقان	арқан	арқан	арқан
427.	ارقان بيغدی انی	арқан йықды анны	оны арқан жықты	арқан повалил его назад
428.	ارقوزدی انی اوزگا كيشی	арқузды аны өзге кіші	оны өзге кісі шаршатты	его утомил другой человек
429.	ارپه	арпа	арпа	ячмень
430.	ارسلان	арслан	арыстан	лев
431.	ارسلان بالاسی	арслан баласы	таутан	детеныш льва
432.	ارسلان يولدوز	арслан йулдуз	арыстан жұлдызы	созвездие льва
433.	ارسلان تورور يئر	арслан турур йер	арыстанның турағы	место, где находится лев
434.	ارسلان تیرناھی	арслан тырнағы	арыстанның тырнағы	львиный коготь
435.	اورتوق بولغان	артуқ болған	басым болу	ставший превосходящим
436.	ارتوق بولدی آندین اول ایشی	артуқ болды андын ол іш	одан од іс артық болды	та работа превосходила ее
437.	ارتوق بولدی انقه	артуқ болды анқа	одан артық болды	стал его превосходить
438.	ارتوق بولدی ترازو	артуқ болды таразу	таразы көп көрсетті	весы показали больше
439.	ارتوق قیلدی تينگری اولیك مالینی	артуқ қылды тенгри аның малыны	тәңірі оның мүлкін көп қылды	тенгри увеличил его имущество

440.	ارتۇق اوكسوك بولدى ايىش لار	артук өксүк болды ишлер	ic жеткіліксіз болды	работы стали слишком недостаточными
441.	ارتۇق طاقت	артук тағат	тағаттылық	исключительная набожность
442.	ارتۇق تيلادی اندين	артук тіледі андын	одан көбірек тіледі	просил его о большем
443.	ارتۇقلاشتى تينيك بيرله	артуклашты аң бірле	онымен бірге жақсартты	взаимно улучшали с ним
444.	ارتۇقۇق	артуклук	артықтық (басымдық)	превосходство
445.	ارتۇق لۇق بولسون ساقلا	артуклук болсун санқа	сенде басымдық болсын!	да будет у тебя превосходство!
446.	ارتۇق لۇق قىلدى لار	артуклук қылдылар	басымдық қылды	дали превышение
447.	ارتۇق لۇق	артуклық	артық	излишек
448.	ارتۇقۇن	артуқын	артығын	излишне
449.	ارتۇردى انى	артурды аны	арттырды	увеличил его
450.	ارتۇردى انى اوز هنرى	артурды аны өз һүнәрі	оны өз өнері көтерді	его сделало превосходным собственное умение
451.	ارتۇردى نيمه نى نيمه كا	артурды немені немеге	нәрсені нәрсемен көбейтті	увеличил вещь вещью
452.	ارتۇرۇقتىلار رخت تينيك بهاسىنى	артуруштылар рахтның баһашыны	тауардың бағасын арттырысты	они взаимно набавляли цену на товар
453.	ارۇغ	аруғ	арық	тощий
454.	ارۇغ بولدى	аруғ болды	арықтады	отошал
455.	ارۇغ يان باشى	аруғ йанбашы	арық жамбас	тощие бедра
456.	ارۇغ كالا	аруғ келе	арық мал	тощее животное
457.	ارۇق	аруқ	арық	тощий
458.	ارۇق بولدى	аруқ болды	арықтады	отошал, стал тощим
459.	ارۇق بولدى تىنى	аруқ болды тені	тіні (денесі) арықтады	его тело отошало
460.	ارۇق اير	аруқ ер	арық еркек	тощий мужчина
461.	ارۇق قوی	аруқ қой	арық қой	тощая овца
462.	ارۇق قىلدى انى	аруқ қылды аны	оны арықтатты	сделал его тощим
463.	ارۇق قىلدى انى دوستلىق	аруқ қылды аны достлық	оны достық шаршатты	дружба истошила его
464.	ارۇق توبه	аруқ теуе	арық түйе	тощий верблюд
465.	ارۇق خاتون	аруқ хатун	арық әйел	тощая женщина
466.	ارۇق لادى	аруқлады	арықтады	отошал
467.	ارۇق لادى قوی	аруқлады қой	қой арықтады	овца отошала
468.	ارۇق لادى تى كالاتى	аруқладты келені	мал арықтады	истошил животное
469.	ارچه	арча	арша	арча, можжевельник
470.	ارچه يىغالى	арча йығачы	арша ағашы	можжевельник
471.	ارچى	арчы	арша	можжевельник

472.	آرچىلادى الار اراسىدە	арчылады алар арасыда	оларды арашалады	они заступились между ними
473.	ارى	ары	ара	пчела
474.	ارىدى خاتون	арыды хатун	эйел аруланды	женщина стала благочестивой
475.	ارىق	арық	таза	чистый
476.	ارىق	арық	арық	арық
477.	ارىق اياقى	арық аяқы	арықтың аяғы	конец канала
478.	ارىق باشى	арық башы	арық басы	начало канала
479.	ارىق بولدى	арық болды	арылды	стал чист
480.	ارىق بولدى يان باشى	арық болды йанбашы	жамбасы арықтады	отошали его бедра
481.	ارىق بولدى ايل	арық болды йер	жер арылды	страна стала чистой
482.	ارىق دوست لىق قىلدى انىڭ بىرلە	арық достлуқ қылды аның бірле	онымен таза достық құрды	заключил с ним чистую дружбу
483.	ارىق يەر	арық йер	қасиетті жер	священное место
484.	ارىق قىلدى	арық қылды	тазалады	сделал чистым
485.	ارىق قىلدى اتى	арық қылды аны	оны тазалады	сделал его чистым
486.	ارىق قىلدى تىنگرى اوجون	арық қылды теңрі үчүн	теңірі үшін тазаланды	теңгри сделал его чистым, тюрк. сделал его чистым ради теңгри
487.	ارىق قىلدى توننى	арық қылды тонны	тонды тазалады	сделал шубу чистой
488.	ارىق نېمە	арық неме	таза нәрсе	чистая вещь
489.	ارىق تىنگرى	арық теңріт	қасиетті тәңірі	свят (святой) теңгри
490.	ارىق چاغىر	арық чағыр	таза шарап	чистое вино
491.	ارىق لادى بويى	арықлады бойы	денесі арықтады	его тело искудало
492.	ارىق سىز	арықсыз	таза емес	нечистый
493.	ارىق سىز بولدى	арықсыз болды	таза болмады	стал нечистым
494.	ارىق سىز بولدى نېمە	арықсыз болды неме	нәрсе кір болды	вещь стала грязной
495.	ارىق سىز بولدى سۇ	арықсыз болды су	су таза болмады	вода стала грязной
496.	ارىق سىز قىلدى اتى	арықсыз қылды аны	оны былғады	сделал его нечистым
497.	ارىق سىز نېمە	арықсыз неме	кір нәрсе	грязная вещь
498.	ارىقان آلتون كۆمۈش	арытқан алтун күмүш	тазаланған алтын мен күміс	очищенное золото и серебро
499.	ارىتتى آلتون	арытты алтун	алтынды тазартты	очистил золото
500.	ارىتتى اشيى	арытты ашыны	асты тазалады	очистил пищу
501.	ارىتتى قىلدى اوزىنى	арытты қылды өзіні	өзін арытты	очистил себя
502.	ارىتى قىلچى صىقلنى بىرلە	арытты қылыч сайқалы бірле	қылышты политурамен (шайырлы спиртті лакпен) тазартты	вычистил меч политурой
503.	ارىتتى توشلارنى	арытты тішлеріні	тістерін тазалады	вычистил зубы
504.	ارىتى اتى	арыты аны	оны тазартты	очистил его

505.	اریتی ائی تونگری	арыты аны теңрі	тәңірі оны тазартты	теңгри очистил его
506.	اریتم قودقنى	арытым қудуқны	қудықты тазартты	я очистил колодец
507.	اریت берدی انقه	арійет берді анқа	оған қайтарымды қарыз берді	дал ему ссуду
508.	اس	ас	ақ тышқан	горностай
509.	اسباغول اروغى	асбағұл уруғы	асбағұл дәні	семена Асбағула
510.	اسدى ائی	асды аны	оны асты	повесил его
511.	اسرادى ائی	асрады аны	оны асырады	оказал ему попечение
512.	اسرادى يوتم نى	асрады йетімні	жетімді асырады	оказал сироте попечение
513.	اسرادى نومه نى	асрады немені	нәрсені дайындады	он заготовил вещь
514.	استى اندىن اول نومه نى	асты андын ол немені	ол нәрсені оған ілді	повесил на него ту вещь
515.	استى ائی انقه	асты аны анқа	оны оған ілді	повесил его на нем
516.	استىن	астын	астында	внизу
517.	استىن بوساقه	астын босақа	табалдырық	нижний косяк
518.	استىنراقى	астынрак	астынарақ	ниже
519.	استىنا كيبه انداخارى	астіна кібе андағарі	ант берді	сделал клятву
520.	اسىق	асық	пайда	выгода
521.	اسىق الدى اير	асық алды ер	еркек пайда тапты	мужчина получил прибыль
522.	اسىق قىلدى	асық қылды	пайда тапты	сделал прибыль
523.	اسىق تاپتى اندىن	асық тапты андын	одан пайда тапты	получил от того прибыль
524.	اصول	асыл	асыл тек	корень (происхождение, благородство, благородное происхождение)
525.	اسىلغان باش اوزوم	асылған баш үзүм	асулы жүзім	свисавший виноград
526.	اسىلدى انقا	асылды анқа	оған асылды	был на нем повешен
527.	اسىلماق	асылмақ	асылу	висеть
528.	اط	ат	жылқы, есім	лошадь, имя
529.	اط بىلگوسى	ат белгүсі	ат белгісі	признак лошади
530.	اط ايرى	ат ерні	аттың ерні	лошадиная губа
531.	ات ايرىنى تولغاقرى	ат ерініні толғақұчы	аттың ернін қайырушы	отворачивающий губу лошади
532.	اط ولى	ат йалы	аттың жалы	конская грива
533.	اط ولىغى	ат йапуқы	аттың жабуы	лошадиная полона
535.	اط كوكوسى	ат көкүсі	аттың кеудесі	конская грудь
536.	ات قويدى انقه	ат қойды анқа	оған ат қойды	дал ему имя
537.	ات قويدى انقه هم ول ات	ат қойды анқа һем ол ат	оған дәл сол атты қойды	дал ему именно то самое имя
538.	اط قويدى	ат қуйруқы	ат қуйрығы	конский хвост

539.	اٹ مەنكى	ат ме(н)і	аттын теңбілі	пятно на теле лошади
540.	اٹ تامغاسى	ат тамғасы	ат таңбасы	конское тавро
541.	اٹ تەزەكى	ат тезеки	ат тезегі	конский навоз
542.	اٹ تۇيىناق نۇنك االى	ат туйнақның алы	ат тұяғының алды	передняя часть лошадиного копыта
543.	اتا	ата	әке	отец
544.	اتا ана	ата ана	әке-шеше	отец и мать
545.	اوغۇل سىز بولدى اير	ата оғулсыз болды ер	еркек әкесі мен ұлынан айрылды	мужчина лишился отца и сына
546.	اتلدى اول نيمه بيرلا	аталды ол неме бірле	сол нәрсемен аталды	назывался тою вещью
547.	اتلىق	атлық	аты бар	имеющий имя
548.	اتلىق بولدى	атлық болды	есім берілді	получил имя
549.	اتسى عربى اٹ	атасы арабі ат	әкесі арабы жылқы	его отец - арабский конь
550.	اتا سىز بولدى	атасыз болды	әкесінен айрылды	лишился отца
551.	اتاش	аташ	аттас	тезка
552.	اٹ لار نۇنك يارى شور يري	атларның йарышур йері	бәйгеге дайындау алаңы	место конских ристалищ
553.	ات لىق	атлық	аттық	конный
554.	اطلىق لار	атлықлар	аттылылар	конные
555.	اٹ نۇنك اياقلى نۇنكى	атның аяқы елікі	атның аяқтары	ноги лошади
556.	اٹ نۇنك كەكلى يالى قولداق قېلى	атның кәкпі йалы куйрук қылы	атның кәкпі, жалы, куйрук қылы	конская челка, грива и волосы хвоста
557.	اٹ نۇنك سوبەسى	атның сүбезі	аттын сүбесі	ложные ребра лошади
558.	اٹ نۇنك تۆرت اياقلى	атның төрт аяқы	аттын төрт аяғы	четыре ноги лошади
559.	اٹ نۇنك تۇيىناقلى	атның туйнақы	аттын тұяғы	конское копыто
560.	اٹ نۇنك چۈكى	атның чүкі	аттын жыныс мүшесі	репіс коня
561.	اٹ اېچكلىسى	атның ічегүсі	аттын ішек-қарны	внутренности коня
562.	اتتى لى يالوقى دىن	атты аны йавуқдын	оны жақыннан атты	выстрелил в него с близкого расстояния
563.	اتوق قا يىتار سو	атұққа йетер су	тобыққа жетер су	вода, доходящая до лодыжки
564.	اتيز	атыз	атыз	гряда, орошаемая искусственным образом
565.	اتىشتىلار تاش بىرلا	атыштылар таш бірле	тәспен атқыласты	бросали друг в друга камнями
566.	اۋ	ау	аң аулау	охота
567.	اۋلە اوگراڭ كان	ауқа өгренген	аң аулауға үйренген	обученный охоте
568.	اۋلادى	аулады	аң аулау	охотился
569.	اۋلادى ائى	аулады аны	оны аулады	охотился на него
570.	اۋلادى	аулады ауны	жабайы аң аулады	охотился на дичь

571.	اولادى اوجى قوشلار اونى	аулады аучы қушлар ауны	аңшы құстар жабайы аң аулады	охотничья птица охотились на дичь
572.	اولادى كەلسنى	аулады келесні	кесіртке аулады	охотился на ящериц
573.	اولادى سوسارنى	аулады сусарны	сусары аулады	охотился на куниц (монг. на змей)
574.	اولادى لاز	ауладылар	аң аулады	охотились
575.	اولامادى اوجى	ауламады аучы	аңшы аң ауламады	охотник не охотился
576.	اولار قوش	аулар қуш	аңшы құс	охотничья птица
577.	اۋوت لادى شوربىنى	ауртлады шорбаны	сорпаға ауыз толтырды	взял полный рот супу
578.	اورتلاماق	ауртламақ	ауыз толтыру	взять полный рот
579.	اۋوج	ауч	алақан	ладонь
580.	اۋوج سو	ауч су	бір алақан су	пригоршня воды
581.	اۋوج اچى	ауч ісі	алақанның аясы	внутренняя поверхность ладони
582.	اۋوج لادى سۋدىن	аучлады судын	бір алақан су алды	тюрк. взял горсть воды, монг. взял горсть его
583.	اۋوج لادى سۋنى اۋز ايلىك بىرلا	аучлады суны өз елік бірле	суды өз қолымен алды	зачерпнул воду своей рукой
584.	اۋوج نى ادى اندىن	аучні алды андын	одан бір шөкім алды	взял у него горсть
585.	اۋچى	аучы	аңшы	охотник
586.	اۋختە	ахта	ақта	мерин (м.)
587.	اۋختە لادى نى	ахталады аны	оны ақталады	кастрировал его
588.	اۋختاردى توپراقنى	ахтарды топрақны	жерді қазды	разрыл землю
589.	اۋخور قازۋى	ахур қазуғы	ақырдың қазығы	кол в конюшне
590.	اۋخشم اشين بىردى قازقا	ахшам ашын берді анқа	оның кешкі асын берді	дал ему вечернюю пищу
591.	اۋخرىقا بىرتتى نومه	ахырықа йетті неме	нәрсе соңына жетті	вещь достигла конца
592.	اۋهسته بول	аһисте бол	тыныштал	будь тих!
593.	اۋهسته بۋرىدى بۋرىمكده	аһисте йүріді йүрімекде	жүрісі ақырын жүріс	в ходьбе шел тихо
594.	اۋهسته بۋرىمك	аһисте йүрімек	ақырын жүру	медленно ходить
595.	اۋهسته بىرلادى	аһисте йырлады	әнді ақырын айтты	пел тихо
596.	اۋهسته اۋوردى قرانى	аһисте оқуды қураны	Қуранды ақырын оқыды	тихо читал коран
597.	اۋهسته اۋسوردى	аһисте осурды	ақырын осырды	leniter pedebat
598.	اۋهسته اۋىق	аһистельқ	баяулық	медленность
599.	اۋهسته اۋىق قىلدى	аһистельқ қылды	ақырындатты	делал промедление
600.	اۋهسته اۋىق قىلدى اۋشده	аһистельқ қылды іште	істе баяулық қылды	проявил медлительность в работе

601.	اھماق بولدى اوزون كوشى	аһмак болды узун кіші	ұзын кісі ақымақ болды	высокий человек был одурачен
602.	اچ	ач	аш бол	голодай
603.	اچ قىلدى انى	ач қылды аны	оны аш қылды	сделал его голодным
604.	اچدى	ачды андын тонны	оның тонын ашты	раскрыл оттого шубу
605.	اچلىق	ачлық	аштық	голод
606.	اچتى	ачты	ашты	открыл
607.	اچتى	ачты	ашықты	проголодался
608.	اچتى اغزىنى	ачты ағзыны	аузын ашты	открыл свой рот
609.	اچتى ات تلمورلارنى	ачты атның тамурларыны	аттың тамырын ашты	вскрыл жилы лошади
610.	اچتى بوون باغىنى	ачты бойун бағыны	мойын орамалын шешті	развязал шейную повязку
611.	اچتى ايشىك لارنى	ачты ешіклерні	есіктерді ашты	открыл двери
612.	اچتى ايشىكنى	ачты ешікні	есікті ашты	открыл дверь
613.	اچتى ايشىك نى يول سارى	ачты ешікні йол сары	есікті жолға қарай ашты	открыл дверь по направлению к дороге
614.	اچتى كوزگونى	ачты көзгүні	айнаны ашты	открыл зеркало
615.	اچتى كوزگونىڭ يوزىنى	ачты көзгүнің йүзіні	айнаның бетін ашты	открыл лицо зеркала
616.	اچتى نمازىنى	ачты намазны	намаз оқи бастады	открыл намаз
617.	اچتى سو بىلدى	ачты су бемді	су бетін ашты	открыл запруду
618.	اچتى تىنگرى اېلىڭ كوكۇلنى اسلام غە	ачты тәңгри аның көңүліні исламға	тәңірі оның жанын мұсылмандыққа бұрды	бог открыл его душу для ислама
619.	اچتى تۇگۈننى	ачты түгүнні	түйінді шешті	распутал узел
620.	اچۇق يۈزلۈك	ачуқ йүзлүк	жүзі ашық	со светлым лицом
621.	اچۇق يۈزلۈك بولدى	ачуқ йүзлүк болды	жүзі ашық болды	стал с ясным лицом
622.	اچۇق كىچە	ачуқ кече	ашық түн	ясная ночь
623.	اچۇق كۈن	ачуқ күн	ашық күн	ясный день
624.	اچۇق قىلدى سۆزنى	ачуқ қылды сөзні	сөзін анық қылды	сделал речь открытой
625.	اچىغ	ачығ	ашыну	монг. разгневал, тюрж. гнев
626.	اچىغ بولدى سو	ачығ болды су	су ашы болды	вода стала горькой
627.	اچىغ يۇغرات	ачығ йуграт	ащы сүзбе	кислый творог
628.	اچىغ سىرکا	ачығ сірке	ащы сірке суы	кислый уксус
629.	اچىغلانغان	ачығланған	ашулы	разгневанный
630.	اچىغلانغان	ачығланған	ашуланған	разгневанный
631.	اچىغلاندۇردى انى	ачығландурды аны	оны ашуландырды	разгневал его
632.	اچىغلاندى انقا	ачығланды анқа	оған ашуланды	разгневался на него, был огорчен им
633.	اچىغلاندى اچىقلىق كوشى	ачығланды ачығлық кіші	ашулы кісі	гневный человек
634.	اچىغلاندى اير	ачығланды ер	ашуланды	рассердился
			ашулы еркек	мужчина генвался

635.	اجىق ئايغ	ачығлығ	ашулы	гневный
636.	اجىق ئايغ بولدى	ачығлығ болды	ашулы болды	стал гневен
637.	اجىقنى بوتتى	ачығыны йутты	ашуын тежеді	проглотил свою горечь
638.	اجىق	ачық	ашы	горький
639.	اجىق دارو	ачық	ашы дәрі	горькое лекарство
640.	اجىق بوتقوجى	ачық йу	ашыны жұтушы	глотающий горькое
641.	اجىق يوزلوك	ачық йүзлүк	ашық жүзді	имеющий открытое лицо
642.	اجىق كاسنى	ачық касны	ашы қасына	горький цикорий
643.	اجىق قاشلىق	ачық қашлық	көтеріңкі қасты	имеющий несомкнутые брови
644.	اجىق قازان	ачық қылды қазан	казан ашы болды	сделал котел горьким
645.	اجىق اوت	ачық от	ашы шөп	горькая трава
646.	اجىق ساريمساق	ачық сарымсақ	ашы сарымсақ	горький чеснок
647.	اجىق سىپاندان	ачық сипандан	андыздың ыдысы	сосуд для руты
648.	اجىق سوغان	ачық соған	ашы пияз	горький лук
649.	اجىق سو	ачық су	ашы су	горькая вода
650.	اجىق چۈچۈك	ачық чүчүк	ашылы-тұщылы	горько-сладкий
651.	اجىقلاى انكا اير	ачықлады анга ер	еркек оған ашуланды	мужчина разгневался на него
652.	اجىقلاى خانون	ачықлақан хатун	ашулы қатын	разгневанная женщина
653.	اجىق لانوردى انى	ачықландурды аны	оны ашуландырды	рассердил его
654.	اجىق لاندى انقه	ачықланды анқа	оған ашуланды	разгневался на него
655.	اجىق ئايغ بولدى	ачықлығ болды	ашулы болды	разгневался, стал гневным
656.	اجىلدى بولوط	ачылды булут	бұлт ашылды (сейілді)	туча раскрылась
657.	اجىلدى ايشىك	ачылды ешік	есік ашылды	дверь открылась
658.	اجىلدى يوزى	ачылды йүзі	жүзі ашылды	его лицо прояснилось
659.	اجىلدى كوكوس	ачылды көкүс	көкірегі ашылды	грудь раскрылась
660.	اجىلدى نومه	ачылды неме	нәрсе ашылды	вещь раскрылась
661.	اجىلدى سونىنك بندى	ачылды суның бенді	су тоғаны ашылды	плотина открылась
662.	اجىلدى چىچىك	ачылды чечек	гүл ашылды	цветок раскрылся
663.	اجىلدىش چىچىك	ачылмыш чечек	ашылған гүл	распустившийся цветок
664.	اش پيشورور ابو	аш пішүрүр ев	ас үй	кухня
665.	اش سىنكىمدى	аш сінмеді	тамақ сінбеді	пища не была переварена
666.	اش تىلادى اندىن	аш тіледі андын	одан тамақ сұрады	просил у него пищи
667.	اشكارا بولدى انقا ايش	ашкара болды анқа іш	іс оған айқын болды	работа стала ему ясной

668.	اشكارا بولدى راز	ашкара болды раз	купия ашылды	тайна раскрылась
669.	اشكارا بولدى راز	ашкара болды раз	купия ашылды	монг. все слышали тюрк. тайна раскрылась (открылась)
670.	اشكارا قويدى اتى اول نيمه بيوله	ашкара қылды аны ол неме бірле	ол оны іспен хабардар қылды	познакомил его с той вещью
671.	اشكارا قويدى دشمن لواقينى	ашкара қылды дұшманлықыны	дұшпандығын әшкере қылды (ашты)	сделал свою вражду явной
672.	اشكارا قويدى ياشورقان نومه نى	ашкара қылды Яашурқан немені	жасырған нәрсесін әшкере қылды (ашты)	обнаружил скрытую вещь
673.	اشكارا قويدى سزنى	ашкара қылды сырны	купиясын әшкере қылды (ашты)	открыл тайны (монг. мысль)
674.	اشكارا قويدى ايشنى	ашкара қылды ішні	ісін әшкере қылды (ашты)	сделал работу явной
675.	اشقان	ашқан	әшкереленген (ашылған)	взобравшийся
676.	اشلىق يانچار چويرىق	ашлық йанчар сығыр	астықты басатын сығыр	молотилка
677.	اشلىق كاروانى	ашлық карвані	нан керуені	караван хлеба
678.	اشلىق كوتوردى	ашлық кетүрді	нан әкелді	принес хлеб
679.	اشلىق اورىه سى	ашлық орасы	дәж ұрасы	зернова яма
680.	اشلىق اوروغى	ашлық уруғы	астық ұрығы	семена хлебного злака
681.	اشنالىق قويدى انينك بيوله	ашналық қылды аның бірле	онымен таныс болды	завел с ним знакомство
682.	اشنى انقا	ашты анқа	оған шықты	взошел на него
683.	اشنى بوبك كه	ашты йукке	жукке шықты	взошел на выюк
684.	اشنى تاكقا	ашты таққа	тауға шықты	взобрался на гору
685.	اشنى شاتوفا	ашты шатуға	сатыға шықты	поднялся на лестницу
686.	اشوق	ашуқ	асық	спешня!
687.	اشوققان	ашуққан	асыққан	специввший
688.	اشوققن	ашуққын	асыққын	торопнсь!
689.	اشوقماق	ашуқмақ	асықпақ	спешить
690.	اشوقتوردى اتى	ашуқтурды аны	оны асықтырды	торопил его
691.	اشوق تورىه اتى اول نومه نى	ашуқтурды аны ол немені	оны ол нәрседе асықтырды	торопил его в той вещи
692.	اشوقتى	ашуқты	асықты	торопился
693.	اشوقتى انينك بيوله	ашуқты аның бірле	онымен бірге асықты	спешил с ним
694.	اشوقتى انينك سارى	ашуқты аның сары	оған қарай асықты	спешил по направлению к нему
695.	اشوقتى بهادين فلان نيمه نى	ашуқты баһадын флан немені	нәрсенің бағасы үшін асықты	спешил из-за цены к такой-то вещи
696.	اشوقتى بول يورماكدە	ашуқты йол йүрүмкеде	жол жүрмекке асықты	торопился во время ходьбы (тюрк. в пути)

697.	اشۇقتى نېمە كە	ашукты немеге	нәрсеге (оған) асықты	спешил (монг.+ к нему) за вещью
698.	اشۇقتى نېمە كە	ашукты немеге	нәрсеге асықты	спешил за вещью
699.	اشۇقتى خىدمىتىگە	ашукты хыдматка	қызметке асықты	спешил на службу
700.	اشۇقۇپ بارماق	ашукуп бармақ	асығып бармақ	спешно идти
701.	عاشق قىلغان	ашық қылған	ғашық болған	влюбленный
702.	عاشق قىلدى تى فلان نېمە كە	ашық қылды аны флан немеге	осындай нәрсеге ғашық болды	заставил его любить такую-то вещь

- Б -

703.	باغ	бағ	бак (бау, бақша)	сад
704.	باغ ەشىگى	бағ ешігі	бақша есігі	садовая калитка
705.	باغ تامى	бағ тамы	бақша қабырғасы	садовая стена
706.	باغ تېرەگى	бағ тірегі	бақша тірегі	садовая колонна
707.	باغداش قوردى	бағдаш құрды	малдас құрды	сидел с поджатыми ногами
708.	باغلادى انكا اول سوز كىم ايتمايدۇر ايدى	бағлады анка ол сөз кім айтмайдур еді	ол айтпаған сөзді оған таңды	приписал ему слова, которых тот не говорил
709.	باغلادى اریق تى	бағлады арықны	арықты байлады	запрудил арык
710.	باغلادى اتنى	бағлады атны	атты байлады	привязал лошадь
711.	باغلادى دارو قارىن تى	бағлады дару қарынны	дәрі асқазанды бекітті	лекарство закрепило желудок
712.	باغلادى ابل ئېلىك اېلىگىنى	бағлады елнің елікіні	елдің қолын байлады	связал людям руки
713.	باغلادى اير ئېلىك اېلىگىنى	бағлады ернің елікіні	еректің қолын байлады	связал мужчине руки
714.	باغلادى ايشىگىنى	бағлады ешікні	есікті жапты	запер дверь
715.	باغلادى كالاتى اولانك بېرلا	бағлады келені олан бірле	атты қосарлап байлады	подвязал лошади подпруги
716.	باغلادى قورنى بېلىگە	бағлады құрны беліге	белдікті белге байлады	повязал пояс на своей талии
717.	باغلادى اوغلان تى كوكس باغى بېرلا	бағлады оғланны көкүс бағы бірле	баланы төс баумен байлады	связал ребенка грудной повязкой
718.	باغلادى سويۇگىنى	бағлады сүйүкні	сүйекті байлады	связал кость
719.	باغلادى تېوانى ئېز باغى بېرلا	бағлады тебені тіз бағы бірле	түйені өреледі (тізеден байлады)	связал верблюда коленными путами
720.	باغلادى تۈگۈن تى	бағлады түгүнні	түйін түйді	связал узел
721.	باغلادى تۈلۈم ئېزىنى	бағлады түлүмның ағзыны	қаптың аузын байлады	завязал отверстие мешка
722.	باغلادى	бағланды	байланды	был связан
723.	باغلادى انقا سوز	бағланды анқа сөз	оның сөзі тұтылды	у него замерли слова
724.	باغلادى سوز	бағланды сөз	сөзі тұтылды	слова застряли
725.	باغلاماق	бағламақ	байлау	связать
726.	باغرى قارا	бағры қара	қара бауыр	находящийся в отчаянии
727.	باغچى	бағчы	баушы	садовник

728.	باغیر	бағыр	бауыр	печень
729.	بادجا	баджа	бажа	свож (м.)
730.	بازار بەگى	базар беги	базар басы	заведывающий рынком
731.	بازار تاپتى راخت	базар тапты рахт	табар базарын тапты	товар нашел рынок
732.	باي	бай	бай	богатый
733.	باي بولدى	бай болды	бай болды	стал богатым
734.	باي بولدى ار	бай болды ер	еркек бай болды	мужчина стал богат
735.	باي كىشى	бай кіші	бай кісі	богатый человек
736.	باي كوش	бай куш	байғыз	филин
737.	باي قىلدى انى	бай қылды аны	оны бай қылды	сделал его богатым
738.	بايدى	байды	байыды	разбогател
739.	بايلىق	байлық	байлық	монг. беззаботность, тюрк. богатство
740.	بايرام	байрам	мейрам (мереке)	праздник
741.	بايرام اىي	байрам айы	мереке (шабал) айы	месяц шаввал
742.	باكى	баки	бәкі	бритва
743.	باق باق قىلدى كورچكەن	бақ бақ қылды коверчкен	көгершін бықылықтады	голубь ворковал
744.	باق قە	баққа	тасбақа	черепаха
745.	باق قا قىلدى	баққа қабуқы	тасбақаның қабығы	коробка черепахи
746.	باق قو ير	бақы йер	қарауыл төбе	место, где смотрят
747.	باقلادى باشنى سربند يورلە	бақлады башны сербенд бірле	басты дәкемен таңды	повязал голову головной повязкой
748.	باقلاغان قان	бақлақан қан	тоқтаған қан	остановленная кровь
749.	باقلان قوزى	бақлан қозы	бағлан қозы	жирный ягненок
750.	باقتى قە	бақты аңқа	оған қарады	посмотрел на него
751.	باقتى قىزىك سارى	бақты аның сары	ол жаққа қарады	смотрел в его сторону
752.	باقى قالغان	бақы қалған	қалған	оставшийся
753.	باقى قالدى	бақы қалды	мәңгі қалды	остался вечно
754.	باقىر	бақыр	бақыр (мыс)	медь
755.	باق اري سى	бал арызы	бал арасы	медоносная пчела
756.	باق بلە ياساقان گل	бал біле йасақан гүл	бадмен дайындалған гүл	розы, приготовленные с медом
757.	بالار	балар	шатырдың ұстыны	надстройка на крыше
758.	بالدىر	балдыр	балтыр	икра
759.	بالدىر سۇيەگى	балдыр сүйекі	сирақтың (жіліншіктің) сүйегі	голенная кость
760.	باقتى ئىردى	балны төрді	бал жинау	собирал мед
761.	بالتو	балту	балта	топор

762.	балту сабы	балту сапы	балтаның сабы	топорище
763.	балту тешүкі	балту тешүкі	балтаның ұңғысы	отверстие топора
764.	балчық	балчық	балшық	глина
765.	балчық била сувады там ні	балчық біле сувады тамны	қабырғаны балшықпен сылады	обмазал стену глиной
766.	балчық парасы	балчық парасы	балшықтың кесегі	комок глины
767.	балчық тегенесі	балчық тегенесі	балшық тегенесі	чан для глины
768.	балчыққа йықылды	балчыққа йықылды	балшыққа құлады	упал в грязь
769.	балчыққа йықылған	балчыққа йықылған	балшыққа құлаған	упавший в грязь
770.	балчықлық	балчықлық	балшықты	глинистый
771.	балчықлық болды йер	балчықлық болды йер	жер балшықты болды	земля стала глинистой
772.	балық тутғучы	балық тутғучы	балықшы	рыбак
773.	балық	балық	балық	рыба
774.	балық қулағы	балық қулағы	балық желбезегі	рыбьи жабры
775.	балық сатқучы	балық сатқучы	балық сатушы	продавец рыб
776.	балық терісі	балық терісі	балық қабығы	рыбья чешуя
777.	балықшы	балықшы	балықшы	рыбак
778.	баң намаз оқур йер	баң намаз оқур йер	намаз бөлме	место выкликания намаза муэззином
779.	баң намаз чарлады мукрі	баң намаз чарлады мукрі	мукрі азан шақырды	мухри выкрикивал призыв на молитву
780.	бар еді неме	бар еді неме	нәрсе бар еді	была вещь
781.	бар еді ол іш філан кіші чағыда	бар еді ол іш філан кіші чағыда	ол іс ол кісі кезінде болған еді	та работа была во время такового-то человека (монг. была в такое время)
782.	баранқар	баранқар	оң қанат	правый фланг войска (м.)
783.	барат айы	барат айы	барат айы	месяц шабан
784.	барды	барды	барды	пошел
785.	барды аның бірле	барды аның бірле	онымен бірге барды	пошел с ним
786.	барды аның сары	барды аның сары	оған қарай кетті	пошел в его направлении
787.	барды бір йердін бір йерге	барды бір йердін бір йерге	бір жерден бір жерге барды	пошел из одной страны в другую
788.	барды йерде	барды йерде	жермен барды	пошел по земле
789.	барды йолда	барды йолда	жолмен барды	пошел по дороге
790.	барды кейінче	барды кейінче	артынан барды	пошел сзади
791.	барды ол йерге	барды ол йерге	ол жерге барды	пошел в ту страну
792.	барды сусақан	барды сусақан	шөлдеп барды	жаждущий пошел (монг.+ к берегу воды)
793.	барды черік черікке	барды черік черікке	әскер әскерге барды	войско пошло к войску
794.	бардылар едін	бардылар едін	үйден барды	пошли из дому

795.	باردى لار قاضىغا	бардылар казыға	казыға барды	пошли к судье
796.	بارماق	бармак	саусак	палец
797.	بارماق باشى	бармак башы	саусак басы	кончик пальца
798.	بارماق بوغۇنى	бармак буғуны	саусак буыны	сустав пальца
799.	بارماق يارىم كچه	бармак йарым кече	түн ортасында бару	идти полночи
800.	بارماق سۈنەكى	бармак сүнекі	саусак сүйегі	кость пальца
801.	بارماق لار سانى	бармақлар саны	саусақтар саны	количество пальцев
802.	بارماق لار اوچى بىرلا توتتى	бармақлар үчі бірле туты	саусақтардың ұшымен ұстады	схватил кончиками пальцев
803.	بارماق لار ئىنك اراسىنى كۆتكەن	бармақларның арасын кең ашты	саусақтарының арасын кең ашты	широко растопырил пальцы
804.	بارنى يەدى ئىنك بىرلا	барны йеді аның бірле	онымен бірге бәрін жеді	съел с ним все
805.	بارى	барс	барыс	барс (м.)
806.	بارسى	барсчы	барысшы	приставленный к барсам (м.)
807.	بارخۇردار اير	бархурдар ер	бақытты еркек	счастливый мужчина
808.	بارخۇردارلىق بىردى تۇنگى	бархурдарлық берді тенгірі	тәңірі бақыт берді	бог дал счастье
809.	بارخۇردارلىق تۇنگى ئۆتىن	бархурдарлық тапты андын	одан бақыт тапты	нашел у него счастье
810.	بارچە	барча	барша (барлык)	все
811.	بارچە نېمەنى ئالدى	барча немені алды	барлык нәрсені алды	взял все вещи
812.	بارچە اوردى لار	барча урдылар	барлығы ұрды	все били
813.	بارچە ايران لار	барча еренлер	барлық еркектер	все мужчины
814.	بارچە مانى ئالدى	барча малыны алды	барлык мүлкін алды	взял все имущество
815.	بارچە مان ئىنك ايلارى	барча малның ийлері	барлык мүлкінің иелері	хозяйева всего имущества
816.	بارچە خاقون لار مان ايمى	барча хатунлар мал ийісі	барлык әйелдер мал иелері	все женщины владелицы скота
817.	بارچە خاقون لار اوللارى	барча хатунлар өзлери	барлык әйелдер өзлери	все женщины сами
818.	بارچە چاقۇرنى ايجتى ايجكۇچى	барча чағырны ічті ічкучы	ішкіш барлык шарапты ішти	пьющий выпил все вино
819.	بارىش كېلىش قىلدى	барыш келіш қылды анга	оған барыс-келіс жасады	приходил и уходил вместе к нему
820.	باشنى دشمننى	басты душманны	душпанды басты	подавил врага
821.	بات بات بىيردى بتۇكى	бат бат йіберді бітікні	хатты тез-тез жіберді	быстро-быстро послал письмо
822.	بات بات سۆزلەدى	бат бат сөзледі	тез-тез сөйледі	говорил быстро-быстро
823.	بات يول بىردى اتقه	бат йол берді анка	оған қысқа жолды нұсқалды	дал ему краткий путь
824.	بات قان	батқан	батқан	погрузившийся

825.	باتمان لادی نیمه نی ایلیک بیرلا	батманлады немені елік бірле	нәрсені қолмен ілді	қолмен	взвешивал вещь рукою
826.	باتنی انقا سونگو	батты анга сүнгү	оған қалды	найза	в него вонзилось копье
827.	باتنی یولدوز	батты йулдуз	жұлдыз батты		звезда закатилась
828.	باتنی گون	батты күн	күн батты		солнце зашло
830.	باتنی سو یرگا	батты су йерге	бу жерге сінді		вода впиталась в землю
831.	باتنی سوغا	батты суға	суға батты		погрузился в воду
832.	بات نی توپراق نا	батты топраққа	жерге батты		погрузился в землю
833.	باتوردی انی	батурды аны	оны батырды		погрузил его
834.	باتوردی تينگری الارنی پيرگا	батурды тенгі аларны йерге	тәңірі оларды жерге батырды		тенгри погрузил их в землю
835.	باطل بولدی حجت انينک	батыл болды һуджджет аның	оның тұжырымы жалған болды		его довод оказался недействительным
836.	باطل قیلدی نیمه نی	батыл қылды немені	нәрсені жалған жасады		сделал вещь фальшивой
837.	باتوردی انی سو	батырды аны су	оны су басты		вода покрыла его
838.	باتوردی انی سوغا	батырды аны суға (суға)	оны суға батырды		погрузил его в воду
839.	بخت سوز	бахтсыз	бақытсыз		несчастный
840.	بخیل لیق قیلدی انقا مال اوجون	бахыллық қылды анқа мал үчүн	мүліктен оған сараңдық қылды		был скуп по отношению к нему в вопросах имущества
841.	بخیل لیق قیلدیلار اول نیمه کا	бахыллық қылыштылар ол	ол сараңдық қылды		скупилась на ту вещь
842.	بخشلاادی انقا نیمه که	бахышлады анқа немеге	ол адамға сыйлады (кешірді)		простил его, подарил ему
843.	بخشلاادی انقا مال	бахышлады анқа мал	оған мүлік сыйлады		подарил ему имущество
844.	بخشلاادی انقا مال نی	бахышлады анқа малны	оған мүлікті сыйлады		подарил ему имущество
845.	بخشلاادی انقا انی	бахышлады аны	оны кешірді		простил его
846.	بخشلاان	бахышлақан	сыйланған		подаривший (gesp.подаренный)
847.	بخشلاماق	бахышламақ	сыйламақ		подарить
848.	بخوشلار ات	бахышлар ат	сыйлар ат		даруемый конь
849.	بها	баһа	баға		цена
850.	بها قیلدی رخت نی	баһа қылды рахтны	мүлікті бағалады		оценил имущество
851.	بهادر	баһадур	батыр (баһадур)		герой
852.	بهادر بولدی	баһадур болды	батыр (баһадур) болды		стал героем
853.	باهدور لوق قه نسبت قیلدی انی	баһадурлуққа нізбет қылды анны	оны батырлыққа баллады		приписал это героизму
854.	بهايدن اوکسوتکان	баһадын өксүткен	бағаны түсіру		скидка с цены
855.	بها لادی انقا رخت نی	баһалады анқа рахтны	оның мүлкін бағалады		оценил ему имущество
856.	بها سيز دانہ	баһасыз дане	бағасыз дән		бесценное зерно

857.	بەھاسىنى تېلادى قولى	баһасыны тіледі қолны	құлдың суралды	құнын	просил цену за раба
858.	بىت قولى تېنىك بىرلە	баһыс қылды аның бірлە	онымен болды	бақас	спорил с ним
859.	باش	баш	бас		голова
860.	باش ايرىمى	баш айрымы	орай		шов, отмечный - sutura capitis
861.	باش باغى	баш бағы	бас орамал		головная повязка
862.	باش بارماق	баш бармақ	бас бармақ		большой палец
863.	باش بىلا تېكىلدى ات	баш біле тікілді ат	ат бас біліп тұрды		лошадь стояла с опущенной головой
864.	باش ياستوق	баш йастық	бас жастық		подушка
865.	باش كۆتاردى	баш көтерді	бас көтерді		поднял голову
866.	باش قوناقى	баш қонқақы	бас қайызғағы		головная перхоть
867.	باش مېيى	баш мийі	бас миы		головной мозг
868.	باش تامورى	баш тамуры	бас тамыры		головная жила
869.	باش تېين توقان	баш тоққан	басымен төмен туған		родившийся вниз головой
870.	باش تېرى سى	баш терісі	бас терісі		головная кожа
871.	باش اوزوم	баш үзүм	жүзім		виноград
872.	باش اوزومنىك باشى	баш үзүмнің йығачы	жүзім ағашы		виноградный куст
873.	باش اويە سى	баш үйезі	бас тамыры		головной сустав
874.	باشاق	башақ	бидай басы		колос
875.	باشاقه باشاقه تۇزدى انچولارنى	башқа башқа тізді інчулерні	інжулерді жеке-жеке тізді		нализывал в отдельности жемчужины
876.	باشاقه قويدى اندىن	башқа қойды андын	одан бөлек қойды		положил от него отдельно
877.	باشاقه قويدى قونك اياوشىنى	башқа қойды аның үлушіні	оның үлесін бөлек қойды		отдельно положил его долю
878.	باشلاى تېرى	башлады аны	оны бастады		начал то
879.	باشلاى فلان اوشنى	башлады філан ішні	осындай істі бастады		начал такую-то работу
880.	باشلاى فلان اوشنى قۇلورگە	башлады філан ішні қылуға	осындай істі істей бастады		начал делать такую-то работу
881.	باشلاى اوشنى	башлады ішні	істі бастады		начал работу
882.	باشماق	башмақ	башмақ		туфли
883.	باشماقچى	башмақчы	башмақшы		башмачник
884.	باشنىك بىر ياقى	башның бір йаны	бастың бір жағы		одна сторона головы
885.	باشنىك مېى تۇردى سونكلى	башның мийі турар сүнгекі	бастың ми сүйегі		черепные кости, в которых находится мозг
886.	باشنىك اوستى	башның үшті	төбе (бастың төбесі)		верхушка головы

887.	باشى بورولدى چولدا	باشى чолде	евүүлді	басы жазыкка карады	его голова поворачивалась в пустыне
888.	باشى كېسكەن قوي	باشى	кескен қой	басы	кесілген қой овца с отрезанной головой
889.	باشى تېزگەندى	باشى	тезгенді	басы	шыр айналды его голова вертелась
890.	باشىغە قاقتى	باشىغا	қақты	баска	ұрды ударил его по голове
891.	باشىنى كۆتۈردى تۈە	باشىنى	көтерді	түйе	басын көтерді верблюд поднял головау
892.	باشىنى قويس ايتدى	باشىنى	қуйы етді	басын	төмен салбыратты опустил свою головау
893.	باشىنى قويس ايتدى رکوع ده	باشىنى	қуйы қылды	рукуда еңкейіп басын төмен салбыратты	наклонил свою головау при поклонении
894.	باشىنى قويس سالدی	باشىنى	қуйы салды	басын	төмен салбыратты; басын сұқты опустил свою головау; поник головауо
895.	باشىنى ساتقون الدى اېشقا سېتىپ	باشىنى	ساتқун алды	абышкасыдын күйеуінен өз басын сатып алды	женщина выкупила у своего мужа свою головау
896.	بېگ	بېگ	бег	бек	(қазы, төреші) судья
897.	بېگ كە ايلتى ئانى	بېگكە	елтті аны	бекке	ертіп барды отвел его к князю
898.	بېگ لاشنى تېنىك بېرلە	بېگ	лашты теник бірлە	анын онымен бірге соттасты	судился вместе с ним
899.	بېگلاشنىلار قاضى ئا	بېگلاشنىلار	قاضى казықа	казыда	соттасты они судились у кази
900.	بېگ اېگ ايتدى	بېگ	аېگ қылды	бек	болды исполнял должность бека
901.	بېگ اېگ ايتدى اېل كە	بېگ	аېگ елге	елге	бек болды был князем над народом
902.	بېدل بېردى قورقۇنچىدىن	بېدل	берді анка қорқунчдын	қорыққанынан айырбас берді	дал ему из страха замену
903.	بېز	بېز	без	без	железа
904.	بېزگەك	بېزگەك	безгек	безгек	лихорадка
905.	بېزادى ئانى	بېزادى	аны	оны	безендірді украсил его
906.	بېزادى ئانى التون سۈيى يا كۈمۈش سۈيى بېرلە	بېزادى	انى алтун суйы يا күмүш суйы бірлە	оны алтындап, күмістеп безендірді	украсил его позолотой и серебринем
907.	بېزادى اېلېكېنى	بېزادى	اېلېكېنى	колын	сәндеді украсил свою руку
908.	بېزادى قىسىدە ئى	بېزادى	قىسىدەنى	қасиданы безендірді (сәндеді)	украсил касыду
909.	بېزادى ئېھە ئى	بېزادى	ئېھەنى	нәрсені	безендірді украсил вещь
910.	بېزادى تون ئى	بېزادى	توننى	тонды	сәндеді украсил шубу
911.	بېزادى خاتون ئى	بېزادى	خاتوننى	әйелді	сәндеді украсил женщину
912.	بېزاتقان خاتون	بېزاتقان	خاتون	сәнденген әйел	разукрашенная женщина
913.	بېزىرگان لىق ايتدى	بېزىرگانلىق	қылды	саудагерлік қылды	он занимался торговлей

914.	بېل باغ، باغى، باق	бел бағ бағы, бак	белбеу	пояс
915.	بېلگۈ قىلغان يەر	белгү қылқан йер	нысана қылған жер	место, где сделана цель
916.	بېلگۈگە يەتتى ئوق	белгүге йетті оқ	оқ нысанаға тиді	стрела достигла цели
917.	بېلگۈدادى ئىنى فىلان اوشدا	белгүдеді аны филиан іште	оны осындай істе ескерді	отметил его в такой-то работе
918.	بېلگۈدادى بازارگان تون ئىنى	белгүдеді базарған тонны	саудагер тонға назар салды	купец отметил шубу
919.	بېلگۈلۈك	белгүлүк	белгілі (белгісі бар)	обладающий признаками
920.	بېلگۈلۈك يابان	белгүлүк йабан	белгілі (белгісі бар) дала	пустыня, имеющая признаки
921.	بېلگۈلۈك قېلىدى قېلىن قېلىر	белгүлүк қылды қурбан қылур	қурбан шалушы белгілі болды	монг. жертвенный верблюд принес знамение, тюрк. устраивающий жертвоприношение е сделал явным
922.	بېلگۈلۈك قېلىدى نېمە ئىنى	белгүлүк қылды немені	нәрсені белгіледі	сделал вещь обозначенной
923.	بېلگۈلۈك قېلىدى رازى	белгүлүк қылды разны	күпия ашылды (белгілі болды)	открыл тайну
924.	بېلگۈلۈك قېلىدى حق ئىنى	белгүлүк қылды һақны	шындықты айқындады	сделал истину ясной
925.	بېلگۈلۈك سۆزلەدى سۆزى	белгүлүк сөзледі сөзні	сөзін ашық айтты	говорил речь открыто
926.	بېلگۈردى	белгүрді	жария етті (мәлім етті)	обозначился
927.	بېلگۈردى ئىققا اوشدا بېردى	белгүрді анқа іште бір рей	оған жұмыста бір пікір мәлім болды	ему открылось в работе одно мнение
928.	بېلگۈردى نېمە	белгүрді неме	нәрсе айқындалды	вещь обозначилась, вещь открылась
929.	بېلگۈرتماق تېلەدى آندىن	белгүртмақ тіледі андын	одан жариялауын сұрады	монг. просил его найти, тюрк. просил его обозначить
930.	بېلگۈسىز بولدى	белгүсіз болды	белгісіз болды	стал неясным
931.	بېلگۈسىز بولدى سراى	белгүсіз болды сарай	сарайдың белгісі жоқ болды	монг. сделал дворец не имеющим признаков, тюрк. дворец стал не имеющим признаков
932.	بېلگۈسىز يەر	белгүсіз йер	белгісі жоқ жер	страна, не имеющая признаков

933.	بېلگۈسىز قىلدى يەل سرائىنى	белгүсіз қылды йел сарайны	жел сарайдың белгісін көмескіледі	ветер сделал дворец незаметным
934.	بېلگۈسىز قىلدى سۆزنى	белгүсіз қылды сөзні	сөзін елеусіз қылды	сделал речь незаметной
935.	بېلگۈسىز نېمە	белгүсіз неме	белгісі жоқ нәрсе	неприметная вещь
936.	بېلگۈگە يامەي	белеткебе йамай	нәрсені дайындады	приготовил вещь
937.	بېلى اق كۆي	белі ақ кой	ақ бел кой	овца, у которой средняя часть туловища белая
938.	بېلى كېلگەن	белі келген	етек кірі келген	менструировавшая
939.	بېلى كېلدى خاتون نېلىك	белі келді хатунның	әйелдің етек кірі келді	женщина менструировала
940.	بېلى كېلمەس خاتون	белі келмес хатун	етек кірі келмейтін әйел	не менструирующая женщина
941.	بېلى اېنچكا خاتون	белі інчке хатун	қыпша бел әйел	женщина с тонкой талией
942.	بېلىن باغلادى ايش كا	белін бағлады ішке	іске бел байлады	подвязал пояснуцу для работы
943.	بند	бэнд	байлам (дәке)	повязка
944.	بېرگۈ مال	бергү мал	берешек мүлік	налоговое имущество
945.	بېردى	берді	берді	дал
946.	بېردى انقه	берді анқа	оған берді	дал его
947.	بېردى انقه بېكلىك	берді анқа беглік	оған бек атағын берді	дал ему звание бека
948.	بېردى انقه پارماقلا نى	берді анқа йармақларны	оған қарыз ақша берді	дал ему взаймы денег
949.	بېردى انقه مال	берді анқа мал	оған мүлік берді	дал ему имущество
950.	بېردى انقه مال تى	берді анқа малны	оған мүлікті берді	дал ему имущество
951.	بېردى انقه نېمە	берді анқа неме	оған нәрсе берді	дал ему вещь
952.	بېردى انقه اول نېمە	берді анқа ол неме	ол оған нәрсе берді	дал ему ту вещь
953.	بېردى انقا اوت داغى بېلىك	берді анқа от дағы білік	оған от пен ақыл берді	дал ему огонь и мудрость,
954.	بېردى انقه تېنگرى صيرنى	берді анқа тенгрі сабырны	оған тәңірі сабыр берді	бог дал ему терпение
955.	بېردى انقه فلان نېمە نى	берді анқа філан немені	оған осындай нәрсе берді	дал ему такую-то вещь
956.	بېردى بورچ نى	берді борчны	қарызға берді	дал в долг
957.	بېردى منقا بىر اوج فلان نېمە نى	берді манқа бір ауч філан немені	маған бір ұыс осындай берді	дал мне одну горсть того-то
958.	بېردى تېنگرى تەملى	берді тенгрі тағала	алла тағала тәңіріні берді	монг. всевышний бог сделал одним, тюрк. дал всевышний бог
959.	بېرگەت بېرسون تېنگرى سنگا	берекет берсын тенгрі санқа	тәңірі саған берекет берді	тенгрі дал тебе благословение, тюрк. да даст тебе

				тенгри благословение
960.	برکت تېلەدى كەلدىن	берекет тіледі андын	оның берекетін тіледі	просил у него благословения
961.	برکت سوز قىلدى تېنگرى اسىقنى	берекетсіз қылды тенгри асықны	тәңірі бағланды берекетсіз қылды	тенгри сделал барышника без прибыли, тюрк. тенгри сделал прибыль бесприбыльной
962.	بيرك	берк	берік	крепкий
963.	بيرك ات	берк ат	мықты ат	сильная лошадь
964.	بيرك باغلادى ايشىقنى	берк бағлады ешікні	есікті мықтап байлады	крепко завязал дверь
965.	بيرك بولدى	берк болды	берік болды	стал крепок
966.	بيرك بولدى	берк болды күші	оның күші бекем болды	его сила стала крепкой
967.	بيرك بولدى نېمە	берк болды неме	нәрсе мықты болды	вещь стала крепкой
968.	بيرك بولدى علم دە	берк болды ілімде	ғылымға бекем болды	стал крепок в науке
969.	بيرك بولدى ايش	берк болды іш	іс бекем болды	работа стала прочной
970.	بيرك يەر	берк йер	қатты жер	крепкая земля
971.	بيرك قىلدى	берк қылды	мықты қылды	сделал крепким
972.	بيرك قىلدى انى	берк қылды аны	оны мықты қылды	сделал его крепким
973.	بيرك قىلدى ايشنى	берк қылды ішні	істі бекем қылды	сделал работу крепко
974.	بيرك تاقوى لار	берк тауықлар	бекем куәлар	сильные свидетели
975.	برك تەبىرلىق بولدى	берк тедбірлік болды	бекем ақыл несі болды	стал с твердой рассудительность ю
976.	برك تەبىرلىق اير	берк тедбірлік ер	бекем ақылды еркек	мужчина твердой рассудительности
977.	بيرك ايش قىلدى	берк іш қылды	бекем іс жасады	делал работу крепко
978.	بيركە بولدى تېمور سولجوكا	берке болды темүр сүнүге	темір найзаға мықты болды	стал крепок для железного копья
979.	بيركە قىلدى اوشىنى ايشكا	берке қылды нийетіні ішке	іске ниетін бекем қылды	сделал твердым намерение к делу
980.	بيركەدى	беркеді	бекіді (мықты болды)	стал крепким
981.	بيركەتتى نېمە نى	беркетті немені	нәрсені бекітті	укрепил вещь, сделал вещь крепкой
982.	بيركەتتى تام نى	беркетті тамны	қабырғаны бекітті	укрепил стену
983.	بيرك لېك	берклік	беріктік (мықтылық)	прочность
984.	بيركەدى	беркіді	бекіді	стал крепок
985.	بيركەتتى نېمە نى	беркіті немені	нәрсені бекітті	укрепил вещь

986.	بیرکئی نیمه نی بیلیک لوک بیرله	беркіті немені біліклік бірле	нәрсені біліктілікпен бекітті	укрепил вещь разумом
987.	بیری کیلگین	бері келгін	бері келгін	иди сюда!
988.	بیریم لادی لاری	берімледілер	паралады (пара берді)	дали взятку
989.	بخیل	бехіл	саран	скупой
990.	بخیل لوق قیلدر نیمه که	бехіллік қылды немеге	нәрсеге сарандық қылды	проявил скупость к вещи
991.	بهانه قیلدی انکا اغریق لوق نی	беһаре қылды анга ағрықлықны	ауруды оған сылтау қылды	он сделал болезнь предлогом к тому
992.	بهوده سوز	беһуде сөз	бос сөз	пустяковая речь
993.	بهوده سوز لادی	беһуде сөзледі	бос сөйледі	(монг. ты) говорил пустяки
994.	بیش	беш	бес	пять
995.	بیش بیش	беш беш	беске бесті	пятью пять
996.	بیش براج لوقی	беш бурчлук неме	бес бұрышты нәрсе	пятиугольная вещь
997.	بیش یشار قوی	беш йашар қой	бес жасар қой	пятилетняя овца
998.	بیش یشار اوی	беш йашар уй	бес жасар мал	шестилетняя (тюрк. пятилетняя) рогатая скотина
999.	بیش یشاقه کیرگән تیوه	беш йашка кірген теве	бес жасар түйе	верблюд, достигший пятилетнего возраста
1000.	بیش یوز	беш йүз	бес жүз	пятьсот
1001.	بیش یوز مینک	беш йүз мін	бес жүз мың	пятьсот тысяч
1002.	بیش مینک	беш мін	бес мың	пять тысяч
1003.	بیش اولوشدین بیر اولوش	беш үлүшдін бір үлүш	бестің бір үлесі	одна пятая
1004.	بشارت بیریشтилар	бөшарет беріштілер	(бір-біріне) жақсы хабар берді	сообщали друг другу приятные новости
1005.	بیشیک	бешық	бесік	колыбель
1006.	بیشیک یاپوشی	бешік йапуғы	бесік жаппа	покрывало колыбели
1007.	بیشنجی اط	бешінчі ат	бесінші ат	пятая лошадь
1008.	بیشنجی بولدی ایلكا	бешінчі болды елге	елге бесінші болды	стал пятым для народа
1009.	بیشنجی بولدی ایرن لارکا	бешінчі болды еренлерге	елге бесінші болды	стал пятым для народа
1010.	بوغاز بولدی خاتون	боғаз болды хатун	эйел буаз болды	женщина забеременела
1011.	بوغاز بولدی تیشی تیوه	боғаз болды тіші теве	ұрғашы түйе (інген) буаз болды	верблюдица забеременела
1012.	بوغاز قیلدی ایرکاک تیشی تیوه نی	боғаз қылды еркек тіші тевені	еркек түйе (бура) ұрғашы түйені (інгенді) буаз қылды	самец-верблюд сделал верблюдицу беременной

1013.	بوغاز تېۋە	боғаз теҗе	буаз түйе	беременная верблюдца
1014.	بوغازى تۇتۇلغان	боғазы тутулған	тамағына тұрып қалған	такой, у которого застряло в горле
1015.	بوغدى انى	боғды аны	оны қылғындырды (тұншықтырды)	душил его
1016.	بوغقان	боғқан	қылғындырушы (тұншықтырушы)	душивший
1017.	بوغراقا قايغان تېۋە	боғрақа қайыған теҗе	бурадан қайыған түйе	верблюдца, забереившиися от самца стремившаяся к самцу
1018.	بوغز آغرىقى	боғуз ағрықы	тамақ ауруы	болезнь горла
1019.	بوغز ات	боғуз ат	боз ат	сужеребая лошадь
1020.	بوغز باغى	боғуз бағы	дыбыс желбезегі	голосовые связки
1021.	بوغز باشى	боғуз башы	еңеш	гортань
1022.	بوغزلاكان قوئى بوغزلادى قوئى	боғузлақан қой боғузлады	бауыздалған қойды бауыздады	перерезал горло овце, у которой было перерезано горло
1023.	بوغزلادى قوئىنى	боғузлады қойны	қойды бауыздады	перерезал горло овце
1024.	بوغزلادى توشى تېۋە نى	боғузлады тіші теҗені	інгенді бауыздады	перерезал верблюдце горло
1025.	بوغزلاماقتى	боғузламақ	бауыздамақ	перерезать горло
1026.	بوغزلاشتىلار	боғузлаштулар	бауыздасты	перерезали друг другу горло
1027.	بوغۇلدى	боғулды	буындырды	был задушен
1028.	بوز	боз	боз	серый
1029.	بوز بولدى ات	боз болды ат	ат бозға айналды	лошадь стала серой
1030.	بوز قارلۇغاج	боз қарлуғач	боз қарлығаш	серая ласточка
1031.	بوزلادى تېۋە	бозлады теҗе	түйе боздады	верблюд ревел
1032.	بويى	бой	дене	тело
1033.	بويى	бой	бой	рост
1034.	بويى تامورى	бой тамыры	дене тамырлары	жилы тела
1035.	بويىغان يولك	бойүн	боылған жүн	выкрашенная шерсть
1036.	بويىدى انى	бойады аны	оны бояды	выкрасил его
1037.	بويىدى بارماقلىرىنىڭ باشىنى	бойады бармақының башыны	саусақтарының тырнақтарын бояды	выкрасил кончики пальцев
1038.	بويىدى ساجى نى	бойады сачны	шашын бояды	выкрасил волосы
1039.	بويىدى تون نى	бойады тонны	тонын бояды	выкрасил шубу
1040.	بويىلىق	бойақ	бою	краска
1041.	بويىلىق تېۋە	бойақлық болды	бойлды	стал окрашенным
1042.	بويىلىق	бойамақ	бою	красить
1043.	بويىن	бойн	мойын	шея
1044.	بويىن باغى	бойн бағы	мойын орағыш	шейная повязка.

1045.	بوين باغى ايتىڭ توتىغا	бойн бағы етті аның тоныға	онын жасауына мойын орағыш жасады	сделал шейную повязку для его одяния
1046.	بوين باق اورتى	бойн бак	мойын орамы	место шейной повязки
1047.	بوين باقى قويدى انقه	бойн бақы койды анқа	оған мойын орағышын байлады	повязал ему шейную повязку
1048.	بوين سوندى انقه	бойн сунды анқа	оған мойын ұсынды	подчинился ему
1049.	بوين سوندى انقه فلان ايش اوچون	бойн сунды анқа флан іш үчүн	осындай іс үшін оған мойын ұсынды	подчинился из-за такого-то дела
1050.	بوين سوندى تينگرى بويروقىغه	бойн сунды тенгри буйруқыға	тәңірінің бұйрығына мойын ұсынды	подчинился приказу тенгрия
1051.	بوين سونقان اير	бойн сунқан ер	мойын ұсынған (бағынған) еркек	покорный мужчина
1052.	بوين سونمى	бойн сунмады	мойын ұсынбады	не покорился
1053.	بوين سونمى انقا	бойн сунмады анға	оған мойын ұсынбады	не покорился ему
1054.	بوين تامورى	бойн тамыры	мойын күре тамыры	шейная артерия
1055.	بوين تىكراسى	бойн тегресі	мойынның айналасы	окружность шеи
1056.	بوين تولغادى	бойн толғады	мойын бұрды	шею повернул
1057.	بوين چوقۇرچاقى	бойн чуқурчақы	желкеннің шұңқыры	шейная ямка
1058.	بوين ايلسى	бойн ілейі	мойынның алды (алқым)	передняя часть шеи
1059.	بوينتۇرۇغ	бойнтуруғ	мойынтұрық	ярмо
1060.	بوينى يوشان بولدى	бойны йоған болды	мойны жуандады	его шея стала толстой
1061.	بوين قرا كوي	бойны қара қой	қара мойын қой	овца с черной шейей
1062.	بوينى سولدى	бойны сынды	мойны үзілді	его шея сломалась
1063.	بوي تىنك كالپرى	бойның келбері	дене тұрқы	фигура тела
1064.	بويون باغى	бойун бағы	мойын орағыш	шейная повязка
1065.	بويون باغىنى بويناغا سالدى خاتун	бойун бағыны бойныға салды хатун	әйел мойнына мойын орағыш салды	женщина наложила себе на шею шейную повязку
1066.	بويون سوندى اوز ايشىغا	бойун сунды өз ішіге	өз ісіне мойын ұсынды	подчинился своей собственной работе
1067.	بويون تارتى كىدىن	бойун тартты андын	одан бойын тартты	не подчинился ему
1068.	بوين سوندى تينگرى بويروقىغه	бойын сунды тенгрінің буйруқыға	тәңірінің бұйрығына мойын ұсынды	покорился указу тенгрия
1069.	بوڭ	боқ	боқ	испражнение

1070.	بولۇلادى ئانى	боқаулады аны	оны бұғаулады	заковал его в кандалы
1071.	بولجال	болджал	мерзім	срок
1072.	بولجال берدى	болджал берді	мерзім берді	назначил срок
1073.	بولجال берدى انقا	болджал берді анқа	оған мерзім берді	дал ему срок
1074.	بولجال بيردى بورچ نى	болджал борчны берді	қарызына мерзім берді	установил срок займу
1075.	بولجال بيردى انتوچلۇككە	болджал берді өнтүчлүкке	борышкерге мерзім берді	дал срок должнику
1076.	بولجال بيردى تينگرى انينك باشىغا	болджал берді тэнгри аның	тэнгери оған ұзақ жас берді	тенгри дал срок длительности его жизни
1077.	بولجال قويدى انقا	болджал қойды анқа	оған мерзім берді	поставил ему срок
1078.	بولجال تولدى اندين	болджал тіледі андын	одан мерзім сұрады	просил его о сроке
1079.	بولسون سانقا	болсун санқа	болсын саған	да будет тебе
1080.	بولۇشتى انقا	болушты анга	оған болысты (көмектесті)	помог ему
1081.	بورچ بيردى انقا	борч берді анқа	оған қарыз берді	дал ему в долг
1082.	بورچ بيردى انقا اوزگا كيشى	борч берді анқа өзге кіші	оған өзге кісі қарыз берді	другой человек дал ему в долг
1083.	بورچلۇق كيشى	борчлұқ кіші	борышкер	должник
1084.	بوتا	бота	бота	верблюжонок
1085.	بوتا كەلتۈرمەك	бота келтүрмек	бота әкелді	привести верблюжонка
1086.	بوتە لادى كېشى كۈرە	боталады	боталады	верблюдица принесла верблюжонка
1087.	بوش	бош	бос	свободный
1088.	بوش	бош	бос	монг. освободись! тюрк. свободный
1089.	بوش بولدى خاتون	бош болды хатун	әйел еркін болды	женщина разрешилась от бремени
1090.	بوشادى	бошады	босады	освободился
1091.	بوشادى اېو	бошады ев	үйді босатты	освободил дом
1092.	بوشادى منزل ايېدين	бошады мензіл ідін	үй несінен босады	жилище освободилось от хозяйина
1093.	بوشادى سراى	бошады сарай	сарай босады	дворец освободился
1094.	بوشاتتى ئانى	бошатты аны	оны босатты	освободил его
1095.	بوشاتتى انينك مكرينى	бошатты аның мекріні	оның қулығын ашты	сделал пустой его хитрость
1096.	بوشاتتى ايېشىنى	бошатты ішні	істі еш қылды	сделал пустой работу
1097.	بوشلادى	бошлады	босады	освободился
1098.	بوين باغى باغلادى ايت كا	боин бағы бағлады ітке	итке қарғы бәу байлады	надел на собаку ошейник

1099.	بۈكرى	бөгрі	бүкір	горбатый
1100.	بۈكرى بولدى	бөгрі болды	бүкір болды	стал горбатым
1101.	بۈكرى بولدى قارى	бөгрі болды қары	қария бүкір болды (бүкірейді)	старик стал горбатым
1102.	بەدۈك كۆشك	бәдүк көшк	биік мұнара	высокая башня
1103.	بەدۈك تاغ	бәдүк тағ	биік тау	высокая гора
1104.	بەز ارقاغى	бәз арқағы	бәз арқан	уток
1105.	بەزچى نىنك ايرى	бәзчинің еві	бәзшінің (тігіншінің) үйі	помещение ткача
1106.	بوك	-----	орман	лес
1107.	بوكة	бөке	күшті (мықты)	сильный
1108.	بوگەيدى	бөкейді	бүкірейді	согнулся
1109.	بوگەسى اولغ بولغان خاتون	бөкесі улуғ болған хатун	бөкесі ескен әйел	женщина, у которой pates стали большими
1110.	بوگەلدى قارى	бөкүлді қары	қария бүгілді	старик стал согбенным
1111.	بوگەورگا	бәлдүрге	бүлдіргі	петля нагайки (м.)
1112.	بوگەك	бөлех	баска	другой
1113.	بوگەك ايل	бөлік ел	адамдар тобыры	толпа людей
1114.	بورگ كينوردى اتله	бөрүк кйдүрді анқа	оған бөрік кидірді	надел на него шапку
1115.	بورگ كيدى	бөрүк кйді	бөрік киді	надел шапку
1116.	بورگ تىككۈچى	бөрүк тіккүчі	бөрікші	шапочник
1117.	بورى	бөрі	бөрі	волк
1118.	بورى	бөрі	қасқыр	монг. волк оценился, тюрк. волк
1119.	بورى بالاسى	бөрі балашы	бәлтірік	волчонок
1120.	بوته كاسىنى تولدوردى طاولوق	бөтегесіні толдурды тауғұқ	тауық бөтегесін толтырды	курица наполнила свой зоб
1121.	بو	бу	бұл	этот
1122.	بو از نيمه نيك اير	бу аз немелі ер	бұл дүннесі аз еркек	это мужчина, имеющий немного вещей
1123.	بو ازغان	бу азған	бұл адасқан	этот заблудившийся
1124.	بو اى نينك باشى تورور	бу айның башы туруп	бұл айдың басы	это начало месяца
1125.	بو اى ساقال	бу ақ сақал	бұл ақсақал	это белая борода
1126.	بو نينك دوستى	бу аның досты	бұл оның досы	это его друг
1127.	بو نينك قولغا يىتكەن	бу аның қолыға йеткен	бұл оның қолына жеткен	монг. этот достигший его слов, тюрк. этот достигший его руки
1128.	بو نينك تىلاغى تورور	бу аны таңлағаны туруп	бұл оның таңдағаны	это есть выбранное им
1129.	بو نينك توشايرى تورور	бу аның түшер йері туруп	бұл оның түсер жері	это место, где он спускается

1130.	بو اتىنىك شاكىردى توردۇ	бу аны шакирди туруп	бұл оның шәкірті	это его ученик
1131.	بو ارزۇلۇق	бу арзулық	бұл тұрарлық	это желательно
1132.	بو ارقان	бу аркан	бұл арыған	этот утомившийся
1133.	بو آغنه لاغان	бу ахталған	бұл ақталған (піштірілген)	это кастрированный
1134.	بو آچ	бу ач	бұл аш	это голод
1135.	بو آچلىق دىن اتچكە قارىن لىق كىشى	бу ачлықдын інчке дарынлық кіші	бұл аштықтан іші тартылған кісі	монг. это его живот сделался тонкимот голода, тюрк. это человек с тонким от голода животом
1136.	بو آچلىق دىن اتچكە قارىن لىق خاتون	бу ачлықдын інчке дарынлық хатун	бұл аштықтан іші тартылған әйел	это женщина с тонким от голода животом
1137.	بو اشكارا	бу ашкара	бұл айқын	это явно
1138.	بو بىزىرگان	бу безірган	бұл саудагер	это купец
1139.	بو بىلگوردى ايش	бу белгүрді іш	бұл іс ашылды	это раскрылась работа
1140.	بو بىلى كىلگەن	бу белі келген	бұл етек кірі келген	это менструировавшая
1141.	بو بىلى كىلگەن خاتون توردى	бу белі келген хатун турді	бұл етек кірі келген әйел болатын	это была женщина, у которой наступила менструация
1142.	بو بىلى كىلەپ اريغان خاتون	бу белі келіп арыған хатун	бұл етек кірінен арылған әйел	это женщина, освободившаяся от месячных
1143.	بو بند	бу бэнд	бұл орама (дәке)	это повязка
1144.	بو بىرەك	бу берек	бұл текемет	это сукно
1145.	بو بوياق	бу бойақ	бұл бояу	эта краска
1146.	بو بوين سولماغان	бу бойын сунмаған	бұл мойын ұсынбаған	это тот, у которого шея не вытянута.
1147.	بو بورج	бу борч	бұл қарыз	это долг
1148.	بو بولك ايران لار	бу бөлік еренлер	бұл еркектер бөлігі	эта группа мужчин
1149.	بو بولك ايران لار بارجا	бу бөлік еренлер барча	бұл еркектер бөлігінің бәрі	эта вся группа мужчин
1150.	بو بولك خاتون لار	бу бөлік хатунлар	бұл әйелдер бөлігі	эта группа женщин
1151.	بو بوغداي اونتلوك	бу бугдай өңдүк	бұл бидай өнді	эта пшеница имеет цвет
1152.	بو بيهوده	бу быһуде	бұл керексіз	это ненужно
1153.	بو بيهت	бу биғат	бұл ант	это присяга на верность
1154.	بو بىتكەن بىتىك	бу біткен бітік	бұл жазылған хат	это написанное письмо
1155.	بو دارۇلۇق	бу дарулық	бұл дәруші	этот обладающий лекарством
1156.	بو دونى نىنىك بىزاقى	бу дунйаның безеки	бұл дунненің көркі	украшение этого мира
1157.	بو اىكى اير	бу екі ер	бұл екі еркек	эти два мужчины

1158.	بو ايگى خاتون	бу екі хатун	бұл екі қатын	эти две женщины
1159.	بو ايگىن	бу екін	бұл егін	это посеv
1160.	بو ايلىك بيرلا سيلىككەن	бу елік бірле сіліккен	бұл қолын сіліккен	этот потрясший рукой
1161.	بو ايير	бу ер	бұл еркек	этот мужчина
1162.	بو اييركلىك	бу ерлік	бұл күшті	этот сильный
1163.	بو اييرنىڭ اوغلى ئولكەن	бу ерінің оғлы әлген	бұл еркектің ұлы әлген	монг. это мужчина, чей сын умер, тюрк. сын этого мужчины умер
1164.	بو اييرنى دشمن ئولكەن خاتون	бу еріні дұшман тұтқан хатун	бұл ерін дұшпан тұтқан әйел	это женщина, враждебная к своему мужу
1165.	بو ياي خان	бу йайған	бұл жайылған	это разложено
1166.	بو يالغوز ساغىنغان يمان ايلى ساغلايدى ئانى	бу йалғыз сағынған йаманлық сахлады аны	оны бұл жалғыз ойлаған жамандығы ғана сақтады	его охраняло только это задуманное зло
1167.	بو يمان	бу йаман	бұл жаман	это дурно
1168.	بو يمان بولغان	бу йаман болған	бұл жаман болған	это стало плохим
1169.	بو يىقان بولمىس ئايلى ديت	бу йанған білмеслықыдын	бұл білместіктен оралды	этот вернулся по незнанию
1170.	بو يىقان يير	бу йанған йер	бұл оралған жер	это место, куда вернулся
1171.	بو يىقنى ايىش	бу йаны іш	бұл жаңа іс	это новая работа
1172.	بو يارى بىرگوجى	бу йары берүчі	бұл көмек беруші	монг. этот становящийся другом, тюрк. этот оказывающий помощь
1173.	بو ياريم چوق بيشكەن ايت	бу йарымчук піскен ет	бұл жартылай піскен ет	это недожаренное мясо
1174.	بو يىخشى	бу йахчы	бұл жақсы	это хорошо
1175.	بو يىخشى ايىشلاگوجى	бу йахчы ішлегүчы	бұл жақсы жұмысшы	это хорошо работающий
1176.	بو يوق بولغان	бу йок болған	бұл жоқ болған	это потерянный
1177.	بو يوق سوز	бу йоксуз	бұл кедей	это бедный
1178.	بو يول باشى	бу йол башы	бұл жол басы	это начало пути
1179.	بو يومورت ئايلاگوجى	бу йумурткалақучы	бұл жұмырткалаушы	это кладущая яйца
1180.	بو يومشاڭ	бу йумшақ	бұл жұмсақ	это мягко
1181.	بو يورور كىمى	бу йурур кемі	бұл жүзер қайық	это едущая лодка
1182.	بو يىراق ئايلاور ئانى	бу йырақ қылур аны	бұл оны жырақ қылур	это его делает далеким
1183.	بو كەين قالدغان	бу кейін қалған	бұл кейін қалған	это оставшийся позади
1184.	بو كەين قالدغان يىخشى	бу кейін қалған йахшы	бұл кейін қалған жақсы	этот позади оставшийся хороший
1185.	بو كەلگەن	бу келген	бұл келген	это пришедший

1186.	بو كلا كەلتۈرگەن	бу келе келтүрген	бұл келе (түйе үйірін) әкелген	это приведший скотину
1187.	بو كۆنگۈل دە توتقان	бу көңілде тутқан	бұл көңілде ұстаған	монг. помнил о вещи, тюрк. этот запечатлевший в сердце
1188.	بو كۆتۈرگەن	бу көтүрген	бұл көтерген	это поднявший
1189.	بو كۈن	бу күн	бұл күн (бүгін)	сегодня
1190.	بو كۈن تۇغار يەر	бу күн туғар йер	бұл күн шығыс	это место восхода солнца
1191.	بو كۈن ئېتىك ايرتسى	бу күннің ертесі	бұл таңертен	сегодня утром
1192.	بو كوشى توشورور يەر	бу кіші тоғурур йер	бұл кісі туғызар ел	это страна, производящая людей
1193.	بو كايى	бу қайку	бұл қайғы	это горе
1194.	بو قلم چارلاقان	бу қалам чарлақан	бұл қалам сықырлаған	этот қалам скрипел
1195.	بو قامقان	бу қамақан	бұл үйінді	сгребенный в кучу
1196.	بو قوشوق	бу қошук	бұл өлен	монг. он соединил, тюрк. это стихотворение
1197.	بو قۇتۇرغان ايت	бу қутурған ит	бұл құтырған ит	это бешеная собака
1198.	بو قىسقا قاسىدە	бу қысқа қасиде	бұл қысқа қасида	это короткая касыда
1199.	بو لايىق تۈرۈر اول نېمە كە	бу лайық турур ол немеге	бұл ол нәрсеге тұрарлық	это годно для той работы
1200.	بو مال سىز	бу малсыз	бұл мүліксіз	не имеющий имущества
1201.	بو مىس كا يېتكەن يارا	бу мейіге йеткен йара	бұл миға жеткен жара	эта рана, достигающая до мозга
1202.	بو مېنىزاش	бу меңізеш	бұл ұқсас	это похоже
1203.	بو نامازلىق	бу намазлық	бұл намаздық	это сотворение намаза
1204.	بو ناروك اېمچەك لېك قىز	бу нар өк емчелік қыз	бұл анар емшекті қыз	это девушка с грудями, подобными гранату
1205.	بو نېمە تېگمەس بو بهاخه	бу неме тегмес бу раһаға	бұл нәрсе бұл бағаға тұрмас	эта вещь не достигает этой цены
1206.	بو نىت اولغان يەر	бу ниет қылған йер	бұл ниет қылған жер	это преднамеренное место
1207.	بو نىسبەت	бу нисбет	бұл қатынас	это соотношение
1208.	بو اوتون اوت توتۇشتۇرغۇچى	бу отын от тутуштұрғучы	бұл отын от тутандырғыш	эти дрова зажигающие огонь
1209.	بو پېرە	бу перде	бұл перде	это занавес
1210.	بو رحەت	бу раһат	бұл рахат	это отдых

1211.	بو روزہ اجار طعم	бу рузе ачар туғм	бұл ауыз аштырап тағам	это пища, раскрывающая рот.
1212.	بو ساقلانچى	бу сақлақучы	бұл сақшы	этот сторожащий
1213.	بو ساقلانچى نومه نى	бу сақлақучы немені	бұл бір нәрсенің сақшысы	этот нечто сторожащий
1214.	بو سراى نىنك حد لارى	бу сарайның һадлары	бұл сарайдың шекарасы	это границы дворца
1215.	بو ساقلانچى لار	бу сақлақучылар	бұл сақшылар	эти сторожащие
1216.	بو سوينچ	бу севінч	бұл қуаныш	это радость
1217.	بو سوينچ خبر	бу севінч хабар	бұл қуанышты хабар	это радостная весть
1218.	بو سوينچ لوك اير	бу севінчлік ер	бұл көңілді еркек	это веселый мужчина
1219.	بو سوز	бу сөз	бұл сөз	это слово
1220.	بو سوزنى ايشيتمس	бу сөзні ешітмес	бұл сөзді естімес	не слышал этих слов
1221.	بو سوركان	бу сүрген	бұл қуушы	гнавший
1222.	بو سيقان	бу сыған	бұл сынған	это сломанное
1223.	بو سيقان عهد	бу сыған аһд	бұл бұзылған міндеттеме	это нарушенное обязательство
1224.	بو تازه ياشاركان	бу تازه Яашарқан	бұл жаңа көктеген	это свежее зазеленевшее
1225.	بو تازه سوت	бу تازه сүт	бұл жаңа (сауылған) сүт	это свежее молоко
1226.	بو تقيقان تورور	бу танықан турур	бұл таныған	это узнавший
1227.	بو تار	бу тар	бұл тар	это узко
1228.	بو تيرگيرمن تيشا	бу тегірген теше	бұл диірмен тасы	это мельничный молот
1229.	بو تينگرى دىنى	бу тенгри діні	бұл тәңірі діні	это религия бога
1230.	بو تيركان ميوه	бу терген мыве	бұл терілген жеміс	это собранные фрукты
1231.	بو تيشوك	бу тешүк	бұл тесік	это отверстие
1232.	بو تون ياراشمس منقه	бу тон Яарашмас манқа	бұл тон маған жараспайды	эта шуба мне не подходит
1233.	بو توشاك	бу төзек	бұл төсек	это тюфяк
1234.	بو توذاق	бу тузақ	бұл тұзақ	это укрюк
1235.	بو توتقون	бу тутқун	бұл тұтқын	это схваченный
1236.	بو توز يول تاپكان	бу түз йол тапқан	бұл түзде жол тапқан	этот нашедший прямой путь
1237.	تيلينى چيقرغان ايت	бу тіліні чықарған ит	бұл тілін шығарған ит	это собака, высовывающая язык
1238.	بو تيريت	бу тіріт	бұл тіріт тамағы	название кушанья, размоченого в супе
1239.	بو اولغ	бу ұлуғ	бұл үлкен	этот большой
1240.	بو خيانت	бу хайанат	бұл сатқындық	это измена
1241.	بو خليفه	бу халифе	бұл халиф	это халиф
1242.	بو خط	бу хат	бұл хат	это письмо
1243.	بو خاتون	бу хагун	бұл әйел	эта женщина
1244.	بو حاضر	бу һазыр	бұл әзір	этот готовый

1245.	بو حکم	бу һүкүм	бул үкім	это указ
1246.	بو چورچاك	бу чүрчөк	бул энгіме	это рассказ
1247.	بو چокماق تاش	бу чокмак таш	бул шақпақ тас	это кремьн
1248.	بو چىراي	бу чырай	бул бет-жуз	это лицо
1249.	بو شوخ	бу шох	бул эзілкеш	это шутник
1250.	بو ايلنگرى بارغۇچى	бу илгері барғучы	бул алға барушы	это идущий вперед
1251.	بو اينچىقا ئازىن	бу инче қарын	бул жінішке шек	это тонкие кишки
1252.	بو ايش قايغۇلۇق قىلور	бу іш қайғулық қылу мені	бул іс мені қайғылы қылды	эта работа сделала (тюрк. делает) меня печальным
1253.	بو ايش ئىنك اياقى	бу ішнің аяқы	бул істің аяғы	это конец работы
1254.	بو غاز	буғаз	буаз	беременная
1255.	بو غاز بولدى خاتون	буғаз болды хатун	эйел буаз болды	женщина забеременела
1256.	بو غداي	буғдай	бидай	пшеница
1257.	بو غداي باشى	буғдай башы	бидай басы	колос пшеницы
1258.	بو غداي باشى بولدى يولوز	буғдай башы йулдуз	бидай басы жұлдызы	созвездие пшеничного колоса
1259.	بو غداي اونكلوك	буғдай өңлүк	бидай өнді	коричневый
1260.	بو غداي اونكلوك بولدى	буғдай өңлүк болды	бидай өнді болды	пшеница приобрела окраску
1261.	بو غداي ساتقۇچى	буғдай сатқучы	бидай сатушы	продавец пшеницей
1262.	بو غو	бугу	буғы	олень (м.)
1263.	بو غون	бугун	буын	сустав
1264.	بو غون نىن چوشتى	бугундын чықты	буыны шықты	выскочил из сустава
1265.	بو غون ئىنك بوزاوي	бугының бузауы	буғының бузауы	теленок оленя
1266.	بوزاوي	бузаву	бузаву	теленок
1267.	بوزدى دوستلۇقنى	бузды достлукны	достықты бузды	изменил дружбе
1268.	بوزدى اېوانى	бузды евані	үйді бузды	сломал дома
1269.	بوزدى مۇهرنى	бузды мүһүрні	мөрді бузды	сломал печать
1270.	بوزدى نېمەنى	бузды немені	нәрсені сындырды	сломал вещь
1271.	بوزدى سرايىنى	бузды сарайны	сарайды бузды	разрушил дворец
1272.	بوزدى ساتقۇنى	бузды сатықны	сауданы бузды	уничтожил торговлю
1273.	بوزدى سونقى سوزى بوزولغان سوزىنى	бузды сонқы сөзі бурунқы сөзіні	соңғы сөзі бұрынғы сөзін бузды	монг. последующее слово нарушило предыдущие два слова, тюрк. его последующее слово нарушило предшествующее слово его
1274.	بوزدى تامنى	бузды тамны	кабырғаны бузды	разрушил стену
1275.	بوزدى ىزەتنى	бузды ізетні	ізетті бузды	нарушил почёт
1276.	بوزغان	бузган	бузган	разрушенный

1277.	بۇزۇق يەر	бузук йер	бұзылған ел	разрушенная страна
1278.	بۇزۇق ئىق قىلدى دىو الار اراسىدا	бузуклык қылды дів алар арасында	жын олардың арасын бұзды	дьявол вызвал среди них разрушение
1279.	بۇزۇلدى	бузулды	бұзылды	сломался
1280.	بۇزۇلدى ساراي	бузулды сарай	сарай бұзылды	дворец разрушился
1281.	بۇزۇلدى ساتىق	бузулды сатық	сауда бұзылды	торговля развалилась
1282.	بۇزۇلغان ساراي ئېنىق بېلىقىسى	бузулқан сарайның белгүсі	бұзылған сарайдың белгісі	признак разрушенного дворца
1283.	بۇزۇلماق تېلەدى ساتىق دە	бузулмақ тіледі сатықда	сауданың бұзылуын тіледі	хотел, чтобы обанкротился в торговле
1284.	بۇيلا يىغايى	буйла йығачы	бұйда ағашы (мұрындық)	деревянный кляп в носу верблюда (тюрк. деревяшка кляпа)
1285.	بۇيرۇقىنى ايشىتى	буйруқыны ешітті	бұйрықты есітті	повиновался его приказу
1286.	بۇيرۇشنى بۇزى	бурушты йүзі	бет-жүзі тыжырынды	его лицо сморщилось
1287.	بۇيرۇدى انى	буйурды анга	оған бұйырды	отрядил его, монг. на ту вещь
1288.	بۇيرۇدى انكا فىلان ايشنى	буйурды анга филан ішні	оған осындай істі бұйырды	приказал ему такую-то работу
1289.	بۇيرۇدى انكا بېك	буйурды анка бек	оған бек бұйырды	бек повелел ему
1290.	بۇيرۇدى انى اول ايشنى كا	буйурды аны ол ішке	оны ол іске бұйырды	отрядил его на ту работу
1291.	بۇيرۇق قىلدى اير اراسىدا	буйурук қылды ел арасында	елге бұйрық етті	повелевал среди людей
1292.	بۇقا	буқау	бұғау	оковы
1293.	بۇلاد تېمۇر	булад темүр	болат темір	булатное железо (м.)
1294.	بۇلغادى انى قانغا	булғады аны қанға	оны қанға бұлғады	смешал его с кровью
1295.	بۇلغادى ھازان نى	булғады ғазанны	қазанды бұлғады (араластырды)	помешал котел
1296.	بۇلغادى نېمە نى	булғады немені	нәрсені араластырды	помешал вещь
1297.	بۇلغاقچى	булғақушы	араластырушы	размешивающий
1298.	بۇلغاندۇردى انى قانغا	булғандурды аны қанға	оны қанмен араластырды	смешал его с кровью
1299.	بۇلغاندى بالچىق قا	булғанды балчыққа	балшыққа араластырды	смешался с глиной
1300.	بۇلغاندى كۆنلىكى	булғанды көңлі	көңілі бұзылды	его сердце было расстроено
1301.	بۇلغандى تېرىكلىك	булғанды тіріклік	өмір арпалысты	перемешалась жизнь

1302.	بولغانقان سو	булғанқан су	былғанған су	мутная вода
1303.	بولغانچاق بولدى سو	булғанчак болды су	су былғаныш болды	вода стала мутной
1304.	بولغانچاق سو	булғанчак су	былғаныш су	мутная вода
1305.	بولغانچاق بولدى سو	булғанчуқ болды су	су былғаныш болды	вода стала мутной
1306.	بولوط	булут	булт	туча
1307.	بولۇتدىن كولاكە قولىدى الارغا	булутдын келеге қылды аларга	оларға булттан келеске түсті	от тучи на них бросало тень
1308.	بولۇتدىن كولاكە قولىدى الارغا تىنگىرى	булутдын келеге қылды аларга тенгри	тәңірі оларға булттан келеске түсірді	тенгри бросал на них от тучи тень
1309.	بولۇت لادى كوك	булутланды көк	көк булттанды	небо стало облачным
1310.	بۇياد قولىدى تام نى	буйяд қылды тамны	қабырғаны қаяй бастады	начал стронтъ стену
1311.	بورنى كوسوك	бурны кесүк	мұрны кесілген	его нос отрезан
1312.	بورنى غا سو لادى	бурныға су алды	мұрнына су алды	набрал в свой нос воды
1313.	بورنى ارقى	бурныны арытты	мұрнын сүртті	вытер свой нос
1314.	بورون	бурун	мұрын	нос
1315.	بورون	бурун	бұрын	прежде
1316.	بورون باغى	бурун бағы	мұрындық бауы	веревка бурундука
1317.	بورون يوشاقي	бурун йумшақы	мұрынның еті	мякоть носа
1318.	بورون لاقى	бурун қаны	мұрынның қаны	кровотечение из носа
1319.	بورون سويى	бурун суйы	мұрынның суы	выделения из носа
1320.	بورون تامى	бурун тамы	мұрынның қыры	носовая перегородка
1321.	بورون توشوكى	бурун тесүкі	мұрынның тесігі	ноздря
1322.	بورون اوجى	бурун учы	мұрынның ұшы	кончик носа
1323.	بورون اوجى	бурун ічі	мұрынның іші	полость носа
1324.	بورون دوق	бурундук	мұрындық (бұйда)	верблюжий повод
1325.	بورون دوق	бурундук	мұрындық	бурундук (верблюжий кляп)
1326.	بورون دوق تاكتى توالى	бурундук тақты тевені	түйеге мұрындық тақты	привязал верблюду бурундук к
1327.	بورون دوق تاكتى توه كا	бурундук тақты тевеге	түйеге мұрындық тақты	привязал верблюду бурундук к
1328.	بورونى ياشور	бурунқы йамкур	кешегі жаңбыр	прежний дождь
1329.	بورونى كچه	бурунқы кече	кешегі түн	прежняя (т.е. предшествующая) ночь
1330.	بورون لادى اندىن	бурунлады андын	одан бұрын жүрді	шел раньше него
1331.	بوروت	бурут	мұрт	усы
1332.	بوروشى بوذى	бурушты йүзі	бет-жүзі қыртыстанды	его лицо сморщилось
1333.	بوروشى كهرسى	бурушты терісі	терісі қыртыстанды	его кожа сморщилась

1334.	بورچ	бурч	бұрыш	угол
1335.	بورچاق	бурчак	бұршақ	горох, град
1336.	بورچاي يېقىلقان	бурйай йықылқан	жапырылған камыс	камыш упал
1337.	بورچاي كېسىلگن	бурйай кезген	кескен қамыс	резавший камыш
1338.	بوت	бут	сан (балтыр)	бедро
1339.	پت	бут	бұт (храмы)	языческий храм
1340.	بوت باغى	бут бағы	сан бауы	бедерная повязка
1341.	بوت تامورى	бут тамуры	сан тамыры	бедерная жила
1342.	بوتا اتار اوق	бута атар оқ	нысанаға атар оқ	стрела для стрельбы в цель
1343.	بوتا قۇربانى	бута құрбаны	ту құрбаны	жертва знамени
1344.	بوتادى تاكىنى	бутады такіні	жүзімді бұтады	обрезал виноградные лозы
1345.	بوتادى خرما يېقىلغى نېنىك تېكىتىنى	бутады хурма йығашының	құрма ағашын бұтады	обрезал финиковой пальмы
1346.	بوتراغان	бутраған	бытыраған (шоғырланған)	рассыпанный
1347.	بوترادى	бутрады	бытырады	распался
1348.	بوترادى يول	бутрады йол	жол тарамдалды	дорога развалилась
1349.	بوترادى يش	бутрады іш	іс пышырады	работа развалилась
1350.	بوترادى لار	бутрадылар	бытырады	развалились
1351.	بوتراتتى الارنى روزگار	бутратты аларны рузгар	оларды тағдыр бытыратты	судьба разнесла их
1352.	بوتىغا چالاق اق اط	бутыға чалық ақ ат	санына дейін ақ ат	белая до бедер лошадь
1353.	بوتى نېلىك اراسىندە توتقى سولتقانى	бутының арасында тутғы сүнгүні	бұтының арасына найза тықты	зажал копые между ногами
1354.	پت	буф	крахмал	крахмал
1355.	بوتىش	бүбіш	бүбіш (құсы)	потатуйка (название птицы)
1356.	بوتكەن يەر	бүккен йер	бүккен жер	место, где согнуто
1357.	بوتكىرى	бүккірі	бүкір	горбатый, сгорбленный
1358.	بوتكى بوتكىنى	бүкті бігікні	хатты бүктеді	сложил письмо
1359.	بوتكى اتلان يېردە	бүкті філан йерде	осындай жерден бүктеді	согнул на таком-то месте
1360.	بورگا	бүрге	бүрге	блоха
1361.	بورگەندى	бүркенді	бүркенді (жамылды)	покрылся
1362.	بورگەندى توننى	бүркенді тонны	тонды бүркенді (жамылды)	накрыл шубой
1363.	بورگەسون	бүркесүн	тоқым, тебінгі, терлік	чапрак (м.)
1364.	بورگوت	бүркүт	бүркіт	беркут (м.)
1365.	بورلوتكاج	бүрлүгеч	шәңгіш	калина
1366.	بورونچك	бүрүнчек	бет перде, тор	вуаль
1367.	بورونچك كېتوردى الله	бүрүнчек кейдүрді анқа	оган бүркеніш	надел на нее фату

1368.	بورونچك كىدى خاقون	бүрүнчөк кейди хатун	эйел бүркеніш киді	женщина надела фату
1369.	بوروت تىنگرى بولوت ئى	бүрүттү тенгри будутны	тәңірі бұлтты бүркеді	тенгри покрыл тучу
1370.	بولتكان ايش	бүткен іш	біткен іс	выполненная работа
1371.	بولتكردى	бүткерді	бітірді	кончил это
1372.	بولتكردى اوصول بولتكان ايشنى	бүткерді озал болған ішні	жалқау істі бітірді	ленивый закончил работу
1373.	بولتكردى ايشنى	бүткерді ішні	істі бітірді	кончил работу
1374.	بولتكرمك تىلادى تام ئى	бүткермек тіледі тамны	қабырғаны бітіргісі келді	хотел закончил стену
1375.	بولتقى ايش	бүттi іш	іс бітті	работа закончилась
1376.	بولتون	бүтүн	бүтін	цельный
1377.	بولتون بولدى	бүтүн болды	бәрін болды	стал законченным
1378.	بولتون قور	бүтүн кур	тұтас белбеу	цельный пояс
1379.	بولتون بولدى ايشنى قاتلىده ايش	бүтүн болды аның қатында іш	оның қасында істің бәрі бітті	работа была около него совершена
1380.	بىقن	бықын	бүйір (мықын)	бок
1381.	بىقن اىچى	бықын ічі	бүйірдің (мықынның) іші	внутренность бока
1382.	بىشلاق	бышлақ	ірімшік	сыр (м.)
1383.	بىشلاق مایه سى	бышлақ майазы	ірімшік ашытпасы	сырная закваска
1384.	بىچما توتماچ	бычма тутмач	кеспе нан	нарезанная лапша
1385.	بىچما اوگرا	бычма үгре	кеспе жіңішке нан	нарезанная вермишель
1386.	بىچما خالوا	бычма халва	кеспе халға	нарезанная халва
1387.	بىچىدى	біжді	биледі	плясал
1388.	بىز	біз	біз	мы
1389.	بىز	біз	біз	шило
1390.	بىز قورمىدۇ بىلا	біз қурімду біле	біз тойда болдық	мы были на свадебном пиру
1391.	بىزار	бізар	безіну (безер болу)	отвращение
1392.	بىزار بولدى اندىن	бізар болды андын	одан безер болды	имел отвращение к нему
1393.	بىزار بولدى اندىن بورچ اوچون	бізар болды андын борч үчун	одан қарыз үшін безер болды	стал избегать его из-за долга
1394.	بىزگەك توتى اىرىنى	бізгек туты ерні	ерректің безгері устады	лихорадка схватила мужчину
1395.	بىزگەك اشرىنى	бізгек ағрықы	безгек ауруы	горячка
1396.	بىزلارغا	бізлерға	бізге	нам
1397.	بىسراك	бізрек	түйенің буданы	ублюдок верблюда (м.)
1398.	بىزىم بىرلا	бізім бірле	бізбен бірге	с нами
1399.	بىزىم قولمىز	бізім қолумыз	біздің қолымыз	наш раб
1400.	بىيگان	бійіген	үлкейген	ставший большим
1401.	بىيىدى اوغلان	бійіді оғлан	ұл үлкейді	мальчик вырос
1402.	بىيىك	бійік	биік	высокий
1403.	بىيىك بولدى	бійік болды	биік болды	стал высоким

1404.	بىيىك بولدى ائىنىك بىرلە	بىيىك بولدى аның бірле	онымен бірге биік болды	повысился с ним
1405.	بىيىك بولدى مرتبه آه	بىيىك بولدى مرتبهбека	мәртебесі биік болды	повысился в чинах
1406.	بىيىك بولدى تاغ	بىيىك بولدى تاغ	тау биік болды	гора стала высокой
1407.	بىيىك بولدى اوتى	بىيىك بولدى үні	даусы жоғары болды	его голос стал высоким
1408.	بىيىك بورونلوق	بىيىك بورونلوق	менмен	высокомерный
1409.	بىيىك بورونلوق بولدى	بىيىك بورونلوق بولدى	менмен болды	стал надменным
1410.	بىيىك يەر	بىيىك يەر	биік жер	высокое место
1411.	بىيىك كۆشك	بىيىك كۆشك	биік ғимарат	высокое здание
1412.	بىيىك قىلدى تام نى	بىيىك قىلدى тамны	қабырғаны биік қылды	сделал стену высокой
1413.	بىيىك قىلدى تىنغرى تاغ نى	بىيىك قىلدى тенгри тағны	тәңірі тауды биік қылды	тенгри сделал престол высокой
1414.	بىيىك اولادى قران نى	بىيىك окуды қуранны	құранды дауыстап оқыды	читал коран высоким голосом
1415.	بىيىك سوز سوز لادى	بىيىك сөз сөзледі	жалынды сөз сөйледі	сказал высокую речь
1416.	بىيىك اون لوک	بىيىك үнлүк	кең тынысты дауыс	имеющий высокий голос
1417.	بىيىكچى بولدى انقا	بىلгүчі болды анқа	оған білгіш болды	стал для него знающим
1418.	بىيىلوردى انى ايشكە	بىлдүрді аны ішке	оған істі түсіндірді	пронструктировал его в отношении работы
1419.	بىلدى	بىлді	бiлдi	знал
1420.	بىلدى انى	بىлді аны	оны бiлдi	знал его
1421.	بىلدى نيمه نى	بىлді немені	нәрсені бiлдi	знал нечто
1422.	بىلدى علم دين	بىлді ілмдiн	iлiмдi бiлдi	знал знанием
1423.	بىلدىم انى	بىлдім аны	оны бiлдiм	я знал его
1424.	بىلا اولتورقۇچى	بiле олтуркучы	бiрге отырушы	сидящий вместе
1425.	بىلازۇك	بiлезүк	бiлезiк	кольцо, браслет
1426.	بىلازۇك سالدى اولتورقۇچى	бiлезүк салды елiкiге	колына бiлезiк салды	надел на руку кольцо
1427.	بىلازۇك تۇرار يەر	бiлезүк тұрар йер	бiлезiк тұрар жер (қолдың бiлезiгi)	место нахождения кольца
1428.	بىلەك	бiлەк	бiлەк	нижняя часть руки
1429.	بىلەك باغى	бiлەк бағы	бiлەк бауы	ручная повязка
1430.	بىلمەك لوک تىلادى اتىدىن	бiлмеклiк тiледi	оның тiсiнiстiгiн тiледi	просил у него поинимания
1431.	بىلمەس بولدى اول نيمه دين	бiлмەс болды ол немедiн	ол нәрсемен келiспедi	не был согласен с той вещью
1432.	بىلو	бiлү	бiлеу	точный камень (м.)
1433.	بىلور انى	бiлүр аны	оны бiлер	узнает то
1434.	بىلور كىشى	бiлүр кiшi	бiлiмдi кiсi	знающий человек
1435.	بىلورک لوک	бiлiклiк	ақылды (бiлiктi)	умный
1436.	بىلورک لوک بولدى دين اويچنده	бiлiклiк болды дiн iчiнде	дiн iсiнде бiлiктi болды	стал мудрым в религии

1437.	بۆيۈك لۈك بولدى اير	بۈيۈكلىك بولدى ер	еркек ақылды болды	мужчина стал мудрым
1438.	بۆيۈك لۈك بولدى اوشلان	بۈيۈكلىك بولدى оглан	ұл ақылды болды	ребенок стал умным
1439.	بۆيۈك لۈك بولدى انى دين ده	بۈيۈكلىك қылды аны дінде	оны дінді түсінетін қылды	сделал его понимающим в религии
1440.	بۆيۈك سوز	بۈيۈكسىز	ақылсыз	безрассудный
1441.	بى مەنى سوز	بىماغна сөз	мағынасыз сөз	бессмысленное слово
1442.	بىنا بولدى سراى	بىنا қылды сарай	сарайды негіздеді	основал дворец
1443.	بىر	بىر	بىر	один
1444.	بىر اياقى اق اط	بىر аяқы ақ ат	бىر аяғы ақ ат	лошадь, у которой одна нога белая
1445.	بىر اى نا	بىر айда	بىر айда	в один месяц
1446.	بىر اقشامدا	بىر ақшамда	بىр ақшамда	в один вечер
1447.	بىر الطون	بىر алтун	бىр алтын	один динар
1448.	بىر اتيز	بىр атыз	бىр атыз	одна грядка
1449.	بىر باغ اوتون	بىр бағ отын	бىр бау отын	одна вязанка дров
1450.	بىر باقى ياش اوت	بىр бақ йаш от	бىр бау жас шөп	одна связка молодой травы
1451.	بىر باقى كاغذ	بىр бақ қаһаң	бىр бума қағаз	одна пачка бумаги
1452.	بىر بطمان	بىр батман	бىр батпан	один батман
1453.	بىر بۇداغ اولوم	بىр будағ үзүм	бىр шоғыр жүзім	одна гроздь винограда
1454.	بىر بىر	بىр бىр	бىр бىр	один раз один
1455.	بىر بىر كىيىنچە ايتىدى ايتىدى	بىр бىр кейинче индеді індегүчі	бىرىнен кейін бىрін шақырды	звующий звал одного за другим
1456.	بىر بىرى بىلا انا ابنى بولدى لاز	بىр бірі біле ақа іні болдылар	бىرىне бىрі аға-іні болды	стали друг другу братьями
1457.	بىر بىرى بىلا دوستلاشتىلار	بىр бірі біле доставштылар	бىр-бىرىмен достасты	подружились друг с другом
1458.	بىر بىرى بىلا يمان	بىр бірі біле йаман	бىр-бىرىмен жаман	плохи по отношению друг друга
1459.	بىر بىرى بىلا ياقىلماق ابنى لاز	بىр бірі біле йанқылмақ еттілер	бىрін бىرىмен жанылдырды	совершили друг с другом ошибку
1460.	بىر بىرى بىلا اويندى لاز	بىр бірі біле ойнадылар	бىр-بىرىмен ойнады	играли друг с другом
1461.	بىر بىرى بىلا سوزلاشتى لاز	بىр бірі біле сөзлештілер	бىр-بىرىмен сөйлесті	разговаривали друг с другом
1462.	بىر بىرى بىلا اوج سوزلىنى سوزلاشتىلار	بىр бірі біле іш сөзіні сөзлештілер	бىр-بىرىне шын сөздерін айтты	говорили друг другу сокровенные речи
1463.	بىر بىرى بىلا مسخره لقى بولدى لاز	بىр бірі бірле масхаралық қылдылар	бىрін-بىرى мазак қылды	насмехались друг над другом
1464.	بىر بىرى بىلا اولتوردى لاز	بىр бірі бірле олтурдылар	бىр-بىرىмен (қатар) отырды	сели друг с другом
1465.	بىر بىرى بىلا اورۇشتىلار	بىр бірі бірле уруштылар	бىр-بىرىмен ұрысты (төбелесті)	сразились друг с другом

1466.	بىر بىرى كۈنچە باردى لار كىچە داغى كۈنۈز	بىر بىرى كەينىچە باردىلار كەچە داغى كۈندۈز	بىر-بىرىنەن ارتىنان كۈندۈز- تۈنى جۈردى	шли друг за другом дни и ночи
1467.	بىر بىرى كوردى لار ايكى بولوك	بىر بىرى كوردىلەر ەكى بەلۈك	ەكى بەلىم بىرىن-بىرى كوردى	два отряда выдели друг друга
1468.	بىر بىرى سالتون الدى لار	بىر بىرى ساتكۈن الدىلار	بىر-بىرىنەن ساتىپ الدى	купили друг у друга
1469.	بىر بىرى تىنگى	بىر بىرى تىنگى	بىر-بىرىنە تىن	друг другу равные
1470.	بىر بىرى اوستوكا قويقان نېمە لار	بىر بىرى ۈستۈگە قويقان نېمەلەر	بىرىنىڭ ۈستىنە بىرى قويىلغان نەرسەلەر	вещи, положенные одна на другую
1471.	بىر بىرى اوستوكا قويدى نېمە لارنى	بىر بىرى ۈستۈگە قويدى نېمەلەرنى	نەرسەلەردى بىرىنىڭ ۈستىنە بىرىن قويدى	положил вещи одну на другую
1472.	بىر بىرى اوستوكا قويدى توننى	بىر بىرى ۈستىگە قويدى توننى	تونلارنى بىرىنىڭ ۈستىنە بىرىن قويدى	положил шубы одну на другую
1473.	بىر بىرىكا باغلادى لار نېمە لارنى	بىر بىرىگە باغلايدىلار نېمەلەرنى	نەرسەلەردى بىر- بىرىنە بايلايدى	связали вещи одну с другой
1474.	بىر بىرىكا باقىشتىلار	بىر بىرىگە باقىشتىلار	بىر-بىرىنە قارايدى	смотрели друг на друга
1475.	بىر بىرىكا بارىشتىلار	بىر بىرىگە بارىشتىلار	بىر-بىرىنە باردى	пошли друг к другу
1476.	بىر بىرىكا وعده برىشتىلار	بىر بىرىگە بەرىشتىلەر	بىر-بىرىنە ۈدە بەردى	дали друг другу срок
1477.	بىر بىرىكا ايلچى باردى لار	بىر بىرىگە ەلچى يىبەردىلەر	بىر-بىرىنە ەلچى جىبەردى	послали друг другу послов
1478.	بىر بىرىكا پىشاندى لار	بىر بىرىگە ەتىشىلەر	بىر-بىرىن قاناغاتاندردى	удовлетворали друг друга
1479.	بىر بىرىكا يايۇق بولدى لار	بىر بىرىگە يايۇق بولدىلار	بىر-بىرىنە جاكىن بولدى	стали близки друг другу
1480.	بىر بىرىكا يامان ات قويدى لار	بىر بىرىگە يامان ات قويدىلار	بىر-بىرىنە جامان ات قويدى	давали друг другу нехорошие прозвища
1481.	بىر بىرىكا يۈرۈشتىلار	بىر بىرىگە يۈرۈشتىلەر	بىر-بىرىنە باردى	ходили друг к другу
1482.	بىر بىرىكا كۈچ باردى لار	بىر بىرىگە كۈچ بەردىلەر	بىر-بىرىنە كۈمەكتەستى	помогли друг другу
1483.	بىر بىرىكا قىيىنلاشتىلار	بىر بىرىگە قالىنلاشتىلار	بىر-بىرىمەن قالجىنداىتى	взаимно усилились
1484.	بىر بىرى كا قاتلىق اىق قويشتىلار	بىر بىرىگە قاتلىق قىلىشتىلار	بىر-بىرىنە قاتالدىق قىلدى	поступили друг с другом жестоко
1485.	بىر بىرىكا قولىشتىلار	بىر بىرىگە قولۇشتىلار	بىر-بىرىن قولدايدى	просили каждый за другого
1486.	بىر بىرىكا قوشۇق قويشتى لار	بىر بىرىگە قوشۇق قويشتىلار	بىر-بىرىنە ەلەن ارنايدى	сочинили друг другу стихи
1487.	بىر بىرىكا اۆگەردى لار	بىر بىرىگە اۆگەردىلەر	بىر-بىرىنە ۈيرەندى	учились друг у друга
1488.	بىر بىرىكا اۆتۈچ باردى لار	بىر بىرىگە اۆتۈچ بەردىلەر	بىر-بىرىنە اۆتۈچ بەردى	дали друг другу взаимы
1489.	بىر بىرىكا سالدى لار اوشىنى	بىر بىرىگە سالدىلار اوشىنى	ىستى بىرى بىرىنە ارتتى	взвалили друг на друга свою работу

1490.	بىر بىرىگە تىگىدى نىمە	بىر بىرىگە تەگدى неме	нәрселер бiр- бiрiне жеттi	вещи достигли друг друга
1491.	بىر بىرىگە اوگوت بىردى لار	بىر بىرىگە бердилەر	бiр-бiрiне кеңес бердi	дали друг другу совет
1492.	بىر بىرىگە حسد اولدى لار	بىر بىرىگە қылдылар	бiр-бiрiнен қызғанды	завидовали друг другу
1493.	بىر بىرىگە چوچىكلار ساقچىلار	بىر بىرىگە чыктылар санчышда	бiр-бiрiне шайқасқа шықты	вышли в сражение друг с другом
1494.	بىر بىرىگە چىن اوتىش تيلار	بىر بىرىگە айтыштылар	бiр-бiрiне шындықты айтты	они говорили друг другу истину
1495.	بىر بىرى ايرىلوشتىلار	بىر بىرىدىن айрыштылар	бiр-бiрiнен айрылысты	расстались друг с другом
1496.	بىر بىرىدىن الدى لار ساقچى داغى القوجى بهانى داغى رخت نى	بىر بىرىدىن саткучы дағы алгучы баһаны дағы рахтны	сатушы мен сатып алушы бiр-бiрiнен баға мен табар бөлiстi	покупатель и продавец взяли друг у друга (тюрк. + стоимость и товар)
1497.	بىر بىرىدىن عربت الدى لار نىمە نى	بىر بىرىدىن алдылар неменi	бiр-бiрiнен нәрселердi ала турды	заняли друг у друга вещи
1498.	بىر بىرىدىن يراق بوادي لار	بىر بىرىدىن болдылар	бiр-бiрiнен жырақтады	стали друг другу далекими
1499.	بىر بىرىدىن قاشىكلار	بىر بىرىدىن қаштылар	бiр-бiрiнен кашты	бежали друг от друга
1500.	بىر بىرىدىن تالادى لار	بىر بىرىدىن таладылар	бiр-бiрiн талады	ограбили друг друга
1501.	بىر بىرى تارتىشتىلار	بىر بىرىدىن тартыштылар	бiрiнен бiрi тартқылады	тащили друг друга
1502.	بىر بىرىدىن اوتوشىكلار اقورىغا	بىر بىرىدىن өтүштiлер ақырыға	бiрiнен соң бiрi ақырына дейiн жеттi	друг за другом приходили к концу
1503.	بىر بىرى نى ائدادى لار	بىر بىرىنى алдадылар	бiр-бiрiн алдады	обманули друг друга
1504.	بىر بىرى نى كېتىردىلار	بىر بىرىنى кетердiлер	бiрiн-бiрi кетiрдi	отправили друг друга
1505.	بىر بىرى نى كورد قوباشتىلار	بىر بىرىنى көрдi қылдыштылар	бiр-бiрiн соқыр қылды	ослепили друг друга
1506.	بىر بىرى نى قوباردى لار اوشى كا	بىر بىرىنى қопардылар iшке	бiр-бiрiн көтердi	подняли друг друга на работу
1507.	بىر بىرى نى قوبارتىلار	بىر بىرىنى қопарттылар	бiр-бiрiн көтердi	подняли друг друга
1508.	بىر بىرى نى ئىدى لار يەمن ايشدىن	بىر بىرىنى тыйдылар iшдiн	бiр-бiрiн жаман iстен тыйды	отговаривали друг друга от дурного дела
1509.	بىر بىرىسىگە يېتىشتىلار	بىر بىرىسىگە бiтiштiлер	бiр-бiрiне хат жазды	писали друг другу
1510.	بىر بىرىسىگە كوج بىردى لار	بىر بىرىسىگە бердiлер	бiр-бiрiне көмектестi	монг. тащили друг друга,

				тюрк. помогли друг другу
1511.	بىر پاراق	бір варақ	бір парак	один лист
1512.	بىر گزدا	бір гезде	бір рет	один раз
1513.	بىر دانگ يارىم	бір данг йарым	бір жарым данг	полтора данг
1514.	بىر ىرتە دا	бір ертеде	бірде таертең	в одно утро
1515.	بىر يان بولدى لار ايل	бір йан болдылар йел	ел бір жақ болды	люди стали в одну сторону
1516.	بىر يشار اوغلان	бір йашар оғлан	бір жасар ұл	годовалый мальчик
1517.	بىر يىل دا	бір йылда	бір жылда	в один год
1518.	بىر يىل دا توق قلان	бір йылда тоққан	бір жылда туған	рожденный в тот же год
1519.	بىر يىل لىق بولدى ساراي	бір йыллық болды сарай	сарай бір жылдық болды	дворец просуществовал один год
1520.	بىر يىل كا تىركا توتتى تى	бір йілге терге тутты анны	оны бір жылға жалдады	нанял его на один год
1521.	بىر يىل كا توتتى الفوجينى	бір йілге тутты алгучыны	сатып алушыны бір жылға жалдады	покупателя нанял его на один год
1522.	بىر كينت لوك	бір кентлік	бір елдік	согражданин
1523.	بىر كىسك بلىك دىن	бір кесек білкідін	ақылдың бір бөлігі	один кусочек мудрости
1524.	بىر كىسك ايت	бір кесек ет	бір кесек ет	один кусок мяса
1525.	بىر كىسك يىر	бір кесек йер	бір қарыс жер	один кусок земли
1526.	بىر كىمه دا	бір кечеде	бір түнге	в одну ночь
1527.	بىر كوزى اق بىر كوزى قرا كوى	бір көзі ақ бір көзі қара қой	бір көзі ақ, бір көзі қара қой	овца, у которой один глаз белый, а другой черный
1528.	بىر كوزى بىرله باقتى	бір көзі бірле бақты	бір көзімен бақты	смотрел одним глазом
1529.	بىر كۇندا	бір күнде	бір күнде	в один день
1530.	بىر قاتلا	бір қатла	бір қайта	один раз
1531.	بىر قولى اق ايل	бір қолы ақ ат	бір нығы ақ ат	лошадь, у которой одно плечо белое
1532.	بىر قولى اق ايل	бір қолы ақ ат	бір алдыңғы аяғы ақ ат	лошадь, у которой одна передняя нога белая
1533.	بىر نچا كۈن	бір нече күн	бірнеше күн	несколько дней
1534.	بىر پيشه لىق	бір пішелік	бір колөнерші	один ремесленник
1535.	بىر رنكلىك ايل	бір реңлік ат	бір түсті ат	одномастная лошадь
1536.	بىر رنكلىك نيمه	бір реңлік неме	бір түсті нәрсе	одноцветная вещь
1537.	بىر ساعت	бір сағат	бір сағат	один час
1538.	بىر سارى بولدى	бір сары болды	бір бағытты болды	стал в одном направлении
1539.	بىر سارى بولدى ايل نونك ياپوقى	бір сары болды атның йапуқы	аттың жабуы бір жағына қисайды	лошадиная попона съехала в одну сторону

1540.	بىر سارى بولدى ياقى توشكەكەن	بىر сары болды Яны төшەкдін	бүйірі төсекке карай болды	его бок оказался в одной стороне от тюфяка
1541.	بىر سارى بولدى اول دین	بىر сары болды Йелдін	елмен бір пікірде болды	тал в одну сторону от людей
1542.	بىر سارى بولدى بارچه دین	بىر сары қойды барчадын	баршасынан басқа бағытқа қойды	отложил его от всех в одну сторону
1543.	بىر سوز	بىر сөз	бىر сөз	одно слово
1544.	بىر سىر	بىر сыр	بىر сыр	один сыр 15 золотников
1545.	بىر تام لىق بولدى اتەنگ پىرلە	بىر тамлық болды аның бірле	онымен бір қабырғалас болды	стал его соседом за одной стеной
1546.	بىر توتام اوت	بىر тутан от	بىر ұмс шөп	одна горсть травы
1547.	بىر اولوغ كوسىك ير	بىر اولуғ кесек йер	бىр үлкен қарыс жер	один большой кусок земли
1548.	بىر اولشاق تاش	بىр ушақ таш	бىр ұсақ тас	один мелкий камень
1549.	بىر اولوش	بىр үлуш	бىр бөлік	одна часть
1550.	بىر اون يىتار ير	بىр үн йетер йер	бىр шақырым	растояние, на котором слышно
1551.	بىر هفته	بىр hafta	бىр апта	одна неделя
1552.	بىر اوچوم سو	بىр ічим су	بىр ұрттам су	один глоток воды
1553.	بىرکا ير جيايشنى سانچىشدا	бiрге бiр чықышты санчышда	шайқаста бiрге бiр шықты	один на один вышел в бой
1554.	بىر ارته بىتىك بىيارور	бiр ерте бiтiк йiберур	бiрде хат жiберер	монг. то письмо пошлет, то придет
1555.	بىرمان بولدى ايت	бiрман болды ет	ет қуырылды	мясо стало жареным
1556.	بىر كىتكەن باغ	бiр кiткەн бағ	байланған бау	завязанная повязка
1557.	بىرلە ياتماق	бiрле Ятмақ	бiрге жатпақ	лежать вместе
1558.	بىت	бiт	бит	вошь
1559.	بىت تىكلى باشىدا داغى تولى دا	бiт тiледi башыда дагы тоныда	басы мен тонынан бит iздедi	искал вшей в на голове и в шубе
1560.	بىت لىك بولدى	бiтлiк болды	биттедi	обовшивел
1561.	بىتوتوردى انقه كسىده ئى	бiтiтiрдi анқа қасиденi	оған қасида жаздырды	заставил написать его касыду
1562.	بىتيدى	бiтiдi	жазды	писал
1563.	بىتيدى لىك اتنى ديوان ده	бiтiдi аның атыны диванда	оның атын диуанға жазды	написал его имя в диване
1564.	بىتيدى بىتىكچى	бiтiдi бiтiкчi	бiтiкшi жазды	писец писал
1565.	بىتيدى اول	бiтiдi ол	ол жазды	тот писал
1566.	بىتىك	бiтiк	хат	письмо
1567.	بىهده ايتلۇچى	бiхуде айтқучы	мылжың	пустомеля
1568.	بىهده سوزلادى سوزده	бiхуде сөзледi сөзде	мылжың бос сөз сөйледi	говорил в речи пустяки

1569.	وعدہ بپردی انکا بیر جاغ	вағде берді анга бір чағ	оған белгісіз уақытқа уәде берді	назначил ему сроком некое время
1570.	وعدہ وقتی	вағда вақты	уәделі уақыт	обусловленное время
1571.	وعدہ қылды	вағда қылды	уәде қылды	обещал
1572.	وعدہ қылды анқа неме	вағда қылды анқа неме	оған бір нәрсені уәде қылды	обещал ему нечто
1573.	وعدہ نی یلغان قوشچی ایر	вағданы йалған кылғучы ер	жалған уәде берген ерек	мужчина, дающий ложное обещание
1574.	وعدہ ایستی دانشمند	вағз етті данішменд	данышпан уағыз айтты	ученый говорил проповедь
1575.	واجب қылды анқа ایش	ваджиб қылды анқа іш	оны іс істеуге мәжбүрледі	сделал работу ему необходимой
1576.	واجب қылды аیشы	ваджиб қылды ішні	іс істеуге мәжбүр қылды	сделал работу необходимой
1577.	واجب болды анқа неме	ваджиб болды анқа неме	оған нәрсе қажет болды	вещь стала ему нужной
1578.	وای سانقا	вай санқа	сені лажы болса	чтоб тебя!
1579.	وقت بولدی سنقا فلان ایشنی қилсанк	вақт болды санқа філан ішке қылсан	саған осындай іс қылатын уақыт болды	настало время тебе делать такую-то работу
1580.	وقت قويدی تينگری نمازله	вақт қойды тенгірі намазқа	тәңірі намазға уақыт берді	бог положил время для намаза
1581.	وقت سيل سالدی	вақтсыз салды	бейуаққа қалдырды	бросил безвременно
1582.	واقف قیلدی انقا سراي ئی	вақыф қылды анқа сарайны	оған сарайды құрбан қылды	пожертвовал ему дворец
1583.	واقف قیلدی ات نی تینگری یوانیده	вақыф қылды атны тенгірі йолада	тәңірі жолына атын құрбан қылды	пожертвовал лошадь на богоугодные дела
1584.	وصیت قیلدی انقا مال نین	васіyet қылды анқа малдын	оған малын мұра қылды	уделил ему в наследство имущество
1585.	وصیت قیلدی انقا اوچ اولوش	васіyet қылды анқа үч ұлуш	оған үш бөлігін мұра қылды	завещал ему три части
1586.	وصیت قیلدی اننی	васіyet қылды аны	оны мұра қылды	завещал ему
1587.	وصیت قیلدی بییکا ایر اوچون	васіyet қылды бекке ел үчүн	бекке ел үшін мұра қылды	завещал князю для людей
1588.	وصیت قیلدی یخشی ایق نی	васіyet қылды йақшылықны	жақсылықты өсиет қылды	завещал добро
1589.	وصیت قیلدی بییکا بیر	васіyet қылды кылыштылар бір біріге	бір-біріне өсиет қылды	завещали друг другу
1590.	وفا قیلدی عهدله	вафа қылды ғахдқа	уәдесін орындады	исполнил обещание
1591.	وفا قیلدی عهدنی	вафа қылды ғахдны	уәдесіне берік болды	сдержал свое обещание
1592.	وزیر	везир	уәзір	везир

1593.	وکیل قیلدی انی ایشکه	векіл қылды аны ішке	оны іске ужіл қылды	сделал его поверенным для работы
1594.	весезе	весезе	алдау, арбау, азғыру, еліктіру	искушение
1595.	весезе қылды шайтан көңліге	весезе қылды шайтан көңліге	жүрегін шайтан азғырды	дьявол искушал его сердце
1596.	весемелік	весемелік	?	?
1597.	вузу қылдурды ағрықны	вузу қылдурды ағрықны	ауруға дәрет алдырды	заказал омовение для больного

- Г -

1599.	гаһ бир айағықа турды гаһ бир айағықа	гаһ бір айағықа турды гаһ бір айағықа	біресе бір аяғына, біресе екінші аяғына турды	то он становился на одну ногу, то на другую
1600.	гедж бірле сувады тамны	гедж бірле сувады тамны	қабырғаны әкпен сылады	опшукатурил стену известью
1601.	гедж сувады евні	гедж сувады евні	үйді әкпен сылады	опшукатурил дом известью
1602.	геджіге	геджіге	желкеге	затылок (м.)
1603.	гендж қойды малны	гендж қойды малны	мүлкін олжаға қойды	положил имущество в качествеклада
1604.	гүйчебе	гүйчебе	жетілген	совершенен
1605.	гүл	гүл	гүл	роза
1606.	гүр	гүр	көр	могила
1607.	гүр тешүкі	гүр тешүкі	көр шұңқыры	могильная яма
1608.	гүр топрағы	гүр топрағы	көр топырағы	могильная земля
1609.	гүрістан	гүрістан	қорым	кладбище
1610.	гүстах урушта	гүстах урушта	ұрыста қайсар	дерзкий в ссоре
1611.	гүстахлық қылды анга	гүстахлық қылды анга	оған қайсарлық қылды	сделал дерзость ему
1612.	гүстахлық қылды анка	гүстахлық қылды анка	оған қайсарлық көрсетті	поступил с ним дерзко
1613.	гіле қылды анга	гіле қылды анга	оған арызданды	жаловался на него

- F -

1614.	ғаджемче сөзледі	ғаджемче сөзледі	парсыша сөйледі	говорил по персидски
1615.	ғаджіз қылды аны	ғаджіз қылды аны	оны әлсіздендірді	ослабил его, сделал его бессильным
1616.	ғазан булғағучы	ғазан булғағучы	қазан араластырушы	перемешивающий котел
1617.	ғазіз болды	ғазіз болды	құрметті болды	стал дорогим
1618.	ғайбат қылды аны	ғайбат қылды аны	оны сыртынан айыптады	заочно хулил его
1619.	ғайыбсыз	ғайыбсыз	күнәсіз	безгрешный

1620.	عقرب	ғакреб	ақырап	знак зодиака скорпион
1621.	غلبه قىلدى انقه فلان نومه اوچون	ғалебе қылды анка філан неме үчүн	оны осындай нәрсе үшін жеңді (билеп кетті)	ододел его из-за такой-то вещи
1622.	علم تىكتى تون غه	ғалем тікті тонға	тонға әшекей тікті	пришил к шубе нашивку
1623.	علم لادى تون نى	ғалемледі тонны	тонды әшекейледі	снадил шубу нашивкой
1624.	علم لىق تون	ғалемлық тон	әшекейленген тон	шуба с нашивкой
1625.	غالب بولدى يازوق لئىنك كوناكلىكا	ғалиб болды йазук аның көңліге	оның жанын күнә жайлады	грех победил его душу
1626.	علم	ғам	ағым	разлив реки
1627.	علم سوز قىلدى نى	ғамсыз қылды аны	оны қамсыз қылды	сделал его беззаботным
1628.	غقرادى لوشاك	ғанкрады ешек	есек ақырды	осел ревел
1630.	غالب سواقى مصحف نى	ғалқа сукны мусхафны	қапқа мұқаба салды	сунул том в мешок
1631.	غر	ғар	знакор (жеңіл жүрісті) әйел	блудница
1632.	غر خاتون	ғар хатун	знакор (жеңіл жүрісті) әйел	блудница
1633.	عربى قه اووردى پارسىنى	ғарабықа еврді парсіні	парсышаны арабшаға аударды	перевел персидский на арабский
1634.	عرب چه سوزلادى عوسى	ғарапча сөзледі ғажемі	парсы арабша сөйледі	перс говорил по арабски
1635.	غرغره قىلدى	ғарғыра қылды	шайды	полоскал
1636.	غرغره قىلدى سونى اغزیده	ғарғыра қылды суны ағзыда	аузын сумен шайды	он полоскал рот водой
1637.	عزلادى كندىن	ғарланды андын	одан ұялды	стыдился его
1638.	عزلادى	ғарланды ішдін	арланды	стыдился работы
1639.	غريب بولدى	ғариб болды	кедей	стал бедным
1640.	غريب بولدى سوزى	ғариб болды сөзі	сөзі түсініксіз	его речь стала странной
1641.	غريب سئلدى نى	ғариб санады аны	кедей санау	считал его бедным
1642.	غريب سوزلادى سوزى ايويونده	ғариб сөзледі сөзі ічінде	сөзінде түсініксіздік бар	говорил странные вещи в своей речи
1643.	غريب لارلىنك ايويوى	ғарибларның еві	кедейлер үйі	дом бедных
1644.	عزيت تىكلىدى نومه نى	ғарийет тіліді немені	қарызға нәрсе сұрады	просил вещь взаимы
1645.	غطارلار تاشى	ғаттарлар ташы	санқойлар тасы	камень парфюмеров
1646.	غذيق اغزىقان	ғатық ағырқан	қатты ауру	тяжко больной
1647.	غفلت قه نسبت قىلدى	ғафлетқа нізбет қылды	еркек салақтық қылды	мужчина приписал беспечности
1648.	غافل قىلدى نى فلان نومه نىن	ғафил қылды аны філан немедін	оны осы нәрсемен салақ қылды	сделал его беспечным в

				отношении такой-то вещи
1649.	عهد	ғаһд	шарт	условие
1650.	عهد قىلدى انونك بىرلە	ғаһд қылды аның бірле	онымен шарттасты	условился с ним
1651.	عهد قىلدى انونك بىرلە اول نيمه كا	ғаһд қылды аның бірле ол немеге	онымен ол нәрсеге шарттасты	заключил с ним условие относительно той вещи
1652.	عهد قىلىشتىلار	ғаһд қылыштылар	шарттасты (өзара-уәделесті)	взаимно обязались
1653.	عهدقا يىتى اير	ғаһдықа йетті ер	еркек уәдесін ұстады	мужчина сдержал свое обещание
1654.	عاشورا كوني	ғашура күні	ғашура күні	день Ашура (десятый день месяца мухаррема, день смерти Гусейна)
1655.	عاشق بولدى كونلكى	ғашық болды көңлі	жүрегі ғашық болды	его сердце влюбилось
1656.	عاشق بولدى خاتون غه	ғашық болды хатунға	әйелге ғашық болды	влюбился в женщину
1657.	عاشق اير	ғашық ер	ғашық еркек	влюбленный мужчина
1658.	عاشق قىلدى انى	ғашық қылды аны	оны ғашық қылды	сделал его влюбленным
1659.	غوزه ساتقوجى	ғозе сатқучы	коза сатушы	продавец коробочек хлопка
1660.	قول	қол	қол	центр армии (м.)
1661.	غود كويدورور نيمه	ғуд куйдүрүр неме	алоз куйдирер нәрсе	нечто для сжигания алоз
1662.	غود قىلى	ғуд қылы	ғуд (ертеде болған аспап) шегі	струны лютни
1663.	غود چالغوجى	ғуд чалғучы	арфада ойнаушы	арфист
1664.	غلو قىلدى لار انگار	ғулу қылдылар ангар	оған баға көтерді	подняли ему цену
1665.	غونان	ғунан	құнан	трехлетнее животное (м.)
1666.	غونان اوى	ғунан уй	құнан сиыр	трехлетняя рогатая скотина, монг. работа, которая расслабляет, тюрк. сделал его слабым
1667.	غونان بىتىدى بىتىكى	ғунван бітіді бітіккі	жазуды бекітті	скрепил письмо
1668.	غوسل قىلدى	ғусул қылды	дәрет алды	совершил омовение
1669.	غوشر اويدى مصحف قا	ғушр қойды мұшафқа	мұшафқа құрбан шалды	сделал пожертвование на список Корана

1670.	عراق قە باردى	ғыраққа барды	жыраққа кетті	отправился далеко
1671.	عشقاز	ғышқыбаз	ынтық (қызыққан)	увлеченный
1672.	عبرت آلدی اندىن	ғибрет алды андын	одан ғибрат алды	получил от него урок в назидание
1673.	عدت توتتى خاتون	ғиддет тутты хат	уәде мерзімін ұстанды	женщина соблюдала срок (в течение которого разведенная жена должна оставаться незамужней)
1674.	عمار قىلدى امباب نى	ғимар қылды асбабны	аспапты эспеттеді	сделал имущество благоустроенным
1675.	عمار قىلدى انى	ғимарет қылды аны	оны жайғастырды	сделал его благоустроенным
1676.	عمار قىلدى سراى نى	ғимарет қылды сарайны	сарайды жабдықтады	благоустроил дворец
1677.	عيسى پيغمبر نىنگ كتابى	ғиса пайғамбарның кітабы	Иса пайғамбардың кітабы	книга пророка Иисуса
1678.	عتاب قىلدى الله	ғитаб қылды анқа	оны кінәлады	сделал ему упрек

- Д -

1679.	دوا قىلدى انىنگ حاجتى	дава қылды аның һаджетіні	оның қажетіне дауа жасады	удовлетворил его потребность
1680.	دعوى	дағва	дау (арыз)	иск, тяжба
1681.	دعوى قىلدى انكا اول نيمه كه	дағва қылды анға ол немеге	ол нәрсеге дауласты	затаял с ним тяжбу из-за той ведн
1682.	دولغا	дағулға	дулыға	шлем (м.)
1683.	داغى قازان نى	дағы қазанны	тағы қазанды	еще котел
1684.	داغى اوشىك	дағы ешік	тағы есікті	еще дверь
1685.	داغى بوناج نىنگ بوناج لارى	дағы йығачның бутағлары	тағы ағаштың бұтақтары	опять ветви дерева
1686.	داغى قايغودىن	дағы қайғудын	тағы қайғыдан	также от горя
1687.	داغى قان	дағы қан	тағы қан	еще кровь
1688.	داغى قوچار مورىن	дағы қойар морін	тағы мөрін қояр	еще две лошади
1689.	داغى مىسواك باشى	дағы мысвақ башы	тағы мәсуек басы	еще кончик зубочистки
1690.	داغى اوغلان	дағы оғлан	тағы ұл	еще ребенок
1691.	داغى ايشكه	дағы ішке	тағы іске	снова работе
1692.	داغى ايشكه	дағы ішке	тағы іс үшін	снова за работу
1693.	داد بىرور كۈن	дад берүр күн	дат берер күн	день правосудия
1694.	داد تولاى سلطان نىن	дад тіледі султандын	султанның дат сұрады	просил султана о правосудии
1695.	دادىك لادى كوئىنى	дадекленді күнгіні	қызметшіні күн қылды	сделал служанку рабыней
1696.	دادىنى بىردى	дадыны берді	дат берді	дал правосудие
1697.	دايم اخرىق بولور اير	дайым ағрық болур ер	үнемі ауырамын еркек	мужчина, постоянно

				делающийся большым
1698.	دایم بوردی ایرانی	дайым болды ер іште	еркек істе үнемі болды	мужчина стал неотлучно при работе
1699.	دایم عمل تهنکری اوچون قیادی	дайым гемел теңгі үчүн қылды	тәңірі үшін үнемі еңбек етті	постоянно трудился для теңги
1700.	دایم زینتیک تورود	дайым зейдтек турур	үнемі дайым тұрар	постоянно как имя рек
1701.	دایم یخشای لوق قیادی	дайым йахшылық тіледі	үнемі жақсылық тіледі	постоянно хотел добра
1702.	دایم بوردی تورود	дайым йуруп тур	үнемі жүріп тұрды	шел постоянно
1703.	دایم بوردی تهنکری اتی لوچماق ده	дайым қойды теңгі аны учмақда	тәңірі оны үнемі ұжмаққа қойды	бог оставил его навсегда в раю
1704.	دایم کین	дайым қыйын	үнемі қын (азап)	постоянное мучение
1705.	دایم قیادی	дайым қылды	үнемі қылды	постоянно делал
1706.	دایم قیادی انقا تهنکری	дайым қылды анқа теңгі	тәңірі оған үнемі қылды	теңги делал ему (монг. его) постоянно
1707.	دایم قیادی ایش نی	дайым қылды ішні	ісін үнемі қылды	постоянно делал работу
1708.	دایم توتتی اتی ایوسماق	дайым тутты аны ысытмақ	оны үнемі безгек қысты	его трясла постоянно лихорадка
1709.	دایم ایچی جاجر	дайым ічті чағыр	үнемі шарап ішті	постоянно пил вино
1710.	دایم	дайым	үнемі	всегда
1711.	دالداغه کولتوردی نیمه نی	далдаға келтүрді немені	нәрсені тасаға әкелді	принес вещь в скрытое место
1712.	دامق تشیوشی	дамақ шышуғы	тамақ ісігі	опухоль в глотке
1713.	دالک	данг	данг (диргемяң 4/1)	данг (1/4 диргема)
1714.	دانه	дане	дэн	зерно
1715.	دالک	даң	данг	данг (весовая единица около ¼ диргема)
1716.	دایم بوردی کالای ایش ایوق دین ایشی بیرلا	дапшыды келені екі аяққанды бір айақы бірле	ат екі аяғының бірімен теңгі	ударил лошадь одной из своих обейх ног
1717.	دایم بوردی کولای ایشی بیرلا	дапшыды тевені айақы бірле	түйені аяғымен теңгі	пнул верблюда ногой
1718.	دار	дар	дар (ағашы)	виселица
1719.	دار قیادی اتدین	дар тіледі андын	одан дарға асуын сұрады	просил его о повешения
1720.	دار اسماقور اتی	дарға асадур аны	оны дарға асады	вешет его на виселицу
1721.	دار اسماق	дарға асмақ	дарға аспақ	повесить на виселицу

1722.	داروخه استى كيشى لارنى	دارغا асты kishi_lerni	асты дарға	кісілерді асты	дарға	повесил людей на виселицу
1723.	دارو كویار ير	дару койар йер	койар йер	дәрі қояр жер		место, куда кладут лекарство
1724.	دارو گویدی بورنغا	дару койды буруныға	койды буруныға	аузына дәрі салды		положил ему в рот лекарство
1725.	دارو قويدى ياره نى	дару қойды яре ны	қойды йараны	жараға дәрі салды		положил в рану лекарство
1726.	دارو ساتقوجى	дару сатқучы	сатқучы	дәрі сатушы		продавец лекарства
1727.	دارو ساجتى الوككه	дару сачты өлүкке	сачты өлүкке	өлікке дәрі шашты		кропил лекарство на мертвеца
1728.	دارو اوچون	дару үчүн	үчүн	дәрі үшін		для лекарства
1729.	دارو حلوانىك كلفه سى	дару хелваның келфжесі	хелваның келфжесі	халуаның қасығы		ложка для сластей
1730.	داروخه	даруға	даруға	билеуші		начальник (м.)
1731.	داروئىك توبى	даруның түбі	даруның түбі	дәрілік тамыр		лекарственный корень
1732.	دبه	деббе	деббе	жарық ісік		грыжа
1733.	دبه بولدى	деббе болды	деббе болды	жарық ісік болды		сделалась грыжа
1734.	دببرتنى قويدو غنى توبه	дебретті теве қуйруғы	теве қуйруғы	түйе құйрығын бұлғандатты		верблюду двигал хвостом
1735.	دبىر	дев	дев	шайтан		дьявол
1736.	دويت	девет	девет	дәуіт		чернильница
1737.	دولت الله بولدى	девлет анка болды	девлет анка болды	оған дәулет қонды		ему совершилось благо
1738.	دولت بىردى تونگرى الله دشمنى دين	девлет берді тенгрі анка душманыдын	тенгрі анка душманыдын	тәңірі оған дұшпаннан дәулет қондырды		тенгри дал ему благо от врага
1739.	دوهر ساتقوجى	девһер сатқучы	девһер сатқучы	жауһар сатушы		продавец жемчуга
1740.	دويت قلم صندوقى	девіт қалам сандуқ	девіт қалам сандуқ	дәуіт пен қалам сауыты		футляр для чернильницы и пера
1741.	ديلتو	делту	делту	қорқау		гиена (м.)
1742.	ديلتو بالاسى	делту баласы	делту баласы	қорқаудың күшігі		детеныш гиены
1743.	دليل توتتى آنى الله	деліл тутты аны анка	деліл тутты аны анка	оны оған дәлел етті		привел его в доказательство тому
1744.	درزسىز ياورقان	дерзсіз йавурқан	дерзсіз йавурқан	тігіссіз көрпе		одеждо без шва
1745.	درزى قاپچو غى	дерзі қапчұғы	дерзі қапчұғы	тігінші қапшығы		мешочек портного
1746.	دستار باغلاى انىك باشيغه	дестар бағлады аның башыға	дестар бағлады аның башыға	оның басына шалма (сәлде) байлады		навернул ему на голову тюрбан
1747.	دستار ساجا غى	дестар сачағы	дестар сачағы	шалманың шашағы		кисть чалмы
1748.	دستار چولغاندى	дестар чулғады	дестар чулғады	шалма (сәлде) орады		он навернул тюрбан
1749.	دستار چولغاندى	дестар чулғанды	дестар чулғанды	шалма (сәлде) оралды		тюрбан был завернут
1750.	دسته سوز كوزه	дестесіз күзе	дестесіз күзе	тұтқасыз құмыра		кувшин без ручки

1751.	مستور بولدى انكا ايلى	дестур болды анка іш	оған іске рұқсат етілді	работа была ему разрешена
1752.	دەڭلىك بولى	дефнің булы	даң (дабыл) қоңырауы	колокольчик бубна
1753.	دەڭچى	дефчі	дабылшы	бубенщик
1754.	دە يەك الگۇچى	деп йек алғучы	оннан бірін алушы	берущий одну десятуго
1755.	جواب ايتى اول كىشى نۇپك	джеваб айтты ол кішінің	ол кісінің жауабын айтты	сказал ответ того человека (синтаксис!)
1756.	جواب بېردى انكا	джеваб берді анка	оған жауап берді	дал ему ответ
1757.	جوالمردانلىق قىلدى انكا انىك مالى بېرلا	джаванмардлық қылды анка аның малы бірле	оған оның малымен бірге мейірбандылық қылды	оказал ему великодушие его имуществом
1758.	جوالمردانلىق قىلدى لار	джаванмардлық қылдылар	мейірбандылық қылды	говорили (торк. поступили) великодушно
1759.	جاولىق قىلدى انكا	джадылық қылды анка	оны арбады	устроил ему колдовство
1760.	جەيران	джайран	ақбөкен	антилопа
1761.	جەيران	джайран	карақұйрық (елік, ақбөкен)	джейран (газель, антилопа)
1762.	چاميراسە تاتاق اولانك	джамираса татаку олаң	айыл тартпа	подпруга, подтягиваемая под брюхом
1763.	جان الگۇچى فرشته	жан алқучы феріште	жан алғыш періште	ангел, берущий душу
1764.	جان باقىسى	жан бақасы	жан бағу	остаток души
1765.	جان تارتماق	жан тартмақ	жанын салу	усердствовать
1766.	جان لىق	жанлық	жанды	обладающий душой
1767.	جان سىز	жансыз	жансыз	бездушный
1768.	جانچىقار	жанчіку	түю, ұнтақтау	растолочь
1769.	جانلىق	жанлық	жанлық	указ (м.)
1770.	جەربەلىك لار	джебеліклер	найзашылар	вооруженные копиями
1771.	جواب بېرىشتىلار	джеваб беріштілер	жауап берісті	дали друг другу ответ
1772.	جزا بېردى انكا	джеза берді анка	оған жаза берді (оны жазалады)	наказал его
1773.	جنوب بولى	дженуб йелі	оңтүстік желі	южный ветер
1774.	چەرگە توتقى لار	джерге тутғылар	қатарға ұстады	держали ряд
1775.	چەرگە لادى اول نى	джергеледі елні	елді қатарластырды	выстроил людей в ряд
1776.	چەنقا قىلغۇچى نىدى نى	джефа қылғучы деді аны	оны жапа шектіруші деді	назвал его мучителем
1777.	چەنقا قىلغۇچە	джеңд қылғанча	әлі келгенше	по мере сил
1778.	چەنقا قىلغۇچە	джеңд қылды іште	іске талпынды	старался в работе
1779.	چەنقا قىلغۇچە	джеңт қылды іште	іске талпынды	старался в работе

1780.	جهد قىلدى لار	джепт қылдылар	талпынды (тырысты)	старались
1781.	جوچين	джочын	конак	гость (м.)
1782.	جوچين اغير لاساق	джочын ағырламак	конақжайлылық	гостепримство
1783.	جوچين لادى اتى	джочынлады аны	оған конақжайлылық көрсетті	оказал ему гостепримство
1784.	جوژه	джезе	балапан (шөже, шөжек)	цыпленок
1785.	جوژه چىقاردى تاووق	джезе чықарды тавуқ	тауық шөже басып шығарды	курица вывела цыплят
1786.	جوژه لادى تاووق	джезеледі тауық	тауық шөжеледі	курица вывела цыплят
1787.	جونك سالدى لار	джон салдылар	жеребе тастады	бросили жребий
1788.	جونك سالتوشدى اتينىك بيرله	джон салышты аның бірле	онымен бірге жеребе салысты	погадал с ним
1789.	جونك سالتوشتلار	джон салыштылар	жеребе салысты	они бросили между собой жребий
1790.	جو تازار	джөнен қар	сол қанат (әскердің)	левый фланг войска (м.)
1791.	جوچى	джуджай	ауыздық	удила
1792.	جوچى نينىك حلقه سى	джуджайның һалқасы	ауыздықтың шығырышығы	кольцо удил
1792.	جوله	джула	шырақ	светоч
1793.	جو انىمىز نىلىق مالىقه	джумардлық қылды малқа	мүлкіне мейірбандылық қылды	оказал по отношению к имуществу великодушие
1794.	جهود حاجى	джуһуд һаджі	жебірей қажысы	еврейский паломник
1795.	جهودلار مسجىدى	джуһудлар месджіді	жебірей синагоғасы	еврейская синагога
1796.	جهودلار نينىك بولدى اير	джуһудларның болды ер	еркек жебірей болды	мужчина стал иудеем
1797.	جهودلار نينىك بيلىكوسى	джуһудларның білгүсі	жебірей данышпандығы	иудейская мудрость
1798.	جبه كيدى	джүббе кйді	сырт киім киді	надел верхнюю одежду
1799.	جوكرى	джүгері	рауғаш	ревень
1800.	جوروكا سويوك	джүрүке сүйүк	жүрек сүйегі	сердечная кость
1801.	جويلاق	джығақ	сексауыл	название растения (ср. монг. джаг- саксаул)
1802.	جويلا	джылау	ылау	поводья
1803.	جاد قىلدى كىتاب نى	джілд қылды кітабы	кітапты қайта түптеді	переплел книгу
1804.	جيريوم قىلدى	джірім қылды	гаспа тілді	делал ремни
1805.	دوبتوللو	добтулқу	тұра ұмтылу	мчатся
1806.	دوبتولدى اتى اورغلى	добтулды аны урғалы	оны ұруға тұра ұмтылды	помчался к нему, чтобы побить

1807.	دوست	дост	дос	друг
1808.	دوست قېلدى گى ايمان	дост қылды аны іман	оны нман дос қылды	вера сделала его другом
1809.	دوست توتتى گى	дост тутты аны	оны дос тутты	взял его в друзья
1810.	دوستلاشماق	достлашмақ	достық	дружба
1811.	دوستلانىشى بىرلە	достлашты аның бірле	онымен дос болды	подружился с ним
1812.	دوستلانىشى بىرلا	достланышты аның бірле	онымен достасты	подружился с ним
1813.	دوستلوق كورگوزدى انكا	достлуқ көргүзді анга	оған достық көрсетті	показал ему дружбу
1814.	دوستلوق قېلدى بىرلا	достлуқ қылды аның бірле	онымен дос болды	дружил с ним
1815.	دوستلوق سالدی	достлуқ салды	достықты бұзды	бросил дружбу
1816.	دوستلوق قېلدى بىرلە	достлық қылды аның бірле	онымен достықта болды	заключил с ним дружбу
1817.	دوستلوق سالدی سېنىڭ اراسىندا	достлық салды кісінің арасында	кісілер арасына достық салды	бросил дружбу между обоими
1818.	دوست لوق دېن بېردى انگه نېمە	достлықдын берді анга немесе	оған достықтың нәрссін берді	дал ему из дружбы вещь
1819.	دۈنەن	дөнөн	дөнөн	четырёхлетний (м.)
1820.	دۈنەن اۋى	дөнөн уй	дөнөн өгіз	четырёхлетний бык
1821.	دۈشى	дөші	таға	наковальня
1822.	دعا اۋى چۈشكۈرگەن كە	дуа етті чүшкүргенге	түшкіргенге жаракым аллалады	произнес благое пожелание чихнувшему
1823.	دعا بارماقلى	дуаға бармақы	дуаға саусағы	молитвенный палец
1824.	دوغا	дугба	сүт өнімінің тағамы	название одного молочного кушанья
1825.	دوزخ لوق لارائىڭ ايراقلى	дузахлықларның ыркақы	дозақтағылардың ілгегі (ілмегі)	крюк адских существ
1826.	دورالاقو	дуралақу	пейілді болу	иметь желание
1827.	دوردى كالا	дурды келе	жануарлар қотаны	животное стояло
1828.	دوردى سۈ داغى بېل	дурды су дағы йел	су қағы мен желдің өті	были вода и ветер
1829.	دوشوار	душвар	қиын	трудный
1830.	دوشوار بولدى ايش	душвар болды іш	іс қиындады	работа стала трудной
1831.	دوشنبه كۈنى	дүшенбе күні	дүйсенбі	понедельник
1832.	دۈشمەن قېلدى گى كۈفر	дүшман қылды аны күфр	оны күпірлік дүшпан қылды	неверие сделало его врагом
1833.	دۈشمەن توتار خانلۋن	дүшман тутар хатун	дүшпан (санар, көрер) тұтар әйел	женщина, которую захватит враг
1834.	دۈشمەن توتقان	дүшман тутқан	дүшпан тұтар	враждебный
1835.	دۈشمەن توتتى گى	дүшман тутты аны	оны дүшпан тұту (санар, көру)	его считать врагом

1836.	دشمن نوتتى خاتون ايلى	дүшман тутты хатун ерні	эйел күйеуін дүшпан (көрді) тұтты	женщина была враждебно настроена к мужчине
1837.	دشمن نوتتى شهري	дүшман тутты шеһерні	қаланы дүшпан тұтты (көрді)	враг захватил город
1838.	دشمن نوتتى ايلى	дүшман тутты ішні	істі жек көрді (дүшпан тұтты)	возненавидел работу
1839.	دشمن لاشتى ايلىك بيرنه	дүшманлашты анын бірле	онымен жауласты	враждовал с ним
1840.	دشمن لاشتيلار بير بيرنه	дүшманлаштылар бір біріні	бір-бірімен жауласты	враждовали друг с другом
1841.	دشمن ايلى	дүшманлығы	дүшпандығы	его вражда
1842.	دشمن ايلى	дүшманлық	дүшпандық	враждебный
1843.	دشمن ايلى كورگوزدى	дүшманлық көргүзді	дүшпандығын көрсетті	показал враждебность
1844.	دشمن ايلى قىلدى	дүшманлық қылды	дүшпандық қылды	враждовал с ним
1845.	ديولار اتاسى	дівлер атасы	диюлар атасы	отец дивов (демонов)
1846.	ديركلدى اورىندا	дірікледі орында	орнында дірілдеді	лихорадил на месте

- E -

1847.	ايبه دىگىچى	ебедекчі	сырқаттанушы, дімкәстанушы	хворающий
1848.	ايو	ев	үй	дом
1849.	ايو نوتتى لار	ев туттылар	үйді салды (тұтынды)	построили дом
1850.	ايو يىسادى قوش	ев йасады қуш	құс ұя жасады	птица устроила гнездо
1851.	ايو كويرچىكتى	ев көверчкені	көгершіннің ұясы	домашний голубь
1852.	ايو تىگراسى اريق	ев тегресі арық	үй төңірегіндегі арық	канал в окружности дома
1853.	ايو توري	ев төрі	үйдің төрі	почетное место, в доме
1854.	ايولادى	евленді	үйленді	женился
1855.	ايونىك بير يانى	евнің бір йаны	үйдің бір жаны	одна сторона дома
1856.	ايونىك كوكه سى	евнің көкесі	үйдің төбесі	небо дома (потолок)
1857.	ايونىك اولى	евнің оқы	үйдің белағашы	стропила дома
1858.	ايونىك سبورگان سالور بير	евнің сүпүркен салур йер	үйдің сыпырғы қояр жері	место, куда кладут домовую метлу
1859.	ايونىك تيرينى آلدى	евнің теріні алды	үйді жалға берді	взял домовую аренду
1860.	ايورلدى	еврүлді	бұрылды	повернулся
1861.	ايوردى اندىن يوزنى	евүрді андын йүзні	одан бетін бұрды	отвернул от него лицо
1862.	ايوردى انى	евүрді аны	оны бұрды	повернул его, вертел его

1863.	اورودی آئی اندین	евүрді аны андын	оны одан бұрды	отвернул его от него
1864.	اورودی آئی يەر ساری	евүрді аны йер сары	оны жерге қаратып бұрды	повернул его к земле
1865.	اورودی آئی اول نيمه كه	евүрді аны ол немеге	оны ол нәрсеге бұрды	обратил его в ту вещь
1866.	اورودی آئينگ ساری	евүрді аның сары	оган бетін бұрды	повернул к нему
1867.	اورودی نيمه نی	евүрді немені	нәрсені айналдырды	вертел вещь
1868.	اورودی نيمه نی داھی سوزنی	евүрді немені дағы сөзні	нәрсе мен сөзді бұрды	повернул вещь и слово
1869.	اورودی سوزنی	евүрді сөзні	сөзді бұрды	перевел слово
1870.	اورودی تاشنی	евүрді ташны	тасты домалатты	ворочал камень
1871.	اورودی تينگرى آئينگ صورتى بچن صورتيغا	евүрді тенгірі аның суратыны бечін суратыға	төңірі оның бейнесін маймылға айналдырды	бог обратил его в обезьяну
1872.	اورودی تيكيرمان نی	евүрді тегірменні	дирменді айналдырды	вертел мельницу
1873.	اورودی چايخان آخريده	евүрді чайнаған етні азыда	аузындағы шайнаған етті айналдырды	перевернул разжеванное мясо во рту
1874.	اورودی لار باش لاری نی	евүрділер башларыны	бастарын бұрды	повернули свои головы
1875.	اورومك	евүрмек	айналдыру	вертеть
1876.	اورادورمك	евүрүлдүрмек	айналдырмақ	будет вертеть
1877.	اورودی	евүрүлді	айналдырды	вертелся, повернулся
1878.	اورودی تيكيراسيكا	евүрүлді ес	үй төңірегінде айналдырды	вертелся вокруг дома
1879.	اورودی سقوانچاقى بويلا	евүрүлді екі соғунчақы бірле	екі өкшесімен айналды	вертелся на обеих пятках
1880.	اورودی يوزى كين تيك دين	евүрүлді йүзі кеденлікдін	дерекіліктен жүзі айналды	его лицо отвернулось от грубости
1881.	اورودی گولاكا	евүрүлді көлеге	көлеңке айналды	тень повернулась
1882.	اورودی سومقان سو تيكيراسيده	евүрүлді сусақан су тегресіде	сусаған су төңірегін айналды	жаждущий вертелся вокруг воды
1883.	اورودی تيكيرمان	евүрүлді тегірмен	дирмен айналды	мельница вертелась
1884.	اورودی چراغى	евүрүлді чырағы	беті бұрылды	его лицо повернулось
1885.	اورىكا كيردى كيريك	евіге кірді кейік	үйге киік кірді	дикая коза вошла в жилище
1886.	ايكدى گئی	егді аны	оны иді	согнул его
1887.	ايكدى يغاچ نی	егді йығачны	ағашты иді	согнул дерево
1888.	ايكك	егек	егеу	напильник
1889.	اگلہی يا سونگلی	егечі йа сінді	апалы-сінділі	старшая и младшая сестра
1890.	ايگئلدی	егленді	канағаттанды	имел удовольствие

1891.	ايككى كا سالور نيمه	егниге салур неме	ныкка салар нәрсе	вещь, которую накидывают себе на плечи
1892.	ايككى	егри	кисык	кривой
1893.	ايككى اغزلىق	егри агызлык	кисык ауыз	криворотый
1894.	ايككى بويون لوق	егри бойундук	кисык мойын	кривошей
1895.	ايككى بويون لوق بولدى	егри бойундук болды	кисык мойын болды	стал кривошеим
1896.	ايككى بولدى	егри болды	кисык болды	стал кривым
1897.	ايككى بولدى اغزى	егри болды агзы	аузы кисык болды	его рот стал кривым
1898.	ايككى بولدى يىغاج	егри болды йығач	ағаш кисык болды	дерево стало кривым
1899.	ايككى بولدى كوزى	егри болды көзі	көзі қатар болды	его глаза стали косыми
1900.	ايككى بولدى ايش	егри болды іш	іс кисык болды	работа вышла кривая
1901.	ايككى يىل	егри йел	бұрыс жел	косой ветер
1902.	ايككى كوزلوك	егри көзлук	китар көз	косоглазый
1903.	ايككى كوزلوك بولدى	егри көзлік болды	китар көз болды	монг. глаза стали косыми, тюрк. стал косоглазым
1904.	ايككى قىلدى انى	егри қылды аны	оны кисык қылды	сделал его кривым
1905.	ايككى قىلدى بوزىنى كوين ايك دىن	егри қылды йүзіні кеденлікдін	менмендікпен бетін қисайтты	скривил лицо от заносчивости
1906.	ايككى سيوك	егри сүйук	буғана	ключица
1907.	ايككى توشلوك	егри төшлук	кисык төс	криворудый
1908.	ايككى توشلوك بولدى	егри төшлук болды	кисык төс болды	стал криворудым
1909.	ايككى دى خاقون ماموق نى	егриді хатун мамукны	эйел макта ирді	женщина пряла хлопок
1910.	ايككى لوق قىلدى اتقا	егрилық қылды анқа	оған әділетсіздік қылды	совершил по отношению к нему несправедливость
1911.	ايككىن	егрин	иірім	водоворот
1912.	ايككىل كان	егілген	иілген	согнувшийся
1913.	ايككىلدى	егілді	иілді	согнулся
1914.	ايككىلدى انكا	егілді анга	оған еңкейді	нагнулся к нему
1915.	ايككىلدى اتقا	егілді анқа	оған иілді	склонился к нему
1916.	ايككىلدى يازوق قه	егілді йазуққа	күнәға бейімделді	склонился к греху
1917.	ايككىل ماس هيج كيشى كا	егілмесчич кішіге	кісіге иілмес	не имеет склонности ни к одному человеку
1918.	ايككىن	егин	нык	плечо
1919.	ايككىن ايتى	егин еті	ныктың бұлшык еті	мышцы плеча
1920.	ايككىن اورتاسى	егин ортасы	ныктың ортасы	середины плеча
1921.	ايككىن يوتار ساج	егинге йетер сач	ныкқа жетер шаш	волосы, доходящие до плеч
1922.	ايككىنكا سالدى تون نى	егинге салды тонны	тонды ныкқа салды	накинул на плечи шубу
1923.	ايككىنچه يوریدی	егинче йүріді	ныктасып жүрді	шел бок о бок

1924.	ایر	ейер	ер	седло
1925.	ایر یاغر اولدی کالانی	ейер йағыр қылды келені	ер малдың нығын жауыр қылды	седло причинило животному ссадину
1926.	ایر اورنی	ейер оруны	ердің орны	место седла
1927.	ایر لادی کالانی	ейерледі келіні	атқа ер салды	оседлал лошадь
1928.	ایر لایک الی قاشی	ейернің ілей қашы	ердің алдыңғы қасы	передняя лука седла
1929.	ایر لایک الی قاشی کیین قاشی	ейернің ілей қашы кейін қашы	ердің алдыңғы қасы, артқы қасы	передняя и задняя лука седла
1930.	ایر لایک کیین قاشی	ейернің кейін қашы	ердің артқы қасы	задняя лука седла
1931.	ایر لادی تیرنی	ейледі теріні	теріні иледі	дубил овчину
1932.	ایر لادی کویک توزاق قا	ейленді кійк тузаққа	кнйк тузаққа түсті	антилопа попала в ловушку
1933.	ایر لادی تیری	ейленді тері	тері иленді	овчина была мята
1934.	ایر لادی تیرورنی	екеді темүрні	темірді егеді	пилил железо
1935.	ایر لادی کیمورنی ایر لایک بیرلان	екекледі темүрні екек бірлен	темірді егеумен егеді	пилил железо напильником
1936.	ایر لایکی	екті	екті	посеял
1937.	ایر لایکی تیرک اوچون بیرانی	екті аның үчүн йерні	ол үшін жерге екті	засеял для того землю
1938.	ایر لایکی بیرانی	екті йерні	жерге екті	засеял землю
1939.	ایر لایکی	екі	екі	два
1940.	ایر لایکی بیرانی دیکنجه اق قوی	екі аяқы бықын дегінче ақ қой	екі аяғы бауырына дейін ақ қой	овца, у которой две ноги до пахов белые
1941.	ایر لایکی بیرلا	екі аяқы бірле	екі аяғымен	обеими ногами
1942.	ایر لایکی القا ایلی یولدوز	екі ақа іні йулдуз	аға-іні екі жұлдыз	созвездие близнецов
1943.	ایر لایکی تچه	екі анча	екі ғана	только два
1944.	ایر لایکی باشلیق بیچاقین	екі башлық пыққын	екі басты ара	пила о двух ручках
1945.	ایر لایکی یولادی لایک بیرله ملانی	екі бөлді аның бірле малны	онымен мүлікті екі бөлді	разделил с ним имущество на две части
1946.	ایر لایکی یوخون اراسی	екі бугун арасы	екі буын арасы	промежуток между суставами
1947.	ایر لایکی بوت لایک اراسی	екі бутның арасы	екі аяқтың арасы	место между ногами
1948.	ایر لایکی بیردیسی بیرله کیشلادی الارنی	екі бірісі біле кішенледі аларны	олардың екеуін бірине-бірін кісендеді	он их стреножил, привязав друг к другу
1949.	ایر لایکی علم لایق تون	екі ғалемлық тон	екі тігісті тон	шуба с двумя нашивками
1950.	ایر لایکی دانگ	екі даң	екі даң	два данг
1951.	ایر لایکی جهان لایکی اراسی	екі джиһанның арасы	екі жаһанның арасы	пространство между двумя мирами
1952.	ایر لایکی	екі екі	екі жердегі екі	дважды два

1953.	ایکی ایر قاتینده	екі ер қатында	екі еркек қасында	около двух мужчин
1954.	ایکی پای نیاک توکلمسی جه	екі йайның туткасыча	екі жебенің бойындай	на расстоянии двух луков (т.е. на расстоянии двух полетов стрелы)
1955.	ایکی یمنور بالقان یدر	екі йамғур йаққан йер	екі рет жаңбыр аққан жер	земля, которую два раза оросил дождь
1956.	ایکی یردی نیمه نی	екі йарды немені	нәрсені екі жарды	расколот вещь надвое
1957.	ایکی باشار تیشی تیوه	екі йашар тіші теве	екі жасар түйе	двуухлетняя верблюдица
1958.	ایکی یشقه یرکان بوته	екі йашқа кірген бота	екі жасқа қараған бота	верблюжонок, достигший двухлетнего возраста
1959.	ایکی یراینک اراسینینگ ایراضی	екі йернің арасының ырағы	екі жердің арасының қашықтығы	дальность расстояния между двумя странами
1960.	ایکی یوز	екі йүз	екі жүз	двести
1961.	ایکی یوز مینک	екі йүз мін	екі жүз мың	двести тысяч
1962.	ایکی قات بولدی بوتاق	екі қат болды бутақ	бутақ екі есе болды	ветка стала вдвое больше
1963.	ایکی قات قیلغان	екі қат қылған	екі есе қылған	сделанный вдвое больше
1964.	ایکی قات قیلغان نیمه	екі қат қылған неме	екі есе қылған нәрсе	сделанная вдвое больше вещь
1965.	ایکی قات یرادی نیمه نی	екі қат қылды немені	нәрсені екі есе қылған	сделал вещь вдвое больше
1966.	ایکی اولاق نینک اراسی داغی سیوک	екі кулакның арасыдағы сүйүк	екі құлақтың ортасындағы сүйек	кость, находящаяся между ушами
1967.	ایکی مال لیکنسی ایر	екі мал егесі ер	екі мал иесі еркек	мужчина, хозяин двух скотин
1968.	ایکی مال ایسی хатун	екі мал есі хатун	екі мал иесі әйел	владелица двух скотин
1969.	ایکی مینک	екі мін	екі мың	две тысячи
1970.	ایکی نیمه نینک ایراق	екі неменің айырылығы	екі нәрсені бөлу	разделение двух вещей
1971.	ایکی پیغامبار نینگ اراسی اولتکان چالی	екі пайғамбарның арасы өткен чакы	екі пайғамбардың арасында өткен шақ	время, истекшее между появлением двух пророков
1972.	ایکی سالماق نینگ اراسی	екі сақмақның арасы	екі сауымның арасы	промежуток между двумя удоями
1973.	ایکی توغوردی хатун	екі тоғурды хатун	әйел егіз туды	женщина родила близнецов
1974.	ایکی توغورور хатун	екі тоғурур хатун	екі туған әйел	женщина, рожающая два раза
1975.	ایکی تون نی بیلاکید	екі тонны біле кйді	екі тонды бірге киді	надел зараз две шубы

1976.	ایکی تیزلی بىر بىرىگه بىتکوردى	екі тізіні бір біріге йткүрді	екі тізесін бір- біріне қойды	приставил колени друг к другу
1977.	ایکی تیزلی بىر بىرىگه اوردى ايشك	екі тізіні бір біріге урды ешек	есек екі тізесін бір- біріне ұрды	осел ударял колени одно о другое
1978.	ایکی تیزلی بىر بىرىگه اوردولور ايشك	екі тізі бір біріге урунур ешек	екі тізесі бір-біріне ұрынған есек	осел, колени которого ударяются одно о другое
1979.	ایکیده اشریق بولدى	екіде ағық болды	екінші рет ауру болды	стал вторично болен
1980.	ایکی زک	екізек	егіз	двойни
1981.	ایکی تیزلی بىر اوردى لار	екілесі хатун урдылар	әйелді екеулеп ұрды	женщину ударили вдвоём
1982.	ایکین	екін	егін	посев
1983.	ایکین ياپراقى	екін йапрақы	бидай дәнінің жапырағы	листья хлебного злака
1984.	ایکین يری	екін йері	егістік	пашня
1985.	ایکتدی نماز چاقى	екінді намаз чақы	екінді намаз уақыты	время второго намаза
1986.	ایکین نینگ ياپراقى نى کەستى	екіннің йапрақыны кесті	бидай дәнінің жапырағын кесті	отрезал листья хлебного злака
1987.	ایکینچی اٹ	екінчі ат	екінші ат	вторая лошадь
1988.	ایکینچی يىغور ياهدى بىرىگه	екінчі йағды йерге	жерге екінші жаңбыр жауды	второй дождь попал землю
1989.	ایکینچی يىغور	екінчі йамкур	екінші жаңбыр	второй дождь
1990.	ایکینچی قاتلا سو بىردى انكا	екінчі қатла су берді анка	оған екінші қайта су берді	дал ему во второй раз воды
1991.	ایکی نینگ اراسينده	екінің арасында	екеуінің арасында	в промежутке между двумя
1992.	ایکی سی اراسينده أیری ليق توری	екісі арасында айрылық тур	екеуінің арасында айырмашылық бар	между обими есть расхождение
1993.	ایکی سی نینگ اراسيندا بىر كچه كۆندوز بول تورور	екісінің арасында бір кече күндүз йол тур	екеуінің арасындағы жол бір түн, бір күн	между обими путь в одну ночь и один день
1994.	ایل اراسينده كىردى	ел арасында кірді	ел арасына кірді	вошел в середину людей
1995.	ایل قىرغى	ел қырығы	ел шекарасы	граница страны
1996.	ایل اوراسيندا ولتوردى	ел ортасында олтурды	ел ортасында отырды	сидел среди людей
1997.	ایلکادی اون نى	елгеді унны	ұнды еледі	просеял муку
1998.	ایللىك	еллік	елу	пятьдесят
1999.	ایللىك مىڭ	еллік миң	елу мың	пятьдесят тысяч
2000.	ایل نینگ اھلىسى	елнің ағасы	ел ағасы	старейшина народа
2001.	ایل نینگ اراسينا	елнің арасыда	ел арасында	среди людей
2002.	ایل نینگ اراسيندا كىردى	елнің арасында кірді	ел арасына кірді	вошел в середину людей
2003.	ایل نینگ اصل	елнің асыл	адамның төгі	происхождение людей
2004.	ایل نینگ بويى	елнің бойы	адам денесі	человеческое тело

2005.	ايل نىڭكى يىقىش كىشى لار	елнің йахшы кішілер	елдің жақсы кісілері	лучшие люди народа
2006.	ايلتى انى	елтті аны	оны әкетті	унес его, увел его
2007.	ايلتى انى ات	елтті аны ат	оны ат әкетті	лошадь унесла его
2008.	الكتى تى قول	елтті аны қол	оны дала рухы әкетті	степной дух унес его
2009.	ايلچى	елчі	елші	посол (м.)
2010.	ايلچى بىردى انكا	елчі берді анга	оған елші берді	дал ему посланца
2011.	ايلچى لىق	елчілық	елшілік	имеющий посланца
2012.	ايلچى استىغا كېلوردى انى	елігі астыға келүрді аны	оны қол астына келтірді	привел его под руку
2013.	ايلچى استىن	елігі астын	қол асты	под рукой
2014.	ايلچى اچىق اير	елігі ачық ер	қолы ашық еркек	мужчина, у которого раскрыта (щедрый) рука
2015.	ايلچىنى باستايدى	елігіні йастанды	қолын жастанды	подложил руку под голову
2016.	ايلچىنى لارگه اوردى توبه	елігіні йерге урды тебе	түйе аяғын жерге ұрды	верблюду ударил своей лапой о землю
2017.	ايلچىنى كوكسىده قويدى نمازده	елігіні көкүсіде қойды намазда	намазда қолын көкірегіне қойды	сложил руки на груди для совершения намаза
2018.	ايلچىك	елік	қол	рука
2019.	ايلچىك الدىن كوتارمىن	елік андын көтермес	қолын одан көтермес	не поднимает от него руки
2020.	ايلچىك بوغۇنى	елік бугуны	қолдың буыны	сустав руки
2021.	ايلچىك بىرلا يايلىشى انكا	елік бірле йайлышты анга	оған қолы бірге жабысты	прилип к нему рукой
2022.	ايلچىك ياغلىق	елік йағлық	қол жаулық	ручное полотенце
2023.	ايلچىك يور نومه	елік йур неме	қол жуар нәрсе	вещь для мытья рук
2024.	ايلچىك كوتاركىل زيد لىن	елік көтергіл зейдін	қолынды осындай көтер	монг. поднял руку с такого-то, тюрк. поднимн руку с такого-то!
2025.	ايلچىك سوندى نومه كه	елік сунды немеге	қолын нәрсеге ұсынды	рука протянулась к вещи
2026.	ايلچىك سورت تى	елік сүртті	қолын сүртті	протер руку
2027.	ايلچىك تارتى اندىن	елік тарты андын	одан қолын тартты	оттащил от него руку
2028.	ايلچىك اوزاتتى	елік узатты	қолын созды	протянул руку
2029.	ايلچىك اوزاتتى نومه كه	елік узатты немеге	қолын нәрсеге созды	протянул руку к вещи
2030.	ايلچىك اوردى انكا	елік урды анга	оны қолмен ұрды	рукой ударил по нему

2031.	الېك دېن اېلېك كه اوردى نېمەنى	ەلىكدىن ەلىككە ەۋردى نېمەنى	نەرسەنى كولدان قولغا اۋدارىشتىردى	поворачивал вещь из руки в руку
2032.	الېك كا اوكران كان اوغلاق	ەلىككە ەگرەنگەن وغلاق	قولغا ۇيرەنگەن لاق	ручной козленок
2033.	الېك كا اوكران كان اوجكو	ەلىككە ەگرەنگەن ەچكۈ	قولغا ۇيرەنگەن ەشكى	прирученная коза
2034.	الېك كا اوكراندى اوغلاق	ەلىككە ەگرەندى وغلاق	لاق قولغا ۇيرەندى	козленок приручился
2035.	اېلېكى يېنى قازوق قە	ەلىكى ئەتتى قازۇققا	قولى قازىققا جەتتى	его рука достала до кола
2036.	اېلېكىنى دىستارغە ارتقى	ەلىكىنى دىستارغا ارىتتى	قولىن مائىللىقپەن جەنئىدەتتى	вытер свои руки утиральником
2037.	اېم كك	ەمگەك	ازاپ	мучение
2038.	اېمككە كە سىلدى اتى	ەمگەككە سалدى аны	оны азапка салды	поверг его в мучение
2039.	اېمككە كە توشدى	ەمگەككە түشدى	азапқа түсті	впал в страдания
2040.	اېمگەتتى اتى	ەمگەتتى аны	оны қинады	измучил его
2041.	اېمگەتتى اولونى يورۇمەككە	ەمگەتتى ەزۈنى يۇرۇمەككە	ەزىن жүгірумен қинады	измучил себя в ходьбе
2042.	اېمدى	ەمدى	ەندى	теперь
2043.	اېمدى اتى	ەمدى аны	оны ەمدى	сосал ее
2044.	اېمدى اېمگەكتى	ەمدى ەمچەكنى	ەمشەكتى ەمدى	сосал грудь
2045.	اېملىك ات	ەملىك ат	бас бiلمеген ат	необъезженная лошадь
2046.	اېمچاك	ەمچەك	ەمشەك	женская грудь
2047.	اېمچاك باشى	ەمچەك باشى	ەمشەكتىң үрпегі	верхушка женской груди
2048.	اېمىن بولدى اندىن فلان اوشكە	ەمىن болды андын фiлан ішке	оның ойы осындай қауiптە болды	мысль была в безопасности от такой-то вещи
2049.	اېمىن بولدى اير كىشى	ەمىن болды ер кіші	ер кісі тынышталды	мужчина успокоился
2050.	اېمىن بولدى اتى پەمان ايلى دىن	ەمىن қылды аны йаманлықдын	оны жамандықтан қорғалды	оградил его от зла
2051.	انگك	ەنگەك	ازاپ	мучение
2052.	اېندۈردى اتى	ەندۈردى аны	оны түсiрдi	спустил его
2053.	اېندۈردى اتى قورغاندىن	ەندۈردى аны қорғандын	оны қорғаннан түсiрдi	спустил его с крепости
2054.	اېندى	ەندى	түстi	спустился
2055.	اېندى اتقا	ەندى аңқа	оған түстi	спустился к нему
2056.	اېندى بېيىك لېك دىن سوتكراى	ەندى бiйiклiكدىن сонрай	бiйткەن артқа түстi	спустился с высоты назад
2057.	اېنلەگە	ەنلەگە	сақа	повивальная бабка
2058.	اېنلەكلەدى	ەنىклەدى	дүнигە ەжелдi	произвела на свет
2059.	اېنلېك لادى اتى	ەنىклەدى аны	оған арызданды	жаловался на него
2060.	اېنك بورون بارچە دىن	ەң бурун барчадын	баршадан ەң бурын	самый первый из всех

2061.	اينىك كىيىنكى قاغان لىق	ен кейінкі қаған ат	ен кейінде қалған ат	оставшаяся совсем позади лошадь
2062.	اينىكلىك	енек	нек	подбородок
2063.	اينىكلىدى ايشده	ененді іште	істе киналды	измучился в работе
2064.	اينىكلىك	енділік	енділік, беттің ұшы	румяна
2065.	اينىكلىدى	енренді	ыңыранды	стонал
2066.	اغرىق اينىكلىدى اغرىق اين	енренді агрык агрыкыдын	ауру аурудан ыңыранды	больной стонал от боли
2067.	اينىكلىدى اتىدىن	енренді андын	содан ыңыранды	стонал от того
2068.	اينىكلىدى اتىق	енренді катық	қатты ыңыранды	жестоко стонал
2069.	اينىكلىدى توشى تيوه	енренді тіші теве	түйе ыңыранды	верблюдица стонала
2070.	اينىكلىسى اق انا	енсесі ақ ат	ақ жалды ат	лошадь с белым загривком
2071.	اير	ер	еркек	мужчина
2072.	اير ايمچىكى	ер емчекі	еркек емшегі	мужской сосок
2073.	اير قاتىندا	ер қатында	еркек қасында	около мужчины
2074.	اير قولىن	ер қулун	еркек қулын	самец-жеребенок
2075.	اير اوغلان	ер оғлан	ер бала	мальчик
2076.	اير توغورور خاتون	ер тоғурур хатун	еркек туар әйел	женщина, рождающая мужчину
2077.	اير توشى	ер тіші	дүбара (қос жынысты)	гермафродит
2078.	اير خاتون جنب	ер хатун джыныб	еректің, әйелдің қны	мужская и женская нечистота
2079.	ايران مال ايركلىسى	еренлер мал егесі	еректер мал несі	мужчины хозяева скота
2080.	ايران لاز اولتورور يير	еренлер олтурур йер	еректер отыратын жер	место, где сидят мужчины
2081.	ايرك چى	еркебчі	оймақ	наперсток (м.)
2082.	ايركلىك	еркек	еркек	самец
2083.	ايركلىك بايقوش	еркек байқуш	еркек үкі	самец совы
2084.	ايركلىك دونكوز	еркек донкуз	еркек қоныз	самец жука
2085.	ايركلىك كىكلىك	еркек кеклік	еркек кекілік	тетерева
2086.	ايركلىك كويرچىكان	еркек көверчкен	еркек көгершін	самец голубя
2087.	ايركلىك قامىش	еркек қамыш	еркек қамыс	мужской тростник
2088.	ايركلىك سالبار	еркек салбар	еркек салбурын	самец салбар (название хищной птицы)
2089.	ايركلىك سىچقان	еркек сычқан	еркек тышқан	самец мыши
2090.	ايركلىك توشقان	еркек таушқан	еркек қоян	самец зайца
2091.	ايركلىك تيوه	еркек теве	бура	самец верблюда
2092.	ايركلىك تيوه قوش	еркек теве қуш	еркек түйе құс	самец страуса
2093.	ايركلىك توشداق	еркек тоғдақ	еркек тоқылдақ	самец дрофы
2094.	ايركلىك تولكو	еркек түлкү	еркек түлкі	лис
2095.	ايركلىك تولاى توشى ايت داغى توشى موشوك	еркек тіледі тіші ит дағы тіші мөшүк	еркек қаншық ит пен ұрғашы мысықты тіледі	самец хотел суку и кошку

2096.	ايركك سارايق قوش	еркек филина	үкіні еркегі	самец филина
2097.	ايركك چورتكا	еркек чеүртке	еркек шегіртке	самец саранчи
2098.	ايركادی خاتون	еркеледі хатун	эйел erkеледі	женщина ласкалась
2099.	ايرك لوك	ерклік	ерікті (күшті)	сильный
2100.	ايركليك بولدی انكا	ерклік болды анга	оған көмектесті	помог ему
2101.	ايركليك بولدی انكا شيطان	ерклік болды анга шайтан	оған шайтан күшті болды	дьявол стал ему силен
2102.	ايركليك بولدی ايلكا	ерклік болды елге	елге күшті болды	стал могущественным для народа
2103.	ايركليك بولدی اير ايلكا	ерклік болды ер елге	ер елге күшті болды	мужчина стал силен людям
2104.	ايركليك بولدی نيمه كه	ерклік болды немеге	нәрсені күшейтті	осилил вещь
2105.	ايركليك اولدی انى انينك اوستوگه	ерклік қылды аны аның үстүге	оны одан күшті қылды	сделал его сильным над ним
2106.	ايريك سويى	ерлік суйы	еркектің ұрығы	сперма
2107.	ايريك سويى توشوردى سيككوجى	ерлік суйы түшүрді сиккүчі	сігуші ұрығын төкті	совершающий coitus пролил свою сперму
2108.	ايريك سويىنى توكتى	ерлік суйыны төкті	еркек ұрығын төкті	пролил сперму
2109.	ايريك سوز	ерліксіз	этек	не имеющий спермы
2110.	ايريك سوز بولدی	ерліксіз болды	этек болды	стал импотентом
2111.	ايرنى سالىق	ерні салық	салпы ерін	повесивший губы
2112.	ايرنك لادى پارا	ернікледі пара	жара жазылды	рана зарубцевалась
2113.	ايرنكلک	ерніклік	ернеулі	имеющий края
2114.	ايرنكلوک بولدی	ерніклік болды	ернеулі болды	стал с краями
2115.	ايرنك بولدى دین سو اکتى	ернің буруныдын су ақты	еркектің мұрнынан су ақты	из носа мужчины текла вода
2116.	ايرنك كوت تيكراسى	ернің көт тегресі	еркектің көт төңірегі	окружность апи мужчины
2117.	ايرنك ايشى بوت تى	ернің іші бүтті	еркектің ісі бітті	работа мужчины выполнилась
2118.	ايرسيز خاتون	ерсіз хатун	еркексіз әйел	женщина без мужа
2119.	ايرته	ерте	таңертең	утро
2120.	ايرته	ерте	ерте	ранний
2121.	ايرتا اش	ерте аш	ертеңгі ас, тамақтану	ранняя трапеза
2122.	ايرتا اشنى بىردى انقا	ерте ашны берді анқа	оған ертеңгі ас берді	дал ему завтрак
2123.	ايرته باردى	ерте барды	ерте кетті	ушел рано
2124.	ايرته ياتى	ерте йатты	ерте жатты	рано лег спать
2125.	ايرته كىلدى	ерте келді	ерте келді	рано пришел
2126.	ايرته كىلدى انقا	ерте келді анқа	оған ерте келді	рано пришел к нему
2127.	ايرته قوپتى	ерте қопты	ерте тұрды	встал рано

2128.	ايرته سوغە كېلدى لاز	ерте суға келділер	суға ерте келді	рано пришли по воду
2129.	ايرته چاغیر ايرتى	ерте чағыр ічті	таңертең шарап ішти	пил утром вино
2130.	ايرته دین بار ایدی انقه دوستلوقی	ертедін бар еді анқа достлуқы	онымен достығы ертеден бар еді	издавна имел с ним дружбу
2131.	ايرتگی	ертەкі	ертەдегі	ранний
2132.	ايرتگی بولدى	ертەкі болды	ертەде болды	стал ранним
2133.	ايروک	ерук	өрік	абрикос
2134.	ايردی муз	еріді муз	муз еріді	лед растаял
2135.	ايردی نېمه	еріді неме	нәрсе еріді	вещь растаяла
2136.	ايرین	ерін	ерін	губа
2137.	ايریش	еріс	астар	основа ткани
2138.	ايریت كان بقر	еріткен бақыр	еріткен бақыр (мыс)	расплавленная медь
2139.	ايریتی	еріті	ерітті	расплавил
2140.	ايس اوکسوک	ес өксүк	комақыл	слабоумный
2141.	اثر قېلدى لىكا سوز	есер қылды анқа сөз	оған сөз әсер етті	слово произвело на него впечатление
2142.	ايسكى	ескі	ескі	древний
2143.	ايسكى بولدى	ескі болды	ескі болды	стал древним
2144.	ايسكى بولدى نېمه	ескі болды неме	нәрсе ескі болды	вещь стала старой
2145.	ايسكى بولدى تون	ескі болды тон	тон ескі болды	шуба стала старой
2146.	ايسكى مال	ескі мал	ескі мүлік	старое имущество
2147.	ايسكى ماموك	ескі мамук	ескі мақта	старый хлопок
2148.	ايسكى كودوك	ескі қудук	ескі қудық	старый колодезь
2149.	ايسكى قېلدى مال نى	ескі қылды малны	мүлікті ескі қылды	сделал имущество старым
2150.	ايسكى لاقه	ескі латта	ескі шүберек	старая тряпка
2151.	ايسكى تون	ескі тон	ескі тон	старая шуба, поношенная шуба
2152.	ايسكى تون ساتقۇچى	ескі тон сатқучы	ескі көйлек сатушысы	продавец старого платья
2153.	ايسكى تولوم	ескі тулум	ескі шанаш, суйретпе	старый бурдюк
2154.	ايسكى چاغیر	ескі чағыр	ескі шарап	старое вино
2155.	ايسكىردى ايو	ескірді ев	үй ескірді	дом износился
2156.	ايسكىردى تلم لار تون	ескірді тамлар тон	тамдар мен тон ескірді	обветшали шуба и стены
2157.	ايسكىردى تون	ескірді тон	тон ескірді	шуба изнасилась
2158.	ايسلانام اکتين	еслемедім андын	оны ескермедім	я не обратил на него внимания
2159.	ايسلامى كېردى اوش كا	еслемей кірді ішке	іске ескермей кірісті	приступил к работе, не обращая внимания
2160.	ايسلامى قېلدى لاز	еслемей қылдылар	елемеді, ескеріспеді	не обращали друг на друга внимания
2161.	ايسلىك بولدى اوغلان	еслік болды оғлан	баланың есі кірді	дитя стало разумным
2162.	ايسلىك بولدى ايشدا	еслік болды іште	істе есті болды	стал разумным в работе

2163.	اوسلىك خاتون	еслік хатун	есті әйел	умная женщина
2164.	اوسنادى	еснеді	есінеді	зевал (или ржал)
2165.	اوسنمك	еснемек	есінеу	зевать
2166.	اوس سيز	ессіз	ессіз	неразумный
2167.	اوس سيز خاتون	ессіз хатун	ессіз әйел	неразумная женщина
2168.	اوسنى يىل	есті йел	жел есті	ветер дул
2169.	اوسنى اوكسوك بولدى	есі өксүк болды	кемақыл болды	стал слабоумным
2170.	اوسنىك دا بول	есінде бол	есті бол	будь в уме!
2171.	اوسىرگككەن	есіргеген	есіргеген	оказавший сострадание
2172.	اوسىرگادى نىقە	есіргеді анга	оны есіркеді	оказал ему милость
2173.	اوسىرگادى نىمە نى	есіргеді немені	нәрсені есіркеді	пожалел вещь
2174.	اوسىرگكەن	есірген	масайған (есірген)	опьяневший
2175.	ايت اسار نىمە	ет асар неме	ет ілер нәрсе	нечто для вешанья мяса
2176.	ايت بولا بيشورغان بولماق	ет біле пышурған буламақ	етпен пісірілген быламақ	на мясе вареная мучная похлебка
2177.	ايت ساتقۇچى	ет сатқучы	ет сатушы	продавец мяса
2178.	ايتاك	етек	етек	подол
2179.	ايت لىك	етлік	етті	мясистый
2180.	ايت لىك بولدى	етлік болды	етті болды	стал мясистым
2181.	ايت لىك اپر	етлік ер	етжеңді еркек	мясистый мужчина
2182.	ايت لىك خاتون	етлік хатун	етжеңді әйел	полная женщина
2183.	ايتمك	етмек	нан	хлеб
2184.	ايتمك بىردى ايلكە	етмек берді елге	елге нан берді	дал людям хлеб
2185.	ايتمك بىرلا بىكەن نىمە	етмек бірле йеген неме	етпен жеген нәрсе	нечто съеденное с хлебом
2186.	ايتمك بىرلا بىدى سىركە نى	етмек бірле йеді сіркені	нанды сірке суымен жеді	ел хлеб с уксусом
2187.	ايتمك پشورۇر اپر	етмек рiшүрүр ер	наубайхана	пекарня
2188.	ايش	еш	дос	друг
2189.	ايش تۇتتى انى	еш тутты аны	оны ес тұтты	считал его спутником
2190.	ايشدى	ешді	есті	сучил
2191.	ايشدى يىپنى	ешді йіпні	жіпті есті	сучил нитку
2192.	ايشدى ايبنى	ешді іпні	арқанды есті	сучил веревку
2193.	ايشك	ешек	есек	осел
2194.	ايشك قۇرت	ешек құрт	есекқұрт	ослиный червь
2195.	ايشك پالانى	ешек паланы	есек ер	ослиное вьючное седло
2196.	ايشك چوكى	ешек чүкі	есек мүшесі	ослиный penis
2197.	ايشك چىبىنى	ешек чібіні	есек шыбын	ослиная муха
2198.	ايشىك	ешік	есік	дверь
2199.	ايشىك اياقنى	ешік аяқы	есік табалдырығы	дверной припятюк
2200.	ايشىك اياقنى توشۇكى	ешік аяқының тешүгі	есік қазығының тесігі	отверстие дверного кола (т.е. то, в котором

				вращается кол, на который насажена дверь)
2201.	اوشىڭ يېقى	ешік Ианы	есіктің жаны	дверь
2202.	اوشىڭ ئېيىن گىرەپ ئورۇر يەر	ешікдін кіріп турур йер	есіктен кіріп тұрар жер	место, где стоят по выходе из двери
2203.	اوشىڭ ئېيىنك	ешікнің	есіктің	дверь
2204.	اوشىڭ ئېيىنك بىر تاغتا مەسى	ешікнің бір тахтасы	есіктің бір тахтасы	одна доска двери
2205.	اوشىڭ ئېيىنك تاغتا مەسى	ешікнің тахтасы	есіктің тахтасы	дверная доска
2206.	اوشىڭ ئېيىنك اوشىڭ	ешікнің үшекі	есіктің ілгегі	дверные петли
2207.	اوشىڭ چى	ешікчі	есікші	привратник
2208.	اوشىڭ كان	ешіткен	есіткен	услышавший
2208.	اوشىڭ ئورۇن ئاقلا اول ئېمەنى	ешіттүрді анқа ол немені	оған ол нәрсені есіттірді	довел до его сведения о той вещи
2209.	اوشىڭ ئېيىنى	ешітті аны	оны есітті	слышал это
2210.	اوشىڭ ئېيىنك اول سوز بىرلە اغزى ئېيىنك پارولى ئېيىن	ешіттім ол сөз бірле ағзының йаруқыдын	аузының жырығынан ол сөзбен бірге есіттім	я слышал вместе с тем словом из его ротовой щели

- 3 -

2211.	ضعف اولدى بوروماك	зағиф қылды йүрү	жүріе зағип қылды	хождение сделал его слепым
2212.	زىفاران بىلا بويى ئوننى	зағфаран біле бойады тонны	тонды запыранмен бояды	окрасил шафраном шубу
2213.	زىفاراننى	зағфаранны	запыранды	шафран (accusat.)
2214.	ضايغ بولدى ئېمە	зайғ болды неме	нәрсе ғайып болды	вещь была потеряна
2215.	زىنكار توتتى ئېمور	занар тутты темүр	темір тоттанды	железо заржавело
2216.	ظفر تاپتى دشمن كا	зафер тапты душманга	дұшпан жеңіліс тапты	одержал победу над врагом
2217.	ظفر تاپتى فلان كا	зафер тапты фланга	олар жеңіліс тапты	получил победу над тем-то
2218.	ظفر تولاى ئېنكرى ئېن دشمن يغه	зафер тіледі тенгідін душманыға	тәніріден дұшпанға жеңіліс тіледі	просил тенгін о даровании победы над врагом
2219.	زحمت بولدى اوج	захмет болды іш	іші ауырды	внутренности разболелись
2220.	زاهدلارنىڭ بورىكى	заһідларның бөркі	тақуаның (дуананың) бөркі	шапка отшельников
2221.	زاهدلىق اولدى	заһідлық қылды	тақуалық (дуаналық) қылды	занимался отшельничеством
2222.	زيتون ياغى	зейтун йағы	зейтун майы	оливковое масло
2223.	زكات ادى زكاتچى	зекат алды зекатчі	зекетші зекет алды	собиратель зеката получил зекат (т.е. милостыню, состоящую из

				сороковой доходов)
2224.	زكوة بېردى	зекат берді	зекет берді	дал зекат (ежегодную милостыню, состоящую из одной сороковой части имущества)
2225.	زئزله	зелзеле	зілзала (жер сілкіну)	землетрясение
2226.	زېره چه چين	зеррече джін	ұсақ өлшем	мельчайшая мера
2227.	زئار باغلاى بېلىپكە	зуннар бағлады беліге	беліне парасат белдігін байлады	завязал пояс целомудрия на своей талии
2228.	زئف	зүлүф	бұйра	кудри
2229.	زئدان ساقلانغۇچى	зындан сақлағучы	зындан сақшысы	тюремный сторож
2230.	زئدىق بولدى	зындык болды	күпір (шерік қатушы) болды	стал еретиком
2231.	زئيان يتكوردى الله	зйян йеткүрді анка	оған зйян келтірді	причинил ему вред
2232.	زئيان يتكوردى دشمن الله	зйян йеткүрді душманқа	дұшпанға зйян келтірді	причинил врагу вред
2233.	زئيان قىلغان	зйян қылған	зйян қылған	причинивший вред
2234.	زئيان قىلغۇچى يەرده	зйян қылғучы йерде	жерде зйян қылушы	приносящий вред на земле
2235.	زئيان قىلدى	зйян қылды	зйян қылды	причинил вред
2236.	زئيان قىلدى الله	зйян қылды анка	оған зйян қылды	причинил ему вред
2237.	زئيان قىلدى بازاركان	зйян қылды безірган	саудагер зйян шекті	торговец причинил убыток
2238.	زئيارت قىلدى انكا	зйярат қылды анга	оған зйярат қылды	посетил его
2239.	زئيارت قىلماق تىلدى دوستىندىن	зйярет қылмақ тіледі достындын	досының зйярат қылуын тіледі	mong. просил его спросить, торж. просил друга своего посетить
2240.	زئا قىلغان	зіна қылған	знақор	прелюбодей
2241.	زئا قىلغۇچى خاتون	зіна қылғучы хатун	знақорлық қылушы әйел	женщина, совершающая прелюбодезание
2242.	زئا قىلدى خاتون	зіна қылды хатун	знақор әйел	женщина совершила прелюбодезание
2243.	زئا قىلدى خاتون بىرله	зіна қылды хатун бірле	әйелмен знақорлық қылды	совершил прелюбодезание с женщиной
2244.	زئانانقا سالدى انى	зінданқа салды аны	оны зынданға салды	заключил его в тюрьму
2245.	زئره	зіре	зире	тмин
2246.	زئره انى	зіре ашы	зире тағам	тминное кушанье

2247.	يا باشوما	Йа башыға	немесе басына	или своей голове
2248.	ياپاندا مۇكۇم بولدى	Йабанда мукум болды	жапанда тұрғын болды	монг. овладел пустыней, тюрк. стал жителем в пустыне
2249.	ياباش	Йабаш	жуас	смирный
2250.	ياواش بولدى	Йаваш болды	жуас болды	стал смирным
2251.	ياواش بولدى ەر	Йаваш болды ер	еркек жуас болды	мужчина стал смирным
2252.	ياواش ەتتى انى	Йаваш етті аны	оны жуасытты	укротил его
2253.	ياواش ەتتى چالغى كالاتى	Йаваш етті чалық келені	асау атты жуасытты (бас білдірді)	усмирил горячего коня
2254.	ياۋۇق بولدى	Йаууқ болды	жақын болды	стал близок
2255.	ياۋۇق بولدى انغا	Йаууқ болды анга	оған жақын болды	стал близок ему
2256.	ياۋۇق بولدى كۈچ	Йаууқ болды көч	көш жақын болды	кочевка стала близкой
2257.	ياۋۇق بولدى كىم قۇلغاي زىد	Йаууқ болды кім қылғай зейд	бұны істеуге біреу жақын болды	такой-то был близок сделать это
2258.	ياۋۇق بولدى قوپقاي زىد	Йаууқ болды копкай зейд	біреу тұруға жақын болды	такой-то был близок встать
2259.	ياۋۇق بولدى لار	Йаууқ болды лар	жақын болды	стали близки
2260.	ياۋۇق قوشنوم ئورۇر	Йаууқ дошнум дурур	жақын көршім	мой ближайший сосед
2261.	ياۋۇق ەتتى انغا	Йаууқ етті анға	оған жақын келді	подошел к нему близко
2262.	ياۋۇق قاياش	Йаууқ қайаш	жақын туыс	близкая родня
2263.	ياۋۇق قويدى انى	Йаууқ қойды аны	оны жақын қойды	положил его близко
2264.	ياۋۇق قылدى	Йаууқ қылды	жақын қылды	сделал близким
2265.	ياۋۇق قылدى انى	Йаууқ қылды аны	оны жақын қылды	сделал его близким
2266.	ياۋۇق لائىتى انىنىك بىرلە	Йаууқлашты аның бірле	онымен жақындасты	сблизился с ним
2267.	ياۋۇق لائىتى خاتون بىرلە	Йаууқлашты хатун бірле	әйелмен жақындасты	сочелся с женщиной
2268.	ياۋۇق لۇق	Йаууқлук	жақындық	близость
2269.	ياۋۇق لۇق تۇلەدى انغا	Йаууқлук тіледі анға	оған жақындық тіледі	желал близости к нему
2270.	ياۋۇرقان	Йауурқан	көрпе	одеяло
2271.	ياغ ايدىشى	Йағ едіші	май ыдысы	маслянка
2272.	ياغ قويار	Йағ қойар	қояр май	кладущий масло
2273.	ياغ قويار نېمە	Йағ қойар неме	майға қояр нәрсе	нечто, во что кладут масло
2274.	ياغ تولۇمى	Йағ тулумы	май шанашы	бурдюк для масла
2275.	ياغان	Йаған	піл	слон
2276.	ياغان بالاسى	Йаған баласы	піл баласы	слоненок

2277.	ياغارغا يايوق بولدى بولوت	Йагарға йавук болды булут	бұлт жауарға жакын болды	туча стала близка к тому, чтобы дождить
2278.	ياغارغا يايولاشقان بولوت لار	Йагарға йавуклашқан булутлар	жаууга жакындаған бұлт	тучи, ставшие близкими к тому, чтобы начаться дождю
2279.	ياغقان يامغور	Йагқан йамғур	жауған жанбыр	шедший дождь
2280.	ياغلادى الارايلىك مويغ لارايلى	Йағлады аларның мыйығларыны	олардың мұртын майлады	помаслил их усы
2281.	ياغلادى باليىنى	Йағлады башыны	басын майлады	помаслил свою голову
2282.	ياغ ايلى بولدى	Йағлық болды	май болды	стал жирным
2283.	ياغ ايلى بولدى ايلىكى	Йағлық болды елікі	қолы май болды	его рука стала жирной
2284.	ياغ ايلى تيريت	Йағлық тіріт	май тіріт	жирный тирит (название хлебной похлебки)
2285.	ياغنى	Йағны	жауырын	спинная лопатка, масло (accusat.)
2286.	ياغچى	Йағчы	майшы	маслодел
2287.	ياغچى	Йағчы оқы	майшының піспегі (бұлғауышы, арала стырғышы)	мутовка маслодела 210
2288.	ياغى	Йағы	жау	враг
2289.	ياغى قىلدى انى	Йағы қылды аны	оны жау қылды	сделал его врагом
2290.	ياغر قىلغۇچى اير	Йағыр қылғучы ейер	жауыр қылар ер	седло, делающее ссадины
2291.	ياد قىلدى انىنك بىرلە سوزنى	Йад қылды аның бірле сөзні	сөзді онымен бірге жадына сақтады	помнил с ним слово
2292.	ياد تورتى نيمه نى كونكلىتىنك ئويچىدە	Йад турты немені көңүлнің ішінде	нәрсені көңіл жадында сақтады	запомнил вещь в душе
2293.	ياد توتتى	Йад тутты	жадына тутты	помнил
2294.	ياد توتتى قران نى	Йад тутты қуранны	қуранды жадына тутты	запомнил коран
2295.	ياداغان	Йадаған	жарамау	не могший
2296.	يادادى اير سوزنى	Йадады ер сөзні	ержек сөзді ауырсынды (көтере алмады)	мужчина не перенес слова
2297.	يادادى نيمه نى	Йадады немені	нәрсені көтере алмады	не перенес вещи (т.е. чего-то не смог)
2298.	يادانغۇ	Йаданғу	әлсіз (шынжау)	слабый (м.)
2299.	ياداقتى انى آغرىق ايلى	Йадатты аны агрықлық	ауру оны жүдетті	болезнь довела его до изнеможения
2300.	ياز	Йаз	көктем	весна
2301.	ياز توققان بوتا	Йаз тоққан бота	көктемде туған бота	родившийся весной верблюженок

2302.	پساغان نېمە اتلىق اوجون	Йазаған атлық үчүн	неме	ат үшін жасалған нәрсе	вещь, сделанная (монг. быстро) для верховой езды
2303.	يازلىق اي	Йазлык ев		көктемдік үй	весенний дом
2304.	يازلىق اوتلى اوتلادى	Йазлык отлады	отны	көктемгі шөпті оттады	ходил на подножном корму по весенней траве
2305.	يازلىق	Йазук		жазык (күнә)	грех
2306.	يازلىق قىلغان	Йазук қылған		жазықты (күнәһар)	совершивший грех
2307.	يازلىق قىلدى	Йазук қылды		жазықты болды	совершил грех
2308.	يازلىق قىلدى انى	Йазук қылды аны		оны жазықты қылды	сделал его грешным
2309.	يازلىق تابا تورغان اندى	Йазук таба турған анды		антпен күнәсын жуды	его клятва, решившаяся к греху
2310.	يازلىق دىن چىقتى	Йазукдын чықты		күнәдан арылды	освободился от греха
2311.	يازلىق لار	Йазуқлар		жазықтылар	грехи
2312.	يازلىق لوقى	Йазуқлуқ		жазықты (күнәһар)	грешный
2313.	يازلىق نى كۆتۈردى	Йазукны көтерді		жазығын өтеді	снял грех
2314.	يازى	Йазы		жазык (дала)	степь
2315.	يازى عربى	Йазы арабы		дала арабы (бэдәуилер)	бедуин
2316.	يازى كەلسى	Йазы келесі		дала жануары	степное животное
2317.	يازى قە چىقتى	Йазықа чықты		жазыкка (далаға) шықты	вышел в степь
2318.	ياى	Йай		жаз	лего
2319.	ياى	Йай		садақ	лука
2320.	ياى ياغرى	Йай бағры		садақтың бауыры	внутренняя поверхность лука
2321.	ياى غولاغى	Йай ғулағы		садақтың құлағы	концы лука
2322.	ياى يوللوز	Йай йулдуз		садақтың жұлдызы	созвездие стрелка
2323.	ياى يىغاشى	Йай йығачы		садақтың ағашы	деревянная часть лука
2324.	ياى كىچۈردى اير شەردا	Йай кечүрді ер чешерде	ер	еркек жазды қалада өткізді	мужчина провел лето в городе
2325.	ياى قاشلىق	Йай қашлық		садақ қасты	имеющий дугообразные брови
2326.	ياى توق قان بوتە	Йай тоққан бота		көктемде туған бота	монг. верблуженок, родившийся осенью торк. верблуженок, родившийся весной
2327.	ياى تۇتقاسى	Йай тутқасы		садақ тутқасы	то место лука, за которое его держат
2328.	پىش			жаю	пешеход
2329.	پىش قىلدى انى	Йайақ қылды аны		оны жаю қылды	сделал его пешим

2330.	يولاق سانچوشتىلار	Йайак санчыштылар	жаяу шайқасты	сражались пешим строем
2331.	يولاق خاتون	Йайақ хатун	жаяу әйелдер	пешая женщина
2332.	يولاق لار	Йайақлар	жаяулар	пешие
2333.	باي دك بولدى قاشى	Йайдек болды қашы	қасы доға болды	его брови стали дугообразными
2334.	باي دى انى	Йайды аны	оны жайды	развернул его
2335.	بايدى تونگرى يرنى	Йайды тенгри йерні	тәңір жерді жібітті	тенгри развернул землю
2336.	بيلاى اول يردە	Йайлады ол йерде	сол жерді жайлады	провел лето в том месте
2337.	باي ليق ايو	Йайлық ев	жаздық үй	летний дом
2338.	باير اتقى نيمە نى	Йайратты немені	нәрсені жайратты (қиратты)	разломал вещь
2339.	بايچى	Йайчы	садақшы	изготавливающий луки
2340.	بايىلقان ساج	Йайылған сач	жайылған шаш	распущенные волосы
2341.	بايىلدى كوپلر اوت	Йайылды көйер от	өршіген от жайылды	загоревшийся огонь распространился
2342.	بايىلدى ساج	Йайылды сач	шаш жайылды	волосы распустились
2343.	بايىلدى تيزكان نيمە	Йайылды тізген неме	тізген нәрсе жайылды	нанизанная вещь распустилась
2344.	بايىلدى خبر	Йайылды хабар	хабар жайылды	известие распространилось
2345.	ياقا	Йақа	жаға	воротник
2346.	ياقا قىلدى كونىلك كا	Йақа қылды көңлекке	көйлекке жаға қылды	сделал воротник к (для) рубашке
2347.	ياقا قىرىغى	Йақа қырығы	жаға қыры	край воротника
2348.	ياقا تىكىدى كونىلك كا	Йақа тікді көңлекке	көйлекке жаға тікті	пришил к рубашке воротник
2349.	ياقاغە تىكوردى كىمە نى	Йақаға тегүрді кемені	қайықты жағаға тіреді	привел лодку к берегу
2350.	ياقالدى نيمە نى	Йақалады немені	нәрсені жағалады	шел по краю чего-то
2351.	ياقاسىنى توتتى	Йақасыны тутты	жағасына жармасты	схватил его за воротник
2352.	ياقتى منقا نيمە	Йақты манқа неме	нәрсе маған жақты (знады)	вещь мне понравилась
2353.	ياقخىراق بولدى اغرىق دىن	Йақхырақ болды ағрықдың	аурудан жақсырақ болды	его болезнь стала лучше
2354.	ياقن	Йақын	жақын	близкий
2355.	ياقن كىلدى الارغە آى	Йақын келді аларға ай	оларға ай жақын келді	месяц близился к ним
2356.	ياواج	Йалавач	пайғамбар	пророк
2357.	ياالدى لياق نى	Йалады аяқны	аяқты (ыдысты) жалады	лизал чашку
2358.	ياالدى اپرىنى تولى بىرلا	Йалады еріні тілі бірле	ернін тілімен жалады	лизал свои губы языком

2359.	يالتاق	Йаланкач	жалаңаш	голый
2360.	يالتاق بولدى	Йаланкач болды	жалаңаш болды	стал голым
2361.	يالتاق بولدى توندىن	Йаланкач болды тондын	киимін шешті	снял одежду
2362.	يالتاق بولدى تون لارين	Йаланкач болды тонлардын	киім-кешегін шешті	снял одеяние
2363.	يالتاق بولدى تون لارين	Йаланкач қылды аны тонлардын	оның киімдерін шешті	обнял его от одеяний
2367.	يالتاق خاتون	Йаланкач хатун	жалаңаш әйел	голая женщина
2368.	يالتاق خاتون لى	Йаланкачлады аны	оны жалаңаштады	оголил его
2369.	يالتاق خاتون لى بوشى	Йаланкачлады башыны	басын жалаңаштады	обнял его голову
2370.	يالتاق اياق	Йалаң аяқ	жалаң аяқ	босый
2371.	يالتاق شوي	Йалбаргучы	жалбарынушы	молящийся
2372.	يالتاق اچايلىدىن	Йалбарды аштықдын	аштыққа (құтылуға) жалбарынды	молился от голода
2373.	يالتاق تينگرى كا	Йалбарды тенгріге	тәңіріге жалбарынды	молился богу
2374.	يالتاق	Йалғуз	жалғыз	одинокий
2375.	يالتاق االار بارچە ايرالار	Йалғуз алар барча еренлер	тек қана сол еркектер	только те все мужчины
2376.	يالتاق االار بارچە خاتون لار	Йалғуз алар барча хатунлар	тек қана сол әйелдер	только те все женщины
2377.	يالتاق االار ايكي اير	Йалғуз алар екі ер	тек қана сол екі еркек	монг. только те все мужчины, тюрк. только те два мужчины
2378.	يالتاق ئىلك بولدى نيمە	Йалғуз аның болды неме	нәрсе тек қана соныкі болды	вещь стала единственно его
2379.	يالتاق بولدى ئىشكا	Йалғуз болды fikirге	пікірге жалғыз болды	стал единственным для мнения
2380.	يالتاق بولدى ايشكا	Йалғуз болды işке	іске жалғыз болды	стал единственным для работы
2381.	يالتاق بىز	Йалғуз біз	тек қана біз	только мы
2382.	يالتاق بولدى انى	Йалғуз қылды аны	оны жалғыз қылды	сделал его одиноким
2383.	يالتاق مەن	Йалғуз мен	жалғыз мен	только я
2384.	يالتاق سەن اير	Йалғуз сен ер	тек қана сен еркек	ты один мужчина
2385.	يالتاق سىز بارچە خاتون لار	Йалғуз сіз барча хатунлар	тек қана сіздер әйелдер	только вы все женщины
2386.	يالتاق سىز ايكي اير	Йалғуз сіз екі ер	тек қана сіздер екі еркек	монг. только те два мужчины, тюрк. только вы два мужчины
2387.	يالتاق خاتون	Йалғуз хатун	жалғыз әйел	монг. только та женщина, тюрк.

				только одна женщина
2388.	يالغان	йалған	жалған	ложь
2389.	يالغان ايتادور اتى	йалған айтадур аны	оны жалған айтты	лжет о нем
2390.	يالغان ايتماق	йалған айтмақ	жалған айтпақ	говорить неправду
2391.	يالغان ايتتى انقا فلان نيمه كه	йалған айтты анқа флан немеге	оған осындай нәрсені жалған айтты	сказал ему про такую-то вещь неправду
2392.	يالغان ايتتى	йалған айтты	жалған айтты	сказал неправду
2393.	يالغان يساى سوزى	йалған йасады сөзіні	сөзін жалған жасады	сделал ложной речь
2394.	يالغان سوزلادى اير	йалған сөзледі ер	еркек жалған сөйледі	мужчина сказал неправду
2395.	يالغان خبر ايتتى	йалған хабар айтты	жалған хабар айтты	принес ложное известие
2396.	يالغان چىقىتى انىنىڭ سوزى	йалған чықты аның сөзі	оның сөзі жалған шықты	его речь вышла лживой
2397.	يالغان قه توتتى اتى	йалғанқа тутты аны	оның жалғандығын эшкереледі	уличил его во лжи
2398.	يالغان چى لار	йалғанчылар	өтірікшілер	лжецы
2399.	يالغۇزلۇق	йалғузлук	жалғыздық	одиночество
2400.	يالغۇزلادى قورغە	йалғузлады курға	белдікке алтын жалатты	покрыл пояс позолотой
2401.	يالغۇنلادى تېگىرمان	йалдырады тегірмен	дирмен дірілдеді	мельница сотрясалась
2402.	يالغۇزلۇق	йалғузлук	жалғыздық	одиночество
2403.	يالغۇرادى چىرايى	йалтырады чырайы	шырайы жаркылдады	его лицо сияло
2404.	يالغۇراقان يوللۇزلار	йалтырақан йулдузлар	жаркыраған жұлдуздар	блистающие звезды
2405.	يالغۇچ	йалуч	биязы жүн	мягкая шерсть
2406.	يالغۇنلادى	йалынлады	жалынлады	запылял
2407.	يالغۇنلادى يانقان اوت	йалынлады йанқан от	жанған от	зажженный огонь
2408.	يالغۇنلادى اوت	йалынлады от	от жалынлады	огонь разгорелся
2409.	يالغۇنلادى توبراڭقى	йалыллады топрақны	топырақты асады	жаждал земля
2410.	يالغۇنلادى	йам йашыл	жап-жасыл	совсем зеленый
2411.	يالغۇن	йаман	жаман	плохой
2412.	يالغۇنلادى انىنىڭ قىلدى اتى	йаман ағырқ қылды анны	оны жаман ағу қылды	сделал его большим, нехорошей болезнью
2413.	يالغۇنلادى	йаман айтадур	жаман айтты	говорит дурное
2414.	يالغۇنلادى	йаман болды	жаман болды	стал плох

2415.	يامان بولدى اتىنىك بوشى	Йаман болды анын іші	оның ісі жаман болды	его работа стала плохой
2416.	يامان بولدى سوزى	Йаман болды сөзі	сөзі жаман болды	его речь стала дурной
2417.	يامان دغا قىلدى اتقا	Йаман дұға қылды анқа	оған жаман дұға қылды	произнес ему дурное пожелание
2418.	يامان اير كوردۇر زيد	Йаман ер турур зеід	осындай жаман еркек	такой-то плохой мужчина
2419.	يامان ايرن	Йаман ерен	жаман еркек	плохой мужчина
2420.	يامان پارماق	Йаман йармақ	жалған ақша	фальшивая монета
2421.	يامان كۈن لار	Йаман күнлер	жаман күндер	плохие дни
2422.	يامان قىلغان فلان دور	Йаман қылған флан дур	осындай жаман қылған	такой-то является поступившим дурно
2423.	يامان قىلدى اتى	Йаман қылды аны	оны жаман қылды	сделал его дурным
2424.	يامان قىلىق لىق	Йаман қылықлық	жаман қылық	с дурным характером
2425.	يامان قىلىق لىق بولدى	Йаман қылықлық болды	жаман қылықты болды	стал с дурным характером
2426.	يامان لقب قويدى اتقا	Йаман лақап қойды анқа	оған жаман лақап қойды	дал ему дурное прозвище
2427.	يامان مزه لىق	Йаман мезелық	нашар дәмді	скверный на вкус
2428.	يامان مزه لىق بولدى نيمه	Йаман мезелық болды неме	нәрсе жаман дәмді болды	вещь стала дурной на вкус
2429.	يامان سوزىك سوزدى اتقا	Йаман сезік сезді анқа	оған жаман сезікпен қарады	имел на него дурные подозрения
2430.	يامان سوز	Йаман сөз	жаман сөз	дурное слово
2431.	يامان سوزلاى	Йаман сөзледі	жаман сөйледі	говорил дурное
2432.	يامان سوزلاى سوزى بوچىندە	Йаман сөзледі сөзі ішінде	сөз ішінде жаман сөйледі	говорил между слов дурное
2433.	يامان سوک کوچى بولدى اير	Йаман сөккүчі болды ер	еркек жаман сөзбен сөкті	мужчина стал скверно ругаться
2434.	يامان خurma	Йаман хурма	жаман құрма	плохой финик
2435.	يامان چىراى لىق	Йаман чырайлық	жаман жүзді	с дурным лицом
2436.	يامان چىراى لىق بولدى	Йаман чырайлық болды	жаман жүзді болды	стал со скверным лицом
2437.	يامان ايرىق توقتى اتىدىن	Йаман ырк тутты андын	одан жаман әдет алды	получил от него дурное знамение
2438.	يامان ايش	Йаман іш	жаман іс	дурная работа
2439.	يامان ايش قىلدى خاتون بىرلە	Йаман іш қылды хатун бірле	әйелмен жаман іс қылды	поступил дурно с женщиной
2440.	يامان ايشلىك	Йаман ішлік	жаман істеу	дурно поступающий
2441.	يامان قە اتىلدى اتى	Йаманқа оқсатты аны	оны жаманға ұқсатты	уподобил это дурному
2442.	يامان لادى اتىنىك قيايدىدە	Йаманлады аның қылығыда	оның қылығын жамандады	порицал за его характер
2443.	يامان لادى اتىنىك ايشى نى	Йаманлады аның ішіні	оның жамандады	порицал его работу
2444.	يامان لىق	Йаманлық	жамандық	зло

2445.	يمان ليق آقلاى	Йаманлык қылды	жамандық қылды	совершил зло
2446.	يمان ليق آقلاى اتقا	Йаманлык қылды анга	оған жамандық қылды	монг. совершил зло с ним, торк. совершил зло ему
2447.	يمان ليق آقلاى اتقا	Йаманлык қылды анга	оған жамандық қылды	причинил ему зло
2448.	يمان ليق آقلاى بورى قويلارده	Йаманлык қылды бөрі қойларда	қасқыр қойларға жамандық қылды	волк причинил зло овцам
2449.	يمان ليق آقلاى بيرده	Йаманлык қылды йерде	жерге жамандық қылды	совершил зло на земле
2450.	يمان ليق نيكوردى اتقا زمينه	Йаманлык тегүрлі анга замане	оған тағдыр жамандық әкелді	судьба принесла ему зло
2451.	يامغور تولدى	Йамғур тіледі	жаңбыр тіледі	хотел дождя
2452.	يامغور ياغوردى	Йамғур йағдурды	жаңбыр жаудырды	послал дождь
2453.	يامغور ياغوردى كوك	Йамғур йағдурды көк	көк (аспан) жаңбыр жаудырды	небо ниспослало дождь
2454.	يامغور كين دا ياق قان يامغور	Йамғур кейінде йаққан йамғур	жаңбырдан кейін жаңбыр жауды	дождь, шедший после дождя
2455.	يامغورلوق	Йамғурлук	күләпара	дождевой капюшон
2456.	يامغورسىز يير	Йамғурсыз йер	жаңбырсыз жер	страна без дождя
2457.	يامغورسىز بولدى يير	Йамғурсыз болды йер	жер жаңбырсыз болды	земля стала без дождя
2458.	يامغورسىز بولوت	Йамғурсыз булут	жаңбырсыз булт	не дождевая туча
2459.	يامغور	Йамғур	жаңбыр	дождь
2460.	يامزى اق كوي	Йамызы ақ кой	ақ бауыр кой	овца с белыми пахами
2461.	يان	Йан	жан (жак)	сторона
2462.	يان باشى ارقى ختون	Йанбашы арук хатун	жамбасы арық әйел	женщина с тошими бедрами
2463.	يان عتي	Йан еті	жан еті	мясо боков
2464.	يان سواكى	Йан сүйекі	жамбас сүйек	тазовая кость
2465.	يان سويك نونك باشى	Йан сүйүкнің башы	жамбас сүйектің басы	сустав тазовой кости
2466.	ينه آدى تلوغ نى	Йана алды табуғны	қызметті тағы алды	опять взял службу
2467.	ينه كين بولدى	Йана кеін болды	тағы кейін болды	снова стал назад
2468.	ينه آويدى اوچاسىنى تام سارى	Йана койды өчесіні там сары	ашуын қабырғаға тағы қойды	опять положил свой гнев на стену
2469.	ينه توردى	Йана турды	тағы болды	опять был
2470.	يانار يير	Йанар йер	қайтар жер	место возвращения
2471.	يان باشى	Йанбашы	жамбас тамыр	тазовый сустав
2472.	يانغان پشته	Йанған пітле	жанған піште	горевший фитиль
2473.	يانغى يولگان ميره	Йанғы йетілген мيره	жана жетілген жеміс	недавно созревший плод
2474.	ياندورغان چراغ	Йандурған чырағ	жанған шырақ	зажжённый светильник
2475.	ياندوردى انى تديرى دین	Йандурды аны тедбірідін	оны шаруадан қайырды	отговорил его от его мероприятия

2476.	ياندوردى انى فكريدىن	Яандурды аны фiкiрдiн	оны ниетiнен қайырды	отговорил его от его намерения
2477.	ياندوردى انى ايغىن	Яандурды аны ишдiн	оны iстен қайырды	вернул его с работы
2478.	ياندوردى كالاتى سوين	Яандурды келенi судын	малды судан қайырды	пригнал животное назад от воды
2479.	ياندوردى اوت نى	Яандурды отны	отты жакты	зажег огонь
2480.	ياندوردى انى سوزنى	Яандурды сөзнi	сөз қайырды	вернул слово
2481.	ياندوردى توبه نى سوين	Яандурды тевенi судын	түйенi судан қайырды	пригнал верблюда назад от воды
2482.	ياندوردى چارچىكى	Яандурды черiкнi	эскердi қайтарды	вернул войско
2483.	ياندوردى چراغ نى	Яандурды чырағны	шырақты жандырды	зажег светильник
2484.	ياندورماق تىلەدى سوزنى	Яандурмақ тiледi сөзнi	сөзiн қайыруды тiледi	просил вернуть слово
2485.	ياندى	Яанды	қайтты	вернулся
2486.	ياندى اندىن	Яанды андын	одан қайтты	вернулся от него
2487.	ياندى انقا	Яанды анқа	оған қайтты	вернулся к нему
2488.	ياندى انقا يمان اوق	Яанды анқа яманлық	жамандық оған қайтты	зло вернулось к нему
2489.	ياندى انىنگ سارى	Яанды аның сары	оның бағытына қайтты	пошел назад в его сторону
2490.	ياندى انىنگ سارى حلقى	Яанды аның сары ақлы	оның ақылы (өзiне) қайтты	монг. его истина вернулась к нему, тюрк. его ум вернулся к нему
2491.	ياندى انىنگ ايشى يخشى اوق قا	Яанды аның iшi яахсылыққа	оның iсi жақсылыққа қайтты	его поступки вернулись к добру
2492.	ياندى عهدىن	Яанды аhdдын	антын бұзды	нарушил договор
2493.	ياندى بىلمس اوقىن	Яанды бiлмеслықыдын	бiлмегендiктен қайтты	вернулся по незнанию
2494.	ياندى غزا اوروشىدىن	Яанды ғаза урушыдын	кәпiрлермен соғыстан қайтты	вернулся с войны против неверных
2495.	ياندى غيبتىن	Яанды ғайбатдын	жамандаудан (ғайбаттаудан) бас тартты	отказался от хулы
2496.	ياردى دانە بارغۇچاق بىرلا	Яарды дане Яарғуچак бiрле	дәндi дiрменмен унтақтады	размолот зерно ручным жерновом
2497.	ياندى يولدىن	Яанды йолдын	жолдан қайтты	вернулся с дороги
2498.	ياندى كۆلگا	Яанды көлеге	көлеңке қайтты	тень вернулась
2499.	ياندى قارنداشىن تاغى اوغلاندىن	Яанды қарандасдын тағы оғландын	ағайыны мен ұлынан қайтты	вернулся от брата и от сына
2500.	ياندى اوق بىلكىدىن	Яанды оқ белгүдiн	жебе нысанадан қайтты	стрела вернулась от цели
2501.	ياندى اول ايشىكە	Яанды ол iшке	сол iске қайта оралды	вернулся к той работе
2502.	ياندى اورنى كە	Яанды орныға	орнына оралды	вернулся на свое место

2503.	ياندی اوت	Йанды от	от жанды	огонь горел
2504.	ياندی سۈيۈن	Йанды судын	судан қайтты	вернулся из воды
2505.	ياندی تينگرىگا	Йанды тенгриге	тәңіріге қайта оралды	вернулся к богу, вернулся от тенгрия, <i>тюрк.</i> вернулся к тенгрию
2506.	ياندی تينگرى غا يازۇق دىن	Йанды тенгриға йазуқдын	тәңіріден күнәдан арылтуды сұрады	покаялся в грехах перед богом
2507.	ياندی خاتۇنۇغە	Йанды хатуныға	әйеліне қайта оралды	вернулся к своей жене
2508.	ياندی ايشكە	Йанды ішке	іске қайта оралды*	вернулся к работе
2509.	ياندی ايشنى	Йанды ішні	ісіне қайта оралды	вернулся к работе
2510.	ياتقا يۈلدۈز	Йанқа йұлдуз	жаңқа жұлдыз (жұлдыз аты)	название одной звезды
2511.	ياتقاق	Йанқақ	жақ, бет	щека
2512.	ياتقلا يتلور اوغلان	Йанқла йетілүр оғлан	жаңа жетілген ұл	только-что достигающий зрелости ребенок
2513.	ياتقشادی	Йанқшады	мылжыңдады	болтал
2514.	ياتقشاқ	Йанқшақ	мылжың	болтун
2515.	ياتقى قىلالور امان ايشنى	Йанқы қыладур флан ішні	жаңа ғана осындай істі қылды	делает только что такую-то работу
2516.	ياتقىلماق	Йанқылмақ	жаңылмақ	совершить ошибку
2517.	ياتقىلىش يازۇق	Йанқылыш йазуқ	жаңылыс күнә	ошибка-грех
2518.	ياتقىلىشقا نىسبت ايلدى	Йанқылышқа нисбет қылды	жаңылысқа танды	приписал его ошибке
2519.	ياتقىلدى انىنگ بيرلا خطده	Йанқылды аның бірле хатда	онымен хатта қателесті	ошибся с ним в письме
2520.	ياتقىلدى بىرقالادە	Йанқылды йырқалада	әнде қателесті	ошибся в пении
2521.	ياتقىلدى اووقاق دە	Йанқылды окумақда	окуда қателесті	ошибся в чтении
2522.	ياتقىلدى سانارده	Йанқылды санарда	санарда қателесті	ошибся в счете
2523.	ياتقىلدى سوزده	Йанқылды сөзде	сөзде жаңылды	ошибся в речи (слове)
2524.	ياتقىلقۇچى اير	Йанқылқучы ер	жаңылған еркек	ошибающийся мужчина
2525.	ياتقىلىش اووقدى حرقلى	Йанқылыш окуды харфны	әріпті окуда қателесті	прочитал букву ошибочно
2526.	ياتوت	Йанут	жауап	ответ
2527.	ياتوت بىردى اتقە	Йанут берді аңқа	оған жауап берді	дал ему ответ
2528.	ياتوت بىردى تينگرى اتقا اول نۇمە كە	Йанут берді тенгри аңқа ол немеге	тәңірі оған ол нәрсеге жауап берді	тенгри ответил ему на ту вещь
2529.	ياتقان قورۇق اوزوم كوتار بيرلا	Йанқан куруқ үзүм көкнар бірле	көкнар сәлімен араласқан жаншылған жүзім	толченный изюм с настойкой из мака
2530.	ياتقان توز	Йанқан туз	ұнтақталған туз	толченная соль
2531.	ياتقىتى	Йанқты аны	оны ұнтақтады	растолок его

2532.	يېقىنى مەنى فىلان نېمە	Йанчты мені філан неме	мені осындай нәрсемен ұрды	такая-то вещь меня ударила
2533.	يېقىنى طعامنى	Йанчты тағамны	тағамды жаншптады	растолок пишу
2534.	يېقىنغان خورما	Йанчылған хурма	жаншылған құрма	толченые финники
2535.	يېقىلدى نېمە	Йанчылды неме	нәрсе ұнтақталды	вещь растолчилась
2536.	يېقىلماقان	Йанчылмақан	жаншылмаған	не битый
2537.	يەنى اخريق ليق بولدى	Йаны агрықлық болды	оның бүйірі ауыратын болды	его бок стал большим
2538.	يەنى اخريق توتقان	Йаны агрықлық тутқан	бүйірін ауру шалды	одержимый болью в боках
2539.	يەنى اق اٹ	Йаны ақ ат	ақ бауырлы ат	белобокая лошадь
2540.	يەنىدە بات تى	Йаныда йатты	жанында жатты	лежал около него
2541.	يەنىت بېردى انېك قىلىشى غا	Йаньт берді аның қылығыға	оның қылығына жауап берді	дал ответ на его поведение
2542.	يەنىمەت توتدى	Йанімет тутды	олжаны ұстады	схватил добычу
2543.	يەنى ай كۆرۈندى	Йанқы ай көрүнді	жана ай көрінді	показался новый месяц
2544.	يەنى كۈن	Йанқы күн	жана күн	новый день
2545.	يەنى قىلدى نېمە نى	Йанқы қылды немені	нәрсені жаңа қылды	сделал вещь новой
2546.	يەنى مال	Йанқы мал	жана мүлік	новое имущество
2547.	يەنى چىقاردى اتى	Йанқы чығарды аны	оны қайтадан шығарды	извлек его заново
2548.	يەنى چىقاردى نېمە نى	Йанқы чығарды немені	нәрсені қайтадан шығарды	вновь извлек вещь
2549.	يەنى	Йаңы	жаңа	новый
2550.	يەنى ай	Йаңы ай	айдың жаңасы	новолуние
2551.	يەنى بولدى	Йаңы болды	жаңа болды	стал новым
2552.	يەنى بولدى ايش	Йаңы болды іш	іс жаңа болды	работа стала новой
2553.	يەنى كەلتۈردى اتى	Йаңы келтүрді аны	оны қайтадан әкелді	принес его заново
2554.	يەنى كەلتۈردى نېمە	Йаңы келтүрді неме	нәрсені қайтадан әкелді	вновь принес вещь
2555.	يەنى يەتكەن يىغاق	Йаңы йеткен йығач	жаңадан жетілген ағаш	вновь созревшее дерево
2556.	يەنى بولدى ساقى	Йапағу болды сачы	шашы жапырылды	его волосы свалились
2557.	يەنى چىقاردى	Йапрақ чығарды	ағаш жапырақтады	дерево пустило листья
2558.	يەنى چىقاردى ايەكەن	Йапрақ чықарды әкiн	егiн жапырақ шығарды	посев пустил листья
2559.	يەنى لارنى	Йапрақларны	жапырақтарды	листья
2560.	يەنى	Йапты	жапты	покрыл
2561.	يەنى اتقا	Йапты аңқа	оны жапты	покрыл ему
2562.	يەنى اتقا فىلان نېمە	Йапты аңқа філан неме	осындай нәрсе ол үшін орындалды	такая-то вещь для него исполнилась
2563.	يەنى اتى	Йапты аны	оны жапты	покрыл его
2564.	يەنى اتى تون بىرلە	Йапты аны тон бірлە	оны тонмен жапты	покрыл его шубой

2565.	ياغنى اتقە اول نۈمە نى	يااغты анқа ол немені	ол нәрсені оған жапты	покрыл ему ту вещь
2566.	ياغنى بولوت كوك نى	يااغты булут көкні	көкті булт жапты	туча покрыла небо
2567.	ياغنى ايشىكنى	يااغты ешікні	есікті жапты	закрыл дверь
2568.	ياغنى تىنگرى	يااغты тенгри	тәңірі жапты	тенгри закрыл
2569.	ياغنى اتى تىنگرى رحمت بيرلا	يااغты аны тенгри rahmet бірле	тәңірі оны мейірмен жапты	тенгри покрыл его милосердием
2570.	ياغنى قازان باشىنى	يااغты қазан башыны	қазан бетін жапты	покрыл верхушку котла
2571.	ياغنى اوزيگە تون لانى	يااغты өзиге тонларны	тондарды өзіне жапты	накинул на себя шубы
2572.	ياغنى ايشنى	يااغты ішні	ісін бітірді	совершил работу
2573.	ياغو ساجليک	يااغугы сачлік	жапырылған шапты	со сваявшимися волосами
2574.	ياغوق	يااغуқ	көрпе	покрывало
2575.	ياغوق ياغنى اتقە	يااغуқ يااغты атқа	атқа жабу жапты	накрыл лошадь попоной
2576.	يايىغان	ياايған	жабағы	двухлетний жеребенок
2577.	يايىلغان بولدى اتقا ايش	ياايылған болды анқа іш	оған іс аяқталған	работа была ему совершена
2578.	يايىلدى	ياايылды	жамылды (бүркеңді)	покрылся
2579.	يايىلدى اتقا ايش	ياايылды анқа іш	оған іс аяқталды	работа ему исполнилась
2580.	يايىلدى سوز	ياايылды сөз	сөз бітті	слово закрылось
2581.	يايىلماق	ياايылмақ	жамылу (бүркеу)	покрываться
2582.	يايىشقان	ياايышқан	жабысқан	приклеившийся
2583.	يايىشماق	ياايышмақ	жабысу (желімдену)	приклеиться
2584.	يايىشتوردى نۈمە نى	ياايыштурды немені	нәрсені желімдеу	склеил вещь
2585.	يايىشتى اتقە	ياايышты анқа	оған жабысу (желімдену)	приклеился к нему
2586.	يايىشتى اتقا بالچىق	ياايышты анқа балчық	оған балшық жабысты	к нему прилипла грязь
2587.	يايىشوندى اتقە	ياايышунды анқа	оған жабысты	приклеился к нему
2588.	يايىشوندى بىر نۈمە بىرگە	ياايышунды бір біріге неме	нәрселер бір- біріне жабысты	вещи прилипли друг к другу
2589.	يايىشور بالچىق	ياايышур балчық	жабысқақ балшық	липкая грязь
2590.	يار	يار	жар (дос)	друс
2591.	يار بولدى اتقا	يار болды анға	оған дос болды	стал его другом
2592.	يار بولدى لار	يار болдылар	дос болды	стали друзьями
2593.	ياره	يارا	жара	рана
2594.	يارا باھاسى	يارا баһасы	жара мөлшері	цена раны
2595.	يارا مىلى	يارا мілі	жара аспабы	зонд для исследования раны
2596.	ياراق بولدى اتقە ايش	يارақ болды анқа іш	оған іс ұнады	работа ему стала подходящей

2597.	ياراق ليق بولدى نېمە	Йараклык неме	болды	нәрсе жарады	вещь стала подходящей
2598.	ياراق سىز بىردى انقا	Йараксыз анқа	берді	оған жарамсызын берді	дал ему негодное
2599.	ياره ليق بولدى انى	Йаралық аны	қылды	оны жаралады	ранил его
2600.	يارانى باغلار نېمە	Йараны неме	бағлар	жараны байлайтын нәрсе	нечто для завязывания раны
2601.	ياراتتى انى تېنگرى تىلى	Йаратты тэнгри	аны	оны тәңірі тағала жаратты	его создал всевышний
2602.	ياراتتى تېنگرى كوسىك ايت نى	Йаратты тэнгри	кезек етні	кесек етті тәңірі жаратты	тэнгри создал кусок мяса
2603.	ياراتتى تېنگرى نېمە نى	Йаратты тэнгри	немені	нәрсені тәңірі жаратты	тэнгри создал вещь
2604.	ياراتتى تېنگرى اولخان نى يېشى ليق اوچون	Йаратты тэнгри	огланни	тәңірі ұлды жақсылық үшін жаратты	бог создал мальчика для добра
2605.	ياراتتى تېنگرى اولوسنى	Йаратты тэнгри	улусны	ұлысты тәңірі жаратты	тэнгри создал народ
2606.	ياراتتى تېنگرى خلق نى	Йаратты тэнгри	халкны	халықты тәңірі жаратты	тэнгри создал народ
2607.	ياراتقان	Йаратылған		жаратылған	созданный
2608.	ياراشه كېلدى انقه ايش	Йараша келді анқа	іш	оған іс жараса кетті	работа ему подошла
2609.	ياراشماغان خاتون	Йарашмаған хатун		жараспаған әйел	женщина, бывшая не в ладах
2610.	ياراشماى خاتون ايرى بېرلا	Йарашмады хатун	ері бірле	әйел күйеуімен жараспады	женщина была не в ладах со своим мужем
2611.	ياراشماى خاتون ايرىكه	Йарашмады хатун	еріге	әйел күйеуімен жараспады	жена не подошла своему мужу
2612.	ياراشماق	Йарашмақ		жарасу (келісу)	согласоваться
2613.	ياراشماق مالىدى ايكى نېمە اراسيده	Йарашмақ салды	екі неме арасыда	екі нәрсе арасын жарастырды	внес соответствие между двумя вещами
2614.	ياراشتوردى ايكى نېمە ئېنىك اراسيده	Йараштурды	екі неменің арасыда	екі нәрсенің арасын жарастырды	согласовал между двумя вещами
2615.	ياراشتى انقا تون	Йарашты анқа	тон	оған-тон жарасты	шуба ему подошла
2616.	ياراشتى ئېنىك بېرلا	Йарашты	аның бірле	онымен жарасты	согласовался с ним
2617.	ياراشتى لار	Йараштылар		жарасты	были в согласии друг с другом
2618.	ياراشتى لار بىر بىر بېرلا	Йараштылар	бір бірі біле	бір-бірімен жарасты	были согласны друг с другом
2619.	يارغوجاق	Йарғуچақ		қол діірмен	ручная мельница
2620.	ياردى اننى	Йарды анны		оны жарды	расколел его
2621.	ياردى باشىنى	Йарды башыны		басын жарды	разбил ему голову
2622.	ياردى دانه يارغوجاق بېرلا	Йарды дане	дәнді	дәнді қол діірменмен үгітті	размолот зерно ручным жерновом

2623.	ياردى يارنى	ياردى يارانى	жараны жарды	рассек рану
2624.	ياردى قارنىنى	ياردى قارنىنى	قارنىن жарды	рассек ему брюхо
2625.	ياردى نېمەنى	ياردى نېمەنى	نەرسەنى жарды	расколлот вещь
2626.	يارلىقداى انى	يارلىقдаى аны	оны жарылқады	был милостив к нему
2627.	يارلىقماق تېلەدى تېنكىرى نىن يارلىقى اوچون	يارلىقмақ тіледі тен грідін йазуқы үчүн	күнәсы үшін тәніріден кешірім тіледі	просил у бога милосердия к своим грехам
2628.	يارلىقداى تېنكىرى انېنك يارلىقى	يارلىقдаى тенгірі аның йазуқыны	тәнірі оның күнәсын кешірді	бог простил его грехи
2629.	يارما	يارما	жарма	крупa
2630.	يارماق سوقار ابو	يارماқ соқар ев	жармақ (ақша) соғатын үй	монетный двор
2631.	ياردى انېنك بېرلا كوزى	يارуды аның бірле көзі	оның көзі бірге жанды	его глаза сияли с ним
2632.	ياردى يۈزى	يارуды йүзі	жүзі жанды (жайнады)	его лицо сияло
2633.	ياردى يولدوز يارلىقى لوحى بېرلا	يارуды йулдуз يارуқлуғы бірле	жұлдыз жарығымен жарқырады	звезда сияла своим блеском
2634.	ياردى نېمە	يارуды неме	нәрсе жарқырады	вещь блестела
2635.	ياردى چراغ	يارуды чырай	шырақ жарқырады	факел светил
2636.	يارلىق يولدوز	يارуқ йулдуз	жарық жұлдыз	яркая звезда
2637.	يارلىقلىق	يارуқлуқ	жарық	светлый
2638.	يارلىقلىق بولدى	يارуқлуқ болды	жарық болды	стал светлым
2639.	يارلىقلىق بولدى يۈز	يارуқлуқ болды йүз	жүзі жарқын болды	лицо стало ясным
2640.	يارلىقلىق يولدوز	يارуқлуқ йулдуз	жарық жұлдыз	яркая звезда
2641.	يارلىقلىق كۆز	يارуқлуқ көз	жайнақ көз	ясные глаза
2642.	يارلىق انېنك بېردى كۈن	يارуқлық берді күн	күн жарық берді	солнце давало свет
2643.	يارلىق سېز بولدى كۈن	يارуқсыз болды күн	күн күнгірттенді	солнце померкло
2644.	يارلىقنى انى اوزكە كشى	يارутты аны өзге кіші	оған өзге кісі жарық түсірді	его осветил другой человек
2645.	يارلىقنى نېمەنى	يارутты немені	нәрсені жарқыратты	заставил вещь блестеть
2646.	يارلىقنى چراغنى	يارутты чырағны	шырақты жақты	зажег светильник
2647.	يارى	يارى	көмек (жарылқау)	помощь
2648.	يارى بېرگۈچى	يارى бергүчі	көмек беруші (жарылқаушы)	оказывающий помощь
2649.	يارى بېرگۈچى اير	يارى бергүчі ер	көмек беруші еркек	помогающий мужчина
2650.	يارى بېردى انكە	يارى берді анка	оған көмек беруші	оказал ему помощь
2651.	يارى بېردى انكە اير	يارى берді анка ер	оған еркек көмек берді	мужчина оказал ему помощь
2652.	يارى بېردى انكە اوقۇماق دا	يارى берді анка оқумақда	оған оқуға көмектесті	оказал ему помощь в чтении

2653.	يارى بەردى تەنگرى انقا دشمن اوچون	يارى بەردى تەنگرى انقا душман үчүн	тәңгрі оған душман алдында көмек берді	тенгри оказал ему помощь пред лицом врага
2654.	يارى بەردى لار قازغان خالى	يارى بەردیلەر казанғалы	алуға көмек көрсетті	оказали помощь, в приобретении
2655.	يارى قنای	يارى қонақ	жарты тәулік	полсуток
2656.	يارى قىلدى انىنگ بىرلا	يارى қылды аның бірле	оған көмек көрсетті	оказал ему помощь
2657.	يارى تىلەدى اندىن	يارى тіледі андын	одан көмек сұрады	просил у него помощи
2658.	يارىلدى	يارىлды	шыгынады (жарылды)	растрескался
2659.	يارىم	يارىم	жарым	половина
2660.	يارىم التون	يارىم алтун	жарты алтын	полдинара
2661.	يارىم بالدرناقا يەتتى تون	يارىم балтырынқа йетті тон	тон балтырының жартысына жетті	шуба доходила до половины голени
2662.	يارىم باتمان	يارىم батман	жарым батпан	полбатмана
2663.	يارىم باشى اغرىقى	يارىم башы ағрықы	басының жартысы ауырды	у него болит половина головы
2664.	يارىم بىت	يارىم бейіт	жарым бәйіт	полстиха
2665.	يارىم دانگ	يارىم данг	жарым данг	полданга (денежная единица)
2666.	يارىم كىچا	يارىم кече	түн жарымы	полночи
2667.	يارىم كىچا يۈرىدى	يارىم кече йүріді	түн жарымы үйірлді	шел полночи
2668.	يارىم قارىش	يارىم қарыш	жарты қарыс	полчетверти
2669.	يارىم لانتى انىنگ بىرله ماللى	يارىмлатты аның бірле малны	онымен мүлікті жартылай бөлісті	заставил разделить с ним на половину имущество
2670.	يارىم چوق كويگان اوت	يارىмчук күйген от	жартылай (шала) жанған от	огонь, горевший кое-как
2671.	يارىم اوچوق بوشدى اوت	يارىмчук пішді ет	ет жартылай пісті	мясо сварилось наполовину
2672.	يارىم چوق بوشنى بىرىن	يارىмчук пішті бірйан	қуырма жартылай пісті	жаркое было не совсем готово
2673.	يارىلغان	يارىлған	жарылған	расколотый
2674.	يارىلدى	يارىлды	жарылды	расколосся
2675.	يارىلدى بۈلۈك	يارىлды бөлүк	бөлігі жарылды	сымалась часть
2676.	يارىلدى دانە	يارىлды дане	дән жарылды	зерно расколосось
2677.	يارىلدى يىغاج	يارىлды йығач	ағаш жарылды	дерево расколосось
2678.	يارىشتى انىنگ بىرله اوز مالیده	يارىшты аның бірле өз малыда	онымен өз мүлкімен жарысты (бәсекелесті)	он соревновался с ним в отношении своего имущества
2679.	يارىشتىلار بىر بىرىگا	يارىштылар бір біріге	бір-бірімен жарысты	монг. спрашивали друг друга, тюрк. состязались

2680.	ياريشور اوچون بيلقان اتلار	يارىشور үчүн Йыгқан атлар	жарысуға (байгеге) жиналған аттар	собранные для состязания лошади
2681.	ياساغان	Йасаған	жасақтаған	украшивший
2682.	ياساغان келин	Йасаған келин	сәнделген келин	убранная невеста
2683.	ياساغان тапчан	Йасаған тапчан	эшекейленген так	украшенный трон
2684.	ياسادى انقا ياخشى اول نيمه نى	Йасады анқа ол Йахшы немені	оған ол жақсы нәрсені жасады	сделал ему ту вещь хорошо
2685.	ياسادى دويت نى	Йасады деветні	дәуітті жасады	украсил чернильницу
2686.	ياسادى يالغان نى	Йасады йалғанны	жалғандық жасады	устроил обман
2687.	ياسادى كتاب نى	Йасады кітабны	кітапты құрастырды	составил книгу
2688.	ياسادى اوزىنى ايش اوچون	Йасады өзін іш үчүн	өзін іс үшін ретке келтірді	привел себя в порядок для работы
2689.	ياسادى سوزنى يالغان بیرله	Йасады сөзні Йалған бірле	жалғаннан сөз жасады	составил речь из лжи
2690.	ياسادى تام يروق لارنى	Йасады там бузуқларыны	қабырғаның бұзылғанын жөнделді	исправил повреждения стены
2691.	ياسادى خاتون آئينك التون بيرا ياساتور نيمه لارنى	Йасады хатун аның алтун бірле Йасанур немерлерні	әйел оның алтынымен жасау нәрселерін жасады	женщина сделала украшения из его золота
2692.	ياسادى خاتون نى	Йасады хатунны	әйелді қылды	id.
2693.	ياسادى چريكنى	Йасады черікні	әскерді жасақтады	выстроил войско
2694.	ياساغان خوان	Йасақан хан	жасаулы дастархан	накрытый стол
2695.	ياسال	Йасал	әскери сап	войсковой строй
2696.	ياساماغان خوان	Йасамаған хаван	жасалмаған дастархан	неукрашенный стол
2697.	ياساندى ياساتور نيمه بیرلا	Йасанды Йасанур неме бірле	жасау нәрсесімен жасанды	украсилса вещью, служащей для украшения
2698.	ياساندى ساфарقا	Йасанды сафарқа	сапарға дайындалды	приготовился к путешествию
2699.	ياساتور نيمه سيز لاندى خاتون	Йасанур немесіз қалды хатун	әйел эшекейсіз қалды	женщина осталась без украшений
2700.	ياساتور نيمه سيز خاتون	Йасанур немесіз хатун	эшекейсіз әйел	женщина, не имеющая украшений
2701.	ياسموق	Йасмук	жасымық	чечевица
2702.	ياستوق قويدى اغريك قه	йастуқ қойды ағрыққа	ауруға жастық қойды	положил больному подушку
2703.	ياستوق قويدى انقا	йастуқ қойды анқа	оған жастық қойды	положил ему подушку
2704.	ياسى	Йасы	жазық	плоский
2705.	يات	Йат	жат	чужой
2706.	ياتقوردى انى	йатқурды аны	оны жатқызды	удожил его
2707.	يات نى	Йатты	жатты	лежал
2708.	يات نى تاووغ	йатты таууғ	тауық жатты	курица лежала
2709.	ياتقا باردى كيبك	йатуқықа барды кййік	кіік жатағына барды	дикая коза пошла к своему логовищу

2710.	ياقور توشىك	Йатур төшек	жатын төсек	матрац для лежания
2711.	باقىش نماز چاقى	Йагыш намаз қаты	жатар намазы	ужіп время намаза на сон грядущий
2712.	ياوشان	Йаушан	жаушан (емдік өсімдік)	иссоп (зверобой)
2713.	ياخشى	Йахшы	жақсы	хороший
2714.	ياخشى اريق	Йахшы арық	әсем де қасиетті	прекрасный святой
2715.	ياخشى اريق بولدى	Йахшы арық болды	әсем де қасиетті болды	стал прекрасным и святым
2716.	ياخشى اسراى انى	Йахшы асрады аны	оны жақсы асырады	хорошо содержал его
2717.	ياخشى ات	Йахшы ат	жақсы ат	хорошая лошадь
2718.	ياخشى باقى	Йахшы бақты	жақсы қарады	смотрел благосклонно
2719.	ياخشى باقى نيمه كا	Йахшы бақты немеге	нәрсеге жақсы қарады	положительно смотрел на вещь
2720.	ياخشى بالچىق	Йахшы балчық	жақсы балшық	хорошая глина
2721.	ياخشى بولدى اغريق نين	Йахшы болды ағрықдын	аурудан жазылды	выздоровел от болезни
2722.	ياخشى بولسون ساققا	Йахшы болсун саңқа	саған жақсы болсын!	да будет тебе хорошо!
2723.	ياخشى بيلگى كتاب نى	Йахшы бітіді кітабны	кітапты жақсы жазды	написал хорошо книгу
2724.	ياخشى جواب	Йахшы джаваб	жақсы жауап	хороший ответ
2725.	ياخشى دعا قولدى الله	Йахшы дуға қылды аңқа	оған жақсы тілек айтты	произнес ему благопожелание
2726.	ياخشى ايشدى اپى نى	Йахшы ешді іпні	жіпті жақсы есті	хорошо сучил веревку
2727.	ياخشى يمسادى ابونى	Йахшы йасады евні	үйді жақсы құрастырды	хорошо устроил дом
2728.	ياخشى ياخشى	Йахшы йахшы	жақсы-жақсы	хорошо-хорошо
2729.	ياخشى يىل	Йахшы йел	жақсы жел	хороший ветер
2730.	ياخشى يىر	Йахшы йер	жақсы ел	хорошая страна
2731.	ياخشى يوغوردى خميرنى	Йахшы йугурды хамырны	қамырды жақсы иледі	хорошо месил тесто
2732.	ياخشى يوغوردى ات	Йахшы йүгүрді ат	ат жақсы жүгірді	лошадь бежала хорошо
2733.	ياخشى كولدى الله نيمه	Йахшы келді аңқа неме	нәрсе оған жарасты	вещь подошла ему хорошо
2734.	ياخشى كولدى اتونك كوزلندا و اتونك كوكسيدا كونكلىده	Йахшы келді аның көзінде көксінде көңліде	оның көзіне, көкірегіне, жанына жақты	хорошим казалось в его глазах, в его груди и душе
2735.	ياخشى كولدى منقا نيمه	Йахшы келді манқа неме	маған нәрсе шақ келді	мне подошла вещь
2736.	ياخشى كىلور	Йахшы келүр	жақсы келер	такой, который благополучно
2737.	ياخشى كىشى	Йахшы кіші	жақсы кісі	хороший человек

2738.	يخشى قېلدى نېمە نى	ياخشى نەمەنى	قىلدى	нәрсені істеді	жақсы	сделал хорошей	вещь
2739.	يخشى قېلىق لىق اط	ياخشى	قىلىقلىق ат	жуас	ат	смирная	лошадь
2740.	يخشى قېلىق لىق خاتون	ياخشى	قىلىقلىق хатун	жақсы	мінەзді әйел	женщина	хорошего поведения
2741.	يخشى اوغلان لىق بولدى اير	ياخشى	оғланлык болды ер	еркек	жақсы ұлды болды	мужчина	стал иметь хорошего сына
2742.	يخشى اوكراندى قران نى	ياخشى	өгренді қуранны	қуранды	жақсы үйренді	изучил	хорошо коран
2743.	يخشى اوتكان لار	ياخشى	өткенлер	жақсы	өмір сүргендер	в благо	пожившие
2744.	يخشى بېشكان ايت	ياخشى	пішкен ет	жақсы	пішкен ет	хорошо	проварившееся мясо
2745.	يخشى سنادى نېمە نى	ياخشى	санады нەмەنى	нәрсені саналды	жақсы	считал	вещь хорошей
2746.	يخشى سو	ياخشى	су	жақсы	су	хорошая	вода
2747.	يخشى سورغان آندىن	ياخشى	сурған андын	одан	жақсы сураған	хорошо	спросивший его
2748.	يخشى سوردى نېمە نى	ياخشى	сурды нەмەنى	нәрсені сурады	жақсы	хорошо	спросил о вещи
2749.	يخشى سوردى خبرنى	ياخشى	сурды хаберні	хабарларды	жақсы сурады	спросил	хорошо о новостях
2750.	يخشى طبيعت لىق	ياخشى	табиғатлық	жақсы	сипатты	хорошего	свойства
2751.	يخشى طعام	ياخشى	тағам	жақсы	тағам	хорошая	пища
2752.	يخشى تمام ات	ياخشى	тамам ат	өте	жақсы ат	совсем	хорошая лошадь
2753.	يخشى تاپتى نېمە نى	ياخشى	тапты нەмەنى	нәрсені тапты	жақсы	нашел	вещь хорошей
2754.	يخشى تونكى تون نى	ياخشى	тікді тонны	тонды	жақсы тікті	хорошо	шил шубу
2755.	يخشى تىرىك لىق قېلدى اتىنگ بېرله	ياخشى	тірілік қылды аның бірле	онымен	бірге жақсы тіршілік кешті	вел с ним	хорошую жизнь
2756.	يخشى اون تىلدى	ياخشى	үн тіледі	жақсы	үн шақырды	звал (торк. просил)	хороший голос
2757.	يخشى فال قېلدى فقه	ياخشى	фал келді анқа	оған (тәңіріден)	игі әсер келді	ему явилось	благое знамение
2758.	يخشى خاتون	ياخشى	хатун	жақсы	әйел	хорошая	женщина
2759.	يخشى چىرايلىق	ياخشى	чырайлық	жақсы	жүзді	имеющий	прекрасное лицо
2760.	يخشى ايد	ياخشى	ыд	жақсы	иіс	хороший	запах
2761.	يخشى ايد بېرکان	ياخشى	ыд берген	хош	иіс берген	издававший	благоуханне
2762.	يخشى ايد بېردى	ياخشى	ыд берді	хош	иіс берді	издавал	благоуханне

2763.	پهشى بىدلانغان ئاپار	Йахшы ыдланған ыпар	хош иісті жұпар	благовонный мускус
2764.	پهشى ايدالاتدوردى اوزىنى پهشى ايد بيرلا	Йахшы ыдландурды өзіні Йахшы ыд бірле	хош иіспен өзін хош иістендірді	сделал себя благовоным при помощи благовоный
2765.	پهشى ايدلادی اپار	Йахшы ыдланды ыпар	жұпар хош иістендірді	мускус благоухал
2766.	پهشى ايدلاتتى اوزىنى	Йахшы ыдлатты өзіні	өзін жұпарлады	монг. сам стал благовоным, тюрк. сделал себя благовоным
2768.	پهشى ايدلىق قىلدى انى	Йахшы ыдлық қылды анны	оны хош иісті қылды	сделал его благовоным
2769.	پهشى ايدلىق قىلدى تونكرى اوچمىقتى اهلوقا	Йахшы ыдлық қылды тенгрі учмақны аһалыға	тәңірі жұмақтағыларға хош иіс қылды	бог сделал рай благоуханным для его обитателей
2770.	پهشى اچچىر سو	Йахшы ічер су	жақсы ауыз су	хорошая питьевая вода
2701.	پهشى ايشلىك رحمت لىق	Йахшы ішлік раһматлық	қайырымды, рақымшыл	благотворительный и милосердный
2702.	پهشى لادى نومه نى	Йахшылады немені	нәрсені әсемдеді	одобрил вещь
2703.	پهشى اوبقىنى اوتى	Йахшылығыны етті	жақсылық жасады	сотворил свое добро
2704.	پهشى اوبىنىك بول ماسون	Йахшылығың болмасун	жақсылығың болмасын!	да не будет твое благо!
2705.	پهشى لىق	Йахшылық	жақсылық	добро
2706.	پهشى لىق بيرلا يانوت بېردى انقا	Йахшылық бірле Яанут берді анқа	оған жақсылықпен жауап берді	ответил ему добром
2707.	پهشى لىق قىلغان	Йахшылық қылған	жақсылық қылған	сделавший добро
2708.	پهشى لىق قىلغان اير	Йахшылық қылған ер	жақсылық қылған еркек	сделавший добро мужчине
2709.	پهشى لىق قىلدى انىنىك بېرله	Йахшылық қылды аның бірле	онымен бірге жақсылық қылды	делал с ним добро
2710.	پهشى لىق ايلدىم انقا كوجىم يتكونچە	Йахшылық қылдым анқа күчим йеткүнче	оған күшім жеткенше жақсылық қылдым	я сделал ему добро по мере сил
2711.	پهشى لىق تىلادی اندىن	Йахшылық тіледі андын	одан жақсылық тіледі	просил у него блага
2712.	پهشى لىق تىلادی اير	Йахшылық тіледі ер	еркек жақсылық тіледі	мужчина желал добра
2713.	پهشى لىق تىلادی تېنكرى دىن	Йахшылық тіледі тенгрідін	тәңіріден жақсылық тіледі	просил у бога блага
2714.	پهشى لىق نى ومان لىق ساقدى	Йахшылықны йаманлық санады	жақсылықты жамандық санады	думал о добре как о зле
2715.	پهشى راق بولدى اغزىق دىن	Йахшырақ болды ағрықдын	аурудан жақсырақ болды	ему стало лучше в отношении болезни
2716.	پهش	Йаш	жас	слеза
2717.	پهش اندى كوزدىن	Йаш ақты көздің	көзден жас ақты	слезы текли из глаз

2718.	ياش ارپە	йаш АРПА	жас арпа	зеленый ячмень
2719.	ياش اوغلان لوقى خاتون	йаш оғланлык хатун	жас ұлды әйел	женщина с новорожденным сыном
2720.	ياش اوت	йаш от	жас шөп	зеленая трава
2721.	ياش اوت ساتقۇچى	йаш от сатқучы	жас шөп сатушы	продавец зеленой травы
2722.	ياش تولدى كوزى	йаш толды көзі	көзіне жас толды	его глаза наполнились слезами
2723.	ياشاردى ياشين	йашарды йашын	жай (найзағай) жарқылдады	молния сверкала
2724.	ياشاردى كوزى	йашарды көзі	көзі жасаурады	его глаза заслезнились
2725.	ياشغان ياشين	йашған йашын	жарқылдаған жай	сверкнувшая молния
2726.	ياش لوقى ضعيف كوز	йашлық зағиф көз	жас толған көз	глаза полные слез
2727.	ياشوره دوست	йашура дост	жасырын дос	тайный друг
2728.	ياشوره قاجى	йашура қажты	жасырын қашты	тайно бежал
2729.	ياشورغان	йашурған	жасырған	скрывающийся
2730.	ياشوردى	йашурды	жасырды	скрыл
2731.	ياشورقان نيمه	йашурқан неме	жасырған нәрсе	спрятанная вещь
2732.	ياشلى اقېب ضعيف بولدى كوزى	йашы ағып зағиф болды көзі	көзден жас ағып зағип болды	монг. глаза его были полны слез, тюрк. глаза его стали слабы, источая слезы
2733.	ياشلى بولدى	йашы болды	жазық болды	стал плоским
2734.	ياشلى بورون لوقى	йашы бурунлук	жалпақ мұрын	плосконосый
2735.	ياشلى بورون لوقى بولدى	йашы бурунлук болды	жалпақ мұрын болды	стал плосконосым
2736.	ياشلى اوزون بولدى	йашы узун болды	жасы ұзақ болды	жизнь его стала долгой
2737.	ياشلى بولدى اط	йашыл болды ат	ат сібір жарасымен ауырды	лошадь заболела сибирской язвой
2738.	ياشلى قىلدى اتى	йашыл қылды аны	оны жасыл қылды	сделал его зеленым
2739.	ياشلى لوقى	йашыллық	безгек	больной сибирской язвой
2740.	ياشين	йашын	жасын	молния
2741.	ياشين يىلتىرادى	йашын йылтырады	жасын жарқылдады	молния сверкнула
2742.	ياشينغان يولدوز	йашынаған йулдуз	жарқыраған жұлдыз	сверкавшая звезда
2743.	ياشيندى يولدوز	йашынды йулдуз	жұлдыз жарқырады	звезда блистала
2744.	ياشين لاقى كوك	йашынлады көк	аспанда жасын жарқылдады	небо сверкало молниями
2745.	ياشوردى	йедүрді	жегізді	накормил
2746.	ياشوردى اتقه اول نيمه نى	йедүрді анқа ол немені	ол оған нәрсені берді	дал ему есть ту вещь

2747.	يەدۈردى اقسى ئوزىل بىرلە	Йедۈردى قىزىل بىرلە	اڭنى قىزىلмен	ناكورمил его белым с красным
2748.	يەدى	Йеді	жەدی	ел
2749.	يەدى كەلە ارپە نى	Йеді келە арпаны	мал арпаны жеді	животное сло ячмень
2750.	يەدى باشى قاشوق بىرلە	Йеді балны кашук Бірлە	балды қасықпен жеді	ел мед ложкой
2751.	يەدى يەر سۇنى	Йеді йер суны	жер суды жұтты	земля поглошала воду
2752.	يەدى سۈت ئېنىك كۆپۈكىنى	Йеді сүтнің көпүкіні	сүтнің көбігін жеді	ел молочную пенку
2753.	يەدى تالقان نى	Йеді талқанны	талқанды жеді	ел толокно
2754.	يەكەن	Йекен	қамыс	қамыш
2755.	يەكەن باشى	Йекен башы	қамыс басы	головка камыша
2756.	يەكتەينى كەيدى	Йектейні кейді	жазғы киім киді	надел летнее одеяние
2757.	يەكشەنبە كۈنى	Йекшенбе күні	жексенбі	воскресенье
2758.	يەل	Йел	жел	ветер
2759.	يەل بۇلۇتتىن يامغۇر چىقاردى	Йел булутдын Йамгур чығарды	жел бұлттан жаңбыр жаудырды	ветер произвел из тучи дождь
2760.	يەل يامغۇرنى	Йел йамғурны	жел мен жаңбыр	ветер и дождь (accusat.)
2761.	يەلدى تۈپە	Йелді төве	түйе желді	верблюд бежал
2762.	يەلدى تۈپە لار	Йелді төвелер	түйелер желді	верблюды бежалат
2763.	يەلكەن	Йелкен	желкен	парус
2764.	يەل يۈگۈچ	Йелпүгүч	желпігүш	всёр
2765.	يەلپىدى انى	Йелпіді аны	оны желпіді	обвеял его
2766.	يەل يەل يۈگۈچ بىرلە	Йелпіді йелпүгүч Бірлە	желпігішпен желпіді	обмахивал всером
2767.	يەلپىم	Йелім	желім	рыбий клей
2768.	يەم يەردى قوش بالاسىغا	Йем берді қуш баласыға	құс баласына (балапанға) жем берді	птица дала своему птенцу пишу
2769.	يەمدۈك	Йемдук	балиғатқа толу	ribes
2770.	يەمەن دا اولتكان ساقىيان	Йеменде етілген сақтйған	Йеменде жасалған сақтнан (ешкі терісі)	сафьян, сделанный в Йемене
2771.	يەمىش	Йеміш	жеміс	плод
2772.	يەمىش بەردى يىغاق	Йеміш берді йығач	ағаш жеміс берді	дерево дало плоды
2773.	يەمىش يەدى	Йеміш йеді	жеміс жеді	ел плоды
2774.	يەمىش ساقۇچى	Йеміш сақұчы	жеміс сақұшы	продавец плодов
2775.	يەمىشنىڭ مەزە سى	Йемішнің мезесі	жемістің дәмі	вкус плода
2776.	يەنىڭ	Йең	жең	рукав
2777.	يەنىڭ آغزى	Йең ағзы	жең аузы	отверстие рукава
2778.	يەنىڭ ياسادى كۆنلەككە كە	Йең йасады көңлекке	көйлекке жең жасады	приладил рукава к рубашке
2779.	يەنىڭدى انى	Йеңді аны	оны жеңді	победил его
2780.	يەنىڭكىل	Йеңгіл	жеңгіл	легкий
2781.	يەنىڭل	Йеңіл	жеңіл	легкий

2782.	يەنىكىل باش	йеңіл баш	жеңіл ойлы	легкомысленная голова
2783.	يەنىكىل باشلىق بولدى سولج دىن	йеңіл башлык болды севінчдін	сағыныштан жеңіл ойлы болды	стал легкомысленным от горя (<i>тюрк.</i> от радости)
2784.	يەنىكىل بولدى	йеңіл болды	жеңіл болды	стал легким
2785.	يەنىكىل قىلدى انى اير	йеңіл қылды аны ер	оны еркек жеңіл ойлы қылды	мужчина сделал его легкомысленным
2786.	يەنىكىل قىلدى انى سوينمەك داغى قايغى	йеңіл қылды аны севінмек дағы қайғы	қайғы мен қуаныш оны жеңіл ойлы қылды	радость и горе сделали его легкомысленным
2787.	يەنىكىل توتدى نيمه نى	йеңіл тутды немені	нәрсені жеңіл көрді	считал вещь легкой
2788.	يەنىكىل لىك قىلدى	йеңіллік қылды	жеңілдік қылды	совершил легкомысленность
2789.	يەنىكىل لىق قىلدى يمان ايش ايرچىندە	йеңіллік қылды йамаң іч ічінде	жамаң істе жеңілдік қылды	совершил легкомысленность для дурного дела (<i>тюрк.</i> в дурном деле)
2790.	يەنىكىل لىك قىلدى اير	йеңіллік қылды ер	еркек жеңілдік қылды	мужчина совершил легкомысленность
2791.	يەنىكىل لىك سوينمەك دين	йеңіллік севінмекдін	қуаныштан жеңіл ойлы болу	легкомыслие от радости
2792.	يەر	йер	жасау	приданое
2793.	يەر	йер	жер	земля
2794.	يەر استودىكى ايو	йер астыдакі ев	жер астындағы үй (жергеле)	погреб
2795.	يەر باغىرلاپ باردى قوش داغى بلوت	йер бағырлап барды қуш дағы булут	құс пен бұлт жер бауырлап барды	птица и туча улетели, лежа животом к земле
2796.	يەر يۈزى	йер йүзі	жер жүзі	лицо земли
2797.	يەر يۈزىندىكى توپراق	йер йүзіндекі топрақ	жер жүзіндегі топырақ	пыль, находящаяся на поверхности земли
2798.	يەر سۈ	йер су	жер-су	территория
2799.	يەر تاتتى شەھەردە	йер татты шеһерде	шаһарды мекендеді	поселился в городе
2800.	يەرگا يەتتى قۇربان تىوہ سى	йерге йетті құрбан тевезі	құдайы түйе жеріне жетті	жертвенный верблюд достиг места
2801.	يەر داغى قوش ايوى	йердағы қуш еві	жердегі құс ұясы	гнездо птицы, находящееся на земле
2802.	يەر دە سىندى سۈ	йерде сінді су	су жерге сінді	вода впиталась в землю
2803.	يەردەش	йердеш	жерлес	земляк

2804.	بیردین بیرگا ایلتی نئی	Йердін йерге елгі аны	оны жерден жерге ертті	вел его с места на место
2805.	بیردین گوتاركان	Йердін көтерген	жерден көтерген	поднявший с земли человек
2806.	بیرلو گونك	Йерлу күң	тұтқын күн	туземная рабыня
2807.	بیرنی خطا قولدی	Йерні хата қылды	жерден қателесті	ошибся в отношении места, (монг. + охоты)
2808.	بیرнінک استیهداکی ایرکی اوشیکلیرک ایر	Йернің астыдакі екі ешіккік ев	жер астындағы екі есікті үй	подземный ход с двумя дверями
2809.	بیرنینک آنتینداغی توپراق	Йернің астындағы топрақ	жердің астындағы топырақ	пыль, находящаяся под землей
2810.	بیرنیнک بیلگوسی	Йернің белгүсі	жердің белгісі	признак земли
2811.	بیرنینک بیئی اولوشدین بیر اولوش	Йернің йеті үлушдін бір үлуш	жердің жетіден бірі	одна седьмая часть земли
2812.	بیرلایدن	Йерідін	жерінен	от его места
2813.	بیته گورکلук خاتون	Йеге көрклүк хатун	өге көрікті әйел	совершенно красивая женщина
2814.	بیاير ایدی نفا نیمه	Йегер еді анқа неме	оған нәрсе жетер еді	вещь ему была бы достаточна
2815.	بیراز سانقا	Йегер санқа	саған жетер	достигнет тебя
2816.	بیر تینگری سانلاکچی	Йегер тенгри сақлақучы	сақтаушы тәңірі жетер	достигнет бог-хранитель
2817.	بیرتکان بالا	Йеткен бела	жеткен бале	постигшее несчастье
2818.	بیرتکونچه تیری کیده	Йеткүнче тірікіде	тіршілікке жеткенше	насколько хватит при жизни
2819.	بیرتکوردی اولچی ایلی نئی	Йеткүрді елчілықны	елшілікке жеткізді	доставил посольство
2820.	بیرتکوردی قاتیق ایلی نئی	Йеткүрді қатықлықны	қатыгездік жасады	причинил жестокость
2821.	بیرتکوردی انقه مال نئی	Йеткүрді анқа манны	оған мүлік жеткізді	доставил ему имущество
2822.	بیرتکوردی انقه بیтік	Йеткүрді анқа бітік	оған хат жеткізді	доставил ему письмо
2823.	بیرتکوردی انقه لوزگالی	Йеткүрді анқа өзгені	оған өзгені жеткізді	доставил к нему другого
2824.	بیرتکوردی انقه بیغام نئی	Йеткүрді анқа пайғамны	оған хабар жеткізді	доставил ему весть
2825.	بیرتکوردی انقه سوزنی	Йеткүрді анқа сөзні	оған сөзді жеткізді	доставил ему слово
2826.	بیرتمیش	Йетміш	жетпіс	семьдесят
2827.	بیرتمیش مینک	Йетміш миң	жетпіс мың	семьдесят тысяч
2828.	بیتی باشار اوی	Йеті йашар уй	жеті жасар сыыр	семилетняя рогатая скотина
2829.	بیتی یوز	Йеті йүз	жеті жүз	семьсот
2830.	بیتی مینک	Йеті миң	жеті мың	семь тысяч
2831.	بیرتکن	Йетіген	жеті қарақшы	семизвездие (большая медведица)

2832.	يېتىك اولوشدىن بىر اولوش	Йетілген үлүшдін бір үлүш	жетінің бірі	одна седьмая
2833.	يېتىلگان نېمە	Йетілген неме	жетілген нәрсе	доспевшая вещь
2834.	يېتىلگان اوغلان	Йетілген оғлан	жетілген ұл	подросток
2835.	يېتىلدى يېمىش داغى اوغلان	Йетілді еміш дағы оғлан	жеміс пен бала жетілді	созрел ребенок и плод
2836.	يېتىلمگان باش اوزوم	Йетілмеген баш үзүм	шикі жүзім басы	незрелые виноградные грозди
2837.	يېتىلمگان غوزه	Йетілмеген ғузе	шикі қоза	неспелая коробочка хлопка
2838.	يېتىلمگان خurma	Йетілмеген хурма	шикі құрма	неспелый финик
2839.	يېتىلمگان ياشوشورتور اوغلان	Йаушуптур оғлан	бала кәмелетке толды	ребенок достиг зрелости
2840.	يېتىشى بولدى اول كە	Йетінші болды елге	елге жетінші болды	стал народу седьмым
2841.	يېتىشتىلار	Йетіштілер	жетісті (бір-бірін қанағаттандырды)	друг друга удовлетворяли
2842.	يېتىتى اتقا خبر	Йетті анга хабар	оған хабар жетті	его достигла весть
2843.	يېتىتى بوروج كۈنى	Йетті боруч күні	борыш (алар) күні жетті	настал день займа
2844.	يېتىتى يېتىك	Йетті бітік	хат жетті	письмо дошло
2845.	يېتىتى اوق بېلگۈكە	Йетті оқ белгуге	оқ нысанаға жетті	стрела достигла цели
2846.	يېشىتى تۈگۈنى	Йешті түгүнні	түйінді шешті	распутал узел
2847.	يېشىلغان ساج	Йешілған сач	жайылған шаш	распустившиеся волосы
2848.	يېشىلدى ساجى	Йешілді сачы	шашы жайылды	его волосы распустились
2849.	يېشىلدى تۈگۈن	Йешілді төгүн	түйін шешілді	узел развязался
2850.	يېشىلمىش باق	Йешілmiş бақ	шешілген бау	распустившаяся завязка
2851.	يوقان	Йоған	толық	толстый
2852.	يوق بولدى اندين	Йоқ болды андын	одан жоқ болды	исчез у него
2853.	يوق بولدى باطل	Йоқ болды батыл	жалған жоқ болды	фальшивый исчез
2854.	يوق بولماق	Йоқ болмақ	жоқ болмақ (жоғалмақ)	исчезнуть
2855.	يوق بولور	Йоқ болур	жоқ болу (жоғалу)	исчезнет
2856.	يوق ايتى كى	Йоқ етті аны	оны жоқ етті	уничтожил его
2857.	يوق ايتى انلىك نېمە ئى	Йоқ етті аның немені	оның нәрсесін жоқ етті	уничтожил его вещь
2858.	يوق ايتى مال ئى	Йоқ етті малны	мүлкін жоқ етті	уничтожил имущество
2859.	يوق ايتى نېمە ئى	Йоқ етті немені	мүлкін жоқ етті	уничтожил вещь
2860.	يوق ايتدوردى اندين	Йоқ қылдурды андын	одан жоқ қылды	оттого заставил уничтожить
2861.	يوق ايتدى ئى	Йоқ қылды аны	оны жоқ қылды	уничтожил его
2862.	يوق ايتدى يولنى	Йоқ қылды йолны	жолды жоқ қылды	уничтожил дорогу

2863.	يوق كылدى тенگری اتينك حجتینی	Йоқ қылды тенгрі аның күджджетіні	тәңірі оның пайымын жоқ қылды	тенгрі свел на нет его доводы
2864.	يوق كылدى تنگری اتينك اييشینی	Йоқ қылды тенгрі аның ішіні	тәңірі оның ісін жоқ қылды	уничтожил его работу
2865.	يوق كылدى تنگری باطل نی	Йоқ қылды тенгрі батылны	тәңірі жалғанды жоқ қылды	тенгрі уничтожил фальшивое
2866.	يوق تور انقا بير كچه آزوقی	Йоқ тур анқа бір кече азуқы	оның бір түндік азығы жоқ	нет у него провизии на одну ночь
2867.	يوق تور اتينك قاتينده اسيق	Йоқ тур аның қатында асық	онда пайда жоқ	у него нет пользы
2868.	يوق تور زيد بارغوجی	Йоқ тур зейд барғучы	аққан өзеннің аты жоқ	имя рек уходящий отсутствует
2869.	يوق تور اولك	Йоқ тур үзүк	қалам жоқ	пера нет
2870.	يوق تور قاتانقا اينانماق	Йоқ тур фланқа ынанмақ	осындайға сенім жоқ	нет к-такому-то доверия
2871.	يوق تورور انقا	Йоқ турур анқа	онда жоқ	у него нет
2872.	يوق تورور انقا حرکت	Йоқ турур анқа һерекет	оның әрекеті жоқ	монг. нет у него силы, тюрк. нет у него движения
2873.	يوق كالدی اييشی	Йоқалды іші	ісі жоғалды	его работа пропала
2874.	يوق كاری كوتاردی تنك لارنی	Йоқары көтерді тақларны	жүзім сабақтарын жоғары көтерді	поднял виноградные лозы
2875.	يوق كاری ساری جوقتی بيردين	Йоқары сары чықты йердін	жерден жоғары (бағытқа) шықты	пошел вверх от земли
2876.	يوق كاری ساری جوقتی كچه	Йоқары сары чықты кеме	қайық жоғары (бағытқа) шықты	лодка вышла наверх
2877.	يوق كاری اييرنی اق اط	Йоқарығы еріні ақ ат	жоғарғы еріні ақ ат	лошадь, у которой верхняя губа белая
2878.	يوق كلاكام	Йоқлақам	жоғалтқан	потерявший
2879.	يوق كسوز بولدی	Йоқсуз болды	кедей болды	стал беден
2880.	يوق كسوزلوق	Йоқсузлук	кедейлік	бедность
2881.	يوق كسيز	Йоқсыз	кедей	бедный
2882.	يوق كسيز بولدی	Йоқсыз болды	кедей болды	стал беден
2883.	يوق كسيز بولدی بزارگان	Йоқсыз болды базарған	саудагер кедей болды (кедейленді)	купец обеднел
2884.	يوق كسيز بولدی بای	Йоқсыз болды бай	бай кедейленді	богач стал беден
2885.	يوق كسيز بولدی اير	Йоқсыз болды ер	еркек кедейленді	мужчина стал беден
2886.	يوق كسيز اييتتی نی قاضي	Йоқсыз йетті аны қазы	қазы оны кедейлендірді	кази сделал его бедным
2887.	يوق كسيز اييتتی نی روزگار	Йоқсыз қылды аны рузгар	тағдыр оны кедей қылды	судьба сделала его бедным
2888.	يوق	Йол	жол	дорога
2889.	يوق باشی توتتی	Йол башы тұтты	жол басы қылды	
2890.	يوق باشی توتتی انقا	Йол башы тұтты анқа	оны жол басы қылды	взял его в качестве проводника
2891.	يوق بوردی انقا	Йол берді анқа	оған жол берді	дал ему дорогу

2892.	يول يوق بولدى	Йол йок болды	жол жоқ болды	потерялась дорога
2893.	يول كورگوزدى انقه	Йол көргүзді анқа	оған жол көрсетті	показал ему дорогу
2894.	يول كورگوزدى انقه نېمە كە	Йол көргүзді анқа емеге	оған нәрсемен жол көрсетті	показал ему дорогу (монг.) чем-то, (тюрк.) к чему-то
2895.	يول اۆتكۈچى	ол өткүчі	жолмен жүруші (жолаушы)	следующий по пути
2896.	يول اۆتكۈچى لار	Йол өткүчілер	жолмен жүрушілер	следующие по пути
2897.	يول تاپتى انىك سارى	Йол тапты аның сары	оған қарай жол тапты	нашел дорогу в его сторону
2898.	يولداشلار	Йолдашлар	жолдастар (сапарластар)	спутники
2899.	يولداشلىق قىلدى انىك بېرلە	Йолдашлық қылды аның бірле	онымен бірге сапарлас болды	был ему спутником
2900.	يولداشى	Йолдашы	жолдасы (сапарласы)	его спутник
2901.	يولدىن ازوردى انى ديو	Йолдын азқурды аны дев	дәу оны жолдан азғырды	див сбил его с пути
2902.	يولدىن ازوردى انى شيطان	Йолдын аздурды аны сайтан	сайтан оны жолдан азғырды	дьявол сбил его с пути
2903.	يولدىن چىقتى	Йолдын чықты	жолдан шықты	сошел с дороги
2904.	يولنى اچتى	Йолны ачты	жолды ашты	открыл дорогу
2905.	يولنى ساقلان	Йолны сақлақын	жолды аңды!	следи за дорогой!
2906.	يول نىيىك بېلگۈسى	Йолнын белгүсі	жолдың белгісі	признак дороги
2907.	يول نىيىك اورتاسى	Йолнын ортасы	жолдың ортасы	середина пути
2908.	يولۇغ بېردى انقا	Йолуғ берді анқа	оған жоралғы берді	дал ему выкуп
2909.	يولۇدېم انكا كېنەتە	Йолукдым анга кенете	оған кенеттен жолықтыым	я внезапно встретился с ним
2910.	يولنادۇر	Йонадур	жонады	строгает
2911.	يولدى	Йонды	жонды	строгал
2912.	يولدى يولچىنى	Йонды йығачны	ағашты жонды	строгал дерево
2913.	يولدى قىلم نى كىزايىك بېرلا	Йонды қаламны кезлік бірле	қаламды кездікпен жонды	очинил ножичком калам
2914.	يولماق	Йонмақ	жонбақ	строгать
2915.	يولدى توشنى	Йорды түшні	түсті жорыды	истолковал сон
2916.	يولدى	Йетелді	жетелді	кашлял
2917.	يواردا قورۇغ قانغان ايت	Йуарда қалған қуруғ	жуғанда қурақ қалған	монг. нечто, куда при мытье не попала вода, тюрк. мясо, оставшееся при мытье сухим
2918.	يوغورت	Йугурт	ірімшік	творог
2919.	يوغان	Йуган	жуан	толстый
2920.	يوغان حضا	Йуган аса	жуан асаяқ	толстый посох
2921.	يوغان بويون لوقى	Йуган бойунлук	жуан мойын	имеющий толстую шею

2922.	يۇغان بولدى اوكىن	Йуған болды екін	егін қалың болды	посев стал густым
2923.	يۇغان قاميش	Йуған қамыш	жуан қамыс	толстый тростник
2924.	يۇغان اوتون	Йуған отун	жуан отын	толстые дрова
2925.	يۇغرات بولدى سوت	Йуғрат болды сүт	сүт ұйыды	молоко свернулось
2926.	يۇغرات لوقى اش	Йуғратлуқ аш	ұйыған ас	кушанье с творогом
2927.	يۇدومادى ئاداڭكە	Йудумады дадекке	күнге жудырмады	не дал стирать служанке
2928.	يۇدى نېمە ئى سو بېرلا	Йуды немені су бірле	нәрсені сумен жуды	стирал вещь в воде
2929.	يۇدى تون ئى	Йуды тонны	киімді жуды	стирал одежду
2930.	يۇلغۇن	Йулғун	жыңғыл	тамариск
2931.	يۇلدوز	Йулдуз	жұлдыз	звезда
2932.	يۇلدوزلار	Йулдузлар	жұлдыздар	звезды
2933.	يۇمالاتتى تاشنى	Йумалатты ташны	тасты домалатты	катыл камень
2934.	يۇمدى كۆزىنى يۇمشاتتى اولى ئى	Йумды көзіні Йумшатты үніні	көзін жұмып даусын жұмсартты	зажмурил свои глаза и смягчил свой голос
2935.	يۇمقاق اېپ	Йумқақ іп	шумақ жіп	клубок ниток
2936.	يۇمران	Йумран	суыр	суслик
2937.	يۇمруق	Йумруқ	жұдырық	улақ
2938.	يۇمруق بېلا اوردى ئى	Йумруқ біле урды аны	оны жұдырықпен ұрды	ударил его улақом
2939.	يۇمруق لادى ئى	Йумруқлады аны	оны жұдырықтады	ударил его улақом
2940.	يۇمرى باشاق	Йумры башақ	жебенің жұмыр басы	круглый наконечник стрелы
2941.	يۇمساق بولدى نېمە	Йумсақ болды неме	нәрсе жұмсақ болды	вещь стала мягкой
2942.	يۇمۇرتكە	Йумуртка	жұмыртқа (енек)	testikuli
2943.	يۇمۇرتكە كېرىسى	Йумуртка терісі	жұмыртқа (енек) терісі	scrotum
2944.	يۇمۇرتقالاڧى مەكئان	Йумуртқалады мақйан	мекнен жұмыртқалады	курица снесла яйцо
2945.	يۇمۇرتقانىڭ ااقى	Йумуртқаның ақы	жұмыртқаның ағы	яичный белок
2946.	يۇمۇرتقانىڭ سارغىنى	Йумуртқаның сарығы	жұмыртқаның сарысы	яичный желток
2947.	يۇمشاڧى	Йумшады	жұмсарды	размягчился
2948.	يۇمشاق	Йумшақ	жұмсақ	мягкий
2949.	يۇمشاق بولدى ائىنىڭ اولى	Йумшақ болды аның үні	оның үні жұмсақ болды	его голос стал мягким
2950.	يۇمشاق بولدى توشەك	Йумшақ болды төшек	төсек жұмсақ болды	тюфяк стал мягок
2951.	يۇمشاق اېلىڭك لىڭك	Йумшақ еліклік	жұмсақ қолды	имеющий мягкие руки
2952.	يۇمشاق ەستى يىل	Йумшақ есті йел	жұмсақ жел есті	ветер дул мягко
2953.	يۇمشاق يىل	Йумшақ йел	жұмсақ жел	мягкий ветер
2954.	يۇمشاق يىر	Йумшақ йер	жұмсақ жер	мягкая земля

2955.	يۇمشاق يۈرۈدى قارى	يۇمشاق قارى	يۈرۈدى	карт баяу жүрді	старик шел тихо
2956.	يۇمشاق ئولدى توشىكتى	يۇمشاق تۈشەكنى	قىلدى	تۈسەكتى جۇمساқ قىلدى	сделал тюфяк мягким
2957.	يۇمشاق اولۇدى قران نى	يۇمشاق قراننى	оқуды	құранды жеңіл оқыды	мягко читал коран
2958.	يۇمشاق سوزلادی	يۇمشاق	сөзледі	жұмсақ сөйледі	говорил мягко
2959.	يۇمشاق سۈنگۈ	يۇمشاق	سۈنگۈ	найза жұмсарды	копье стало мягким
2960.	يۇمشاق سۈنگۈ	يۇمشاق	سۈنگۈ	жұмсақ найза	мягкое копье
2961.	يۇمشاق تەننى اولاغنى داغى توشىكتى	يۇمشاق تۈشەكنى	тапты улагны дағы	жұмсақ кiре (көлiк, лау) мен тۈсەктi тапты	нашел подводу и тюфяк мягкими
2962.	يۇمشاق تاش	يۇمشاق	تاش	жұмсақ тас	мягкий камень
2963.	يۇمشاق تەمۈر	يۇمشاق	تەمۈر	жұмсақ тёмiр	мягкое железо
2964.	يۇمشاق تۈشەك	يۇمشاق	تۈشەك	жұмсақ тۈсەк	мягкий тюфяк
2965.	يۇمشاق اولۇق	يۇمشاق	ۈنلۈк	жұмсақ үндi	имеющий мягкий голос
2966.	يۇمشاق اېنچكە يۇمشاق بولدى ۈنى	يۇمشاق بولدى ۈنى	iнچкە	ۈنى жұмсақ, жiнiшке болды	его голос стал мягким и нежным
2967.	يۇمشاق لىق اولدى ايش اېچىدە	يۇمشاقلىق قىلدى	ايش iچىدە	iс барысында жұмсақтық қылды	допустил мягкость в работе
2968.	يۇمشاق لىق اولدى ايشدا	يۇمشاقلىق قىلدى	iشдە	iсте жұмсақтық қылды	допустил мягкость в работе
2969.	يۇمشاقلىق نى	يۇمشатты	انى	оны жұмсақты	сделал его мягким
2970.	يۇپقا	يۇپقا		жұқа	тонкий
2971.	يۇپقا بولدى تون	يۇپқа	болды тон	тон жұқа болды	шуба стала тонкой
2972.	يۇپقا ايتكان كۈمۈش	يۇپқа	ەتكەن күмiш	жұқа жасалған күмiс	тонким сделанное серебро
2973.	يۇپقا اېتمەك	يۇпқа	ەتمەк	жұқа нан	тонкий хлеб
2974.	يۇپقا كەمخا	يۇпқа	кەмхa	жұқа қамқа	тонкая шелковая материя
2975.	يۇپقا اولدى نى	يۇпқа	قىلدى аны	оны жұқа қылды	сделал его тонким
2976.	يۇپقا پردە	يۇпқа	пердە	жұқа пердە	тонкая вуаль
2977.	يۇپقا ساجلىق بولدى	يۇпқа	сачлык олды	жұқа шашты болды	стал с тонкими волосами
2978.	يۇپقا ساجلىق اير	يۇпқа	сачлык ер	жұқа шашты еркек	мужчина с тонкими волосами
2979.	يۇپقا ساجلىق خاتۈن	يۇпқа	сачлык хатун	жұқа шашты әйел	женщина с тонкими волосами
2980.	يۇپқа توқудى	يۇпқа	тоқуды	жұқа тоқыды	тонко соткал
2981.	يۇپқа تون	يۇпқа	тон	жұқа тон	тонкая шуба
2982.	يۇپқа تىرى لىك	يۇпқа	терiلىк	жұқа терiлi	имеющий тонкую кожу
2983.	يۇپқа تىرى لىك خاتۈن	يۇпқа	терiلىк хатун	жұқа терiлi әйел	женщина с тонкой кожей
2984.	يۇرت	يۇرت		жұрт	родина
2985.	يۇтадур	يۇтадур		жұтып жатыр	глотаёт
2986.	يۇтты نى	يۇтты	аны	оны жұтты	проглотил его
2987.	يۇتты اچىقنى	يۇтты	ачықны	ащыны жұтты	проглотил горечь

2988.	يوشا	йуша	жоса	киноварь
2989.	يۈگۈن	йүген	жүген	узда
2990.	يۈگۈن بالٹۇسى	йүген балтусы	жүгеннің балтасы	топор узды
2991.	يۈگۈن اوردى ات قە	йүген урды атқа	атты жүгендеді	взнуздая коня
2992.	يۈگۈن لادى كەلەنى	йүгенледі келені	атты жүгендеді	взнуздая лошады
2993.	يۈگۈردى ات	йүгүрді ат	ат шапты	лошадь бежала
2994.	يۈگۈردى يۈرۈمەك اچىدە	йүгүрді йүрүмек ішінде	жүгіре басып жүрді	он бежал при ходьбе
2995.	يۈگۈردى سو	йүгүрді су	су акты	монг. вода вздудасы, тюрк. вода побежала
2996.	يۈگۈردى ئۈۋە	йүгүрді төве	түйе шапты	верблюду бежал
2997.	يۈگۈرمەك	йүгүрмек	жүгірген	бежавший
2998.	يۈگۈرتى اتنى	йүгүрті атні	атты шаптырды	заставил лошадь бежать
2999.	يۈگۈرتى كەلەنى	йүгүрті келені	атты шаптырды	заставил лошадь бежать
3000.	يۈگۈرۈك ئۈۋە	йүгүрүк төве	ұшықыр түйе	быстрый верблюду
3001.	يۈز	йүз	жүз	сто
3002.	يۈز	йүз	жүз (бет)	лицо
3003.	يۈز بىلەن اوروڭ يەرى	йүз батман уруқ йері	жүз батпандық тұқым жері	кусок земли, на котором можно посеять сто батманов семян
3004.	يۈز بەلگۈسى	йүз белгүсі	бет белгісі	приметы лица
3005.	يۈز داغى نەچە	йүз дағы нече	жүзден астам	сто с чем-то
3006.	يۈز اوردى اندىن	йүз өвүрді андын	одан бетін бұрды (теріс айналды)	отвернул от него лицо
3007.	يۈز اوردى ايشىدىن	йүз өвүрді ішдін	істен бетін бұрді (теріс айналды)	отвернул лицо от работы
3008.	يۈز يانغۇچى باغلاى كالا	йүз йапғучы бағлады келеге	жануарға нокта кигізді	надел животному намордник
3009.	يۈز مىڭ	йүз миң	жүз мың	сто тысяч
3010.	يۈز تەبەن يىقتى اتى	йүз тебен йықты аны	оны нықтан лақтырды	опрокинул сто назничь
3011.	يۈز تەبەن سالدى اتى	йүз тебен салды аны	оны бетпен түсірді	упал назничь
3012.	يۈزگە يايۇق	йүзге йавуқ	жүзге жуық	близко к сотне
3013.	يۈزدى سۈكە	йүзді суқа	суда жүзді	плавал в воде
3014.	يۈزى كۈرۈك لۈك	йүзі көрүклүк	көрікті жүз	прекрасный лицом
3015.	يۈزى كۈرۈك لۈك بولدى	йүзі көрүклүк болды	жүзі көрікті болды	его лицо стало красивым
3016.	يۈزى كۈرۈك لۈك اير	йүзі көрүклүк ер	жүзі көрікті еркек	мужчина с прекрасным лицом
3017.	يۈزى ئوشۇپ اچتى سۈنى	йүзі түшүп ічті суны	суды бетін батырып ішті	пил воду, лицом припав к низу
3018.	يۈزىنى	йүзіні	жүзін	свое лицо (accusat.)
3019.	يۈزىنى ائىنگ سارى ايدى	йүзіні аның сары қылды	жүзін оған бұрды	повернул свое лицо к нему

3020.	يۈزۈنى باغلادى	Йүзүні бағлады	бетін байлады	завязал свое лицо
3021.	يۈزۈنى باغلادى خاتون	Йүзүні бағлады хатун	эйел бетін байлады	женщина завязала свое лицо
3022.	يۈزۈنى ايوورگان	Йүзүні әүрген	бетін теріс бұрды	отвернувший лицо
3023.	يۈزۈنى ياقنى	Йүзүні йақты	бетін жақты	накрыл свое лицо
3024.	يۈزۈنى يۈزده عيب اينلايدى	Йүзүні йүзде айіб қылқучы	бетіне айтып айыптады	бросающий обвинения в лицо
3025.	يۈزگە سويلاتتى اتىنىك يۈزلا	Йүзүні йүзге сөйлешті аның бірле	онымен жүзбе-жүз сөйлесті	разговаривал с ним лицо к лицу
3026.	يۈزۈنى قىبلە سارى ايلدى	Йүзүні қыбла сары қылды	жүзін құбылаға қаратты	повернул свое лицо на юг (кибла, направление каабы)
3027.	يۈزى ئىنىك بىر باتى اق اياق	Йүзүнің бір йаны ақ ат	бір жағы ақ ат	лошадь, у которой одна половина морды белая
3028.	يۈك	Йүк	жүк	вьюк
3029.	يۈك كوتاردى	Йүк көтерді	жүк көтерді	поднял поклажу
3030.	يۈك سالدى كېمەگە	Йүк салды кемеге	қайыққа жүк салды	положил поклажу в лодку
3031.	يۈك سىنقارى	Йүк сынқары	жүктің сынқары	один из пары вьюков
3032.	يۈكلىدى يۈك انكا	Йүкледі анга	оған жүк артты	навьючил на него
3033.	يۈكلىدى انقا ايىنى	Йүкледі анқа ішні	оған іс жүктеді	возложил на него работу
3034.	يۈكلىدى انى	Йүкледі аны	оны жүктеді	навьючил его
3035.	يۈكلىك ايلدى كورما يېغىلدى	Йүклік қылды хурма йығачыны	құрманын ағашына салмақ салды	сделал финиковое дерево нагруженным
3036.	يۈكلىك خاتون	Йүклік хатун	жүкті әйел	беременная женщина
3037.	يۈكۈنگەن	Йүкүнген	жүгінген	преклонивший колени
3038.	يۈلۈدى باشنى	Йүлүді башны	басын қырды	брил голову
3039.	يۈلۈن	Йүлүн	жұлын	спинной мозг
3040.	يۈمدۈك اورنى	Йүмдүк орны	құз қаптаған жер	tops rubes (лат. гора, скала, камень - зрелый, пышный, разросшиеся)
3041.	يۈمدۈكىنى ايرىدى	Йүмдүкіні	өскенін қырды	остриг свои rubes
3042.	يۈن	Йүн	жүн	шерсть
3043.	يۈن بۇرۇندۇق	Йүн бурундук	бұйда жіп	шерстяной повод для верблюда
3044.	يۈن توكقان پالان	Йүн тоққан палан	жүнді қом	вьючное седло, набитое шерстью
3045.	يۈنكلىدى اوكتى	Йүнледі оқты	оқты қауырсынады	оперил стрелу
3046.	يۈرەك	Йүрек	жүрек	сердце
3047.	يۈرەك دانەسى	Йүрек данезі	жүректің ортасы	середина сердца

3048.	يوراك داروسى	Йүрек дарусы	жүректің дәрісі	сердечное лекарство
3049.	يوراك كويىرى	Йүрек күйері	жүрек қайғысы	сердечная печаль
3050.	يوراك قانى	Йүрек қаны	жүрек қаны	кровь сердца
3051.	يوراك قارى	Йүрек қары	жүрек қалтасы	сердечная сумка
3052.	يوراك تامورى	Йүрек тамуры	жүрек тамыры	сердечная артерия
3053.	يوراكلاندى اتقه	Йүрекланді аңқа	оған батылданды	собрался с духом по отношению к нему
3054.	يوراك ليك	Йүреклік	жүректі	мужественный
3055.	يوراك ليك بولدى	Йүреклік болды	жүректі болды	стал мужественным
3056.	يوراك سيز	Йүрексіз	жүрексіз	трусливый
3057.	يوراك سيز بولدى	Йүрексіз болды	жүрексіз болды	стал трусливым
3058.	يورودى ييردا	Йүрүді йерде	жерде жүрді	шел по земле
3059.	يوروتتى سونى باغدا	Йүрүтті суны бағда	баққа су жіберді	пустил в саду воду
3060.	يوروشتى اليك بيرلا	Йүрүшті аның бірле	онымен бірге жүрді	шел вместе с ним
3061.	يوروشتيلار	Йүрүштілер	бірге жүрді	шли вместе
3062.	يوریدی يارماق	Йүріді йармақ	ақша (жармақ) айналымы	монета имела хождение
3063.	يوریدی	Йүріді	жүрді	шел
3064.	يوریدی يىلان	Йүріді йылан	жылан жорғалады	змея ползла
3065.	يوریدی كچه كوندوز كيين جا	Йүріді кече күндүз кейінче	күн мен түн кезектесті	шел день и ночь вслед
3066.	يوريتتى	Йүрітті	бағыттады	направил
3067.	يىغادур	Йығадур	жинайды	собирает
3068.	يىغار كون	Йығар күн	жыын күні	день сбора
3069.	يىгач	Йығач	ағаш	дерево
3070.	يىгач ايماق	Йығач аймақ	ағаш аяқ (ыдыс)	деревянная чашка
3071.	يىгач بويى	Йығач бойы	ағаш діңі	ствол дерева
3072.	يىگач بوتاغى	Йығач бутағы	ағаштың бутағы	ветвь дерева
3073.	يىگач بو	Йығач бө	ағаш үй	деревянный дом
3074.	يىگач قابۇكى	Йығач қабуқы	ағаштың қабығы	кора дерева
3075.	يىگач قورتى	Йығач қурты	ағаштың құрты	древесный червь
3076.	يىگач قىلىچ	Йығач қылыч	ағаш қылыш	деревянный меч
3077.	يىگач ساتقۇچى	Йығач сатқучы	ағаш сатушы	продавец дров
3078.	يىگач كويىدىن چىقى قان بويىداغ	Йығач түбідін шыққан будағ	ағаштың түбінен шыққан бұтақ	ветвь, выросшая из корневища дерева
3079.	يىگач اوزنگو	Йығач үзенгү	ағаш үзенгі	деревянные стрелы
3080.	يىگач چىچىكى	Йығач чечекі	ағаш гүлі	цветок дерева
3081.	يىگач چوماق	Йығач чомақ	ағаш шокпар	деревянная палица
3082.	يىگач شىلمى	Йығач шілімі	ағаш шырыны	древесная смола
3083.	يىگач يىلدىز	Йығач ылдызы	ағаш тамыры	корень дерева
3084.	يىگач دا خوش ابوى	Йығачда гуш еві	ағаштағы құс ұясы	птичье гнездо, находящееся на дереве

3085.	يېغاچ لارنى يوك لوک ئايلاز دل	Йығачларны Йүклүк кылур йел	ағаштарды тоздандыратын жел	ветер, оплодотворяющий деревья
3086.	يېغاچلىق	Йығачлык	ағаш жапқан	покрытый деревьями
3087.	يېغاچ نېنك قاپوئى نى سويدي	Йығачның кабуқыны сойды	ағаштың қабығын аршыды	содрал кору дерева
3088.	يېغاچ نېنك اوج اولوشدين بىر اولوش	Йығачның үч үлүшдін бірүлүш	ағаштың үштен бірі	одна треть дерева
3089.	يېغدى الارنى	Йығды аларны	оларды жинады	собрал их
3090.	يېغدى انى	Йығды анны	оны жыйды	скопил его в кучу, собрал его
3091.	يېغدى ايلنى	Йығды елні	елді жыйды	собрал людей
3092.	يېغدى مال نى	Йығды малны	мүлікті жинады	собрал имущество
3093.	يېغدى سان نى	Йығды санны	санды қосты	сложил число
3094.	يېغدى سونى	Йығды суну	суды жинады	собрал воду
3095.	يېغدى سونى حوض دا	Йығды суну hausda	суду су қоймасына жинады	собрал воду в водосеме
3096.	يېغدى توشگى ايل نى	Йығды тенгі елні	төңірі елді жыйды	тенгри собрал людей
3097.	يېغقان سو	Йығқан су	жиналған су	собранная вода
3098.	يېغلاى	Йығлады	жылады	плакал
3099.	يېغلاى انقا اولكالىدىن سونقرا	Йығлады анқа өлгендін сонқра	ол өлгеннен соң жылады	он оплакивал его после смерти
3100.	يېغلاى ياشىن	Йығлады йашын	көз жасын төкті	пролил слезы
3101.	يېغلاماق	Йығламақ	жылау	плакать
3102.	يېغلاتتى انى	Йығлатты аны	оны жылатты	довел его до плача
3103.	يېغلاشنى انىنك بىرلا	Йығлашты аның бірле	онымен бірге жылады	плакал вместе с ним
3104.	يېغىلدى	Йығылды	жиналды	собрался
3105.	يېغىلدى انقا ايل	Йығылды анқа ел	оған ел жиналды	люди собрались у него
3106.	يېغىلدى ايشن لار	Йығылды ішлер	істер жиналды	работы накопились
3107.	يېغىلدى لار	Йығылдылар	олар жиналды	собрались
3108.	يېغىلدى لار انقا	Йығылдылар анқа	олар оған жиналды	собрались у него
3109.	يېغىلدى لار انىنك قائىدىدە	Йығылдылар аның қашында	олар оның қасына жиналды	собрались около него
3110.	يېغىلدى لار ايل	Йығылдылар ел	ел жиналды	люди собрались
3111.	يېغىلور بىر	Йығылур йер	жиын орны	место сбора
3112.	يېغىرىلدى سېكى	Йығырылды сікі	еректің жыныс мүшесі жиырылды	его penis сморщился
3113.	يېدللدى نازوى	Йыдлады насбуі	насыбайды нискеді	нюхал нюхательный табак
3114.	يېدللدى بىر	Йыдланды йыпар	жұпардың жұпар нісі шықты	мукус благоухал
3115.	يېقتى انى	Йықты аны	оны жықты	свалил его
3116.	يېقان نېمه	Йыққан неме	түскен нәрсе	упавшая вещь

3117.	يېقىناتنى ارىق قە	يېقىن арыққа	атны	атты арыққа	свалил лошадь в арык
3118.	يېقىلغان	يېقىلغان		жығылған	упавший
3119.	يېقىلدى	يېقىлды		жиналды, жығылды	собрался, свалился
3120.	يېقىلدى طاق دىن	يېقىлды тақдын		таудан құлады	упал с горы
3121.	يېقىلدى تام	يېقىлды там		қабырға құлады	стена обрушилась
3122.	يېقىلدى چوغورقا	يېقىлды чуғурқа		шұңқырға жығылды	упал в яму
3123.	يېل	يېл		жыл	год
3124.	يېلان	يېлан		жылан	змея
3125.	يېلان تېرىسى	يېлан терісі		жылан терісі	шкурка змеи
3126.	يېلان تېلىنى تېيراتتى آغزىدە	يېلان тіліні тебретті ағзыда	тіліні	жылан тілін аузында қимылдатты	змея двигала своим языком (тюрк. во рту)
3127.	يېل تېرىك تورت اولوش دىن بىر اولوش	يېлның төрт үлүшдін бірүлүш	төрт	жылдың үштен бір бөлігі	четверть года
3128.	يېلتىرادى	يېлтырады		жылтырады, жалтырады	блестел, сверкал
3129.	يېلتىرادى كوك دىن چاقىلغان اوت	يېлтырады көкдін чақылған от		көктен найзағай жарқылдады	с неба сверкала молния
3130.	يېلتىرادى نېمە	يېлтырады неме		нәрсе жылтырады	вещь блестела
3131.	يېلىدى	يېلىды		жылыды	согрелся
3132.	يېنىرچاق	يېنىрчақ		ыңыршақ	вьючное седло
3133.	يېراق	يېراق		жырак	далеко
3134.	يېراق باردى يېردە	يېراق барды йерде		жермен жырак барды	далеко пошел по стране
3135.	يېراق باردى نېمە ئىچىدە	يېراق барды неме ічінде		нәрсемен жырак барды	далеко зашел в чем-то
3136.	يېراق بولدى	يېراق болды		жырак болды	стал далеким
3137.	يېراق بولدى تىدىن	يېراق болды андын		одан жырак болды	стал далеk от него
3138.	يېراق بولدى بولۇپ	يېراق болды булут		булт ұзақта болды	туча стала далекой
3139.	يېراق بولدى اولار	يېراق болды евлер		үйлер ұзақ болды	дома стали далекими
3140.	يېراق بولدى يېلان	يېراق болды йабан		дала ұзақ болды (ұзады)	степь стала далекой
3141.	يېراق بولدى يېنى توشاكتىن	يېراق болды йаны төшекдін		бүйірі төсектен алыс болды	его бок оказался далеко от матраса
3142.	يېراق بولدى يورت	يېراق болды йурт		жұрт (ел) жырак болды	родина стала далекой
3143.	يېراق بولدى كۈنگ دىن	يېراق болды күн күндін		күннен алыс болды	оказался далеко от рабыни
3144.	يېراق بولدى قايغۇ	يېراق болды қайғу		қайғы алыстады	горе стало далеким
3145.	يېراق بولدى مېنىن	يېراق болды мендін		менен жырак болды	стал далеk от меня
3146.	يېراق بولدى اوزىن دىن	يېراق болды өзіндін		өзінен адыс болды	стал далеk от себя
3147.	يېراق يېراق	يېراق йырак		алыс-алыс	далеко-далеко

3148.	يىراق كوردى ايش	Йырак кирди іш	іс алыстап кетті	работа продвинулась далеко
3149.	ايراق قوشنى	Йырак қошны	алыс көрші	дальний сосед
3150.	يىراق قىلدى آندىن قايغۇنى	Йырак қылды андын қайғуны	оның қайғысын алыстатты	удалил от него печаль
3151.	يىراق قىلدى انى بىردىن	Йырак қылды аны йердін	оны елден алыстатты	сделал его далеким от страны
3152.	يىراق توتتى انى	Йырак тутты аны	оны алыс тутты	далеким считал его
3153.	يىراق دىن باقى دى نىمه كە	Йырақдын бақды немеге	нәрсені алыстан бақты	издали смотрел на вещь
3154.	يىراق لىق بولسۇن سىلئاقا	Йырақлық болсун санқа	саған алыс болсын!	да будет тебе далеко!
3155.	يىراق لىق قىلدى زيان لىق نى بولدىن	Йырақлық қылды зиянлықны йолдын	жолдан зиянды жырақ қылды	удалил несчастье с пути
3156.	يىراق لىق قىلدى تىنكىرى كافىرنى رحمت دىن	Йырақлық қылды тенгірі кафірні рахматдын	тәңірі кәпірді мейірімнен алыс қылды	бог лишил неверного своего милосердия
3157.	يىراۋ كۈنك	Йырау күн	әнші күн	певица-рабыня
3158.	يىرلاغۇچى	Йырлағучы	әнші	певец
3159.	يىرلادى	Йырлады	жырлады	пел
3160.	يىرلادى اير يا كوردىچىكان چارلادى	Йырлады ер йа көверкиен чарлады	еркек жырлады және көгершін құрылдады	мужчина пел и голубь ворковал
3161.	يىرتماچ	Йыртмач	жеңнің жырығы (тілігі)	разрез рукава
3162.	يىرتقان	Йыртқан	жыртқан	разорванный
3163.	يىرتكۇچى	Йыртқучы	жыртқыш	хищник
3164.	يىرتتى	Йыртты	жыртты	разорвал
3165.	يىرتتى تون نى	Йыртты тонны	тонды жыртты	разорвал шубу
3166.	يىرتتى الىق بىلگۈنى	Йыртты оқ белгүні	оқ нысананы талқандады	стрела разорвала цель
3167.	يىرتتى انى ارسلان	Йыртты аны арслан	оны арыстан талады	его разорвал лев
3168.	يىرتتى انىنك برده سىنى	Йыртты аның пердесіні	оның абыройын төкті	опозорил ее
3169.	يىرتىلغان	Йырылған	жырылған	разорванный
3170.	يىرتىلدى	Йырылды	жырылды	разорвался
3171.	يىرتىلدى ايتك	Йырылды етек	етек жырылды	подол разорвался
3172.	يىرتىلدى تون	Йырылды тон	тон жырылды	шуба разорвалась
3173.	يىرتىلدى اوب	Йырылды іп	жіп үзілді	веревка разорвалась
3174.	يىرۇق	Йыруқ	жарық	треснутый
3175.	يىرۇق بولدى آستىن ايرىنى	Йыруқ болды астын ерні	астыңғы ерні жырық болды	его нижняя губа растрескалась
3176.	يىرۇق	Йырық	жырылған	рваный
3177.	يىبىردى	Йіберді	жіберді	послал
3178.	يىبىردى انقا سلام	Йіберді анқа селам	оған сәлем жіберді	послал ему привет
3179.	يىبىردى انقا خاتون	Йіберді анқа хатун	әйел оған жіберді	женщина послала к нему

3180.	يېزىدى قى اير كىنجه	يىберدى аны ер кейинче	оны еркектің артынан жіберді	послал мужчину (тюрк. его) за женщиной
3181.	يېزىدىم ائىنگ سارى	يىберدىم анын сары	оның бағытына жіберді	монг. послал по направлению от него тюрк. я послал по направлению к нему,
3182.	يېزىدى ائىنگ سارى بولىك	يىберدى анын сары бөлік	онын бағытына басқаны жіберді	другой послал по направлению к нему
3183.	يېزىدى ائىنگ سارى ايلچىنى	يىберدى анын сары елчині	оған елші жіберді	послал к нему посла
3184.	يېزىدى ائىنگ سارى ايلچىنى داھى بيشىك	يىберدى анын сары елчині дағы бітік	оған елші мен хат жіберді	послал к нему посла и письмо
3185.	يېزىدى ائىنگ سارى لومە	يىберدى анын сары немее	оған нәрсе жіберді	послал ему нечто
3186.	يېزىدى كعبه له اويان لىق	يىберدى қағбақа қурбанлық	қағбаға құрбандық жіберді	послал к Каабе жертвы
3187.	يېزىدى خاتونى ايشاشاھه	يىберدى хатунны абышкаға	әйелді күйеуіне жіберді	послал женщину к мужу
3188.	يىكرادى طعم نى	يىگرەندі тағамны	тағамнан жиіренді	имел отвращение к пище
3189.	يىگىرمى	يىгірмі	жиырма	двадцать
3190.	يىگىرمى التى	يىгірмі алты	жиырма алты	двадцать шесть
3191.	يىگىرمى باش	يىгірмі беш	жиырма бес	двадцать пять
3192.	يىگىرمى بير	يىгірмі бір	жиырма бір	двадцать один
3193.	يىگىرمى دىرم	يىгірмі дірем	жиырма дирхем	двадцать диргемов
3194.	يىگىرمى اىكى	يىгірмі екі	жиырма екі	двадцать два
3195.	يىگىرمى يىتى	يىгірмі йеті	жиырма жеті	двадцать семь
3196.	يىگىرمى مىنگ	يىгірмі мін	жиырма мың	двадцать тысяч
3197.	يىگىرمى مىنگ كىز	يىгірмі сескіз	жиырма сегіз	двадцать восемь
3198.	يىگىرمى توقوز	يىгірмі тоқуз	жиырма тоғыз	двадцать девять
3199.	يىگىرمى تورت	يىгірмі төрт	жиырма төрт	двадцать четыре
3200.	يىگىرمى اوج	يىгірмі үч	жиырма үш	двадцать три
3201.	يىگىت	يىгіт	жігіт	молодец, молодой
3202.	يىگىت بولدى	يىгіт болды	жігіт болды	стал молодым
3203.	يىگىت بولدى اوغلان	يىгіт болды оғлан	бала жігіт болды	мальчик стал юношей
3204.	يىگىت تۇيه	يىгіт теве	жас түйе	молодой верблюд
3205.	يىگىت خاتون	يىгіт хатун	жас әйел	молодая женщина
3206.	يىگىت اىنگان	يىгіт інген	жас інген	молодая верблудица
3207.	يىگىت لىك	يىгітлік	жігіттік	молодость
3208.	يىگىت لىك ائىنگ بوردى	يىгітліктің бурны	жігіттіктің басы	начало юности
3209.	يىك يانچۇچى	يىк Янчучы	жік шаньшқысы	прокалыватель швов
3210.	يىنچا اغرىق لىق	يىнча ағрықлық	жіңішке ауру	больной чахоткой

3211.	يېنىكا اغرىق لىق بولدى	йінке ағрықлық болды	жінішке ауру болды	заболел чахоткой
3212.	يېنىكا	йіңе	тікен	колючка
3213.	يېتى كاله	йітті келе	мал жоғалды	скотина потерялась
3214.	يېتىك	йітік	өткір (істік)	острый
3215.	يېتىك اجيىق لىق بولدى	йітік ачықлық болды	ашушаң болды	стал вспылчивым
3216.	يېتىك بولدى قىلىچ	йітік болды қылыч	қылыш өткір болды	меч стал острым
3217.	يېتىك قىلىچ	йітік қылыч	өткір қылыш	острый меч
3218.	يېتىكى انقه ئىرقاق لارىنى	йіттің анқа тырнақтарын	оның тырнақтарын егеді	отточил ему когти
3219.	يېتىكى باشلىقى	йіттің башақны	найзаның ұшын қайрады	отточил наконечник копья
3220.	يېتىكى قىلىچ نى	йіттің қылычны	қылышты қайрады	отточил меч
3221.	يېتىكى پىچاق نى	йіттің пышақны	пышақты қайрады	отточил нож
3222.	يېتىكى تىشلارنى	йіттің тішлеріні	тістерін қайрады	отточил зубы
3223.	يېتىكى خاتون تىشلارنى	йіттің хатун тішлеріні	әйел тістерін қайрады	женщина отточила свои зубы

- К -

3224.	كواك نېمه	кавак неме	қуыс нәрсе	полая вещь
3225.	كاغادلار خالته سى	кагадлар халташы	қағаздардың қалтасы	сумочка для бумаг
3226.	كاغاد ئېنىك بىر بوزى	кагадның бір йүзі	қағаздың бір беті	одна страница умаги
3227.	كاغاد	кағаз	қағаз	бумага
3228.	كاغادچى	кағазчы	кағаз жасаушы	выделявающий бумагу
3229.	كاجيره اورۇقى	каджіра уруғы	қажыра ұрығы	семена сафлора
3230.	كاجيره چېچىكى	каджіра чечекі	қажыра гүлі	цветок сафлора
3231.	كازه	казе	күрке	шалаш
3232.	كاكوتى	какүті	жұпар иісті шөп атауы	название одной благовонной травы
3233.	كاپان پله سى	капан пеллесі	таразы табағы	чаша весов
3234.	كاسيد بازار	касід базар	шағын базар	малооживленный базар
3235.	كافىر ايتتى انى	кафір айтты аны	оны кәпір атады	назвал его неверным
3236.	كاهل	каһіл	жалқау	ленивый
3237.	كاهل بولدى	каһіл болды	жалқау болды	стал ленив
3238.	كاهل اير	каһіл ер	жалқау еркек	ленивый мужчина
3239.	كاهل خاتون	каһіл хатун	жалқау әйел	ленивая женщина
3240.	كاهل لىق قىلدى	каһіллік қылды	жалқаулық қылды	проявил леность
3241.	كاشكى بىلسمدى	кашкі білсем-ді	білсемші!	о если бы я знал!
3242.	كېنىك	кебєк	жуан қарын	большебрюхий
3243.	كېز	кебіз	кілем	ковер
3244.	كېين	кебін	жасау	приданое

3245.	كەيىن بېردى خاتونقا	кебін берді	эйелге жасау берді	дал жөншине приданос
3246.	كەيىن قىلدى خاتون نى	кебін қылды	эйелді күйеуге берді	выдал жөншину замуж
3247.	كوشىدى كالا	көшшеді келе	жануар күйседі	животное пережевывало жвачку
3248.	كەيىش	Көйіш	күйсеу	жвачка
3249.	كەدن	кеден	асқақ, менмен	заносчивый
3250.	كەدن بولدى	кеден болды	менмен болды	стал заносчивым
3251.	كەدن بولدى اير	кеден болды ер	еркек менмен болды	мужчина стал заносчивым
3252.	كەدنلىق دىن ئورولگان	кеденлықдын сүрүлген	менмендіктен теріс айналған	(лицо), отвернутое в заносчивости
3253.	كەدن لىك قىلدى	кеденлік қылды	менмендік қылды	был заносчив
3254.	كەدن لىق قىلدى اير	кеденлік қылды ер	еркек шалт болды	мужчина был резок
3255.	كەزدى لار سراى لار اويچىندا	кезділер сарайлар ішінде	сарай ішін кезді	проходили по дворцам
3256.	كەزەك	кезек	кесек	кусок
3257.	كەزەك بولۇپ	кезек булут	үзік-үзік бұлт	разорванные облака
3258.	كەزەك يانغان اوت	кезек жанған от	алсіз жанған от	недружно горевший огонь
3259.	كەزەك كەزەك قىلدى انى	кезек кезек қылды аны	оны бөлшек-бөлшек қылды	разломал его на куски
3260.	كەزەك اوت	кезек от	шала жанған от	неплошной огонь
3261.	كەيىبۇر	кейбүр	келте (қысқа) найза	дротик (м.)
3262.	كەيىك	кейік	киік	дикая коза
3263.	كەيىك ايمچەك	кейік емчек	киік емшегі	вымя дикой козы
3264.	كەيىك اوزغلاғы	кейік оғлағы	киіктің лағы	козленок дикой козы
3265.	كەيىك تۇزاғы	кейік тұзағы	киіктің тұзағы	силок для диких коз
3266.	كەيىك تۇرۇر يەر	кейік тұрур йер	киіктің мекені	место, где есть дикие козы
3267.	كەيىن	кейін	кейін	позади
3268.	كەيىن الدى اندىن	кейін алды андын	одан кейін шегінді	взял от него назад
3269.	كەيىن يۈرۈگۈچى	кейін йүрүгүчі	артынан жүруші	идуший позади
3270.	كەيىن قالدى	кейін қалды	кейін қалды	остался позади
3271.	كەيىن قالدى باران لارىدىن	кейін қалды йаранларыдын	дос-жарандарынан кейін қалды	остался позади всех своих (тюрк. своих друзей)
3272.	كەيىن سالغۇشىلار	кейін салғушылар	кейінге қалдырушылар	откладывающие назад
3273.	كەيىن سالدى نى	кейін салды аны	оны кейінге қойды	положил его назад
3274.	كەيىن سالدى اولگۈچى نى	кейін салды өнтүчіні	оның қарызын кейінге қалдырды	отсрочил его долг

3275.	кейін салды тенгри атинк аялыни	кейін салды тенгри аның еджеліні	тәңірі оның ажалын кейінге қалдырды	бог отсрочил его жизнь (тюрк. час смерти)
3276.	кейін салды ишні	кейін салды ишні	істі кейінге қалдырды	отложил работу назад
3277.	кейін турды иш дін	кейін турды ішдін	істен шегініп турды	стоял в стороне от дела
3278.	кейінче барды	кейінче барды	артынан барды	пошел вслед
3279.	кейінче барған	кейінче барқан	артынан барған	шедший вслед
3280.	кейінче келтүрді аны	кейінче келтүрді аны	оны артынша әкелді	принес его вслед
3281.	кейінче қойды аны	кейінче қойды аны	оны артына қойды	положил его сзади
3282.	кеклік	кеклік	кекілік	куропатка
3283.	кеккре	кеккре	кекіре	кислица
3284.	кекірді	кекірді	кекірді	рыгнул
3285.	кекіртек	кекіртек	өңеш, кеңірдек	пишевод
3286.	келген	келген	келген	пришедший
3287.	келді анқа	келді анқа	оған келді	пришел к нему
3288.	келді бөлүк ерлер бекке	келді бөлүк ерлер бекке	басқа еркектер бекке келді	другие мужчины пришли к беку
3289.	келді ер кіші қатыға	келді ер кіші	ер кісінің қасына келді	подошел к мужчине
3290.	келді келгүчі	келді келгүчі	келуші келді	приходящий пришел
3291.	келді ол кіші	келді ол кіші	ол кісі келді	пришел тот человек
3292.	келді суға	келді суға	суға келді	пришел за водой
3293.	келділер бір екі	келділер бір екі	бір-екі келді	пришли раз и два
3294.	келділер өзі	келділер өзі	өзі келді	пришел сам
3295.	Келе	Келе	мал	скотина
3296.	келе базар	келе базар	мал базар	скотский рынок
3297.	келе йер неме	келе йер неме	мал жейтін нәрсе	нечто, что ест скотина
3298.	келе йер от	келе йер от	мал жейтін шөп	сено, которое ест скотина
3299.	келе кірген су	келе кірген су	мал кірген су	вода, в которую вошла скотина
3300.	келе тұрағы	келе тұрағы	мал тұрағы	место, где стоит скотина
3301.	Келебе	Келебе	ұршық, қалбағай	мотовило
3302.	келегей	келегей	кекеш	зайка
3303.	келегей кіші	келегей кіші	кекеш кісі	зайка
3304.	келегей қылды аны	келегей қылды аны	оны кекеш қылды	сделал его зайкою
3305.	келені ғіладж қылды келені баққучы	келені ғіладж қылды келені баққучы	бақташы малды емдеді	монг. смотрящий за скотиной хорошо смотрел, тюрк. пастух лечил скотину

3306.	كالاڭنىڭ ايرىنى ئولاشى اراسىدا بوردى	كелەنىڭ ەكى قۇلاڭى اراسىدا ۇردى	مالدى ەكى قۇلاڭىنىڭ ورتاسىنان ۇردى	ударил между обоими ушами животного
3307.	اوجىسى كالاڭنىڭ ياغىر بولدى	كەلەنىڭ ۇچاسى ياغىر بولدى	مالدىڭ ارڭاسى جاۋىر بولدى	спина животного получила ссадину
3308.	كەلىن كا اوتقازار	كەلەسكە ەكشەر	شەگىرتكەگە ۇڭسەس	похож на ящерицу
3309.	كالاچە ابلدى	كەلەچە كىلدى	ەكەل دەدى!	монг. разговаривает, тюрк. рассказывает
3310.	كەل تۇر	كەلتۇر	ەكەل!	принеси!
3311.	كەلتۇر اول نېمە نى	كەلتۇر ەل نەمەنى	ەل نەرسەنى ەكەل!	принеси ту вещь!
3312.	كەلتۇردى	كەلتۇردى	كەلتىردى	заставил придти
3313.	كەلتۇردى انڭە نېمە نى	كەلتۇردى انڭا نەمەنى	ەگان نەرسەنى ەكەلدى	принес ему вещь
3314.	كەلتۇردى انى	كەلتۇردى انى	ەنى ەرتىپ كەلدى	привел его
3315.	كەل تۇردى بېكەلەننى	كەلتۇردى يەگۈلۈكنى	تامەكتى ەكەلدى	принес пищу
3316.	كەلتۇرۇر	كەلتۇرۇر	ەكەلەدى، كەلتىرەدى	принесет
3317.	كەلتۇرۇر انى	كەلتۇرۇر انى	ەنى ەكەلەدى	принесет его
3318.	كەلۈر بارۇر اور كوشىكا	كەلۈر بارۇر ەل كىشىگە	ەل كىشىگە بارىپ كەلەر	посетит того человека
3319.	كەلۈر يىل	كەلۈر يىل	كەلەر يىل	будущий год
3320.	كەلۈر چاقا دە	كەلۈر چاقا	كەلەر شەكتە	в будущем времени
3321.	كەلۈن ە يىنگە	كەلۈن ە يىنگە	كەلۈن مەن جەنگە	младшая невестка и жена старшего брата
3322.	كەلۈن تويى بەردى	كەلۈن تويى بەردى	كەلۈنگە توي جەسادى	дал невестин пир
3323.	كەلۈن نى كوردى	كەلۈننى كوردى	كەلۈندى كوردى	увидел (монг. украшенную) невесту
3324.	كەمە	كەمە	كەيىك	лодка
3325.	كەمە ياساغۇچى	كەمە ياساغۇچى	كەيىك جەساۋىشى	корабельный мастер
3326.	كەمە كۈرەكى	كەمە كۈرەكى	كەيىكتىڭ ەسكەگى	лодочное весло
3327.	كەمە ەكى	كەمە ەكى	كەيىك تۇراڭى	мачта
3328.	كەمە تۇرۇر يەر	كەمە تۇرۇر يەر	كەيىك تۇرۇر جەر	место стоянки лодок
3329.	كەمە جى	كەمەجى	كەيىكشى	лодочник
3330.	كەمە جى لارنىڭ اۋلۇڭى	كەمەجىلەرنىڭ ۇلۇڭى	كەيىكشىلەردىڭ ۇلكەنى	старший из лодочников
3331.	كەمۈك سۈردى	كەمۈكنى سوردى	كەمىكتى كەمىردى	грыз хрящ
3332.	كەمۈرگەن سۈيۈك	كەمۈرگەن سۈيۈك	كەمىرىلگەن سۈيۈك	обглоданная кость
3333.	كەمۈردى سۈيۈكنى	كەمۈردى سۈيۈكنى	سۈيۈكتى كەمىردى	глодал кость
3334.	كەمۈردى سۈيۈك نى	كەمۈردى سۈيۈكنى	سۈيۈكتى كەمىردى	глодал кость
3335.	كەمخا تۇقۇچى	كەمخا تۇقۇچى	كامكا تۇقۇشى	ткущий камку
3336.	كەندىر	كەندىر	كەندىر	конопля
3337.	كەندىر ۇرۇشى	كەندىر ۇرۇشى	كەندىردىڭ تۇقۇمى	коноплянное семя
3338.	كەندۈ	كەندۈ	كىمگە	кому
3339.	كەنەن	كەنەن	بەيكام، سەلەك	беспечный

3340.	كېنان بوردى آندىن	кенен андын	қолды	одан бейқам болды	стал от того беспечным
3341.	كېناتە	кенете		кенеттен	внезапно
3342.	كېناتە اغزىندىن سوز چىقتى	кенете ағзындын сөз шықты		кенеттен аузынан сөз шықты	из его рта внезапно вышло слово
3343.	كېناتە بولغان سوز	кенете болған сөз		кенеттен айтылған сөз	внезапно произнесенное слово
3344.	كېناتە اول باشىقا كېلدى	кенете ел башықа келді		ел басына кенеттен келді	внезапно пришел к власти над народом
3345.	كېناتە كېلدى بىزگا	кенете келді бізге		бізге кенеттен келді	внезапно пришел к нам
3346.	كېناتە كېلدى بىزگا اول كىشى	кенете келді бізге ол кіші		ол кісі бізге кенеттен келді	внезапно пришел к нам этот человек
3347.	كېناتە كېلتوردى انقه اوش	кенете келтүрді анқа іш		оған іс кенеттен келді	внезапно принес ему работу
3348.	كېناتە اولدوردى انى	кенете өлдүрді аны		оны кенеттен өлтүрді	внезапно убил его
3349.	كېنت	кент		қала	город
3350.	كېنتى بىر	кенті бір		қалалас	согражданин
3351.	كېنك	Кең		кең	пространный, широкий
3352.	كېنك اغزىلىق	кең ағызлық		жайын ауыз	широкоротый
3353.	كېنك پاسا بوردى	кең баса йүріді		кең адымдап жүрді	шел, широко ступая
3354.	كېنك بولدى	кең болды		кең болды	стал широким
3355.	كېنك بولدى بىر	кең болды йер		жер кең болды	земля стала обширной
3356.	كېنك يەمىش لوك بىر	кең йемішлік йер		кең жемісті жер	земля плодами полная плодами
3357.	كېنك بىر	кең йер		кең жер	обширная страна
3358.	كېنك يول	кең йол		кең жол	широкая дорога
3359.	كېنك كوز	кең көз	көз	үлкен көз	широкие глаза
3360.	كېنك كوز لوك بولدى	кең көзлік болды		үлкен көзді болды	стал широкоглазым
3361.	كېنك كوله كه	кең көлеге		кең көлеңке	широкая тень
3362.	كېنك كېلدى انىك اوچون مجلس نى	кең қылды аның үчүн меджлисіні		ол үшін кенейтілген мәжіліс қылды	сделал для того заседание расширенным
3363.	كېنك ماقىشلوق بولدى	кең манқышылық болды		кең адымды болды	стал широко шагать
3364.	كېنك نعمت	кең нiгмет		мол азық-түлік	обильные пищевые припасы
3365.	كېنك اولتوردى لار اولتوردى بىر لارده	кең олтурдылар олтурур йерлерде		орындыққа шалқайып отырды	расселись широко на сидениях
3366.	كېنك تېرىك لوك	кең тірілік		молшылықта тіршілік кешуші	ведущий широкоую жизнь

3367.	كۆنگە تىرىك ئېك بولدى	кең тірілік болды	молшылықта тіршілік кешті	стал вести широкую жизнь
3368.	كۆنگە تىرىك ئېك كەشى	кең тірілік кіші	молшылықта тіршілік кешуші кісі	человек, ведущий широкую жизнь
3369.	كۆنگە تېشى ئېك	кең тішлік	жалпақ тісті	широкозубый
3370.	كۆنگەشى ئېك بىلا	кеңгешті аның біле	онымен кеңесті	посоветовался с ним
3371.	كۆنگە كەشى ئېك بىرلە	кеңгешті аның бірле	онымен мәжіліс құрды	совещался с ним
3372.	كۆنگە كەشى ئېك بىرلە اول نېمە گە	кеңгешті аның бірле ол немеге	ол нәрсе туралы онымен кеңесті	посоветовался с ним о той вещи
3373.	كۆنگە كەشى ئېك بىرلە اول ئېش دە	кеңгешті аның бірле ол іште	онымен ол істі талқылады	обсудил с ним ту работу
3374.	كۆنگە قالدى	кеңес қалды	таң қалды	удивился
3375.	كۆنگە قالدى ئېش	кеңес қалды аны	оны таң қалдырды	удивил его
3376.	كۆنگەلاشتىلار بىر بىرى بىرلا	кеңгештілер бір бірі бірле	бір-бірімен кеңесті	советовались друг с другом
3377.	كۆنگە ئېك	кеңлік	кеңдік	простор
3378.	كۆنگە ئېك بىردى انقە اول ئېشده	кеңлік берді анқа өл іште	оған ол істе кеңдік жасады	дал ему облегчение в той работе
3379.	كۆنگە ئېك بولسۇن مىنقا	кеңлік болсун санқа	саған кеңдік болсын!	да будет тебе просторно!
3380.	كۆنگە ئېك قالدى انقە	кеңлік қылды анқа	оған кеңдік қылды	сделал ему простор
3381.	كۆنگە ئېك قالدى اير تىرىك ئېك دە	кеңлік қылды ер тірілікте	еркек тіршілікті жеңілдетті	мужчина облегчил жизнь
3382.	كۆنگە ئېك قالدى لاز اولتۇرۇر بىردە	кеңлік қылдылар олтурур йерде	отыраар орны кеңдік қылды	сделали простор на сидениях
3383.	كۆنگە قالدى ايكى ئېش اراسىدە	кеңс қалды екі іш арасында	екі істің арасында дал болды	изумлялся между двух работ
3384.	كەپ	кеп	ботаның тұлыбы	чучело верблюжонка
3385.	كەچە بىلا ير دارو	кепче біле йер дару	дәріні қасықпен ішу	лекарство, принимаемое с ложки
3386.	كەرك مىنقا قېلىناتك اول ئېشنى	керек санқа қылсаң ол ішні	ол істі сен істеуің керек	нужно чтобы ты сделал ту работу
3387.	كەركىن	керкін	кетпен	кирка, мотыга
3388.	كەرتەك اير	кертек ев	қалыңдық отауы	терем невесты
3389.	كەرتەككە توشدى ئېشنى بىرلە	кертекке түшті аның бірле	онымен бірге жарық бөлмеге түсті	остановился с ним в светлице
3390.	كەرو الدى كىدىن نېمە	керу алды андын неме	одан нәрсені қайтарып алды	отобрал у него вещь назад
3391.	كەرو قالدى اول نېمە اوچۇن	керу қойды ол неме үчүн	ол нәрсе үшін кері қарай қойды	положил назад из-за той вещи
3392.	كەرو قالدى انقە نېمە نى	керу қылды анқа немені	оған нәрсені кері қойды	обратно сделал ему нечто
3393.	كەرىلدى	керілді	керілді	потягивался

3394.	كۈرپىلىك بىرلا	керілмек елік бірле	қолын көтеріп керілу	подтягиваться руками
3395.	كۈرپىش	керіс	керіс (ұрыс)	ссора
3396.	كۈسۈپ قىلدى	кесіп қылды	алды	приобрел
3397.	كۈسۈدى	кесді	кесті	отрезал
3398.	كۈسۈدى اتى اوزكا كوشى	кесді аны өзге кіші	оны өзге кісі кесті	его отрубил другой человек
3399.	كۈسۈدى باش اوزومنى	кесді баш үзүмні	жүзімнің басын кесті	отрезал виноградную гроздь
3400.	كۈسۈدى باشىنى	кесді башыны	басын кесті	отрубил ему голову
3401.	كۈمبە يۈردى كۈمبە سۈنى	кесе йүріді кеме суну	қайық суды кесе жүзді	лодка шла, разрезая воду
3402.	كۈمبە ساتقان	кесе сатқан	кесіп сатқан	отрезавший и продавший
3403.	كۈسۈلدى اېب	кеселді іп	жіп кесілді	веревка была разрезана
3404.	كۈسۈلدى اېش	кеселді іш	іс тоқтады	работа прервалась
3405.	كۈسۈلمەك	кеселмек	кесілмек	быть отрезанным
3406.	كۈمبە نى كۈمبىش اوقرى	кесені кесті оғры	ұры қалтаны кесті	вор вырезал карман
3407.	كۈسۈر قىلىچ	кесер қылыч	кесер қылыш	рубящий меч
3408.	كۈسۈر قىلىچلار	кесер қылычлар	кесер қылыштар	рубят мечи
3409.	كۈسۈكەن	кескен	кескен	отрезавший
3410.	كۈسۈكەن	кескен йүн	қырқылған жүн	нарезанная шерсть
3411.	كۈسۈكەن ساداقە	кескен садақа	садақа беру	поданная милостыня
3412.	كۈسۈكەن تىرناق	кескен тырнақ	тырнақ алу	обрезанные ногти
3413.	كۈسۈتى اتى	кесті анны	оны кесті	отрезал его
3414.	كۈسۈتى اتى اولوم بو جهالدين	кесті аны өлүм джһандын	оны өлім бұл жаһаннан кетірді	смерть вырвала его из этого мира
3415.	كۈسۈتى قونك ميونى	кесті аның мыйғыны	оның мұртын қиды	отрезал ему усы
3416.	كۈسۈتى يورنى نى	кесті бурныны	мұрнын кесті	отрезал ему нос
3417.	كۈسۈتى يەپان نى	кесті йабанны	жапанды (даланы) кесті	перерезал степь
3418.	كۈسۈتى يىپاچ تىن بىر كۈسۈك	кесті йағачдын бір кесек	ағаштың бір бұтағын кесті	отрубил от дерева один кусок
3419.	كۈسۈتى يىسار اوچون	кесті йасар үчүн	түзету үшін кесті	отрезал для исправления
3420.	كۈسۈتى قاضى خصمت نى	кесті қазы хусуметні	қазы дауды шешті	судья решил спор
3421.	كۈسۈتى قارداشيدىن	кесті қардашыдын	туысқаннан айырды	разлучил с родней
3422.	كۈسۈتى قولا تېنى	кесті қулақыны	қулақты кесті	отрезал ему уши
3423.	كۈسۈتى مىشوك سوجقان نى	кесті мушук сычқанн	мысық тышқанды жеді	кошка съела мышь
3424.	كۈسۈتى سوجقان	кесті сычқан	тышқанды жеді	съел мышь
3425.	كۈسۈتى تىرناق لارنى	кесті тырнақларны	тырнақтарды алды	обрезал ногти
3426.	كۈسۈتى تىرناق نى	кесті тырнақны	тырнақты алды	постригать ногти

3427.	كەستى خۇرما يېغاجىنى	кесті хурма йығачыны	құрма кесті	ағашын	срубил финиковую пальму
3428.	كەستى خۇرما تۈبىنى	кесті хурма түбіні	құрманың кесті	түбін	срубил у основания (торк. финиковую пальму), отрубил корни финиковой пальмы
3429.	كەسۈك ەلەكلىك	кесүк еліклік	кесілген қол		такой, у которого отрезаны руки
3430.	كەسۈك قۇيرۇغ	кесүк қуйруғ	кесік қуйрық		обрезанный хвост
3431.	كەسۈك قۇيرۇغ بولدى	кесүк қуйруғлығ болды	кесік қылды		стал с обрезанным хвостом
3432.	كەسۈك قۇلاقلىق	кесүк қулақлық	кесік құлақ		такой, у которого отрезаны уши
3433.	كەسۈك خۇتبە	кесүк хутба	үзілген құтба	(намаз)	прерванная молитва
3434.	كەسىلدى	кесілді	кесілді		был отрезан
3435.	كەسىلدى دوستىندىن	кесілді достыңды	достық үзілді		оторвался от своего друга
3436.	كەسىلدى ەر	кесілді ер	еркек сойылды (кесілді)		человек был зарезан
3437.	كەتەردى اندىن يمانلىق نى	кетерді андың йаманлықны	оның жамандығын кетірді		удалил от него зло
3438.	كەتەردى اندىن قايغۇ	кетерді андың қайғу	оның қайғысын кетірді		удалил от него заботу
3439.	كەتەردى اندىن تونى	кетерді андың тонны	оның тонын алып кетті		унес от него шубу
3440.	كەتەردى اندىن شىلتاق	кетерді андың шылтақ	оны жаладан арылтты		удалил от него клевету
3441.	كەتەردى انى اورنى دىن	кетерді аны орныдын	оны орнынан кетірді		заставил его уйти с его места
3442.	كەتەردى قايغۇنى	кетерді қайғуны	қайғыны сейілтті		развееял печаль
3443.	كەتەردى اندىن اچىغى	кетмен	кетпен		мотыга
3444.	كەتتى اندىن دولت	кетті андың ачығы	оның ашуы қайтты		его гнев прошел
3445.	كەتتى اندىن دولت	кетті андың дәулет	одан дәулет кетті		счастье покинуло его
3446.	كەتتى اندىن ايسىتىلىق	кетті андың ысытмақ	оның безгегі кетті		лихорадка оставила его
3447.	كەتتى قىلىچ نى	кетті қылычны	қылышты кертті		выщербил меч
3448.	كەتتى تامنى	кетті тамны	қабырғаны кертті		выщербил стену
3449.	كەتتى شىلتاق	кетті шылтақ	жаладан арылды		клевета была снята
3450.	كەتۈك	кетүк	сынық		ломаный
3451.	كەتۈك	кетүк	кетік, кертік		щербатый
3452.	كەتۈك	кетүк	кертілген, кетіктелген		выщербленный
3453.	كەتۈك بولدى تام	кетүк болды там	қабырға болды	кертік	стена стала неровной
3454.	كەتۈك بولدى تام	кетүк болды там	қабырға болды	бұжыр	стена стала щербатой

3455.	كەتۈك بولدى تېش	кетүк болды тіш	тіс кетік болды	зуб стал обломленным
3456.	كەتۈك قىلدى انى	кетүк қылды аны	оны кертік қылды	сделал его неровным
3457.	كەتۈك تېش	кетүк тіш	кетік тіс	неровные зубы
3458.	كەتۈك لوك بولدى يەر	кетүклүк болды йер	жер кедір-бұдыр болды	земля стала неровной
3459.	كەتۈك قىلچ	кетілді қылыч	қылыш кертілді	меч выщербился
3460.	كەفارت بېردى	кефарет берді	жаза берді	наложил епитимью
3461.	كەن قىلدى انى	кефен қылды аны	оған кебін (ақырет киім) тікті	сделал ему саван
3462.	كەن سويغۇچى	кефен сойғучы	мал союшы	живодер
3463.	كەفچە	кефче	қасық	ложка
3464.	كەفشكەر	кефішкер	кебісі	изготавливающий галоши
3465.	كەچ	кеч	ұзақ	долго
3466.	كەچ كۆردى انى	кеч көрді аны	оны кеш көрді	давно видел его
3467.	كەچ تاپتى انى	кеч тапты аны	оны кеш тапты	нашел его давно
3468.	كەچدى آي	кечді ай	ай өтті	прошел месяц
3469.	كەچدى انقا يىل	кечді анқа йыл	оған жыл өтті	тому прошел год
3470.	كەچدى كۆنگلەندە نېمە	кечді көңліңде неме	нәрсе көңіліңе қонды	вещь запала ему в душу
3471.	كەچدى خيال	кечді хайал	қиял өтті	мечта прошла
3472.	كەچە	кече	түн	ночь
3473.	كەچە باردى	кече барды	түнде барды	ушел ночью
3474.	كەچە يەر اش	кече йер аш	кешкі ас	ужин
3475.	كەچە كەلدى انقا	кече келді анқа	оған түнде келді	пришел к нему ночью
3476.	كەچە كەلدى يا باردى	кече келді йа барды	түнде келіп кетті	пришел и ушел ночью
3477.	كەچە كەلتۈردى قوئى لارى	кече келтүрді қойларны	қойларды түнде айдап әкелді	ночью привел овец
3478.	كەچە كەچە كورمەن قىلدى انى تەنگرى	кече көрмес қылды аны тенгри	тәңірі оны түнде көрмейтін қылды	тенгри сделал его невидящим ночью
3479.	كەچە كۈندۈز	кече күндүз	күн мен түн	ночь и день
3480.	كەچە چارلاغۇچى	кече чарлағучы	түнде айқайлаушы	кричащий ночью
3481.	كەچە كە باردى	кечеге барды	түнге қарай барды	к ночи он ушел
3482.	كەچە كە تېگۈرسۈن تېنگرى سېنى بېخشى لېق بېرلە	кечеге тегүрсүн тенгри сені йахшылық бірле	тәңірі саған түнге қарай жақсылық берсін!	да доведет тебя тенгри до вечера благополучно!
3483.	كەچەككى ىسىغ يىل	кечәккі ысығ йел	түнгі ыстық жел	горячий ночной ветер
3484.	كەچە ئى كەچۈردى تېنگرى	кечені кечүрді тенгри	тәңірі түнді өткерді	тенгри провел ночь
3485.	كەچەككىنىڭ قىرالمۇسى	кеченің ахыр қаранкусы	таң қаранғысы	предутренняя темнота (досл. последняя тьма ночи)

3486.	كېچىنىڭ بىر اولۇشى	кечениң бір улуші	түннің бір бөлігі	часть ночи
3487.	كېچىنىڭ اول قارا تاقوسى	кечениң евел каранқусы	іңір	сумерки (темнота перед ночью)
3488.	كېچىكن چاق دە	кечкен чакда	өткен шақта	в прошедшем времени
3489.	كېچىمەك	кечмек	кешіп өту	переправляться
3490.	كېچتى	кечті	кешті (өтті)	прошел
3491.	كېچتى اندىن قالى	кечті андын фалы	алдын болжау өтті	его миновало предсказание
3492.	كېچتى ارقى دىن	кечті арықдын	арықты кешу (арықтан өтті)	переправился через арык
3493.	كېچتى يىل لار	кечті йыллар	жылдар өтті	прошли годы
3494.	كېچتى سايدىن	кечті сайдын	сайдан (бөрене) арқылы өтті	переправился через балку
3495.	كېچوردى اندىن	кечүрді андын	оны кешірді	извинил его
3496.	كېچوردى انى	кечүрді аны	оны өткізді	переправил его
3497.	كېچوردى انى سويدىن	кечүрді аны судын	оны судан өткізді	переправил его через воду
3498.	كېچوردى انىلك يازواقىنى	кечүрді аның йазуқыны	оның күнәсын кешірді	простил его грех
3499.	كېچوردى يازواقىنى	кечүрді йазуқыны	күнәсын кешірді	отпустил его грехи
3500.	كېچوردى ايش نى	кечүрді ішні	ісін кешірді	простил работу
3501.	كېچورمەك تىلەدى يازواقى نى	кечүрмек тіледі йазуқыны	күнәсын кешіруді сұрады	просил прощения грехов
3502.	كېچىكىدى يورە	кечікді йерде	орнында кешікті	задержался на месте
3503.	كېچىكتۇردى انى	кечіктүрді аны	оны кешіктірді	заставил его опоздать
3504.	كېچىكتى	кечікті	кешікті	опоздал
3505.	كېچىكتى اندىن	кечікті андын	одан кешікті	опоздал от того
3506.	كېچىك نى يىتك تىلك كىلورى	кечікті бітікнің келүрі	хаттың келуі кешікті	прибытие письма задержалось
3507.	كېچىكتى ايشده	кечікті іште	істе (іс басында) кешікті	опоздал в работе
3508.	كېش	кеш	қорамса	колчан для стрел
3509.	كېش چى	Кешчі	шағын қорамса	колчанчик
3510.	كوبىن	Кобін	қобди	корзина без ручки
3511.	دونوسى سىنغان	қонусы сынған	сынған садақ	зарубка (стрелы для тетивы) сломалась
3512.	كوبە	Көбе	текемет	кошма
3513.	كۆلوردى	көдүрді	көтерді	поднял
3514.	كۆرچىكن	көверчкен баласы	көгершінің балапаны	птенец голубя
3515.	كۆرچىكن لىك	көверчкенлік	көгершіндік	голубятня
3516.	كۆز	Көз	көз	глаза
3517.	كۆز اغرىقى	көз ағрықы	көз ауруы	болезнь глаз
3518.	كۆز اقى	көз ақы	көздің ағы	белок глаза
3519.	كۆز اياقى قولاى سارى	көз аяқы қулақ сары	көздің қулағы	кончик глаза в сторону уха

3520.	كوز ياكى نېنىك اورۇنى	كۆز бакінің орыны	көз алмасының орны	место зрачка
3521.	كوز داروسى	көз дарусы	көздің дәрісі	глазное лекарство
3522.	كوز ابو	көз еві	көздің ойығы (уяшығы)	глазная ямка
3523.	كوز ياشى	көз йашы	көздің жасы	слеза
3524.	كوز يومدى نومه دىن	көз йумды немедін	бір нәрседен көзін жұмды	закмурил глаза от чего-то
3525.	كوز قانقى انقا	көз қақты анқа	оған көзін қысты	подмигнул ему
3526.	كوز قاقىشتىلار بىر بىرىغا	көз қақыштылар бір біріге	бір-біріне көз қысысты	перемигивались
3527.	كوز قاراسى	көз қарасы	көздің қарашығы	черная часть глаза
3528.	كوز مەنى	көз меңі	көздің меңі	родимое пятнышко на глазу
3529.	كوز تېگراسى	көз тегресі	көздің айналасы	окружность глаза
3530.	كوز تېگورگۈچى اد	көз тегүргүчі ер	еректің қадалған көз қарасы	вперяющий взор мужчины
3531.	كوز تېگوردى انقا	көз тегүрді анқа	оған көз қадады	вперил в него взор
3532.	كوز توتتى انقا	көз тутты анқа	оған көз салды	направил глаза на него
3533.	كوز توتتى انى كورماك كا	көз тутты аны көрмекке	оны көру үшін көз салды	глаза направил для того, чтобы смотреть на него
3534.	كوز توتتى خېرىنى	көз тутты хабәрні	хабарды көзбен бақылады	следил глазами за известиями
3535.	كوز اوچى برون سارى	көз учы бурун сары	көз ұшы	угол глаза в сторону носа
3536.	كوز كا توشكان چوب	көзге түшкен чоп	көзге түскен шөп	травинка (соринка), попавшая в глаз
3537.	كوز گۈ	көзгү	айна	зеркало
3538.	كۆسە بولدى	көзе болды	кесе болды	стал жидкобородым
3539.	كوز نېنىك ياروشى	көзін йаруғы	көздің жанары	блеск глаз
3540.	كوز سىز	көзсіз	соқыр (загип)	слепой
3541.	كوز سىز توق قان	көзсіз тоққан	көр туған	слепорожденный
3542.	كوزى	Көзі	көзі	его глаза
3543.	كوزى انى اولغ كوشى	көзі ақы улуг кіші	көзінің ағы үлкен кісі	человек, у которого большие глазные белки
3544.	كوزى قانغى اورولگان	көзі қапағы еүрүлген	көзінің қабағы қайқы	веки его глаз выворочены
3545.	كوزى اوچى بىرله ياكى انقا	көзі учы бірле бакты анқа	оған көзінің қырымен қарады	смотрел на него искоса
3546.	كوزى نېنىك انى اولغ بولدى	көзінің ақы улуг кіші	көзінің ағы үлкен кісі	белки его глаз стали большими
3547.	كوزى نېنىك قانغى اورولگان	көзінің қарағы еүрүлген	көзінің қарашығы шығынқы	его веко выворотилось
3548.	كوك	көк	көк (аспан)	небо
3549.	كوك بوز ات	көк боз ат	көк боз ат	сине-серая лошадь
3550.	كوك قارغا	көк ғарқа	көк қарға	синяя ворона

3551.	كۆك ياش يېرى	көк йаш йери	жас шөп (өскен) жери	место, поросшее молодой травой
3552.	كۆك ياش اورۇقى	көк йаш уруғы	жас шөп ұрығы	семена зеленой молодой травы
3553.	كۆك күкрەدى	көк күкрәді	көк күкрәді	гром гремел
3554.	كۆك күкрەكى	көк күкрәкі	көктің күкрәуі	гром
3555.	كۆك от	көк от	көк шөп	зеленая трава
3556.	كۆك دىن چاقىلغان اوت	көкдін чақылған от	көктен жарқыраған от	сверкавший с неба огонь
3557.	كۆك دىن ايندى ايتلكو	көкдін інді ітелгү	ителгі көктен түсті	кречет спустился с неба
3558.	كۆكردى يىغاج تاغى كۆرگۈك بولدى يوز	көкерді йығач тағы көркүк болды йуз	ағаш көгерді де жүзі көрікті болды	дерево зазеленело и лицо стало красивым
3559.		көкерді оғланның сақалы	ұланның иегі көгерді	подбородок мальчика стал синим
3560.		көкерді от	шөп көктеді	травы зазеленела
3561.	كۆكرتى تىنگرى ياش اوتى	көкертті тенгри йаш отны	тәңірі жас шөпті көгертті	тенгри заставил зазеленеть молодую траву
3562.	كۆكنار	көкнар	көгнар	наркотическая настойка
3563.	كۆكنار اورۇقى	көкнар уруғы	көгнардың ұрығы	семена мака
3564.	كۆك ئېنىك ايىكى قراغى	көкнің әкі қырағы	аспанның әкі жиегі	оба горизонта неба
3565.	كۆك ئېنىك يول لارى	көкнің йоллары	аспанның жолағы	небесные пути
3566.	كۆك ئېنىك يولى	көкнің йолы	аспанның жолағы	небесный путь
3567.	كۆك ئېنىك قىراغىلارى	көкнің қырағлары	аспанның жиектері	небесные горизонты
3568.	كۆك ئېنىك اورتىسى	көкнің ортасы	аспанның ортасы	середины неба
3569.	كۆكسىگان	көкसेген	ашуланған, қаһарланған	разъяренный
3570.	كۆكسىدان قيسراق	көкседі қысрақ	байтал тулады	кобыла (кобылица) разъярилась
3571.	كۆكسىدان تېشى اوشاك	көкседі тіші ешек	мәші есек мөңкіді	ослица разъярилась
3572.	كۆكسىدان اينىگان	көкседі інген	інген тарпыды	верблюдица разъярилась
3573.	كۆكۈس	көкүс	көкірек (кеуде)	грудь
3574.	كۆكۈس باغى	көкүс бағы	көкірек байламы	грудная повязка
3575.	كۆكۈس ياشى	көкүс йаны	көкірек жаны	бока груди
3576.	كۆكۈس اورتىسى	көкүс орташы	көкірек ортасы	середины груди
3577.	كۆكۈس سېۋىك	көкүс сүйүк	кеуде сүйек	грудная кость
3578.	كۆكۈس اولۇق بولدى	көкүс улүк болды	кеуде үлкен болды	грудь стала большой
3579.	كۆكۈس چوقۇرى	көкүс чоқуры	кеуде шұбары (тенбілі)	пятнистость груди
3580.	كۆكۈس سى اولغ	көкүсі улүк	көкірегі үлкен	большегрудый
3581.	كۆكۈس لېۋىندە شېشىۋى	көкүс ічінде шышуқы	кеуде ішіндегі ісік	опухоль внутри в груди

3582.	كۆل داڭى بايق	көлдекі балық	көлдегі балық	озерная рыба
3583.	كولاگا	көлеге	көлеңке	тень
3584.	كولاگا سالدی كوك	көлеге салды көк	аспан көлеңке түсірді	небо бросало тень
3585.	كوم كوك	көм көк	көкпеңбек	совершенно синий
3586.	كومدى	көмді	көмді	зарыл
3587.	كومدى انى كوركه	көмді аны көрге	оны көрге көмді	зарыл его в могилу
3588.	كومولدوروك	көмүлдүрүк	өмілдірік	грудной ремень (м.)
3589.	كومولدوروك ايلماقى	көмүлдүрүк ілмекі	өмілдірік ілгегі	крючок нагрудного ремня
3590.	كومور	көмүр	көмір	уголь
3591.	كومور ساتقۇچى	көмүр сатқучы	көмір сатушы	продавец угля
3592.	كون	көн	көн	особый сорт кожи (юфть)
3593.	مئلدى نېمە كە	көнді немеге	нәрсеге көнді	согласился на вещь
3594.	كون چى	көнчі	көнші	кожевник (изготавливающий юфть)
3595.	كونشامەك	көншемек	көнү	согласиться
3596.	كونى	көні	тура, тіке	прямой
3597.	كونى شكان	көнішкен	көнген	согласившийся
3598.	كونىك كوله ئوتى نېمە نى	көңгүлде тутты немені	нәрсені көңілде ұстады	держал нечто в мыслях
3599.	كونىلك	көңлек	көйлек	рубашка
3600.	كونىلك كېدوردى	көңлек кейдүрді	көйлек кидірді	надел рубашку
3601.	كونىكى تار	көңлі тар	ашулы, ызалы	сердитый
3602.	كونىكى تار بولدى	көңлі тар болды	ашулы болды	стал сердитым
3603.	كونىكلىكە قورقۇنچ ئوتتى	көңліге қорқунч түшті	көңліге қорқыныш кірді	в его сердце запал страх
3604.	كونىكلىكە ئوت نى نېمە نى	көңліге тутты немені	нәрсені көңілде ұстады	помнил вещь
3605.	كونىكلى كوتلردى	көңүл көтерді	көңіл көтерді	поднял настроение
3606.	كونىكلى كوتلردى فلان نېمە دىن	көңүл көтерді флан немедін	нәрседен көңіл көтерді	поднял настроение от такой-то вещи
3607.	كونىكلى قويدى نېشكە	көңүл қойды ішке	іске көңіл қойды	вложил душу в работу
3608.	كونىكلى سېئالور	көңүл сынадур	ниетті	имеет склонность
3609.	كونىكلى سېئالدى	көңүл сынды	көңілі түсті	возымел желание
3610.	كونىكلى لالدى نېمە كە	көңүлленді немеге	нәрсеге көңілденді	имел желание к вещи
3611.	كونىكلىك بولدى انقا	көңүллік болды анқа	оған көңілді болды	возымел к нему желание
3612.	كونىكلى سدى انقا	көңүлседі анқа	оған көңілі түсті	имел склонность к нему
3613.	كونىكلى سىز قويدى انى نېمە نى	көңүлсіз қылды аны немені	ол нәрсеге көңілі түспеді	вселил в него нелюбовь к вещи
3614.	كونىكلى بولغاندى	көңүлі булғанды	көңілі бұзылды	его душа была расстроена

3615.	كۆكل مېنىدى	көңілсінді	көңілі түсті	возимел желание
3616.	كۆپ	көп	көп	много
3617.	كۆپ باقتى انقا	көп бақты анқа	оған көп қарады	много смотрел на него
3618.	كۆپ بولدى الازينىك مال لارى داغى اولان لارى	көп болды алардың маллары дағы оғланлары	олардың малдары мен балалары көп болды	их скот и их дети стали многочисленны
3619.	كۆپ بولدى ايل	көп болды ел	ел көп болды	людей стало много
3620.	كۆپ بولدى سو	көп болды су	су көп болды	вода стала большой
3621.	كۆپ يېگۈچى اخريق	көп йегүчі ағрық	қомағайлық ауруы	болезнь обжорства
3622.	كۆپ يېگۈچى	көп йегүчі	қомағай	много едящий
3623.	كۆپ قىلدى تى	көп қылды аны	оны көп қылды	сделал его многочисленным
3624.	كۆپ قىلدى مال نى	көп қылды малны	мүлкін көп қылды	сделал имущество многочисленным
3625.	كۆپ قىلدى ايشنى الينىك بىرله	көп қылды ішні аның бірле	онымен көп іс қылды	много работал с ним
3626.	كۆپ مال	көп мал	көп мал	много имущества
3627.	كۆپ نېمە بېردى انقه	көп неме берді анқа	оған көп нәрсе берді	дал ему много вещей
3628.	كۆپ اولان لىق خاتون	көп оғланлық хатун	көп балалы әйел	многодетная женщина
3629.	كۆپ اولجه القوجى اير	көп олджа алғучы ер	көп олжа алушы еркек	мужчина, получающий большую добычу
3630.	كۆپ رحم قىلغۇچى	көп раһім қылғучы	көп рақым қылушы	очень милосердный
3631.	كۆپ ساقلادى تى	көп сақлады аны	оны көп сақтады	сильно охранял его
3632.	كۆپ سەويندى	көп севінді	көп қуанды	много радовался
3633.	كۆپ سوزلاغۇچى اير	көп сөзлегүчі ер	көп сөйлейтін (мылжын) еркек	болтливый мужчина
3634.	كۆپ سوزلادى	көп сөзледі	көп сөйледі	много сказал
3635.	كۆپ سو	көп су	көп су	много воды
3636.	كۆپ سولۇغ بولدى ارىق	көп сулуғ болды арық	арықтың суы көп болды	арық стал многоводным
3637.	كۆپ سولۇق بولدى قودۇق	көп сулуқ болды қудуқ	құдықтың суы көп болды	колодец стал многоводным
3638.	كۆپ سولۇق قودۇق	көп сулуқ қудуқ	құдықтың суы көп	обильный водою колодец
3639.	كۆپ سۈتلۈك	көп сүтлүк	сүті көп	дающая много молока
3640.	كۆپ سۈتلۈك بولدى توشى تۈه	көп сүтлүк болды тіші төе	жас түйе сүтті болды	верблюдица стала давать много молока
3641.	كۆپ تيرلار ات	көп терлер ат	көп терлейтін (тершіл) ат	сильно потеющая лошадь
3642.	كۆپ نغورور خاتون	көп тұғурур хатун	көп туатын әйел	многорожаящая женщина

3643.	كۆپ تۇرماقلىق تېلەدى اندىن	көп турмақлік тіледі андын	оның көп (ұзағырақ) тұрақтауын сұрады	просил его быть много
3644.	كۆپ تېلەدى نېمە نى	көп тіледі немені	нәрсені көп тіледі	очень хотел вещь
3645.	كۆپ اولۇغ تېنار كوشى	көп улуг тынар кіші	көп те ұзақ демалатын кісі	человек, много и усиленно отдыхающий
3646.	كۆپ خېر قىلغۇچى اير	көп хайыр қылқучы ер	көп кайыр қылушы ерек	много добра делающий мужчина
3647.	كۆپ ھلاک قىلغۇچى اير	көп Һелак қылғучы	көп жауыздық қылушы	мужчина, являющийся виновником многих смертей
3648.	كۆپ چىرىك	көп черік	көп әскер	многочисленное войско
3649.	كۆپرۈك	көпрук	көпір	мост
3650.	كۆپتى قارىنى	көпті қарыны	қарны күпінді	его брюхо вздудось
3651.	كۆپتى تىرىد	көпті тирид	ашыма көтерілді	хлебная похлебка вздудась
3652.	كۆپۈكلەدى نېنىك ايگى قېراشى اھزى	көпүкленді ағзының қырағы	аузының екі езуі көбіктенді	пенились оба края его рта
3653.	كۆپۈكلەدى نېنىكيز	көпүкленді теңіз	теңіз көбіктенді	море пенилось
3654.	كۆر	Көр	көр, соқыр, загнип	слепой
3655.	كۆر كۆز	көр көз	соқыр көз	слепые глаза
3656.	كۆر قىلدى كۆزى نى	көр қылды көзіні	көзін соқыр қылды	сделал его глаза незрячими
3657.	كۆر قىلدى تېنگرى الېنىك كۆزىنى	көр қылды тенгірі аның көзіні	тәңірі оның көзін соқыр қылды	тенгри сделал его глаза незрячими
3658.	كۆر خاتۇن	көр хатун	соқыр әйел	слепая женщина
3659.	كۆرگۈزدى انقا	көргүзді анқа	оған көрсетті	показал ему
3660.	كۆرگۈزدى انقا نېمە نى	көргүзді анқа немені	оған нәрсені көрсетті	показал ему вещь
3661.	كۆرگۈزدى انى	көргүзді аны	оны көрсетті	показал его
3662.	كۆرگۈزدى كېلىن نى ايرى كا ياساپ	көргүзді келінні еріге йашап	келінді еріне (күйеуіне) жасандырып көрсетті	монг. украшающий показал невесту мужу, тюрк. украсив, показал невесту ее мужу
3663.	كۆرگۈزدى ايىك كە	көргүзді ітке	ітке көрсетті	показал собаке
3664.	كۆرگۈچى بولدى انى	көргүші болды аны	оны көретін қылды	сделался видящим его
3665.	كۆرگۈچى بولدى ايىشكە	көргүші болды ішке	іске күзетші болды	сделался смотрящим на работу
3666.	كۆردى	көрді	көрді	видел

3667.	كوردى انى	көрді аны	оны көрді	увидел его
3668.	كوردى انى قان بورد	көрді аны філан йерде	оны осындай жерде көрді	увидел его в таком-то месте
3669.	كوردى اوت نى	көрді отны	отты көрді	увидел огонь
3670.	كوردى تيش لارنى	көрді тішлерні	тістерді көрді	увидел зубы
3671.	كوردىلار بىر بىرىنى	көрдилер бір біріні	бір-бірін көрді	они видели друг друга
3672.	كوردىم انى اشقارا	көрдім аны ашқара	оны анық көрді	я увидел его явно
3673.	كوره كوردى نيمه نى	көре оятурды немені	нәрсені көріп отырды	сидел, видя вещь
3674.	كوراشنى انىنگ بىرله	көрешті анын бірле	онымен күресті	боролся с ним
3675.	كوراشنى لار	көрештілер	олар күресті	боролись
3676.	كورگ لوگ بولدى خاتون	көрклүк болды хатун	эйел көрікті болды	женщина стала красивой
3677.	كورگ لوگ اير	көрклүк ер	көрікті еркек	красивый мужчина
3678.	كورگ سىز	көркісиз	көркісиз	некрасивый
3679.	كورگ سىز بولدى يوزى	көркісиз болды йүзі	жүзі көркісиз болды	лицо его стало некрасивым
3680.	كورگ سىز بولدى ايش	көркісиз болды іш	іс берекесіз болды	работа стала некрасивой
3681.	كورگ سىز ايتى انى	көркісиз етті аны	оны көркісиз етті	сделал его некрасивым
3682.	كورگ سىز يوزلوگ	көркісиз йүзлүк	көркісиз жүз (бет)	с некрасивым лицом
3683.	كورگ سىز قىلدى تىنگرى انىڭ يۈزىنى	көркісиз қылды тенгри аның йүзіні	тәңірі оның жүзін көркісиз қылды	тенгри сделал его лицо некрасивым
3684.	كورگ سىز خاتون	көркісиз хатун	көркісиз әйел	некрасивая женщина
3685.	كورمىن بولدى	көрмес болды	соқыр болды	стал слепым
3686.	مورته جبه	көрте джебе	сауыт	латы (м.)
3687.	كوروك	көрүк	көрік	мехи
3688.	كوروككندى انكا	көрүкенді	көріктенді	стал ему красив
3689.	كوروكلوگ اير	көрүмлүк ер	көрікті еркек	красивый мужчина
3690.	كوروكلوگ براتتى انى تىنگرى	көрүклүк йаратты аны тенгри	тәңірі оны көрікті жаратты	тенгри создал его красивым
3691.	كورومچى بولدى انكا	көрүмчі болды анга	оған қараған болды	притворился будто смотрит на него
3692.	كورونگان نيمه	көрүнген неме	көрінген нәрсе	показавшаяся (или увиденная) вещь
3693.	كوروندى انكا	көрүнді анга	оған көрінгендей болды	показался ему
3694.	كوروندى انكا ايش	көрүнді анга іш	оған іс көрінді	работа ему показалась
3695.	كورونمىس بولدى اى	көрүнмес болды ай	ай көрінбейтін болды	месяц стал невидим
3696.	كورونىشلار بىر بىرى بىله	көрүншілер бір бірі біле	олар бір-бірін көрді	монг. доставили друг другу, тюрк. свиделись друг с другом
3697.	كوروب تورمىن سنى	көрүптүрмен сені	сені көріп тұрмын	я увидел тебя

3698.	كوروشنى انقا	көрүшті анқа	оған кездесті	увиделся с ним
3699.	كوساۋ بىرلا اوت ئى بولغادى	көсеуі бірле отны булғады	отты көсеумен қозғады	помешал огонь кочергой
3700.	كوساۋ	көсу	көсеу	кочерга
3701.	كوت	көт	көт	pates
3702.	كوت تېگراسى	көт тегресі	көттің айналасы	задние щеки
3703.	كوت تېشۋىكى ئېنىك تېگراسى	көт тешүкінің тегресі	көттің тесігінің айналасы	окружность заднего прохода
3704.	كوت اېچى	көт іші	көттің іші	внутренность pates
3705.	كوتارگان سيواندوردى ئى	көтерген сеvindүрді аны	оны күйініш қуандырды	гнев радовал его
3706.	كوتاردى ئى يەردىن	көтерді аны йердін	оны жерден көтерді	поднял его с земли
3707.	كوتاردى ئىنىك ساغناماغىنى	көтерді аның сағынмағыны	оның көңіл күйін көтерді	поднял его настроение
3708.	كوتاردى يازۋىقى	көтерді йазуқны	күнәдан арылды	снял грех
3709.	كوتاردى يازۋىقى	көтерді йазуқны	күнәдан арылтты	снял с него грех
3710.	كوتاردى ياراللىقى	көтерді йаралықны	жаралыны көтерді	поднял раненного
3711.	كوتاردى يىل بولوت ئى	көтерді йел булутны	жел бұлтты көтерді	ветер поднял тучу
3712.	كوتاردى نېمە ئى	көтерді немені	нәрсені көтерді	поднял вещь
3713.	كوتاردى نېمە ئى اوچاسى قا	көтерді немені учасықа	нәрсені арқасына көтерді	поднял вещь себе на спине
3714.	كوتاردى تورىن دېن	көтерді орындын	орынан көтерді	поднял с места
3715.	كوتاردى تاككى	көтерді такні	жүзім бұтағын көтерді	поднял виноградную лозу
3716.	كوتاردى تون ئى	көтерді тонны	тонды көтерді	поднял шубу
3717.	كوتاردى تولك ئى	көтерді төлүкні	төлемді көбейтті	повысил плату
3718.	كوتاردى لاز	көтерділер	олар көтерді	подняли
3719.	كوتوردى ئانا اولان ئى	көтүрді ана оғланны	ана баласын көтерді	мать няньчила ребенка
3720.	كوتوردى ئى	көтүрді аны	оны көтерді	поднял его
3721.	كوتوردى باشى ئى	көтүрді башыны	басын көтерді	поднял свою голову
3722.	كوتوردى تاش ئى	көтүрді ташы	тасты көтерді	поднял камень
3723.	موققه	көфте	тартылып жұмарланған ет (фрикадельки)	фрикадельки
3724.	كۈه كېدى	көһе кийді	көбе киді	надел панцырь
3725.	كۈهلىك اير	көһелік ер	көбедегі еркек	мужчина в панцыре
3726.	كۈهچى	көһечі	көбеші	изготавливающий латы (м.)
3727.	كۈچ	көч	көш	перекочевка
3728.	كۈچ	көч	көш	кочевка
3729.	كۈچ قىلدى	көч қылды	көшті	откочевал
3730.	كۈچ قىلدى ظلم	көч қылды залім	залым көшті	жестокий перекочевал
3731.	كۈچە اشى	көче аш	көже ас	жидкая каша
3732.	كۈچە اوستۈگە قوپارغان ايو	көче үстүге қопарған ев	көшеге салынған үй	выстроенный на улице дом

3733.	كۆچتى	көчті	көшті	откочевал
3734.	كۆچتى يەردىن	көчті йердін	жерден көшті	откочевал из местности
3735.	كۆچتى اوريدىن	көчті орындын	орнынан көшті	прекочевал с места
3736.	كۆچوردى انى	көчүрді аны	оны көшірді	переселил его
3737.	كۆشەگە	көшеге	сәукеле	фата невесты
3738.	كۆواندى يورۇيدى	күвенді йүрүрде	жүрерде күпінді (мактанды)	хвастался во время ходьбы
3739.	كۆوندىم اول ايش بيله فلان كىشىگە	күвендім ол іш биле флан кішіге	ол осындай кісіге ісімен мактанды	я хвастался перед таким-то человеком той работой
3740.	كۆوانه يورۇيدى	күвене йүріді	күпіне жүрді	шел и хвастался
3741.	كۆوانه يورۇيدى تون اېچىندا	күвене йүріді тон ішінде	тонмен күпіне жүрді	шел хвастливо в шубе
3742.	كۆوانمەك	күвенмек	күпіну (мактану)	хвастаться
3743.	كۆوانىپ يورۇيدى	күвеніп йүрүді	күпініп жүрді	шел и хвастался
3744.	كۆوانشى ئېلىك بېرلا	күвенішті аның бірле	онымен бірге күпіністі	хвастался перед ним
3745.	كۆدانوك من ائىتك بېرله	күденүк мен аның бірле	мен онымен бірге...	я с ним ...
3746.	كۆز	күз	күз	осень
3747.	موز چاقى	күз чақы	күз шағы	осеннее время
3748.	كۆيگەن	күйген	күйген	сгоревший
3749.	كۆيگوردى انى كۆن	күйдүрді аны күн	оны күн күйдірді	монг. его опалило солнцем, тюрк. его жгло солнце
3750.	كۆيگوردى انى ايسىغ	күйдүрді аны ысығ	оны ыстық күйдірді	жар спалил его
3751.	كۆيگوردى انى ايش	күйдүрді аны іш	оны іс ойландырды	работа заботила его
3752.	كۆيگوردى تون يوشۇمى كۆن ئى	күйдүрді йүғучы тонны	жуушы тонды күйдірді	прачка сожгла одежду
3753.	كۆيگوردى قايغى انى	күйдүрді қайғы аны	оны қайғы күйдірді	печаль снедала его
3754.	كۆيگوردى قايغى كۆنكلېنى	күйдүрді қайғы көңліні	қайғы жүрегін күйдірді	печаль жгла его сердце
3755.	كۆيدى	Күйді	күйді	сгорел
3756.	كۆيدى انكا	күйді анга	одан күйді	загорелся от него
3757.	كۆيدى اچىغدىن	күйді ачығдын	реништен күйінді	досадовал от огорчения
3758.	كۆيدى اوت قا	күйді отқа	отқа күйді	сгорел в огне
3759.	كۆيه توشدى طعم ده	күйе түшді туғмада	тағамға күйе түсті	в пищу попала сажа
3760.	كۆيو	күйеу	күйеу	зять
3761.	كۆكرادى ارسلان	күкреді арслан	арыстан күркүреді	лев рычал
3762.	كۆل	күл	күл	пепел
3763.	كۆلاه كېيوردى انكا	күлаһ кийдүрді анга	оған қалпақ кидірді	надел на него колпак
3764.	كۆلاه كېيدى	күлаһ кийді	қалпақ киді	надел колпак

3765.	كۆلده پيشوركان ايتماك	күлде пішүрген етмек	күлге пісірілген нан	печеный в золе хлеб
3766.	كۆلدوردی اسی	күлдүрді аны	оны күлдүрді	монг. посмеялся ему, торж. рассмешил его
3767.	كۆلدورور نومه	күлдүрүр неме	күлкілі нәрсе	смешная вещь
3768.	كۆلدی	күлді	күлді	смеялся
3769.	كۆلار تيش	күлөр тіш	күлкілі тіс	смеющиеся зубы
3770.	كۆلوك كته	күлүк келе	күлік ат	скакун
3771.	كۆلوم سوندی	күлүмсүнді	мырс етті (миығынан күду)	усмехнулся
3772.	كۆلوم سيدی	күлүмсіді	күлімсїреді	улыбнулся
3773.	كۆلوشنى ائنيك بيرله	күлүшті аның бірле	онымен бірге күлді	пересмеивался с ним
3774.	كۆمك	күмек	тобыр (көмек)	толпа (или помощь)
3775.	كۆموش نى	күмүшні	күмісті	серебро (accusat.)
3776.	كۆموش	күміш	күміс	серебро
3777.	كۆموش بيرله	күміш бірле	күміспен	с серебром
3778.	كۆموش بيرله يالدوزلاغان يۈگن	күміш бірле йалдузлаган йүген	күміс жалатқан жүген	посеребренная узда
3779.	كۆموش يۈزۈك ايلماك سالدى	күміш йүзүк елікке салды	көлына күміс жүзік салды	надел на свою руку серебряное кольцо
3780.	كۆموش سحاق	күміш сачак	күміс шашак	серебряная бахрома
3781.	كۆموش تپشى	күміш тепші	күміс ыдыс	серебряное блюдо
3782.	كۈن	күн	күн	солнце, день
3783.	كۈن آى	күн ай	күн мен ай	солнце и месяц
3784.	كۈن اشا توتار ايسىتماق	күн аша тутар ысытмак	күн ара соғар безгек	лихорадка, возвращающаяся через день
3785.	كۈن اشا توتتى ايسىتماق	күн аша тутты ысытмак	безгек күн ара соқты	лихорадка продержалась больше дня
3786.	كۈن باتار يېلى	күн батар йелі	күнбатыс жел	западный ветер
3787.	كۈن باتار يېر	күн батар йер	күнбатыс	запад
3788.	كۈن باتار يېرلارى	күн батар йерлері	батыс елдері	западные страны
3789.	كۈن باتار سارى يېتى	күн батар сары йетті	батысқа дейін жетті	достиг запада
3790.	كۈن باتماققا يايوشتى	күн батмаққа йаюшты	күн бата бастады	солнце начало заходить
3791.	كۈن اوبلى	күн еввелі, күн ауели	бір күн бұрын	день тому назад
3792.	كۈن كوجوروب فلان ايش قىلدى	күн кечүрүп фїлан іш қылды	осындай істі күн өткізіп істеді	он сделал такую-то работу, проводя день
3793.	كۈن توغار يېلى	күн тоғар йелі	күншығыс жел	восточный ветер
3794.	كۈن توغار يېر	күн тоғар йер	күншығыс	место восхода солнца
3795.	كۈن توغار يېرلارى	күн тоғар йерлері	шығыс елдері	восточные страны
3796.	كۈن توغدى	күн тоғды	күн шықты	солнце взошло

3797.	كونكا تاپشۇچى	күнге тапынгучы	күнге табынушы	солицепоклонник
3798.	كوندا كىيەر تون	күнде кийер тон	күнде кьер тон	ежедневно надеваемая шуба
3799.	كوندا ئوتتار ايسىتماق	күнде тутар ысытмақ	күнде соғар безгек	ежедневная лихорадка
3800.	كوندا ايسىغ يىل	күнде ысығ йел	күндізгі ыстық жел	горячий ветер днем
3801.	كونداكى ئونى ئى كىدى	күндекі тонын кийді	күндізгі тонын киді	монг. свою дневную шубу в шубы, тюрк. надел свою дневную шубу
3802.	كۈنجۈد	күнджид	күнжит	күнджут
3803.	كۈنجۈد ياغى	күнджид йағы	күнжит майы	күнджутное масло
3804.	كۈنجۈد اونى	күнджид уны	күнжит уны	күнджутная мука
3805.	كۈندۈزۈن بۇرۇدى مۇسافىر	күндүзүн йүрүді музафыр	саяхатшы күндіз жүрді	путешественник шел днем
3806.	كۈنەس بولدى كۈنەس	күнес күнеш болды күнмиз	күнімиз күнесте ыстық болды	наше солнце стало жарким
3807.	كۈنەس كۈن	күнес күн	ыстық күн	жаркое солнце
3808.	كۈنەشده اولتۇردى	күнешде олтурды	күнесте отырды	сидел на солнце
3809.	كۈنەشلىك	күнешлік	күнестік	солнечный
3810.	كۈنەشده اولتۇردى	күнеште олтурды	күнесте отырды	сидел на солнце
3811.	كۈننىڭ قوتانى	күннің қотаны	күннің айналуы	круговращение солнца
3812.	كۈن ئېلىك توراكى	күннің теверекі	күннің шеңбері	солнечный диск
3813.	كۈنى	күні	қызғаныш	ревность
3814.	كۈنى لادى خاتون ئى فېلان كېلىدى دىن	күніледі хатунны філан кішідін	эйслін осындай кісіден қызғанды	приревновал женщину к такому-то человеку
3815.	كۈنىك	күн	күн	рабыня
3816.	كۈپ	күп	кыш құмыра	глиняный кувшин
3817.	كۈرۈر تورار يەر	күр турар йер	тұрар жер	брешь
3818.	كۈرۈك	күрек	күрек	лопата
3819.	كۈرۈكۈرۈك	күркүрк	күркірек	название какого-то животного
3820.	كۈرۈن تامۇر	күрүн тамур	күре тамыр	шейная артерия
3821.	كۈچ	күч	күш	сила
3822.	كۈچ بېردى ئاقە مال بېرلە	күч берді аңқа мал бірле	оған мүлікпен көмектесті	помог ему имуществом
3823.	كۈچ بولدى ايلنكا	күч болды елге	елге күш болды	стал в тягость народу
3824.	كۈچ بېلە تارتى انى سلطان سارى	күч біле тартты аны султан	оны сұлтанға күшпен тартты	силою потащил его к султану
3825.	كۈچ بېرلە بېردى ئاقە اول اېلىنى	күч бірле берді аңқа ол ішні	ол істі оған күшпен берді	насильно дал ему ту работу
3826.	كۈچ بېرلە تېلادى انىدىن اول ئومە	күч бірле тіледі аңдын ол немее	ол нәрсені одан күшпен талап етті	требовал у него ту вещь силою

3827.	كۈچ بىرلە تىلەدى اندىن ھاجەت نى	күч бірле тіледі андын һаджетні	одан қажеттіні күшпен талап етті	силоу требовал у него необходимый предмет
3828.	كۈچ بىرلەن آدى اندىن نېمە نى	күч бірлен алды андын немені	одан нәрсені күшпен алды	взял у него вещь силой
3829.	كۈچ قىلدى اتقا	күч қылды анга	оған күш көрсетті	притеснял его
3830.	كۈچلەنگەن	күчеген	күшпенген	напрягавшийся
3831.	كۈچلەدى	күчледі	күштеді	совершил насилие
3832.	كۈچ لاندوردى اتى	күчлендүрді аны	оны күшөндірді	заставил его напрягаться
3833.	كۈچ لاندى	күчленді	күшті болды	стал сильным
3834.	كۈچلەدى اتى فىلان ايشكە	күчледі аны фйлан ішке	оны осындай іске күштеді	принудил его к такой-то работе
3835.	كۈچ لۈك ديو	күчлүк дев	күшті дню	сильный див
3836.	كۈچ لۈك يارنى اتى تېنگرى	күчлүк йаратты аны тенгри	тәңірі оны күшті (қылып) жаратты	тенгри создал его сильным
3837.	كۈچ لۈك قىلدى اتى	күчлүк қылды аны	оны күшті қылды	сделал его сильным
3838.	كۈچ لۈك قىلدى اتى اول ايشكە	күчлүк қылды аны ол ішке	оны ол іске күшті қылды	сделал его сильным для той работы
3839.	كۈچ لۈك قىلدى تېنگرى يورلگىنى	күчлүк қылды тенгри аның йүрекіні	тәңірі оның жүрегін күшті қылды	тенгри сделал его сердце сильным
3840.	كۈچ لۈك ايىنگەن	күчлүк інген	күшті інген	сильная верблюдица
3841.	كۈچ سىز بولدى	күчсыз болды	әлсіз болды	стал бессильным
3842.	كۈچۈك	күчүк	күшік	щенок
3843.	كۈچ	күз	киз	войлок
3844.	كۈچ قاپتان	күз қаптан	киз кім	войлочное одеяние
3845.	كۈچ چادر	күз чадур	киз шатыр	войлочный шатер
3846.	كۈچى	Күзчі	кизші	кошемник
3847.	كۈچوردى انقه تون	күйдүрді анқа тон	оған тон кигізді	надел на него шубу
3848.	كۈچوردى اتى	күйдүрді аны	оны кидірді	надел то
3849.	كۈچى	күйді	киді	надел
3850.	كۈچى تون نى	күйді тонны	тонды киді	надел шубу
3851.	كۈچى تون	күйер тон	киер тон	шуба для надевания
3852.	كۈچىك	күйк	киік	дикая коза
3853.	كۈچىك تېشى	күйік тіші	киіктің тісі	зуб ключа
3854.	كۈچىك دور	күйік дурр	киік бұл	кто такой
3855.	كۈچىك قىلدى نېمە دىن اوزكا نېمە بىرلە	күйік қылды немедін өзге неме бірле	нәрседен басқа нәрсемен емеурін жасады	сделал ему намек другую вещь
3856.	كۈچىك	күйік	киік	пупок
3857.	كۈچىك توتتى اندىن	күйік тутты андын	оған кектенді	отомстил ему
3858.	كۈچىك لۈك اير	күйік лүк аир	кекшіл еркек	злопамятный мужчина
3859.	كۈچىك بولدى ايلاق	күйік болды айлақ	аяғы күйік болды	чашка стала грязной

3860.	кйр болды айыкы	кйр болды елкі	колы кйр болды	его руки стали грязными
3861.	кйргюзди аны	кйргюзди аны	оны кйргизди	ввел его
3862.	кйргучи ер	кйргучи ер	кйруши еркек	входящий мужчина
3863.	кйрди	кйрди	кйрди	вошел
3864.	кйрди анын бирле	кйрди анын бирле	онымен бирге кйрди	вошел с ним
3865.	кйрди анын бирле ишде	кйрди анын бирле ишде	иске онымен бирге кйрди	приступил с ним к работе
3866.	кйрди аир тйкен койк ка	кйрди ер тйкенликке	еркек тйкенекке кйрди	мужчина вошел в колючие заросли
3867.	кйрди йерге	кйрди йерге	елге кйрди	вошел в страну
3868.	кйрди намазга	кйрди намазга	намазга кйрди	приступил к намазу
3869.	кйрди сарайка	кйрди сарайка	сарайга кйрди	вошел во дворец
3870.	кйрди сөзге	кйрди сөзге	келди	согласился
3871.	кйрди сууга	кйрди сууга	сууга түшти	выкупался (досл. вошел в воду)
3872.	кйрди тйкен айкакыга	кйрди тйкен айкакыга	аягына тйкен кйрди	в его ногу вонзилась колючка
3873.	кйрди шехерлерде	кйрди шехерлерде	калаларга кйрди	вошли в городах
3874.	кйрди ишке	кйрди ишке	иске кйрди	приступил к работе
3875.	кйрди шехерде	кйрди шехерде	олар калага кйрди	вошли в городе
3876.	кйрлик	кйрлик	кйр	грязный
3877.	кйрлик болды	кйрлик болды	кйр болды	стал грязным
3878.	кйрлик	кйрлик	кйрлик	ресницы
3879.	кйрлик орны	кйрлик орны	кйрлик айналасы	область ресниц
3880.	кйрпй	кйрпй	кйрпй	еж
3881.	кйрпич	кйрпич	кйрпич	кирпич-сырец
3882.	кйрпич бирле койбог бирле койбог	кйрпич бирле койбог бирле койбог	кйрпичпен каланган кудук	сооруженный из кирпича колодец
3883.	кйрпич бирле койбог койбог	кйрпич бирле койбог койбог	кудукты кйрпичпен калады	воздвиг колодец из кирпича
3884.	кйрпиччи	кйрпиччи	кйрпиччи	делающий кирпичи
3885.	кйрди калы بازارга ساتмак учун	кйрди калы базарка сатмак учун	малды базарга сату үшін кйргизди	привел скотину на рынок для продажи
3886.	кйрпич	кйрпич	адырна	тетива
3887.	кйрпич такты йайга	кйрпич такты йайга	садакка адырна керди	натянул на лук тетиву
3888.	кйтап	кйтап	кйтап	книга
3889.	кйтап ебтер	кйтап ебтер	сынган кйтап	книга сломана
3890.	кйтап қырағы	кйтап қырағы	кйтаптын қыры	край книги
3891.	кйтап ичинде фйлан неме бар	кйтап ичинде фйлан неме бар	кйтапта осындай нәрсе бар	в книге есть такая-то вещь
3892.	кйтапда кйрүр ол немені	кйтапда кйрүр ол немені	кйтапка ол нәрсе кйрди	в книгу вошел ту вещь
3893.	кйтап ны озга бирле	кйтапны өзге бирле	кйтапты өзге нәрсемен	книгу с другою вещью

3894.	کتاب نونک قالين لوق	кітабның қалыңлық	кітаптың қалыңдығы	толщина книги
3895.	کوچېرک	кічік	кіші (кішкентай)	маленький
3896.	کوچېرک اړيک	кічік арық	кіші арық	маленький арық
3897.	کوچېرک بالټو	кічік балту	кішкентай балта	маленький топор
3898.	کوچېرک باليک	кічік балық	кішкентай балық	маленькая рыба
3899.	کوچېرک باشليک کوشی	кічік башлык кіші	кішкентай басты кісі	человек с маленькой головой
3900.	کوچېرک پاستی پورماگده	кічік башты йүрмекде	жүргенде майдалап басты	делал в ходьбе мелкие шаги
3901.	کوچېرک پورون لوق اير	кічік бурунлук ер	кішкентай мұрынды еркек	мужчина с маленьким носом
3902.	کوچېرک پاستو غی	кічік йастуғы	кішкентай жастығы	его маленькая подушка
3903.	کوچېرک پاستوق	кічік йастук	кіші жастық	маленькая подушка
3904.	کوچېرک پاشليک	кічік йашлык	жас кезде	в малом возрасте
3905.	کوچېرک کيمه	кічік кеме	кішкентай қайық	маленькая лодка
3906.	کوچېرک کوردی انی	кічік көрді аны	оны жассынды (елемеді)	смотрел на него с пренебрежением
3907.	کوچېرک کونک	кічік күн	кіші күн	маленькая служанка
3908.	کوچېرک کوب	кічік күп	кішкентай құмыра	маленький кувшин
3909.	کوچېرک کوی	кічік қой	кішкентай қой	маленькая овца
3910.	کوچېرک کومورسا	кічік қомурсқа	кішкентай құмырсақа	маленький муравей
3911.	کوچېرک کورده	кічік қудуға	кішкентай ыдыс	маленький сосуд
3912.	کوچېرک کورل	кічік құл	кіші құл	маленький раб
3913.	کوچېرک کورلاټليک کوشی	кічік қулықлык кіші	кішкентай құлақты кісі	человек с маленькими ушами
3914.	کوچېرک کوش کوروشی چيکتی تيريسیگه	кічік қуш қуйруғы чықты терісіге	денесіне кішкентай жара шықты	монг. на его теле появилась маленькая язва
3915.	کوچېرک کوشلار	кічік қушлар	кішкентай құс	маленькие птицы
3916.	کوچېرک او ٸلان	кічік оғлан	кішкентай ұл бала	маленький мальчик
3917.	کوچېرک ساٸال	кічік сақал	кішкентай сақал	маленькая борода
3918.	کوچېرک سانديک	кічік сандук	кішкентай сандық	маленький ларец
3919.	کوچېرک تاغ	кічік тағ	кішкентай тау	маленькая гора
3920.	کوچېرک توت	кічік тут	кішкентай тұт ағаны	маленькое тутовое дерево
3921.	کوچېرک توش	кічік тіш	кішкентай тіс	маленький зуб
3922.	کوچېرک توشليک	кічік тішлік	кішкентай тісті	имеющий мелкие зубы
3923.	کوچېرک توشليک بولدی	кічік тішлік болды	кішкентай тісті болды	стал с мелкими зубами
3924.	کوچېرک انجو	кічік інчы	кішкентай інжу	маленькая жемчужина
3925.	کچيم	кічім	аттың сауаты	конская кирасса (м.)

3926.	кіш	кіш	булғын	соболь
3927.	кішан қойған есі	кішен қойған есі	кісенделген	закованный
3928.	кішан урды атқа	кішен урды атқа	атты тұсады	ножные пути на лошади
3929.	кішнәді ат лаша	кішнәді ат лаша	ат кісінеді	лошадь ржала
3930.	кішмеш	кішмеш	мейіз	изюм
3931.	кішнәді ат	кішнәді ат	ат кісінеді	лошадь ржала
3932.	кіші	кіші	кісі	человек
3933.	кіші бойун бағыны	кіші бойун бағыны	кісі мойын байламын	монг. шею свою свой, тюрк. человек свою шейную повязку
3934.	кіші өлдүргүчі чөл	кіші өлдүргүчі чөл	кісі өлтірер шөл	пустыня, губительная для людей
3935.	кіші сатар йер	кіші сатар йер	кісі сатар жер	место торговли людьми
3936.	кішіге	кішіге	кісіге	человеку
3937.	кішінің бір йаны	кішінің бір йаны	кішінің бір жаны	одна сторона человека

- Қ -

3938.	қабадылар аны	қабадылар аны	оны қоршады	монг. окружили народ, тюрк. окружили его
3939.	қабақ	қабақ	асқабақ	тыква
3940.	қабақ йапрағы	қабақ йапрағы	асқабақтың жапырағы	листья тыквы
3941.	қабарған елік	қабарған елік	қабарған (ісінген) қол	распухшая рука
3942.	қабарды елік	қабарды елік	қол қабарды	рука распухла
3943.	қабарды елікі	қабарды елікі	қолы қабарды	его рука распухла
3944.	қабул болсун санқа йахшы бахтлық	қабул болсун санқа йахшы бахтлық	саған жақсы ғұмыр қабыл болсын!	да будет тебе разрешена добрая судьба!
3945.	қабул қылған	қабул қылған	қабыл қылған	согласившийся
3946.	қабул қылды	қабул қылды	қабыл қылды	согласился
3947.	қабул қылды тенгірі аның һаджджыны	қабул қылды тенгірі аның һаджджыны	тәңірі оның қажылығын қабыл қылды	бог дал согласие на его паломничество
3948.	қабурғаның орта еті	қабурғаның орта еті	қабырғаның аралық еті	мясо, находящееся между ребрами
3949.	қаууғы ташлық	қаууғы ташлық	қуығында тас бар	его пузырь с камнями
3950.	қаууғы ташлық болды ер	қаууғы ташлық болды ер	қуығында тас бар еркек	мужчина стал иметь камни в мочевом пузыре
3951.	қаууқ	қаууқ	қуық	мочевой пузырь
3952.	қавун	қавун	қауын	дыня

3953.	قارون قابۇغى	кавун қабуғы	қауынның қабығы	корка дыни
3954.	قارون لوق	кавуллуқ	қауындық (қауынның жүйегі)	дынная гряда
3955.	قاوردى بىداى نى تابدا	кавурды бугдайны табада	бидайды табада куырды	поджарил пшеницу на сковородке
3956.	قاورچاق لوق بىدا	кавурчаклық бақа	тасбақа	черепаха
3957.	قاغاسنى اوردى اتىمچى	қағазні урды атымчы	мерген қағазды атты	стрелок пробил бумагу
3958.	قاغاسنى ايشدا	қадаға қылды іште	істі қадағалады	проявил заботливость в работе
3959.	قادادو	кададу	кадалы	на скале (м.)
3960.	قادچرى	қаджарчы	жол сілтеуші	путеводитель (м.)
3961.	قادچىر	қаджыр	қаджыр	сказочная птица (м.)
3962.	قادوش تورو لوى	қадуштуруп той	үйлену тойы	свадебный пир
3963.	قادىرسىز ايد	қадырсыз ер	қадірсіз еркек	неуважаемый мужчина
3964.	قازان	қазан	қазан	котел
3965.	قازان كوپكى	қазан көпүкі	қазанның көбігі	накипь в котле
3966.	قازان قاراسى	қазан қарасы	қазанның күйесі	чернота котла
3967.	قازان قۇلاغى	қазан қулағы	қазанның қулағы	ручки котла
3968.	قازان ايدى	қазан іді	қазанның ісі	запах котла
3969.	قازغاندى يامانلىغىنى	қазғанды яманлығыны	жамандығын қазбалады	приобрел дурное
3970.	قازغاندى يامانلىقنى	қазғанды яманлықны	жамандықты қазбалады	приобрел дурное
3971.	قازغاندى مالنى	қазғанды малны	мүлікті алды	приобрел имущество
3972.	قازدى يىغاقنى	қазды йығачны	ағашты қазды	выкопал дерево
3973.	قازدى كۇدۇقنى	қазды кудуқны	қудықты қазды	копал колодец
3974.	قازىق اويدى اوشككە	қазық қойды ешікке	есікке қазық қақты	поставил кол в дверь
3975.	قازىنا ساتقۇچى	қазына сатғучы	сатғушы	продавец
3976.	قاياش	қайаш	туыс, туысқан	родственник
3977.	قايانشلىق	қайашлық	туыстық	родство
3978.	قايغۇ	қайғу	қайғы	горе
3979.	قايغۇ يەتكۈردى انىغا	қайғу йеткүрді аныға	оған қайғы әкелді	причинил ему горе
3980.	قايغۇدىن چىقاردى	қайғудың чығарды	қайғыдан арылтты	избавил от печали
3981.	قايغۇلۇق	қайғулұқ	қайғылы	печаль опечаленный
3982.	قايغۇلۇق بولدى اويىك اوجون	қайғулұқ болды аның үчүн	ол үшін қайғылы болды	стал от того печален
3983.	قايغۇلۇق بولدى فلان غە	қайғулұқ болды фланға	осыған қайғылы болды	опечалился тем-то
3984.	قايغۇلۇق ايد	қайғулұқ ер	қайғылы еркек	опечаленный мужчина
3985.	قايغۇلۇق بولدى نى	қайғулұқ қылды аны	оны қайғылы қылды	опечалил его

3986.	قايغۇلۇق قىلدى اول ايش	қайғулук қылды аны ол іш	ol is ony қайғылы қылды	та работа опечалила его
3987.	قايغۇلۇق قىلدى ايش	қайғулук қылды аны іш	is ony қайғылы қылды	работа печалила его
3988.	قايغۇردى انكا	қайғурды анка	оган қайғырды	опечалился этим
3989.	قايغۇسىز بولدى	қайғусыз болды	қайғысыз болды	стал беззаботным
3990.	قايغۇسىنى ايتتى انكا	қайғушыны айтті анга	оган қайғысын айтты	рассказал ему свое горе
3991.	قايغۇدىن كويگان	қайғудын күйген	қайғыдан күйінген	озабоченный горем
3992.	قايغۇدىن كويدى	қайғудын кийді	қайғыға кейіді	страдал от горя
3993.	قايغۇدى ازان خانان	қайнады қазан ғазан	казан қайнады	котел кипел
3994.	قايغۇدى ازان نى	қайнатты қазанны	қазанды қайнатты	вскипятил котел
3995.	قايغۇسى الار بارچا ايران لاردين	қайсы алар барча еренлердін	барша еркектерден қайсыны алар	который из нас (тюрк. тех) всех мужчин
3996.	قايغۇسى الاردين بارچا خاتون لار	қайсы алардын барча хатунлар	барша әйелдерден қайсыны алар	которые из них все женщины
3997.	قايغۇسى الاردين ايگى اير	қайсы алардын екі ер	екі еркек олардан қайсыны алар	которые из них оба мужчины
3998.	قايغۇسى الاردين ايگى خاتون	қайсы алардын екі хатун	екі әйел олардан қайсыны алар	которые из них обе женщины
3999.	قايغۇسى اير	қайсы ер	қайсы еркек	который мужчина
4000.	قايغۇسى خاتون	қайсы хатун	қайсы әйел	которая женщина
4001.	قايغۇسى	қайчы	қайшы	ножницы (м.)
4002.	قايغۇسى	қайық	қайық	лодка
4003.	قايغۇسى	қайын	қайын	родня по жене
4004.	قايغۇسى تا	қайын ата	қайын ата	тесть
4005.	قايغۇسى سينگل يا ايگى	қайын сиңіл йа егечі	қайын сиңілі не қалыңдық	невестки
4006.	قايغۇسى	қайыш	қайыс	ремень
4007.	قايغۇسى ايت	қақ ет	қақталған ет	сушеное мясо
4008.	قايغۇسى سو	қақ су	қақ су	лужа
4009.	قايغۇسى لادى ايت نى	қақлады етні	етті қақтады	валил мясо
4010.	قايغۇسى	қалам	қалам	перо (қалам)
4011.	قايغۇسى اويت لوجى	қалам арытқучы	қаламұшышы	очищающий перо
4012.	قايغۇسى باشى	қалам башы	қаламның басы	кончик пера (қалама)
4013.	قايغۇسى يوناړ كيزايىك	қалам йонар кезлік	қалам жонар кездік	перочинный нож
4014.	قايغۇسى كيسر ليمه	қалам кесер неме	қалам кесер нәрсе	нечто для отрезания қалама
4015.	قايغۇسى اوشاقي	қалам ушақы	қаламның жаңқасы	стружки қалама (т.е. обрезки и сор, получающийся при очинке)
4016.	قايغۇسى لايىق	қаламлық	қаламды	имеющий қалам
4017.	قايغۇسى چين	қалджақчын	тауешкі	самка дикой козы (м.)
4018.	قايغۇسى اندين	қалды андын	одан қалды	отстал от него

4019.	قالىپ بوشوور قازان	қалып қазан	пүшүрүр	қор-қор қайнатар қазан	котел для варки калья
4020.	قالقان بىرلا سىلگاتى اوزىنى كىتىن	қалқан сахлады андын	бірле өзіні	одан қалқанмен қорғанды	защищался от него щитом
4021.	قالقان يىساغۇچى	қалқан	Йасағучы	қалқан жасаушы	изготавливающий щиты
4022.	قالقان لىق اير	қалқанлық	ер	қалқанды еркек	вооруженный щитом мужчина
4023.	قالقان سىز اير	қалқансыз	ер	қалқансыз еркек	мужчина без щита
4024.	قالق بىر قە اوقشلتى يارماق لارى	қалқа	оқшатты Йармақларны	ақшаларды жалғанға ұқсатты	он принял деньги за фальшивые
4025.	قالق	қалтақ		азған (бұзылған) әйел	распутная женщина
4026.	قالقون ات	қалқун	ат	шәбдар	соловый конь
4027.	قالچاغاي باش	қалчағай	баш	тақыр бас	лысая голова
4028.	قالچاغاي باشلىق	қалчағай	башлық	тақыр басты	лысый, лысоголовый
4029.	قالچىغاي	қалчығай		тақыр, қылшықсыз	лысый
4030.	قالچىغاي بولدى	қалчығай	болды	тақыр бас болды	облысел
4031.	قالچىغاي خاتون	қалчығай	хатун	тақыр бас әйел	лысая женщина
4032.	قالىن	қалын		қалың	толстый
4033.	قالىن باغ لار	қалын	бағлар	қалың баулар	толстые связки
4034.	قالىن بولدى	қалын	болды	қалың болды	стал толстым
4035.	قالىن ايل	қалын	ел	қалың ел	многочисленный народ
4036.	قالىن كىمخا	қалын	кемха	қалың қамқа	толстая камиса
4037.	قالىن قاشلىق	қалын	қашлық	қалың қасты	имеющий густые брови
4038.	قالىن قاشلىق	қалын	қашлық	қалың қас	густобровый
4039.	قالىن قاشلىق بولدى	қалын	қашлық болды	қалың қасты болды	стал с густыми бровями
4040.	قالىن ايدى ساقى	қалын	қылды саяны	шашын қалың қылды	сделал волосы густыми
4041.	قالىن ساقال لىق بولدى	қалын	сақаллық болды	қалың сақалды болды	стал густобородым
4042.	قالىن توکۇغان	қалын	тоқуған	қалың мата	толстотканый
4043.	قالىن توکۇغان بولدى تون	қалын	тоқуған болды тон	тон қалың тоқылған болды	шуба стала толстотканой
4044.	قالىن لادى باش	қалынлады	Йаш	жас (сәби) толды (семірді)	младенец стал толст
4045.	قالىن لادى لىمبه	қалынланды	неме	нәрсе қалынлады	ведь утолстилась
4046.	قالىن لادى انقه	қалынлады	анқа	оған үлкейтті (қалыңдатты)	увеличил ему
4047.	قالمادى كوزى	қамалды	көзі	көзі соқыр болды	его глаза ослепило
4048.	قالمادى كوزلارى ميز	қамалды	көзлеріміз	көзіміз соқыр болды	наши глаза были ослеплены
4049.	قالمادى تيشلارى	қамалды	тіштері	тістері қамалды	его зубы притупились
4050.	قالماق تيش	қаммақ	тіш	тіссіз	беззубый
4051.	قالمورسقا	Қамурсқа		қамырсқа	муравей

4052.	قامورسقا تېشۈگى	قامورسقا تېشۈگى	قامورسقا تېشۈگى	قامورسقا تېشۈگى
4053.	قامورسقا تېشۈگى پوموتقاسى	قامورسقا تېشۈگى پوموتقاسى	قامورسقا تېشۈگى پوموتقاسى	قامورسقا تېشۈگى پوموتقاسى
4054.	قامچى	قامچى	قامچى	قامچى
4055.	قامچىلارنى سۇلتان	قامچىلارنى سۇلتان	قامچىلارنى سۇلتان	قامچىلارنى سۇلتان
4056.	قامچىلارنى كەلەنى	قامچىلارنى كەلەنى	قامچىلارنى كەلەنى	قامچىلارنى كەلەنى
4057.	قان	قان	قان	قان
4058.	قان باھا	قان باھا	قان باھا	قان باھا
4059.	قان باھا بەردى اولگىغا	قان باھا بەردى اولگىغا	قان باھا بەردى اولگىغا	قان باھا بەردى اولگىغا
4060.	قان باھا بەردى اولدورگۈچى	قان باھا بەردى اولدورگۈچى	قان باھا بەردى اولدورگۈچى	قان باھا بەردى اولدورگۈچى
4061.	قان باھا بەرمەك	قان باھا بەرمەك	قان باھا بەرمەك	قان باھا بەرمەك
4062.	قان باھاسى	قان باھاسى	قان باھاسى	قان باھاسى
4063.	قان كەلدى بولدى دىن	قان كەلدى بولدى دىن	قان كەلدى بولدى دىن	قان كەلدى بولدى دىن
4064.	قان كەلۈردى توق قان اوغلان	قان كەلۈردى توق قان اوغلان	قان كەلۈردى توق قان اوغلان	قان كەلۈردى توق قان اوغلان
4065.	قاناغات قىلغان	قاناغات قىلغان	قاناغات قىلغان	قاناغات قىلغان
4066.	قاناغات قىلدى از نېمە	قاناغات قىلدى از نېمە	قاناغات قىلدى از نېمە	قاناغات قىلدى از نېمە
4067.	قاناغات قىلدى كىلاڭ كوك اوت بىرلا سۇدىن	قاناغات قىلدى كىلاڭ كوك اوت بىرلا سۇدىن	قاناغات قىلدى كىلاڭ كوك اوت بىرلا سۇدىن	قاناغات قىلدى كىلاڭ كوك اوت بىرلا سۇدىن
4068.	قاناغات قىلدىم مەن	قاناغات قىلدىم مەن	قاناغات قىلدىم مەن	قاناغات قىلدىم مەن
4069.	قاناننىڭ پىشاغى	قاناننىڭ پىشاغى	قاناننىڭ پىشاغى	قاناننىڭ پىشاغى
4070.	قانغا بولغاشتى	قانغا بولغاشتى	قانغا بولغاشتى	قانغا بولغاشتى
4071.	قاندا	قاندا	قاندا	قاندا
4072.	قاندىردى مەن سۇدىن	قاندىردى مەن سۇدىن	قاندىردى مەن سۇدىن	قاندىردى مەن سۇدىن
4073.	قاندىردىم مەن	قاندىردىم مەن	قاندىردىم مەن	قاندىردىم مەن
4074.	قاندى سۇدىن	قاندى سۇدىن	قاندى سۇدىن	قاندى سۇدىن
4075.	قانغا بولغاشقان نېمە	قانغا بولغاشقان نېمە	قانغا بولغاشقان نېمە	قانغا بولغاشقان نېمە
4076.	قانقۇق	قانقۇق	قانقۇق	قانقۇق
4077.	قانلىقنى ئۆلدۈردى	قانلىقنى ئۆلدۈردى	قانلىقنى ئۆلدۈردى	قانلىقنى ئۆلدۈردى
4078.	قاننىڭ داغى ياش نىڭ ساجراقتى	قاننىڭ داغى ياش نىڭ ساجراقتى	قاننىڭ داغى ياش نىڭ ساجراقتى	قاننىڭ داغى ياش نىڭ ساجراقتى
4079.	قاننىڭ ئالدىدىن	قاننىڭ ئالدىدىن	قاننىڭ ئالدىدىن	قاننىڭ ئالدىدىن
4080.	قاڭ	قاڭ	قاڭ	قاڭ

4081.	قاپقارا	қап қара	қап-қара	совершенно черный (м.)
4082.	қапдағы аны	қапады аны	оны қамады	запер его
4083.	қапдағы аны душман	қапады аны душман	оны қамады дұшпан	враг запер его
4084.	қапақ	қапақ	қабақ	веко
4085.	қапдағы олар аны	қапдағылар аны	олар оны қамады	закрыли его
4086.	қапқан	қапқан	қабылан	тигр
4087.	қапқан йүзлүк ат	қапқан йүзлүк ат	қабылан түсті ат	конь тигровой масти
4088.	қапны беркетур қазуқ	қапны беркетур қазуқ	қапты бекітер қазуқ	гвоздь для укрепления мешка
4089.	қар	қар	қар	снег
4090.	қар йақды көкдін бізге	қар йақды көкдін бізге	бізге көктен қар жауды	на нас снега сыпался снег
4091.	қар салур йер	қар салур йер	қар салар жер (қар куресіні)	место, куда бросают снег
4092.	қар тутты аны	қар тутты аны	оны қар басты	снег держал его
4093.	қара	қара	қара	черный
4094.	қара алды деветдін	қара алды деветдін	дәуіттен сия алды	монг. взял много из чернильницы (если читать беке, то смысл тот же, что и тюркской фразы), тюрк. взял чернила из чернильницы
4095.	қара алу	қара алу	қара өрік	черная слива
4096.	қара ат	қара ат	қара ат	вороная лошадь
4097.	қара балчық	қара балчық	қара балшық	черная грязь
4098.	қара балчық болған булақ	қара балчық болған булақ	қара балшық болған булақ	источник, превратившийся в черную грязь
4099.	қара балчықлық болды булақ	қара балчықлық болды булақ	булақ қара балшықтанды	источник стал илистым
4100.	қара бәсан	қара бәсан	қара басқан	кошмар
4101.	қара башлық қой	қара башлық қой	қара басты қой	черноголовая овца
4102.	қара болды сач	қара болды сач	шаш қара болды	волосы стали черными
4103.	қара бугра	қара бугра	қара бура	черный верблюд
4104.	қара ерін	қара ерін	қара ерін	черные губы
4105.	қара ерінлік	қара ерінлік	қара ерінді	черногубый
4106.	қара йығач	қара йығач	қара ағаш	черное дерево
4107.	қара йылан	қара йылан	қара жылан	черная змея
4108.	қара көз	қара көз	қара көз	черные глаза
4109.	қара көзлүк	қара көзлүк	қара көзді	черноглазый
4110.	қара көзлүк болды	қара көзлүк болды	қара көзді болды	стал черноглазым
4111.	қара көн	қара көн	қара көн	черная сыромятная кожа
4112.	қара кілім	қара кілім	қара кілем	черный ковер

4113.	قارا قويدى نويىت كە	قارا كۆيدى	деуітке сия құйды	налил чернила в чернильницу
4114.	قارا قولاق	قارا кулак	сілеусін (қара құлақ)	рмысь
4115.	قارا قوروت	قارا курут	қарақұрт	сыр
4116.	قارا قويدى توننى	قارا كылды тонны	тонды қара кылды (боялды)	сделал шубу черной
4117.	قارا مونچاق	قارا мунчак	қара моншак	черные бусы (название каких-то ягод)
4118.	قارا توز	قارا тоз	қара тозан	черная пыль
4119.	قارا توتتى ايش	قارا тутты іш	іс тоқтады	остановился в работе
4120.	قارا توك	قارا түк	қара түк	черные волосы
4121.	قارا اول	қарағул	қарауыл	сторож (м.)
4122.	قارا دى ايلىنى	қарады елні	елге қарады	смотрел на народ
4123.	قاراموق	қарамуқ	қарамық	название сорной травы
4124.	قارانقو	қаранқу	қараңғы	темнота
4125.	قارانقو بولدى انقە كىچە	қаранқу болды анқа кече	оған түн қараңғы болды	ночь стала ему темной
4126.	قارانقو بولدى كىچە	қаранқу болды кече	түн қараңғы болды	ночь стала темной
4127.	قارانقو بولدى تىرانىكى	қаранқу болды тірілігі	тірлігі (өмірі) қараңғы болды	его жизнь стала мрачной
4128.	قارانقو كىچە	қаранқу кече	қараңғы түн	темная ночь
4129.	قارانقو قويدى تىنگرى كىچە ئى	қаранқу қылды тенгрі кечені	тәңірі түнді қараңғы қылды	тенгри сделал ночь темной
4130.	قارانقولىق	қаранқулық	қараңғылық	темнота
4131.	قارانىق لاسى	қараның ласы	сия дәуіт	чернильница
4132.	قارا قويدى تىنىك بىرلە	қарар қылды аның бірле	онымен қарар қылды (шарттасты)	заклучил с ним условие
4133.	قارارسىز قويدى اتى	қарарсыз қылды аны	оны тынышсыз қылды	сделал его беспокойным
4134.	قارا اول تودور يەر	қараул турур йер	қарауыл тұрар жер	местонахождения дозора
4135.	قارداشلىق سالدى اوبىكى نىنىك اراسىندە	қардашлық салды екінің арасында	екеуінің ортасына достық орнатты	устроил побратимство между обоими
4136.	قارلۇغач	қарлуғач	қарлығаш	ласточка
4137.	قارمادى اتى	қармады аны	оны қармады	схватил его
4138.	قارماق	қармақ	қармақ	удочка
4139.	قارنى اق كۆي	қарны ақ қой	қарны ақ қой	белобрюхия овца
4140.	قارنى اچتى	қарны ачты	қарны ашты	проголодился
4141.	قارنى اوردى	қарс урды	қоя шапалақтады	рукоплексал, ударил в ладоши
4142.	قارت بىلگىسى	қарт белгү	қарттықтың белгісі	монг. место шеи, тюрк. признак старика
4143.	قارتلىق	қартлық	қарттық	монг. сильный,

4144.	قارچە	қарча (тарча?)	шегіртке	тиорк. старость
4145.	قارچىغاي	қарчығай	қаршыға	кузнечик (м.)
4146.	قارچىغاي نىڭ سالور باغلار	қарчығайның салур бағлар	қаршығаны байлар бау	ястреб (м.) повязки, накладываемые на ястреба
4147.	قارى	қары	кәрі	старый
4148.	قارى ات	қары ат	кәрі ат	старая лошадь
4149.	قارى بولدى	қары болды	кәрі болды (қартайды)	состарился
4150.	قارى بولدى خاتون	қары болды хатун	әйел қартайды	женщина состарилась
4151.	قارى بولدى انى	қары қылды аны	оны қартайтты	сделал его старым
4152.	قارى تەۋە	қары теве	кәрі түйе	старый верблюд
4153.	قارى خاتون	қары хатун	кәрі әйел	старая женщина
4154.	قارى قاشقار	қары чақыр	кәрі қашыр	старый лошак
4155.	قارى ئىنگەن	қары інген	кәрі інген	старая верблудица
4156.	قارىدى	қарыды	қартайды	состарился
4157.	قارىدى ات	қарыды ат	кәрі ат	лошадь состарилась
4158.	قارىدى تەۋە	қарыды тіші теве	інген қартайды	верблудица состарилась
4159.	قارىدى ئىنەك	қарыды інек	сныр қартайды	корова состарилась
4160.	قارىقان ئىنەك	қарықан інек	кәрі сныр	старая корова
4161.	قارىلداغۇچى	қарылдағучы	шығыр	блок
4162.	قارىن	қарын	қарын	брюхо
4163.	قارىن باغى	қарын бағы	қарын бауы	брюшная повязка
4164.	قارىن يۈكى	қарын йүкі	қарын жүгі	брюшной выюк
4165.	قارىن كۆيگەن	қарын көпкен	қарын келті	живот вздулся
4166.	قارىن تەلەدى قازى	қарын тиледі қазы	қазы пара сұрады	кази потребовал кзатку
4167.	قارىنداغى ۇغلان	қарындағы оғлан	жатырдағы бала	ребенок, находящийся в утробе
4168.	قارىن ئىن چىققان	қарындан чыққан	қарындан шыққан	вышедший из живота
4169.	قارىنى باغلار دارو	қарынны бағлар дару	қарынды байлар дәрі	лекарство, связывающее живот
4170.	قارىنى اق ات	қарыны ақ ат	қарыны ақ ат	белобрюхая лошадь
4171.	قارىنى اق كۆي	қарыны ақ қой	қарыны ақ қой	белобрюхая овца
4172.	قارىنى ئىكلىك	қарыны іклік	асқазаны ауру	болеющий желудком
4173.	قارىنى ئوخلىك بولدى	қарыны іклік болды	қарыны ауырды	его живот разболелся
4174.	قارىنى ئى بوشاتتى	қарыныны бושатты	асқазанын босатты	опорожнил свой желудок
4175.	قارى لايى كۆن لى	қарытады тонны	тонды (қолдың) қарымен өлшеді	мерил шубу локтями

4176.	قارىتىشنى تەشكىرى	қарыт(т)ы аны тенгрі	тәңірі оны қартайтты	тенгри сделал его старым
4177.	قارىش	қарыш	қарыс	пядь
4178.	قارىشقان كۆز	қарышқан көз	қарыққан көз	смущенные глаза
4179.	قارىشلاى توننى	қарышлады тонны	тонды қарыстады	мерил шубу пяденями
4180.	قارىشى كۆز	қарышты көз	көзі қарықты	глаза смутились
4181.	قارىش چە چين	қарышча чін	бір қарыс	с одну пядь
4182.	قاسد قىلدى انقا	қасд қылды анқа	оған қастық қылды	имел покушение на него, стремился к нему
4183.	قاسد قىلدى ايشكە	қасд қылды ішке	істі ойластырды	замышлял работу
4184.	قاسقا ات	қасқа ат	қасқа ат	лошадь с пleshинной ("халзанка")
4185.	قاساب ناخته سى	қассап тахтасы	қасаптың тахтасы	плаха мясника
4186.	قاتتى نيمه نى نيمه كا	қатты немені немеге	нәрсеге нәрсені қосты	присоединил вещь к вещи
4187.	قاتتى دارولارنى	қатты даруларны	дәрілерді қатты (араластырды)	смешал лекарства
4188.	قاتتى نيمه نى نيمه كا	қатты немені немеге	нәрсені нәрсемен араластырды	примешал нечто к чему-то
4189.	قاتتى سوتنى سوغا	қатты сүтні суға	сүтті суға қатты	подмешал молока к воде
4190.	قاتتىق ايشنى ايب نى	қаттық ешті іпні	жіпті қатты есті	сильно сучил веревку
4191.	قاتتىق زندان	қаттық зіндан	зындандағы қатал (өмір)	тяжкое тюремное заключение
4192.	قاتتىق قىين	қаттық қыйын	қатты қиыншылық	жестокое мучение
4193.	قاتتىق سىنكۇچى يىغاق	қаттық сынқучы йығач	тез сынғыш ағаш	ломкое дерево
4194.	قاتتىق توكۇغان	қаттық тоқуған	қатты тоқылған	крепко сотканный
4195.	قاتتىق ايمىق بولدى	қаттық ысық болды	қатты ыстық болды	(солнце) стало страшно жарким
4196.	قاتتىق ايش	қаттық іш	ауыр жұмыс	жестокая работа
4197.	قاتتىق ايشكا كىردى	қаттық ішке кірді	қатал іске кіріп кетті	попал в жестокое дело
4198.	قاتتى	қаты	қатысты	соединились между
4199.	قاتتىق ايق قىلدى فلان كيشى فلان كيشى كا	қатығлық қылды філан кіші філан кішіге	осындай кісі осындай кісіге қаталдық қылды	монг. работа стала ему жестокой, тюрк. такой-то человек совершил по отношению к такому-то человеку жестокость
4200.	قاتتىق	қатық	қатты	твёрдый
4201.	قاتتىق اغرىق	қатық ағрық	қатты ауру	тяжкая болезнь
4202.	قاتتىق اغرىق بولدى	қатық ағрық болды	қатты ауру болды	стал тяжело болен

4203.	قاتىق باغلادى نېمە نى	قاتىق бағлады немені	нәрсені қатты байлады	крепко вещь	связал
4204.	قاتىق بولدى يول	قاتىق болды йол	жол қатты болды	дорога крепкой	стала
4205.	قاتىق بولدى كۆنكۈلى	قاتىق болды көнүлі	жүрегі қатал болды	его сердце жестоким	стало
4206.	قاتىق بولدى كۈن	قاتىق болды күн	күн қатты болды	день жестоким	стал
4207.	قاتىق بولدى قۇم	قاتىق болды құм	құм қатты болды	песок твердым	стал
4208.	قاتىق بولدى ساقۇ	قاتىق болды сауқ	қатты суық болды	холод жестоким	стал
4209.	قاتىق بولدى تاش	قاتىق болды таш	тас қатты болды	камень стал тверд	
4210.	قاتىق بولدى ايسر يول	قاتىқ есер йел	қатты соққан жел	сильно дующий ветер	
4211.	قاتىق ايستى يول	қатты есті йел	жел қатты есті	ветер дул жестоко	
4212.	قاتىق يول ايسدى	қаттық йел есді	қатты жел соқты	дул жестокий ветер	
4213.	قاتىق يول	қаттық йол	қатты жол	твердая дорога	
4214.	قاتىق يول تاخده	қаттық йол тағда	таудың ауыр жолы	тяжелая дорога на горе	
4215.	قاتىق يوزلىك	қаттық йүзлік	қатал жүзді	жестоколицый	
4216.	قاتىق يوزلىك بولدى	қаттық йүзлүк болды	қатал жүзді болды	стал жестоколицым	
4217.	قاتىق يوزلىك اير	қаттық йүзлүк ер	қатал жүзді еркек	мужчина жестоким лицом	с
4218.	قاتىق كۈنل	қаттық көнүл	қатал жүрек	жестокое сердце	
4219.	قاتىق كۈلدى	қаттық күлді	қатты күлді	сильно смеялся	
4220.	قاتىق كۈن	қаттық күн	ауыр күн	тяжелый день	
4221.	قاتىق كۈن	қаттық күн	ыстық күн	жестокое (т.е. палатсе) солнце	
4222.	قاتىق كىشى	қаттық кіші	қатал кісі	жестокый человек	
4223.	قاتىق قارلدى	қаттық қарыды	қатты қартайды	сильно постарел	
4224.	قاتىق قارلدى اير	қаттық қарыды ер	еркек қатты қартайды	мужчина сильно постарел	
4225.	قاتىق قىزاردى	қаттық қызарды	қатты қызарды	сильно покраснел	
4226.	قاتىق ساقۇ يول	қаттық сауқ йел	қатты суық жел	жестокый холодный ветер	
4227.	قاتىق سوزلار سوزلدى	қаттық сөзлер сөзледі	қатаң сөздер сөйледі	говорил жестокие слова	
4228.	قاتىق تاش	қаттық таш	қатты тас	крепкий камень	
4229.	قاتىق تېرىلدى	қаттық тебрелді	қатты тербетілді	сильно двигался	
4230.	قاتىق ئوتى اىتى	қаттық отты аны	оны қатты ұстады	крепко схватил его	
4231.	قاتىق خىسوماتلىق	қаттық хусуматлық	қатаң жаулық (бітіспес дұшпандық)	жестокая вражда	
4232.	قاتىق خىسوماتلىق ايل	қаттық хусуматлық йел	қатаң жаулықтағы (бітіспес дұшпандықтағы) ел	жестоко враждебные люди	
4233.	قاتىق چۈشكۈردى	қаттық чүшкүрді	қатты түшкірді	сильно чихнул	

4234.	قاتتىق ايسىق	قاتық ысық	қатты ыстық	жестокая жара
4235.	قاتتىق لىق	қатықлық	қаттылық	твёрдость жестокость
4236.	قاتتىق لىق بولمىون سانقا	қатықлық болсун санқа	саған қиын болсын!	да будет тебе трудно!
4237.	قاتتىق لىق قىلدى انقا	қатықлық қылды анқа	оған қаталдық қылды	совершил (жестокость) по отношению к нему
4238.	قاتتىق لىق قىلدى انىنىك بىرلە	қатықлық қылды аның бірле	онымен бірге қаталдық қылды	совершил с ним жестокость
4239.	قاتتىق لىق قىلدى تىلاماك دە	қатықлық қылды тілемекде	тілегіне қаталдық қылды	проявил твёрдость в просьбе жестокость
4240.	قاتتىق لىق قىلور كىشى	қатықлық қылу кіші	қаталдық қылар кісі	человек, совершающий жестокости
4241.	قاتتىق لىق انىنىك بىرلە	қатылды аның бірле	онымен бірікті (бірлесті)	соединился с ним
4242.	قاتتىق لىق سۇشا	қатылды суға	суға араласты	смешался с водой
4243.	قاتتىق لىق ايش الار اراسىندا	қатылды іш алар арасында	іс олардың арасында таласты болды	работа в их среде спорилась
4244.	قاتتىق لىق ايل	қатылышды ел	ел қосылды (бірікті)	народ соединился
4245.	قاتتىق لىق ايرىق	қатылышқан уруқ	қарсы неке	обменный брак
4246.	قاتتىق لىق چاغىرنى	қатылыштурды чағырны	шарапты араластырды	смешал вино
4247.	قاتتىق لىق ايش	қатылышты іш	іс араласты	работа смешалась
4248.	قاتتىق لىق ايش لار ايكى نىمە بىر بىرى بىلە	қатылыштылар екі неме бір бірі бірле	екі нәрсе бір-бірімен бірікті	две вещи соединились друг с другом
4249.	قاتتىق لىق اتمدا	қатымда	қасымда	около меня
4250.	قاتتىق لىق اتمىزدا	қатымызда	қасымызда	около нас
4251.	قاتتىق لىق ايش	қатыш	аралас!	смешайся!
4252.	قاتتىق لىق ايش	қатышды іш	іс араласты	смешалась работа
4253.	قاتتىق لىق ايش	қатышқан іш	араласқан іс	смешанная работа
4254.	قاتتىق لىق تورخان	қатыштурған	араластырылған	это смешанное
4255.	قاتتىق لىق ايش لار ايكى	қатыштурды аны	оны араластырды	смешал его
4256.	قاتتىق لىق ايش لار ايكى	қатыштурды бармақларны	саусақтарын айқастырды	перепилел пальцы
4257.	قاتتىق لىق چاغىرنى	қатыштурды чағырны	шарапты араластырды	смешал вино
4258.	قاتتىق لىق ايش لار ايكى	қатыштурды ішні	істі араластырды	смешал работу
4259.	قاتتىق لىق تورماق	қатыштурмақ	қалау (қаттау)	сложить
4260.	قاتتىق لىق تورور	қатыштурур	қатыстыру (біріктіру)	соединит смешает
4261.	قاتتىق لىق يۇمۇرتقانى	қаурды йумуртқаны	жұмыртқаны қуырды	жарил яйца
4262.	قاتتىق لىق	қафтан	қаптон	кафтан
4263.	قاتتىق لىق كىدى	қафтан кйді	қафтан киді	надел кафтан

4264.	кафир بيرله ساتيچيش	кафир санчыш	бирле	кәпірмен соғыс	сражение неверными	с
4265.	قاشت	кашт		аштық	голод	
4266.	قاشتله توشى لار ايل	каштқа йел	түштілер	елге аштық келді	народ постигнут голодом, люди постигнуты голодом	был были
4267.	قاشت لاي بولدى ايل ئىنك بىرى	каштлык елнің йері	болды	елдің жеріне аштық келді	страна людей была постигнута голодом	была
4268.	قاشت لاي بولدى بىر	каштлык йел	болды	елде аштық болды	страна постигнута голодом	была
4269.	قاشان	қачан		қашан	когда	
4270.	قاشار	қачар		жақ	щека (м.)	
4271.	قاشدى كالا	қачды келе		мал қашты	скотина обратилась в бегство	в
4272.	قاشقان	қашқан		қашқан	обратившийся в бегство	в
4273.	قاشتى	қашты		қашты	обратился в бегство	в
4274.	قاشتى قۇل	қашты құл		құл қашты	раб сбежал	
4275.	قاشتى چرىك	қашты черік		әскер қашты	войско бежало	
4276.	قاشوردى انى	қашурды аны		оны қашырды	обратил в бегство	его в
4277.	قاشوردى چرىكنى	қашурды черікні		әскерді қашырды	обратил войско в бегство	в
4278.	قاشىر	қашыр		қашыр	мул	
4279.	قاش	қаш		қас	бровь	
4280.	قاشنىڭ سۈيەكى	қашның сүйекі		қабак сүйегі	надбровная кость	
4281.	قاش سىز ازوك	қашсыз үзүк		негізсіз жүзік	перстень без оправы	без
4282.	قاشتى	қашты		қашты	обратился в бегство	в
4283.	قاشتى اندىن	қашты андын		одан қашты	бежал от него	
4284.	قاشتى ئىندىن	қашты ішдін		істен қашты	бежал от работы	
4285.	قاشتى لاي بولدى	қашы ачық болды		қасы ашық болды	его брови стали несомкнутыми	
4286.	قاشتى قالىن بولدى	қашы қалың болды		қасы қалың болды	его брови стали густыми	
4287.	قاشتىدى كالاتى	қашыды келені		ятты қасыды	скреб лошадь	
4288.	قاشتىدى كالاتى قاشتىلارچ بىرلا	қашыды келені қашықуч бірле		ятты қырғышпен қырды (қасыды)	чистил лошадь скребницей	
4289.	قاشتىدى قارىنى	қашыды қарынны		қарынның қасыды	монг. чесал шею, тюрк. чесал живот	
4290.	قاشتىڭ توكاتى بولدى	қашың түкеті болды		қасың тұтас болды	твои брови стали сплошными	

4291.	قوباردى	қобарды	қобарды (ісінді, көтерді)	поднял
4292.	قوباردى انى	қобарды аны	оны көтерді	поднял его
4293.	قوباردى تى ياتقان ييردين	қобарды аны йатқан йердін	оны жатқан жерден көтерді	поднял его с места, где он лежал
4294.	قوباردى انى سانچىشقا	қобарды аны санчышка	оны соғысқа көтерді (бастады)	поднял его на сражение
4295.	قوباردى انى اوروشقا	қобарды аны урушка	оны ұрсысуға көтерді (бастады)	поднял его на ссору
4296.	قوباردى يل يولوت نى	қобарды йел будутны	жел бұлтты көтерді	поднял ветер тучу
4297.	قوباردى ييردين	қобарды йердін	жерден көтерді	монг. поднял на землю, тюрк. поднял с земли
4298.	قوباردى سراينى	қобарды сарайны	сарай салды	воздвиг дворец
4299.	قوباردى توز	қобарды тоз	тозаң көтерілді	поднялась пыль
4300.	قوباردى اوروشنى داغى قىتە نى	қобарды урушны дағы қитені	ұрсысу мен абыржу болды	поднял ссору и смятение
4301.	قوباردى انى اوروشقا	қобарды аны урушка	оны ұрсысуға көтерді	поднял его на ссору
4302.	قوباردى انى ايش اوچون	қобарды аны іш үчүн	оны іс үшін көтерді	поднял его для работы
4303.	قوباردى انى ايشکه	қобарды аны ішке	оны іске көтерді	поднял его на работу
4304.	قوبارىلدى	қобарылды	көтерілді	был поднят
4305.	قوبوغه	Қобуға	сылғауыл	прямо воткнутая жердь
4306.	قوزى	Қозы	қозы	ягненок
4307.	قوزى يولدوز	қозы йулдуз	қозы шоқжұлдызы	созвездие ягненка
4308.	قوى	Қой	қой	овца
4309.	قوى كوزلوك	қой көзлік	қой көз	имющий овечьи глаза
4310.	قوى كوزلوك بولدى	қой көзлік болды	қой көзді болды	стал с овечьими глазами
4311.	قوى اوچون يىغاج دىن بىسار قوتان	қой үчүн йығачдын йасар қотан	ағаштан қой үшін жасалған қотан	загородка, устраиваемая для овец из жердей
4312.	قوبار يير	қойар йер	қояр жер	место, куда кладут
4313.	قوبغان	Қойған	қойған	положивший
4314.	قوبغان واقت	қойған вақыт	қойған уақыт	положенное время
4315.	قوبغان قودوق	қойған қудук	қойған құдық	поставленный колодец
4316.	قويدى انقه ايشنى	қойды анқа ішні	оны іске жіберді	разрешил ему работу
4317.	قويدى انى هلاکه	қойды аны хелакқа	оны өлімге итерді	обрек его на смерть
4318.	قويدى انى ايشکه	қойды аны ішке	оны іске қойды	пустил его на работу
4319.	قويدى يىغاج اوبدشکه	қойды йығач едішке	ағаш ыдысқа қойды	положил в деревянный сосуд

4320.	قويدى اسيرنى	қойды есирні	тұтқынды жіберді (қоя берді)	отпустил пленного
4321.	قويدى ساج نى	қойды сачны	шаш қойды	отпустил волосы
4322.	قويدى توبه لارنى اوتلاق ده	қойды төвелерні отлақда	түйелерді отқа қоя берді	пустил верблюдов на пастбище
4323.	قويدى ايىنى	қойды ішні	істі (жұмысты) қойды	оставил работу
4324.	قويلار اوتلاق قا باردى لار	қойлар отлаққа бардылар	қойлар отқа (жайылымға) барды	овцы пошли на пастбище
4325.	قويمادى تينگرى سىنى	қоймады тенгри сені	тәнірі сені қалдырмады	тенгри не оставил его, тюрк. тенгри не оставил тебя
4326.	قويدى باغوزلاغندا ايانغا باغلار ايپ	қойны боғуздағанда айақыға бағлар іп	қойды бауыздағанда аяғын байлайтын жіп	веревка, которой связывают ноги овцы при заклании
4327.	قوى نىلك چىچاكي	қойның чечекі	қой гүл	овечий цветок (ветреница, анемона)
4328.	قوى سالدى نىمه نى	қойу салды немені	нәрсені қоя салды	бросил вещь вниз
4329.	قويوق بال	қойуқ бал	қою бал	густой мед
4330.	قويولدى خاتون	қойулды хатун	әйелден ажырасты	женщина была разведена
4331.	قويولغان خاتون	қойулған хатун	ажырасқан әйел	разведенная женщина
4332.	قويى اولتوردى ياستوق دىن	қойы олтұрды йастуқдың	жастықтан төмен отырды	сидел ниже подушки
4333.	قول باغى	қол бағы	білезік	браслет
4334.	قوله	қола	қола	медь
4335.	قولانقسا	қоланқса	қоламса, қолаңса	вонь
4336.	قولانقسا ايلىق ايلىق بولدى	қоланқса қылықлық болды	әбес қылықты болды	стал отвратительного поведения
4337.	قولانك	қолаң	тартпа	подпруги
4338.	قولانك نىلك حلقه سى	қолаңның Һалқасы	тартпаның шығыршығы	кольцо подпруг
4339.	قولاج	қолач	қулаш	сажень
4340.	قوله چى	қолачы	қолашы	медник
4341.	قوالدى خاتون نى	қолды хатунны	әйелінен сұрады	просил жену
4342.	قولتوق	қолтуқ	қолтық	подмышка
4343.	قولتوق يونكى	қолтуқ йүні	қолтық жүні	волосы подмышки
4344.	قولى اق قوى	қолы ақ қой	алдыңғы аяғы ақ қой	овца с белой передней ногой
4345.	قولوشنى الار بيرله	қолышты алар бірле	олармен бірге сұрасты	просил вместе с ними
4346.	قوم	қом	қом	верблюжье седло
4347.	قوم لادى نىلى توبه نى	қомлады теші	інгенді қомлады	положил седло на верблюдицу

4348.	قوم نېنك كېيىنى	комның кейіні	комның арты	задняя часть верблюжьего седла
4349.	قوم نېنك ايللى	комның ілейі	комның алды	передняя часть верблюжьего седла
4350.	قومورسقا	комурсқа	құмырсқа	муравей
4351.	قومندى قوش بېغاجقه	қонды қуш йығачқа	құс ағашқа қонды	птица села на дерево
4352.	قومقراي	қонқрау	қоңырау	колокольчик
4353.	قومېدى اورنى دىن	қопды оруныдын	орныннан тұрды	встал
4354.	قومېدى	қопты	тұрды	встал
4355.	قومېنى نمازغا	қопты намазға	намазға тұрды	встал на намаз
4356.	قومېنى توكى	қопты түкі	шашы тұрды	волосы встали
4357.	قوم بولدى	қор болды	қор болды	стал презренным
4358.	قوم غارشون	қорғаршун	қорғасын	свинец
4359.	قومقوتتى انى	қорқутты аны	оны қорқытты	испугал его
4360.	قومقوتتى انى فلان ايش بىرلە	қорқутты аны филан іш бірле	оны осындай іспен қорқытты	испугал его таким-то делом
4361.	قومقوتتى انى ايش	қорқутты аны іш	оны іс қорқытты	работа испугала его
4362.	قومقان	қорқан	қорған	крепость
4363.	قومقان تامى	қорқан тамы	қорғанның қабырғасы	крепостная стена
4364.	قومقان خاتون	қорқан хатун	қорыққан әйел	испуганная женщина
4365.	قومقاشون	қорқашун	қорғасын	свинец
4366.	قومقқан	қорққан	қорыққан	испуганный, испугавшийся
4367.	قومقماق	қорқмақ	қорықпақ	бояться
4368.	قومققتى	қорқты	қорықты	боялся
4369.	قومققتى اندىن	қорқты андын	одан қорықты	боялся его
4370.	قومققتى تەنگرى دىن	қорқты тенгірідін	тәңіріден қорықты	боялся тенгрия
4371.	قومققوغ كونكايىكا توتتى	қорқуғ көңліге тутты	жүрегіне қорқыныш ұялады	испытывал страх в своем сердце
4372.	قومققوج كونكولدىن جېلىتى	қорқунч көңүлідін чықты	жүрегі қорқыныштан арылды	страх покинул его сердце
4373.	قومققوج قە سىلدى انى	қорқунчқа салды аны	оны қорқытты	поверг его в страх
4374.	قومققوجلار	қорқунчлар	қорыққандар	пугающийся
4375.	قومققوج لوق قىلدى	қорқунчлуқ қылды	қорқақ қылды	сделал боящимся того
4376.	قومققوج لوق قىلدى بولنى	қорқунчлуқ қылды йолны	жолды қорқынышты қылды	сделал путь страшным
4377.	قومققونچى	қорқунчы	қорқыныш	страх
4378.	قومققوتتى انى	қорқутты аны	оны қорқытты	испугал его
4379.	قومققوتتى انى اول نېمە اوچون	қорқутты аны ол неме үчүн	ол нәрсе үшін оны қорқытты	пугал его из-за той вещи

4380.	قورقۇتور	коркутур	қорқытар (қорқытушы)	пугающий
4381.	قورۇدى	қоруды	қорғады	защитил
4382.	قورۇدى اندىن	қоруды андын	одан қорыды	защитил от него
4383.	قورۇقماق	қорұқмақ	қорықпақ (қорқушы)	бояться
4384.	قوتور	қотур	қотыр	парша
4385.	قوتور بولدى	қотур болды	қотыр болды	стал паршивым
4386.	قوتورقان ايت	қотурқан ит	қотыр ит	паршивая собака
4387.	قوج	қоҷ	қой	баран
4388.	قوش بولدۇز	қош йулдуз	егіздер	созвездие близнецов
4389.	قوش اوغۇز	қош өкүз	қос өгіз	пара быков
4390.	قوشدى نېمە نى نېمە كە	қошды немені немеге	нәрсені нәрсеге қосты	присоединил вещь к вещи
4391.	قوشلادی اطنى	қошлады атны	атты қосақтады	отправился на паре лошадёй
4392.	قوشلادی سوزنى	қошлады сөзні	сөзді қосталды	связал парой слова
4393.	قوشلاشتىلار	қошлаштылар	қоштасты (қош көрді)	взаимно сочетались парами
4394.	قوشۇلاشتى انىنك بىرلا	қошнулашты анын бірле	онымен бірікті	присоседелся к нему
4395.	قوشنى	қошны	көрші (қоңсы)	сосед
4396.	قوشنى بولدى لار بىر بىرىكە	қошны болдылар бір біріге	бір-біріне көрші болды	стали друг другу соседями
4397.	قوشۇق	қошұқ	қосық (екі жол, екі аяқ)	туяк (строфа из двустушиий)
4398.	قوشۇق	қошұқ	қосық	название стихотворного размера
4399.	قوشۇق ايتقان	қошұқ айтқан	қосық айтқан	произнесший стих
4400.	قوشۇق ايتمايدۇر	қошұқ айтмайду	қосық айтпайды	не произносит стиха
4401.	قوشۇق ايتماق	қошұқ айтмақ	қосық айтпақ	произнес (тюрк. произнести) стих
4402.	قوشۇق ايتتى	қошұқ айтты	қосық айтты	произнес стих
4403.	قوشۇق ايتتى	қошұқ айтты	қосық айтушы	произносящий (тюрк. произнес) стих
4404.	قوشۇق ايتتى	қошұқ айтты	қосық айту	произносит (тюрк. произнес) стих
4405.	قوشۇق ايتتى انىنك اۈچۈن	қошұқ айтты аның үчүн	ол үшін қосық айтты	произнес для того стих
4406.	قوشۇق ايتتى اير	қошұқ айтты ер	еркек қосық айтты	мужчина произнес стих
4407.	قوشۇق قوشماق تېلادی اندىن	қошұқ қошмақ тіледі андын	одан қосық құрастыруын сұрады	просил его сочинить рифму
4408.	قوشۇق ايتتىلار	қошұқ айттылар	қосық құрастырушылар	сочинили стихи

4409.	قوشۇق دا سوكوشۇنلار	қошукда сөкүштілер	қосықпен ұрысысты	ругались в стихах
4410.	قوشۇقنى قوشۇق نىنك بىر قاتلە نى اوترو قىلدى بىرى نى قوشى	қошукчы қошукның бір қаюіені утру қылды біріні қуы	қосықшы қосықтың бір жолын жоғары, бірін төмен қойды	стихотворец одну рифму стиха поставил вперед, а другую вниз
4411.	قوشۇقنى ائىنك تىك	қошукчының аның тек	оның қосығы (онымен) ұқсас	его строфу подобно ему
4412.	قوشۇپ سوك كوشى بولدى قوشۇق چى	қошуп сөккүчі болды қошукчы	қосықшы қартайды	стихотворец стал сатириком
4413.	قوشۇپ سوك كوشى اپر	қошуп сөккүчі ер	қосықпен ұрысатын еркек	мужчина, ругающий в стихах
4414.	قوشۇپ سوكتى ائى	қошуп сөкті аны	оны қосығында ұрысты	выругал его в стихотворении
4415.	كودخه	кудуға	құмыра	кувшин (м.)
4416.	كودق	кудук	құдық	колодец
4417.	كودق قىراغى	кудук қырағы	құдықтың шеті	край колодца
4418.	كودق تىكراسى	кудук тегресі	құдықтың айналасы	окружность колодца
4419.	كودق توبى	кудук түбі	құдықтың түбі	дно колодца
4420.	كودق چرغى	кудук чарғы	құдықтың шарғысы	колодезное колесо
4421.	كودق اپى	кудук іпі	құдықтың жібі	веревка колодца
4422.	كوزخون	кузгун	құзғын	ворон
4423.	كوزغى ائى اط	куйруғы ақ ат	құйрығы ақ ат	лошадь с белым хвостом
4424.	كوزىق	куйруқ	құйрық	хвост
4425.	كوزىق كوتورگوشى	куйруқ көтүргүчы	құйрығын көтерген	поднимающий свой хвост
4426.	كوزىق لوق قوچقار	куйруқлук қошқар	құйрықты қошқар	курдючный баран
4427.	كوزىغ بولدى بوياق	куйуғ болды бойақ	бояу қою болды	краска стала густой
4428.	كوزىق قىلدى سونى	куйуқ қылды сунны	суды қою қылды	сделал воду густой
4429.	كوزون	куйун	құйын	вихрь
4430.	كوزىقنى كوتاردى	куйуруқыны көтерді	құйрықты көтерді	поднял свой хвост
4431.	كوزىقشون	куйушқун	құйысқан	подхвостный ремень
4432.	كوزى باردى كېمە	құйы барды кеме	қайық батты	лодка пошла вниз
4433.	كوزى قىلدى باشىنى	құйы қылды башыны	басын төмен түсірді	опустил голову
4434.	كوزى قىلدى باشىنى	құйы қылды башыны	басын төмен салбыратты	повесил голову
4435.	كوزى سالدى	құйы салды	төмен түсірді	опустил
4436.	كوزى ايندى	құйы інді	төменге түсті	спустился вниз
4437.	كوزىلادى كوزوچكان	кукулады көвөрчкен	көгершін құрқылдады	голубь ворковал
4438.	كوزىرادى قارنى	кукырады қарны	қарны шұрқырады	его живот урчал
4439.	كول	құл	құл	раб
4440.	كول بولدى	құл болды	құл болды	стал рабом

4441.	قول كالا	кул келе	шаруа жануары	рабское животное
4442.	قولاغلاشتى	кулаглашты аның бірле	онымен ұрсысты (балағаттасты)	бранились друг с другом
4443.	قولاغى يىرتقۇ قوي	кулағы йыртқу қой	құлағы жырық қой	овца с разорванными ушами
4444.	قولاغى كەسۈك قوي	кулағы кесуқ қой	құлағы кесік қой	овца с обрезанными ушами
4445.	قولاغى تى	құлады аны	оны құды	прогнал его
4446.	قولاغى ايت نى	құлады ітіні	итті құды	прогнал собаку
4447.	قولاغى	Кулақ	кулақ	ухо
4448.	قولاغى كىرى	кулақ кірі	құлақтың кірі	ушная грязь
4449.	قولاغى قايتار ساج	кулақ қайтар сач	құйқаның айналасы	места вокруг волосатой части головы
4450.	قولاغى كىرى كەسۈك قوي	кулақ қырығы кесуқ қой	құлағының шеті кесілген қой	овца, у которой обрезаны края ушей
4451.	قولاغى كەشۈگى	кулақ тешуі	құлақтың тесігі	ушное отверстие
4452.	قولاغى توزى	кулақ тозы	құлақтың сырты	места за ушами
4453.	قولاغى توتتى انقا	кулақ тутты анқа	оған құлақ асты	прислушивался к нему
4454.	قولاغى توتتى انىنىڭ سارى	кулақ тутты аның сары	оның жағына құлақ түрді	прислушивался к нему
4455.	قولاغى قا پىتار ساج	құлаққа йетер сач	құлаққа жетер шаш	волосы, доходящие до ушей
4456.	قولاغى انىنىڭ پىمشاق ايتى	құлақтың йымшақ еті	құлақтың жұмсақ еті (сырғалық)	ушная мочка
4457.	قولاغى انىنىڭ قوي	құлаққа інеген қой	құлағының ені бар қой	овца, у которой мечены уши
4458.	قولاغى	қулан	қулан	қулан (м.)
4459.	قولاغى انىنىڭ يۈگۈرۈك	қулан дек йүгүрүк	құландай жүйрік	монг. верблюд, быстрый как кулан (дикая лошадь)
4460.	قولاغى خۇدۇكى	қулан ходукі	құланның қодығы	жеребенок кулана
4461.	قولاغى انىنىڭ سىرتىداغى قارا كات	құланның сыртыдағы қара қат	құланның арқасындағы қара жолақ	черная полоса на спине дикой лошади
4462.	قولاغى	құлач	құлаш	сажень
4463.	قولاغى انىنىڭ كە	құллуқ (құллық) қылды тенгірге	тәңіріге құлдық қылды	быд рабом богу, стал поклоняться тенгрию
4464.	قولاغى انى	құлланды аны	оны құлдыққа алды	получил его в рабы
4465.	قولاغى انىنىڭ قولاغى	құлланды құлны	құлды құлдыққа алды	получил раба в рабы
4466.	قولاغى انىنىڭ	құлунды андын	оны қул қылды	получил его в рабы
4467.	قولاغى	құлунғ болды	шынғу болды	сделались коликки
4468.	قولاغى	қум	қум	песок

4469.	قۇم تېپە	қум тепе	қум төбе	песчаный холм
4470.	قۇما الدى	қума алды	кепілге алды	взял наложицу
4471.	قۇمار ойнадى	қумар ойнады	қумар ойнады	играл в кости
4472.	قۇمار ойнадى انىڭ بىرلە	қумар ойнады аның бірле	онымен қумар ойнады	играл с ним в кости
4473.	قۇمار ойнаشتىلار	қумар ойнаштылар	олар қумар ойнады	играли в кости
4474.	قۇماش	қумаш	дүние (мүлік)	товар
4475.	قۇمقان	қумқан	құман	кубок (м.)
4476.	قۇملاق	қумлақ	құмалақ	сафлор (cart(h)anus tinctoria)
4477.	قۇناق	қунақ	тары	посо
4478.	قۇندۇز	қундуз	құндыз	бобр
4479.	قۇپقا يۇلدۇز	қупқа йұлдыз	сукүйғыш шоққұлдызы	созвездие водолея
4480.	قۇپقا تولا سو	қупқа толы су	су толы құман	полный кувшин воды
4481.	قۇر	қур	белдік	пояс
4482.	قۇر باغلادى	қур бағлады	белдік байлады	повязал пояс
4483.	قۇر باغلادى انىڭ	қур бағлады аңқа	оған белдік байлады	повязал ему пояс
4484.	قۇربان اىي	құрбан айы	құрбан айы	месяц зильхиджэ
4485.	قۇربان بىرامى	құрбан байрамы	құрбан мейрамы	жертвенный праздник
4486.	قۇربان قىلدى	құрбан қылды	құрбан қылды	сделал жертвоприношение
4487.	قۇربان قىلدى قۇي نى	құрбан қылды қойны	қойды құрбан қылды (шалды)	принес в жертву овцу
4488.	قۇربان قىلدى تىنگرى اوچۇن	құрбан қылды тенгрі үчүн	тәңірі үшін құрбан қылды	устроил для тенгрия жертвоприношение
4489.	قۇربان تەوسى	құрбан төвесі	құрбандық түйе	158нны158158нны й верблюд
4490.	قۇربان لىق	құрбанлық	құрбандық	относящийся к жертвоприношению
4491.	قۇرغە سالدى انىڭ بىرلە	құрға салды аның бірле	онымен бірге құр (тас) салды	бросил с ним жребий
4492.	قۇرساق	құрсак	асқазан (ұлтабар)	желудок
4493.	قۇرت	құрт	құрт	червь
4494.	قۇرۇغ بالىق	құруғ балчық	құрғақ балшық	сухая грязь
4495.	قۇرۇغ يىل بولدى	құруғ йыл болды	құрғақ жыл болды	наступил засушливый год
4496.	قۇرۇغ اوت	құруғ от	құрғақ шөп	сухое сено
4497.	قۇرۇغ خurma نىڭ سىنغارى	құруғ хурма йүкінің сынғары	құрғақ құрма жүгінің сынғары	непарный выюк сушеных фиников
4498.	قۇرۇدى	құруды	құрғайды	высох
4499.	قۇرۇدى	құруды	кепті	засох
4500.	قۇرۇق بالىق	қуруқ балық	кепкен, қақталған балық	вяленая рыба

4501.	قۇرۇق ئۈزۈم	курук үзүм	кепкен жүзім	сушеный изюм
4502.	قۇرۇق يىغاق	курук йығач	құрғақ ағаш	сухое дерево
4503.	قۇرۇق اۆتمەك	курук өтмек	құрғақ нан	сухой хлеб
4504.	قۇرۇق خۇرما	курук хурма	кептірілген құрма	сушеные финики
4505.	قۇرۇق	курук	құрғақ	сухой
4506.	قۇرۇق يەر	курук йер	құрғақ жер	сухая местность
4507.	قۇرۇق اۆتۈن	курук отун	құрғақ отын	сухие дрова
4508.	قۇرۇق يورۇنچقا	курук йорунчка	құрғақ жоңышқа	сухой клевер
4509.	قۇرۇلدايى اويۇغان كىشى	қурулдады уйуған кіші	ұйықтаған кісі қорылдады	заснувший человек храпел
4510.	قۇرۇتتى انى	қурутты аны	оны құрғатты (кептірді)	высушил его
4511.	قۇرىدى ايلىكى	қурыды елікі	қолы кепті	его рука высохла
4512.	قۇرىدى يىغاق	қурыды йығач	ағаш құрғады	дерево засохло
4513.	قۇسدۇردى انى	қусдырды аны	оны құстырды	довел его до рвоты
4514.	قۇسقان	қусқан	құсқан	блевавший
4515.	قۇستى	қусты	құсты	блевал
4516.	قۇتقاردى انى	қутқарды аны	оны қутқарды	спас его
4517.	قۇتقاردى انى دشمندىن	қутқарды 159нны душмандын	оны дұшпаннан қутқарды	спас его от врага
4518.	قۇتقاردى انى اولوم دىن	қутқарды анын өлүмдін	оны өлімнен қутқарды	спас его от смерти
4519.	قۇتقاردى كى اونتۇچدىن	қутқарды анын өнтүчдін	оны қарыздан қутқарды	избавил его от долгов
4520.	قۇتقاردى انى تونگرى	қутқарды анын тенгрі	төңірі оны қутқарды	тенгри спас его
4521.	قۇتقاردى انى تونگرى ھلاکدىن	қутқарды анын тенгрі Һелақдын	төңірі оны өлімнен қутқарды	тенгри спас его от гибели
4522.	قۇتقاردى انى ھلاکدىن	қутқарды анын Һелақдын	оны өлімнен қутқарды	спас его от гибели
4523.	قۇتلۇق تۇقتى انى	қутлуқны тұтты аны	оны бақыттыға санады	считал его счастливым
4524.	قۇتۇلغان	қутулған	құтылған	спасшийся
4525.	قۇتۇلدى	қутулды	құтылды	спасся
4526.	قۇتۇلدى اندىن	қутулды андын	одан құтылды	спасся от него
4527.	قۇلل لادى اېشىكىنى	қуллады ешікні	есікті құлыптады	запер дверь на замок
4528.	قۇلل چى	қуфлчы	құлыпшы	слесарь, делающий замок
4529.	قۇچۇشچىلار	қучуштылар	олар құшақтасты (құшысты)	обнялись
4530.	قۇش قۇيرۇقى	қуш қуйруғы	құстың қуйрығы	птичий хвост
4531.	قۇش كىزگەندى ھوارە تاغى اويۇشى	қуш кезгенді һавара тағы учты	құс айнала ұшып, жоғары көтерілді	птица кружилась и летела вверх
4532.	قۇش تېشى مى استونگە اتقىشى	қуш тішісі үстүге ашты	құс (қоразы) мекенінің үстіне шықты	птица влезла на свою самку
4533.	قۇشدى انى	қушды аны	оны құшақтады (құшты)	обнял его
4534.	قۇشلۇق	қушлуқ	таңсәрі	время после восхода

4535.	قىز	кыз	кыз	девушка
4536.	قىز قولى ائدىن	кыз қолды андын	оның қызын сұрады	просил у него дочь
4537.	قىز اوغلان	кыз оғлан	кыз бала	дочь
4538.		кызамұк	кызамық	корь
4539.	قىزاردى	кызарды	кызарды	покраснел
4540.	قىزاردى يانقاكى	кызарды йанқақы	мандайы кызарды	его щеки покраснели
4541.	قىزلىغىنى ائدى	кызлығыны алды	кыздығын алды	лишил ее девственности
4542.	قىزلىق	кызлық	кызы бар	имеющий дочь
4543.	قىزلىق ايلتادور	кызлық елте анны	кыздыктан айырды	лишает невинности
4544.	قىزلىق نى ائدى	кызлықны алды	кыздығын алды	лишил ее девственности
4545.	قىزلىقنىڭ ايمچاكى نارولوشىداى	кызының емчекі нарулуқшады	кыздың емшегі анарға ұқсады	грудь девушки стали похожими на гранаты
4546.	قىزىل بالىق	кызыл балчық	кызыл балшық	красная глина
4547.	قىزىل يانقا	кызыл йанқақ	кызыл мандай	красные щеки
4548.	قىزىل كىيىك	кызыл кийк	буғы	олень
4549.	قىزىل قۇيرۇغ لوى انا	кызыл қуйрұғлуғ	кызыл қуйрықты	конь с красным хвостом
4550.	قىزىل پيشكە	кызыл пешке	құнды ақша	полноценная монета
4551.	قىزىل رنك لىك	кызыл ренлік	кызыл ренді	красного цвета
4552.	قىزىل رنك لىك بولدى	кызыл ренлік болды	кызыл ренді болды	стал красного цвета
4553.	قىزىل تال	кызыл тал	кызыл тал	красный тальник
4554.	قىزىل تورغاي	кызыл торғай	кызыл торғай	красный скворец
4555.	قىزىل چاغىر	кызыл чағыр	кызыл шарап	красное вино
4556.	قىزىل چىچىك	кызыл чечек	кызыл гүл	красный цветок
4557.	قىزىل چىچىق	кызыл чырчуқ	кызыл шымшық торғай	красный воробей
4558.	قىزىل اوزۇم	кызыл үзүм	кызыл жүзім	красный виноград
4559.	قىزىلىق	кызыллық	кызылша	краснота
4560.	قىزىقنى تاورنى	кызытты тамурны	пешті қыздырды	растопил печь
4561.	قىزىقنى تيمورنى	кызытты темүрні	темірді қыздырды	раскалил железо
4562.	قىيس ائدى نىمه نى	қыйаз қылды немені	нәрсені өлшеді	соразмерил
4563.	قىيامت كۈنى	қыйамат күні	қиямет күн	день воскресения мертвых
4564.	قىيامت كۈنى نىڭ بىلگۈلارى	қыйамат күнінің белгүлері	қиямет күннің белгілері	знамения дня воскресения мертвых
4565.	قىين	қыйын	қиын	мучение
4566.	قىين بىردى انقه	қыйын берді анқа	оны қинады	мучил его
4567.	قىين ائدى مونداق نىمه بىرله	қыйын қылды мундақ анны бірле	осындай нәрсемен қиын қылды	при помощи такой-то вещи
4568.	قىين فرشته سى	қыйын феріштесі	азап періштесі	ангел мучения

4569.	قېلىق	қыл	қыл	конский волос
4570.	قىلاڭدۇر	қыладур	қылды	делает
4571.	قىلغۇچى خاتۇن	қылғучы хатун	ic isteуші әйел	делающая женщина
4572.	قىلدى اتقا خىياتت شىرنى ئويىدى	қылды анқа һыйанат шеррні қойды	оған қиянат пен сатқындық қылды	по отношению к нему совершил предательство и злодеяние
4573.	قىلدى اشى كۆرمەك تاغى ئويىت مەك اوچۇن	қылды анны көрмек тағы ешітмек үчүн	мұны көру және есту үшін істеді	сделал это, чтобы увидеть и услышать
4574.	قىلدى اشى خوشدل ئوق بېرلا	қылдынны хушдыллық бірле	оны мейірбандылықпен істеді	сделал по добросердечности
4575.	قىلدى بات	қылды бат	тез жасады	сделал быстро
4576.	قىلدى يىخشىلىق داغى بىمان ئوق نى	қылды йахшылық дағы йаманлықны	жақсылық және жаманшылық қылды	сделал добро и зло
4577.	قىلدى قاتنان ئوق خاتۇن غە	қылды қалтабанлық хатунға	ол әйелге жақындық қылды	он свел женщину
4578.	قىلدى سوزنى	қылды сөзні	сөз сөйледі	сказал слово
4579.	قىلدى ايش نى	қылды ішні	істі баяндады	рассказал (тюрк. сделал) про работу
4580.	قول اول دادى كوزە سو ايوچىدە	қылқылдады күзе су ішінде	құмыра су ішінде бүлкілдеді	кувшин булькал в воде
4581.	قىلماق	қылмақ	қылмақ	делать
4582.	قىلۇر فىلان ايشى	қылур фíлан ішні	осындай істі істеді	сделает такую-то работу, монг. ту работу
4583.	قىلىق	қылық	қылық (мінез)	характер
4584.	قىلىچ	қылыч	қылыш	меч
4585.	قىلىچ باغى	қылыч бағы	қылыш бауы	ремень меча
4586.	قىلىچ گەۋەر	қылыч геаһер	қылыштың гауһары	гемма меча
4587.	قىلىچ ياراسى	қылыч йарасы	қылыштың жарасы	рана от меча
4588.	قىلىچ يۈزى	қылыч йүзі	қылыштың жүзі	лезвие меча
4589.	قىلىچ قىنى	қылыч қыны	қылыштың қыны	ножны меча
4590.	قىلىچ سەپى	қылыч сапы	қылыштың сабы	рукоятка меча
4591.	قىلىچ لادى اشى	қылычлада ашы	оны қылыштады	ударил его мечом
4592.	قىلىچ ئايشى ئايشى بېرلا	қылычлашты аның бірле	онымен қылыштасты	бился с ним на мечах
4593.	قىلىچ لاشى لاز بېر بېرى بېرلا	қылычлаштылар бір бірі биле	олар бір-бірімен қылыштасты	они бились друг с другом на мечах
4594.	قىلىچ لاشى لاز بېر بېرىكە	қылычлаштылар бір біріге	олар бір-бірін қылыштады	рубилн друг друга мечами
4595.	قىلىچ اشى اير	қылычлық ер	қылышты еркек	мужчина с мечом
4596.	قىلىچ اشى اتقا سوغدى	қылычны қынға сұтты	қылышты қынға салды	сунул меч в ножны
4597.	قىلىچ ئايشى كەتۈكى	қылычның кетүкі	қылыштың кетігі	зазубрина меча
4598.	قىلىچ سىز اير	қылычсыз	қылышсыз	мужчина без меча

4599.	قىمارقان حيوان	قىмырлақан хайван	قىбырлаған жауар	двигавшееся животное
4600.	قىنقارنى بىلا سوزلادى	بىلە سۆزلەدى	قىنقىرلىقپەن (пасықтықпен) сөйлەدى	говорил гнусаво
4601.	قىنقىقا ئۆلدى قولىچ نى	قىنىققا قылدى قىلىقچنى	قىلىقشты قىنققا салدى	сунул меч в ножны
4602.	قىپ قىزىل	قىپ قىزىل	قىپ-قىزىل	совершенно красный
4603.	قىر سوادى اتقا	قىر سوادى انقا	оны қарамаймен майлады	обмазал его варом
4604.	قىراۋ	قىراۋ	قىراۋ	иней
4605.	قىرغۇي	قىرغۇي	قىرغى	кобчик (м.)
4606.	قىرغۇچى	قىرغۇچى	قىرۇشى	стригуший
4607.	قىرغىل	قىرغىل	сурғылт	сероватый
4608.	قىرغىل بولدى	قىرغىل بولدى	сур болды	стал серым
4609.	قىرغى	قىرغى	قىرىق	сорок
4610.	قىرغى مىنك	قىرغى مىنك	قىرىق مىنك	сорок тысяч
4611.	قىرغى دىرەم	قىرغى دىرەم	قىرىق دىرەم	сорок диртем
4612.	قىرغىنى ئىنى	قىرغىنى انى	оны қырықты	стриг его
4613.	قىرغىنى قولى نىنك بولىنكەن	قىرغىنى قولىنىڭ يۈزىنى	قولىنىڭ جۈزىنى قىرىقتى	стриг овечью шерсть
4614.	قىرغىنى لاز باشلارنى	قىرغىتۇلار باشلارنى	باستارىن كەستى	стригли свои головы
4615.	قىرلادى خاتۇن	قىرلادى خاتۇن	ئەيەل ەنرەدى	женщина рыдала
4616.	قىسارلادى ئىنى اول نەمە كا	قىسارلادى انى ол نەمەگە	оны ол нәрсе үшін قىسپاققا алды	притеснял его в той вещи
4617.	قىسارلادى انى سوال دە	قىسارلادى انى سوالدا	оны сауалмен قىسپاققا алды	притеснял его при вопросе
4618.	قىسقا	قىسقا	قىسقا	короткий
4619.	قىسقا بولدى	قىسقا بولدى	قىسقا بولدى	стал короток
4620.	قىسقا بولدى كوكا دالى تون	قىسقا بولدى كوكا كەلەگە داغى تون	تون мен كەلەنكە قىسقا بولدى	шуба и тень стали короткими
4621.	قىسقا بويون لوقى	قىسقا بويونلۇق	قىسقا мойын	короткошейный
4622.	قىسقا بويون لوقى بولدى	قىسقا بويونلۇق بولدى	قىسقا мойын بولدى	стал короткошейным
4623.	قىسقا بولدى سوز	قىسقا بولدى سۆز	سۆزى قىسقا بولدى	речь стала короткой
4624.	قىسقا بويون لوقى بولدى	قىسقا بويونلۇق بولدى	كەرتىك (پۇشۇق) مۇرىن بولدى	стал коротконосым
4625.	قىسقا كۆنكەك	قىسقا كۆنكەك	قىسقا كۆيلىك	короткая рубашка
4626.	قىسقا كۆمە	قىسقا كۆمە	قىسقا كۆبە	короткий панцырь
4627.	قىسقا قوشۇق لوقى قوشۇقچى	قىسقا قوشۇق ەتتى قوشۇقچى	قوسықшы қысқа ەлەң шығарды	стихотворец (в мож. отсутствует) сочинил короткое стихотворение
4628.	قىسقا ئۆلدى	قىسقا قылدى	قىسقا قылدى	сделал коротким
4629.	قىسقا ئۆلدى نەسە نى	قىسقا قылدى قىسسаны	хисаны қысқа قىلدى	сделал рассказ коротким
4630.	قىسقا ئۆلدى سوز نى	قىسقا قылدى سۆزنى	сөзді қысқа қылды	сделал речь короткой

4631.	قىسقا قىلدى ساجلارنى	қысқа қылды hadжылар саячларыны	қажылар шашын қысқа қылды	паломники коротко остригли свои волосы
4632.	قىسقا سۆز	қысқа сөз	қысқа сөз	короткое слово
4633.	قىسقا سۈنۈ	қысқа сунгу	қысқа сунгі	короткое копье
4634.	قىسقان بۇرۇنلۇق	қысқан бурунлуқ	кертiк (пұшык) мурын	коротконосый
4635.	قىسқۇچ	қысқуч	қысқаш	тиски
4636.	قىسراق	қысрақ	қысырақ	кобыла (молодая кобылица)
4637.	قىستى	қысты	қысты (басты, сықты)	сдавил
4638.	قىستى انى بارماقنى بىرلە	қысты аны екі бармақы бірле	оны екі саусақпен қысты	сжал его двумя пальцами
4639.	قىستى انى نېمە بىرلە	қысты аны неме бірле	оны нәрсемен бастырды	придавил его вещью
4640.	قىسىر يەل	қысыр йел	қысыр (аңызак) жел	ветер, вызывающий неурожай
4641.	قىسىر قالغان تېشى تېرە	қысыр қалған тіші теве	қысыр інген	верблюдица, оставшаяся яловой
4642.	قىسىر قالدى تېشى تېرە	қысыр қалды тіші теве	інген қысыр қалды	верблюдица осталась яловой
4643.	قىسىشتى انىك بىرلە	қысышты аның бірле	олар бір-біріне сығылысты	взаимно жался
4644.	قىچقىردى	қычқырды	айқайлады (қышқырды)	кричал
4645.	قىچقىردى	қычқырмақ	айқайлау	ревевший (тюрк. реветь) кричать
4646.	قىش	қып	қыс	зима
4647.	قىشقۇلدادى تېشى بىلان	қышқылдады тіші йылан	ұрғашы жылан ысылдады	самка змеи шипела
4648.	قىشلادی اول بىردە	қышлады ол йерде	ол жерде қыстады	перезимовал в той местности
4649.	قىشلادی فلان بىردە	қышлады фiлан йерде	осындай жерде қыстады	перезимовал в такой-то местности
4650.	قىشان لايى اير	қышылық са	қысқы үй	зимний дом
4651.	قىشان ئېتىك كېچىسى	қышының ахыр кечесі	қыстын ақырғы түні	последняя ночь зимы

- Л -

4652.	لاغت قىلدى تەقە	лағнет қылды аңса	оған лағнет айтты	проклял его
4653.	لاغت قىلىشتى	лағнет қылышты	лағнет айтысты	монг. проклял всех
4654.	لاغت قىلىشتىلار بىر بىرىگە	лағнет қылыштылар бір біріге	бір-біріне лағнет айтысты	прокляли друг друга

4655.	لازيم قىلدى انڭە ايش	лазым қылды анқа	оны іс басты қылды	сделал ему работу нужной
4656.	лайық болды анڭە	лайық болды анқа	лайық болды	стал ему подходить
4657.	лайық болды аир	лайық болды ер	еркек лайық болды	мужчина стал подходящим
4658.	лайық болды нима җе	лайық болды немеге	нәрсеге лайық болды	стал подходящим для вещи
4659.	лайық болды тир	лайық болды тер	жалақы лайық болды	заработная плата стала соответствовать
4660.	лайық болды флан аишке	лайық болды флан ішке	осындай іске лайық болды	стал подходить для такой-то работы
4661.	лайық турур	лайық турур	лайық болды	явиться достойным
4662.	лақвалық болды аир	лақвалық болды ер	еркек кимылсыз болды	мужчина лишился движения
4663.	лаңе толға ыармақ	лаңта тола йармақ	шүберек толы ақша	тряпка полная денег
4664.	ла те ға бағлады ыармақларны	лаңтаға бағлады йармақларны	ақшаларды шүберекке байлады	завязал деньги в тряпку
4665.	лаф аурды	лаф урды	лақылдады	болтал
4666.	лаф аурды аир	лаф урды ер	еркек лақылдады	мужчина болтал
4667.	лаһд қылды	лаһид қылды	лақат қылды	монг. мертвеца, тюрк. сделал могилу
4668.	лаҗын	лачын	лашын	сокол (м.)
4669.	лаҗлык ыағачы	лаҗлек йығачы	лаҗлек ағашы	аистовое дерево
4670.	лаҗме	лаукма	кесек	кусок
4671.	лауф қылды аишка	лауф қылды ішке	іске қылды (ниетті болды)	отнесся к работе с благосклонностью

- М -

4672.	мағзур тоқты ани нима	мағзур тутты аны немедін	оны ол нәрседен кешірді	извинил его в чем-то
4673.	мағзұл халуа	мағзұлық халуа	сүйекті халуа	халва с косточками
4674.	мағзұл қылды бека аиш	мағзұл қылды бека аиш	бекті лауазымнан айырды	отрешил бека от должности
4675.	мағзур тоқты ани аишдін	мағзур тутты аны ішдін	оны ісі үшін кешті	извинил его за работу
4676.	мағнасыз айтқучы аир	мағнасыз айтқучы ер	мәнсіз әңгіме айтушы еркек	мужчина, говорящий глупости
4677.	мағнасыз сөзлады	мағнасыз сөзледі	бос (сөз) сөйледі (айтты)	говорил глупости

4678.	محرقات ایلدی ات نی	мағрифет кылды аты	атын даңқты кылды (шығарды)	прославил имя
4679.	مایه берدی	майа берді	ашытқы (мәйек) берді	дал закваску
4680.	مایه سیز بوغوردی خمیرنی	майсасыз йугурді хамырны	хамырды ашытқысыз иледі	замесил тесто без закваски
4681.	مایه سیز خمیر	майсасыз хамыр	ашытқысыз қамыр	замешанное без закваски тесто
4682.	میمون	маймун	маймыл	обезьяна
4683.	ماقتادی ایشنی	мақтады ішні	ісі үшін мақтады	похвалил работу
4684.	مال ايركاسی ایر	мал егезі ер	мүлік иесі еркек	хозяин имущества мужчина
4685.	مال ايسی هاتون	мал есі хатун	мүлік иесі әйел	женщина- хозяйка скота
4686.	مال زكاتی بېردی	мал зекаті берді	мүлік зекетін берді	дал зекят (милостыню, состоящую из одной сороковой части имущества)
4687.	مال قازقادی	мал қазқанды	мүлік сатып алды	приобрел имущество
4688.	مال تولاکیکه سالدی	мал төлекіге салды аны	оны мүлік төлеміне салды	назначил его в уплату за имущество
4689.	مال نی	малны	мүлік	имущество (accusat.)
4690.	ماموق	мамуқ	мақта	хлопок
4691.	ماموق ات اوجی	мамуқ атқучы	мақта	треплющий хлопок
4692.	ماموق اتقوچی نینک یاسی	мамуқ атқучының йасы	мақтаның сабағы	лук треплющего хлопок
4693.	ماموق ساتقوچی	мамуқ сатқучы	мақта сатушы	продавец хлопка
4694.	ماموق سووآتوچی نینک تحله سی	мамуқ сойқучының тайтасы	мақтаның тақтасы	доска треплющего хлопок
4695.	ماموق سووآتوچی تیموری	мамуқ сойқучының темүрі	мақтаның темірі	железо треплющего хлопок
4696.	ماموق تون	мамуқ тон	мақталы киім	хлопчатобумажное одяние
4697.	ماموق نینالی	мамуқ нінәлі	мақта бұтағы	побеги хлопка
4698.	ماموق چپر یایی	мамуқ чапар йайы	мақтаны сабауға арналған сабау	лук для битья хлопка
4699.	ماموق کلوق	мамуқлук	мақталы	хлопковый
4700.	مانقلاي	манқлай	мандай	лоб (м.)
4701.	ماندی سیرکه کا	манды сіркеге	сірке суына малды	обмакнул в уксус
4702.	مانقا	манқа	маған	мис
4703.	مانقا كەنك	манқа кең	кең адымдаушы	широко шагающий (тюрк. шагая)
4704.	مانقادی	манқды	адымдады	шагал
4705.	مانقلاي	манқлай	мандай алды	авангард (м.)
4706.	مانقوش	манқыш	адым, қадам	шаг

4707.	مقول	манул	мәлім	ступная кошка (м.)
4708.	منقلاي ساجي	маңлай сачы	маңдай шашы	волосы на лбу
4709.	منقلاي تينك ايگي ياتي	маңлайның екі йаны	маңдайының екі жаны (шықшыты)	обе стороны лба
4710.	منقلاي تينك خطي	маңлайның хатты	маңдай сызығы (эжімі)	линия лба
4711.	منقلاي تينك چيتوغى	маңлайның чытуғы	қабақ шыту	нахмуренность лба
4712.	مرال	марал	марал	марал (м.)
4713.	مرجان بوتاغى	марджан бутағы	маржан бутағы	ветка коралла
4714.	مسخره توتتى انى	масхара тутты аны	оны мазактады	подшутил над ним
4715.	مسخره ليق توتتى انينك بيرله	масхаралық қылды аның бірле	онымен қалжыңдады	шутил с ним
4716.	مافرش	мафраш	чемодан	чемодан
4717.	مافرش قلاغي	мафраш кулағы	чемоданның кулағы	ручки чемодана
4718.	ماھ بولدى كىتاب	маһ болды кітаб	кітап көнерді	книга износилась
4719.	ماخمور بولدى	махмур болды	мас болды	охмелел
4720.	ماش	маш	ірі бұршақ	бобы
4721.	موج اوردى	мевдж урды	толқын ұрды	волновалось (море)
4722.	معد	медед	медет (көмек)	помощь
4723.	معد بيرگان	медед берген	көмек берген	оказавший помощь
4724.	معد بېردى انقه	медед берді анқа	оған көмек берді	оказал ему помощь
4725.	معد بېردى انقه مالى بيرله	медед берді анқа мал бірле	оған мүлікпен көмек берді	оказал ему помощь имуществом
4726.	معد بېردى چرىككا	медед берді черікке	әскерге көмек берді	оказал войску помощь
4727.	مجزوم بولدى لعل	меджзум болды фіғл	іс шешімін тапты	дело было решено
4728.	مزه تاپتى انينك بيرلا	мезе тапты аның бірле	онымен талғам табысты	нашел вкус с ним
4729.	مزل قىلدى انى	мезел қылды аны	оны мысалға келтірді	привел это в качестве примера
4730.	مزل اوردى	мезел урды	мысал келтірді	привел пример
4731.	مزه ليق	мезелық	дәмді	вкусный
4732.	مزه ليق تاپتى انى	мезелық тапты аны	оны дәмді санады	нашел его вкусным
4733.	مزه ليق تاپتى اير نيمه نى	мезелық тапты ер немені	еркек дәмді нәрсе тапты	мужчина нашел вещь вкусной
4734.	مزه سيز بولدى انكا توريكلىك	мезесіз болды анга тіріктік	оған тіршілік кермек болды	жизнь сделалась ему несладкая
4735.	مزه سيز قىلدى انينك توريك لىكىنى	мезесіз қылды аның тіріктікіні	оның тірлігін берекесіз қылды	сделал его жизнь несладкой
4736.	مزه سيز نيمه	мезесіз неме	дәмсіз нәрсе	безвкусная вещь
4737.	مكر قىلدى	мекр қылды	қулық қылды	сделал хитрость
4738.	مكر قىلدىشى انينك بيرله	мекр қылышты аның бірле	онымен бірге қулық қылысты	устроил с ним хитрость
4739.	ملا مت قىلدى	меламет қылды	кінәрат қылды	сделал упрек
4740.	ملا مت قىلدى انى	меламет қылды аны	оған кінәрат жасады	сделал ему упреки поставил это в упрек

4741.	ملاط قە سالدى اپرىنى	меламетка салды ерні	ерекке кінәрат артты	осыпал мужчину упреками
4742.	من	мен	мен	я
4743.	من اندىن بىزار دورمن	мен андын бизар дур мен	мен одан безер болдым	я имею отвращение к нему
4744.	من بىخلىق قىلورمن قان نېمە كا	мен бехиллық қылурмен філан немеге	мен ондай нәрсеге сараңдық қыламын	я скуп на такую-то вещь
4745.	من تولدوردم انى	мен толдурдым аны	мен оны толтырдым	я его наполнил
4746.	مىنال بېردى خاتون غە	менал берді хатунға	эйелге мүлік берді	дал женщине имущество
4747.	مېنىدىن يىراق تۇر	мендін йырақ тур	менен аулақ тұр!	стой адали от меня!
4748.	مېنىم ارزومده تۇر كىم	менім арзумда дур кім	менің ойымда тұрған кім	мое желание - это то, чтобы.
4749.	مېنىم باشىم چاتىم بولسۇن	менім башым джаным болсун	менің басым мен жаным (аман) болсын	монг. ради души, ради головы; тюрк. да будет моя голова и моя душа!
4750.	مېنىم بىرلا	менім бірле	менімен бірге	со мной
4751.	مېنىم دوستىم تۇر اگر اول ايشده بولسه	менім достым дур егер ол іште болса	егер ол істе болса, менің досым	явится моим другом, если он будет принимать участие в той работе
4752.	مېنىم يارماقىم تۇر اولدى	менім йармақым дур өзі	өзі менің ақшам	само является моими деньгами
4753.	مېنىم قاتىمدا	менім қатымда	менің қасымда (манайымда)	около меня
4754.	مېنىم اوچۇن	менім үчүн	мен үшін	ради меня
4755.	مېنىك قۇلۇم	менің кулум	менің құлым	мой раб
4756.	مېنىك	мең	мең	родинка
4757.	مېنىكزادى انكا	мензеді анка	оған ұқсады	стал похож на него
4758.	مېنىكزادى اتاسىغا	мензеді атасыға	эжесіне ұқсады	стал похожим на своего отца
4759.	مېنىكزاتى انىك بىرلا	мензетті аның бірле	оған ұқсады	сделал похожим на него сделал с ним сравнение
4760.	مېنىكزاتى لار	мензештілер	олар ұқсас болды	стали похожи друг на друга
4761.	مېنىك كىشى	менлік кіші	менді кісі	человек с родинкою
4762.	مېرك قىلدى انقا	мерк қылды анқа	оған кулық қылды	устроил ему хитрость
4763.	مېرك قىلدى انى	мерк қылды аны	оған кулық жасады	применил это в качестве хитрости
4764.	مېرك قىلدى انىك بىرلا	мерк қылды аның бірле	онымен бірге кулық қылды	устроил с ним хитрость
4765.	مېرسۇم اويدى الارغە	мерсум қойды аларға	оларға мерзім қойды	возложил на них приказ
4766.	مېرهم	Merhem	дәрі	лекарство

4767.	مرهم قويدى ياراقتا	мерһем қойды йарақта	жараға дәрі қойды	положил в рану лекарство
4768.	مسجدكە سالور اوت	месджидке салур от	мешітке төселер шөп	трава, постилаемая в мечети
4769.	مسح تارتتى باشيقه	mesch тартты башыға	басына май жақты	натер свою голову натиранием
4770.	مفلوج بولدى	мефлудж болды	мешел болды	был разбит параличом
4771.	مشغول بولدى	мешгул болды	шаруалы (жұмысты) болды	стал занят
4772.	مشغول بولدى اندين	мешгул болды андын	одан шаруалы (жұмысты) болды	стал от того занят
4773.	مشغول قىلدى	мешгул қылды	шаруалы (жұмысты) қылды	сделал занятым
4774.	مشغول قىلدى اتى اول نيمه نى	мешгул қылды аны ол немені	оны ол нәрсемен шаруалы (жұмысты) қылды	мог. отфильтровал его от той вещи, торж. занял (сделал занятым) его тою вещью
4775.	مشهور قىلدى لار اينلى	мешһур қылдылар еліні	елді мәшһур қылды	прославили его людей
4776.	مظفر اير	музаффар ер	жеңімпаз	победитель
4777.	مقول اط	могул ат	моңғол аты	монгольская лошадь
4778.	مونشور	моншур	мойынтұрық	ярмо
4779.	مونگرادى بوزاي	монғреді бузау	бузау мәңіреді	теленок мычал
4780.	مبالغه قىلدى ايشده	мубалаға қылды іште	істі көпсітіп көрсетті	преувеличил работу
4781.	مباح قىلدى اتقه نيمه نى	мубаһ қылды аңқа немені	оған нәрсені рұқсат етті	разрешил ему вещь
4782.	موافقت قىلدى اتينك بويله	мувафакат қылды аның бірле	онымен келісті (келісім қылды)	был с ним согласен
4783.	مغ بولدى	муғ болды	отқа табынатын болды	стал огнепоклонником
4784.	مغين قىلدى نيمه نى	муғайен қылды немені	нәрсені мағлұм қылды	сделал вещь определенной
4785.	مدارا قىلدى اتينك بويلا	мударә қылды аның бірле	оған жасанды достық көрсетті	обошелся с ним притворно дружески
4786.	موز	муз	муз	лед
4787.	موز باغ لادى سو	муз бағлады су	суды муз бөгеді	лед сковал воду
4788.	موزاويق	музлық	муздық	ледник
4789.	مقل يفاخ	муқл йығач	мұқыл ағаш	резиновое дерево (Bdelium)
4790.	مقام بولدى سراى نا	муқым болды сарайда	сарайға орналасты (муқым болды)	поселился во дворце
4791.	ملازمت قىلدى	мулазмет қылды	қызмет қылды	служил ему
4792.	موم لوقى پال	мумлук бал	балауызды бал	мед с воском
4793.	مناقى لوقى قىلدى	мунафықлық қылды	екі жүзділік қылды	поступил лицемерно

4794.	مولداق بولسون	мундақ болсун	осылай-ақ болсын!	да бюджет так!
4795.	مولداق كيراك سنقا كيم قېلىستىك	мундақ керек санка кім қылсаң	саған осылай істеу керек	так тебе нужно сделать
4796.	مولداق قېلىماغىن	мундақ қылмағын	олай қылмағын!	не делай так!
4797.	منچاق	мунчақ	алқа	ожерелье
4798.	مولچاق	мунчақ	моншақ	бусы
4799.	منچاق ساتقۇچى	мунчақ сатқұчы	алқа сатушы	торговец ожерельями
4800.	مولك الار بارچه خاتون لار	муң алар барча хатунлар	бұның баршасы сол әйелдер	это все те женщины
4801.	مولك الار ايكي اير	муң алар екі ер	бұл сол екі еркек	это те два мужчины
4802.	مولك الار ايكي خاتون	муң алар екі хатун	бұл сол екі әйел	вот те две женщины
4803.	مولك بيز بارچه ايران لار	муң біз барча еренлер	бұл біз барша еркектер	это мы все мужчины
4804.	مولك بيز بارچه خاتون لار	муң біз барча хатунлар	бұл біз барша әйелдер	это мы (монг. те) все женщины
4805.	مولك بيز ايكي اير	муң біз екі ер	бұл біз екі еркек	это мы два мужчины
4806.	مولك بيز ايكي خاتون	муң біз екі хатун	бұл біз екі әйел	это мы две женщины
4807.	مولك من اير	муң мен ер	бұл мен еркек	это я мужчина
4808.	مولك من خاتون	муң мен хатун	бұл мен әйел	это я женщина
4809.	مولك اول اير	муң ол ер	бұл сол еркек	вот тот мужчина
4810.	مولك اول خاتون	муң ол хатун	бұл сол қатын	вот та женщина
4811.	مولك سن اير	муң сен ер	бұл сен еркек	это ты мужчина
4812.	مولك سن خاتون	муң сен хатун	бұл сен әйел	это ты женщина
4813.	مولك سيز بارچه ايران لار	муң сіз барча еренлер	бұл сіздер барша еркектер	это вы все мужчины
4814.	مولك سيز بارچه خاتون لار	муң сіз барча хатунлар	бұл сіздер барша әйелдер	это вы все женщины
4815.	مولك سيز ايكي اير	муң сіз екі ер	бұл сіздер екі еркек	это вы два мужчины
4816.	مولك سيز ايكي خاتون	муң сіз екі хатун	бұл сіздер екі әйел	это вы две женщины
4817.	مولقراى اوى	мунрады уй	сиыр мөңіреді	корова мычала
4818.	مولك سيز	мунсыз	мунсыз	беззаботный
4819.	مولك سيز بولدى اندىن	мунсыз болды андын	одан мунсыз болды	стал беззаботным от того
4820.	مولك سيز بولدى نيمه	мунсыз болды немедін	нәрседен мунсыз болды	не имел забот в отношении вещи
4821.	مولدار بولدى نيمه	мурдар немедін	нәрсе арам болды	вещь стала оскверненной
4822.	موسى پيغمبرانىك كتابى	Муса пайғамбарның кітабы	Мұса пайғамбардың кітабы	книга пророка Моисей
4823.	مسافر لار	мусафирлар	жолаушылар	путешественники
4824.	مستخاضه بولدى خاتون	мустаһазе болды хатун	әйел тоқтасқан болды	женщина вступила в

				климактерический возраст
4825.	مىملمان بولدى كاتىر	муслман болды кафир	кәпір мұсылман болды	неверный стал мусульманином
4826.	مىملمانلىق	муслманлык	мұсылмандық	мусульманство
4827.	مىملمان لىق يولانى كورگوزدى انقه	муслманлык йолыны көргүзді анқа	оған мұсылмандық жолын көрсетті	наставил его на путь мусульманства
4828.	مصطف نى	мушафны	томды (мұқабаны)	том
4829.	مطالعه قىلدى انىنك بىرله	мүталаға қылды аның бірле	онымен бірге оқыды	читал вместе с ним
4830.	مىملىقت انىنك بىرله	муфахарат қылышты аның бірле	онымен пандықта бәсекелесті	он соперничал с ним в чванстве
4831.	مىملىه قىلدى انىنك بىرلا ساتىق ده	муһаббет қылды аның бірле сатықда	саудада онымен тағулықта болды	поступил в ним в торговле подружески
4832.	مىمرم انى	муһаррем айы	мұқарам айы	первый месяц года
4833.	مىمىاج بولدى	муһ болды	мұқтаж болды	стал беден
4834.	مىمىتاق قىلدى انى	муштақ қылды аны	оның ниетін оятты	возбудил в нем желание
4835.	مىمىت قىلدى ات انى	мүгеннес қылды атны	әйел есімін жасады	образовал форму женского рода имени
4836.	مىمىتەب قىلغان	мүкәтеб қылған	еркін етті	вольноотпущенный
4837.	مىمىتەب قىلدى قول انى	мүкәтеб қылды құлны	құлды еркін етті (ерік берді)	сделал раба вольноотпущенным
4838.	مىمىكر بولدى سوز	мүкәррер болды сөз	сөз қайталанды	слово было повторено
4839.	مىمىك بىردى انقه	мүлк берді анқа	оған мүлік берді	дал ему недвижимое имущество
4840.	مىمىكوزسىز بولدى قوچقار	мүнүзсіз болды қошқар	қошқар мүйізсіз қалды	баран стал безрогим
4841.	مىمىكوزسىز قوچى	мүнүзсіз қой	мүйізсіз қой	безрогий баран
4842.	مىمىكوزى بىلا سوسار	мүнүзі біле сүсер	мүйізімен сүзер	бодается рогами
4843.	مىمىكوزى بىلا سوسماك	мүнүзі біле сүсмек	мүйізімен түзбек	бодать рогами
4844.	مىمىكوزى كىيىن تولقش قوچى	мүнүзі кейін толқаш қой	мүйізі артқа иректелген қой	баран с назад закрученными рогами
4845.	مىمىكوزى سىنوق قوچى	мүнүзі сынұқ қой	мүйізі сынұқ қой	баран со сломанными рогами
4846.	مىمىكوزى اىلغارى تولقش قوچى	мүнүзі ілгері толқаш қой	мүйізі алға иректелген қой	баран со вперед закрученными рогами
4847.	مىمىكوس	мүнүс	тар ауызды ыдыс	сосуд с узким горлышком
4848.	مىمىرد بىلراقى	мүрд йапрақы	мирт (мүрт) жапырағы	листья мирты

4849.	مرگه بولدى دین دین	мүртед болды діндин	діннен шыққан	стал вероотступником
4850.	متحیر بولدى ایکی نومه اراسنده	мүтеһайір болды екі неме арасында	екі нәрсе арасында таң-тамаша болды	удивлялся между двумя вещами
4851.	مفت	муфт	тегін	бесплатно
4852.	مهلت بیرینگیز زینغا	мүхлет беріңіз зейтка	сөйлеуге мезет беріңіз!	монг. дал срок имя реку, тюрк. дайте срок имя реку!
4853.	مهلت بیرینگیز سیز بارچه ایران لاز زینغا	мүхлет беріңіз сіз барча еренлер зейтка	сіз барша еркектердің сөйлеуіне мүмкіндік беріңіз!	монг. вы все мужчины обнаружили терпение по отношению к имя реку, тюрк. дайте отсрочку вы все мужчины имя реку
4854.	مهلت بیرینگیز بو زيد خانونومه	мүхлет беріңіз бу зейд хатуныға	бұл әйелдің сөйлеуіне мүмкіндік беріңіз	дайте отсрочку этой женщине имя река
4855.	مهر	мүһүр	мөр	печать
4856.	مهر باستی	мүһүр башты	мөр басты	приложил печать
4857.	مهر باستی بادايغا	мүһүр башты бугдайға	бидайға белгі соқты	положил клеймо на пшеницу
4858.	مهر باستی ایر نومه که مهر بلا	мүһүр башты ер немеге мүһүр биле	еркек нәрсені мөрмен бекітті	мужчина опечатал вещь печатью
4859.	مهر باستی نومه که	мүһүр башты немеге	нәрсеге мөр басты	приложил печать к вещи
4860.	مهر باستی تينگری کافر كونگلرکه	мүһүр башты тенгри кафир көңліге	тәңірі кәпірдің жанын жазалады	тенгри заклеил душу неверного
4861.	مهم بولدى انقا ايلىش	мүһім болды анқа іш	оған іс маңызды болды	работа стала ему важной
4862.	موجه	мүче	дене мүшесі	члены тела (м.)
4863.	مشرف آيالىش	мүшерреф қылыш	кастерлі қылыш	освященный меч
4864.	مشکل ايلىش	мүшкүл іш	қиын (мүшкіл) іс	трудная работа
4865.	موشوك	мүшүк	мысық	кошка
4866.	موشوك بالاسى	мүшүк баланы	мысықтың күшігі	котенок
4867.	موشوك كوزلوك	мүшүк көзлүк	мысық көзді	имеющий кошачьи глаза
4868.	موشوك كوزلوك بولدى	мүшүк көзлүк болды	мысық көзді болды	стал иметь кошачьи глаза
4869.	موشوك كوزلوك حورپايدي	мүшүк түкіні һурбайды	мысық түгін тікireйтті	кошка взъерошила свою шерсть
4870.	موتچى بولدى	мыһанчы болды	делдал болды	стал посредником
4871.	موتچا	мында	мұнда, осында	здесь
4872.	مويى	мийі	ми	мозг
4873.	میل بیرلا چيندى باره نى	міл бірле ченеді һараны	жараны зондпен өлшеді	зондом измерил рану

4874.	مىنگان كىشى	мінген кіші	(көлік) мінген кісі	ехавший верхом (тюрк. верховой, досл.
4875.	مىنگاشكان	мінгешкен	мінгескен	ехавший сундалой (т.е. вдвоём на одной лошади)
4876.	مىنگاشتوردى انى	мінгештурды аны	оны мінгестірді	посадила его сундалой (т.е. верхом с собой на одну лошадь)
4877.	مىنگاشتى	мінгешті	мінгесті	ехал сундалой (т.е. вдвоём на одной лошади)
4878.	مىندوردى انى ات قا	міндүрді аны атқа	оны атқа мінгізді	посадила его верхом на лошадь
4879.	مىندى انقا	мінді анқа	атқа мінді	сел на него верхом ехавший верхом человек
4880.	مىندى تېشى تېوھ نى	мінді тіші тевені	інгенге мінді	поехал верхом на верблюдице
4881.	مىنار اط	мінер ат	мініс ат	верховая лошадь
4882.	مىنار تېوھ	мінер теңе	мініс түйе	верховой верблюдо
4883.	مىنت قويدى انقا	міннет қойды анқа	оған мейірімділік көрсетті	оказал ему благоденствие
4884.	مىنت قويدىم ايركە	міннет қойдым ерге	еркекке мейірімділік көрсеттім	я оказал мужчине благоденствие
4885.	مىنگ	миң	мың	тысяча
4886.	مىنگ اياقلىق	миң аяқлық	мың аяқты	тысяченогий
4887.	مىنگ دىرم	миң дірең	мың дирхем	тысяча диргеңов
4888.	مىنگ مىنگ	миң миң	мың-мыңдаған	тысяча тысяч
4889.	مىراث الدى اتامىدىن مال نى	мірас алды атасыдын малны	мүлікті әкесінен мирасқа алды	получил от отца в наследство имущество
4890.	مىراث الدى لار بىر بىرلەپن باغنى	мірас алдылар бір бірідін бағны	бақшаны бір- бірінен мирасқа алды	они наследовали друг у друга сад
4891.	مىراث بىردى انقا	мірас берді анқа	оған мирас берді	оставил ему наследство
4892.	مىراث بىردى انقه مال	мірас берді анқа мал	оған мүлікті мирасқа берді	оставил ему в наследство имущество
4893.	مىراث يىگۈچى	мірас йегүчі	таусылған мирас	проживающий наследство
4894.	مىراث مال	мірас мал	мирас мүлік	наследственное имущество
4895.	مىسواك قويدى اغزىنى	місвак қылды ағзыны	аузын мәсуекпен шұқылады	ковырял во рту зубочисткой
4896.	مىسواك قويدى تېشى لارىنى	місвак қылды тішлеріні	тістерін мәсуекпен шұқылады	ковырял в зубах зубочисткой
4897.	مىسكىن بولدى	міскін болды	бақытсыз болды	стал несчастным

4898.	مهمان لايى اشى	миһманлады аны	оған қонақ болды	оказал ему гостеприимство
4899.	مهربان لايى قىلدى انكا	миһрибанлық қылды аңқа	оған мейірбандық қылды	оказал ему сострадание

- Н -

4900.	ئاغاش	мағачу	нағашы	дядя по матери (м.)
4901.	ئاز قىلدى خاتون	наз қылды хатун	әйел наз қылды (назданды)	женщина кокетничала
4902.	ئاز قىلغۇچى	наз қылқучы	назданушы	кокетливый
4903.	ئاز قىلغۇر خاتون	наз қылуру хатун	назданушы әйел	кокетливая женщина
4904.	ئايىپ لايى قىلدى بېككا	найыплық қылды бекке	бекке орынбасар болды	был заместителем бека
4905.	ئايىپ لايى قىلدى ايرىدىن	найыплық қылды ердін	ержекке орынбасарлық қылды	замещал мужчину
4906.	ئاكەس	накес	накес (оңбаған)	подлый
4907.	ئاكە بېردى انقا بها	нақд берді аңқа баһа	оның бағасын нақты (ақшамен) берді	уплатил ему цену наличными
4908.	ئاقىشلىق پېرە	нақышлық перде	нақышты (ршекейлі) перде	вышитый занавес
4909.	ئاغاش كىدى	налын кийді	ағаш сандал киді	надел на ноги деревянные башмаки
4910.	ئاغاش ئېتىك قىلدى	налынның қашы	ағаш сандалдың қайысы	ремень деревянной сандали
4911.	ئاغاش كىمى	налынчы	ағаш аяқ киім шебері (ісмері)	изготавливающий деревянную обувь
4912.	ئاماز قىلدى وقت دىن سىنقرا	намаз қылды вақтдын	намазды уақытынан кеш оқыды	сделал намаз позже времени
4913.	ئاماز قىلدى تەنگرى اوجون	намаз қылды тенгри үчүн	тәңірі үшін намаз оқыды	сотворил богу намаз
4914.	ئاماز قىلغۇر يەر	намаз қылуру йер	намаз оқыр жер	место совершения намаза
4915.	ئامازلىق	намазлық	намаздық	к намазу относящееся
4916.	ئامازنى باسقىن قىلدى	намазны баң башдын қылды	намазды басынан бастады	совершил намаз с самого начала
4917.	ئامازنى باسقىن لايى بولدى	нар емчеклік болды	емшегі анардай болды	стала с грудями словно гранатовые плоды
4918.	ئاماز قىلغۇچى	нар кабуғы	анардың қабығы	корка граната
4919.	ئاماز دان	нардан	қышқыл, кермек	кислый
4920.	ئامازدى اش	нардаңи аш	анардан (жасалған) ас	блюдо из гранатовых плодов
4921.	ئاۋرۇز كۈنى	науруз күні	наурыз күні	день нового года

4922.	ناھاق توكتى قاتى ئى	ناھاқ төкті қаныны	қанын нақақ төкті	несправедливо пролил его кровь
4923.	ناىب لىق قىلدى بىك كا	наіблық қылды бекке	бектің орынбасары болды	он был заместителем бека
4924.	ناىب لىك قىلادى اندىن اېشكا	наіблік тіледі андын ішке	одан ісін орындай тұруын сұрады	просил его заместить в работе
4925.	ئى بات	не бат	не деген жылдам	какой быстрый
4926.	ئى دور	не дурр	не дейді?	что такое?
4927.	ئى اوردى	не ерді	не болды?	что было?
4928.	ئى پىشى كېشى دور اول اير	не йахшы кіші дур ол ер	ол еркек қандай жақсы кісі	какой хороший человек (монг. какой друг) тот мужчина
4929.	ئى نېمە	не немее	не нәрсе	какая вещь
4930.	ئى اوچون	не үчүн	не үшін?	зачем?
4931.	ئېس بولدى	неджіс болды	кір (былғаныш) болды	стал грязным
4932.	ندىم لاشتىلار	недімләштілер	олар жолдастықта болды	были соговарищами
4933.	نذر قىلدى تېنكرى كا	незір қылды теңгріге	тәңіріге табынды	дал обет богу
4934.	نېمە	неме	нәрсе (зат)	вещь (вечто)
4935.	نېمە باغىشلماق	неме бахышламақ	нәрсе сыйламақ	дарить вещь
4936.	نېمە باغىشلار	неме бахышлар	нәрсе сыйлар	подарит нечто
4937.	نېمە بېلور ائدام	неме білүр ендам	нәрсе сезер мүшелер	пять органов чувств
4938.	نېمە قويار يېر	неме қойар йер	нәрсе қояр жер	место, куда кладут нечто
4939.	نېمە ساقان آخزى لىن	неме салман ағзыдын	аузынан нәрсе шығарды	выбросивший нечто изо рта
4940.	نېمە ئى	немені	нәрсені	вещь (assivat.)
4941.	نېمە ئىنك عدىنى ساقلادى	неменің ғедедіні сахлады	нәрсенің санын сақтады	сохранил количество (монг. вес) вещей
4942.	نېمە ئىنك كوېرلىكى	неменің көпрекі	нәрсенің көбі	большинство вещей
4943.	نېمە ئىنك اولغ لوشى	неменің улуғлуғы	нәрсенің үлкендігі	величина вещи
4944.	نېمە ئىنك اولوشى	неменің улуғы	нәрсенің үлкені	величина вещи
4945.	نېمە ئىنك جولى	неменің чіні	нәрсенің өлшемі (мөлшері)	мера вещи
4946.	نېمە سىز بولدى	немесіз болды	нәрсесіз қалды	стал без ничего
4947.	ئىنك اچىق لىق	нең ачықлық	ашуланшақ	вспыльчивый
4948.	ئىرغ قوبدى	нерһ қойды	нарық қойды	назначил таксу
4949.	ئىس بولدوزلار	неһс йулдузлар	кесапатты жұлдыздар	приносящие несчастье звезды
4950.	نېچە	нече	неше	сколько
4951.	نېچك	нечүк	қалай	как
4952.	ئىشاپ سويى	нешат суйы	қуаныш суы	вода радости
4953.	ئىت قىلدى نېمە ئى نېمە كا	ниет қылды немені немеге	нәрсені нәрсеге ниет қылды	запроектировал нечто по отношению вещи

4954.	نيشان لايى بولدى اول نېمە بېرلا	нишанлык болды ол неме бірле	ол нәрсемен таңбалайтын болды	он стал обозначен той вещью
4955.	نوقتە لايى اتتى	ноқлалады атны	атты нокталады	взнуздал лошадь недоуздом
4956.	نوقتە	нохта	ноқта	недоуздок (м.)
4957.	نوقتە ساپى	нохта сапы	ноқтаның қайысы	ремень недоуздка
4958.	نوقتە ساپى نونك اوجى	нохта сапының учы	ноқта қайысының ұшы	кончик ремня недоуздка
4959.	نكود	нохуод	нокат	овечий горох
4960.	نوكوچىتى انقه	нөкүчiштi аңқа	оған нөкер болды	был ему помощником
4961.	نوغوله	нуғула	буйралау, доға	завивка, сгиб (м.)
4962.	نقطه لايى مصطفى نى	нуқта қойды мушафны	(кітап) томына нүкте қойды	поставил в томе точку
4963.	نقطه لايى كتاب نى	нуқта урды кітабны	кітапқа нүкте қойды	поставил в книге точку
4964.	نكته ايتكوجى اير	нүкте айткучы ер	тапқыр еркек	остроумный мужчина
4965.	نكته ايتى سوزده	нүкте айтты сөзде	сөзде тапқырлық айтты	отпускал в речи остроты
4966.	نوجوك	нүчүк	қалай	как
4967.	نوك باخت لايى	нык бахтлық	бақытты	счастливым
4968.	نيت اولغان بيركا باردى	нйет қылды йерге барды	ниет қылған жерге барды	пошел в страну, куда намеревался
4969.	نيت لايى فلان ايشكه	нйет қылды фiлан iшке	осындай iске ниет қылды	задумал такую-то работу
4970.	نيت لايى جىشماق قا	нйет қылды чықмаққа	шықпаққа ниет қылды	намеревался выйти
4971.	نيت لارنى بيركان اير	нйетлернi берген ер	жол-жоба берген еркек	монг. мужчина, знающий новости, тюрк. мужчина, давший проекты
4972.	نوك باخت	ник бахт	бақыт (бақытты)	счастье (монг. счастливым)
4973.	نوك باخت بولدى	ник бахт болды	бақытты болды	стал счастливым (тюрк. наступило благое счастье)
4974.	نكاح لايى خاتون نى	никаһ қылды хатунны	әйелге үйлендi	женился на женщине
4975.	نيمت	нiмет	ас, тамақ	пища
4976.	نيمت لايى انقا توغرى	нiмет бердi аңқа тенгри	тәңiрi оған ас- ауқат бердi	тенгри дал ему пропитание
4977.	نيمت لايى	нiметлiк	ас-ауқатты	имеющий средства пропитания
4978.	نيمت لايى بولدى	нiметлiк болды	ас-ауқатты болды	стал обильным пищей
4979.	نيمت لايى بولدى يار	нiметлiк болды йер	жер ас-ауқатты болды	земля стала обильна пищей
4980.	نيمت لايى كىشى	нiметлiк кiшi	ас-ауқатты кiсi	человек, имеющий пропитание

4981.	ئىست ئىق قىلدى انى	نېمەتلىك كылды аны	оны ас-ауқатты қылды	снабдил его пищей
4982.	ئىھال تىكىدى	نىھال تىكىدى	көшет тiктi	воткнул саженец
4983.	ئىشتەر	نىشتەر	ланцет (хирургиялык пышак)	ланцет

- 0 -

4984.	اوغلاق	оғлақ	лақ	козленок
4985.	اوغلاق يولدوز	оғлақ йулдуз	лақ жұлдызы	созвездие Козленка
4986.	اوغلاق انىسى	оғлан анасы	ұланның анасы	мать сына
4987.	اوغلاق انىسى قىلدى كۈنىكى	оғлан анасы қылды күнги	күнді ұлының анасы қылды	рабыню сделала матерью сына
4988.	اوغلاق انىسى قىلدى انى	оғлан атасы қылды аны	оны ұлдың әкесі қылды	сделал его отцом сына
4989.	اوغلاق كۈتارمەك	оғлан көтермек	ұл көтермек	носить ребенка
4990.	اوغلاق كۈلدى كنى كۈستى	оғлан кіндікіні кесті	ұлдың кіндігін кесті	отрезал пуповину мальчика
4991.	اوغلاق سالغان	оғлан салған	ұл тасталған	ребенок покинут
4992.	اوغلاق سالدی خاتون	оғлан салды хатун	ұлын тастаған әйел	женщина покинула сына
4993.	اوغلاق تولغاشى ئوتتى خاتون ئى	оғлан толғағы тутты хатунны	әйелді баланың толғағы қысты	женщину схватили родильные судороги
4994.	اوغلاق تۇرار يەر	оғлан тұрар йер	жатыр (жолдас, шу)	послед
4995.	اوغلاق چوچاشى	оғлан чочағы	ұлдың тасағы	penis мальчика
4996.	اوغلاق دىن سونگرا كەلگەن قان	оғландын соңра келген қан	баладан кейін келген қан	кровь, шедшая после ребенка
4997.	اوغلاق دىن سونگرا قان كەلدى	оғландын соңра қан келді	баладан соң қан келді	после ребенка пошла кровь
4998.	اوغلاق لار اوغور يەر	оғланлар оқур йер	балалар оқыр жер	место, где учатся дети
4999.	اوغلاق ئىق قىلدى خاتون	оғланлық қылды хатун	әйелге бала берді	женщине дал сына
5000.	اوغلاق بېشىك دا بىقار نېمە	оғланны бешікде бағлар неме	баланы бесікке байлайтын нәрсе	то, чем ребенок спеленут в колыбели
5001.	اوغلاق ئۈنۈك بىدۈكى چىلدى	оғланның йүмдүкі чықты	бала кәмелетке толды	у мальчика появились pubes
5002.	اوغلى بىرلە	оғлы бірле	баласымен бірге	монг. сыну, тюрк. с его сыном
5003.	اوغلى اوئىق كۈپ بولدى ئۈرۈنۈك	оғлы ушақ көп болды ернін	еректің баласы өте көп болды	дети мужчины стали многочисленны
5004.	اوغلى دىن	оғлыдын	ұлдан	от его сына
5005.	اوغراقى ئىشكا	оғрады ішке	істі бастады	начал работу
5006.	اوغراقلى	оғрамақ	жолықпақ	встретиться
5007.	اوغرى	оғры	ұры	вор

5008.	اوغۇل	оғул	ұл	сын
5009.	اوغۇل اوغلان لارى	оғул оғланлары	ұлдың ұлдары	сыновья сына
5010.	اوغۇل تۇتتى انى	оғул тутты аны	оны ұлына санады	взял его в сыновья
5011.	اوغۇل تۇتۇنغان	оғул тұтунған	асырап алған ұл	усыновленный
5012.	اوغۇل سىز بولدى خاتون	оғулсыз болды хатун	әйел баласыз болды	женщина стала бездетной
5013.	اوغۇل سىز خاتون	оғулсыз хатун	баласыз әйел	бездетная женщина
5014.	اوغۇر لادى آندىن مال نى	оғурлады андын малны	оның мүлкін ұрлады	украл у него имущество
5015.	اوغۇر لادى اولجە دىن	оғурлады олжадын	олжадан ұрлады	выкрал из добычи
5016.	اوغۇر لۇق	оғурлуқ	ұрлық	воровство
5017.	اوغۇر لۇق قىلدى	оғурлуқ қылды	ұрлық қылды	совершил кражу
5018.	اول او كۈن	озаву күн	үшінші күннің	третьего дня
5019.	اويغاق	ойғақ	ою	бодрствующий
5020.	اويغاق ئىدى كۈچە	ойғақ еді кече	түнде ою болды	бодрствовал ночь
5021.	اويغاق خاتون	ойғақ хатун	ою әйел	бодрствующая женщина
5022.	اويغان اي اويغاندى	ойғанай ұйуқлады	оаянып ұйықтады	спал просыпаясь
5023.	اويغاندى	ойғанды	оянды	проснулся
5024.	اويغاندى اويغاندىن	ойғанды ұйқудын	ұйқыдан оянды	пробудился от сна
5025.	اويغاندى اويغانلان	ойғанды ұйуқлақан	ұйқыдағы оянды	спавший проснулся
5026.	اويغاتتى انى	ойғатты аны	оны оятты	разбудил его
5027.	اويغاتتى انى اويغۇسىدىن	ойғатты аны ұйхусыдын	оны ұйқысынан оятты	пробудил его от сна
5028.	اويماق	оймақ	оймақ	наперсток
5029.	اوينادى	ойнады	ойнады	играл
5030.	اوينادى اوينك بىرلە	ойнады аның бірле	онымен бірге ойнады	играл с ним
5031.	اوينادى اوغلان لار	ойнады оғландар	балалар ойнады	мальчики играли
5032.	اوينادى تۈلكۈ	ойнады түлкү	түлкі ойнады	лиса играла
5033.	اويناپ سوز لادى اير	ойнап сөзледі ер	еркек ойнап сөйледі	мужчина сказал в шутку
5034.	اوين	ойун	ойын	игра
5035.	اوين بىرلە	ойун бірле	ойынмен	с игрою
5036.	اوين چى	ойунчы	ойыншы	игрок
5037.	اوين چى خاتون	ойунчы хатун	биші әйел	танцовщица
5038.	اوق	оқ	оқ	стрела
5039.	اوق اتىشىدى لار	оқ атышдылар	олар оқ атысты	перестреливались стрелами
5040.	اوق اتىشتىلار	оқ атыштылар	бір-біріне оқ атысты	стреляли друг в друга стрелами
5041.	اوق اتىشتىلار ايل	оқ атыштылар ел	ел бір-біріне оқ атты	люди перестреливались стрелями
5042.	اوق بولمىكى	оқ ілүңі	жебенің қауырсыны	оперение стрелы

5043.	اوڭلاۋ	оқлау	оқтау, білік, белдік	каток, валик, скалка
5044.	اوقلى اوتكە اتتى	оқыы өткере атты	оқпен тесіп атты	прострелил насковзь стрелоу
5045.	اوقلدى تەككە	оқранды текке	теке мекірленді	козел блял
5046.	اوقۇغان	оқуған	оқыған	читавший
5047.	اوقۇدى تىنىك بىرلا كىتابنى	оқуды аның бірле кітабны	онымен бірге кітап оқыды	читал с ним книгу
5048.	اوقۇدى كىتابنى	оқуды кітабны	кітапты оқыды	читал книгу
5049.	اوقۇدى قراننى	оқуды қуранны	қуран оқыды	читал коран
5050.	اوقۇماق تىلەدى اندىن	оқумақ тіледі андын	оның оқығанын қалады	просил его почитать
5051.	اوقۇشتىلار كىتاب لارنى	оқуштылар кітабларны	олар кітаптарды (бірге) оқысты	читали совместно книги
5052.	اوقۇچى	оқычы	жебеші	делающий стрелы
5053.	اوقشاغان	оқшаған	ұқсаған	похожий
5054.	اوقشادى انقا	оқшады анқа	оған ұқсады	стал похож на него
5055.	اوقشاتتى الى اتاسىغا	оқшатты аны атасыға	оны әкесіне ұқсатты	сделал его похожим на его отца
5056.	اوقشاتتى الى اول نيمه 45	оқшатты аны ол немеге	оны ол нәрсеге ұқсатты	сделал его похожим на ту вещь
5057.	اوقشاتتى ايرنى آتاسىغا	оқшатты ерні атасыға	еректі әкесіне ұқсатты	сделал мужчину похожим на его отца
5058.	اوقشاتيلار بىر بىرىغا	оқшаттылар бір біріге	бір-біріне ұқсатты	сравнили друг с другом
5059.	اوقشاش	оқшаш	ұқсас	похожий
5060.	اول تىنىك ايلكىدە دور	ол аның елікіді дур	ол оның қолында	тот находится в его руках
5061.	اول اج خاتون	ол аш хатун	ол аш әйел	голодная женщина
5062.	اول بارچا خاتون لار	ол барча хатунлар	ол барша әйелдер	монг. все женщины, тюрк. все те женщины
5063.	اول باش دىن نيمه يېدى	ол башдын неме йеді	ол алдымен бір нәрсе жеді	он сначала съел нечто
5064.	اول عزىزلىك بىرىندا دور	ол ғазізілік йерінде дур	ол қасиетті жерде жүр	он находится в святой стране
5065.	اولدور بىرىك	ол дур бйік	ол биікте тұр	он находится высоко
5066.	اول دور بىر سارى موندىن	ол дур бір сары мундын	ол онымен бір бағытта	он находится в одном направлении от этого
5067.	اول دور اوزى	ол дур өзі	ол соның өзі	это тот самый
5068.	اول دور تورغان بو ايشكا	ол дур турған бу ішке	ол бұл іс үшін болды	это он был для этой работы
5069.	اول ايكى اير	ол екі ер	сол екі еркек	те два мужчины
5070.	اول ايكى اير اوزلارى	ол екі ер өзлері	сол екі еркектің өзі	те два мужчины сами

5071.	اول ايكي خاتون	ол екі хатун	сол екі еркек	монг. которые те две женщины, тюрк. те две женщины
5072.	اول اير	ол ер	сол еркек	тот мужчина
5073.	اول اير اوزى	ол ер өзі	сол еркектің өзі	тот мужчина сам
5074.	اول ايرگه	ол ерге	сол еркекке	тому мужчине
5075.	اول ايران لار	ол еренлер	сол еркектер	те мужчины
5076.	اول ايران لار قاتينده	ол еренлер қатында	сол еркектердің қасында	около тех мужчин
5077.	اول ايران لار اوزلارى	ол еренлер өзлері	сол еркектердің өздері	те мужчины сами
5078.	اول ايرانينك قولى	ол ернің қулы	сол еркектің қулы	раб того мужчины
5079.	اول پخشي بولغاي	ол йахшы болғай	сол жақсы болғай	то будет хорошо
5080.	اول پخشي بيلور عرب تيليني	ол йахшы билүр араб тіліні	ол араб тілін жақсы біледі	он хорошо знает арабский язык
5081.	اول بيرده خلغان	ол йерде ғалған	сол жерде қалған	оставшийся на том месте
5082.	اول كالا صناد قلا باشه بولوب اتار	ол келе сайһад аңқа йаша болуп атар	ол жануарды жасырынып атар	монг. в то животное стреляет человек, спрятавшись, тюрк. тот охотник стреляет в него, спрятавшись
5083.	اول كيم اتينك بولا تيريكليك قىلور	ол кім аның бірле тіріклік қылу	онымен бірге тіршілік қылар	монг. то имущество, которым он существует, тюрк. то, чем он существует
5084.	اول كيشى	ол кіші	сол кісі	тот человек
5085.	اول كيشى كيم تيلك لارنى اتينين تيلار	ол кіші кім тілеклерні андын тілер	ол кісі өтінішті орындайды	монг. тот человек обращает просьбу, тюрк. тот человек, который обращает к нему просьбы
5086.	اول كيشى مينيم دشمنيم تورور	ол кіші менім душманым турур	ол кісі менің душпаным	тот человек мой враг
5087.	اول كيشى اتينك فلان كيشيك بار	ол кішінің егілүрі флан кішіге бар	ол кісіге осындай кісінің пейілі түзу	имеется расположение того человека к такому-то человеку
5088.	اول مينيم تايانچيم تورور	ол менім тайанчым турур	ол менің таянышым	он моя опора
5089.	اول نيمه	ол немесе	сол нәрсе	та вещь
5090.	اول اوت تيلك	ол от тіледі	ол шөп сұрады	тот хотел сена
5091.	اول اوزى اير	ол өзі ер	оның өзі еркек	тот сам мужчина
5092.	اول رحمت دين سورگان لارين تورور	ол раһматдын сүргенлердің турур	ол мейірбандылықтан айырылған	тот является одним из лишенных милосердия

5093.	اول ساری	ол сары	сол бағытта	в том направлении
5094.	اول سوزنى كيم ايتتى	ол сөзні кім айтты	ол сөзді кім айтты?	то слово, которое он сказал
5095.	اول تېلەگەن	ол тілеген	ол сұраған	тот просивший
5096.	اول خاتون اوزى	ол хатун өзі	сол әйелдің өзі	та женщина сама
5097.	اول خاتون غە	ол хатунға	сол әйелге	той женщине
5098.	اول خاتون تېنىك قولى	ол хатунның қулы	сол әйелдің қулы	раб той женщины
5099.	اول چاغىر ايجتى	ол чағыр ічті	ол шарап ішті	выпил то вино
5100.	اول ايشنى	ол ішні	ол істі	монг. при выполнении той работы, тюрк. ту работу
5101.	اول ايشنى بويوردى اتقا	ол ішні бұйурды анқа	ол істі оған бұйырды	приказал ему ту работу
5102.	اولام چاقى	оламчақ	тартпа	подруги (м.)
5103.	اولادادى	олдады	алдады	обманул
5104.	اولجه	олджа	олжа	добыча
5105.	اولجا	олджа	олжа тұтқын	пленник, добыча (м.)
5106.	اولجه بېردى تېنگرى مسلمان لار غە كافىرلار مالىنى	олджа берді тенгірі мусулманларға кафірлар малыны	тәңірі мұсылманларға кәпірдің мүлкінен олжа берді	бог дал мусульманам в добычу имущество неверных
5107.	اولجه توتتى انى	олджа тутты аны	оны олжаға алды	захватил его в качестве добычи
5108.	اولجه لادى انى	олджалады аны	оны олжалады	захватил его в добычу
5109.	اولجه لادى مال نى	олджалады малыны	мүлкін олжалады	взял в добычу имущество
5110.	الجاسيز كېلدى چېرىك	олджасыз келді черік	әскер олжасыз оралды	войско пришло без добычи
5111.	اولتوردى	олтурды	отырды	сидел
5112.	اولتوردى تى	олтурды аны	оны отырғызды	посадил его
5113.	اولتوردى انى بورت ده	олтурды аны йуртда	оны үйге отырғызды	поселил его в доме
5114.	اولتوردى ايكى تىزى بېرله	олтурды екі тізі бірле	екі тіземен отырды	сидел на обоих коленях
5115.	اولتوردى بېفاج	олтурды йығач	ағаш отырғызылды	дерево было посажено
5116.	اولتوردى مسجدده	олтурды месджіде	мешітте отырды	сидел в мечети
5117.	اولتوروشنى انىك بېرله	олтурушты аның бірле	онымен бірге отырды	поселился с ним
5118.	اولمچە	омча	омал	деревянные колодки для заковывания преступника
5119.	اون	он	он	десять
5120.	اون ايلق بىغاز انكان	он айлық буғаз інген	інген он айлық буаз	верблюдница, беременная десять месяцев
5121.	اون التى	он алты	он алты	шестнадцать

5122.	اون الٹی مينگ	он алты миң	он алты мың	шестнадцать тысяч
5123.	اون بيش	он беш	он бес	пятнадцать
5124.	اون بيش مينگ	он беш миң	он бес мың	пятнадцать тысяч
5125.	اون بير	он бір	он бір	одиннадцать
5126.	اون بير مينگ	он бір миң	он бір мың	одиннадцать тысяч
5127.	اون ايكى	он екі	он екі	двенадцать
5128.	اون ايكى مينگ	он екі миң	он екі мың	двенадцать тысяч
5129.	اون يەتتى	он йети	он жеті	семнадцать
5130.	اون يەتتى مينگ	он йети миң	он жеті мың	семнадцать тысяч
5131.	اون قول سارى باردى لار	он қол сары бардылар	олар оңға барды	они пошли по направлению направо
5132.	اون مينگ	он миң	он мың	десять тысяч
5133.	اون مينگ دىرم	он миң дйрем	он мың дирхем	десять тысяч диргемов
5134.	اون سەككىز	он секкіз	он сегіз	восемнадцать
5135.	اون سەككىز مينگ	он секкіз миң	он сегіз мың	восемнадцать тысяч
5136.	اون تۆكۈز	он тоқуз	он тоғыз	девятнадцать
5137.	اون تۆكۈز مينگ	он тоқуз миң	он тоғыз мың	девятнадцать тысяч
5138.	اون تۆرت	он төрт	он төрт	четынадцать
5139.	اون تۆرت مينگ	он төрт миң	он төрт мың	четынадцать тысяч
5140.	اؤون توكال بولدى لار	он түгел болдылар	он түгел болды	стали полностью десять
5141.	اون اولوشىن بىر اولوش	он үлүшдін бір үлүш	онның бірі	одна десятая
5142.	اون اوج	он үч	он үш	тринадцать
5143.	اون اوج مينگ	он үч миң	он үш мың	тринадцать тысяч
5144.	اونان ھى بولدى ايلكا	онанчы болды елге	елде оныншы болды	стал десятым людям
5145.	الديشه قىلدى اوشنى	ондiше қылды iшке	iске алаңдады	беспокоился о работе
5146.	اونقاي	онқай	оңай	легкий
5147.	اونقاي قىلدى انقا	онқай болды анқа	оған оңай болды	ему стало легко
5148.	اونقاي قىلدى ايش	онқай болды иш	iс оңай болды	работа стала легкой
5149.	اونقاي قىلدى اوزىكا	онқай қылды өзiге	өзiне оңай болды	сделал себе легко
5150.	اونقاي قىلدى ايشكه	онқай қылды iшке	iстi оңайлатты	сделал облегчение работы
5151.	اونقاي قىلدى اوشنى	онқай қылды iшнi	iстi оңай қылды	сделал работу легкой
5152.	اونقاي ابق قىلدى انينك بيرلا	онқайлық қылды аның бiрле	онымен бiрге оңайлатты	облегчил с ним
5153.	اونقايلىق قىلدى انينك حشرده	онқайлық қылды аның ھакқыда	оның ақысын оңайлатты	монг. сделал его работу легкой, тюрк. сделал облегчение его цены

5154.	اونقالى لىق قويۇشتىلار	онқайлық қылыштылар	бір-біріне онайлатты	сделали друг другу облегчение
5155.	اونچى بولدى ايلكا	онунчы болды елге	елде оныншы болды	стал народу десятым
5156.	اونك ايليك	оң елік	оң қол	правая рука
5157.	اونك سارى سول سارى	оң сары сол сары	оңға, солға	направо и налево
5158.	اونقلارى سونقلارى	оңлары сонқлары	оң жақ, сол жақ	направо и налево
5159.	اوراق	орак	орак	серп
5160.	اورارغا يەتتى ايگىن	орарға йетті екін	егін оруға жетті	хлеб созрел для жатвы
5161.	اورغان ايگىن	орған екін	орылған егін	сжатый хлеб
5162.	اوردى ايگىن نى	орды екінні	егінді орды	жал хлеб
5163.	اورنادى يەردە	орнады йерде	жерге орнады	расположился на земле
5164.	اورناتتى سونكو پاشيدە تەمۈرنى	орнатты сунғу башыда темүрні	сүңгінің басына темір орнатты	надел на верхушку копыя железю
5165.	اورنى دىن قويدى	орныдын қопды	орнынан тұрды	встал со своего места
5166.	اورتە	орта	орта	середина
5167.	اورتە بارماق	орта бармақ	ортаңғы саусак	средний палец
5168.	اورتە بولدى	орта болды	ортада болды	стала середина
5169.	اورتە پاشلىق	орта йашлық	орта жаста	в среднем возрасте
5170.	اورتە پاشلىق بولدى	орта йашлық болды	орта жаста болды	стал среднего возраста
5171.	اورتە نەمە	орта немее	орташа нәрсе	средняя вещь
5172.	اورتاغلاشتىلار اورتاغلاشتىلار	ортағлаштылар	олар ортақтасты	составили товарищество стали компаньонами
5173.	اورتاغ لىق قويدى ائىنك بىلە فلان ايشده	ортағлық қылды аның біле флан ішде	онымен осындай істе ортақтасты	заклучил с ним товарищество в таком-то деле
5174.	اورتاغ لىق قويدى ائىنك بىرلا	ортағлық қылды аның бірле	онымен бірге ортақтасты	завел с ним компанию
5175.	اورتاغلاشتى ائىنك بىرلە اول ايشده	ортағлашты аның бірле ол ішде	ол істе онымен ортақтасты	кооперировал с ним в такой-то работе
5176.	اورتاده قويدى نى	ортада қойды аны	оны ортаға қойды	положил его в середину
5177.	اورتاق	ортақ	ортақ (серіктес)	компанион
5178.	اورتالدى شوربаны	орталады шорбаны	сорпаны орталады	резделил суп поровну на две части
5179.	اورتاسى	ортасы	ортасы	середина его
5180.	اورون	орун	орын	место
5181.	اورون توتتى	орун тутты	орын алды	заял место
5182.	اورون توتتى شەرنى	орун шешерні	қалада орын тепті	водворился в городе
5183.	اورونلوق	орунлук	орынды	имеющий место
5184.	اورونلوق بولدى	орунлук болды	орыны бар	стал с местом

5185.	اورۇن ئوق ئېلدىنى بىردە	орунлук қылды аны йерде	оған жерден орын берді	отвел ему место на земле
5186.	اوصال ئېلدى	осал қылды	қателесті	совершил ошибку
5187.	اوصال ئېلدى ايشده	осал қылды іште	істе қателесті	совершил в работе ошибку
5188.	اوصال ئېلدى ايشنى	осал қылды ішні	істе қателік жіберді	совершил в работе оплошность
5189.	اوصال سىز قىلور	осалсыз қылу	қатесіз қылу	монг. сделал (торж. делает) безошибочно
5190.	اوصوردى	осурды	осырды	flatebat
5191.	اوصوردى توشى اوجىكو	осурды тіші өткү	ешкі осырды	capra flatebat
5192.	اوت	от	от	огонь
5193.	اوت	от	шөп	сено
5194.	اوت	от	зире	тмин
5195.	اوت كوراكى	от күрегі	от күрегі	лопаточка для огня
5196.		от тілемек	шөп сұрады	просить сена
5197.	اوت چىماق	от чакмак	от жауу (түтәту)	высекать огонь
5198.	اوت چىقى	от чакты	от жакты (тұтатты)	высек огонь
5199.	اوت چاقىلدى كوك	от чакылды көк	аспаннан от жаркылдады	небо сверкало огнем
5200.	اوت چىقاردى	от чықарды	от шығарды	произвел огонь
5201.	اوتاق ئېلدى اوشكە	отақ қылды ішке	іске күрке салды	сделал для работы шалаш
5202.	اوتلجى	отачы	дәрігер	врач
5203.	اوتلجى بولدى	отачы болды	дәрігер болды	стал врачом
5204.	اوتلجى دىن سوردى علاج قىلدى	отачыдын сурды иладж қылуны	дәрігерден (емшіден) ылаж қылуын (емдеуін) сұрады	просил врача лечить
5205.	اوتقا قويغان ئاير	отқа қойған тевелер	отқа қойылған түйелер	верблюды, пущенные на подножный корм
5206.	اوتقا سالور ايد	отқа салур ід	отқа салынатын жұпар	благовония, которые бросают в огонь
5207.	اوتلاغ	отлаг	жайылым	пастбище
5208.	اوتلام بوردى كله قا	отлаг берді келеқа	малға шөп берді	дал скотине сена
5209.	اوتلاغ بولدى بىر	отлаг болды йер	жерді шөп жапты	земля покрылась травой
5210.	اوت ير اوغلاق	отлаг йер оғлақ	шөп жеген лақ	козленок, едющий сено
5211.	اوتلاغالى بولدى لار كالا لار	отлагалы бардылар келелер	малдар жайылуға барды	скотины пошли пастись
5212.	اوتلاغالى بولدى كالا لى	отлагалы қойды келені	малды жайылуға жіберді	отпустил скотину (торж. +чтобы паслась)
5213.	اوتلادى انى	отлады аны	оны емдеді	лечил его
5214.	اوت لارى كالا اوتلاق ده	отлады келе отлақда	мал жайылымға жайылды	скотина паслась на пастбище

5215.	اوت لای کلالار	отлады келелер	малдар жайылды	скотины паслись
5216.	اوت لای لار کلالار	отладылар келелер	малдар жайылды	скотины паслись
5217.	اوت لای لار قوی لار اوزلاری	отладылар қойлар өзлері	қойлар өздері жайылды	овцы паслись сами
5218.	اوتلاق	отлақ	жайылым	пастбище
5219.	اوتلاخ سالدی قازانقا	отлақ салды қазанқа	оттыққа шөп салды	бросил сено в котел
5220.	اوت لای قا	отлаққа	қыр баурайындағы жайылым	на подножный холм
5221.	اوتلاق قە قويغان کالالار	отлаққа қойған келелер	жайылымға жіберілген малдар	на пастбище пущенные скотины
5222.	اوت لار کلالار	отлар келелер	жайылған малдар	пасущиеся скотины
5223.	اوتلاتتی کالانی	отлатты келені	малды жайды	пустил скотину на траву
5224.	اوتلاتتی قویچی قوی لارنی	отлатты қойчы қойларны	қойшы қойларды жайды	овчарь пустил овец на траву
5225.	اوتلوق بولدی یئر	отлуғ болды йер	жерді шөп жапты	земля покрылась травой
5226.	اوتلوق بولدی چاقماق	отлуғ болды чакмақ	шақпақ оттық болды	кремень стал (спичкой) с огнем
5227.	اوتلوق بولدی یئر	отлуқ болды йер	жерді шөп жапты	земля покрылась травой
5228.	اوتلوق یئر	отлуқ йер	отты (шөпті) жер	покрытая травой земля
5229.	اوتلوق قیلدی ابرنی	отлуқ қылды ерні	еректі оттай қылды	сделал мужчину пламенным
5230.	اوتلوق قیلدی چاقماق نی	отлық қылды чакмақны	шақпақты оттық қылды	сделал (кременя спичкой) огниво огненным
5231.	اوت نی	отны	отты	огонь (accusat.)
5232.	اوت سوز بولدی چاقماق	отсыз болды чакмақ	шақпақ отсыз болды (ұшқын шығармады)	огниво стало без огня
5233.	اوت تۆز	отуз	отыз	тридцать
5234.	اوت تۆز مینک	отуз мың	отыз мың	тридцать тысяч
5235.	اوتون	отун	отын	дрова
5236.	اوتون ییغدی	отун йығды	отын жыйды	собирал дрова
5237.	اوتون قیلماق	отун қылмақ	отын қылмақ (дайындамақ)	заготавливать (досл. делать) дрова
5238.	اوتون ساتقучی	отун сатқучы	отын сатушы	продавец дров
5239.	اوتونلوق	отунлуқ	отынды (отын көп)	имеющий дрова (или место, богатое дровами)
5240.	اوتورغان ياتقان كيشی بولدی	отурған йатқан кіші бойы	отырған, жатқан кісінің бойы	рост сидящего и лежащего человека
5241.	اوتچاق	очақ	ошақ	очаг
5242.	اوتچاق اياقی	очақ аяқы	ошақтың аяғы (бұты)	основание очага
5243.	اوتچاق كییدوردی انقا	очақ кийдүрді анқа	оған алқа кигізді	надел на него шейное кольцо

5244.	اوجاق ئىكراسى داكى بىناچ	очак тегресідекі Йығач	ошақ айналасындағы ағаш	деревянная обшивка вокруг очага
-------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------------	--

- Ө -

5245.	اوگدى ئىنى	өгді анны	оны мақтады	хвалил его
5246.	اوگدى اولوك ئىنى	өгді өлүкті	өлікті (марқұмды) мақтады	восхвалял мертвеца
5247.	اوگدى خاتون ئىنى	өгді хатунны	әйелді мақтады	хвалил женщину
5248.	اوگدى انا	өгей анна	өгей шеше	мачеха
5249.	اوگدى ائىنىك اولغان لارى	өгей ананың оғланлары	өгей шешенің ұлдары	сыновья мачехи
5250.	اوگدى انا	өгей ата	өгей әке	отчим
5251.	اوگدى قىز	өгей қыз	өгей қыз	падчерница
5252.	اوگدى اولغان	өгей оғлан	өгей ұл	пасынок
5253.	اوگدى ان	өгкен	мақтаған	хваливший
5254.	اوگدى اتقان	өргенген	үйренген	обучившийся
5255.	اوگدى انكا	өгрөнді анга	оған үйрөнді	учился тому
5256.	اوگدى اتىنىك بىرله	өгрөнді аның бірле	онымен бiрге үйрөнді	учился с ним
5257.	اوگدى علم دىن داخى بىردىن	өгрөнді ғылімдiн дағы йырдын	ғылым мен жырды үйрөнді	изучил науку и пение
5258.	اوگدى اوشاك	өгрөнді ешек	есек бастықты (бас бiлдi)	осел учился
5259.	اوگدى سوزنى	өгрөнді сөзнi	сөздi үйрөнді	изучил слово
5260.	اوگدى اوت اوخه	өгрөнді it ауға	ит аң аулауға үйрөнді	собака училась охотиться
5261.	اوگدى ايش كە	өгрөнді iшке	iшке үйрөнді	учился работе
5262.	اوگدى انمك تولاى ئىدىن قران ئىنى	өгрөнмек тiледi андын қуранны	одан қуранды үйрөстудi сурады	хотел у него изучить коран
5263.	اوگدى اتى انقه	өгрөттi анқа	оған үйрөттi	обучал его
5264.	اوگدى اتى انقه قران	өгрөттi анқа қуран	оған қуран үйрөттi	преподавал ему коран
5265.	اوگدى اتى انقه فلان نومه	өгрөттi анқа фiлан неме	оған осындай нәрсенi үйрөттi	преподавал ему такую-то вещь
5266.	اوگدى اتى انقه حرف ئىنى	өгрөттi анқа һарфны	оған әрiптi үйрөттi	учил его буквам
5267.	اوگدى اتى ئىنى	өгрөттi анны	оны үйрөттi	обучил тому (его)
5268.	اوز باشىقا اويدى الى	өз башықа қойды аны	оны өз еркiне қойды	предоставил его самому себе
5269.	اوز باشىقا بولدى	өз башыча болды	өз еркiнде болды	стал по своей голове (т.е. как ему хотелось)
5270.	اوز خاتون ئىنىك اولغان لارى	өз хатунның оғланлары	өз әйелiнiң балалары	дети своей жены
5271.	اوزكا ايل كىلمەدى لار	өзге ел келмедiлер	өзге ел келмедi	прочие люди не пришли
5272.	اوزكا قىياق توتتى	өзге қылық тутты	өзге қылық үйрөндi	усвоил иной нрав
5273.	اوزكا ايلدىنى اتىك بىرله	өзге қылыштi аның бiрле	онымен бiрге өзге iстестi	другой делал вместе с ним

5274.	اوزكا نيمه	өзге немее	өзге нәрсе	другая вещь
5275.	اوزكا چوشتي لار	өзлери чыктылар	өздери шыкты	они сами вышли
5276.	اوزليك يىغاجى	өзлик йыгачы	бөрене	бревно
5277.	اوزونى توتتى بىردە	өзүнү тутты йерде	орнында турактады	удержался на месте
5278.	اوزى ابدان بولدى	өзи абдан болды	өзи жайгасты	сам стал благоустроенным
5279.	اوزى اغرىق بولدى	өзи агрык болды	өзи ауру болды	сам захворал
5280.	اوزى اسىق آلدى	өзи азык алды	өзи пайда тапты	сам получил выгоду
5281.	اوزى آرتتى	өзи артты	өзи көбейді	сам прибавился
5282.	اوزى اروق لادى كلا	өзи аруклады келе	малдың өзи арыктады	животное само исхудало
5283.	اوزى آسرادى نيمه نى	өзи асрады немені	өзи нәрсені сақтады	сам сохранил нечто
5284.	اوزى اچىلدى	өзи ачылды	өзи ашылды	сам открылся
5285.	اوزى اشوكتتى	өзи ашукты	өзи асыкты	сам спешил
5286.	اوزى باغلاندى	өзи бағланды	өзи байланды	сам был связан
5287.	اوزى بىلكولوك بولدى	өзи белгүлүк болды	өзи белгіленді	сам обозначился
5288.	اوزى ايكنىچى قاتلا سو ايچتى	өзи екінчи қатла су ічті	өзи екінші қайтара су ішти	сам попил воды во второй раз
5289.	اوزى اىنگلدى	өзи еңенді	өзи киналды	сам измучился
5290.	اوزى ايسلىق بولدى	өзи еслик болды	өзи есті болды	сам стал разумен
5291.	اوزى ياندى	өзи йанды	өзи қайтты	он сам вернулся
5292.	اوزى يانكى بولدى	өзи йаны болды	өзи жаңа болды	сам стал новым
5293.	اوزى يارودى	өзи йаруды	өзи жаркырады	сам заблестел
5294.	اوزى يىدى تىكە نى	өзи йеді тікенні	өзі тікенді жеді	сам съел колючки
5295.	اوزى يوق سىز بولدى	өзи йоксыз болды	өзи кедей болды	сам стал беден
5296.	اوزى يول تاپتى	өзи йол тапты	өзи жол тапты	сам нашел дорогу
5297.	اوزى يۈرىدى	өзи йүріді	өзи жүрді	сам шел
5298.	اوزى يىغلادى	өзи йығлады	өзи жылады	сам заплакал
5299.	اوزى كور بولدى كوزى	өзи көр болды көзі	көзінің өзі көр болды	его глаза сами ослепли
5300.	اوزى كورماك	өзи көрмек	өзи көрмек	самому видеть
5301.	اوزى كويى ايشىدىن	өзи күйді ішдін	өзі іске күйінді	сам заботился о работе
5302.	اوزى كيدى	өзі кийді	өзі киді	сам надел
5303.	اوزى كايىق اولوق بولدى	өзі кайықулук болды	өзі кайғылы болды	сам стал печален
5304.	اوزى قىسقالدى	өзі қысқады	өзі қысқарды	сам укоротился
5305.	اوزى مزه لىق بولدى نيمه	өзі мезелік болды неме	нәрсенің өзі дәмді болды	вещь сама стала вкусной
5306.	اوزى اوللاق قه باردى	өзі отлаққа барды	өзі жайылымға барды	сам пошел на подножный корм
5307.	اوزى اوک سۈدى	өзі өксүді	өзі азайды	сам уменьшился
5308.	اوزى ساخلادى اب ده	өзі сахлады адабда	өзі әдеп сақтады	сам соблюдал вежливость
5309.	اوزى سوزلاى سوزى ايچىده	өзі сөзледі сөзі ішінде	сөзі ішінде өзі сөйледі	сам говорил между его словами

5310.	өзі сурулды	өзі сурулды	өзі сұралды	монг. сам казал, тюрк. сам был спрошен
5311.	өзі табылды йол	өзі табылды йол	жолдың өзі табылды	дорога сама нашлась
5312.	өзі тартты	өзі тартты	өзі тартты	сам ташил
5313.	өзі төкүлді	өзі төкүлді	өзі төгілді	сам пролился
5314.	өзі тұрды	өзі тұрды	өзі тұрды	сам стоял
5315.	өзі ұзады	өзі ұзады	өзі ұзады	сам удлинился
5316.	өзі харды	өзі харды	өзі шаршады	сам устал
5317.	өзі ілгері болды	өзі ілгері болды	өзі алға жылжыды	сам подвинулся вперед
5318.	өзіге дағва қылды өзіге кішінін қушағыны	өзіге дағва қылды өзіге кішінін қушағыны	өзге кісінің қушағына өзі ұмтылды	имел притязания на пояс (обьятие) другого человека пояс – кур
5319.	өзідін кетерді аны қоркунч	өзідін кетерді аны қоркунч	қорқыныш оның дегбірін кетірді	страх удалия его от себя
5320.	өзідін ішк көргүзді ер	өзідін ішк көргүзді ер	еркек өзінен ғашықтықты көрді	мужчина обнаружил себя влюбленным
5321.	өзіні анға нізбет қылды	өзіні анға нізбет қылды	өзін онымен тең қылды	он себя сравнил с ним
5322.	өзіні анқа мешгул қылды	өзіні анқа мешгул қылды	өзін оған бағынышты қылды	он занялся тем
5323.	өзіні арытты	өзіні арытты	өзін арытты	очистился
5324.	өзіні белаға салды	өзіні белаға салды	өзін бөлге салды	вверг себя в беду
5325.	өзіні боталады тіші теве	өзіні боталады тіші теве	інген түйенің өзі боталады	верблюдица сама ожеребилась
5326.	өзіні білмеске салды	өзіні білмеске салды	өзін білмеске салды	он поверг себя в незнание
5327.	өзіні ғафіл қылды	өзіні ғафіл қылды	өзін қамсыз қылды	сделал себя беспечным
5328.	өзіні ғафіл қылды андын	өзіні ғафіл қылды андын	оған (дегенде) өзін қамсыз қылды	сделал себя по отношению к нему беспечным
5329.	өзіні дару қылды	өзіні дару қылды	өзіне-өзі ем қылды	лечил себя сам
5330.	өзіні ессіз қылды	өзіні ессіз қылды	өзін ессіз қылды	сделал себя неразумным
5331.	өзіні йапты	өзіні йапты	өзін жапты	накрыл себя
5332.	өзіні йапты	өзіні йапты	өзіне жапты	он себя накрыл
5333.	өзіні йапты аның бірле	өзіні йапты аның бірле	онымен бірге өзін жапты	он накрыл себя тем
5334.	өзіні йапты қалқан біле	өзіні йапты қалқан біле	өзін қалқанмен жапты	закрылся щитом
5335.	өзіні йасады	өзіні йасады	өзі жасанды	украсился
5336.	өзіні көрүмчі болды	өзіні көрүмчі болды	өзіне бақылаушы болды	стал смотрящим на себя
5337.	өзіні қасыды йығач бірле	өзіні қасыды йығач бірле	өзін ағашпен қасыды	поскреб себя палкой
5338.	өзіні қопты	өзіні қопты	өзі тұрды	сам встал

5339.	اوزىنى نىسبىت قىلدى انكا	өзін нiзбет қылды анға	өзін онымен салыстырды	сравнил себя с ним
5340.	اوزىنى اوقشاتتى انكا	өзін оқшатты анға	өзін оған ұқсатты	уподобил себя ему
5341.	اوزىنى اوملكا سالدى	өзін өлмекке салды	өзін өлімге байлады	он кинулся в объятья смерти
5342.	اوزىنى ساغرو قىلدى اير	өзін сағру қылды ер	еркек өзін саңырау қылды	мужчина сделал себя глухим
5343.	اوزىنى سواتتى سو بيرلا	өзін саутты су бірле	өзін сумен суытты	охладил себя водою
5344.	اوزىنى ساخلادى	өзін сахлады	өзін сақтады	защищал себя
5345.	اوزىنى ساخلادى	өзін сахлады	сақтанды	остерегался
5346.	اوزىنى ساخلادى الدین	өзін сахлады андын	өзін одан сақтады	остерегался его
5347.	اوزىنى ساخلادى پمان لوق دین	өзін сахлады йаманлықдын	өзін жамандықтан сақтады	оберегал себя от зла
5348.	اوزىنى ساخلادى لالقان بيرلا	өзін сахлады қалқан бірле	өзін қалқанмен қорғады	он защищал себя щитом
5349.	اوزىنى ساخلادى ملامت دین	өзін сахлады меляметдін	өзін кінәлаудан қорғады	оберегал себя от упреков
5350.	اوزىنى ساخلادى تلامك دین	өзін сахлады тілемекдін	өзін сұрамшақтықтан қорғады	он остерегался просить
5351.	اوزىنى ساخلاى المادى	өзін сахлай алмады	өзін қорғай алмады	он не смог защитит себя
5352.	اوزىنى سورتتى	өзін сүртті	өзі сүртінді	натерся
5353.	اوزىنى تونقا چولقادى	өзін тонқа чулғады	өзін тонға орады	завернулся в шубу
5354.	اوزىنى امىلىتى تون بيرلا	өзін ысытты тон бірле	өзін тонмен жылытты	он согрел себя шубой
5355.	اوزىنى اوتتى سيدوك دین	өзін ітті сйдүкдін	өзі сідіктен қашты	он отодвинулся от мочи
5356.	اوزىنى اوچون قىلدى انكا	өзін үчүн қылды анға	оған өзі үшін қылды	сделал ему ради себя
5357.	اوزىنىڭ كوناكلىچە قويدى انى	өзін көңліче қойды анны	оны өз қалауына қарай қойды	оставил его как ему хотелось
5358.	اوزىنىڭ قويدى نيمه نى	өзін қылды немені	нәрсені өзінкі қылды	сделал вещь своей собственной
5359.	اوتلدى چاغدين	өдүлді чағыдын	уақытын өткізді	пропустил время
5360.	اوكسودى سو	өксүді су	су азайды (тартылды)	вода уменьшилась (спала)
5361.	اوكسوك كىلدى ترازو	өксүк келді таразу	таразы жеткіліксіз басты	весы потянули недостаточно
5362.	اوكسوك قويدى انى	өксүк қылды аны	оны азайтты	уменьшил его
5363.	اوكسوك توتتى انى	өксүк тутты аны	оны таршылықта ұстады	держал его недостаточно
5364.	اوكسوتمك توكلى بهادين	өксүтмек тіледі баһадын	бағаны түсіруді сұрады	монг. запросил меньше, чем (стоит) имущество, тюрк. просил сделать скидку с цены

5365.	اوگسۆتمەك تېلەدى رەخت ئېنىك بەھاسىنى	өксүтмек тіледі рахтның паһасыны	нәрсенің бағасын түсіруді сұрады	просил о снижении цены на вещи
5366.	اوگسۆتتى	өксүтті	кемітті	убавил
5367.	اوگسۆتتى آندىن	өксүтті андын	одан кемітті	уменьшил по сравнению с ним (или сбавил с него)
5368.	اوگسۆتتى اتى بەھادىن	өксүтті аны баһадын	оның бағасын кемітті	уменьшил его по сравнению с ценой (сделал его ниже цены)
5369.	اوگسۆتتى ئاتىنىڭ اولۇشۇنى	өксүтті аның үлүшүн	оның үлесін кемітті	уменьшил его долю
5370.	اوگسۆتتى ئاتىنىڭ چىقىنى	өксүтті аның чықыны	шығынын азайтты	уменьшил его вещь (<i>тюрк.</i> его расход долю)
5371.	اوگسۆتتى ئېمەنى	өксүтті немені	нәрсені азайтты	уменьшил вещь
5372.	اوگسۆتتى ئارالۇنى	өксүтті таразуны	таразыны кемітті	убавил коромысло весов
5373.	اوگسۆتتى اولۇشىنى	өксүтті үлүшүн	үлесін кемітті	уменьшил его долю
5374.	اوگوت الدى آندىن	өкүт алды андын	одан кеңес алды	<i>монг.</i> от него пошла мудрость, <i>тюрк.</i> получил от него совет
5375.	اول	өл	өлі (ылғал, нәм)	сырой
5376.	اول بولدى يانقلى ياشدىن	өл болды йанқақы йашдын	шекесі (көз) жастан ылғал болды	его щеки стали мокрыми от слез
5377.	اول اوت	өл от	ылғал шөп	сырое сено
5378.	اول گاشنىز	өл гашныз	ылғал	сырой кишнец???
5379.	اول يېمىش	өл йеміш	ылғал жеміс	сырой плод
5380.	اول عتتى ئىنى	өл етті аны	оны ылғал етті	сделал его сырым
5381.	اول خرمما	өл хурма	ылғал құрма	сырой финик
5382.	اول خرمما يۈك سېلىقارى	өл хурма йүк сынқары	ылғал құрманың сынқар жүгі	непарный выюк свежих фиников
5383.	اولگەن	өлген	өлген	<i>монг.</i> убивший, <i>тюрк.</i> умерший
5384.	اولگەن كا ئوتار اوت	өлгенге тутар от	өлгенге ұстар шөп	трава, сажгаемая мертвецу
5385.	اولدۇردى اغرىقتى اغرىق	өлдүрді ағрықны ағрық	ауруды ауру өлтiрдi	болезнь убила больного
5386.	اولدۇردى ئىنى	өлдүрді аны	оны өлтiрдi	убил его
5387.	اولدۇردى ئىنى اوقى اتماقدا	өлдүрді аны оқ атмақда	оны оқ атқанда өлтiрдi	убил его при стрельбе стрелой
5388.	اولدۇردى ئېنىڭ اوچون اولدۇرگۈچى	өлдүрді аның үчүн өлдүргүчі	ол үшін кісі өлтiруشىنى өлтiрдi	убийца был убит (<i>тюрк.</i> убил) вследствие того
5389.	اولدۇردى يېتى	өлдүрді бітні	бітті өлтiрдi	убил вошь
5390.	اولدۇردى اولۇنى	өлдүрді өзін	өзін өлтiрдi	сам себя убил

5391.	اولدورماق	өлдүрмөк	өлтүрмөк	убить намерается убить)
5392.	اولدى	өлді	өлді	умер
5393.	اولدى اير	өлді ер	еркек өлді	мужчина умер
5394.	اولدى كالا	өлді келе	жануар өлді	животное пало
5395.	اولانك	өлең	өлең	лужайка (м.)
5396.	اولانك تالى	өлең талы	өлең талы	луговой тальник
5397.	اولانك تارتار يئر	өлең тартар йер	өлең ораар жер	место, где косят траву
5398.	اولماق	өлмөк	өлім (өлмөкшi)	смерть (собирался умереть)
5399.	اولماق تيريلماق اراسى	өлмөк тiрiлмөк арашы	өлім мен өмірдiн арасы	грань между смертью и жизнью
5400.	اولماق خبرى كەلتۈرگەن	өлмөк хабары келтiрген	өлім хабарын жеткiзген	принесший сообщение о смерти
5401.	اولماق كا ياقوق بولدى اير	өлмөккө йавуқ болды ер	еркек өлімге жақын болды	мужчина становится (тюрк. стал) близок к смерти
5402.	اولتۈرگۈچى يىلان	өлтүргүчi йылан	улы жылан	смертоносная змея
5403.	اولتۈردى اشى تىنگرى	өлтүрдi аны теңрi	тәңрi оны өлтiрдi	тенгри убил его
5404.	اولتۈردى اشى فلان كۈشى قاتى اوچون	өлтүрдi аны фiлан кiшi қаны үчүн	оны осындай кiсi қан үшiн өлтiрдi	такой-то человек убил его за кровь
5405.	اولتۈردى قۇربان تيره سۈنى	өлтүрдi құрбан тевезiнi	құрбан түйсiнi өлтiрдi (бауыздады)	убил жертвенного верблюда
5406.	اولۈك	өлүк	өлік	покойник мертвец
5407.	اولۈك اشى	өлүк ашы	қудайы ас	поминальная пища
5408.	اولۈك اوزى تيريلدى	өлүк өзи тiрiлдi	өліктiн өзи тiрiлдi	мертвец сам ожил
5409.	اولۈك اوستوندا يويلاماق	өлүк үстiнде йыгламақ	өліктi жоқтап жылау	плакать по покойнике
5410.	اولۈك اوستوندا چارلاماق	өлүк үстiнде چارламақ	өліктi жоқтап шарлау	плакать по покойнике
5411.	اولۈك گومدى گورگه	өлүкнi көмдi гүрге	өліктi көрге көмдi	монг. зарыл мертвеца в землю, тюрк. зарыл мертвеца в могилу
5412.	اولۈك نينك اولماق خبرى كەلتۈردى اولكە	өлүкнiң өлмөк хабары келтүрдi елге	елге өлімнiң хабарын әкелдi	принес народу известие о смерти
5413.	اولۈم	өлүм	өлім	смерть
5414.	اولۈم نينك قاتلىق ليقى	өлүмнiң қатықлықы	өлімнiң қаталдығы	оплакивание покойника жестокость смерти
5415.	اولت بولدى شهره	өлүт болды шеһерде	қаланы оба жайлады	в городе произошла эпидемия
5416.	اولچەدى	өлчедi	өлшедi	мерил

5417.	اولچەدى ئىمىنى	өлчеді адымны	адымын өлшеді	монг. мерил замшу, тюрк. мерил шаги
5418.	اولچەدى انى	өлчеді анны	оны өлшеді	мерил его
5419.	اولچەدى ئاقنى تاغە	өлчеді тақаны тақаға	тағаны тағаға өлшеді	мерил подковы подковой
5420.	اولچەك	өлчەк	өлшем (мөлшер)	мера
5421.	اولچەك اپىيى	өлчەк іпі	өлшем жібі	веревочка мерки
5422.	اولچەك لايى انى	өлчەкледі аны	оны өлшеді	мерили его
5423.	اولوم بولسۇن ساقا	әлім болсун санқа	саған өлім келсін!	да возмет тебя смерть!
5424.	انتۇچ	өнтүч	карыз	заем
5425.	انتۇچ آلدی اندىن بولماق لارنى	өнтүч алды андын йармақларны	оның ақшаларын карызға алды	взял у него взаимы денег
5426.	انتۇچ بېردى انكا	өнтүч берді анга	оған карыз берді	дал ему в долг
5427.	انتۇچ بېردى انكا بولماق لار	өнтүч берді анга йармақлар	оған ақшаларын карызға берді	дал ему в долг денег
5428.	انتۇچ تېلەدى	өнтүч тіледі	карыз сұрады	просил взаимы
5429.	انتۇچ تېلەدى اندىن	өнтүч тіледі андын	одан карыз сұрады	просил у него в долг
5430.	انتۇچ تېلەدى نېم لارنى	өнтүч тіледі диремлерні	карызға ақша сұрады	монг. дал ему в долг денег, тюрк. просил в долг денег
5431.	اوپكە	өпке	өпке	легкое
5432.	اوپكەلەي دور	өпкелей дур	өпкелейді	гневаётся
5433.	اوپكەلامەك	өпкелемек	өпкелемек	(хочет, собирается) гневаться
5434.	اوپكەلەندۈردى انى	өпкелендүрді аны	оны өпкелетті	разгневал его
5435.	اوپمەك	өпмек	өплек	(хочет) целовать
5436.	اوپنى تېنەك اوچون بولى	өпті аның үчүн йерні	ол үшін жерді өпті (сүйді)	поцеловал для этого землю
5437.	اوپنى بولدىنى	өпті йүзүні	бетін өпті (бетінен сүйді)	поцеловал его в лицо
5438.	اوپنى انى	өпті анны	оны өпті	поцеловал его
5439.	اوردەك	өрдەк	үйрек	утка
5440.	اوردەكلى يول	өрдەкі йол	өрдەгі жол	дорога, проходящая по возвышенности
5441.	اوردى ساجنى	өрді сачны	шашын өрді	заплел волосы
5442.	اوردەك چى	өрмүкчі	өрмекші	паук
5443.	اوردەك	өртүр	өлтір!	покрой!
5444.	اوردەك موش ساج	өрүлmiş сач	өрілген шаш	заплетенные волосы
5445.	اوسۈردى	өсүрді	өсірді (мас болды)	опьянел
5446.	اوسۈرۈك	өсүрүк	өсірік (мас)	пьяный
5447.	اوسۈرۈك خاتۇن	өсүрүк хатун	мас әйел	пьяная женщина
5448.	اوتتا چىقتى اوتى بوتادىن	өте чықты оқ бутадын	оқ нысанадан өте шықты	стрела пробил цель насквозь
5449.	اوتتە بۇرچ لوقى بۇرچ بىرگەچى	өтеді борчлук борч бергүчүні	борыш берушіге борышын өтеді	должник заплатил заимодавцу

5450.	اوتار يەر	өтөр йер	өтөр жер	место, которое проходят мимо
5451.	اوتكارماك تيلادي اندين	өткермек тиледи андын	одан өткүзүдү сұрады	просил его пропустить
5452.	اتماق	өтмақ	өтпекші	(хочет) пройти
5453.	اوتماك بىلا ير نىما	өтмек біле йер неме	нанмен жейтін нәрсе	нечто, что едят с хлебом
5454.	اوتماس	өтмес	өтпес (пышак)	тупой
5455.	اوتماس بولدى پارماقلا	өтмес болды йармақлар	ақшалар жүрмейтін болды	деньги перестал иметь хождение
5456.	اوتماس بولدى قىليچ	өтмес болды қылыч	қылыш өтпес болды	меч стал тупым
5457.	اوتماس قىلدى انى	өтмес қылды аны	оны өтпес қылды	сделал его тупым
5458.	اوتماس قىليچ	өтмес қылыч	өтпес қылыш	тупой меч
5459.	اوت تي	өтті	өтті	прошел
5460.	اوتتى اندين بىلىك	өтті андын білік	оның ақылы кеміді	мудрость его покинула
5461.	اوتتى اندين اوروش	өтті андын уруш	одан ұрыс кетті	ссора его миновала
5462.	اوتتى يردىن	өтті йердін	(ел) жерінен өтті	прошел мимо страны
5463.	اوتتى ميندىن فلان	өтті мендін флан	осындай менен өтіп кетті	такой-то прошел мимо меня
5464.	اوتتى ميندىن چاق	өтті мендін чақ	мен уақытты өткізіп алдым	время мною пропущено
5465.	اوتتى ايش كونكلىكا	өтті іш көңіліге	іс көңіліне жақты	работа запала ему в душу
5466.	اوتوك	өтүк	етік	сапоги
5467.	اوتوك استارى	өтүк астары	етіктің астары	подкладка сапога
5468.	اوتوك كىيدى	өтүк кийді	етік киді	надел сапоги
5469.	اوتوك اپىي	өтүк іпі	етіктің жібі	сапожный шнурок
5470.	اوتوكچى	өтүкчі	етікші	сапожник
5471.	اوج ادى اندين	өч алды андын	одан өш алды	отомстил ему
5472.	اوجنى چراغ	өчді چراғ	шырақ өшті	свеча погасла
5473.	اوجشكان	өчешкен	ұрсысқан	ссорившийся
5474.	اوجاشتى اتىنك بىرله	өчешті аның бірле	онымен ұрсысты	ненавидили друг друга
5475.	اوجاشتى اتىنك بىرله اول نيمه ده	өчешті аның бірле ол немеде	ол нәрсе үшін онымен ұрсысты	ссорился с ним из- за той вещи
5476.	اوجاشتى اتىنك بىرله فلان نيمه ده	өчешті аның бірле флан немеге	осындай нәрсеге онымен ұрсысты	ссорился с ним из- за такой-то вещи
5477.	اوج لىق بولدى	өчлық болды	өш болды	стал ненавистен
5478.	اوج لىق بولدى انقا	өчлық болды анқа	оған өш болды	стал ему ненавистен
5479.	اوج لىق بولدى چوروكان	өчлық болды джүрүкен	жүрегі өш болды	сердце стало ненавидящим
5480.	اوج لىق بولدى لاز	өчлық болдылар	олар өш болды	стали ненавистны
5481.	اوج لىق بولدى اتى	өчлік қылды аны	оны өш қылды	стал ему ненавистен
5482.	اوج نى ادى اندين	өчні алды андын	одан өшін алды	отомстил ему
5483.	اوشتى اوت	өтті от	от өшті	огонь погас
5484.	اوجك	өчүк	шатыр	крыша

5485.	اوجىدا اوي	өчүкдө ев	шатырдагы үй	балкон на крыше дома
5486.	اوجم الديم اولدورگاتدين	өчүм алдым өлдүргөндін	өлтүргөнү үшін өшімді алдым	я отомстил за убийство
5487.	اوجوردى اوت ئى	өчүрдү отны	отты өшірді	погасил огонь
5488.	اوجوردى چراغى	өчүрдү чырагны	шырақты өшірді	погасил светильник
5489.	اوجوئى آلدى ئالدين	өчүнү алды андын	одан өшүн алды	отомстил ему
5490.	اوشتى اوت	өштү от	от өштү	огонь погас

- II -

5491.	پايمبر قىلغان بۇيرغان	пайгамбар қылған буйрган	пайгамбар қылған буйрық	пророком изреченный приказ
5492.	پايمبرغا سالوات بېرىدى	пайгамбарға салават берді	пайгамбарға салауат берді	дал пророку молитву
5493.	پايمبرلىق	пайгамбарлық	пайгамбарлық	пророчество
5494.	پايچە	пайча	пышак	ножки
5495.	پاكى	пакі	бәкі	бритва
5496.	پالانلىق ات	паланлық ат	жабылы ат	лошадь с вьючным седлом
5497.	پامۇق سۆيگۈچى	памук сойкучы	макта	треплющий хлопок
5498.	پارزا بولدى خاتون	парза болды хатун	эйел тақуа болды	женщина стала благочестивой
5499.	پارزا خاتون	парза хатун	тақуа эйел	благочестивая женщина
5500.	پارسا بولدى خاتون	парса болды хатун	эйел парасатты болды	женщина стала целомудренной
5501.	پارسالىق	парсалық	парасатты	целомудрие
5502.	پارچا بوز	парча бөз	бөз қиындысы	кусок бязи
5503.	پارچە پىندى تونغا	парча йамады тонға	тонға қиынды жамады	нашил заплату на шубу
5504.	پاختىچى	пахсачы	бақша қалаушы (бақпашы)	мастер, возводящий глинобитные стены
5505.	پنجشنبه كۈنى	пенчшенбе күні	бейсенбі күн	четверг
5506.	پرده لىق كۈز	перделық қыз	парасатты қыз	целомудренная девица
5507.	پەرھىز قىلدى ئىزۇكىدىن	perhiz қылды йазуқыдын	күнәдан алыс болды	он воздержался от греха
5508.	پەريار اتىسى	перілер атасы	перілердің әкесі	отец перий
5509.	پەريشان بولدى	перішан болды	реништі болды (ренжіді)	расстроился
5510.	پەشيمان لىق كەلدى ئانقا	пешиманлық келді анқа	ол тәубаға келді	на него нашло раскаяние
5511.	پەرىك	пәрук	бөрік	шашка
5512.	پەرى تورۇر يەر	пәрі турур йер	бөрі тұрар жер	место, где находятся волки

5513.	بولاد ئېمور	пулат темур	болат темір	сталь
5514.	بېموردى اېتمەكنى	пысурды етмекні	нанды пісірді	пек хлеб
5515.	بېموردى اېتمەكنى كۈلدە	пысурды етмекні күлде	нанды күлге пісірді	пек хлеб в золе
5516.	بېموردى اېت ئى	пысурды етні	етті пісірді	жарил (сварил) мясо
5517.	بېموردى نېمە ئى	пысурды немені	нәрсені пісірді	жарил нечто
5518.	پېچاق	пычак	пышак	нож
5519.	پېچاق باغى	пычак бағы	пышак бауы	ремешок для ножа
5520.	پېچاق قىنى	пычак қыны	пышак қыны	ножны ножа
5521.	پېچاق ساپى	пычак сапы	пышактын сабы	черенок ножа
5522.	پېچاق سۈرگۈچى	пычак суркучы	пышактын сүргіші	кисточка, висящая на черенке ножа
5523.	پېچاقچى	пычакчы	пышакшы	ножещик
5524.	پېچاقچىن	пычакын	ара	пила
5525.	پېل سۈيۈكى	піл сүйүкі	піл сүйегі	слоновья кость
5526.	پېشىدى اوزوم	пішді үзүм	жүзім пісті	виноград созрел
5527.	پېشكان	пішкен	піскен	готовый (поспевший)
5528.	پېشكان اوزوم	пішкен үзүм	піскен жүзім	зрелый виноград
5529.	پېشكان اېت	пішкен ет	піскен ет	поспевшее (готовое) мясо
5530.	پېشى نېمە	пішти немее	нәрсә пісті	вещь доспела
5531.	پېشىق كىرپىچ	пішік кірпіч	күйген кірпіш	обожженный кирпич

- P -

5532.	رەھبەت قىلدى اېشكا	рағбет қылды ішке	іске ниет қылды	проявил желание к работе
5533.	رەھبەتلىق	рағбетлық	ниеттілік	имеющий желание
5534.	رەھبەتلىق قىلدى ئانى نېمە گە	рағбетлық қылды аны немеге	оны нәрсеге ниетті қылды	сделал его желающим вещь
5535.	رەھبەتسىز بولدى	рағбетсіз болды	ниетсіз болды	не имел желания
5536.	رازلاشتى ئېنىك بولسا	разлашты аның бірле	онымен сыр ашысты	монг. говорил с ним тихо, торк. взаимно с ним раскрывали свою тайну
5537.	رازلاشتى لار	разлаштылар	сыр ашысты	открывали друг другу свои тайны
5538.	رازلاشتىلار اېل	разлаштылар ел	ел сыр ашысты	люди беседовали конфиденциально
5539.	رازلىق	разлық	сырлас, сенімді, оң көз	наперсник
5540.	رازنى ياشورماق تېلەدى ئاندىن	разыны йашурмақ тіледі андын	одан сыр сақтауды сұрады	просил его сохранить его тайну
5541.	رازى قىلدى ئانى	разі қылды аны	оны разы қылды	сделал его довольным
5542.	راى تېلەدى ئاندىن	рай тіледі андын	одан пікір сұрады	просил мнения

5543.	رعد اتقۇچى	ранд атгучы	ату қаруы	огнестрельное оружие
5544.	راست لىق	растлык	рас, растык, шындық	истина
5545.	راست لىق قىلدى	растлык қылды	шындық жасады	творил истину
5546.	راست لىق قىلدى اتقە	растлык қылды анқа	оған қылды	соблюдал по отношению к нему справедливость
5547.	راست لىق قىلدى حەكمده	растлык қылды hүкүмде	үкімде қылды	соблюдал справедливость в судебном приговоре
5548.	راست لىق قىلماغان اواوش	растлык қылмаған	әділдік қылмаған	несправедливая (т.е. неравная) доля (Досл. доля не сделанная справедливой)
5549.	رحمت قىلدى اتقە	rahmat қылды анқа	оған рақмет айтты	ему оказал сострадание его поблагодарил
5550.	رحم قىلدى اتقە	rahim қылды анқа	оған мейірім қылды	ему оказал сострадание
5551.	رحم قىلدى اتقە	rahim қылды анқа	оған рақым қылды	ему оказал милосердие
5552.	رحم قىلغۇچى	rahim қылгучы	рақым қылушы	оказывающий милосердие
5553.	ربيع الاخر لىق	ребіғ ула айы	жылдың төртінші айы	четвертый месяц года
5554.	ربيع الاول لىق	ребіғул әввел айы	мұсылман жылының үшінші айы	третий месяц магометанского года
5555.	روا ياپتى اتقە	рева йапты анқа	оған рұқсат етті	ему было разрешено
5556.	روا توتتى حەكم لىق	рева тутты hүкүмні	үкімді қптады	считал приказ правильным
5557.	روا توتتى اويشىنى	рева тутты ішні	істі қолдады	считал работу дозволенной
5558.	روان بولدى اويش	реван болды іш	іс ілгері басты	работа подвинулась вперед
5559.	رەجەب لىق	реджеб айы	ережеп айы	месяц рэджэб
5560.	راي كوردى اوشده	рей көрді іште	істі мәнді санады	видел смысл в деле
5561.	رمز بىرلە سۆزلەدى اتقە	ремз бірлө сөзледі андын	емеурінмен сөйледі	он говорил об этом намеками
5562.	رەشككە سالدى اتقى	решкке салды аны	оны қызғанды	завидывал ему
5563.	رويان	ру йан	арттан, беткергі	монг. сзади, тюрк. поверхность
5564.	روزه لىق	рузе айы	ораза (рамазан) айы	месяц рамазан
5565.	روزه توتتى لىق	рузе тутты	ораза тутты	соблюдал пост
5566.	روزى االدى	рузы алды	үлесін алды	взял долю

5567.	روزى بېردى انقا	рузи берді анқа	оған азық берді	дал ему пропитание
5568.	روزى تېلەدى اندىن	рузи тіледі андын	одан азық сұрады	просил у него пропитания
5569.	رومى ساق قىز	руми саққыз	үрім сағызы	римская смола
5570.	روستايى كوشى	рустайы	ауқалдық	селянин
5571.	رۇفۇ قىلدى توننى	руфу қылды тонны	тонды жергемдеді (жамады)	заштопал шубу
5572.	روزگار كىچوردى	рузгар кечурді	уақыт өткізді	провел время
5573.	رکوع قىلدى تىنكرى نى	рүкү қылды тенгріні	тәңіріне табынды	он преклонился перед богом
5574.	رستم ياشى	рүстем йашы	рүстемнің жайы (оғы)	лук Рустема
5575.	رويت	ривайет	әңгіме	рассказ
5576.	رويت قىلدۇردىم انقا قوشۇق نى	ривайет қылдурдым анқа кошуқны	оған өлең айттырдым	я заставил его изложить стихотворение
5577.	رويت قىلدى بېخىمىر سوزىنى	ривайет қылды пайғамбар сөзіні	пайғамбар сөзін әңгімеледі	передал речь пророка
5578.	رويت قىلغان سوز	ривайет қылқан сөз	әңгімеленген сөз	переданная речь
5579.	ريا قىلدى ايكا ايشىنى	рия қылды елге ішні	істе елге екі жүзділік қылды	лицемерно делал людям работу
5580.	رسوا قىن	рiсва қыйын	масқара азап	позорное мучение
5581.	رسوا قىلدى انى	рiсва қылды аны	оны масқара қылды	опозорил его
5582.	رشوت الدى	рiшвет алды	пара алды	получил взятку
5583.	رشوت بېردى انقا	рiшвет берді анқа	оған пара берді	дал ему взятку

- С -

5584.	سىدى ماموق نى	сабады мамуқны	мақтаны сабады	бил хлопок
5585.	صابون ساتقۇچى	сабун сатқучы	сабын сатушы	продавец мыла
5586.	صبر	сабыр	сабыр	терпение
5587.	صبر قىلدى	сабыр қылды	сабыр қылды	был терпелив
5588.	صبر قىلدى تىزىپە دا	сабыр қылды тазіеда	көңіл айтуда сабыр қылды	был терпелив при соболезовании
5589.	صبر قىلىشتى انىك بېرلە	сабыр қылышты	сабыр қылысты	проявил по отношению к маму взаимную терпеливость
5590.	صبر سىلدى انىك كۆكلىككە	сабыр салды аның көңліге	оның жүрегіне сабыр салды	внушил терпение его сердцу
5591.	صبر تېلەدى تىنكرى دىن	сабыр тіледі тенгрідін	тәңірден сабыр тіледі	просил у него (тиюрк у тенгрия) терпения
5592.	صبرسىز	сабырсыз	сабырсыз	нетерпеливый
5593.	صبرسىز بولدى	сабырсыз болды	сабырсыз болды	стал нетерпеливым
5594.	صواب كۆردى رايشى	саваб көрді рейні	пікірді әділетті санады	он признал мнение справедливым
5595.	ساقۇق	савуқ	суық	холодный
5596.	ساقۇق سۇ	савуқ су	суық су	холодная вода

5597.	ساوردی یل تیراقتی	саурды йел топракны	жел топырақты суырды	ветер развеял пыль
5598.	ساوتتی نومه نی	саутты немені	нәрсені суытты	остудил вещь
5599.	ساوتتی سونی	саутты суны	суды суытты	остудил воду
5600.	ساغار اینگان	сағар інген	сауын інген	дойная верблюдица
5601.	ساغدی	сағды	сауды	доил
5602.	ساغدی تیشی توه نی	сағды тіші төвені	інгенді сауды	доил верблюдицу
5603.	ساغلیق تیلدی	сағлық тіледі	саулық тіледі	просил здоровья
5604.	ساغراو سېچقان	сағрау сычқан	саңырау тышқан	глухая мышь
5605.	ساغری	сағры	былғарының бір түрі	юфть
5606.	ساغو	сағу	ыдыс	сосуд
5607.	ساغیزغان	сағызған	сауысқан	сорока
5608.	ساغدی اوموروك لین دافی حشاشین	сағылды өсүрүкдін дағы ғішқдн	масандық пен ғашықтықтан сауықты	выздоровел от опьянения и влюбленности
5609.	ساغیاندوردی انقه اوشنی	сағындурды анқа ішні	оған істі еске салды	напомнил ему работу
5610.	ساغدی انی كونگلی دا	сағынды аны көңліде	оны іштей ойлады	думал об этом про себя
5611.	ساغدی انی تیل بولا	сағынды аны тіл бірде	оны ойлағанын айтты	думал об этом вслух
5612.	ساغیندی ایرنی چولنمرد	сағынды ерні джаванмард	жомарт еркекті ойлады	щедрый думал о мужчине
5613.	ساغیدمان اولدی خطبه نی	сағынмай оқуды хутбаны	құтпаны ойланбай оқыды	читал молитву, не думая
5614.	ساغر قیلدی انی لقتیق اون	сағыр қылды аны қатік үн	қатты дауыс оның қулағын тұндырды	жестокый голос оглушил его
5615.	ساغیت	сағыт	сауыт	панчырь
5616.	ساقی بوردی انکا	садақа берді анга	оған садақа берді	дал ему милостыню
5617.	سای	сай	сай	овраг
5618.	سای قیراغی	сай қырағы	сайдың жнегі	край балки (оврага)
5619.	سای بادی انی	сайбады анны	оны бейтараптандырды	рассеял его
5620.	سایندون بوردی ایرنی	сайдын бір арықы	сайдың бір арығы	один арык из речной долины
5621.	ساق بوردی اهریق دین	сақ болды ағрықдын	аурудан сауықты	выздоровел от болезни
5622.	ساق کوشی	сақ кіші	сау кісі	это здоровый человек
5623.	ساقال	сақал	сақал	борода
5624.	ساقال چىغاردی	сақал чіғарды	сақал өсірді	отпустил бороду
5625.	ساقال باشی	сақал башы	сақалдың ұшы	кончик бороды
5626.	ساقال بویاشی	сақал бойақы	сақал бояуы	краска для бороды
5627.	ساقال سیز	сақалсыз	сақалсыз	безбородый
5628.	ساقالی قالدین	сақалы қалын	қаба сақал	густобородый
5629.	ساقی ایز	саққыз	сағыз	смола

5630.	ساقلادى اتى يمان لىق دىن	сақлады аны йаманлықдын	оны жамандықтан сақлады	оберегал его от зла
5631.	ساقلادى اتىنك حق نى	сақлады аның һаджджыны	оны ризашылықпен ойға алды	думал о нем с благодарностью
5632.	ساقلادى ات نى	сақлады атны	атты кузетті	сторожил лошадь
5633.	ساقلاندى يمان نىمە دىن	сақланды йаман немедін	жаман нәрседен сақтады	остерегался дурной вещи
5634.	ساقلىق بىردى اتقا اغرىق دىن	сақлық берді анқа ағрықдын	оны аурудан сауықтырды	дал ему выздоровление от болезни
5635.	ساقلىق قوئى	сақлық қой	саулық қой	дойная овца
5636.	ساقلىق ساتقۇچى	сақшық сатқучы	ыдыс сатушы	продавец посуды
5637.	ساقىماق	сақынмақ	ойламақ	(хочет подумать) думать
5638.	ساقىر قىلدى اتى	сақыр қылды аны	оны саңырау қылды	сделал его глухим
5639.	ساقىت	сақыт	саз ыдыс	глиняная посуда
5640.	سال	сал	сал	плот (м.)
5641.	سالاح باغلادى	салаһ бағлады	бейбіт сөз байласты	заключил мир
5642.	سالبار	салбар	салбурын	название хищной птицы (м.)
5643.	سالدى اتى	салды анны	оны қойды	положил его
5644.	سالدى اتى نىمە بىرلا	салды аны неме бірле	оны нәрсемен бірге қойды	поставил его с вещью
5645.	سالدى اتى هلاکده	салды аны һелақда	өлімге итерді	поверг его в гибель
5646.	سالدى نىمە نى	салды немені	нәрсені қойды	положил вещь
5647.	سالدى نىمە نى اغزى دىن	салды немені ағзыдын	нәрсені түкірді (аузынан шығарды)	выбросил изо рта вещь
5648.	سالدى اولىنى هلاکده	салды өзіні һелақда	өзін өлімге байлады	навлек на себя гибель
5649.	سالدى بىردە نى داغى قوتە نى	салды пердені дағы футаны	перде мен алжаққышты тастады	сбросил занавеску и фартук
5650.	سالدى سالاردىن بىر نىمە	салды санардын бір неме	санағанда бір нәрсені тастап кетті	отбросил при счете одну вещь
5651.	سالدى توكورۇكنى	салды түкүрүкні	түкірді	плюнул
5652.	سالدى تىكەن نى اغزىدىن	салды тікенні ағзыдын	аузынан тікенді түкірді (шығарды)	выбросил изо рта колочку
5653.	سالدى تىشى نىمە يىتلماكان پوتلى	салды тіші теве йетілмеген ботаны	інген ботаны шала туды	верблюдица произвела на свет недоношенного верблюжонка
5654.	سالدى حدىنى	салды һаддны	шекара белгіледі	продолжил границу
5655.	سالدى حرقىن حرقىن	салды һарфны һарфдын	әріпті әріптен алып тастады	отбросил букву от буквы
5656.	سالدى لاز	салдылар	қойды, салды	положили
5657.	سالچى	салчы	салшы	плотовщик

5658.	سالقىق	салық	салық	налог
5659.	سالقىدى ايرىنى	салынды ерні	ерні салпыды	его губа отвисла
5660.	سامان	саман	саман	солома
5661.	سامانلىق	саманлық	самандық	хранилище для соломы
5662.	سانادى انى	санады анны	оны санады	считал его
5663.	سانادى نومه نى	санады немені	нәрсені санады	считал нечто
5664.	سانادى چاق نى داشى اوزگه نومه نى	санады чакны дағы өзге немені	уақытты және басқа нәрсені санады	считал время и другие вещи
5665.	ساناق	санақ	санақ	счет
5666.	سانارغا توتتى نى	санарға тутты аны	оны санға қосты	включил его в счет
5667.	سانارده سربسز قولىدى اتىنگ بيرلا	санарда сербесер қылды аның бірле	санағанда онымен бірдей шықты	при счете вышло одинаково с ним
5668.	ساناقدى اتىنگ بيرله	санашты аның бірле	онымен бірге санасты	считал вместе с ним
5669.	سانقلاى قوش	санғлады қуш	құс санғатты	курица испражнилась
5670.	سانقلاى ماكينان	санғлады мақпан	мекиен санғатты	курица испражнилась
5671.	سانقلاى چيپىن	санғлады чібін	шыбын санғатты	муха нагадила
5672.	سانچا دور يارا	санчадур йара	жара шаншыды	рана колет
5673.	سانچى اتى سونگو بيرلا	санчты аны сүнгү бірле	оны сүңгімен (найзамен) шанышты	пронзил его копьем
5674.	سانچى اتى اوزگه بيرلا	санчты аны ігне бірле	оны інмен шанышты	уколол его иглой
5675.	سانچىش	санчыш	шаншысу	рукопашный бой
5676.	سانچىش يەرى	санчыш йері	ұрыс орны	место битвы
5677.	سانچىش قوراغى	санчыш қорағы	ұрыс қаруы	боевое оружие
5678.	سانچىشدى اتىنگ بيرله	санчышды аны(ң) бірле	онымен бірге ұрысты (шайқасты)	сразился с ним
5679.	سانچىشدى كافرلار بيرله	санчышды кафир бірле	кәпірмен шайқасты	сразился с неверными
5680.	ساپ سارىغ	сап сарығ	сап-сары	совершенно желтый
5681.	سراى اتى	сарай асты	сарайдың жертелесі (асты)	подвальное помещение дворца
5682.	سراى اتىنگ ياقينده تورور	сарай еанің йанында дурур	сарайдың жанында тұр	находится около дворца
5683.	سراى اتىشكى اتى	сарай ешігі алы	сарай есігінің алды	перед дворцом
5684.	سراى اورتاسى	сарай ортасы	сарайдың ортасы	середина дворца
5685.	سراى اورتاسى	сарай оруны	сарайдың орны	место дворца
5686.	سراى توتتى بيرده	сарай тутты йерде	елде сарай жалдады	напал в стране дворец
5687.	سراى اوستى	сарай үсті	сарай үсті	верх дворца
5688.	سراى اىچى	сарай ічі	сарай іші	внутренность дворца
5689.	سراىده كيشى يوق تورور	сарайда кіші йок түрүр	сарайда ешкім жоқ	во дворце нет никого

5690.	سرای دا تورغان کیشی	сарайда турған киши	сарайда тұрған кісі	человек, живший во дворце
5691.	сарғалдақ	сарғалдақ	сарғалдақ	желтоголовка (птица)
5692.	сарныч	сарныч	цистерна	цистерна
5693.	сартча сөзләди	сартча сөзледі	сартша сөйледи	говорил по-сартски
5694.	сартча сөзледілер	сартча сөзледілер	сартша сөйлесті	говорили друг с другом по-сартски
5695.	сарығ	сарығ	сары	желтый
5696.	сарығ	сарығ	сарық	слизь
5697.	сарығ сінір	сарығ сінір	сарық сінірі	сухожилце
5698.	сарығ тікен	сарығ тікен	сары тікен (итмұрын)	желтый шиповник
5699.	сарық	сарық	сары	желтый
5700.	сарық ат	сарық ат	сары ат	желтая лошадь
5701.	сарық болды ат	сарық болды ат	ату сарық (буын ауруы) болды	лошадь болел стала желтой
5702.	сарық қуш	сарық қуш	сары құс	филин
5703.	сарық купчук	сарық купчук	сары торғай	желтый воробей
5704.	сарық қылды аны	сарық қылды аны	оны сары қылды	сделал его желтым
5705.	сарық чечек	сарық чечек	сары гүл	желтый цветок
5706.	сарымсақ	сарымсақ	сарымсақ	чеснок (м.)
5707.	сасыды ет	сасыды ет	ет сасыды	мясо воняло
5708.	сасыды мурлар	сасыды мурлар	бок (нәжіс) сасыды	нечисть воняла
5709.	сасық ағызлық	сасық ағызлық	сасық ауыз	имеющий дурно пахнущий рот
5710.	сасық ағызлық болды	сасық ағызлық болды	сасық ауыз болды	стал с дурно пахнущим ртом
5711.	сасық болды ыд	сасық болды ыд	ііс сасық болды	запах стал смрадным
5712.	сасық тіллік	сасық тіллік	сасық тілді	имеющий вонючий язык
5713.	сатғучы	сатғучы	сатушы	продавец
5714.	сатқун алды чағырны	сатқун алды чағырны	шарапты сатып алды	купил вино
5715.	сатқун алды андын	сатқун алды андын	одан сатып алды	купил у него
5716.	сатқун алды аны йезірлықдын	сатқун алды аны йезірлықдын	оны тұтқыннан сатып алды	выкупил его из плена
5717.	сатқун алды рахтны	сатқун алды рахтны	затты сатып алды	купил вещи
5718.	сатмақ тіледі қул	сатмақ тіледі қул	құл (өзін сатуды) тіледі	раб просил продать
5719.	сатмақ	сатмақ	сатпақ	(хотел) продавать
5720.	сатты анқа немені	сатты анқа немені	оган нәрсені сатты	продал ему вещь
5721.	сатық қылды аның бірле	сатық қылды аның бірле	онымен бірге сауда қылды	вел с ним торговлю (монг.+ и мену)
5722.	сауғат	сауғат	сәлемдеме (сәлем-сауқат)	приветственный подарок
5723.	сауқ тынды	сауқ тынды	суық бітті	холод прекратился

5724.	ساوردی یل تویراتی	саурды йел топрақны	жел топырақты суырды	ветер нес пыль
5725.	صاف سو	саф су	таза су	чистая вода
5726.	سافر اولدی بيردين اورگه بيرگه	сафар қылды Йердін өзге йерге	өз елінен өзге елге сапар шекті	совершил путешествие из страны в другую страну
5727.	سافردن كئيلگن كويى	сафардан келген тойы	сапардан оралу тойы	пир в честь возвращения из путешествия
5728.	صفر ايس	сафер айы	сапар айы (мұсылман жылының екінші айы)	месяц сафэр (второй магометанского года)
5729.	ساقلاغۇچى	сахлағучы	күзетші	сторож
5730.	ساقلاغۇچى بولدى انگه	сахлағучы болды анга	оған күзетші болды	стал ему сторожем
5731.	ساقلاى الماس اولدى بیر التون لى	сахлады алмас елікі бір алтунны	алмас колы бір алтынды сақтады	его не берущая рука берегла одну монету
5732.	ساقلاى اتى	сахлады анны	оны сақтады (күзетті)	охранял его, оберегал его
5733.	ساقلاى اتى تينگرى	сахлады аны тенгрі	оны тәңірі сақтады	тенгри оберегал его
5734.	ساقلاى اتى تينگرى پلاردين	сахлады аны тенгрі белалар	тәңір оны бәлелерден сақтады	тенгри оберегал его от нес
5735.	ساقلاى اتى تينگرى يمان ايلىق دىن	сахлады аны тенгрі Йаманлықдын	тәңірі оны жамандықтан сақтады	тенгри оберегал его от зла
5736.	ساقلاى عهدى	сахлады ахдны	келісімді сақтады	соблюдал договор
5737.	ساقلاى اير يارى توپك حق لى	сахлады ер йарының Һаджджыны	еркек досын есінде алғыспен сақтады	мужчина помнил с благодарностью о своём друге
5738.	ساقلاى اوزىنى اتدين	сахлады өзіні андын	өзін одан сақтады	остерегался его
5739.	ساقلاى اوزىنى اول نومه دىن	сахлады өзіні ол немедін	өзін ол нәрседен сақтады	остерегался той вещи
5740.	ساقلاى اوزىنى شهوت تين	сахлады өзіні чешбетін	өзін құмарлықтан сақтады	остерегался страсти
5741.	ساقلاغۇچى	сахлақучы	сақшы	сторож
5742.	ساقلاى تين چادر	сақтйяндын чадур	сақтиян шатыр	штер из сафьяна
5743.	ساج	сач	шаш	волосы
5744.	ساج باشى	сач бағы	шаш бауы	повязка для волос
5745.	ساج چوقلردى ارلان باش	сач чықарды қырққан баш	қырылған басқа шаш шықты	стриженная голова обросла волосами
5746.	ساجاق	сачак	шашақ	бахрома бавонная кисть
5747.	ساقلاى مىسواك باشى	сачағланды мисвак башы	мәсуектің басы шашақтанды	кончик зубочистки растрепался
5748.	ساقلاى قليم	сачақлық кілім	шашақты кілем	коврик с бахромой

5781.	سەۋنەچ خەبەر بەردى	سەۋنەچ خەبەر بەردى	سەۋنەچ خەبەر بەردى	سەۋنەچ خەبەر بەردى	сәуінч хабәр бердi	қуанышты хабәр бердi	принес радостную весть
5782.	سەۋنەچ خەبەر بەردى ئانقا	سەۋنەچ خەبەر بەردى انقا	سەۋنەچ خەبەر بەردى انقا	سەۋنەچ خەبەر بەردى انقا	сәуінч хабәр бердi анқа	оған қуанышты хабәр бердi	принес ему радостную весть
5783.	سەۋنەچ لىك	سەۋنەچ لىك	سەۋنەچ لىك	سەۋنەچ لىك	сәуінчлік	қуанышты	радостный
5784.	سەۋل	سەۋل	سەۋل	سەۋل	сәул	құйрық	хвост (м.)
5785.	سەدجە قىلدى	سەدجە قىلدى	سەدجە قىلدى	سەدجە قىلدى	сәдждә қылды	табынды	преклонился
5786.	سەدجە قىلدى تەنغرىغا	سەدجە قىلدى تەنغرىغا	سەدجە قىلدى تەنغرىغا	سەدجە قىلدى تەنغرىغا	сәдждә қылды тәнгрігә	тәніргә табынды	преклонился перед тәнгри
5787.	سەۋجە ایتقۇچى اير	سەۋجە ایتقۇچى اير	سەۋجە ایتقۇچى اير	سەۋجە ایتقۇچى اير	сәджіғ айтқучы ер	ұйқас қара сөз айтушы еркек	мужчина, говорящий рифмованной прозой
5788.	سەزا قىلدى انى يېقىنى ئارقا	سەزا قىلدى انى يېقىنى ئارقا	سەزا قىلدى انى يېقىنى ئارقا	سەزا قىلدى انى يېقىنى ئارقا	сәза қылды аны йақшылыққа	оны жақсылық үшін марапаттады	наградил его за доброту
5789.	سەزگەن سۆز	سەزگەن سۆز	سەزگەن سۆز	سەزگەن سۆز	сәзгән сөз	күмәнди сөз	взятая под сомнение речь
5790.	سەزدى انقا فىلان نېمە ئى	سەزدى انقا فىلان نېمە ئى	سەزدى انقا فىلان نېمە ئى	سەزدى انقا فىلان نېمە ئى	сәздi анқа фiлан немәни	оның осындай нәрсесiне күмәнданды	подозревал у него такую-то вещь
5791.	سەزدى يېقىنى ئارقا ئى	سەزدى يېقىنى ئارقا ئى	سەزدى يېقىنى ئارقا ئى	سەزدى يېقىنى ئارقا ئى	сәздi йақшылықны	жақсылығын сәздi	чувствовал добро
5792.	سەزدى لار دشمن دىن	سەزدى لار دشمن دىن	سەزدى لار دشمن دىن	سەزدى لار دشمن دىن	сәздiләр душмандын	дұшпанды сәздi	почувствовали врага
5793.	سەزىك انقا ايتتى	سەزىك انقا ايتتى	سەزىك انقا ايتتى	سەزىك انقا ايتتى	сәзiк анқа елттi	оған күмәнмен қарады	имел на него подозрение
5794.	سەزىك بىرلا ايتتى	سەزىك بىرلا ايتتى	سەزىك بىرلا ايتتى	سەزىك بىرلا ايتتى	сәзiк бiрлә айтты	сөзiн күмәнмен айтты	сказал слово с подозрением
5795.	سەزىك ايتكەن	سەزىك ايتكەن	سەزىك ايتكەن	سەزىك ايتكەن	сәзiк елткән	күмәнди болған	ставший подозрительным
5796.	سەزىك ايتتى	سەزىك ايتتى	سەزىك ايتتى	سەزىك ايتتى	сәзiк еттi	байқастанды	остерегался
5797.	سەزىك سەزدى	سەزىك سەزدى	سەزىك سەزدى	سەزىك سەزدى	сәзiк сәздi	күмәнди сәздi	чувствовал подозрение
5798.	سەزىك سەزدى انقا	سەزىك سەزدى انقا	سەزىك سەزدى انقا	سەزىك سەزدى انقا	сәзiк сәздi анға	оған күмәнмен қарады	чувствовал к нему подозрение
5799.	سەزىك قا سالدى انى نېمە دە	سەزىك قا سالدى انى نېمە دە	سەزىك قا سالدى انى نېمە دە	سەزىك قا سالدى انى نېمە دە	сәзiккә салды аны немәдә	оны нәрсе күмәндандырды	его обуяло сомнение в отношении вещи
5800.	سەزىك سەز	سەزىك سەز	سەزىك سەز	سەزىك سەز	сәзiксiз	күмәнсыз, шүбәсыз	несомненный
5801.	سەزىك سەز بولدى	سەزىك سەز بولدى	سەزىك سەز بولدى	سەزىك سەز بولدى	сәзiксiз болды iш	iс күмәнсыз болды	работа стала бессомненной
5802.	سەككىز	سەككىز	سەككىز	سەككىز	сәккiз	сегiз	восемь
5803.	سەككىز ياشادى تۆه	سەككىز ياشادى تۆه	سەككىز ياشادى تۆه	سەككىز ياشادى تۆه	сәккiз йашады тевә	түгә сегiзгә келдi	верблюду исполнилось восемь лет
5804.	سەككىز ياشар تۆه	سەككىز ياشар تۆه	سەككىز ياشар تۆه	سەككىز ياشар تۆه	сәккiз йашар тевә	сегiз жасар түгә	восьмилетний верблюд
5805.	سەككىز يۈز مىڭ	سەككىز يۈز مىڭ	سەككىز يۈز مىڭ	سەككىز يۈز مىڭ	сәккiз йүз мiң	сегiз жүз мың	восемьсот тысяч
5806.	سەككىز اولوش دىن بىر اولوش	سەككىز اولوش دىن بىر اولوش	سەككىز اولوش دىن بىر اولوش	سەككىز اولوش دىن بىر اولوش	сәккiз үлүшдiн бiр үлүш	сегiздiң бiрi (бөлiгi)	одна восьмая

5807.	سيككىز اولوش دېن بىر اولوش الدى اولدىن	секкіз үлүшдін бір үлүш алды елдин	елдің сегізден бір үлесін алды	монг. взял одну восьмую для народа, тюрк. взял одну восьмую от народа
5808.	سيككىزنجي اط	секкізінчи ат	сегізінші ат	восьмая лошадь
5809.	سيككىز سىكرى بىردى كشش بىرلا	секірі секірі барды кішені бірле	тұсаумен секеңдеп барды	побежал вскачь с путиами
5810.	سيككىز سىكرى بىرودى تاووغ	секірі секірі йүрүді тавуғ	тауық секеңдеп жүрді	цыпленок шел подпрыгивая
5811.	سيككىز اتقه	секірді анға	оған секірді	прыгнул на него
5812.	سيككىز ات ئىنىك اوجاسىغه	секірді атның учасыға	аттың үстіне секірді	вскочил на коня
5813.	سيككىزى داغى اونادى ات	секірді дағы ойнады ат	секірді және ойнады	лошадь скакала и играла
5814.	سيككىزى قولان	секірді кулан	кулан секірді	монг. кулан ржал, тюрк. кулан скакал
5815.	سيككىزى تىكه اوجىكوكه	секірді теке өчкүге	теке ешкіге секірді	козел вскочил на козу
5816.	سيككىزى مىلك	секірімек	секірімек	(хотел) прыгать
5817.	سيككىزى خلت	секірір иллет	секірттер ауру	прыгающая болезнь
5818.	سيككىزى يىل	сексен йыл	сексен жыл	восемьдесят лет
5819.	سيككىزى مىنىك	сексен миң	сексен мың	монг. восемь тысяч, тюрк. восемьдесят тысяч
5820.	سيككىزى	секірді	секірді	скакал
5821.	سيككىزى يوقارى سارى	секірді жоқары сары	жоғары қарай секірді	прыгнул вверх
5822.	سيككىزى يىشپىلار بىر بىرىغا	секіріштілер бір біріге	бір-біріне секірді	прыгали друг на друга
5823.	سيككىزى سلام اتقه	салам қылды анға	оған салам қылды	(приклоняясь) приветствовал его
5824.	سيككىزى سلام ساتقون الدى قاتان نومه نى	селем сатқун алды филан немені	осындай нәрсені кепіл қойып сатып алды	монг. он купил ту вещь не выдев, тюрк. он купил такую-то вещь, дав задаток
5825.	سيككىزى سلام ساتقون اتقى ده	селем сатық қылды бугдайда	бидай әкеп тұруға міндет алды	взял подряд на поставку пшеницы
5826.	سيككىزى مىلجا	селче	кене	клещ
5827.	سيككىزى سىمىردى	семірді	семірді	разжирел
5828.	سيككىزى سىمىرتتى قولى نى	семіртті қойны	қойды семіртті	откормил овцу
5829.	سيككىزى سىمىرتتى اتنى	семіртті анны	оны семіртті	сделал его жирным
5830.	سيككىزى سن اور	сен ер	сен еркек	ты мужчина
5831.	سيككىزى سن اوركا	сен ерге	сен еркекке	ты мужчине
5832.	سيككىزى سن اورىنىك قولى	сен ерінің қулы	сен еркектің қулы	ты раб мужчины
5833.	سيككىزى سن خاتون	сен хатуи	сен әйел	ты женщина
5834.	سيككىزى سن خاتون ئىنىك قولى	сен хатунның қулы	сен әйелдің қулы	ты раб женщины

5835.	بېشىڭك چاينىڭ اوچۇن	сениڭ باشىڭ دجاننىڭ ۈچۈن	сениڭ باسىڭ مەن جانىڭ ۈشىن	ради жизни твоей и головы
5836.	سېنىڭ بېرلا	сениڭ بېرلە	сениمەن بېرگە	с тобою
5837.	سېنىڭ اوچۇن	сениڭ ۈچۈن	سەن ۈشىن	ради тебя
5838.	سېنىڭ دارۈنى	سەپدې دارۈنى	دەرىنى سەپتې	брызгал лекарством
5839.	سەپەر دارۈ	سەپەر دارۈ	سەبەر دەرى	лекарство, которое сыплот
5840.	سەزىنچە	سەربەنچە	باس بايлам	головная повязка
5841.	سەزىنك سەزىلدى انكا	سەرەن سەزىدى انغا	оған күдіктенді	имел на него подозрение
5842.	سەزىنك سەزى بېلدى ايشنى	سەرەنسىز بېلدى ئىشنى	ئىستې انايىق بېلدى	узнал работу неосторожно
5843.	سەپكىل بولدى يۈزى	سەپكىل بولدى يۈزى	بەتې سەپكىل بولدى	лицо его стало всесушатым
5844.	سەپكىل يۈزلۈك	سەپكىل يۈزلۈك	سەپكىل بەت	имеющий всесушательное лицо
5845.	سەپەر واقتى كىردى	سەپەر вақты кірді	таң مەزگىلى بولدى	наступило время рассвета
5846.	سە شەنبە كۈنى	سە شەنبە күنى	سەيسەنبى	вторник
5847.	سوغان	соған	садак	лук
5848.	سۈيدى يىغاق ئېنىك ئېرىمىنى	سۈيدى يىغاقنىڭ تەرىسىنى	اغاشتىڭ قاбыڭىن ارشىدى	содрал с дерева кору
5849.	سۈيدى ئېرە ئېنىك ئېرىمىنى	سۈيدى تەۋەنىڭ تەرىسىنى	تۈيەنىڭ تەرىسىن سىپىردى	снял с верблюда шкуру
5850.	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	سىيىلانغان جەر	жалованная земля
5851.	سۈيۈر قىلدى انكا	سۈيۈر قىلدى انغا	оны سۈيۈر قىلدى	был милостив к нему
5852.	سۈيۈر قىلدى ئېرى	سۈيۈر قىلدى تەرى	تەرى سۈيۈر قىلدى	его шкура была содрана
5853.	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	крот
5854.	سۈيۈر قىلدى پارماق لارى	سۈيۈر قىلدى پارماق لارنى	ااقشالاردى سۈيۈر قىلدى	чеканил монеты
5855.	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	левая рука
5856.	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى لار	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى لار	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى لار	пошли налево
5857.	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى لار	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى لار	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى لار	отведи тех своих налево!
5858.	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	потом
5859.	سۈيۈر قىلدى لار	سۈيۈر قىلدى لار	سۈيۈر قىلدى لار	пришли потом
5860.	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	пятка
5861.	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	суп
5862.	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى	продавец супа
5863.	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى سۈيۈر قىلدى	сосал воду
5864.	سۈيۈر قىلدى تۈن كۈنى	سۈيۈر قىلدى تۈن كۈنى	تۈن تەردى سۈيۈر قىلدى	шуба впитала пот
5865.	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى	سۈيۈر قىلدى (ۈرۈككەن)	брыкавшийся, шорк. испугавшийся (о коне)

5866.	سوچدى ات	сочыды ат	ат үрікті	лошадь брыкалась, <i>тюрк.</i> лошадь шарахнулась
5867.	سوز	сөз	сөз	слово
5868.	سوز ايشتمادی	сөз ешітмеді	сөзді есітпеді	не послушался слова
5869.	سوز ايشتماز	сөз ешітмез	сөз есітпес	не слушающий (<i>тюрк.</i> + слова)
5870.	سوز ييبردى اتينك سارى	сөз йіберді аны(н) сары	оған қарай сөз жіберді	послал весть по направлению к нему
5871.	سوز كيم تينارده سوزلار	сөз кім тынарда сөзлер	қош айтысу сөзі	слово, которое произносится при смерти
5872.	سوزگا	сөзге	сөзге	слову
5873.	سوزگا كىردى	сөзге кірді	келісті	согласился
5874.	سوزلاگوجى	сөзлегүчы	сөйлеуші	говорящий
5875.	سوزلاگىن	сөзлегін	сөйлегін!	говори!
5876.	سوزلادى	сөзледі	сөйледі	сказал слово, говорил
5877.	سوزلادى اتى اتينك قىلغۇچىغا	сөзледі аны аның қылығыға	ол оның қылығына сөйледі	говорил это в отношении его повадки
5878.	سوزلادى اتى سوزك بىرله	сөзледі аны сөзік бірле	ол күдіктене сөйледі	говорил это с сомнением
5879.	سوزلادى اتينك بىرله	сөзледі аның бірле	онымен сөйлесті	разговаривал с ним
5880.	سوزلادى اتينك بىرله تينگرى	сөзледі аның бірле тенгри	тәңірі онымен сөйлесті	тенгри разговаривал с ним
5881.	سوزلادىم فلان تينك قاشىدا	сөзледім фланның қасыда	осындайдың қасында сөйледім	я говорил около такого-то
5882.	سوزلامك تىلادى اتىدىن	сөзлемек тіледі аның	оның сөйлеуін сұрады	просил его о слове
5883.	سوزلار	сөзлер	сөздер	слова
5884.	سوزلاشتى اتينك بىرله سوزنى	сөзлешті аның бірле сөзні	онымен сөз жайлы сөйлесті	беседовал с ним по поводу слова
5885.	سوزلاشتى لار	сөзлештілер	әңгімелесті	беседовали
5886.	سوزلук	сөзлук	сөзшен	речистый
5887.	سوزلук بولدى	сөзлук болды	сөзшең болды	стал речистым
5888.	سوزلук اير	сөзлук ер	сөзшең еркек	речистый мужчина
5889.	سوزلىك	сөзлік	сөзшен	речистый
5890.	سوزنى	сөзні	сөзді	слово (accusat.)
5891.	سوزنى بولىغا بولك لادى	сөзні буныға йүкледі	оған сөз жүктеді	возложил на него слово
5892.	سوزنى ايشتمادی	сөзні ешітмеді	сөзді естімеді (тындамады)	не послушался слова
5893.	سوزگى اتى	сөкті аны	оны сөкті (зрысты)	ругал его
5894.	سوزگى بارسا خاتون نى	сөкті парса хатунны	парасатты әйелді сөкті	ругал целомудренную женщину

5895.	سوگونچ	сөкүнч	заман (дәрекі) сөз	брань
5896.	سوگوشنى لار	сөкүштілер	бір-бірімен ұрсысты	ругались друг с другом
5897.	سوگوشنىلار	сөкүштілер	ұрсысты	взаимно ругались
5898.	سوئدى اچىغى	сөнді ачығы	ашуы басылды	его гнев утих
5899.	سوئدى اوت	сөнді от	от сөнді	огонь погас
5900.	سو	су	су	вода
5901.	سو از بولدى	су аз болды	су аз болды	воды стало мало
5902.	سو اكار بوردن	су ақар бірін	су мұрын	нос, из которого течет вода
5903.	سو اکتى بوردى نىن	су ақты бурныдын	мұрнынан су ақты	вода текла у него из носа
5904.	سو انبارى	су анбары	су қоймасы	водохранилище
5905.	سو بېردى انقه	су берді анқа	оған су берді	дал ему воды
5906.	سو بېردى تېنگرى الارغه	су берді тенгри аларға	тәңірі оларға су берді	тенгри дал им воду
5907.	سو بوغزلىقا توگولدى	су боғазықа төкүлді	су тамаққа (көмейге) құйылды	вода пролилась ему в горло
5908.	سو بېرلا	су бірле	сумен	водой
5909.	سو بوزىدا تورقان چوب	су йүзиде турқан чөп	су бетінде тұрған шөп	трава, находившаяся на поверхности воды
5910.	سو بورتتى ارىلى لاره	су йүрүтті арықларда	арықтармен су жүргізді	пустил воду по каналам
5911.	سو كىرەر يەر	су кірер йер	су кірер жер	место, где вода входит
5912.	سو قالدى اويدىده	су қалды едіште	ыдыста су қалды	вода осталась в сосуде
5913.	سو قاشىدا تېوه ېرى	су қашында төве йері	түйенің орны судың қасы	местонахождение верблюда около воды
5914.	سو قوشى	су құшы	су құсы	водяная птица
5915.	سو قوراشى	су қырағы	судың жағасы	край (берег) воды
5916.	سو اوتى	су оты	балдыр	водоросль
5917.	سو اوتار يەر	су өтер йер	су өтер жер	место, где проходит вода
5918.	سو سولۇر كۆزه	су савутур күзе	су суытар құмыра	кувшин для остужения воды
5919.	سو سىندى يەرگا	су сінді йерге	су жерге сінді	вода впиталась в землю
5920.	سو تارتقوشى تېوه	су тартғучы тіші төве	су тасушы інген	верблюдица, таскающая воду
5921.	سو تارتتى اوتوق نىن	су тартты қудуқдын	құдықтан су тартты	таскал воду из колодца
5922.	سو تورار يەر	су турар йер	су тұрар жер	место, где есть вода
5923.	سو تولاى اندىن	су тіледі андын	одан су сұрады	просил у него воды
5924.	سو اولوشى	су үлүші	судың үлесі	часть воды
5925.	سو اولوشىگا كىلدى بالىق	су үстіге келді балық	балық судың бетіне шықты	рыба пришла на поверхность воды

5926.	سو ايسيتور آفتابه	су ысытур афтаба	су ысытар таба (құмыра)	кувшин (монг. нечто) для согревания воды
5927.	سواغوج	суағуч	суағаш	лопатка штукатура
5928.	سوادى انى	сувады анны	оны сылады	оштукатурил его
5929.	سوادى كوشكنى كنج بهرلا	сувады көшкні гедж бірле	көрме бөлмені сылақ маймен сылады	оштукатурил павильон алебастром
5930.	سواماق	сувамақ	сыламақ	оштукатуренный (тюрк. штукатурить)
5931.	سوغه بات نى	суға батты	суға батты	погрузился в воду
5932.	سوغا كىردوردى ات نى	суға кірдүрді атны	атты суда шомылдырды	выкупал лошадь в воде
5933.	سوغا كىرماك	суға кірмек	суға шомылмақ	(собирался) купаться
5934.	سوغه اوقى شاش	суға окшаш	суға ұқсас	похожий на воду
5935.	سوغلدى كوزى	суғалды көзі	көзі суалды	его глаза текли
5936.	سودىن قاندى	судын қанды	суға қанды	насытился водой
5937.	سودىن قانقان	судын қанқан	суға қанған	утолил (тюрк. утоливший) жажду водою
5938.	سودىن قانقان خاتون	судын қанқан хатун	суға қанған әйел	женщина утолила (тюрк. утолившая) водою жажду
5939.	سويوق باجىق	суйуқ балчық	сұйық балшық	жидкая грязь
5940.	سويوق ساقاللىق	суйуқ сақаллық	сирек (сұйық) сақалды	жидкобородый
5941.	سويىق بارماق	суқ бармақ	сұқ саусақ	указательный палец
5942.	سولاق	сулақ	суат	водопой
5943.	سولوق يوغرات	сулуқ йуғрат	сулы сүзбе	водянистый творог
5944.	سونى يىگان يىر	суны йеген йер	суды жұтқан жер	земля, поглотившая воду
5945.	سونى يىردىن	суны йердін	жердің суы	воду из земли
5946.	صورت يولدى	сурат болды	сурет болды	был изображен
5947.	صورت قىلغۇچى	сурат қылғучы	сурет салушы	изображающий
5948.	صورت قىلدى انى	сурат қылды аны	онын суретін салды	изобразил его
5949.	سورغان	сурған	сұраған	спросивший
5950.	سوردى اندىن	сурды андын	одан сұрады	спросил его
5951.	سوردى اندىن نىمه نى	сурды андын немені	одан нәрсені сұрады	спросил у него ту вещь
5952.	سوردى انى	сурды аны	оны сұрады	спросил о нем
5953.	سوردى سونى	сурды суны	суды сұрады	спросил о воде
5954.	سوردى خبىرنى	сурды хабәрні	хабарды сұрады	спрашивал новости
5955.	سوروقى	сурук	сырық	шест для палатки
5956.	سوروشتيلار	суруштылар	сұрасты	спрашивали друг друга

5957.	سرخ خنک اط	сурх хиң ат	сұр кызыл ат	красновато-серый конь
5958.	سوساغان	сусаған	сусаған	имевший жажду
5959.	سوساغان اير	сусаған ер	сусаған еркек	мужчина, захотевший пить
5960.	سوساغان خاتون	сусаған хатун	сусаған әйел	женщина, которой захотелось пить
5961.	سوسادى	сусады	сусады	испытывал жажду
5962.	سوسادى اير	сусады ер	еркек сусады	мужчина испытывал жажду
5963.	سوساماڭ	сусамак	сусамак	монг. жажда, мучимый жаждой, торк. иметь жажду
5964.	سوسار	сусар	сусар	куница
5965.	سوساتتى اننى	сусатты анны	оны сусатты	причинил ему жажду
5966.	سوستايدى	сустайды	әлсіретті	обессилел
5967.	سوسىز يوغرات	сусыз йуграт	сусыз сүзбе	творог без воды
5968.	سوسچى	сучы	сушы	водонос
5969.	سوزگوج	сүзгүч	сүзгіш	фильтр
5970.	سوزدى	сүзді	сүзді	профильтровал
5971.	سوزدى اننى	сүзді анны	оны сүзді	процедил это
5972.	سوزدى اوى ياغونى	сүзді уй йағыны	бұқаның майын	процедил бычье сало
5973.	سوزدى چايرىنى	сүзді чарыкны	шарапты сүзді	процедил вино
5974.	سوزما	сүзме	сүзбе	творог
5975.	سوزوك بولدى	сүзүк болды	мәлдір болды	стал прозрачным
5976.	سوزوك سو	сүзүк су	таза су	чистая вода
5977.	سوزاڭلىڭ ايلك چىقاردى	сүйекдің ілік чықарды	сүйектен жұлын шығарды	вынул из кости мозг
5978.	سوزك لار	сүйүклер	сүйектер	кости
5979.	سوزكسوك	сүксүк	сүйсік	название растения
5980.	سوزكسوك يىڭاچى	сүксүк йығачы	сүйсік ағашы	название какого-то дерева
5981.	سوزكو	сүнгү	сүңгі	копье
5982.	سوزكو باشى	сүнгү башы	сүңгінің басы	острие копья
5983.	سوزكو بوغونى	сүнгү буғуны	сүңгінің буыны	(сгиб) сустав копья
5984.	سوزكو يىڭاچى	сүнгү йығачы	сүңгі ағашы	древко копья
5985.	سوزكو تيمورى	сүнгү темүрі	сүңгінің темірі	железная часть копья
5986.	سوزكو اورغونى	сүнгү урғуны	сүңгі лақтырушы	метатель копья
5987.	سوزكوليك اير	сүңгүлік ер	сүңгілі еркек	мужчина, вооруженный копьем
5988.	سوزكونى انىڭ سارى	сүңгүні аның сары	сүңгіні оған қарай	копье (accusat.) в его направлении
5989.	سوزكوليك اير بوغونى	сүңгүнің астын буғуны	сүңгінің астыңғы буыны	нижний сустав копья

5990.	سونگوئىنىڭ تېمورىغا بولۇق بوغۇنى	سۈنگۈنىڭ تېمۇرىغا ياۋۇق بۇغۇنى	سۈنگۈنىڭ تېمىرىگە جاڭىن بۇيىنى	сустав, ближайший к железной части копья
5991.	سونگو سوز اير	سۈنگۈسىز ەر	سۈنگۈسىز ەرکەك	мужчина без копья
5992.	سنت قېلىدى اوغلان نى	سۈننەت قىلدى وغلانى	ۇلدى سۈنەتتەندىردى	совершил над мальчиком обрезание
5993.	سونگك	سۈنۈك	سۈيەك	кость
5994.	سونبورگو	سۈپۈرگۈ	سىپىرغى	метла
5995.	سونبورونو	سۈپۈرۈندۈ	سىپىرىندى	мусор
5996.	سونگان	سۈرگەن	قۇغان	гнавший
5997.	سونردى	سۈردى	قۇدى	гнал
5998.	سونردى اتى	سۈردى اننى	ونى قۇدى	гнал его
5999.	سونردى ات نى داغى سونى	سۈردى اتنى داغى سونى	ات пен суды қуды	гнал лошадь и воду
6000.	سونردى دارو ايجىنى	سۈردى دارو ىچىنى	ىچىن دەرۈمەن تازالاды (қуды)	лекарство прочистило желудок
6001.	سونردى يېرىنى	سۈردى يېرنى	جەردى جىرتتى	пахал землю
6002.	سونردى يېتىنى	سۈردى يېتىمنى	جەتىمدى قۇدى	прогнал сироту
6003.	سونردى كالانى تاياق بېلە	سۈردى كەلەنى تاياق بېلە	مالدى تаяقпен қуды	гнал скотину палкой
6004.	سونردى كېمە نى كورگ بېرلا	سۈردى كەمەنى كۈرەك بېرلە	قاڭىققتى ەسكەكпен ەستى (жүргізді)	гнал лодку веслом
6005.	ئوۋە لارنى	سۈردى تەۋەلەرنى	تۈيەلەردى قۇدى	гнал верблюдов
6006.	سونردى تېلەنچى نى	سۈردى تېلەنچىنى	تېلەنشىنى (قاڭىرشىنى) قۇدى	прогнал нищего
6007.	سۈرمە يېغىچى	سۈرمە يىغىچى	سۈرمە اغاشى	сурьмовое дерево
6008.	سۈرمە ئازى كوزېكا	سۈرمە تارتتى كەزىگە	كەزىنە سۈرمە اغاشىن تارتتى	покрыл свои глаза сурьмой
6009.	بوردنېلە زىغاران	سۈرتتى بۇرنىغا زىغاران	مۇرنىن زاپىرانمەن سۈرتتى (جاقتى)	он натер себе нос шафраном
6010.	سونردى قوتۇرنى	سۈرتتى قوتۇرنى	قوتۇرىنا جاقتى	обмазал паршу
6011.	اوزىكا بالچىقنى	سۈرتتى ەزىگە بالچىقنى	بالشىققتى ەزىنە جاقتى	обмазался глиной
6012.	سونردى اوزونى ياغ بېرلە	سۈرتتى ەزىنى ياغ بېرلە	ەزىنە ماي جاقتى	натерся маслом
6013.	سونردى اوزىنى ايسىق سودا خرىطە بېرلا	سۈرتتى ەزىنى ىسىق سودا خارىتا بېرلە	ەزىن ىستىق سودا شۈبەركەن سۈرتتى	вытирался в бане тряпкой -
6014.	سونردى اوتوك نى بىرگا	سۈرتتى ەتۈكنى يەرگە	ەتىگىن جەرگە سۈرتتى	потер сапог о землю
6015.	سونردى تاشنى تاش غە	سۈرتتى تاشنى تاشغا	تاستى تаска ۈيكەدى	тер камень о камень
6016.	سونرولگان اياق	سۈرتۈلگەن اياك	سۈرتۈلگەن аяк	натертая нога
6017.	سونرولدى اورتىڭ اياقى ات نىڭ	سۈرتۈلدى ەرنىڭ اياقى اتنىڭ	ەرکەك пен аттың аяктары сүртілді	ноги мужчины и лошади были натерты

6018.	سۈرۈك باشلاغۇچى ئېرىكچ	سۈرۈك باشلاغۇچى ئېرىكچ	отар бастаған серкеш	возглавляющий стадо козел
6019.	سۈرۈك بۇغۇ	سۈرۈك بۇغۇ	بۇغىنىڭ отارى	стадо оленей
6020.	سۈرۈك قوڭلار	سۈرۈك قوڭلار	قوڭدىڭ отارى	стадо овец
6021.	سۈرۈلدى تۈۋە لار	سۈرۈلدى تۈۋەلەر	تۈيەلەر قۇيىلدى	верблюды были погоняемы
6022.	سۈمىتى ئانى اۋى	سۈستى انى ۋى	оны сиыр сۈزدى	корова боднула его
6023.	سۈت	سۈت	سۈت	молоко
6024.	سۈت بېرىۋىچى	سۈت بېرگۈچى	سۈت بېرۈشى	кормилица
6025.	سۈت بېرىۋىچى خاتۇن	سۈت بېرگۈچى خاتۇن	ئەمىزۈشى ئەيەل	кормицая женщина
6026.	سۈت بېرىدى خاتۇن اۋۇلۇقا	سۈت بېردى خاتۇن اۋۇلۇقا	ئەيەل بالاسىن ئەمىزدى	женщина покормила молоком своего (монг. его) ребенка
6027.	سۈت دايىم اۋدى ايمىچلىكتىن	سۈت دايىم اۋدى ئەمچەككىدىن	سۈت ئەمشەكتەن ۋەنەمى اۋقتى	молоко все время лилось из груди
6028.	سۈت ايمىر اۋۇلان	سۈت ئەمەر اۋۇلان	ئەمشەكتەگى بالا	грудное дитя
6029.	سۈت ايمىر تېشى	سۈت ئەمەر تېشى	سۈت تېس	молочный зуб
6030.	سۈت كۆپۈكى	سۈت كۆپۈكى	سۈتنىڭ كۆبىگى	молочная пена
6031.	سۈت كايماغى	سۈت كايماغى	سۈتنىڭ كايماغى (كۆپىرىشىگى)	молочная пенка
6032.	سۈت اۋزى	سۈت ۋەزى	سۈتنىڭ ۋەزى	молоко само
6033.	سۈت ساتقۇچى	سۈت ساتقۇچى	سۈت ساتۇشى	продавец молока
6034.	سۈت تۈلۈمى	سۈت تۈلۈمى	سۈتنىڭ شاناشى	бурдюк для молока
6035.	سۈت اورار يىغاق	سۈت ۋارار يىغاق	سۈتنىڭ پىكەگى	палка для сбивания молока
6036.	سۈتلىك بولدى تېشى تۈۋە	سۈتلىك بولدى تېشى تۈۋە	ساۋىن ئىگەن بولدى	верблюдица стала молочной
6037.	سۈتلىك تېشى تۈۋە	سۈتلىك تېشى تۈۋە	ساۋمال تۈيە	молочная верблюдица
6038.	سۈتلىك كېرى	سۈتنىڭ كېرى	سۈتنىڭ كېرى	молочная грязь
6039.	سۈتقا پىشكان خۇرما	سۈتتە پىشكەن خۇرما	سۈتتە پىشكەن خۇرما	варенье в молоке финики
6040.	سۈت تىن ئېرىدى	سۈتنىڭ ئايرىدى	ئەمشەكتەن شىغاردى	отлучила от груди
6041.	سۈت تىن ئېرىدى اۋۇلان ئى	سۈتنىڭ ئايرىدى اۋۇلانى	بالانى ئەمشەكتەن شىغاردى	отлучила ребенка от груди
6042.	سۈتلىدى ئانى	سۈتلىدى ئانى	ئەمى سۈتتى	давил его
6043.	سۈتلىدى ئانى يەرگە	سۈتلىدى ئانى يەرگە	ئەمى جەرگە تىكسىردى	погрузил его в землю
6044.	سۈتلىدى ئانى	سۈتلىدى ئانى	ئەمى تىكسىردى	заставил его искать убежища
6045.	سۈتلىدى ئانقا	سۈتلىدى ئانقا	ئەمى تىغىلدى	искал у него заступничества
6046.	سۈتلىدى يەرگە	سۈتلىدى يەرگە	جەرگە تىغىلدى	просил заступничества у земли

6047.	سوغىندى تەنگرى گا يمان اويغىدىن	сығынды тенгіре йаманлығыдын	жамандыктан тәңірге тығылды	искал у бога спасения от своего зла
6048.	سوغىنورمن تەنگرى گا	сығынурмен тенгіре	тәңірге тығылармын	прибегну к заступничеству бога
6049.	سوزغان صورت	сызған сурет	салған сурет	нарисованная картина
6050.	سوزغوردى اوج ياغىنى	сызғурды іç йағыны	іш майын шыжғурды	растопил внутренний жир
6051.	سوزقان	сыққан	сыққан	давивший
6052.	سوزقى اوزۇم نى	сықты үзүмні	жүзімді сықты	давил виноград
6053.	سوزلاى اتى	сылады аны	оны сипады	гладил его
6054.	سوزنادى اتى	сынады анны	оны сынады	испытал его
6055.	سوزنادى اتىنك ياشىنى	сынады аның йашыны	оның жасын тексерді	проверил его возраст
6056.	سوزناقان	сынақан	сынаған	испытывший
6057.	سوزناماغان بوادى ايش	сынамаған болды іш	істі тексермеген болды	работа не была испытана
6058.	سوزناماغان ايشلىك اير	сынамаған ішлік ер	ісімен сыналмаған еркек	мужчина с не испытанной работой
6059.	سوزناماق اوجون توشلاى بويلا نى	сынамақ үчүн тішледі йығачны	ағашты тістеп тексерді	укусил дерево, чтобы испытать
6060.	سوزنار بلا	сынар бела	сынар бәле	испытываемое несчастье
6061.	سوزنوردى ايشقى	сындурды аяқны	аяғын сындырды	разбил чашку
6062.	سوزنوردى اتى تاشى اوشاتى	сындурды аны дағы ушаты	оны сындырды және уатты (ұсақталды)	сломал его и размельчил
6063.	سوزنوردى عهدنى	сындурды аhdны	шартты бұзды	нарушил договор
6064.	سوزنوردى عهدنى و بوزدى تام نى	сындурды аhdны ве бұзды тамны	шартты бұзды және қабырғаны сындырды	нарушил условие и разрушил стену
6065.	سوزنوردى باشىنى	сындурды башыны	басын жарды	разбил ему голову
6066.	سوزنوردى يىنلاقى	сындурды йанқақны	жанғақты шақты	разбил щеку (ореха)
6067.	سوزنوردى يوك اتىنك اوجاسىنى	сындурды йүк аның учасыны	жүк оның арқасын ойды (шойырылтты)	груз сломал ему спину
6068.	سوزنوردى مهرنى	сындурды мүлүрні	мөрді сындырды	сломал печать
6069.	سوزنوردى نيمه نى	сындурды немені	нәрсені сындырды	сломал вещь
6070.	سوزنوردى نيمه نى تاشى ايردى	сындурды немені тағы айырды	нәрсені сындырды және айырды	сломал вещь и разъединил
6071.	سوزنوردى نيمه نى تاشى ايرمادى	сындурды немені тағы айырмады	нәрсені сындырды да айырмады	сломал вещь и не разъединил
6072.	سوزنوردى سوزقى بىلاغان دىن سوزنارا	сындурды сүйүкні бағлағандын сонқра	сүйекті байлаған соң сындырды	сломал кость после того, как связал
6073.	سوزدى	сынды	сынды	сломался
6074.	سوزدى ازىق توشى	сынды азық тіңі	азу тісі сынды	сломался клык

6075.	سېندى مانقلايى	сынды манқлайы	мандайы жарылды	монг. разбился лоб, тюрк. разбился его лоб
6076.	سېندى سېوېك	сынды сүйүк	сүйөк сынды	кость сломалась
6077.	سېندى سېرچە	сынды сірчө	шыны сынды	разбилось стекло
6078.	سېنۇق باغلاغۇچى	сынұқ бағлақучы	сынық байлағышы	связывающий сломанное
6079.	سېنۇق بولدى	сынұқ болды	сынық болды	сломался
6080.	سېنۇق بولدى اوقى	сынұқ болды окнын һонусы	оқтың жоны сынды	развилыны стрелы сломались
6081.	سېنۇق بولدى اوقى سېنۇق يىغاق باغلاغۇچى	сынұқ йығач бағлағучы	сынық ағаштың байлағышы	связывающий сломанное дерево
6082.	سېنۇق مانقلايى	сынұқ манқлай	жарық мандай	разбитый лоб
6083.	سېنۇق يۈز	сынар йүз	беттің жартысы	половина лица
6084.	سېنۇق قىلدى انى	сыфат қылды аны	оны мақтады	хвалил его
6085.	سېچقان	сычқан	тышқан	мышь
6086.	سېچقان بالاسى	сычқан баласы	тышқанның баласы	мышонок
6087.	سېرۈ يۈزلۈك كىشى	сiрۈ йۈزلۈк кiшi	сүйiр беттi кiсi	человек с острым лицом
6088.	سېدل بيتى ئىقە	сiдjiл бiтiдi анқа	оған үкiм жазды	написал ему судебное решение
6089.	سېز بارچە ايران لارغا	сiз барча еренлерге	сiздер, барша еркектер	вам, всем мужчинам
6090.	سېز بارچە خاتون لار	сiз барча хатунлар	сiздер, барша әйелдер	вы все женщины
6091.	سېز بارچە خاتون لارغا	сiз барча хатунларға	сiздерге, барша әйелдерге	вам, всем женщинам
6092.	سېز گۈر	сiз гۈر	мۈрдە жасырынбас көр	могила без углубления для трупа
6093.	سېز ايکى اير	сiз екi ер	сiздер, екi еркек	вы, два мужчины
6094.	سېز ايکى ايرغا	сiз екi ерге	сiздерге, екi еркекке	вам, двум мужчинам
6095.	سېز ايکى خاتون	сiз екi хатун	сiздер, екi әйел	вы две женщины
6096.	سېز ايکى خاتون غا	сiз екi хатунға	сiздерге, екi әйелге	вам, двум женщинам
6097.	سېز ايکى خاتون ئۆيى	сiз екi хатунның қулы	сiздер екi әйелдiң қулы	вы двое рабы женщины
6098.	سېيۈك	сiйдۈк	сiдiк	моча
6099.	سېيۈك سىنقرا كېلگن سو	сiйдۈк сонқра келген су	сiдiктен кейiн келген су	вода, пошедшая после мочи
6100.	سېيۈكى توتالغان	сiйдۈкi тута алмас	сiдiгiн тоқтата алмас	не держит мочи
6101.	سېيۈكى توتالغان	сiйдۈкi тутулған	сiдiгi тежелген	такой, у которого задержалась моча
6102.	سېيۈكى توتالدى	сiйдۈкi тутулды	сiдiгi тежелдi	моча у него задержалась
6103.	سېيۈدى	сiйдi	сидi	мочился
6104.	سېيۈر ايدىش	сiйер едiш	снер ыдыс	писуар
6105.	سېيۈدى	сiкдi	сiктi	имел coitus

6106.	سېڭىدى انى	سىڭدى اننى	оны сiктi	имел с ней coitus
6107.	سېڭىدى خاتون نى	سىڭدى хатунны	эйелдi сiктi	имел coitus с женщиной
6108.	سېڭماق	сiкмақ	сiкпек	иметь coitus
6109.	سېڭتى	сiктi	сiктi	имел coitus
6110.	سېڭتى انى	сiктi анны	оны сiктi	имел с ней coitus
6111.	سېڭىدى اورىڭاك اوشىك توشى اوشىكنى	сiктi еркек ешек тiшi ешекнi	еркек (айғыр) есек ұрғашы (мәшi) есектi сiктi	осел покрыл ослицу
6112.	سېڭىتى قىسراق نى	сiктi қысрақны	қысрақты сiктi	монг. жеребец покрыл, тюрк. покрыл кобылу
6113.	سېڭىتى اول خاتون نى	сiктi ол хатунны	ол эйелдi сiктi	имел coitus с той женщиной
6114.	سېڭىتى خاتون نى	сiктi хатунны	эйелдi сiктi	имел coitus с женщиной
6115.	سېڭىرتى اياغىرنى قىسراق	сiктiртi айғырны қысрақ	қысрақты айғырға сiктiрдi	покрыл жеребцом кобылу
6116.	سىل اغرىق توتتى انى	сiл ағырқ тутты аны	оны өкпе ауруы басты	у него сделалась чахотка
6117.	سىل اغرىق توتولغان	сiл ағырқ тутулған	өкпе ауруы басқан	одержимый чахоткой
6118.	سېڭىدى يىغاجنى	сiлkdi йығачны	ағашты сiлiктi	тряс дерево
6119.	سېڭىتى ياپراقنى قويلارى اوچون	сiлkdи йапрақны қойлары үчүн	қойлар үшін жапырақты сiлiктi	тряс листья для овец
6120.	سىل قىيچىڭ	сiлкiнчек	салпыншақ	нашейный амулет
6121.	سىماپ سورتى پارماق لارنى	сiмап сүрттi йармақларқа	ақшаларды сыңалпен сүрттi	натер деньги рутьюю
6122.	سېڭىگان بولسون ساققا	сiңген болсын санқа	саған сiңiмдi болсын!	да будет тебе пища в пользу! (досл. да переварится у тебя!)
6123.	سېڭىگىلمىگان	сiңгiلمеген	сiңбеген	непереваренный
6124.	سېڭىدى انقا طعم داشى سو	сiндi анқа туғм дағы су	оған тамақ пен су сiндi	пища и вода были им переварены
6125.	سېڭىدى انقا چىڭىر	сiндi анқа чағыр	оған шарап сiндi	вино впиталось в него
6126.	سېڭىدى سو حوضقا	сiндi су һаузқа	су қауызға сiндi	вода впиталась в бассейн
6127.	سېڭىدى طعم	сiндi тағам	тамақ сiндi	пища переварилась
6128.	سېڭىڭ	сiңек	шыбын	муха
6129.	سېڭىگان بولدى	сiңен болды	судық болды	стал жидким
6130.	سېڭىگىلمىگان	сiңмеген	сiңбеген	не переваренный
6131.	سېڭىلمىگان تاپتى اننى	сiңмеген тапты ашны	сiңбеген асты тапты	нашел непереваренную пищу
6132.	سېڭىمىدى انقا اش	сiңмедi анға аш	оған ас сiңбедi	пища у него не переварилась
6133.	سېڭىۋىگان	сiңۋرگەن	сiңiргەن	впитавший

6134.	سۈنگۈرگەن بولۇر	сінүрген болур	сінүрген болар	станет впитавшим
6135.	سۈنگۈرگۈچى	сінүргۈچى	сінүрۈشى	впитывающий
6136.	سۈنگۈردى اشنى	сінүردى اشنى	асты сінүردى	переварил пишу
6137.	سۈنگۈردى بىر گوارش طعم نى	сінүردى йер гуварш туғмы	жер тұқымды сінүردى	принимасмое лекарство способствовало переварению пищи
6138.	سۈنگۈرۈر	сінүرۈر	сінүرەر	впитает
6139.	سۈنگۈرۈر انقا	сінүرۈر анқа	оған сінүрەر	заставит впитаться в него
6140.	سۈنگۈرۈر اننى	сінүرۈر анны	оны сінүрەر	впитает его
6141.	سۈپۈرلەدى ەۋنى	сінүрلەدى ەۋنى	ۋىدى сыпыردى	подмел дом
6142.	سۈپراک بولدى تىشى	сۈپرەк болды тiшi	тiсi сۈپرەк болды	его зубы стали редкими
6143.	سۈپرەکا	сۈپرەکا	сۈپرەکا	гнида
6144.	سۈپرەکا بولدى چاغر	сۈپرەکا болды чағыр	шарап сۈپرەکا суы болды	вино стало уксусом
6145.	سۈپرەکا قاتتىق ايىق اش	сۈپرەکا қаттықлық аш	сۈپرەکا суы қатылған ас	пища с приправой из уксуса
6146.	سۈپرەکا ساتقۇچى	сۈپرەکا сатқучы	сۈپرەکا суын сатушы	продавец уксуса
6147.	سۈپرەکا ئېك بولدى باشى	сۈپرەкەلىк болды باشы	басы сۈپرەкەледі	его голова стала с гнидами
6148.	سۈپرەکا ئېك سوغان	сۈپرەкەلىк соған	сۈپرەکا суындағы пияз	лук в уксусе
6149.	سۈپرەچە	сۈپرەچە	шыны	стекло
6150.	سۈپرەچە ساتقۇچى	сۈپرەچە сатқучы	шыны сатушы	продавец стекла
6151.	سۈپرەچە جى	сۈپرەчەجى	шынышы	стекольщик
6152.	سۈفال ايىق	сۈفال айақ	саз балшық аяқ (ыдыс)	глиняная чашка
6153.	سۈفال چۈگۈچەك	сۈفال чөгүчەк	саз балшық аяқ	глиняная чашка

- T -

6154.	تا كۈن	та күн	кеше	вчера
6155.	تابان	табан	табан	подошва
6156.	طابىب ايىق ابادى	табыблық қылды	тауіптік қылды	лечил
6157.	طاۋۇق	таууқ	таууқ	курица
6158.	تاۋۇق بومورتقاسى	таууқ йумурткасы	таууқтың жұмыртқасы	куриное яйцо
6159.	تاۋۇق قاناتى	таууқ қанаты	таууқтың қанаты	крыло курицы
6160.	تاغ	тағ	тау	гора
6161.	تاغ باشى	тағ башы	тау басы	вершина горы
6162.	تاغ ەتەكى	тағ етeкi	таудың етeгi	подошва горы
6163.	تاغ يولى	тағ йолы	тау жолы	горная дорога
6164.	تاغ قولى	тағ қолы	таудың қолаты (терең жыра)	горная падь
6165.	تاغ اونگۈرى	тағ үнүрi	таудың үнгiрi	пещера
6166.	تاغ اېچى	тағ ічi	таудың ішi	ведра (досл. внутренность) горы

6167.	طاغاي	тағайы	нағашы аға	дядя по матери
6168.	طاغات نى	тағатны	тағатты (шыдамды)	повиновение (accusat.)
6169.	تعزیه يتكوردى الله	тағзіе йеткүрді анқа	оған көңіл айтты	выразил ему свое соблезнование
6170.	تعزیه تونى	тағзіе тоны	қаралы киім	траурная одежда
6171.	تعزیه تون نى كيدى خاتون	тағзіе тонқы кейді хатун	әйел қаралы киім киді	женщина надела траурную одежду
6172.	تعزیه توتقان خاتون	тағзіе тутқан хатун	қара тұтқан әйел	женщина, находившаяся в трауре
6173.	تعزیه لىق قا ايتى	тағзіетлыққа айтты	көңіл айтты	говорил в соблезнование
6174.	تعزیت ته سوزلار سوز	тағзіетте сөзлер сөз	көңіл айтар сөз	речь, произносимая в качестве соблезнования
6175.	تعزیر اوردى يازدى لوق نى	тағзір урды йазуқлықны	жазықтыны тақсыр ұрды	наказал грешника
6176.	طعن قېلدى الله	тағн қылды анқа	оған кінәрат тақты	сделал ему порицание
6177.	طعنه اوردى ايرداميدا	тағна урды ердеміде	ғалымдығын кінәрат қылды	сделал упрек в своей учености
6178.	تاج كېلدردى الله	тадж кйдүрді анқа	оған тәжі кидірді	надел на него корону
6179.	تاج كېيدى باشيغه	тадж кйді башыға	басына тәжі киді	надел на свою голову корону
6180.	تاز	таз	таз	парша на голове
6181.	تاز بولدى	таз болды	таз болды	стал шелудивым
6182.	تازه بولدى ايت	таза болды ет	ет таза (жас) болды	мясо стало свежим
6183.	تاصررف قېلدى انكا	тазарруф қылды анға	оған үстемдік қылды	завладел им
6184.	تازه يېگیت	тазе йігіт	жас жігіт	свежий юноша
6185.	تازه اولاك	тазе өлең	жас шөп	свежая трава
6186.	تازه سوت	тазе сүт	жаңа сауылған сүт.	свежее молоко
6187.	تازى ايت	тазы іт	тазы ит	борзая собака
6188.	تاي	тай	тай	жеребенок (двухгодовалый)
6189.	تاياندى	тайанды	таянды (сүйенді)	опирался
6190.	تاياندى انكا	тайанды анға	оған таянды (сүйенді)	опирался на него
6191.	تاياندى انكا	тайанды анға	оған үміттенді	надеялся на него
6192.	تاياندى تايانقا قا	тайанды тайаққа	таяққа таянды	оперся о посох
6193.	تاياندى ئيرماتىسى بىرلا	тайанды тірзекі бірле	шынтығына таянды	оперся на локоть
6194.	تايانور ياستوق	тайанур йастук	жастық жастанды	подушка служащая для того, чтобы прислониться
6195.	تايانچاق	тайылғач	тайған, тайғанактаған	поскользнувшийся

6196.	تايىلغۇچى تۈۋە	тайылғучы теве	тайғанақтаған түйе	верблюд, который скользит
6197.	تايىلدى	тайылды	тайды	поскользнулся
6198.	تايىلدى اياقى	тайылды аяқы	аяғы тайды	его ноги заскользили
6199.	تايىلدى تىلى	тайылды тілі	тілі шалдықты	larsns linguae
6200.	تايىلماق	тайылмақ	тайғанақтау	поскользнуться
6201.	تايىلماقنى تىلادى	тайылмақны тіледі	тайғанақтамауды тіледі	хотел, чтобы поскользнулся
6202.	طاق كۆرۈچكەن	тақ көгерчкен	тау көгершін	горный голубь
6203.	طاق اوچكۈنۈك اوغلاش	тақ өчкүнің оғлағы	тау ешкінің лағы	козленок горной козы
6204.	طاق اوچكۈنۈك تېشى سى	тақ өчкүнің тішісі	тау ешкінің ұрғашысы	самка горного козла
6205.	طاق اوچكۈسى	тақ өчкүсі	тау ешкісі	горный козел
6206.	تاراپ تېلادى تېنگرى اول نېمە بېرلا	тақарруп ташлады тенгри ол неме бірле	төңір ол нәрсемен сыйлады	тенгри почтил тою вещью
6207.	تەڧرر قىلدى انقە	тақрір қылды анқа	оған баян қылды	сделал ему доклад
6208.	تەقسىر قىلدى اوشنى	тақсыр қылды ішні	істе қателік жасады	совершил в работе оплошность
6209.	تاقم	тақым	тізе сүйегі	коленная чашка (м.)
6210.	تاقىر سۇ	тақыр су	ащы су	горькая вода
6211.	تاقىر سۇ	тақыр су	жұмсақ су	ладкая вода
6212.	تال	тал	тал	ивняк
6213.	تالاغان	талаған	тонаған, талаған	ограбивший
6214.	تالادى انى	талады анны	оны талады	ограбил его
6215.	تالادى مالنى	талады малыны	мүлікті талады	разграбил имущество
6216.	تالاق	талақ	талақ	селезенка
6217.	طاق بېرگان خاتون	талақ берген хатун	талақ берген (ажырасқан) әйел	разведенная женщина
6218.	طاق بېردى خاتون	талақ берді хатун	әйел ажырасуға келісім берді	дал развод женщине
6219.	تالانتى الارنى	талатты аларны	оларды талатты (тонады)	дал их ограбить
6220.	تالانتى الارنىك مالىنى	талатты аларның малыны	олардың мүлкін талатты	дал разграбить их имущество
6221.	تالكان	талқан	талқан	толокно
6222.	تالكان نى بال بېرلا بولغادى	талқанны бал бірле бұлғады	талқанды балмен бұлғады (араластырды)	замесил толокно медом
6223.	تام	там	қабырға	стена
6224.	تام اراسىندە قوهار يىغاج	там арасында қойар йығач	қабырғалар арасына қоятын ағаш	дерево, которое ставят между стенами
6225.	تام قوهارور اوستاد	там қобарур устад	қабырға тұрғызар ұста	мастер, воздвигающий стены

6226.	تام اوستونداكى اېھتاه	تام үстүндөкү абхана	кабыргадагы қол жуғыш	умывальня, находящаяся на стене
6227.	تام اوستونداكى اېھتاه	تام үстүндөкү абхана	кабыргадагы дэретхана	уборная, находящаяся на стене
6228.	طمع توتتى كەين	тамағ тутты андын	оны қызғанды	завидовал ему
6229.	تاماق	тамақ	аспан	небо
6230.	تامام берدى انقه حق نى	тамам берді анқа hакні	оған ақысының бәрін берді	дал ему плату сполна
6231.	تامام بولدى ايش	тамам болды іш	іс аяқталды	работа кончилась
6232.	تامام بولماغان قودى	тамам болмаған қудуқ	қазылып бітпеген қудық	не кончившийся колодець
6233.	تامام بىل	тамам йыл	жыл өтті	год прошел
6234.	تامام اوقردى قران نى	тамам оқуды қуранны	құранды аяғына дейін оқыды	прочел коран до конца
6235.	تام اوقردى انى	тамам қылды аны	оны аяқтады (бітірді)	кончил это
6236.	تام ھا	тамға	таңба	печать
6237.	تام ھا ياپىشور قوش	тамға йапышур ғуш	кабырғаға жабысар құс	птица, прикрепляющаяся к стене
6238.	تامقالاغان اطلاق	тамқалаған атлар	таңбалы аттар	клейменные лошади
6239.	تامقان سو	тамқан су	тамқан су	капавшая вода
6240.	تامداغى قوش اېوى	тамдағы қуш еві	кабырғадағы құс ұясы	птичий домик, находящийся на стене
6241.	تامىزوردى سونى اغزىغە	там суны ағызыға	суды аузына тамызды	капнул воды себе в рот
6242.	تامدى انقا سو	тамды анқа су	оған су тамды	вода капала на него
6243.	تامدى اېويدى سو	тамды евдін су	үйден су тамды	вода капала с дома
6244.	تامدى سو	тамды су	су тамды	вода капала
6245.	تام دىن بىر كەسەك	тамдын бір кесек	кабырғаның бір кесегі	один кусок стены
6246.	تام قا چىقتى	тамқа чықты	кабырғаға шықты	взошел на стену
6247.	تامقۇچى	тамқучы	тамушы	капающий
6248.	تاملىق باغ	тамлық бағ	кабырғалы бақ	сад, обнесенный стеной
6249.	تام ئويىك كەتكەنى بوتكەردى	тамның кетүкіні бүткерді	кабырғаның кем- кетігін түзетті	исправил повреждения стены
6250.	تاملىق قىرغى	тамның қырығы	кабырғаның қыры	край стены
6251.	تاموق داغى لارغىلىك قلى اېرىكىنى	тамұқдағыларның қаны іріңі	тамұқтағылардың қаны мен іріңі	кровь и гной томящихся в аду
6252.	تامور	тамур	тамыр	жила
6253.	تامور اچدى	тамур ашды	тамырын ашты	открыл жилу
6254.	تامور باغى	тамур бағы	тамыр бауы	связка жил
6255.	تامور اوردى	тамур урды	тамыры ұрды	пульс бился
6256.	تامىزوردى سونى	тамыздурды суны	суды тамыздырды	заставил воду капать

6257.	تامیزدی سونی	тамызды суны	суды тамызды	заставил воду капать
6258.	تامیق	тамық	тамұқ	ад
6259.	ساقلاوچى طاق فرشته	тамық сақлақучы ферште	тамұқтың сақтаушы періштесі	ангел-хранитель ада
6260.	تقراى قوی	танқрады қой	қой маңырады	овца бляла
6261.	تقراى قوی اوچکو	танқрады тіші өчкү	ешкі маңырады	коза бляла
6262.	تقلاى انى الارنيك اراسينده	танлады аны аларның арасында	олардың арасынан оны таңдады	избрал его среди них
6263.	تقلاى انى نيمه دين	танлады аны немедін	оны нәрседен таңдады	выбрал его из вещей
6264.	تقلاى قى اوزكه دين	танлады аны өзгедін	оны өзгеден таңдады	избрал его из прочих
6265.	تقلاى انى اوزى اوچون	танлады аны өзі үчүн	оны өзі үшін таңдады	избрал его для себя
6266.	تقلاى انى تپكرى	танлады аны тенгірі	оны тәңір таңдады	бог избрал его
6267.	تقلاان	танлақан	таңлаған	избравший
6268.	تقلاان بولدى	танлақан болды	таңдаулы болды	стал избранным
6269.	تانوق	тануқ	куэ	свидетель
6270.	تانوق توتتى انى فلان اوشكه	тануқ тутты філан ішке	осы іске куэ қылды	взял его в свидетели в том деле
6271.	تانوق لوق بوردى فلان كوشى كا	тануқлук берді філан кішіге	осы кісіге куэгерлік жасады	дал свитетельские показания такому- то человеку
6272.	تانوق لوق تپلاى اندين	тануқлук тіледі андын	оның куэлігін сұрады	просил у него свидетельских показаний
6273.	تانورلاى ايت نى	танурлады етні	етті қуырды	жарил мясо
6274.	تاندى انى	таныды анны	оны таныды	узнал его
6275.	تاندى اول نيمه كيم فلان كوشى القابده	таныды ол неме кім філан кіші қатыда туруп	ол нәрсенің осы қай кісінің қасында тұрғанын таныды	узнал ту вещь, которая находиться около такого-то человека
6276.	تانمادى انى	танымады аны	оны танымады	не знал его
6277.	تانك	таң	таң	заря
6278.	تانك اتتى	таң атты	таң атты	заря забрезжила
6279.	تانك بيلگورمكى	таң белгүрмекі	таң белгі берді	монг. заря показалась, тюрк. появление зари
6280.	تانك ايرته باردى	таң ерте барды	таң ертесімен барды	пошел рано на заре
6281.	تانك يارودى	таң йаруды	күн жарқырады	день забрезжил
6282.	تانك يارودى	таң йаруды	таң бозарды	заря забрезжила
6283.	تانك ياروقى	таң йаруқы	таң жарығы	свет зари
6284.	تانك ياولوز	таң йулдуз	таңғы жұлдыз	утренняя звезда

6285.	تەڭك قىلدى	таң қалды	таң қалды	удивился
6286.	تەڭك قىلدى انىدىن	таң қалды андын	оған таң қалды	удивился от того
6287.	تەڭك نمازنى قارانتقوده قىلدى	таң намазыні қаранқуда қылды	таң намазын қаранғыда оқыды	он сотворил ранний намаз в темноте
6288.	تەڭك نېمە	таң немесе	таң қаларлық нәрсе	удивительная вещь
6289.	تەڭك اويغۇسى	таң уйқусы	таң уйқысы	сон на заре
6290.	تەڭك ایش	таң іш	таң қаларлық іс	удивительная работа
6291.	تەڭكلا	таңла	таңда, таңертең	завтра
6292.	تەڭكلا ايرتە	таңла ерте	ертең таңертең	завтра утром
6293.	تەڭكلا ايرتە كەلدى الارغە	таңла ерте келді аларға	оларға ертең таңертең келді	на завтра утром пришел к ним
6294.	تەڭكلاي نېمە نى	таңлады немені	нәрсеге таң қалды	изумлялся вещи
6295.	تەڭكلاي ايلدىن	таңлады ішідін	іске таң қалды	изумлялся работе
6296.	تەڭك ائىق	таңлық	таңданарлық, керемет	чудо
6297.	تاپتۇردى انى	таптурды аны	оны тапсырды	вручил то
6298.	تاپتى انى	тапты анны	оны тапты	нашел его
6299.	تاپتى يولنى	тапты йолны	жолды тапты	нашел дорогу
6300.	تاپتى قاشقاننى	тапты қашқанны	қашқынды тапты	нашел беглеца
6301.	تاپتى نېمە نى	тапты немені	нәрсені тапты	нашел вещь
6302.	تاپتى ائىق ائىقا	тапуқ қылды аңқа	оған таупық (қызмет) қылды	служил ему
6303.	تاپچان	тапчан	тақ	трон (м.)
6304.	تاپشۇردى انغا	тапшурды анға	оған тапсырды	поручил ему
6305.	تاپشۇردى انغا نېمە نى	тапшурды анға немені	оған нәрсені тапсырды	поручил ему вещь
6306.	تاپتى ائىق ائىقا	тапықлық қылды аңқа	оған қызмет қылды	служил ему
6307.	تاپىلدى انىڭ ھاقى	тапылды аның Һаққы	оған тиесілі табылды	монг. нашлась его вещь, тюрк. нашлось то, что ему полагалось
6308.	تاپىلدى ایش	тапылды іш	іс табылды	нашлась работа
6309.	تاپىلماس بولدى نېمە	тапылмас болды неме	нәрсе табылмайтын болды	вещь стала не находима
6310.	تاز بولدى	тар болды	тар болды	стал узким
6311.	تاز بولدى تىرىكلىكى	тар болды тіріклікі	тіршілігі тар болды	его жизнь стала тесной (стесненной)
6312.	تاز كوزلۇك	тар көзлік	қысық көзді	узкоглазый
6313.	تاز كوزلۇك بولدى	тар көзлік болды	қысық көз болды	стал узкоглазым
6314.	تاز كۆنۈكلۈك	тар көңүллүк	саран (тас) жүректі	сердитый (вспыльчивый, скупой, эгонстичный, досл. имеющий тесное сердце)

6315.	تار قىلدى انى	тар қылды аны	оны тар қылды	сделал его тесным
6316.	تار تىرىكلىك	тар тірілік	тар тіршілік	тесная жизнь (стесненные условия существования)
6317.	تراى ساچنى	тарады сачны	шашын тарады	причесал волосы
6318.	ترازى	таرازу	таرازы	весы
6319.	ترازى يولدوز	таرازу йулдуз	таرازы жұлдызы	созвездие весов
6320.	ترازى اوڭى	таرازу оқы	таرازының тұтқасы	ручка весов
6321.	ترازى تارتقۇچى	таرازу тартқучы	таرازы тартқыш	тяжелый
6322.	ترازى تاشى	таرازу ташы	таرازы тасы	гиря
6323.	ترازى تىلى	таرازу тілі	таرازы тісі	стрелка весов
6324.	ترازى يىپى	таرازу іпі	таرازының жібі	веревка весов
6325.	ترازى ئىپ تۇرار تېشۈكى	таرازуның іп тұрар тешүкі	таرازының жіп тұрар тесігі	отверстие, где находится веревка весов
6326.	طراق	тарақ	тырмауыш	гребень
6327.	تارلىق قىلدى تىرىكلىك دە	тарлық қылды тірілікте	тіршілікте тарлық қылды	создал для жизни стесненные условия
6328.	طارار بولدى	таррар болды	алаяқ болды	стал мошеником
6329.	تارتارنى	тартарны	тартушыны	тянущего (аккузатив)
6330.	تارتقالى بىردى انڭە ابى نى	тартқалы берді анқа іпні	оған жіпті тартқалы берді	дал ему веревку для того, чтобы тащил
6331.	تارتتى ات نى يۈگەن بىرلە	тартты аты йүген бірле	атты жүгенімен тартты	тащил лошадь за узду
6332.	تارتتى قىلچى نى	тартты қылычны	қылышты суырды	вытащил меч
6333.	تارتتى قىلچى نى اۋىن دىن	тартты қылычны қындын	қылышты қыннан суырды	вытащил меч из ножен
6334.	تارتتى ايىنگەن	тартты інген	інген тартты	верблюдица тянула
6335.	تارتتى انڭە بېچاقتى	тартты анқа пышақны	оған пышақты тіреді	поставил ему нож
6336.	تارتتى انى	тартты аны	оны тартты	тащил его
6337.	تارتتى باي نى	тартты байны	жебені тартты	натянул лук
6338.	تارتتى كۆزى	тартты көзі	көзі тартты	его глаза подергивались
6339.	تارتتى قوپە نى قودۇق دىن	тартты қопқаны қудуқдын	құдықтан қауғаны тартты	вытащил ведро из колодца
6340.	تارتتى نېمە نى	тартты немені	нәрсені тартты	тащил вещь
6341.	تارتتى سۈيى	тартты сунны	суды тартты	тащил воду
6342.	تارتتى سۈيى قودۇق دىن	тартты суны қудуқдын	суды құдықтан тартты	тащил воду из колодца
6343.	تارتتى تون نى	тартты тонды	тонды тартты	стащил шубу
6344.	تارتۇر	тартур	тартар	такой, который будет тащить
6345.	تارتىلدى	тартылды	тартылды	был тащен
6346.	تارتىلدى تېرى	тартылды тері	тері тартылды	овчина сжалась

6347.	تارتىلدى تون	тартылды тон.	тон тартылды	шуба стянулась
6348.	تارتىشتى تونىك بىرلا	тартышты аның бірле	онымен тартысты (бөсекелесті)	боролись друг с другом
6349.	تارىخ	тарых	тары	просо
6350.	تارىخ قويدى كىتاب نى	тарих қойды кітабны	кітабына уақытын қойды	датировал книгу
6351.	تاسنيف قىلدى كىتاب نى	тасніф қылды кітабны	кітап құрастырды	сочинил книгу
6352.	تات لوق قىلدى اغزىغا	татлық келді ағызға	аузына тәтті келді	вкусное пришло в рот
6353.	تاتلىق نومه	татлық немес	тәтті нәрсе	вкусная вещь
6354.	تاتماق	татмақ	тату (ауыз) тию	вкусить
6355.	تاتتى اپنى	татты ашны	асты татты	попробовал пищу
6356.	تاتتى نومه نى	татты немені	нәрсені татты	попробовал вещь
6357.	طوق سالدى بويونىغا	таук салды бойныға	мойнына алқа салды	надел себе на шею кольцо, надел ему на шею кольцо
6358.	تاوشقان	таушқан	қоян	заяц
6359.	تاوشقان بالاسى	таушқан баласы	қоянның көжегі	зайченок
6360.	تاфсыл قىلدى انكا	тафсыл қылды анка	оған нақтылы хабар берді	сообщил ему подробности
6361.	تاхта	тахта	тақта	доска
6362.	تاش	таш	тас	камень
6363.	تاش بىرلا اوزىنى ارتتى	таш бірле өзіні арытты	өзін таспен арылтты (тазартты)	очистил себя камнем
6364.	تاش بىرلا اوردى الى	таш бірле урды аны	оны таспен ұрды	ударил его камнем
6365.	تاش يىگان قوش ايرى	таш йеген қуш еві	тас жеген құстың ұясы	гнездо стрижа
6366.	تاش قازان	таш қазан	тас қазан	каменный котел
6367.	تاشقىن	ташқын	тасқын	наводнение
6368.	تاشقى قاپۇغى	ташқы қапуғы	сыртқы (тысқы) қабығы	внешняя кора
6369.	تاشقى اوکوز	ташқы өкүз	сыртқы (тысқы) өгіз (өзен)	внешний бык
6370.	تاشقى تون	ташқы тон	сыртқы киім	верхняя одежда
6371.	تاشلانغان اولان	ташланған оғлан	тастанды бала	покинутый ребенок
6372.	تاشلانмыш تاش	ташланмыш таш	тасталған тас	брошенный камень
6373.	تېبىنگى	тебенгү	тебінгі	кижим
6374.	تېسسوم قىلدى	тебессум қылды	күлді	удыбнулся
6375.	تېرەلدى ئاز	тебрелдер	қозғалды	двигались
6376.	تېرەلدى ئاز	тебрелдер	қозғалды	двигались
6377.	تېرەنگۈچى	тебренгүчы	қозғалушы	движущийся
6378.	تېرەلدى	тебрелді	қозғалды	двигался
6379.	تېرەلدى دېسسەر توتار	тебрелді дебіскер тотар	төсекте қозғалды	двигался в постели
6380.	تېرەلدى يان باشى	тебрелді йан башы	жамбасы қозғалды	двигался бедренный сустав

6381.	تېرلدى سونگو	тебренді сунгу	сүнгі қозғалды	копье двигалось
6382.	تېرلدى توشماك اويۇندە	тебренді төшек ішінде	төсек ішінде қозғалды	двигался в постели
6383.	تېرلدى توكى	тебренді тук	ту желбіреді	знамя колыхалось
6384.	تېرلدى تيشى	тебренді тиші	тісі қозғалды	его зубы двигались
6385.	تېرلدى انى	тебретді анны	оны қозғады	двигал его
6386.	تېرلدى	тебретті	қозғады	двигал
6387.	تېرلدى الارغا تالانى	тебретті аларға таланы	оларға даланы қозғады	привел им в движение равнину
6388.	تېرلدى انى تېرلدى باشىنى	тебретті аны тебретті башыны	оны қозғады басын шайқады	двигал его покачал головой
6389.	تېرلدى ايونىك تېرلدى تېسەسىنى	тебретті евиң тепесіні	үйдің төбесін қозғады	двигал кровлю дома
6390.	تېرلدى قوناروانى داغى داف نى	тебретті конкрауны дағы дефні	қоңыраумен және дабылмен тербетті	двигал колокольчиком и бубном
6391.	تېرلدى ميل نى كوزى اويۇندە	тебретті мілні көзі ішінде	аспапты көз ішінде қозғады	двигал зонд в глазу
6392.	تېرلدى تېنگرى برانى	тебретті тенгри йерні	тәңір жерді қозғады	тенгри содрогнул землю
6393.	توبە تولاى و تازوى لوى دین	тевбе тіледі йазуқлұқдын	жазықты (күнәһар) тәубе тіледі	просил грешника покаяться
6394.	توبە	теве	түйе	верблюду
6395.	توبە بېرلا قودوق دین سو تارنى	теве бірле кудукдын су тартты	түйемен құдықтан су тартты	таскал воду из колодца при посредстве верблюда
6396.	توبە يا اظنونىك ايمچلى	теве йа атның емчекі	түйе мен биенің желіні (емшегі)	соски кобылы или верблюда
6397.	توبە يېرى	теве йер	түйенің жері	верблюжье место
6398.	توبە يېرنى	теве йерні	түйенің ерні	губы верблюда
6399.	توبە يۈكى	теве йүкі	түйенің жүгі	верблюжий выюк
6400.	توبە يۈكى	теве йүңі	түйенің жүні	верблюжья шерсть
6401.	توبە قوش	теве куш	түйеқұс	страус
6402.	توبە قومالاغى	теве кумалақы	түйенің қумалағы	верблюжий помет
6403.	توبە اوركەچى	теве өркечі	түйенің өркеші	верблюжий горб
6404.	توبە پالاسى	теве паласы	түйе жүн кілем	верблюжий ковер
6405.	توبە سورۈكى	теве сүрүкі	түйенің келесі	стадо верблюдов
6406.	توبە تاپقى	теве табақы	түйенің табаны	верблюжья подошва
6407.	توبە توشى	теве төші	түйенің төсі	верблюжья грудь
6408.	توبە تېرناقى	теве тырнақы	түйенің тұяғы	верблюжий коготь
6409.	توبە تېزى	теве тізі	түйенің тізесі	верблюжье колено
6410.	توبە هوركتى	теве һүркті	түйе үрікті	верблюду испугался
6411.	توبە چۈكى	теве чүкі	түйенің «қамшысы»	репс верблюда
6412.	توبە نى سواد	тевені суда	түйені суда	верблюду (accusat.) в воде
6413.	توبە ئونىك بولكىنى كوتاردى	тевенің йүкіні көтерді	түйенің жүгін түсірді	снял с верблюда выюк

6414.	ئۈۋە ئۈنك كۈيۈكى	тевенің көпүкі	түйенің көбігі	верблюжья пена
6415.	ئۈۋە ئۈنك قۇرۇدە باغلاز اوب	тевенің қарныда бағлар یت	түйенің қарнына байлар жіп	веревка для привязывания к животу верблюда
6416.	ئۈۋە ئۈنك كۈيۈمۈنى سۈيدى	тевенің терісіні сойды	түйенің терісін сыпырды	снял с верблюда шкуру
6417.	ئۈۋە چى	тевечи	түйеші	пастух верблюдов
6418.	ئۈۋە ئۈنك يۇغۇلدى لار	тевекۈ يىغۇلدىلار	айнала жиналды	собрались в круг
6419.	ئۈۋە ئۈنك يۇردى اتقە ئۈنكرى طاعت دە	тевфик берді анка тенгірі тағатда	тәңір оның тағатына тауық берді	тенгри оказал ему помощь в набожности
6420.	ئۈۋە ئۈنك يۇردى اتى ئۈنكرى يۇشى لىق قا	тевфик берді аны тенгірі йахшылыққа	тәңір оған жақсылыққа тауық берді	тенгри оказал ему помощь в добродетели
6421.	ئۈۋە ئۈنك يۇردى ئۈنك شۈكر قىلغانلىقىغا ئۈنكرى	тевфик берді аның шүкүр қылғаныға тенгірі	тәңір оның шүкір қылғанына тауық берді	тенгри оказал за его благодарность помощь
6422.	ئۈنكدى اتقا اولاق بلا	тегді анка бела	оған бәле тиді	его постигло большое несчастье
6423.	ئۈنكدى اتقە قايغو	тегді анка қайғу	оған қайғы тиді	его постигла печаль
6424.	ئۈنكدى اتقە اول نېمە	тегді анка ол неме	ол нәрсе оған тиді	та вещь достигла его
6425.	ئۈنكدى اتقە تەزيت	тегді анка тағзіуе	оның қайғысына көңіл айтты	ему было принесено соболезнование
6426.	ئۈنكدى اتقە خېر	тегді анка хабар	оған хабар тиді	весть достигла его
6427.	ئۈنكمان ساققە اول ايشنى قىلماق	тегмес санқа ол ішні қылмақ	ол істі жасау саған тиісті емес	тебя не касается делать ту работу
6428.	ئۈنكرى نېمە	тегірі немесе	дөңгелек нәрсе	круглая вещь
6429.	ئۈنكردى يۇشى لىق پارچا اپلکا	тегүрді йахшылық барча елге	жақсылық барша елге тиді	доставил добро всему народу
6430.	ئۈنكورمانك	тегүрмек	тню, әкелу	доставить
6431.	ئۈنكorman	тегірмен	днірмен	мельница
6432.	ئۈنكorman يۇغۇلدى	тегірмен йығачы	днірменнің ағашы	дерево (т.е. деревянная часть) мельницы
6433.	ئۈنكorman قازۇقى	тегірмен қазуқы	днірменнің қазығы	мельничный кол (т.е.ось)
6434.	ئۈنكorman اورنى	тегірмен орны	днірменнің орны	место мельницы
6435.	ئۈنكorman تاش	тегірмен таш	днірмен тас	жернов
6436.	ئۈنكorman تاشىنىڭ ئۈشۈكى	тегірмен ташының тешүкі	днірмен тасының тесігі	отверстие жернова
6437.	ئۈنكorman تەشەر تەمۈر	тегірмен тешер темүр	днірмен тесер темір	железо, которым делают отверстие в мельничном жернове
6438.	ئۈنكorman چرخى	тегірмен чархы	днірменнің шарығы	мельничное колесо

6439.	تېگىرمان كا اوج بېلا سالور نېمە	тегірменге авуч біле салур немес	диірменге уақтап салар нәрсе	нечто, что кладут пригоршнями в мельницу
6440.	تېگىرچەك	тегірчек	арбаның дөңгелегі	колесо телеги
6441.	تېدې	теді	делі	сказал
6442.	تېزگندى مېھان دا	тезгенді майданда	аланқайда айналды	кружился на площади
6443.	تېزەك	тезек	тезек	кнзяк
6444.	تېزەك لېك	тезеклік	тезектік	имеющий кизяки
6445.	تېلىسان سالدی انكا	тэйлісан салды анга	оған шалма (салде) салды	надел на него тюрбан
6446.	تېك تۇر	тек тур	тек тур	тих
6447.	تېك تۇرغۇزغان اير	тек турғузған ер	тек турғузған (тыныштандырған) ерек	заставленный быть тихим мужчина
6448.	تېكتور غوزدى انى	тек турғузды аны	оны тыныштандырды	заставил его стоять тихо
6449.	تېك تۇردى	тек турды	тыныш турды	стоял спокойно
6450.	تېك تۇرغان	тек турқан	тыныш турған	смирно стоявший
6451.	تېكېر	текеббүр	тэкаппар	гордый
6452.	تېكېرلىق قېلىدى بولدى بېلە	текеббүрлық қылды бурны біле	мұрнын көтеріп тэкаппарлық қылды	задрал свой нос кверху
6453.	تېكە	текке	теке	козел
6454.	تېلېبە	телбе	делбе	помешанный
6455.	تېلېبە بولدى	телбе болды	делбе болды	помешался
6456.	تېلېبە بولدى اير	телбе болды ер	ерек делбе болды	мужчина помешался
6457.	تېمۇز كېچۇردى شېھردا	теммуз кечүрді шеһерде	тамызды қалада өткізді	провел в городе июльскую жару
6458.	تېمۇر تېكۇ	темерткү	теміреткі	лишай
6459.	تېمۇر بوқы	темүр боқы	темірдің үгіндісі	железный шлак
6460.	تېمۇر جەھەرى	темүр жевәһері	темірдің қасиеті	свойства железа
6461.	تېمۇر كېسەر قايچى	темүр кәсер қайчы	темір кәсер қайшы	ножницы для резки железа
6462.	تېمۇر قاداغان ايشىك	темүр қадаған ешік	темірмен қағылған есік	обитая железом дверь
6463.	تېمۇر قاپقان تاش	темүр қапқан таш	темір қайрайтын тас	камень для точки железа
6464.	تېمۇر تپور	темүр танур	темір пеш	железная печь
6465.	تېمۇر تېكەن	темүр тікен	темір тікен	название терновника
6466.	تېمۇر اوشاغي	темүр ушағы	темірдің ұнтағы	железные опилки
6467.	تېمۇر ايشلار اوجاق	темүр ішлер ояқ	темір балқытар пеш	печь для плавки железа
6468.	تېنۋېن قېلىدى اتنى	тенвін қылды атны	атты жаратты	тенвинировал имя
6469.	تېنگرى	тенгірі	тәңір	тенгри
6470.	تېنگرى اورور كون لارنى ايل اراسينده	тенгірі өвүрүр күнлерні арасында	тәңір ел арасында күн ауыстырар	тенгри сменяет (досл. вращает, заставляет)

				обращаться) дни среди людей
6471.	تەنگرى ھاياتكۇچى تورۇر كۆك لارنى داھى بىرنى	тенгри Һайаткучы туруп көклерни дагы йерни	тәңір көк пен жердің жаратушысы	тенгри есть творец земли и небес
6472.	تەنگرى باش بېرسون ساقا	тенгри Һаш берсун санқа	тәңір саған жас берсін!	да даст тебе тенгри долголетие!
6473.	تەنگرى كېچۈردى آدين	тенгри кечүрди андын	тәңір оны кешірди	тенгри простил его
6474.	تەنگرى كۆن سالدى اچلېنى	тенгри кейін салды еджеліні	тәңір оның ажалын кейінге қалдырды	тенгри отсрочил его смертный час
6475.	تەنگرى دىن اوزگا نېمه لار	тенгри өзге немелер	тәңіріден өзге нәрселер	кроме тенгри другие вещи
6476.	تەنگرى ساقلاسون سېنى	тенгри сақласун сені	тәңір сақтасын сені!	да хранит тебя тенгри!
6477.	تەنگرى ساقا يېشى لېق بېرسون	тенгри санқа Һахшылық берсун	тәңір саған жақсылық берсін!	да окажет тебе тенгри добро!
6478.	تەنگرى سېنىڭ اتىڭنى ساقلاسون	тенгри сенің атанғы сақласун	тәңір сенің әкенді сақтасын!	да хранит тенгри твоего отца!
6479.	تەنگرى توتتى انى پازوق بېرلا	тенгри тутты аны Һазуқ бірле	тәңір оны жазықты қылды	тенгри ввел его в грех
6480.	تەنگرى اولغ لوغى	тенгри улуглуғы	тәңірдің ұлылығы	величие тенгри
6481.	تەنگرى دىن قوروق قېن	тенгрідін қорукқын	тәңірден қорыққын!	побойся тенгри!
6482.	تەنگرى ئېنىڭ اتى	тенгрінің аты	тәңірінің аты	имя тенгри
6483.	تەنگرى ئېنىڭ اوى	тенгрінің өві	тәңірінің үйі	дом тенгри
6484.	تەنڭ	тең	теңе-тең	равномерный
6485.	تەنڭ	тең	тең	равный
6486.	تەنڭ بولدى	тең болды	тең болды	стал равным
6487.	تەنڭ بولدى لار	тең болдылар	тең болды	стали (монг. обв) равны, стали равными
6488.	تەنڭ قېلدى اېكە لاسىنى بىر بېرى بېرلە	тең қылды өкелесіні бір бірі бірле	өкеуін бір-бірімен тең қылды	сравнил обоих друг с другом
6489.	تەنڭ تۇتماق	тең тутмақ	тең тутмақ	равным считать
6490.	تەنڭىز كۆيۈكى	теңгіз көпүкі	теңіздің көбігі	морская пена
6491.	تەنڭىز قىراغى	теңгіз қырағы	теңіз жағалауы	морской берег
6492.	تەنڭىزنى تەنڭ بېرلە	теңгешті аның бірле	онымен теңесті	сравнился с ним
6493.	تەنڭىزنىڭ اول نېمە نى اول نېمە كە	теңгештірді ол немені ол немеге	ол нәрсені ол нәрсемен теңгештірді	сравнил ту вещь с тою
6494.	تەنڭ لاشنى تەنڭ بېرلە	теңлешті аның бірле	онымен теңесті	сравнился с ним
6495.	تەنڭ لاشنى تەنڭ بېرلە	теңлешті аның бірле	оған тең болды	стал ему равен
6496.	تەنڭ لاشنى لار نېمە اېچىندە	теңлештілер неме ішінде	нәрсе ішінде теңесті	стали в чем-то равными
6497.	تەنڭ ئېك قېلدى تەنڭ بېرلە	теңдік қылды аның бірле	онымен теңесті	сравнился с ним

6498.	تۈنگۈشتۈردى نېمە نېمە كە	теңуштүрды неме немеге	нәрсені нәрсеге теңестірді	сравнял вещь с вещью
6499.	تۈنگى يوق تۈرۈر	тени йок туруп	тени жоқ	нет равного ему
6500.	تۈنگىز بولدى علم اويچىندە	теңіз болды ғылым ішінде	ғылым ішінде теңіз болды	стал велик в науке
6501.	تۈنگىز اورتاسى	теңіз ортасы	теңіз ортасы	середи́на моря
6502.	تۈنگىز اورتاسىدە يېتى كېمە	теңіз ортасыда йетті кеме	қайық теңіз ортасына жетті	лодка достигла середи́ны моря
6503.	تۈنگىشماي ايكى نېمە	теңішмеді екі неме	екі нәрсе екі түрлі	две вещи не были одинаковы
6504.	تېپا	тепе	төбе	холмик
6505.	تېپا سۈنەكلى	тепе сүңекі	төбе сүйегі	теменная кость
6506.	تېپىندى لار انقا	тепінділер анқа	оған тұра ұмтылды	помчались к нему
6507.	تېپىندى انقا كەچى بېرلە	тепінділер анқа камчы бірле	оған камшымен тұра ұмтылды	мчался к нему с кнутом
6508.	تېپىندى لار ايكى ايرىكك	тепінділер екі еркек	екі еркек тұра ұмтылды	два самца мчались
6509.	تېر	тер	ақы, жал	наем, заработная плата
6510.	تېر قازغاندى	тер қазғанды	ақы алды	получил плату
6511.	تېر قازغانماق	тер қазғанмақ	ақы алу	получить плату
6512.	تربىت قىلدى نېمە نى	тәрбие қылды немені	нәрсені тәрбиеледі	воспитал нечто
6513.	تربىه قىلدى نى	тәрбиё қылды аны	оны тәрбиеледі	воспитал его
6514.	تېرگە بېردى انقا سراى	терге берді анқа сарай	оған ғимаратты жалға берді	отдал ему в наем здание
6515.	تېرگە بېردى انقا سراى نى	терге берді анқа сарайны	оған ғимаратты жалға берді	отдал ему в наем здание
6516.	تېرگە بېرماق	терге бермек	жалға берді	отдать в наем
6517.	تېرگە تۇتتى سراىنى	терге тұтты сарайны	сарайды жалға алды	взял здание в наем
6518.	تېرگە تۇتتى تېر الفوجىنى	терге тұтты тер алғушыны	жал алушыны жалға тұтты	в найме держал нанимающегося
6519.	تېردى	терді	терді, жинады	собирал
6520.	تېردى يېمىشلاىنى	терді йемішлерні	жемістерді терді	собирал плоды
6521.	تېردى يېمىشلاىنى بىناچ دىن	терді йемішлерні йығачдын	жемістерді ағаштан терді	рви (торк рвал) плоды с дерева
6522.	تېردى مېۋە نى	терді мівені	жемісті терді	собирал плоды
6523.	تېردى قوش دانە نى	терді қуш данені	құс дән терді	птица собирала зерна
6524.	تېرەك	Терең	терең	глубокий
6525.	تېرەك بولدى يەر	терең болды йер	жер терең болды	место стало глубоким
6526.	تېرسا بولدى	терзе болды	христиан болды	стал христианином
6527.	تېرسالار بېراسى	терзелер байрамы	христиандар болды	праздник христиан
6528.	تېرسالار دانىشمەند	терзелер данішмەнд	христиандардың данышпаны	христианский ученый
6529.	تېرسالار زاھدى	терзелер західі	христиандардың тақуасы	христианский отшельник

6530.	ترمسالار مۇفتىسى	терзелер мүфтисі	христиандардың биі	христианский судья
6531.	ترمسالار ئىنيك مەسجىدى	терзелернің мөсджиді	христиандардың шіркеуі	христианская церковь
6532.	ترمسالار ئىنيك سوممەسى	терзелернің савмағайы	христиандардың монастырі	христианский монастырь
6533.	تەرىپكە	терйек	ағнын	опий
6534.	تەرلەدى	терледі	терледі	вспотел
6535.	تەرلەدى مانقلاي	терледі манқлай	мандайы терледі	лоб покрылся потом
6536.	تەرلەمەس ات	терлемес ат	терлемес ат	не потеющая лошадь
6537.	تەرلىك	терлік	терлік	потник
6538.	تەرتىپ بىرلە قويدى تەيمە لارنى	тертіб бірле қойды немелерні	нәрселерді тәртіппен қойды	положил вещи как следует
6539.	تەرخىم قويدى اتنى	терхім қылды атны	атын қысқартып айтты	сделал сокращение имени
6540.	تەرى	тері	тері	кожа
6541.	تەرى سويغان	тері сойған	терісін сыпырған	содравший кожу
6542.	تەرى سويدى قولى نى	тері сойды қойны	қойдың терісін сыпырды	ободрал овцу
6543.	تەرى تون	тері тон	тері тон	овчинная шуба
6544.	تەرى تون چى	тері тончы	тері тоншы	овчинник
6545.	تەرى ئىچى	тері ічі	терінің іші	внутренняя сторона кожи
6546.	تەرىگە بىردى سارايى	теріге берді сарайны	сарайды жалға берді	отдал здание в наем
6547.	تەرىنى سويدى	теріні сойды	теріні сыпырды	содрал шкуру
6548.	تەرى ئىنيك اوتى	терінің оты	терінің шөбі (илеуге арналған)	травя, служащая дубителем для овчин
6549.	تەرىسى سويدى	терісі сойлды	терісі сыпырылды	его шкура была содрана
6550.	تەرىسىگە ئىنيك تۇغۇردى خاتۇن	тәскері туғурды хатун	әйел теріс туды	женщина родила не так, как полагается
6551.	تەفسىر اوتى قران نى	тәфсір етті қуранны	қуранға түсініктеме берді	комментировал коран
6552.	تەفسىرلەدى سۆزنى	тәфсірледі сөзні	сөзді түсіндірді	комментировал слово
6553.	تەھدىد بىردى اتقا	тәһдід берді аңқа	оны қорқытты	угрожал ему
6554.	تەشويش بىردى اتى	тәшвиш берді аны	оны ренжітті	расстроил его
6555.	تەشىدى اتى	тәшді аны	оны тесті	продырявил его
6556.	تەشىتى اتى	тәшті аны	оны тесті	продырявил его
6557.	تەشىتى يەرنى	тәшті йерні	жерді тесті	сделал отверстие в земле
6558.	تەشۈك	тәшүк	шұңқыр	яма
6559.	تەشىلدى تەرىسى توشىتى	тәшілді терісі	терісі тәсілді	его кожа продырявилась
6560.	توغە كۆرمەس بولدى	тоға көрмес болды	туғанда соқыр (көрмес) болды	был слеп от рождения

6561.	توغداق	тоғдақ	тоқылдақ	дрофа
6562.	توغدى آندىن اول نېمە	тоғды андын ол неме	одан ол нәрсе туды	от того родилась та вещь
6563.	توغدى يوللوز	тоғды йулдуз	жұлдыз туды	звезда взошла
6564.	توغدى كۈن	тоғды күн	күн шықты	солнце взошло
6565.	توغرى يول كورگۈزدى انگە	тоғры йол көргүзді анка	оған тура жолды көрсетті	ему прямую дорогу
6566.	توغرى يول تاپتى	тоғры йол тапты	тура жолды тапты	нашел прямую дорогу
6567.	توغوردى خاتون	тоғурды хатун	эйел туды	женщина родила
6568.	توغورماق وقت	тоғурмақ вақт	туар уақыт	время рожать
6569.	توغورماس بولدى خاتون	тоғурмас болды хатун	эйел (тоқтасты) тумайтын болды	женщина перестала рожать
6570.	توغورماس خاتون	тоғурмас хатун	тоқтасқан эйел	монг. рожаящая женщина, тюрк. нерожающая женщина
6571.	توغورماس خاتون	тоғурмас хатун	тумаған эйел	не рожавшая женщина
6572.	تويدي	тойды	тойды	насытился
6573.	تويدي آندىن	тойды андын	одан тойды	насытился от того
6574.	تويدي آندىن	тойды ашдын	асқа тойды	насытился пищей
6575.	تويدين كوتاركان اولوش	тойдын көтерген үлүш	тойдан бөлінген үлес	доля, поднесенная с пира
6576.	توق اي	тоқ ер	тоқ еркек	сытый мужчина
6577.	توق خاتون	тоқ хатун	тоқ эйел	сытая женщина
6578.	توق قۇز	тоққуз	тоғыз	девять
6579.	توق قۇز ياشار تيوه	тоққуз йашар теуе	тоғыз жасар түйе	девятилетний верблюд
6580.	توق قۇز يۈز	тоққуз йүз	тоғыз жүз	девятьсот
6581.	توق قۇز يۈز مينك	тоққуз йүз миң	тоғыз жүз мың	девятьсот тысяч
6582.	توق قۇز مينك	тоққуз миң	тоғыз мың	девять тысяч
6583.	توق قۇز اولوش دىن بىر اولوش	тоққуз үлүшдін бір үлүш	тоғыздан бірі	одна девятая часть
6584.	توق قۇزچى ات	тоққузунчы ат	тоғызыншы ат	девятая лошадь
6585.	توقسان	тоқсан	тоқсан	девяносто
6586.	توقسان مينك	тоқсан миң	тоқсан мың	девяносто тысяч
6587.	توقسان قە يېتتى باشى توق تادى كۈنگىلى	тоқсанқа йетті йашы тоқтады көңлі	жасы тоқсанға жетті жүрегі тоқтады	его возраст достиг девяноста его сердце остановилось
6588.	توق تادى اورئوده	тоқтады орныда	орнында тоқтады	остановился на своем месте
6589.	توق تار بىر	тоқтар йер	тоқтар жер	место остановки
6590.	توقئودى كۈهە نى	тоқуды көһені	көһені тоқыды	соткал панцырь
6591.	توقئودى تون نى	тоқуды тонны	тонды тоқыды	соткал шубу
6592.	توقئودى تون نى	тоқуды тонны	жасауды тоқыды	соткал одеяние
6593.	توقئوز باشقا كىرگان ئىنگەن	тоқуз йашқа кірген інген	тоғыз жасар інген	верблюдица, достигшая

				девятилетнего возраста
6594.	توقۇزۇنچى بولدى ايىگە	тоқузунчы болды елге	елге тоғызыншы болды	стал народу девятым
6595.	توقۇقان	тоқуқан	тоқыған	соткавший
6596.	توقۇلمىش	тоқулмыш	тоқылған	сотканный
6597.	توقۇم	тоқум	тоқым	потник (м.)
6598.	توقۇلۇشتى ايىكى اير	тоқунушты екі ер	екі еркек тоқайласты	монг. работы хватило на обоих, тюрк. оба мужчины столкнулись
6599.	تولا	тола	тола, толы	полный
6600.	تولا اياق	тола аяқ	толы аяқ (ыдыс)	полная чаша
6601.	تولا تىنكيز	тола тенгіз	толы теңіз	полное море
6602.	تولادى نيمه نى	толады немені	нәрсені толтырды	наполняя вещь
6603.	تولان اي	толан ай	толған ай	полнолуние
6604.	تولدوردى اياق نى	толдурды аяқны	аяқты толтырды	наполнил чашу
6605.	تولدوردى اريك نى	толдурды арығны	арықты толтырды	наполнил арык
6606.	تولدوردى ايدوشنى	толдурды едішні	ыдысты толтырды	наполнил сосуд
6607.	تولدوردى تىنكرى تىنكرىنى	толдурды тенгри теңізні	тәңір теңізді толтырды	тенгри наполнил море
6608.	تولدى	толды	толды	наполнился
6609.	تولدى اچىقى	толды ачығы	ашуы толды	его гнев поднимался
6610.	تولدى ابو ايلدين	толды ев елдің	үй кісіге толды	дом наполнился людьми
6611.	تولدى ايدوشنى	толды едіні	ыдыс толды	сосуд наполнился
6612.	تولدى تىنكيز	толды тенгіз	теңіз толды	море наполнилось
6613.	تولقادى بويىنى	толқады бойыны	мойнын бұрап алды	свернул ему шею
6614.	تولتوردى تولومنى	толтурды тулумны	қапты толтырды	наполнил мешок
6615.	تون	тон	тон	шуба
6616.	تون بىرلا	тон бірле	тонымен, тонымен бірге	шубою
6617.	تون عالمى	тон галемі	тонның әдібі, жигі	оторочка шубы
6618.	تون ايتكىنى كوتاردى	тон етекіні көтерді	кнімнің етегін көтерді	поднял полу одежды
6619.	تون يىغۇسى	тон ығусы	кнім жуғыш	прачка
6620.	تون مۇهرسى	тон мүһресі	тонның түймесі	шарик шубы
6621.	تون اچى	тон ічі	тонның астары	подкладка шубы
6622.	تونقلى	тонқлы	тонды	мерз
6623.	تونقۇز	тонқуз	доньыз (шошқа)	свинья
6624.	تونقۇز قىلى	тонқуз қылы	доньыздың қылы (қылышығы)	свиная щетина
6625.	تون نى	тонны	тонды	шубу
6626.	تون تونك ايتكىنى ايىكى تون تونك اراسىندىن چاتراپ بىلگە سولتى	тонның етекіні екі бу тының арасыадын	тонның етегін екі бұттының арасынан шығарып белге тықты	вытащил подол одеяния из промежутка между обеими ногами и

		чыкарып беліге сукты		заткнул его за талику
6627.	تون نېنگ كېسەلى	тонның кесекі	тонның кесіндісі	кусок шубы
6628.	توپراق	топрак	топырак	земля
6629.	توپراق زەنبىلى	топрак зенбілі	топырак дембілі	носилки для земли
6630.	توپراق تاشيغۇچى	топрак ташығучы	топырак тасығыш	везуший землю
6631.	توپراق قا بولغان خان بوردىن	топракқа булғанған бурун	топыракқа былғанған мұрын	нос, выпачканный в земле
6632.	توپراق قا بولغانقوردى	топракқа булғандурды	топыракқа былғандырды	выпачкал (монг. его) в земле
6633.	توپراق قا بولغانقى	топракқа булғанды	топыракқа былғанды	вывалялся (выпачкался) в земле
6634.	توپراق قا بولغانقى بورىنى	топракқа булғанды бурыны	мұрны топыракқа былғанды	его нос выпачкался в земле
6635.	توپراق لىق بولدى يىلقىنى	топраклық болды йанқақы	оның самайы шан болды	его щеки покрылись пылью
6636.	توپراق لىق تۈزك	топраклық тезек	топырак аралас тезек	кизяк с землею
6637.	توپچاق اط	топчақ ат	арабы жылқы	арабская лошадь
6638.	توپچى	топчы	түйме	пуговица (м.)
6639.	توپچى قادى كۈنكلك كل	топчы қадады көңлекке	көйлекке түйме қадады	пришил пуговицу к рубашке
6640.	تور	тор	тор	сеть (м.)
6641.	توراي	торай	торай	поросенок (м.)
6642.	تورباق	торбақ	торпақ	трехлетний телец
6643.	تورغاي	торғай	торғай	скворец
6644.	تورۇق	торуқ	торы	гнедой
6645.	تورۇق اط	торуқ ат	торы ат	темногнедая лошадь
6646.	تورۇق بولدى اط	торуқ болды ат	ат торы болды	лошадь стала гнедой
6647.	تورۇق بولدى اط	торуқ болды ат	ат қара торы болды	лошадь стала темногнедой
6648.	تۈبەن ارىنى	төбен еріні	төменгі ерні	его нижняя губа
6649.	تۈزەمك	төзек	төзім	терпение
6650.	تۈزەمك	төзек	төзбек	претерпеть
6651.	تۈك دەك سۆزلەدى	төкдек сөзледі	төгіп сөйледі	говорил словно...?
6652.	تۈكدى انقا سو	төкді анқа су	оган су төкті	вылил на него воду
6653.	تۈكدى اشلىقنى	төкді ашықны	нанды төкті	сыпал хлеб
6654.	تۈكدى انى	төкді аны	оны төкті	пролил его
6655.	تۈكدى ياشنى	төкді йашны	жасын төкті	пролил слезы
6656.	تۈكدى قۇمنى	төкді қумны	қумды төкті	сыпал песок
6657.	تۈكدى تۈكلى سۈنى	төкді төкті суны	суды төгіп-төгіп жіберді	пролил воду
6658.	تۈكدى سۈنى داشى ايرىتكەن قۇلەنى	төкді суны дағы еріткен ғуланы	су мен балқытылған қолағы төкті	пролил воду и расплавленную бронзу
6659.	تۈكەل	төкел	түтесіліп болған	пришедший к

6660.	توكال بولدى نېمە	төкел болды неме	нәрсе түгесілді	вещь кончилась
6661.	توكالغان كان	төккенген	түгесілген	пришедший к концу
6662.	توكالدى	төкенді	түгесілген	кончился
6663.	توكالدى سېرى	төкенді сабыры	сабыры (шыдамы) түгесілді (таусылды)	кончилось его терпение
6664.	توكالتتى ازۇقنى	төкетты азутны	азықты тауысты	кончил провизию
6665.	توكالتتى اننى	төкетті анны	оны тауысты	кончил это
6666.	توكالتتى مالنى	төкетті малны	мүлікті тауысты	расточил имущество
6667.	توكالتتى اغزىلما دارونى	төкті ағызықа даруны	дәріні аузына құйды	вылил лекарство в рот
6668.	توكالتتى قاننى	төкті қаныны	қанын төкті	пролил его кровь
6669.	توكالغان ساج	төкүлген сач	түскен шаш	упавшие волосы
6670.	توكالغۇچى	төкүлгүчі	түскен	выливающийся
6671.	توكالدى يامغۇر	төкүлді йамғур	жаңбыр құйды	лил дождь
6672.	توكالدى يامغۇر تالقى كان	төкүлді йамғур тағы қан	жаңбыр мен қан төгілді	пролились дождь и кровь
6673.	توكالدى ياش	төкүлді йаш	жас төгілді	пролились слезы
6674.	توكالدى قۇم	төкүлді қум	қум төгілді	песок просыпался
6675.	توكالدى ساجى	төкүлді сачы	шашы түсті	его волосы упали
6676.	توكالدى ساجى باشىدىن	төкүлді сачы башыдын	басынан шашы түсті	волосы упали с его головы
6677.	توكالدى سۇ	төкүлді су	су төгілді	вода пролилась
6678.	توكالدى	төкүлді	таусылды	кончился
6679.	توكالدى نېمە	төкүлді неме	нәрсе таусылды	вещь кончилась
6680.	توكالدى تون	төкүлді тон	тон тозды	шуба пришла к концу
6681.	تولجان قىز	төлджен қыз	бойжеткен қыз	подростшая девушка
6682.	تولجىدى قىز	төлджі қыз	қыз бой жетті	девushка подросла
6683.	تولگان كىشى	төлген кіші	төлген кісі	уплативший человек
6684.	تولگ	төлөк	төлөм	уплата
6685.	تولگ بېردى انقه نېمە نى	төлөк берді анқа немені	оған төлөмге нәрсе берді	дал ему в уплату вещь
6686.	تولگ سالدى انقه	төлөк салды анқа	оған төлөм салды	возложил на него платеж
6687.	تولپى	төлпі	бұршақ	град
6688.	تولگىلاردى اياقنى	төлгерді аяқны	аяқты (ыдысты) төңкерді	опрокинул чашку
6689.	تولگىلاردى اننى	төлгерді анны	оны төңкерді	опрокинул его
6690.	تولگىلاركان كھنت لار	төлгерілген кентлер	төңкерілген (қираған) қалалар	опрокинутый город (торк. опрокинутое селения)
6691.	تولگىلار ياكى	төлгерілді	төңкерілді	опрокинулся
6692.	تولگىلاردى ايدىش	төлгерілді едіш	ыдыс төңкерілді	сосуд перевернулся
6693.	توبە	төпө	төбе (бастың)	волосы на макушке

6694.	توردا اولتوردى	төрде олтурды	төрде отырды	сидел в почетном углу
6695.	تورت بطمان ليق ساغو	төрт батманлық сағу	төрт батпандық ыдыс	сосуд вместимостью в 4 батмана
6696.	تورت قات ايپ	төрт қатір	төрт қатар жіп	веревка в 4 ряда
6697.	تورت تورت	төрт төрт	төрт жердегі төрт	четырежды четыре
6698.	تورت يوز	төрт йүз	төрт жүз	четыреста
6699.	تورت يوز مينك	төрт йүз миң	төрт жүз мың	четыреста тысяч
6700.	تورت بورچ لوقى نيمه	төрт бурчлық неме	төрт бұрышты нәрсе	четырёхгранная вещь
6701.	تورت لوقى اق اط	төрт аяқы ақ ат	төрт аяғы ақ ат	конь, у которого все четыре ноги белые
6702.	تورت اياقلى بير توتوجى ياتلى	төрт йағлық йырткучы уатты	төрт аяқты жыртқыш жатты	четырёхногий разрывающий (хищник) лежал
6703.	تورت كوندا بير توتاز ايسيملىق	төрт күнде бір тутар ысытмақ	төрт күнде бір ұстар безгек	лихорадка, являющаяся каждые четыре дня
6704.	تورت مينك	төрт миң	төрт мың	четыре тысячи
6705.	تورت دانگ	төрт данг	төрт данг (дирхемнің 4/1)	четыре данг (данг=1/4 диргема)
6706.	تورت يول نينك باشى	төрт йолның башы	төрт жолдың басы	начало четырех дорог
6707.	تورت يشار كوى	төрт йашар қой	төрт жасар қой	четырёхгодовая овца
6708.	تورت اولوش دين بير اولوش	төрт үлүшдін бір үлүш	төрттің бірі	одна четверть
6709.	تورت انجى بولدى اولكه	төртенчі болды елге	елге төртінші болды	стал четвертым народу
6710.	تورتچى اط	төртінчі ат	төртінші ат	четвертая лошадь
6711.	تورتچى توش	төртінчі тіш	төртінші тіс	четвертый зуб
6712.	توشادى سرايدە	төшеді сарайда	сарайда төседі	постелил во дворе
6713.	توشادى توشاكى	төшеді төшекні	төсекті төседі	постелил подстилку
6714.	توشاك	төшек	төсек	подстилка
6715.	تواق ليق	туақлық	туяқтық	с копытами
6716.	تواق	тувақ	тымақ	женская шапочка
6717.	توز	туз	тұз	соль
6718.	توز سالماق	туз салмақ	тұз салмақ	бросить соль
6719.	توز سالدى خزانقا	туз салды қазанқа	қазанға тұз салды	бросил соль в котел
6720.	توز سالقوجى	туз салқучы	тұз сатушы	продавец соли
6721.	توز سالور	туз салур	тұз салар	бросает соль
6722.	توزاق	тузақ	тұзақ	силок
6723.	توزاق حلقه سى	тузақ һалқасы	тұзақтың шығыршығы	кольцо силка
6724.	توزلاق	тузлақ	сортаң	солончак
6725.	توزلۇغ	тузлұғ	тұзды	солёный

6726.	تۇزلۇك	тузлук	тузды	солёный
6727.	تۇزلۇق ەتى انى	тузлук еті анны	оны тузды етті	сделал его солёным
6728.	تۇزلۇك سوزلار	тузлук сөзлер	ашы сөздер	монг. с солёными речами-, тюрк. солёные слова
6729.	تۇزسىز	тузсыз	тузсыз	без соли
6730.	تۇيلاخۇچى ات	туйлағучы ат	пысқырынған ат	брыкающаяся лошадь
6731.	تۇماق بولغان	тумақ болған	тұмауратқан	простудившийся
6732.	تۇمار قىلدى انقا	тумар қылды анқа	оған тумар қылды	сделал ему футляр для амулета
6733.	تۇمشۇق	түмшүқ	түмсық	клюв
6734.	تۇل بولدى	тул болды	тул (жесір) болды	стала вдовой
6735.	تۇل خاتۇن	тул хатун	жесір әйел	вдова
6736.	تۇلان	тулан	тулан (бес жасар жануар)	пятiletнее животное (м.)
6737.	تۇلۇم	тулум	тұлым (тері қап)	кожаный мешок (м.)
6738.	تۇلۇمدا قالغان سۇ	тулумда қалған су	тері қапта қалған су	оставшаяся в бурдюке вода
6739.	تۇمان	туман	тұман	туман
6740.	تۇمان سىز بولدى كوك	тумансыз болды көк	көк (аспан) тұмансыз болды	небо очистилось от тумана
6741.	تۇمار	тумар	тұмар	амулет
6742.	تۇرا	тура	қалқан	щит (м.)
6743.	تۇرغان يerde	тұрған йерде	тұрған жерде	на месте, где он был
6744.	تۇرغان سۇ	тұрған су	тұрған су (қак)	стоявшая вода
6745.	تۇرغۇزدى انى	тұрғузды анны	оны тұрғызды	заставил его стоять
6746.	تۇرغۇزدى سۇنگۈنى	тұрғузды сүңгүні	сүңгіні тұрғзып қойды	поставил копьё
6747.	تۇردى قىت دىن	турды антдын	антында тұрмады	отступился от клятвы
6748.	تۇردى انىڭ بىرلە	турды анын бірле	онымен бірге тұрды	был с ним
6749.	تۇردى ايكى بولۇك	турды екі болук	екі бөлік тұрды	стояли два отряда
6750.	تۇردى يerde	турды йерде	жерде тұрды	стоял на земле
6751.	تۇردى قازان كاپناردىن	турды қазан қайнардын	қазан қайнамай тұрды	котел перестал кипеть
6752.	تۇردى قان داغى ياش	турды қан дағы йаш	қан мен жас тұрды	стояли кровь и слезы
6753.	تۇردى اياق دا	турды орында	орнында тұрды	стоял на месте
6754.	تۇردى سراي دا	турды сарайда	сарайда тұрды	был во дворце
6755.	تۇردى سۇ	турды су	су тұрды	была вода
6756.	تۇردى ايش اچون	турды іш үчүн	іс үшін тұрды	был ради работы
6757.	تۇردى ايش ده	турды іште	жұмыста болды	был на работе
6758.	تۇردى ايش دىن	турды ішдін	жұмысты қойды	перестал работать
6759.	تۇردى شهر ده	турды шеһерде	қалада тұрды	был в городе
6760.	تۇرغۇزدى انى	тұрғузды аны	оны тұрғызды	поставил его

6761.	تورقوزدى تى بىردە	туркузды аны йерде	оны жерге	оставил его на месте
6762.	تورقوزدى	туркузды тепрегучіні	тұрғызды	остановил двигающего
6763.	تورلاق لادى سراى دا	турлақлады сарайда	сарайда тұрақтады	расположился во дворце
6764.	تورمادى بىردە	турмады йерде	жерде тұрмады	не стоял на земле
6765.	تورماق	турмақ	тұрмақ	стоять
6766.	تورنا	турна	тырна	журавль
6767.	تورمىتاي	турумтай	жамбас	копчик (м.)
6768.	تورۇر يەر	турур йер	тұрар жер	место нахождения
6769.	توروشدى تىنىك بىرلا	турушды аның бірле	онымен бірге тұрды	стоял вместе с ним
6770.	توتاش قاشلىق	туташ қашлық	тұтас қасты	имеющий соединенные брови
6771.	توتاش قاشلىق بولدى	туташ қашлық болды	тұтас қасты болды	стал соединенными между собой бровями
6772.	توتاشنى نېمە	туташты неме	нәрсе тұтанды	вещь загорелась
6773.	توتاشنى اوت	туташты от	от тұтанды	огонь загорелся
6774.	توتقا	тутқа	тұтқа	ручка
6775.	توتقاق توت تى	тутқак туты	қояншығы ұстады	схватил припадок
6776.	توتقان	тутқан	ұсталған	пойманный
6777.	توتقان قىلدى تى	тутқан қылды аның	оны тұтқын қылды	сделал его
6778.	توتقن سن اير	тутқын сен ер	сен еркек ұста!	держи ты мужчина!
6779.	توتقن سن خاتون	тутқын сен хатын	сен әйел ұста!	держи ты женщина!
6780.	توتتى تى تىنگرى بىرلە	тутты аны тенгри йазуқы бірле	тәңір оны жазығы үшін жазалады	тенгри наказал его огрехами
6781.	توتتى تىنىك اولدىكەن	тутты аның елікіні	оның қолын ұстады	держал его руку
6782.	توتتى بىلىك تى	тутты білікні	біліктілігі ұстады	схватил мудрость
6783.	توتتى شەهرنى	тутты шеһерні	қаланы алды	занял город
6784.	توتتۇق توتتى خان	тутуқ тутты хан	хан түнекте ұстады	хан держал втуне
6785.	توتۇلدى اى	тутулды ай	ай тұтылды	месяц был захвачен
6786.	توتۇلدى اى	тутулды ай	ай тұтылды	месяц затмился
6787.	توتۇلدى انتىقە	тутулды антықа	антпен байланған	был связан клятвой
6788.	توتۇلدى تىنىك تىلى	тутулды аның тілі	оның «тілі» (жансызы) ұсталды	его "язык" (т.е. пленный) был схвачен
6789.	توتۇلدى تى بوغۇزىدە	тутулды аш боғазыда	ас тамағына тұрып қалды (кептелді)	пища застряла у него в горле

6790.	توتكولدى ئىلى	тутулды тілі	тілі тұтықты (кекештенді)	он заикался
6791.	توتورغان	тутурған	күріш	рис
6792.	توتوردى تەنگرى كۈنى	тутурды тенгри кунні	тәңір күнді тұтты	тенгри держал солнце
6793.	توتى اوشماينىك ابايىكىنى	туты ешінің елікні (sic!)	досының қолынан ұстады	держал руку друга
6794.	توتىنكىز سىز بارچە ايران لار	тутыңыз сіз барча еренлер	сіздер ұстаныздар, барша еркектер!	держите вы, все мужчины!
6795.	توتىنكىز سىز بارچە خاتون لار	тутыңыз сіз барча хатунлар	сіздер ұстаныздар, барша әйелдер!	держите вы, все женщины!
6796.	توتىنكىز سىز ايجى اير	тутыңыз сіз екі ер	сіздер ұстаныздар, екі еркек	держите вы, оба мужчины
6797.	توتىنكىز سىز ايجى خاتون	тутыңыз сіз екі хатун	сіздер ұстаныздар, екі әйел	держите вы, обе женщины
6798.	توتيا تاش	тутйа таш	тотия тас	каменная тутия (род цинка)
6799.	توتچ	туч	қола	бронза
6800.	توتچ بىلەزۈك	туч билезүк	қола билезік	бронзовый браслет
6801.	توتشاق	тушак	тұсау, тұсамыс	ножные путы
6802.	توتشاق لادى تى	тушақлады аны	оны тұсады	наложил на него ножные путы
6803.	توتب بىردى اتقا تەنگرى	түб берді анка тенгри	тәңір оған негіз берді	тенгри дал ему основание
6804.	توتبىدىن قونقاردى	түбідін қунқарды	түбінен қопарды (жұлды)	сорвал с основания
6805.	توتبىدىن قونقاردى تى	түбідін қунқарды анын	оны түбінен қопарды (жұлды)	сорвал его с основания
6806.	توتبىدىن قونقاردى تى	түбідін қунқарды анын	оны түбінен шапты	срубил его с основания
6807.	توتبىدىن قونقاردى تى تەنگرى قىن بىلە	түбідін қунқарды аны тенгри қийін біле	тәңір оны қиындығымен бірге жұлды	тенгри вырвал его с корнем (т.е. уничтожил) муками, монг. за грехи
6808.	توتبىدىن قونقاردى نيمە تى	түбідін қунқарды немені	нәрсені түбінен жұлды	сорвал вещь с основания
6809.	توتبىدىن قونقاردى بىياچ	түбідін қунқарылды йығач	ағаш түбінен қопарылды	дерево было сорвано с основания
6810.	توتكى ات تەنگى قويدۇغىنى	түгді атның қуйруғыны	аттын құйрығын түйді	завязал узлом конский хвост
6811.	توتكال ادى اتدىن حق تى	түгел алды андын һақны	одан ақыны түгел алды	получил от него плату сполна
6812.	توتكال ادى مالنى	түгел алды малны	мүлкін түгел алды	совсем взяла имущество
6813.	توتكال بولدى	түгел болды	түгесілді, таусылды	кончился
6814.	توتكال بولدى لار	түгел болдылар	түгел болды	стали совершенными

6815.	توكال يېتكۈردى انقا	تۈگەل يەتكۈردى انقا ھاققىنى	оған ақысын түгел жеткізді	сполна доставил ему плату
6816.	توكال قويدى انقا بومېشىنى	تۈگەل قылدى انقا يەمىشىنى	оған жемісті түгел қылды	сделал ему плод совершенным
6817.	توكال قويدى انى	تۈگەل قылدى انى	оны түгел қылды	совсем сделал его
6818.	توكان	تۈگەن	كۆيدۈرۈ، قارى	прижигание (мокса)
6819.	توكان قويدى	تۈگەن قويدى	كۆيدۈردى، قارىدى	положил моксу
6820.	توكان قويدى ياراكا	تۈگەن قويدى ياراكا	جارаны كۆيدۈردى (قارىدى)	положил моксу на рану
6821.	توكان قويدى تامورغا	تۈگەن قويدى تامورغا	تامырды قارىدى	положил моксу на жилу
6822.	توكون	تۈگۈن	تۈيۈن	узел
6823.	توكون قولاغى	تۈگۈن قۇلاغى	تۈيۈننىڭ قۇشى	кончик узла
6824.	تۈز	تۈز	تۈز، تۈزۈ، تەگىز تۈز	ровный
6825.	تۈز بولدى	تۈز بولدى	تۈزۈ بولدى	стал прямым
6826.	تۈز بولدى بوي	تۈز بولدى بوي	بويى تۈزۈ بولدى	тело стало прямым
6827.	تۈز بولدى ابگرى	تۈز بولدى ابگرى	كيسىق تۈزۈ بولدى	кривое стало прямым
6828.	تۈز بولدى ايش	تۈز بولدى ايش	ىس تۈزۈ بولدى	работа стала прямой
6829.	تۈز يەر	تۈز يەر	تەگىز جەر	ровное место
6830.	تۈز يول	تۈز يول	تۈزۈ جول	ровная дорога
6831.	تۈز يول بولدى	تۈز يول بولدى	جول تۈزۈ بولدى	дорога стала ровной
6832.	تۈز يول تېلەدى اندىن	تۈز يول تېلەدى اندىن	одан тۈزۈ جول سۇرادى	просил у него ровную дорогу
6833.	تۈز ايلماق لىق	تۈز كىلىقلىق	تۈزۈ كىلىقلىق	со справедливым характером
6834.	تۈز مونكوزلوق قوي	تۈز مۈنۈزلۈك كوي	تىك مۈيۈزدى كوي	прямогий баран
6835.	تۈز رىنگلىك	تۈز رىنگلىك	بىر تۈستى	ровного цвета
6836.	تۈز رىنگ لىك بولدى	تۈز رىنگلىك بولدى	بىر تۈستى بولدى	стал ровного цвета
6837.	تۈز سۆزلەدى اول	تۈز سۆزلەدى اول	ол тура سۆزلەدى	он говорил прямо
6838.	تۈز سونكو	تۈز سۈنۈ	تۈزۈ سۈنگى	прямое копые
6839.	تۈز تۇردى	تۈز تۇردى	تۈزۈ تۇردى	был прям
6840.	تۈز فىكر	تۈز فىكىر	تۈزۈ پىكىر	честная мысль
6841.	تۈزەلدى	تۈزەلدى	تۈزەلدى	исправился
6842.	تۈزەلدى انقا ايش	تۈزەلدى انقا ايش	оныڭ ىسى تۈزەلدى	работа у него исправилась
6843.	تۈزەلدى ايش	تۈزەلدى ايش	ىس تۈزەلدى	работа исправилась
6844.	تۈزەتتى انى	تۈزەتتى انى	оны تۈزەتتى	выравнил его
6845.	تۈزەتتى ابگرىنى	تۈزەتتى ابگرىنى	كيسىقنى تۈزەتتى	выпрямил кривое
6846.	تۈزەتتى سۈرۈنگىنى	تۈزەتتى سۈرۈنگىنى	بۈكتمەنى تۈزەتتى	сравнил разложенное
6847.	تۈزەتتى سۈنۈگۈنى	تۈزەتتى سۈنۈگۈنى	سۈنۈگۈنى تۈزەتتى	выпрямил копые
6848.	تۈزەتتى ايش نى	تۈزەتتى ايش نى	ىستى تۈزەتتى	исправил работу

6849.	تۈزلۈك قىلدى بىرلە	تۈزلۈك قىلدى анын бірле	оған түзулік (әділдік) қылды	поступил с кем честно
6850.	تۈزۈك لوك	تۈزۈكلۈك	жайлылық	благоустроенность
6851.	توك	түк	түк (жүн)	шерсть (а также волосы на теле)
6852.	توك	түк	этек	импотент
6853.	توك كان اولدى توك سىز	түккен қуйруқ түксіз	түйген құйрық түксіз	связанный узлом хвост бесшерстный (гесп. безволосый)
6854.	تۈكرۈك	түкүрүк	түкір	плевок
6855.	تۈكرۈك سالدی	түкүрүк салды	түкірді	плюнул
6856.	تۈكرۈك سالدی بوزىكا	түкүрүк салды йүзіге	бетіне түкірді	плюнул ему в лицо
6857.	تۈكرۈكنى قاپتۇدە بوت تى	түкүрүкні қайғуда йутты	түкірігін (сілекейін) қайта жұтты	глotal в горе слиони
6858.	تۈكىنى ھورپلدى موشوك	түкіні һурбайды мүшүк	мысық түгін үрпитті (тікireйтті)	кошка взъерошила шерсть
6859.	تۈلكى	түлкү	түлкі	лисица
6860.	تۈلكۈ جۈبە	түлкү джуббе	түлкі шекпен	лисий кафтан
6861.	تۈن باسماق	түн басмақ	түн басты	наступать (о ночи)
6862.	تۈن باسقى ئىشمن تى	түн башты душманны	душпанды түн басты	ночь наступила у врага
6863.	تۈن كچۈردى ئۆلك بىرلە	түн кечүрді аның бірле	онымен бірге түн өткізді	провел ночь с ним
6864.	تۈن كچۈردى فىلان ايش قاپتۇدە	түн кечүрді фiлан iш қылуида	осы iсті қыларда түмді өткізді	провел ночь в совершенни такой- то работы
6865.	تۈن كۈن ياق فىلان ياماقور	түн күн йаққан йамқур	күн-түн жауған жаңбыр	день и ночь шедший дождь
6866.	تۈن دە كۆرمىس بۈدى	түнде көрмес болды	түн көрмес болды	не стал видеть ночью
6867.	تۈن دە كۆرمىس خاتۈن	түнде көрмес хатун	түн көрмес әйел	женщина, не видяшая ночьюю
6868.	تۈن ئۆلك لىرىدە بۈرىدى	түннің ахрыда йүрiдi	түн соңына қарай жүрдi	он шел, қoгда кончилась ночь
6869.	تۈنلۈك	түнлүк	түнлік	дымовое отверстие
6870.	تۈنلۈكەن	түнүлген	үмiтсiз	безнадежный
6871.	تۈنلۈكەن كان	түнүлген	түнiлген	потерявший надежду
6872.	تۈنلۈكۈردى تى	түнүлдүрдi анны	оны түнiлдiрдi	лишил его надежды
6873.	تۈنلۈكۈردى تى يىغىنى لۈغ دىن	түнүлдүрдi аны йахшылығыдын	оны жақсылықтан түнiлдiрдi	лишил его надежды на добро
6874.	تۈنلۈكۈردى	түнүлдi	түнiлдi	потерял надежду
6875.	تۈنلۈكۈردى تىدىن	түнүлдi андын	одан түнiлдi	потерял на то надежду

6876.	تونكولدى نېمە نى	түнүлді немені	нәрседен түнілді	потерял надежду на вещь
6877.	تونكولدى فلان نېمە نى	түнүлді немені	осы нәрседен түнілді	потерял надежду на такую-то вещь
6878.	تونكولتى تى نېمە دىن	түнүлтті аны	оны нәрседен түнілтті	лишил его надежды на вещь
6879.	توپ تۈز	түп түз	түп-түзу	совершенно прямой
6880.	توردى بېيىكىنى	түрді бітікні	хатты бүктеді	сложил письмо
6881.	تورلۈك	түрлүк	тысы (түрлі)	наружность (тюрк. разнообразный)
6882.	تورلۈك علم لارنى بېردى	түрлүк ғылымлерні берді	түрлі ғылымдарды үйренді	изучил (тюрк. дал) разные науки
6883.	تورلۈك تورلۈك قىلدى سوزلى	түрлүк түрлүк қылды сөзні	сөзін түрлі-түрлі қылды	сделал слова различными
6884.	توتۈك	түтүк	перде	занавеска
6885.	توتۈك اوردى	түтүк урды	пердені лақтырды	закинул занавеску
6886.	توتۈن	түтүн	түтін	дым
6887.	توتۈنلەي اوت	түтүнледі от	от түтіндеді	огонь дымил
6888.	تھمت قىلدى انكا	түһмет қылды анга	одан күмәнданды	заподозрил его
6889.	توش	түш	түс	сон
6890.	توش كوردى	түш көрді	түс көрді	видел сон
6891.	توش قىلدى	түш қылды	тал түс болды	сделался полдень
6892.	توشدا اويۇقلادى	түште уйуқлады	тал түсте ұйықтады	заснул в полдень
6893.	توشدى	түшді	түсті	спустился
6894.	توشدى	түшді	түсті (құлады)	упал
6895.	توشدى انقا بو راخت مونچا	түшді анқа бу рахт мунчақа	оған бұл мүліктен осынша түсті	на него пало этого имущества столько-то
6896.	توشدى يانچا	түшді йанықа	жанына құлады	упал на бок
6897.	توشدى يۈلدۈز	түшді йулдуз	жұлдыз акты (құлады)	звезда упала
6898.	توشدى يۈز تېيان	түшді йүз тебен	бетпен түсті	упал лицом вниз
6899.	توشدى قودوق قا	түшді кудуққа	құдыққа түсті	упал в колодец
6900.	توشدى نېمە يېرگە	түшді неме йерге	нәрсе жерге түсті	вещь упала на землю
6901.	توشدى نېمە گە	түшді немеге	нәрсеге түсті	упал на вещь
6902.	توشدى سارايغا	түшді сарайға	сарайға түсті	спустился во дворец
6903.	توشكە يېتى كۈن	түшке йетті күн	күн тас төбеге жетті	солнце достигло зенита
6904.	توشتى انقا قىين	түшті анқа қыйын	оған қиындық түсті	на него обрушилось страдание
6905.	توشتى اريق قا	түшті арыққа	арыққа құлады	упал в арык
6906.	توشدى كويالاق اوت قا	түшті көбелек отқа	көбелек отқа түсті	бабочка упала в огонь

6907.	توشتى خورما	түшті хурма	қурма түсті	финик упал
6908.	توشوردى اتى	түшүрді аны	оны түсірді	спустил его
6909	توشوردى اتى يەردە	түшүрді аны йерде	оны жерге түсірді	уронил его на месте
6910	توشوردى اتى يورت قە	түшүрді аны йуртка	оны жұртқа орналастырды	заставил его расположиться на месте жительства
6911.	تەيدى اتى	тыйды аны	оны тыйды	удержал его
6912.	تەيدى اتى قازى	тыйды аны қазы	казы оны тыйды	судья удержал его
6913.	تەيدى اتى نېمە نى	тыйды аны немені	оны нәрседен тыйды	удержал его от вещи
6914.	تەيدى اتى ايشىدىن	тыйды аны ішдін	оны істен тыйды	удержал его от работы
6915.	تەيدى دشمن حاجى لارنى	тыйды душман һаджыларны	дұшпан қажыларды тоқтатты	враг задержал паломников
6916.	تەيدى تول خاتون نى ايشقاندىن	тыйды туя хатунны абышқадын	жесір әйелдін күйеуге шығуын тыйды	удержал адову от замужества
6917.	تەيدى نېمە دېن	тыйылды немедін	нәрседен тыйылды	воздержался от вещи
6918.	تېلىق	тылуқ	тілшік	язычек
6919.	تېنىغان	тынған	тыңайған (демалған)	отдохнувший
6920.	تېنىغان خاتون	тынған хатун	тыңайған (демалған) әйел	отдохнувшая женщина
6921.	تېندوردى اتى	тындурды аны	оны тыңайтты (демалтты)	дал ему отдохнуть
6922.	تېندوردى اتى بارماق دېن	тындурды аны бармақдын	оны жүрістен демалтты	дал ему отдохнуть от ходьбы
6923.	تېندوردى كەلەنى	тындурды келені	жануарды демалтты	дал отдохнуть животному
6924.	تېندورقاي تەنگرى	тындурқай теңгі	теңгір тыңайтсын (демалтсын)	теңгри даст ему покой
6925.	تەندى	тынды	тынайды (демалды)	отдохнул
6926.	تەندى ات	тынды ат	ат тынайды	лошадь отдохнула
6927.	تەندى يامغور	тынды йамғур	жанбыр тынды (қойды, бітті)	дождь перестал
6928.	تېنكۇچى	тынкучы	тынығушы	отдыхающий
6929.	تېنماق	тынмақ	тынбақ (демалмақ)	отдохнуть
6930.	تېرماق باشىنى	тырмады башыны	басын қасыды	чесал ему голову
6931.	تېرماق يۈزنى	тырмады йүзні	бетін тырнады	царапал лицо
6932.	تېرماق	тырмақ	тырнақ	ноготь
6933.	تېرماق ااغرىق	тырмақ ағрық	тырнақ ауруы	болезнь ногтей
6934.	تېرماق كىرى	тырмақ кірі	тырнақтың кірі	грязь под ногтями
6935.	تېرماق ئېنىق اتى	тырмақның ақы	тырнақтың ағы	белая часть ногтя
6936.	تېز	тіз	тал-шілік (бұта) есті	заросли кустарника

6937.	تیز	tiz	tize	колено
6938.	تیز باғы	tiz baғы	tize siңiri	коленная связка
6939.	تیز تیکراسى	tiz tегresi	tizeniñ aйналасы	окружность колена
6940.	تیزگان кірпіч	tizgen kirpич	қатарланған кірпіш	поставленные в ряд кирпичи
6941.	تیزگان інжу	tizgen unчи	tizilgen injу	наннзанный жемчуг
6942.	تیزدی مولچاق نى ايپ كا	tizdi munчакны ipke	моншакты жіпке тизді	наннзал бисер на веревку
6943.	تیزدی اینچونى	tizdi inчуні	injуді тизді	наннзал жемчуг
6944.	تیزدی اینچونى داغى سوزنى	tizdi unчуні дағы сөзні	injу мен сөзді тизді	наннзал жемчуг и слова
6945.	تیزلاشه اولتوردى تېزىك بېرلا	tizlesі olтурды анын бірле	онымен тизе қосып отырды	сидел с ним колено к колону
6946.	تيزىكا تېزىنچا اق لىط	tizige tегinче ақ ат	tizesine deyin ақ ат	до колен белая лошадь
6947.	تيزىقه تېزىنچا اق لىط	tiziga tегinче ақ ат	tizesine deyin ақ ат	до колен белая лошадь
6948.	تيزىلدى иش	tizildi ish	is tizildi (көбейді)	работа была наннзана
6949.	تېك كىشى	tik kishi	тузу кісі	монг. длинный человек, тюрк. прямой человек
6950.	تېك تورغوزدى نى	tik turғuzды аны	оны tik тұрғызды	поставил его прямо
6951.	تېكدى	tikdi	tikti	шил
6952.	تېكدى ايشىك ايىكى قولاغىنى	tikdi eshek екі кулағыны	есек екі кулағын tikti (tikireйтті)	осел насторожил уши
6953.	تېكэн	tiken	tiken	терновник
6954.	تېكэнلىك	tikenlik	tikenди	имеющий тернии
6955.	تېكэнلىك ايلاق	tikenlik аяқ	tiken kirgen аяқ	нога, в которую вонзились тернии
6956.	تېكىتى توتكى	tikti etukni	etik tikti	шил сапоги
6957.	تېكىتى قارچىقاي نېنىك كۆزى نى	tikti qarчығайның көзін	қаршығаның көзін tikti	зашил ястребу глаза
6958.	تېكىتى ناطين نى	tikti nalyнны	сандал tikti	шил сандалин
6959.	تېكىتى تون نى	tikti tonны	тонды tikti	шил шубу
6960.	تېل	til	bos сөз	пустомелющий язык
6961.	تېل	til	til	язык
6962.	تېل الگۇچى	til algучы	til algыш	внемлющий слову
6963.	تېل تېكلەنگەن	til tikленген	tilден айрылды	язык отнялся
6964.	تېل اوردى	til urды	tilмен соқтықты	язык ударял
6965.	تېلىنى چىقاردى ايت	til чықарды it	it tilin шығарды	собака высунула свой язык
6966.	تېلدى قانۇن نى	tildi qanunny	қауынды tildi	нарезал дыню на тонкие ломти

6967.	تېلدى تون نى اوزون لوقى جا	تىلدى تоныны узунлукча	тонды ұзынынан тилді	монг. разорвал шубу до крови, тюрк. разрезал на полосы его шубу по длине
6968.	تېلان نېمە	تىلەگەن نېمە	تىلەگەن نەرسە	вещь, которую просил
6969.	تېلەدى	تىلەدى	تىلەدى (сұрады)	монг. спешит, тюрк. просил
6970.	تېلدى اندىن مال نى	تىلەدى андын малны	одан малды сұрады	просил у него скота
6971.	تېلدى اندىن ائتوج بېرىشنى	تىلەدى андын өнтүч бергенни	одан берген қарызын талап етті	взыскал с него данное в долг
6972.	تېلدى اندىن حاينى	تىلەدى андын хақыны	одан ақысын сұрады	монг. просил у него свой скот, тюрк. просил цену
6973.	تېلدى انى	تىلەدى аны	оны тилەді	просил его
6974.	تېلدى انى	تىلەدى аны	одан тилەді	просил у него
6975.	تېلدى انى	تىلەدى аны	оны ізледі	искал его
6976.	تېلدى انى اندىن	تىلەدى аны андын	оны одан сұрады	просил у него то
6977.	تېلدى نېمە نى	تىلەدى нېمەنى	нəрсەنى ізледі	искал вещь
6978.	تېلدى اوت نى	تىلەدى отны	шөп ізледі	искал сена
6979.	تېلدى سوز بېلا اول فلان نېمە نى	تىلەدى сөз биле ол филан нېمەنى	ол осы нəрсەنى сөзбен сұрады	он просил о такой-то вещи словесно
6980.	تېلدى تېلاننى	تىلەدى тиленчі	тіленші (қайыршы) тіленді	нищий просил
6981.	تېلدى خېرىنى	تىلەدى хабәрні	жаңалық ізледі	искал новостей
6982.	تېلدى ايتكان كالاى	تىلەدى іткен келені	жоғалған малды ізледі	искал потерявшуюся скотину
6983.	تېلدى ايش نى	تىلەدى ішні	жұмыс ізледі	искал работы
6984.	تېلەك	تىلەك	тілек, өтініш	просьба
6985.	تېلەكلەر	تىلەكلەر	сұраушылар	имеющие просьбу
6986.	تېلەك لېك بولدى انقا	تىلەكلىك болды анқа	одан сұрайтын болды	стал иметь к нему просьбу
6987.	تېلەك لېك ائلدى انى	تىلەكلىك қылды. аны анқа	оны одан сұрайтын қылды	сделал его имеющим к нему просьбу
6988.	تېلەكنى بېردى	تىلەكنى берді	өтінішін орындады	исполнил (его) просьбу
6989.	تېلەك نى اوتلدى انقا	تىلەكنى өтүнді анқа	оған өтінішін айтты	он обратил к нему свою просьбу
6990.	تېلەمەن	تىلەمەن	тілеймін, сұраймын, өтінемін	я хочу
6991.	تېلەر يەر	تىلەر йер	іздеген жер	место, которое ищет
6992.	تېلەشدى تېلەك بېرلا	تىلەштi аның бірле	онымен бірге іздесті	искал вместе с ним
6993.	تېلەك	تىللىك	тілі бар	имеющий язык

6994.	تۆللىك بولدى	тіллік болды	тілі бар болды	стал имеющим язык
6995.	تۆل ئى	тілні	тілді	язык (accusat.)
6996.	تۆل ئۆينىڭ توتۇلغانى	тілнің тутулғаны	«тілді» (жансызды) ұстау	поймка шпиона
6997.	تۆل ئۆينىڭ ئويى	тілнің түбі	тілдің түбі	основание языка
6998.	تۆل ئۆينىڭ اوچى	тілнің ұчы	тілдің ұшы	кончик языка
6999.	تۆل ئۆينىڭ چىقاردى	тіліні чықарды	тілін шығарды	высунул свой язык
7000.	تۆلدى ئۆينىڭ بىرلا	тінды аның бірле	онымен бірге тынықты (демалды)	отдохнул с ним
7001.	تۆل ئۆينىڭ	тіңіл	арбаның бел темір	ось телеги
7002.	تۆل ئۆينىڭ ئانى تۆل ئۆينىڭ	тіргүзді аны тенгрі	тәңір оны тірілтті	тенгри воскресил его
7003.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈكنى	тіргүзді тенгри өлүкні	тәңір өлікті тірілтті	тенгри воскресил мертвеца
7004.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى تام ۋە	тіргүк қойды тамқа	қабырғаға тіреу қойды	поставил для стены колонну
7005.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى بىرلا ۋە	тіргүк урды йығачка	ағашты тіреді	подпер дерево
7006.	تۆل ئۆينىڭ	тірек	тірек, тіреуіш	столб
7007.	تۆل ئۆينىڭ	тірзек	шынтақ	локоть
7008.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى ایتماڭ ئى	тірідт қылды етмекні	нанныан шалма көже (шалап, атала) қылды	сделал из хлеба похлебку
7009.	تۆل ئۆينىڭ	тірік	тірі	живой
7010.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى بىرلا	тірік көмді йерге	жерге тірідей көмді	похоронил живьем в земле
7011.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى ئانى	тірік қойды аны	оны тірі жіберді	отпустил его живым
7012.	تۆل ئۆينىڭ	тіріклік	тірілік	живой
7013.	تۆل ئۆينىڭ	тіріклік	тірілік, тіршілік	жизнь
7014.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى بىرلا	тіріклік берді санқа тенрі	тәңір саған тіршілік берді	тенгри дал тебе жизнь
7015.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى لار بىرلا	тіріклік қылдылар бір біріге	бір-біріне тіршілік қылды	они дали друг другу жизнь
7016.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى بىرلا	тіріклікнің йахшылығы	тіршіліктің жақсылығы	блага жизни
7017.	تۆل ئۆينىڭ	тірілді	тірілді	ожил
7018.	تۆل ئۆينىڭ	тітреді	дірілдеді (тітіркенді)	дрожал
7019.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى بىرلا	тітреді сүнгі	сүнгі дірілдеді	копье дрожало
7020.	تۆل ئۆينىڭ	тітремақ	дірілдемек	дрожать
7021.	تۆل ئۆينىڭ	тітремек	дірілдемек	дрожать
7022.	تۆل ئۆينىڭ ئۆلۈك ئۆيدى بىرلا	тітретті аны безгек	оны безгек дірілдетті	его трясла лихорадка
7023.	تۆل ئۆينىڭ	тітті йүңні	жүнді түтті	растрепал шерсть
7024.	تۆل ئۆينىڭ	тіш	тіс	зуб
7025.	تۆل ئۆينىڭ	тіш кеулағы	тіс тазалағыш	зубочистка

7026.	توش تويىداكى ايت	tіsh түбiдекi ет	tіs түбiндегi ет	десны
7027.	توشلارنى تاش يىلان	tіshледi аны йылан	оны жылан шақты	его ужалила змея
7028.	توشلارنى تاش چايان	tіshледi аны чайан	оны шаян шақты	его укусил скорпион
7029.	توشلارنى ايلايكى نى	tіshледi елiкiнi	(өз) қолын тiстедi	укусил свою руку
7030.	توشلارنى تاش ايشاك	tіshледi ешек	есек тiстедi	осел укусил
7031.	توشى	tіsh	ұрғашы	самка
7032.	توشى ارسلان	tіsh арслан	ұрғашы (қаншық) арыстан	львица
7033.	توشى اير	tіsh ер	ұрғашы мен еркек	монг. обезьяны, тюрк. самка и самец
7034.	توشى ايشاك	tіsh ешек	мәшi есек	ослица
7035.	توشى ككلىك توشى كورچكان	tіsh кеклiк tіsh көгерчкен	меккен кеклiк	куропатка меккен көгершiн голубка
7036.	توشى قاقير	tіsh қачыр	мәшi қашыр	самка мула
7037.	توشى قوي	tіsh қой	ұрғашы (тұсақ, саулық) қой	овца
7038.	توشى قونقوز	tіsh қонқуз	ұрғашы қонғыз	самка жука
7039.	توشى قولان	tіsh қулан	бие қулан	дикая ослица
7040.	توشى قولون	tіsh қулун	ұрғашы құлын	жеребенок-самка
7041.	توشى ميمون	tіsh маймун	ұрғашы маймыл	обезьянья самка
7042.	توشى موشوك	tіsh мөшүк	ұрғашы мысық	кошка
7043.	توشى اوغلاق	tіsh оғлақ	ұрғашы (шыбыш) лақ	козленок-самка
7044.	توشى اوچكو	tіsh өчкү	ешкi	коза
7045.	توشى ساروغ	tіsh сарығ	сары тiстi	желтозубый
7046.	توشى طاووق	tіsh тауық	меккен тауық	курица
7047.	توشى تاشقان	tіsh таушқан	ұрғашы қоян	зайчиха
7048.	توشى توبه	tіsh тебе	iнген түйе	верблюдица
7049.	توشى تۈلكۈ	tіsh түлкү	қаншық түлкi	лисица
7050.	توشى تۈلكۈ تۈكە	tіsh тiледi теке	теке ешкiнi iздедi	козел искал самку
7051.	توشى خەدۈك	tіsh хед(ү)к	ұрғашы қодық	самка-осленок
7052.	توشى نى	tіshiнi	tісiн	свои зубы (аккузатив)

- ۷ -

7053.	اۋالدى قۇلاقنى	уалады құлақны	құлағын уқалады	растирал ему уши
7054.	اۋالدى اوزىنى ايسىق سۈدە	уалады өзiнi мысық суда	өзiн ыстық сумен сүрткiледi	обтирался горячей водой
7055.	ياشۋندى	уашунды	жасырынды	скрылся
7056.	ياشۋندى اۋ	уашунды ай	ай жасырынды	луна скрылась
7057.	ياشۋندى اندىن	уашунды андын	одан жасырынды	спрятался от него

7058.	ياشۇندى تىنىك بوندە	ياشۇندى аның свинге	оның үйіне	жасырынды	скрылся в его дом
7059.	ياشۇندى بىرگە	ياشۇندى йерде	жерге	жасырынды	спрятался в землю
7060.	ياشۇندى نېمە نى توپراقدا	ياشۇندى немені топракта	нәрсені	топыраққа жасырды	спрятал вещь в земле
7061.	ياشۇرا باردى	ياشۇرا барды	жасырын	барды	тайно ушел
7062.	ياشۇره ايلچى يباردى آلتيك سارى	ياشۇرا елчи йиберди аның сары	оған жасырын	қарай елші жіберді	послал к нему тайно посла
7063.	ياشۇره ايلدى سوزنى	ياشۇرا қылды сөзні	сөзді	жасырын айтты	тайно сказал слово
7064.	ياشۇرا نېمە تېلدى اللين	ياشۇرا неме тіледі андын	одан жасырын	нәрсені сұрады	тайно просил у него вещь
7065.	ياشۇرا سوزلاشتولار	ياشۇرا сөзлештілер	(олар) жасырын	сөйлесті	тайно разговаривали
7066.	ياشۇردى اتىدىن خېرى نى	ياشۇردى андын хаберні	одан жасырды	хабарды	скрыл от него известие
7067.	ياشۇردى نېمە نى	ياشۇردى немені	нәрсені	жасырды	спрятал вещь
7068.	ياشۇردى پشيمان ليق نى	ياشۇردى пешиманлықты	өкінішін	жасырды	скрыл раскаяние
7069.	ياشۇنور ايو	ياشۇнур ев	жасырынар	үй	дом, где скрываются
7070.	اولادى ايرايك سويى نى توندىن	увалады ерлік суйыны тондын	тоннан еркек суын	(ұрығын) сүртті	стер сперму с шубы
7071.	اولادى خمورنى	увалады хамырны	қамырды	иледі	катал тесто
7072.	اولادى خوشه نى	увалады хушаны	масақты	бастырды	молотил колосья
7073.	اوغور	угур	келі		ступка (м.)
7074.	اوغور سابى	угур сапы	келсап		пест
7075.	اوچاورور	уджагур	тамыр		корень (м.)
7076.	اوچاورايلىق	уджаурлық	текті, бекзат		благородное происхождение
7077.	اوچاورايلىق بولدى	уджаурлық болды	бекзат болды		стал аристократом
7078.	اوز خاتون	уз хатун	шебер әйел		искусная женщина
7079.	اوزاغان كولاكا	узаған көлеге	ұзаған көленке		удлинившаяся тень
7080.	اوزادى	узады	ұзарды		стал длинным
7081.	اوزادى كولاكا	узады көлеге	көленке	ұзарды	тень удлинялась
7082.	اوزالدى نېمە	узалды неме	нәрсе	ұзарды	вещь вытянулась
7083.	اوزاتتى نى	узатты аны	оны	ұзатты	проводил его
7084.	اوزون	узун	ұзын (бойлы)		монг. среднего роста, тюрк. высокого роста
7085.	اوزون	узун	ұзын		длинный
7086.	اوزون باردى فلان نېمە كا	узун барды філан немеге	осы нәрсе үшін	ұзақ барды	пошел далеко за такой-то вещью
7087.	اوزون باشلىق	узун башақ	ұзын басы		длинное острие копья (возможно также: длинный колос)

7088.	اوزون بويون اوق بولدى ات داغى تېرە	узун бойнлук болды ат дагы теве	ат пен түйе ұзын мойынды болды	лошадь и верблюд стали с длинными шеями
7089.	اوزون بويون اوق	узун бойнлук	ұзын мойын	имеющий длинную шею
7090.	اوزون بويون اوق بولدى	узун бойнлук болды	ұзын мойынды болды	стал с длинной шеей
7091.	اوزون بولدى	узун болды	ұзын болды	стал длинным
7092.	اوزون بولدى تېنك ياشلى	узун болды аның йашы	оның жасы ұзақ болды	его жизнь стала долгой
7093.	اوزون اي	узун ев	ұзын үй	длинный дом
7094.	اوزون ايتهك ايتهك چادر	узун етеклик чадыр	ұзын етекті шатыр	шатер с длинным нижним краем
7095.	اوزون ياشلىق	узун йашлык	ұзақ жасты	имеющий долгую жизнь
7096.	اوزون ياشلىق اولدى اتى تېنك	узун йашлык кылды аны тенгрі	тәңір оны ұзақ жасатты	тенгри дал ему долгую жизнь
7097.	اوزون قوشوق	узун қолуқ	ұзын өлең	длинная строфа
7098.	اوزون اولدى تېنك ياشلىق	узун қылды тенгрі аның йашыны	тәңір оның жасын ұзақ қылды	тенгри сделал его жизнь долгой
7099.	اوزون ساغىندى ايشده	узун сағынды ішні	жұмыста ұзақ ойланды	долго думал в работе
7100.	اوزون ساج	узун сач	ұзын шаш	волосы стали длинными
7101.	اوزون ساجلىق بولدى	узун сачлык болды	ұзын шашты болды	стал длинноволосым
7102.	اوزون سوزلادى فىلان نېمە كە	узун сөзледі фíлан немеге	осы нәрсе туралы ұзақ сөйледі	долго говорил о такой-то вещи (монг. долго говорил что то в том деле)
7103.	اوزون تارتتى نى وعده ده	узун тартты вардада	уақытты ұзаққа созды	растянул срок на долго
7104.	اوزون تېللىك خاتون	узун тіллік хатун	ұзын тілді (өсекші) әйел	женщина с длинным языком (т.е. сплетница)
7105.	اوزون تېشلىك	узун тішлік	ұзын тісті	длиннозубый
7106.	اوزون تېشلىك بولدى	узун тішлік болды	ұзын тісті болды	стал длиннозубым
7107.	اوزون خرما	узун хурма	ұзын құрма (ағашы)	финиковая пальма стала длинной
7108.	اوزون چيچە كېسىتى گى	узуныча кесті аны	оны ұзынынан кесті	обрезал его по длине
7109.	اوى	үй	сиыр	рогатая скотина
7110.	اوى ياغى	үй йағы	сиыр майы	коровье масло
7111.	اوى يوللۇز	үй йулдуз	торпақ жұлдызы	созвездие тельца
7112.	اوى كوتكۈچى	үй күткүчі	падашы (сиыршы)	пастух быков
7113.	اوى مۈنۈزى	үй мүнүзі	сиырдың мүйізі	коровий рог
7114.	اوى تېزەكى	үй тезекі	сиырдың жапасы	коровий кизяк
7115.	اوياتلىق خاتون	уйатлык хатун	ұятты әйел	стыдливая женщина
7116.	اوياتسىز	уйатсыз	ұятсыз	бесстыдный

7117.	اويات سىز بولدى	уйатсыз болды	ұятсыз болды	стал бесстыдным
7118.	اويلى ايق	уйқылық	уйқылы-ою	сонный
7119.	اوى ئىنگ با قوى ئىنگ اويچكى	уйның йа қойның емчeki	сыыр мен қойдың емшегі	соски коровы или овцы
7120.	اويۇدى سوت	уйуды сүт	сүт ұйыды	молоко свернулось
7121.	اويۇتتى سوت نى	уйутты сүтні	сүтті ұйытты	проквасил молоко
7122.	اويۇخلادى	уйухлады	уйықтады	спал
7123.	اويۇخسىز	уйхусыз	уйқысыз	бессонный
7124.	اويۇخسىز بولدى	уйхусыз болды	уйқысыз болды	потерял сон
7125.	اويىدى	уйыды	уйықтады	спал
7126.	اويىقان	уйықан	уйықтаған	спавший
7127.	اولاندى ئىنگ بىرلا	уланды аның бірле	онымен бірікті	был соединен с ним
7128.	اولاشه بىتىدى بىتىكى	улаша бітіді	тұтас (ұласпа) жазуды жазды	писал непрерывно письмо
7129.	اولاشه بىتىك	улаша бітік	тұтас (ұласпа) жазу	беспрерывное письмо
7130.	اولاشه كىلدى خىرلار	улаша келді хабарлар	хабарлар үзіліссіз келді	непрерывно приходили новости
7131.	اولاشلىق ئىلدى ايل كا	улашлық қылды елге	елмен байланыс орнатты	установил связь с народом
7132.	اولاشتى انكا	улашты анга	оған бірікті (ұласты)	присоединился к нему
7133.	اولاشتى ئىنگ بىرلا	улашты аның бірле	онымен бірікті (ұласты)	соединился с ним
7134.	اولاشتى خىرلار	улашты хабарлер	хабарлар ұласты	известия сошлись
7135.	اولاشتىلار بىر بىرىكا	улаштылар бір біріге	бір-біріне ұласты	присоединились друг к другу
7136.	اولاشتى لار بىر بىرىكا	улаштылар бір біріге	бір-бірімен бірікті	соединились друг с другом
7137.	اولاشتۇردى نىمە نى	улаштырды немені	нәрсені ұластырды	надставил вещь
7138.	اولاشۇ	улашу	ұласу, үзіліссіз	непрерывно
7139.	اولاشۇ كورگۈچى ايراقىنى	улашу көргүчі ырықыны	жырактан (ұзақтан) үнемі қараушы	непрерывно смотрящий издали (тюрк. вдаль)
7140.	اولاشۇ ئوردى اوشده	улашу турды іште	істе үзіліссіз болды	находился непрерывно на работе
7141.	اولاشۇ اوشىمىق	улашу ысытмақ	үнемі безгек болу	постоянно лихорадить
7142.	اولغىدى بىز اكده	улғайды безекде	безендіру көбейді (ұлғайды)	был велик в украшениях
7143.	اولغىدى اولغان	улғайды оғлан	бала үлкейді	ребенок стал большим
7144.	اولغىتى ئىلىرى اولغان نى	улғатты тенгірі оғланны	тәңір баланы үлкейтті	тенгри сделал ребенка большим
7145.	اولغ	улғ	үлкен	большой
7146.	اولغ ايق	улғ аяқ	үлкен аяқ (ыдыс)	большая чаша
7147.	اولغ انا	улғ ана	әже	бабушка

7148.	اولغ اصیل اوق	улуғ ашыллық	ұлы текті	великого происхождения
7149.	اولغ بىرام	улуғ байрам	ұлы мейрам	великий праздник
7150.	اولغ باشلىق كىشى	улуғ башлық кіші	үлкен басты кісі	большоголовый человек
7151.	اولغ بولدى ایلغا	улуғ болды елге	елге ұлық болды	стал народу велик
7152.	اولغ بولدى خاتون نىنگ بوسكاسى	улуғ болды хатунның бөксесі	әйелдің бөксесі	пача женщины стала большими
7153.	اولغ جولاچى	улуғ джылапчы	үлкен шылапшы	большое блюдо
7154.	اولغ دور تىنگرى	улуғ дур тенгри	тәңір ұлы	велик тенгри
7155.	اولغ ايتورگو	улуғ етургу	үлкен үй-жай	большое жилище
7156.	اولغ ايتىك	улуғ ешік	үлкен есік	большая дверь
7157.	اولغ يامغۇرلار ياشدى كوك دىن يىرگا	улуғ йамғурлар йағды көкдін йерге	нәсер жаңбыр көктен жерге жауды	большие дожди шли с неба на землю
7158.	اولغ يول	улуғ йол	үлкен жол	большая дорога
7159.	اولغ كەس	улуғ келес	үлкен кесіртке	большая ящерица
7160.	اولغ كەس بالاسى	улуғ келес баласы	үлкен кесірткенің баласы	детеныш большой ящерицы
7161.	اولغ كەمە	улуғ кеме	үлкен қайық	большая лодка
7162.	اولغ كەسەك	улуғ кесек	үлкен кесек	большой кусок
7163.	اولغ كۈنلۈك بولدى	улуғ күнүлүк болды	мейірбан болды	стал великодушным
7164.	اولغ كۈپرۈك	улуғ көпрук	үлкен көпір	большой мост
7165.	اولغ كىلیم	улуғ кілім	үлкен кілем	большой ковер
7166.	اولغ كىرپىچ	улуғ кірпіч	үлкен кірпіш	большой кирпич
7167.	اولغ قارىن اوق	улуғ қарынлық	үлкен қарынды	большебрюхий
7168.	اولغ قارىن اوق بولدى	улуғ қарынлық болды	үлкен қарынды болды	стал большебрюхим
7169.	اولغ قىلدى ايرنى	улуғ қылды ерні	еректі ұлы қылды	сделал мужчину великим
7170.	اولغ قىلدى تىكەنى	улуғ қылды тікенні	тікенді үлкен қылды	сделал колочку большой
7171.	اولغ قىلدى ئىشنى	улуғ қылды ішні	үлкен іс жасады	сделал работу большой
7172.	اولغ پىچاق	улуғ пычак	үлкен пышак	большой нож
7173.	اولغ سىپىك	улуғ сіңек	үлкен шыбын	большая муха
7174.	اولغ تاش	улуғ таш	үлкен тас	большой камень
7175.	اولغ تورۇر تىنگرى	улуғ турур тенгри	тәңір ұлы	велик тенгри
7176.	اولغ تىلاق	улуғ тылақ	үлкен тілшік	большой язычок
7177.	اولغ تىندى	улуғ тынды	жақсы тынықты	сильно отдохнул
7178.	اولغ اولغ يامغۇر	улуғ улуғ йамкур	нәсер жаңбыр	большой пресильной дождь
7179.	اولغ چاقوشى	улуғ чекүш	үлкен балға	большой молоток
7180.	اولغ ئىش	улуғ іш	үлкен іс	большая работа
7181.	اولغ لادى ئىنى	улуғлады аны	оны ұлықтады	увеличил его
7182.	اولغ اوق بولدى تىكە بىرلا	улуғлық қылды аның бірле	онымен бірге мейірандылық қылды	поступил с ним великодушно

7183.	اولاغ ليق تېلەدى كېشى لاركا	улуглык кылды кішілерге	кылды	кісілерге мейірбандылық кылды	поступил по отношению к людям великодушно
7184.	اولاغ ليق تېلەدى تېلىك بېرلا	улуглык аның біре	тіледі	онымен бірге мейірбандылық тіледі (сұрады)	просил с ним великодушия
7185.	اولاغ سیدی	улугсынды		ұлысынды (өзін ұлыға санады, балады)	мнил себя великим
7186.	اولودی بوری	улуды бөрі		қасқыр ұлыды	волк выл
7187.	اولوق بېردى اتعام نى	улук берді інғамны		үлкен мейірімділік кылды	оказал ему большую милость
7188.	اولوق غول	улук ғул		үлкен құл	большой раб
7189.	اولوق يامغور	улук йамқур		нәсер жаңбыр	большой дождь
7190.	اولوق كېشى لار	улук кішілер		үлкен кісілер	большие люди
7191.	اولوق قوش قويدى	улук куш қуйруқы		үлкен құстың құйрығы	большой птичий хвост
7192.	اولوق سلجه	улук селче		үлкен кене	большой клещ
7193.	اوما اوتماك	ума өтмек		майлы нан	хлеб, замешанный на жиру
7194.	اموندى اتدين اول نېمه نى	умунды андын ол немені		ол нәрсеге одан үміттенді	надеялся у него на ту вещь
7195.	اومونج	умунч		үміт	надежда
7196.	اون	ун		ұн	мука
7197.	اون ايلى بوغداي نى	ун етті бугдайны		бидайды ұн етті	измолол пшеницу в муку
7198.	اونامادى	унамады		унамады	был недоволен
7199.	اونامادى تېلىك اوشىنى	унамады аның ішіні		оның ісі унамады	был недоволен его работой
7200.	اونوتقۇچى	унутқучы		ұмытшақ	забывчивый
7201.	الوت توردى الله نېمه نى	унуттурды немені	анқа	оған нәрсені ұмыттырды	заставил его предать вещь забвению
7202.	اونوتتى نى	унутты аны		оны ұмытты	забыл его
7203.	اونوتتى نېمه نى	унутты немені		нәрсені ұмытты	забыл вещь
7204.	اوردوق بېز لار	урдуқ бізлер		біздер ұрдық	мы били
7205.	اوردوم من	урдум мен		мен ұрдым	я бил
7206.	اوردونك سن اير	урдун сен ер		сен, еркек, ұрдың	ты, мужчина, ударил
7207.	اوردونلار سېز بارجه ايران لار	урдуңыз сіз барча еренлер		сіздер, барша еркектер, ұрдындар	вы, все мужчины, били
7208.	اوردى الاز بارجه ايران لارنى	урды алар барча еренлерны		олар барша еркектерді ұрды	побил всех тех мужчин
7209.	اوردى الاز بارجه خاتون لارنى	урды алар барча хатунларны		олар барша әйелдерді ұрды	побил всех тех женщин
7210.	اوردى الاز ايكى خاتون نى	урды алар екі хатунны		олар екі әйелді ұрды	побил тех двух женщин

7211.	اوردى انى اياغى بىرلا	урды аны аяғы бірле	оны аяғымен тепті	ударил его ногой
7212.	اوردى انى زوبىن بىرلا	урды аны зубін бірле	оны (қысқа) найзамен шанышты	ударил его дротиком
7213.	اوردى انى قامچى بىرله	урды аны қамчы бірле	оны қамшымен ұрды	ударил его кнутом
7214.	اوردى انى سو بىرلا	урды аны су бірле	оған су бүрікті	плеснул в его водою
7215.	اوردى انى تايلاق بىرلا	урды аны тайақ бірле	оны таякпен ұрды	ударил его тростью
7216.	اوردى انى فلان نيمه بىرلا	урды аны флан неме бірле	оны осы нәрсемен ұрды	бил его такой-то вещью
7217.	اوردى انى شيشور غونچه	урды аны шышургунча	оны ісінгенше (мес қылып) ұрды	ударил его так, что он распух
7218.	اوردى باشيقله قانچ بيلان	урды башықа қылыч білен	(өзінің) басын қылышпен ұрды	ударил самого себя по голове мечом
7219.	اوردى باشيقله قانچ بىرله	урды башықа қылыч бірле	(оны) басынан қылышпен ұрды	ударил его по голове мечом
7220.	اوردى بىزلارنى	урды бізлерні	біздерді ұрды	ударил нас
7221.	اوردى قولايقله	урды қулақықа	қулағынан ұрды	ударил его по уху
7222.	اوردى اوشاق تاش بىرلا	урды ушақ таш бірле	ұсақ таспен ұрды	ударил маленьким камнем
7223.	اوردى يۈزنى	урды йүзні	беттен ұрды	бил по лицу
7224.	اوردى يۈرەكنى	урды йүрекі	жүрегі соқты	его сердце билось
7225.	اوردى كالاچىك ساترەيسىنى قامچى بىرله	урды келенің сағрысыны қамчы бірле	малдың сауырынан қамшымен ұрды	бил лошадь по спине кнутом
7226.	اوردى قولايقله	урды қулақықа	қулағынан ұрды	ударил его по уху
7227.	اوردى مېنى	урды мені	мені ұрды	побил меня
7228.	اوردى اول ەرنى	урды ол ерні	сол еркекті ұрды	побил того мужчину
7229.	اوردى اول خاتونى	урды ол хатуны	сол әйелді ұрды	побил ту женщину
7230.	اوردى مېنى اي ەرد كېلىشى	урды сені ай ер кіші	сені ұрды, ей еркек	он побил тебя, о мужчина
7231.	اوردى مېن خاتون نى	урды сен хатунны	сені, әйелді, ұрды	побил тебя, женщину
7232.	اوردى سىز بارچە خاتون لارنى	урды сіз барча хатунларны	сіздерді, барша әйелдерді, ұрды	побил вас всех женщин
7233.	اوردى سىز ەكى ەرنى	урды сіз екі ерні	сізді, екі еркекті, ұрды	он побил вас двух мужчин
7234.	اوردى سىز ەكى خاتون نى	урды сіз екі хатунны	сізді, екі әйелді, ұрды	побил вас двух женщин
7235.	اوردى تېمۈرنى بارزغا بىرلا	урды темүрні барзға бірле	темірді ұрды	ударял железю
7236.	اوردى اوشاق تاش بىرلا	урды ушақ таш бірле	ұсақ таспен ұрды	ударил маленьким камнем
7237.	اوردى اون اوجىزده	урды үн ішінде	дауыс екпінін көтерді	сделал ударение

7238.	اوردى خاتون بوزيگان	урды хатун йүзиген	эйел (өз) бетін ұрды	женщина ударила себя по лицу
7239.	اوروشنى اتينك بىرلە اول نيمە اوجاون	урнушты аның бірле ол неме үчүн	ол нәрсе үшін онымен ұрсысты	имел с ним столкновение из-за той вещи
7240.	اوروق لوق قىليشتىلار	уруклук қылыштылар	туыстасты	породнились друг с другом
7241.	اوروب ياپراق توشوردى يىغاج دىن	уруп йапрак түшүрді йағачдын	жапырақты ағаштан ұрып түсірді	ударами сбивал с дерева листья
7242.	اوروش	уруш	ұрсысу	ссора
7243.	اوروش قىلدى اتينك بىرلە	уруш қылды аның бірле	онымен төбелесті	подрался с ним
7244.	اوروشده	урушда	төбелесте	в драке
7245.	اوروشدىن قانچى خروش	урушдын қанчты хорос	қораз төбелестен қашты	петух бежал от драки
7246.	اوروشتوردى	уруштурды	сайысқа шақырды	вызвал на соревнование
7247.	اوروشتوردى كتاب نى اوزكا كتاب بىرلە	уруштурды кітабны өзге кітаб бірле	кітапты өзге кітаппен салыстырды	сравнил книгу с другой книгой
7248.	اوروشنى	урушты	ұрсысты	поссорился
7249.	اوروشنى اتينك بىرلە	урушты аның бірле	онымен төбелесті	подрался с ним
7250.	اوروشنى اتينك بىرلە	урушты аның бірле	онымен бірге төбелесті	дрался с ним
7251.	اوروشنى كوچكارلار	урушты қочкарлар	қошқарлар сүзісті	бараны бодались
7252.	اوروشنى لار	уруштылар	төбелесті	подрались
7253.	اوروشنى لار اتينك اوجون	уруштылар аның үчүн	ол үшін төбелесті	подрались из-за того
7254.	اوروشتىلار بىر بىرى بىرلە	уруштылар бір бірі бірле	бір-бірмен төбелесті	подрались друг с другом
7255.	اوروشتوردى توش لارى نى	уруштырды тишлеріні	тістері сақылдады	его зубы стучали друг о друга
7256.	استاد بولدى اوشده	устан болды іште	істе ұста болды	стал искусным в работе
7257.	استاد اير	устан ер	ұста еркек	искусный мужчина
7258.	استاد خاتون	устан хатун	ұста әйел	искусная женщина
7259.	استادلىق	устандық	өнер	искусство
7260.	اوترو	утру	керісінше	напротив
7261.	اوترو كەلوروش	утру келур іш	керісінше келер іс	спорящаяся работа
7262.	اوتتى اندىن مال نى	утты андын малы	оның мүлкін ұтты	выиграл у него имущество
7263.	اوتورو كەلدى قانكا	утуру келді анқа	оған қарсы шықты	вышел к нему навстречу
7264.	اوتورو كەلدى اتقا اوش	утуру келді анқа іш	оның ісіне қарсы келді	работа у него спорилась
7265.	اوجا	уча	құйымшақ (сегізкөз)	крестец
7266.	اوجا ياغ	уча йағы	арқа майы	спинной жир

7267.	اوجا يۈكى	уча йۈكى	арқа жүгі	спинной выюк
7268.	اوجا مونچاقى	уча мончақы	бел моншагы	украшение на нижней части спины
7269.	اوجاتىنىك بىر ياتى	учаның бір йаны	сегізкөздің бір жағы	одна сторона крестца
7270.	اوجاتىنىك ياغىرلىق	учаның йағырлықы	арқаның жауыры	ссадина на спине
7271.	اوجاتىنىك اورتاسى	учаның ортасы	сегізкөздің ортасы	середина крестца
7272.	اوجاسى ياغىر بولغان كالا	учасы йағыр болған келе	арқасы жауыр болған мал	животное, у которого на спине сделалась ссадина
7273.	اوجاسى كۈچلۈك	учасы күчлүк	арқасы күшті	его спина сильная
7274.	اوجاسى قارا قوئى	учасы кара қой	арқасы қара қой	овца с черной спиной
7275.	اوجاسىنى قىبلە سارى بىردى	учасыны қыбла сары берді	арқасын құбылаға қарай қаратты	он повернулся (торк. повернул спину) в сторону қыблэ
7276.	اوجاسى نىنىك اونقرتقاسى سىندى	учасының онқуртқасы сынды	арқасының омыртқасы сынды	его позвоночник сломался
7277.	اوجاسى اقا انا	учасы ақ ат	арқасы ақ ат	лошадь с белой спиной
7278.	اوجماق	учмақ	ұжмақ	рай
7279.	اوجماق اورتاسى	учмақ ортасы	ұжмақтың ортасы	середина рая
7280.	اوجماق ساقلاوچى فرشته	учмақ сақлақучы ферште	ұжмақты сақтаушы перште	ангел, охраняющий рай
7281.	اوجماق چاغىرى	учмақ чағыры	ұжмақ шарабы	райское вино
7282.	اوجوز	учуз	арзан	дешевый
7283.	اوجوز الدى رختنى	учуз алды рахтны	нәрсені арзан алды	получил дешево вещи
7284.	اوجوز بولدى نرخ	учуз болды نرخ	нарық (баға) арзан болды	цена стала низкой
7285.	اوجوردى انى	учурды аны	оны ұшырды	заставил его летать
7286.	اوشاق التون	ушак алтун	ұсақ алтын	мелкое золото
7287.	اوشاق يامغور باغدى كوك	ушак йамғур йағды көк	көк ұсақ жаңбыр жаудырды	небо дождило мелким дождем
7288.	اوشاق يامغور باغدى كوككدين	ушак йамғур йағды көкдін	көктен ұсақ жаңбыр жауды	мелкий дождь шел с неба
7289.	اوشاق يامغور	ушак йамқур	ұсақ жаңбыр	мелкий дождь
7290.	اوشاق يير	ушак йер	майда (топырақты) жер	мелкая земля
7291.	اوشاق قىلادور	ушак қыладур	ұсақ қылады	делает мелким
7292.	اوشاق قىلدى سىوك نى	ушак қылды сүйүкні	сүйекті ұсақ қылды (ұсақтады)	размельчил кость
7293.	اوشاق قىلماق	ушак қылмақ	ұсақ қылмақ	делает мелким
7294.	اوشاق سىوك لار	ушак сүйүклер	ұсақ сүйектер	мелкие кости
7295.	اوشاق اوتماك	ушак отмак	ұсақ нан	печенье
7296.	اوشاق تاش	ушак таш	ұсақ тас	мелкий камень
7297.	اوشاق تاش توشادى مسمجدقه	ушак таш төшеді месджідқа	мешітке ұсақ тас төседі	вымстил мечеть мелкими камнями

7298.	اوشالدى	ушалды	майдаланды	раскрошился
7299.	اوشالدى نيمه	ушалды немее	нәрсе майдаланды	вещь раскрошилась
7300.	اوشاتتى انى	ушатты аны	оны ұсатты (майдалады)	размельчал его
7301.	اوشاتتى مسواك باشىنى	ушатты мисвак башыны	мәсуектің басы желінді	растрепался кончик зубочистки
7302.	اوشنان ليق	ушнанлык	ұшнанды (жер)	место, где водится ушнан (название одного растения)
7303.	اوشتى	ушты	ұшты	полетел

- Y -

7304.	اويچين جيپالايك اير	үбчін джебелік ер	жамаулы және найзалы (сүңгілі) еркск	мужчина в латах и с копьём
7305.	اوکوت	үгүт	үгіт, кеңес, насихат	совет
7306.	اوکوت الدى	үгүт алды	кеңес (ақыл) алды	получил совет
7307.	اوکوت بېردى انقه	үгүт берді анка	оган кеңес берді	дал ему совет
7308.	اوزدى سو ايجينده	үзду су ішінде	су ішінде жүзді	плыл по воде
7309.	اوزدى سونى	үзді суны	судан жүзіп өтті	переплыл воду
7310.	اوزلك نماز جلق	үзлек намаз чак	сәске намазының кезі	время полуденного намаза
7311.	اوزوك	үзүк	жүзік	перстень
7312.	اوزولكان بير	үзүлген йер	үзілген жер	место разрыва (то место, где разорвалось что- нибудь)
7313.	اوزولدى سماج	үзүлді сач	шаш түсті	волос разорвался
7314.	اوزولدى ايپ	үзүлді іп	жіп үзілді	веревка разорвалась
7315.	اوزوم جيگيرداكى	үзүм чекірдекі	жүзімнің дәні	зернышко винограда
7316.	اوزوم شيراسى	үзүм шірезі	жүзімнің шіресі (шырыны)	виноградный сок
7317.	اوزوم شيراسىنى ساتقوجى	үзүм шірезіні сатғучы	жүзімнің шырынын сатушы	продавец виноградного сока
7318.	اوى داکى رخت	үйдекі рахт	үй мүлкі	домашнее имущество
7319.	اويلك ايسىقى	үйлек ысығы	тал түстегі ыстық	полдневная жара
7320.	اوى لك ايسىقى	үйлек ысығы	тал түстегі қапырық	полуденный зной
7321.	اويلك ايسىققده باردى	үйлек ысығында барды	тал түстің ыстығында барды	пошел в полдневную жару
7322.	اويلاک ايسىققده باردى	үйлек ысығында барды	тал түстің қапырығында барды	пошел в полдненный зной

7323.	اوگر غارلۇغاج	үкер ғарлуғач	үкер қарлығаш	порода ласточек (м.)
7324.	اولگار	үлгер	үрке	плеяды
7325.	اولگورجى بهشت	үлгүрджі беһшт	мәңгілік пейіш	вечный рай
7326.	اولگورجى بولدى	үлгүрджі болды	бір тұтас болды	стал сплошным
7327.	اولگورجى بولدى بيتيك	үлгүрджі болды бітік	жазу бір тұтас болды	письмо стало сплошным
7328.	اولگورجى يازوقى قيلىدى	үлгүрджі йазуқ қылды	үнемі күнәһар болды	постоянно грешил
7329.	اولگورجى قىلىدى انقا	үлгүрджі қылды анқа	оған үнемі қылды (жасады)	постоянно делал ему
7330.	اولگورجى قىلىدى بو نيمه نى	үлгүрджі қылды бу немені	бұл нәрсені біржолға жасады	сплошь делал эту вещь
7331.	اولگورجى قىلىدى ايشكه	үлгүрджі қылды ішке	іс (үшін) бір тұтас қылды	постоянно делал для работы
7332.	اولگورجى اول كيشينينك انعام لارد بيزكا تيگار	үлгүрджі ол кішінің інғамлары бізге тегір	ол кісінің ықыласы бізге үнемі болды	милости того человека оказываются нам постоянно
7333.	اولگورجى ايک كورگوزدى ايشده	үлгүрджілік көргүзді іште	істе тиянақтылық көрсетті	монг. постоянно обнаруживал работу, тюрк. в работе обнаруживал постоянство
7334.	اولدرک	үлдүрүк	ылдірік	шест для вешанья вещей в доме
7335.	اولاشدى انينک بيرلا مال نى	үлешді аның бірле малны	мүлікті онымен бірге бөлісті	разделил с ним имущество
7336.	اولاشدى مال نى	үлешді малны	мүлікті бөлісті	поделил имущество
7337.	اولاشدى لار اولجائى	үлешділер олджаны	олжаны бөлісті	распределили добычу
7338.	اولاشتوردى مال نى	үлештүрді малны	мүлікті үлестірді	разделил имущество
7339.	اولاشدى انى	үлешті аны	оны үлестірді	распределил его
7340.	اولاشتى نيمه نى	үлешті немені	нәрсені бөлісті	разделил вещь
7341.	اولاشتى لار الار	үлештілер алар	олар бөлісті	они поделили между собою
7342.	اولاشتيلار نيمه نى اوز اراسيندا	үлештілер немені өз арасында	нәрсені өзара бөлісті	они поделили вещь между собою
7343.	اولوش	үлүш	үлестес болды	доля
7344.	اولوش اولوش بولدى	үлүш үлүш болды	үлестес болды	стало по доле
7345.	اولوش اولوش بولدى نيمه	үлүш үлүш болды неме	нәрсе бөлек-бөлек болды	вещь разбилась на части
7346.	اولوش لوقى بولدى اول نيمه دين	үлүшлүк болды ол немені	ол нәрседен үлесін алды	получил долю той вещи
7347.	اولوش لوقى	үлүшлүк	үлескер	имеющий долю
7348.	اولوش لوقى بولدى	үлүшлүк болды	үлескер болды	стал с долей
7349.	اولوش لوقى بولدى انينک قاتيده	үлүшлүк болды аның қатыда	оның қасынан үлесін алды	получил долю около него

7350.	اولوش لوق قىلدى انى	үлүшлүк кылды аны	оны үлестес кылды	сделал его имеющим долю
7351.	اولوش سوز قىلدى انى نيمه دين	үлүшсүз кылды анды немедін	ол нәрседен үлесінен айырды	лишил его доли вещи
7352.	اميدسيز قىلدى انى بيرماكتدين	үлүшсүз кылды анды немедін	ол нәрседен үлессіз кылды	лишил его надежды на пожалование (тюрк. на дачу)
7353.	اميدسيزلىق بولسون ساققا	үмітсізлік болсун санқа	саған үмітсіздік болсын!	да будет тебе безнадежность!
7354.	اون	үн	үн	голос
7355.	اون بيردى يامغور	үн берді йамғур	жанбырдан сыбдырады	дождь производил шум
7356.	اون كوتاردى	үн көтерді	дауыстады	поднял голос
7357.	اون لادى يسانور نيمه	үнледі йасанур неме	әшекпей нәрсе сынғырлады	украшение издавало звуки
7358.	اون لادى اوتكون	үнледі өткүн	ашы айқайлады	кричал пронзительно
7359.	اون لوک بولوت	үнлүк булут	найзағай бұлты	громовая туча
7360.	اونى توتولغان	үні тутулған	даусы шықпаған	такой, у которого пропал голос
7361.	اونى توتولدى	үні тутулды	даусы қарлықты	захватило голос
7363.	اوستون	үстүн	үстінде	наверху
7364.	اوستون بوساقه	үстүн босақа	маңдайша	верхний косяк
7365.	اوج	үч	үш	три
7366.	اوج اياق بويلا توردى ات	үч аяқ бірле турды ат	ат үш аяқта тұрды	лошадь стояла на трех ногах
7367.	اوج اياقى بويلا باردى سينگيرى كيسكان	үч аяқы бірле барды сінірі кескен	сінірі кесілген үш аяғымен барды	тот, у кого было перерезано сухожилие, шел на трех ногах
7368.	اوج بورچ لوق نيمه	үч борчлук неме	үш бұрышты нәрсе	монг. извлек навозную вещь, тюрк. треугольная вещь
7369.	اوج يشار قوي	үч йашар қой	үш жасар қой	трехлетняя овца
7370.	اوج يشارقه كيركان نيوه	үч йашарқа кірген теңе	үш жасар түйе	верблюду, достигший трехлетнего возраста
7371.	اوج يوز	үч йүз	үш жүз	триста
7372.	اوج يوز مينك	үч йүз миң	үш жүз мың	триста тысяч
7373.	اوج قات ايب	үч қат ір	үш қабат жіп	тройная веревка
7374.	اوج مينك	үч миң	үш мың	три тысячи
7375.	اوج اولوش دين بير اولوش	үч үлүшдын бір үлүш	үштен бірі	одна треть
7376.	اوج اوج	үч үч	үш жердегі үш	трижды три
7377.	اوج دين اتقا ديكچ	үчдін онқа дегінч	үштен онға дейін	от трех до десяти
7378.	اوجون	үчүн	үшін	для

7379.	اۋچۇنچى اۋ	ۈچىنچى ات	ۈشىنشى ات	монг. три лошади, тюрк. третья лошадь
7380.	اۋچۇنچى بولدى اولكا	ۈچىنچى بولدى елге	елге ۈشىنشى بولدى	стал народу третьим
7381.	اوشۇك لادى حرف لارنى	ۈشۈكلەدى harflarنى	эрптердi жазды	писал буквы
7382.	اويلكا	ۈйлге	жедел эскер	быстрое войско

- Ф -

7383.	فايدە سىز	فايداسىز	پايداسىز	беспольный
7384.	فاقيه بولدى اير	فاقيه بولدى ер	еркек заңгер болды	мужчина стал законоведом
7385.	فال توتتى قوش بېرلا	فال тутты куш бирле	күспен бал ашты	гадал при помощи птицы
7386.	فال توتتى قوش بېرلا	فال тутты куш бирле	күсқа бал ашты	гадал на птицах (т.е. гадал по полету птиц)
7387.	فال اوردى	فال урды	бал ашты	погадал
7388.	فال اوردى اوشاق تاش بېرلا	فال урды ушак таш бирле	ұсак таспен бал ашты	бросил жребий мелким камнем
7389.	فاليز ارقاسى	فاليز арқасы	бақшаның аяғы	задняя часть огорода
7390.	فارغ بولدى ايش دىن	фарығ болды ішдiн	істі парықталды (бітірді)	освободился от работы (т.е. кончил работу)
7391.	فارغ بولدى	фаріғ болды	еркін болды	стал свободен
7392.	فارغ قىلدى انى	фаріғ қылды аны	оны еркін етті	освободил его (+ монг. от ?)
7393.	فريضة قىلدى تىنكرى نمازنى	фарізе қылды тенгри намазны	тәңір намазды парыз қылды	бог сделал намаз предписанием
7394.	فريضة قىلدى تىنكرى نمازنى	фарізе қылды тенгри намазны	тәңір намазды міндет қылды	бог сделал намаз (обязанностью)
7395.	فريضة قىلدى تىنكرى سوره نى	фарізе қылды тенгри сурені	тәңір сурені парыз қылды	бог сделал суру обязанностью
7396.	فاسق ايتى انى	фасық айты аны	ол жайлы насық (пікір) айтты	говорил о нем зло
7397.	فخر قىلىشتى اتىنگ بېرلا	фахiр қылышты аның бирле	оған қылышымен мақтанды	хвалился перед ним
7398.	فخر قىلىشتى لار بېر بېرىكا	фахiр қылыштылар бір бiрiге	бiрiн-бiрi мақтан қылысты	они взаимно гордились друг перед другом
7399.	فدا بېردى اتقا	федә бердi анга	оған қалың мал бердi	дал ему выкуп
7400.	فرد جى كىدى	фереджi кейдi	пэрәнжi (сырт киім) кидi	надел плащ
7401.	فرمان بردارلىق قىلدى اتقا	ферман бердарлық қылды анқа	оған бағынышты болды	повиновался ему

7402.	فرمان بردارلىق قىلدى انقا اوش ايلاييده	ферман бердарлық кылды анка іш ілейіде	іс алдында оған бағынышты болды	повиновался ему перед работой
7403.	فرمان بردارلىق قىلدى تىنگرى بويروقىنى	ферман бердарлық кылды тенгрі буйурукыны	тәңірдің бұйрығына бағынды	повиновался приказу тенгрия
7404.	فریادىغا يېتىتى	ферйадыға йетті	назалануға жетті	дошел до крика отчаяния
7405.	فتوا	фетва	шешім	решение
7406.	فتوا تىلادى دانشمندی	фетва тіледі данишмандын	данышпандық шешім тіледі	просил мудрого о решении
7407.	فتوى بېردى عالم	фетві берді алім	ғалым шешім берді	ученый дал решение
7408.	فولاد قىلچ	фулад кылыч	болат кылыш	булатный меч
7409.	فرصت نى	фырсатны	оңтайлы сәт	удобный случай (accusat.)
7410.	فكر بېرلا او قودى قران نى	фікр бірле оқуды қуранны	құранды іштей оқыды	читал коран мысленно
7411.	فكر قىلدى ايشكا	фікр кылды ішке	іске пікір білдірді	высказался о работе
7412.	فكرىنى توز تابتى	фікріні түз тапты	әділ пікір тапты	нашел его мысль справедливой
7413.	فكر	фікір	ой, пікір	мысль
7414.	فوقردى اشك	фірқырды ешек	есек ақырды	осел ревел
7415.	فتنه	фитне	сарсан	смятение
7416.	فتنه كا سالدى انى	фитнеге салды аны	оны сарсанға салды	поверг его в смятение

- X -

7417.	خبر	хабер	хабар	весть
7418.	خبر بېردى انقه اوش	хабер берді анқа іш	оған іс хабар берді	работа подала ему весть
7419.	خبر سوردى آندىن	хабер сурды андын	одан жаңалық сұрады	спросил у него новости
7420.	خبرسىز	хаберсіз	хабарсыз	без известий
7421.	خبرسىز بولدى	хаберсіз болды	хабарсыз болды	стал не имеющим известий
7422.	خبرسىز بولدى اير	хаберсіз болды ер	еркек хабарсыз болды	мужчина стал не имеющим вестей
7423.	خزىنه قويدى مال نى	хазінаға қойды малны	мүлкін қазынаға қойды	положил имущество в казну
7424.	خيال كوروندى انقه فلان نيمه	хайал көрүнді анқа філан неме	оған осы нәрсе княл көрінді	такая-то вещь ему показалась фантазией
7425.	خالص قىلدى انى تيرىكلىك ايجېده	халис кылды аны тіріклік ішінде	оны тіршілік таза кылды	сделал его чистым в жизни
7426.	خليفه ليق قىلدى انقه	халифалық кылды анқа	оған халифалық кылды	исполнял ему должность халифа

7427.	хам	хам	қам (шикі, пісеген)	сырой (незрелый)
7428.	хам тері	хам тері	шикі тері	невыделанная овчина
7429.	қанжар	ханджар	қанжар	кинжал
7430.	ханлық	ханлық	хандық	ханство
7431.	хараб	хараб	талқандалған, қираған	разрушенный
7432.	хараб қылды аны	хараб қылды аны	оны талқан қылды	разрушил его
7433.	харман салур йер	харман салур йер	қырман салар жер	место, куда складывают сжатый хлеб
7434.	харпуз	харпуз	қарбыз	арбуз
7435.	хас қылды аны ол немеге	хас қылды аны ол немеге	оны ол нәрсеге хас (тандаулы) қылды	сделал его избранным для той вещи
7436.	хасса қылды аны ол неме бірле	хасса қылды аны ол неме бірле	оны ол нәрсемен бірге ерекше қылды	придал ему особенность при помощи той вещи
7437.	хассасы	хассасы	қасиеті, сипаты	его свойство
7438.	хата қылған йер	хата қылған йер	қате қылған (кателескен) жер	место, в отношении которого произошла ошибка
7439.	хатақа нисбет қылды аны	хатақа нисбет қылды аны	оны кінәлы қылды	приписал это проступку
7440.	хатап	хатап	ердің бауыры	деревянная часть седла
7441.	хатлық кілім	хатлық кілім	алаша	полосатый коврик
7442.	хатлық сүнү	хатлық сүнү	сызықты сүнгі	копье с линиями
7443.	хатне сур қылды оғланны	хатне сур қылды оғланны	баланы сүндеттендірді	совершил над мальчиком обрезание
7444.	хатун берді анқа	хатун берді анқа	оған әйел берді	дал ему жену
7445.	хатун қалшы	хатун қалшы	қатын қалашы (көршісі)	соседка
7446.	хатун қолды	хатун қолды	әйел сұрады	женщина просила
7447.	хатун қошуп йығлады өлікке	хатун қошуп йығлады өлікке	әйел жоқтау айтып жылады	женщина оплакивала (тюрк. в стихах) мертвеца
7448.	хатун өзін йасады	хатун өзін йасады	әйел жасанды	женщина нарядилась
7449.	хатун темдүкі	хатун темдүкі	әйелдіктің жетілуі	женские pubes
7450.	хатун урды	хатун урды	әйел ұрды	женщина ударила
7451.	хатунбалық	хатунбалық	қатын балық	угорь
7452.	хатунлар	хатунлар	әйелдер	женщины
7453.	хатунлар барча урдылар	хатунлар барча урдылар	барша әйелдер ұрды	все женщины били
7454.	хатунлар йығылу йер	хатунлар йығылу йер	әйелдер жиылар жер	место, где собираются женщины

7455.	خاتون لار كيار چادر	хатунлар кийер чадыр	әйелдер кийер бет перде (пэрэнжә)	чадра, надеваемая на женщин
7456.	خاتون لار مال ايگىسى	хатунлар мал егесі	әйелдер – мал иесі	женщины - хозяйева скота
7457.	خاتون لار ماموغين قويار يير	хатунлар мамуғын қойар йер	әйелдер мақтасын қояр жер	место, куда женщины кладут хлопок
7458.	خاتون لار سرايى	хатунлар сарайы	әйелдер сарайы	дворец женщин
7459.	خاتون لار نينك الئون كوميش ياساتور	хатунларның алтун күміш йасанур	әйелдердің алтын-күміс жасаулары	золотые и серебряные украшения женщин
7460.	خاتون نى	хатунны	әйелді	женщину
7461.	خاتون نى ساقلادى اوزى	хатунны сақлады өзі	өз әйелін өзі қорғады	сам защищала свою жену
7462.	خاتون نينك باشينى ساقتى	хатунның башыны сақты	әйелдің басын сақты	продал голову женщины
7463.	خاتون نينك ايمچلكى سوتلوك بولدى	хатунның емшегі сүтлүк болды	әйелдің емшегі сүтті болды	груди женщины наполнились молоком
7464.	خاتون نينك ياساتور نيمه سى قالماى	хатунның йасанур немесі қалмады	әйелдің жасанар нәрссесі қалмады	украшенный женщины не осталось
7465.	خاتون نينك كوت نيكراسى	хатунның көт тегресі	әйелдің көтінің айналасы	округлость pates feminae
7466.	خاتون سيز	хатунсыз	әйелсіз	без женщины
7467.	خاتون سيز بولدى	хатунсыз болды	әйелсіз болды	стал без жены
7468.	خاتون نيفا ايتى كيم سينيچ اوجاتك مينم قاتيمدا انام اوجاسى نيك تورور	хатуныға айты кім сенің учан менің қатімда анам учасы тек туур	әйеліне айтты: сенің бөксең дәл менің анамның бөкссесі секілді екен	сказал своей жене: твои pates словно pates моей матери
7469.	خطيب بولدى	хатіб болды	үгіт-насихатшы болды	стал проповедником
7470.	خطيب ليق	хатіблық	үгіт-насихатшылық	должность проповедника
7471.	خلال قیلدی بارماق لارنى وضو قیلورده	хелал қылды бармақларны вузу қылурда	дәрет қыларда саусақтарының арасын адал қылды (тазалады)	он вытер между пальцами во время совершения омовения
7472.	ختنه نيريسى	хетне терісі	арам терісі	graepitium (досл. кожа обрезания)
7473.	خوار	хор	қор (қор болған)	презренный
7474.	خوار قیلدی انى	хор қылды аны	оны қорлады, балағаттады	оскорбил его
7475.	خوار قیلدی انى	хор қылды аны	оны қор қылды	унизил его
7476.	خوار توتتى	хор тутты	қорлады, балағаттады	оскорбил
7477.	خوار توتتى انى	хор тутты аны	оны қор тұтты, жек көрді	презирал его

7478.	خوارلادی اتی	хорлады аны	оны қорлады, жек көрді	презирал его
7479.	خروس يوپوخی	хорос йүпүгі	қораздың айдары	монг. петух с гребешком, тюрк. петушиний гребень
7480.	خروس تيزكقدی ماکتوتیکا	хорос тезгенді макі аніга	қораз мекиенге бұрылды	петух повернулся к курице
7481.	خوجقار	хочқар	кошқар	баран
7482.	خشنود قیلدی اتی	хошнуд қылды аны	оны қуанышты қылды	обрадовал его
7483.	خشنودلیق	хошнудлық	қуанышты	радостный
7484.	خرما بیره بوك لان موش بیفاچ	хурма бірле йүкленміш йығач	құрма үймелеген ағаш	дерево, обвешанное финиками
7485.	خرما دانه می باروغی	хурма данесі йауруғы	құрма дәнінің жарығы	расщепление косточки финика
7486.	خرما بیفاچی بوئی	хурма йығачы бойы	құрма ағашының діні	ствол финиковой пальмы
7487.	خرما چاغیری	хурма чағыры	құрма шарабы	финиковое вино
7488.	خرما چاغیری قیلدی	хурма чағыры қылды	құрма шарабын жасады	делал финиковое вино
7489.	خرما چیکرداکی	хурма чекірдекі	құрманың дәні	косточка финика
7490.	خرماتینک کیچیک بیفاچی	хурманың кішік йығачы	құрманың бака ағашы	маленькая финиковая пальма
7491.	خورولدادی اویقان	хурулдады уйуқан	ұйықтаған қорылдады	заснувший храпел
7492.	خرخیرادی اگریق نوبک کوکوس	хурхырады ағыркның көкүсі	аурудың көкірегінде қырыл болды	в груди больного был хрип
7493.	خطبه اولودی خطیب اولکا	хутба оқуды хатіб елге	үгіт-насихатшы елге құтпа (намаз) оқыды	проповедник читал людям молитву
7494.	خوش کیلدی اتقه نیمه	хуш келді анқа неме	нәрсе оған дәл (шак) келді	вещь подошла ему хорошо
7495.	خوش قیلدی نیمه نی	хуш қылды немені	нәрсені кош көрді (жақтырды)	одобрил вещь
7496.	خوشدل بولغان	хушдїл болған	көңїлдї болған	ставший веселым
7497.	خشنود	хушнуд	қуанышты	радостный
7498.	خوشنودلیق تیلادی اتدین	хушнудлық тіледі андын	одан канағат тіледі	хотел от него удовольствия
7499.	ختنه سیز	хүтнесіз	сүндетсіз	не обрезанный (не подвергшийся обрезанию)
7500.	خیانت قیلدی	хыйанат қылды	қиянат (сатқындық) қылды	совершил предательство
7501.	خیانت قیلدی اتقه	хыйанат қылды анқа	оған қиянат қылды	совершил по отношению к нему предательство

7502.	خبات قىلدى اوزىكا	хыйанат қылды өзіге	өзіне қиянат қылды	совершил предательство по отношению себя самого
7503.	خبات قا مينكز اتتى انى	хыйанатқа меңзетті анны	оны қиянатқа санады	уподобил это предательству
7504.	خبات ليق ساتلدى انى	хыйанатлық санады анны	оны сатқындыққа санады	монг. думал о нем с недоверием, тюрк. считал его вероломным

- h -

7505.	هوادرليق قىلدى	һавадарлық қылды	ғашық болды	был влюблен
7506.	حواله قىلدى انى فلان كوشيكه مينكز دم	һавале қылды аны флан кішіге миң дірем	осындай кісіге мың дирхем беруді тапсырды	поручил ему передать такому-то человеку (тюрк. + 1000 диргем)
7507.	هاون سابى	һаван сапы	келінін сабы	пест
7508.	ھادىدىن اشوردى ايشدىن	һаддыдын асурды ішдін (sic!)	істің мөлшерін асырды	произвел работу сверх меры
7509.	ھادىدىن اشتى	һаддыдын ашты	мөлшерден (шектен) шықты	переступил меру
7510.	ھادىدىن اشتى كافر	һаддыдын ашты кафір	кәпір шектен шықты	неверный переступил меру
7511.	ھادىدىن كيجتى ايشده	һаддыдын кешті іште	істің мөлшерін асырды	произвел работу сверх меры
7512.	ھج قىلدى كعبه ابوینی	һадж қылды қағба евіні	қағба үйіне қажылық қылды	совершил паломничество к храму Кааба
7513.	ھجماٲ قىلدى انى	һаджамат қылды аны	оған қан соратын ыдыс қойды	поставил ему кровососную банку
7514.	ھجماٲ قىلور ايدىش	һаджамат қылу едіш	қан ағар ыдыс	сосуд для кровопускания
7515.	ھجماٲ قىلور بىر	һаджамат қылу йер	қан сорар ыдыс қоятын жер	место, где ставят кровососные банки
7516.	ھجماٲ چى	һаджаматчы	қан сорар ыдыс қоятын адам	ставящий кровососные банки
7517.	ھاجى لار اتقان اوشاق تاش	һаджылар атқан ушақ таш	қажылар лақтырған ұсақ тас	мелкий камень, который бросили паломники
7518.	ھاجى لار يولى	һаджылар йолы	қажылар жолы	путь паломников
7519.	ھاجى لار كاروانى	һаджылар карваны	қажылар керуені	караван паломников
7520.	ھاجى لار نىنك بازارى	һаджыларның базары	қажылардың базары	рынок паломников
7521.	ھاضر بولدى بىرده	һазыр болды йерде	сол жерде болды	присутствовал на месте

7522.	حکیم	hakim	би	судья
7523.	حق باغلاڧى خاتونى	hak bağladı хатунны	эйелді баға байлады	цена обязала женщину
7524.	حلوا ككچھ سى	halwa kefçesi	халуа қасығы	ложка для халвы
7525.	حلوا ساتقوجى	halwa satquchy	халуа сатушы	продавец халвы
7526.	حلوا اوشاڧى	halwa uşaky	халуаның майдасы	крошки халвы
7527.	همزه لادى خرف نى	hamzалады harfny	эріпті хамзалады	поставил над буквой гамзу
7528.	خراب بولدى بير	harab болды йер	жер бос болды	страна стала опустошенной
7529.	حرام بولدى نيمه	harам болды неме	нәрсеге тыйым болды	вещь стала запретной
7530.	حرام قیلدى اتقه نيمه نى	harам қылды анқа немені	оған тыйым салды	запретил ему нечто
7531.	هارغان	harған	қажыған (шаршаған)	утомившийся
7532.	هاردى	harды	қажыды	утомился
7533.	هاردى يوروماكده	harды йүрүмекде	жүруден қажыды	устал от ходьбы
7534.	هارقان	harқан	қажыған	утомившийся
7535.	هارقوزدى انى اوش دين	harқозды аны iшдін	оны іспен қажытты	сделал его установив от работы
7536.	هارون بولدى كالا	harун болды келе	аттың басы қатты болды	лошадь стала упрямой
7537.	خرف نى كوزايك بيرلا	harfny бірле	эріпті пышакпен	букву перочинным ножиком
7538.	حصبه بولدى	hasба болды	қызылша болды	сделалась корь
7539.	حاصل قیلدى انى	hasыл қылды аны	оны алды	получил его
7540.	حيران بولدى	hairан болды	қайран болды (таң қалды)	удивился
7541.	حيران بولدى يابان دا	hairан болды йабанда	жапанда қайран болды	удивился в пустыне
7542.	هديه تيلدى	hedіе тіледі	сыйлық тіледі	хотел подарок
7543.	حكيم	hekim	дәрігер	врач
7544.	حكيم بولدى	hekim болды	дәрігер болды	стал врачом
7545.	هلاک بولغان	helак болған	өлген	умерший
7546.	هلاک بولدى	helак болды	өлім келді	наступила смерть
7547.	هلاک قیلدى الارنى توتكى	helак қылды аларны тенгірі	тәңір оларды өлімге қиды	теніри их предал смерти
7548.	هلاک قیلدى اتى	helак қылды анны	оны өлтірді	погубил его
7549.	هلاک قیلدى دارو ايجتى	helак қылды дару ічні	дәрі ішті талқандады	лекарство разрушило внутренности
7550.	هلاک قیلدى ايلىنى	helак қылды елні	елді өлімге байлады	предал народ смерти
7551.	هلاک قیلور بلا	helак қылур бела	өлім әкелер бәле	смертоносное несчастье
7552.	حلال قیلدى نيمه نى	helал қылды немені	нәрсеге рұқсат етті	разрешил нечто
7553.	حلال قیلدى حرام نى	helал қылды harамны	тыйым салынғанға рұқсат етті	разрешил запрещенное

7554.	هر كېچە كوندوز	her keche kunduz	эр күн мен түн	каждую ночь и день
7555.	هر كوندا	her kundə	эр күнде	каждый день
7556.	هر قيان باردی اٹ	her qian bardı at	ат эр қиянға барды	лошадь пошла по всем направлениям
7557.	هر قندا	her qanda	эрқайда	где бы то ни было
7558.	هر قچان	her qəchan	эрқашан	когда угодно
7559.	هر نه بېرىشتىلار	her ne berishtiler	эрне берісті	делились друг с другом всем, что угодно
7560.	حقه ياساقوچى	hokka yasakuçy	қорап жасаушы	делающий коробочки
7561.	هونى قويدى اوق قه	hony qoydy oqqa	жебені атуға қойды	приготовил стрелу к стрельбе
7562.	هونى	honi	жебенің ойығы (таңбасы)	зарубка на стреле (ср. монг. onı)
7563.	حقه قیلدى	hukna qylды	құқына қойды	поставил клизму
7564.	حجت ايتىشتى لار	hüdjdžet itishtiler	дәлел келтірісті	взаимно приводили доказательства
7565.	حجت كېلتوردى انقا اول ايشىكا	hüdjdžet keltürdi anqa ol işige	ол іске дәлел келтірісті	доставил ему доказательства по тому делу
7566.	حجت لاشتى ايتىك بېرلا	hüdjdžetleştı aның бірле	онымен тәжікелесті (айтысты, тартысты)	имел с ним тяжбу
7567.	حكم بېردى انى مالىكه	hukm berdi any malıyga	оның мүлкіне үкім берді	отдал распоряжение в отношении его имущества
7568.	حكم قیلدى انى انقا	hukm qylды any anqa	оны оған үкім қылды	приказал ему то
7569.	حكم قیلدى انىنك مالىكه	hukm qylды anyң malıyga	оның мүлкіне сот үкімін берді	вынес судебное решение о его имуществе
7570.	هنر قیلدى سانجىشده	hüner qylды sançyşda	кылыштасуды өнер қылды	он стал искусным в фехтовании
7571.	هورگان	hürgen	үрді	дул
7572.	هوردى بوغونى	hürdi buğunny	буынға үрді	дул на сустав
7573.	هوردى تولوم داغى اوت قا	hürdi tulom dağy otkā	былғары мен отқа үрді	дул на кожаные меха и на огонь
7574.	هوردى توكونكا	hürdi tügüne	түгіне үрді	дул в узел
7575.	هوردى ايت	hürdi it	ит үрді	собака лаяла
7576.	هوركتى تپوه	hürkti tıpe	түйе үрікті	верблюд испугался
7577.	حرمت لىك بولدى حرمت سىز بولدى	hürmetlik boldy hürmetсіз boldy	құрметті болды, құрметсіз болды	стал уважаемым стал неуважаемым
7578.	هجرت قىلىشتىلار	hüdžret kылыштылар	(олар) көшісті	они совершили друг с другом переселение

7579.	ههچى قىلدى كلىمه تى	hıdжі кылды келімені	сөзді келістірді	слагал слово по складам
7580.	حمليت قىلدى انى بيك قاتىنده	hımayet қылды аны бек қатында	бектің қасында оған көмек көрсетті	оказал ему протекцию у бека
7581.	هندوستان قىلچى	hındustan қылчы	үнді қылышы	индийский меч
7582.	حساب قىلدى	hısab қылды	есеп қылды	производил подсчеты
7583.	ههچ بولدى نيمه	hıç болды неме	нәрсе (еңбегі) еш болды	ничего не стало
7584.	ههچ ايسلامسمن اتىدىن	hıç еслемесмен андын	мен оны еш елеместен	я несколько не обращаю на него внимания
7585.	ههچ نيمه	hıç немее	ештеме	у него (тюрк. "у него" отсутствует) ничего
7586.	ههچ سوز ايتمادى	hıç сөз айтмады	еш сөз айтпады	не сказал ни слова

- 4 -

7587.	چابدار اط	чабдар ат	шабдар ат	игрневый конь
7588.	چاغداغول	чагдагул	ұстау, құшақтау	арриерград (м.)
7589.	چاغنى انى دشمن قاتىنده	чағты аны дұшман қатын да	оны дұшпанның қасында төмендетті	его около врага
7590.	چاغىر	Чағыр	шарап	вино
7591.	چاغىر берدى انقه	чағыр берді аңқа	оған шарап берді	дал ему вина
7592.	چاغىر ايوى	чағыр еві	шарап қойма	винный погреб
7593.	چاغىر يەمىشى	чағыр йеміші	жүзім (шараптың жемісі)	виноград
7594.	چاغىر ساتكۇچى	чағыр сатқучы	шарап сатушы	продавец вина
7595.	چاغىر اچكۇچى اير	чағыр ічкүчі ер	шарап ішкіш еркек	мужчина, пьющий вино
7596.	چاغىر اچكۇده	чағыр ічкінде	шарап ішкенде	(монг. угощал) во время питья вина
7597.	چاغىر اچتى اتىنك بېرلە	чағыр ічті аның бірле	онымен шарап ішті	пил с ним вино
7598.	چاغىراشتىلار	чағыр ічтілер	(олар) шарап ішті	пили вино
7599.	چاغىرايق اياق	чағырлық аяқ	шарап ыдысы	чаша с вином
7600.	چاغىرنى	Чағырны	шарапты	вино (accusativus)
7601.	چاغىرچى	Чағырчы	шарапшы	винодел
7602.	چادر قازوقى	чадур қазуқы	шатырдың қазығы	кол шатра
7603.	چادر طنابى	чадур танабы	шатырдың бау-шулары	веревка палатки
7604.	چادر تىكىدى بىردە	чадур тікді йерде	жерге шатыр тікті	поставил шатер на земле
7605.	چادر تىنك بىر كىسك	чадурның бір кезек	шатырдың бір кесіндісі	один кусок палатки
7606.	چادر	Чадыр	шалма (сәлде)	чадра
7607.	چادر كىدى	чадыр кейді	шалма (сәлде) киді	надела чадру

7608.	چادر كيدوردى اولوك كە	чадыр кейдүрді өлүккө	өлікке (мүрдөгө) шалма кидірді	надел на мертвещи чадру
7609.	چادير تىككۈچى	чадыр тиккүчы	шатыр тигүші	шьюющий чадру
7610.	چايان	Чайан	шаян	скорпион
7611.	چايان اغوسى	чайан агусы	шаянның уы	яд скорпиона
7612.	چايان يولدوز	чайан йулдуз	шаян жұлдызы	созвездие скорпиона
7613.	چايان قۇيرۇغى	чайан куйруғы	шаянның құйрығы	хвост скорпиона
7614.	چايان مۇنۇز	чайан мұңуз	шаянның мүйізшесі	рога скорпиона
7615.	چايان ئىشئرى	чайан иші	шаянның шанышқысы	жало скорпиона
7616.	چاينادى ئانى	чайнады аны	оны шайнады	жевал его
7617.	چاينادى ات يۈگەن ئانى	чайнады ат йүгенні	ат жүгенін шайнады	лошадь грызла уздү
7618.	چاينادى ايتماكتى	чайнады етмекні	нанды шайнады	жевал хлеб
7619.	چاينادى شاقىزنى	чайнады сақызны	сағызды шайнады	жевал смолу
7620.	چاق	чак	шак, уақыт	время
7621.	چاق بولدى ساتقا فلان ايشتى قىلساكت	чак болды санка флан ішке кылсан	осы істі істер шағың сенің	настало время тебе делать такую-то работу
7622.	چاقماق تاش	чақмак таш	шакпақ тас	кремень
7623.	چاقماق ئىن	чақмакдын	шакпақтың отынан	из огнива
7624.	چاقماق ئىن ساچيرار اوت	чақмакдын сачырар от	шакпақтан шашырар от	огонь, возникающий от кременя
7625.	چاقتى ئانى	чақты аны	оны шақты	высек его
7626.	چاقتىئوردى ئانى	чақыштурды аны	оны шағыстырды	заоставил вместе с ним высекать огонь
7627.	چال	чал	бурыл	седой
7628.	چال پىشىدى ايت	чала пішді ет	ет шала пісті	мясо сварилось наполовину
7629.	چال بولدى	чал болды	бурыл болды	стал седым (стал серым)
7630.	چالاک	Чалак	шалағай	расторопный
7631.	چالاک بولدى	чалак болды	шалағай болды	стал расторопным
7632.	چالاک بولدى	чалак болды	тез (шапшан, ширақ) болды	стал проворным
7633.	چالما	чалма	шалма	тюрбан
7634.	چاپلاق بىردى انقا	чаплак берді анка	оны шапалақтады (шапалакпен ұрды)	дал ему пощечину
7635.	چاپلاق يىگۈچى	чаплак йегүчі	шапалак жеді	получающий пощечину
7636.	شاپلاق لاشئيلار بىر بىرىنى	чаплаклаштылар бір біріні	бір-бірімен шапалақтасты	давали друг другу пощечины
7637.	چاپتى ئانى قىلچ بىرلا چاپق	чапты аны қылыч бірле чапық	оны қылышпен шапты	рубил его мечом скорый

7638.	چار	چار	шар	чаша весов
7639.	چارلادی	چارلادی	айқайлады, шарылдады	кричал
7640.	چارلادی انى ايشكا	چارلادی аны ішке	оны іске шақырды	призывал его к работе
7641.	چارلادی باقى قا	چارلادی бақа	бақа бакылдады	лягушка квакала
7642.	چارلادی بوری	چارلادی бөрі	қасқыр ұлыды	волк выл
7643.	چارلادی بىر بىرىگە بىر بىرىگە بوری لار	چارلادی бір біріге бөрілер	қасқырлар бір-біріне ұлыды	волки выли друг на друга
7644.	چارلادی ايشاك	چارلادی ешек	есек ақырды	осел ревел
7645.	چارلادی قلم	چارلادی қалам	қалам сықырлады	қалам скрипел
7646.	چارلادی قارقا	چارلادی қарқа	қарға қарқылдады	ворона каркала
7647.	چارلادی قارلوقاج	چارلادی қарлуғач	қарлығаш шықылдады	ласточка щebetала
7648.	چارلادی قارچىغاي	چارلادی қарчығай	қаршыға саңқылдады	ястреб кричал
7649.	چارلادی قانچر	چارلادی қачыр	қашыр кісінеді	мул ревел
7650.	چارلادی قوچى قويلارغە	چارلادی қойчы қойларға	қойшы қойларға айқайлады	овчарь кричал овцам
7651.	چارلادی قونك	چارلادی қон	құзғын құрқылдады	ворон каркал
7652.	چارلادی قوزغون	چارلادی қузғун	құзғын құрқылдады	ворон каркал
7653.	چارلادی قمرى	چارلادی қумры	құмры қаңқылдады	горлица кричала
7654.	چارلادی قوش	چارلادی қуш	тауық құрқылдады	курица кудахтала
7655.	چارلادی قوچقىردى الارغە اتلىق لار	چارلادی қычқырды аларға атлықлар	оларға аттылылар қышқырды (айқайлады)	кричали им конные
7656.	چارلادی موشوك	چارلادی мүшүк	мысық мияулады	кошка мяукала
7657.	چارلادی اوغلان توغورورده	چارلادی оғлан тоғурурда	бала туғанда шырылдады	кричала при рождении ребенка
7658.	چارلادی سو	چارلادی су	су сыбдырады	вода журчала
7659.	چارلادی تيشى طلووى	چارلادی тіші тавуқ	мекиен тауық құрқылдады	курица кудахтала
7660.	چارلادی خروس	چارلادی хорос	қораз шақырды	петух кричал
7661.	چارلادی خروس تاغى بايقوش	چارلادی хорос дағы байкус	қораз бен байғұз шақырды	петух и сова кричали
7662.	چارلادی جيجوق	چارلادی чыпчук	шымшық шықылдады	воробей чирикал
7663.	چارلادی ايت	چارلادی іт	ит үрді (абалады)	собака лаяла
7664.	چارلادی ايت نى	چارلادی ітні	итке айқайлады	закричал на собаку
7665.	چارلادی لار ايل	چارلادیлар ел	ел айқайлады	люди кричали
7666.	چارلادی لار قهوزلار	چارلادیлар копузлар	қобыздар күңіренді	скрипки звучали
7667.	چارلادی لار سرى لار	چارلادیлар сарылар	қаршыға саңқылдады	ястреба кричали
7668.	چارلادی دور	چارلادی дур	айқайлады	кричит
7669.	چارلادی لاماى	چارلامак	айқайламак	кричатъ

7670.	چارلاماق تىلادى آندىن	چارламак тіледі андын	онын айқайлауын тіледі	просил его кричать
7671.	چارلاشدى ايل	چارлашды ел	ел айқайласты	люди кричали друг на друга
7672.	چارلاشتى لار	چارлаштылар	айқайласты	кричали друг другу
7673.	چارلاشتى لار بيتماك ايجينده	چارлаштылар бітімек ішінде	жазу барысында айқайласты	кричали друг другу во время писания
7674.	چارشنبه كوني	چارшембе күні	сәрсенбі күні	среда
7675.	چىبىرى	чебері	шин кепе	грозниковый шалаш
7676.	چك	чек	шарт	условие
7677.	چك بېتىدى انقا فلان نېمه اوچون	чек бітіді анка флан неме үчүн	оған осы нәрсе үшін шарт жазды	написал ему условие относительно той вещи
7678.	چاكه	чеке	кытай алмасы	китайское яблочко
7679.	چاكوش	чекүш	балға	молоток
7680.	چىلېك تابه سى	челбек табасы	шелпектин табасы	сковорода для блинов
7681.	چىلېك	челік	жасық, ынжық, босан	нерешительный
7682.	چىنگىلدادى تېمور قازوق	ченелдеді темүр казуқ	темір казык майысты	железный гвоздь согнулся
7683.	چىرىك بېگى	черік бегі	эскер басы	военачальник
7684.	چىرىك ياسادى لار ساتچىشده	черік йасадылар санчышда	ұрысқа сапка тұрғызды	выстроил войско для сражения
7685.	چرىك تىلادى	черік тіледі	эскер сұрады	просил войско
7686.	چوكان اويناى	чеүген ойнады	суда ойнады	играл в поло
7687.	چىچاك	чечек	шешек, гүл	оспа, цветок
7688.	چىچاك قېلى	чечек қабы	гүлдің күлтесі	коробочка цветка
7689.	چىچاك قېلى	чечек қапы	гүлдің күлтесі	коробочка цветка
7690.	چىچاك لاندى بىفاج	чечекленді йығач	ағаш гүлдеді	дерево цвело
7691.	چىچاك لېك	чечеклік	гүлді	имеющий цветы
7692.	چىچاك لېك بولدى	чечеклік болды	гүлді болды	стал с цветами
7693.	چىچان لېك قىلدى لىنېك بىرلا	чеченлік қылды аның бірле	онымен бірге шешендік қылды	поступил с ним красноречиво
7694.	چوبان الداخوجى	чобан алдағучы	каратамак (шымшықтың бір түрі)	трясугозка
7695.	چوقى	чок	шок	горящий уголь, жар (м.)
7696.	چوقور كوزلوك	чокур көзлүк	шегір көзді	пестроглазый
7697.	چوقور كوزلوك بولدى	чокур көзлүк болды	шегір көзді болды	стал пестроглазым
7698.	چولاق بولدى قولى	чолақ болды қолы	қолы шолақ болды	рука его стала искаленной
7699.	چولاق خاتون	чолақ хатун	шолақ әйел	искаленная женщина
7700.	چوماق	чомақ	шокпар, сойыл	дубина

7701.	جومۇچ	чомуч	шөмш	поварешка
7702.	چوچاق	чочак	шошақ (тасақ)	penis
7703.	چوچاق باشى	чочак башы	шошақтың басы	glans penis
7704.	چوچاق تيشوكى	чочак тешүкі	шошақтың тесігі	orificium uret(h)rae externum
7705.	چووروتكان	чөвүрткен	шегіртке	саранча
7706.	چوكوچك	чөгүчек	кіші шыны аяқ, гүл тостағаншасы	чашечка (м.)
7707.	چوك دى تيوه	чөкді теве	түйе шөкті	верблюд опустился на колени
7708.	چوكاردى تيوه نى	чөкөрді тевені	түйені шөгөрді	заставил верблюда стать на колени
7709.	چوكارور يير	чөкөрүр йер	шөгөрер жер	место коленапроклонения
7710.	چول	чөл	шөл	пустыня
7711.	چول كه كيردى لار ايل	чөлге кірділер ел	ел шөлге келді	люди прибыли в пустыню
7712.	چوركلدى اوزىنى تون لارغا	чөргеді өзіні тонларға	өзінің тонына оранды	завернулся в шубы
7713.	چوركلدى كىتاب چوركلشتى	чөргенді кітаб чөргешті	оралған кітан орасты	книга была обернута, обернули друга друга
7714.	چورچك	чөрчек	әңгіме	рассказ
7715.	چورچك ايتقوچى	чөрчек айтқучы	ертегі айтушы	монг. рассказчик рассказал сказку, тюрк. рассказчик сказок
7716.	چورچك ايتقوچى لار	чөрчек айтқучылар	әңгімешілер	рассказчики
7717.	چورچك ايتى انقه كچه	чөрчек айтты анка кече	түнде оған ертегі айтты	рассказал ему ночью сказку
7718.	چورچك ايتى كچه ده	чөрчек айтты кечеде	түнде ертегі айтты	рассказал ночью сказку
7719.	چوغاسون چيچكى	чугасун чечегі	гүл атауы	название какого-то цветка
7720.	چلبور	чұлбур	шылбыр	чумбур
7721.	چولغادى دستارنى	чұлғады дестарны	сәлде орады	накрутил тюрбан
7722.	چولغادى دستارنى باشيغا	чұлғады дестарны башыға	сәлдені басына орады	навернул себе на голову тюрбан
7723.	چولغادى نيمه نى نيمه كا	чұлғады немені немеге	нәрсені нәрсеге орады	завернул вещь в нечто
7724.	چوماق	чумак	шокпар, сойыл	дубина
7725.	چومالوب اولتوردى ايت	чумалуп олтурды ит	ит шоқайып отырды	собака сидела на задних ногах
7726.	چوخلادى خلال بيرله	чухлады хілал бірле	тіс тазалағышпен шұқылады	буравил зубочисткой
7727.	چوك خاصه سى	чүк хассасы	еркектің жыныс мүшесі	membrum virile

7728.	جوروكان سيوك	чүрүтөн сүйүк	шіріген сүйөк	сгнившая кость
7729.	جوریدی ایت	чүрүдү ет	ет шіріді	мясо сгнило
7730.	جوریدی سختیان	чүрүдү сахтйан	сактиян шіріді	сафьян истлел
7731.	جوریدی سيوك	чүрүдү сүйүк	сүйөк шіріді	кость сгнила
7732.	جوچوک	чүчүк	тәтті	сладкий
7733.	جوچوک بولدی نيمه	чүчүк болды неме	нәрсе тәтті болды	вещь стала сладкой
7734.	جوچوک بولدی نيمه اينينگ اغزيقا	чүчүк болды неме анын ағызыға	нәрсе оның аузына тәтті болды	всць стала сладкой для его рта
7735.	جوچوک بولدی سو	чүчүк болды су	су тәтті болды	вода стала сладкой
7736.	جوچوک اوت	чүчүк от	тәтті шөп	сладкая трава
7737.	جوچوکسادى انين	чүчүкседи андын	содан тәттисырады	пристрастился от того к сладкому
7738.	جوشكوردى	чүшкүрдү	түшкүрдү	чихнул
7739.	جيغاي	чығай	кедей	бедный
7740.	جوتى اينينگ جاتى	чыгты аның джаны	онын жаны шықты	душа покинула его
7741.	جيغدى تينگرى حكمندين	чыгды тенгри нүкминдін	тәңір үкімінен шықты	нарушил приказ тенгрия
7742.	جيغىر	чығыр	шығыр	оросительная машина (чигирь)
7743.	جيغىر كوزاسى	чығыр күзесі	шығырдың ожауы	черпак оросительной машины
7744.	جيغىر حوض	чығыр һауз	шығырдың су қоймасы	оросительный водоем
7745.	جيداغتيجيه قىلدى	чыдағаныча қылды	әлі келгенше жасады	сделал по силе возможности
7746.	جيداغتيجيه قىلدى	чыдағаныча қылды	шыдағанынша (мүмкіндігінше) жасады	делал по мере возможности
7747.	جيدادى انقه	чыдады анқа	оған шыдады	мог ему
7748.	جيدامال بولدى	чыдамал болды	қабілетті болды	стал способным
7749.	جيدامال بولدى ايشكا	чыдамал болды ішке	іске қабілетті болды	стал способным к работе
7750.	جيقاردى	чықарды	шығарды	вытащил
7751.	جيقاردى اتى فلان سارى	чықарды аны флан сары	оны осыған қарай шығарды	вывел его в таком-то направлении
7752.	جيقاردى ايلوكتى	чықарды елікні	қолын шығарды	вытащил руку
7753.	جيقاردى كلمه نى كلمه نى	чықарды келімені келімедін	сөзден сөзді шығарды	произвел слово от слова
7754.	جيقاردى قودى سوبى نى	чықарды қудуқ суйыны	құдық суын шығарды	вычерпал колодезную воду
7755.	جيقاردى نيمه	чықарды неме	нәрсені шығарды	вытащил вещь
7756.	جيقاردى نيمه نى	чықарды немені	нәрсені суырды	вынул вещь
7757.	جيقاردى تون نى ايكتى لین	чықарды тонны егнідін	тонды иығынан шешті (түсірді)	стащил шубу со своих плеч
7758.	جيقاردى	чықарды	терінің желін шығарды	выдувал воздух из меха

7759.	چىقاردى تىكەننى دەن قىسقاچى بىرلە	чықарды тікенні аймақдын қысқучы бірле	аяқтың тікенін қысқашпен шығарды	вытащил из ноги шиш щипцами
7760.	چىقىدى سۇ يەردىن	чықды су йердін	су жерден шықты	вода вышла из земли
7761.	چىققان جان	чыққан жан	шыққан жан	покинувшая тело (досл. вышедшая) душа
7762.	چىققان ەل	чыққан ел	шыққан ел	вышедшие люди
7763.	چىققان كۆز	чыққан көз	томпақ көз	выпученные глаза
7764.	چىقتى بويلاق	чықты бойлақ	бояу кетті	краска сошла
7765.	چىقتى بولوت	чықты булут	бұлт шықты	появилась туча
7766.	چىقتى دوستلۇق دەن	чықты достлұқдын	достықтан шықты	вышел из дружбы
7767.	چىقتى ايويدىن	чықты евідін	үйден шықты	вышел из дому
7768.	چىقتى اير طاعت دەن	чықты ер тағатдын	еркек бағыныштан шықты	мужчина вышел из повиновения предписаниям религии
7769.	چىقتى ەغى	чықты йағы	жау шықты	появился враг
7770.	چىقتى يازۇق دەن	чықты йазуқдын	күнәдан арылды	освободился от греха
7771.	چىقتى كوزى	чықты көзі	көзі шақырайды	его глаза выпучились
7772.	چىقتى كۈن	чықты күн	күн шықты	взошло солнце
7773.	چىقتى قىلىچ قىندىن	чықты қылыч қыныдын	қылыш қыннан шықты	меч вышел из ножен
7774.	چىقتى محرم حرم دەن	чықты маһрем һаремдін	ерікті гаремнен шықты	из гарема вышел тот, кому не запрещено входить туда
7775.	چىقتى اوت	чықты от	шөп шықты	трава появилась
7776.	چىقتى سۈيۈك	чықты сүйүк	сүйек шықты	вылезла кость
7777.	چىقتى تاغ قا	чықты таққа	тауға шықты	взобрался на гору
7778.	چىقتى تامغا	чықты тамға	қабырғаға шықты	взошел на стену
7779.	چىقتى شاتوغا	чықты шатуға	сатыға шықты	взошел на лестницу
7780.	چىقتى لار ايولاردىن	чықтылар евлердін	үйлерден шықты	вышли из (монг. своих) домов
7781.	چىقچادى يەرنى بىغاج بىرلە	чықчады йерні йығач бірле	жерді ағашпен шұқылады	ковырял землю деревом
7782.	چىلبۇق بولدى كۆزى	чылбық болды көзі	көзі былшық болды (былшықтанды)	его глаза стали гноеточивыми
7783.	چىن	чын	шын	истина
7784.	چىن عزيمت قىلدى ايشكە	чын азімәт қылды ішке	іске шын қызмет қылды	монг. действительно думал о работе, тюрк. действительно предпринял работу
7785.	چىن ايتكۈچى	чын айтқучын	шын айтушы	говорящий правду

7786.	چين ايتى اتقا خبرنى	чын айтты анқа хабарны	оған хабарды шын айтты	правильно сделал ему сообщение
7787.	چين انت	чын ант	адал ант	истинная клятва
7788.	چين بولدى انتى	чын болды анты	анты адал болды	его клятва стала истинной
7789.	چين بولدى ايتىنىڭ سوزى	чын болды аның сөзі	оның сөзі шын болды	его слово оказалось верным
7790.	چين بولدى ايش	чын болды іш	іс дұрыс болды	работа стала правильной
7791.	چين بيلدى ايشنى	чын білді ішні	істі дұрыс білді (түсінді)	признал работу правильной
7792.	چين دور	чын дурр	шынымен	истинно
7793.	چين راي تىلادى	чын рей тіледі	шын кенес сұрады	просил истинного совета
7794.	چين سوز	чын сөз	шын сөз	правдивое слово
7795.	چين توبه	чын тевбе	шын тәуба	искреннее раскаяние
7796.	چين ليك قىلدى انتيده	чынлық кылды антыда	антқа адалдық сақтады	соблюдал в клятве правдивость
7797.	چين ليك قىلدىشتىلار	чынлық қылыштылар	олар бір-біріне әділдік кылды	они были справедливы по отношению друг к другу
7798.	چين جورغا	чыпчурға	шыбыртқы	плеть
7799.	چين چراغ ليك	чырағлық	шырақ	подсвечник
7800.	چين چىرايى چىتتى	чырайы чытты	жүзі түнерді	нахмурил свое лицо
7801.	چين چىرايى چىتى	чырайы чыты	түсі бұзылды	его лицо было мрачным
7802.	چين چىرايى چىتى	чырайыны чыты	жүзін түнертті	нахмурил свое лицо
7803.	چين چراغ ياندوردى	чырағ йандурды	шырақ жақты (жандырды)	зажег факел
7804.	چين چراغ قويار يەر	чырағ қойар йер	шырақ қояр жер	место, где ставят факел
7805.	چين ليك كوزى نىنىڭ اراسىنى	чытты екі көзінің арасыны	қабағын шытты	нахмурил место между глазами
7806.	چين چىرايى چىتى	чытты чырайны	бетін тыжырды	сморщил лицо
7807.	چين چىتۇق بولدى يوزى	чытуқ болды йүзі	жүзі сынық болды	его лицо сморщилось
7808.	چين چىتۇق يوزلوك	чытуқ йүзлүк	ашулы жүз (кейіп)	имеющий нахмуренное лицо
7809.	چين چىرايى چىرايى بىرلا سوز سوزلادى	чытуқ чырай бірле сөз сөзледі	ашулы жүзбен сөз сөйледі	слово сказал, сморщив лицо
7810.	چين چىرايى ليك بولدى	чытуқ чырайлық болды	жүзі ашулы болды	стал с хмурым лицом
7811.	چين چىچاق سىكارده	чычқақ сікерде	сігерде тышқақ	испражняющийся in coitu
7812.	چين چىچلاق	чычлақ	шынтақ	мизинец
7813.	چين چىشى	чышты	тышты	испражнялся

7814.	چېشتى اير سىكارده	чышты ер сікерде	еркек тышты	сігерде	мужчина испражнялся in coitu
7815.	چېين	чібін	шыбын		муха
7816.	چېگدا	чигде	шие		грудная ягода
7817.	چېگیت	чигит	шиті		семена хлопка
7818.	چېلك اوينادى	чілек ойнады	шілік ойнады		играл в мишень
7819.	چېلم	чілім	шайыр		смола
7820.	چېلېشى انېنك بېرله	чілішты аның бірле	онымен шарттасты		заклучил с ним условие
7821.	چېنادى انقه نېمه نى	чінеді анка немені	оған нәрсені өлшеді		мерил ему вещь
7822.	چېنادى انى	чінеді анны	оны өлшеді		мерил его
7823.	چېنادى اشلىق نى كېل بېرلا	чінеді ашлыкны кеіл бірле	нанды өлшеммен өлшеді		мерил хлеб мерою
7824.	چېنادى بېرنى	чінеді йерні	жерді өлшеді		мерил землю
7825.	چېنادى خرمانى	чінеді хурманы	құрманы өлшеді		мерил финики
7826.	چېنادى اوشنى	чінеді ішні	істі өлшеді		измерил работу
7827.	چېنماك	чінемек	өлшемек		измерить
7828.	چېنى كۆزكۈ	чіні көзгү	қытай айнасы		китайское зеркало
7829.	چېنى كۆزكۈ	чіні көзгү	шыны айна		стеклянное зеркало
7830.	چېلت لاشدى لار	чіфтлешділер	бірікті, қосылды		совокупились

- Ш -

7831.	شاھقېلدى لادى بارماق لارى	шақылдылады бармақлары	саусақтары шыртыллады	его	пальцы хрустели
7832.	شام غه نېكدى	шамға тегді	Шамға жетті		достиг Сирии
7833.	شاھلاق لادى انى	шаплақлады аны	оны шапалақтады		дал ему пощечину
7834.	شرط	шарт	келісімшарт		договор
7835.	شرط	шарт	шарт		условие
7836.	شرط قېلدى انېنك بېرلا	шарт қылды аның бірле	онымен шарт жасасты		заклучил с ним условие
7837.	شرط قېلدى انېنك بېرلا	шарт қылды аның бірле	онымен шарттасты		условился с ним
7838.	شار قېلداستى بارماق لارنى	шарқылдатты бармақларыны	саусақтарын шыртылдатты		он щелкал своими пальцами
7839.	شرط قېلدى اول نېمه كا	шарт қылды ол немеге	ол нәрсеге келісім жасады		договорился о той вещи
7840.	شار يلدادى سو	шарылдады су	су шарылдады		вода журчала
7841.	شطرنج نېنك بھاسنى	шатранджының бісаты	шаршы тақта		шахматная доска
7842.	شقاو	шату	саты		лестница (м.)
7843.	شقاو نېنك بېر بلېه سى	шатуның бір пайесі	сатының бір сатысы (тектішегі)		одна ступень лестницы
7844.	شك قېلدى اوشكا	шек қылды ішке	іске шәк (шүбә, күмән) келтірді		стал сомневаться в работе
7845.	شنبه	шенбе күні	сенбі күн		суббота
7846.	شنبه قېلدى لار جهودلار	шенбе қылдылар джуһудлар	жойттер сенбіні тойлады		евреи справляли субботу

7847.	شەنبە قىلماق	шенбе кылмак	сенбілік қылу	справлять субботу
7848.	شرح قىلدى كىتاب نى	шерһ кылды кітабы	кітапты түсіндірді	комментировал книгу
7849.	شرح قىلغان ايت	шерһа қылған ет	кесілген ет	нарезанное мясо
7850.	شفاغت قىلغۇچى	шефағат қылғучы	мейірім қылушы	оказывающий заступничество
7851.	شفاغت قىلدى انقه بېك قائتیده	шефағат қылды анка бек катында	оған бек алдында мейірім қылды	оказал ему заступничество перед беком
7852.	شفاغت تېلادى آندىن شفاغت قىلدى انقا	шефағат тіледі андын шефкат қылды анка	одан мейірім тіледі оған мейірім қылды	просил его о заступничестве оказал ему сострадание
7853.	شفاغت كىلتوردى انقه تېنگرى	шефіг келтүрді анка тенгірі	тәңір оған қорған болды	бог оказал ему заступничество
7854.	شفاغت قىلدى لار تېنگرى كا	шефіг қылдылар тенгірге	тәңір қорғанына жүгінді	прибегли к заступничеству бога
7855.	شهر	чеһер	шаһар (қала)	город
7856.	شهر اورتاسى	шеһер ортасы	қаланың ортасы	центр города
7857.	شهر تاشى	шеһер ташы	қала тасы	городской камень
7858.	شهردا	чеһерде	қалада	в городе
7859.	شھيد بولدى اول كىشى	шеһит болды ол кіші	ол кісі шәһит болды (дін жолында өлді)	человек стал мучеником за веру
7860.	شور بولغون	шол йулғун	жыңғыл	тамариск
7861.	شور توشوق	шор тумшук	қарға	ворон
7862.	شوڭ لىق قىلدى	шохлаық қылды	қалжыңдады, әзілдеді	шутил
7863.	شوڭ لىق قىلدى اوغلان	шохлаық қылды оғлан	бала шолжындады	дитя забавлялось
7864.	شوم بولدى ايل كه	шум болды елге	елге сор болды	стал несчастным для народа
7865.	شكر	шүкүр	шүкір	благодарность
7866.	شكرسىزلىك قىلدى نعمت قا	шүкүрсізлік қылды нігіметқа	жақсылыққа шүкірлік қылмады	оказал неблагодарность за благодеяние
7867.	شلوك	шүлүк	сүлік	пиявка
7868.	شهرت ايتىك بولدى	шүһрет ітік болды	даңқы өтпелі болды	его слава стала быстрой
7869.	شوشدى	шышды	істі	распух
7870.	شوشدى قارنى	шышды қарны	қарны істі	его брюхо распухло
7871.	شوشدى اورماق دىن	шышды урмақдын	ұрғаннан істі	распух от дубины (тюрк. от удара)
7872.	شوشوق يوزلوق	шышук йүзлук	ісік жүзді	имеющий распухшее лицо
7873.	شوشوق يوزلوك	шышук йүзлук	ісік жүзді болды	стала с распухшим лицом
7874.	شوشوق بولدى	шышук болды		
7875.	شكر ايتغۇچى	шікер етғучы	шекер (қант) қайнатушы	сахаровар

7876.	شكرلىق قىلدى اير نصت قا	شېкерلىك қылды ер нїғметқа	еркек асқа қант салды	мужчина положил в кушанье сахар
7877.	شكرسىزلىق قىلدى نصت نى	шېкерсізлік қылды нїғметні	асқа қант салмады	монг.не положил сахару в пишу, тюрк. сделал пищу без сахара
7878.	شمال يلى	шiмал йелi	солтүстік желi	северный ветер
7879.	شېرغا اۋ	шiрға ағ	шабдар ағ	соловая лошадь
7880.	شېش	шiш	бұрау	вертел
7881.	شېشكان قارىن	шiшкен қарын	кепкен қарын	вздувшееся брюхо
7882.	شېشلادى انى اونقه	шiшледi аны отқа	оны отқа қуырды	жарил его на огне
7883.	شېشلامه	шiшлеме	кәуеп	шашлык
7884.	شېشك	шiшiк	тоқты	двухголовый баран

- Ы -

7885.	ايد	ыд	иіс	запах
7886.	ايد بېردى ايبار	ыд бердi ыпар	жұпар иіс шығарды	мускус издавал запах
7887.	ايد قويار نېمه	ыд қойар неме	жұпар иіс қояр нәрсе	ничто, во что кладут благовония
7888.	ايدلان غان سو	ыдланған су	иіс су	душистая вода
7889.	ايدلادى باھار	ыдланды баһар	дәмнің иісі шықты	пряности пахли
7890.	ايدلادى ايت	ыдланды ет	еттің иісі шықты	мясо пахло
7891.	ايدلادى ايت	ыдланды ет	ет иістенді	мясо протухло
7892.	ايدلاغۇچى	ыдлағұчы	иіскеуші	нюхающий
7893.	ايدلادى انى	ыдлады аны	оны иіскеді	нюхал его
7894.	ايدلادى ايدنى	ыдлады ыдны	иісті иіскеді	нюхал запах
7895.	ايدلادى ايبار	ыдлады ыпар	жұпарды иіскеді	нюхал мускус
7896.	ايدىگان	ыдықан	иісі шыққан	пахнущий
7897.	ايدىنغان	ылынған	арық, жүдеу, әлсіз	истощенный
7898.	ايتيرادى باشين	ыттырады йашын	найзағай жарқылдады	молния сверкнула
7899.	ايناندى انينك سوزيگه	ынанды аның сөзіге	оның сөзіне иланды	верил его слову
7900.	ايناندى حق غا	ынанды хақға	хаққа (құдайға) сенді	уповал на бога
7901.	انلىق	ынар	уәзір	визир
7902.	ايبار	ыпар	жұпар	мускус
7903.	ايبار كيندىكى	ыпар кіндікі	жұпар кіндік	мускусный пупок
7904.	اير اى بول	ырак йол	алыс (ұзақ) жол	дальняя дорога
7905.	ايرچايدى	ырджайды	ыржиды	зубы ощерил
7906.	ايسىغ باشلىق بولدى كوزى	ысығ йашлық болды көзі	көзі ыстық жасты болды	его глаза наполнились горячими слезами
7907.	ايسىغ باشلىق كوز	ысығ йашлық көз	ыстық жасты көз	глаза, наполненные горячими слезами
7908.	ايمىدى ير	ысыды йер	жер ысыды	земля стала горячей

7909.	ايسىدى كوتوميز	ысыды күніміз	күніміз ысыды	наш день стал жарким
7910.	ايسىدى اوت	ысыды от	от ысыды	огонь стал горяч
7911.	ايسىق اوت	ысыды от	қыша шөп	род горчицы
7912.	ايسىق اوت سالدی قازان قا	ысыды от салды казанка	казанға қыша салды	бросил горчицу в котел
7913.	ايسىق	ысық	ыстық	жара
7914.	ايسىق بولاق	ысық булақ	ыстық булақ	горячий источник
7915.	ايسىق كۆل	ысық күл	ыстық күл	горячий пепел
7916.	ايسىق اوت	ысық от	ыстық от	горячий огонь
7917.	ايسىق سو	ысық су	ыстық су (монша)	баня
7918.	ايسىق سوچى	ысық сучы	ыстық сушы (моншашы)	банщик
7919.	ايسىق تاش	ысық таш	ыстық тас	горячий камень
7920.	ايسىق ايسىتماق	ысық ысытмақ	ыстық безгек	горячая лихорадка
7921.	ايسىق لىق	ысықлық	капырық ыстық	жара
7922.	ايسىق لىقىنى كىچوردى	ысықлықыны кешірді	капырық ыстықты кешірді	жару провел
7923.	ايسىرغا	ысырға	сырға	серьги
7924.	ايسىرغا استى خلتون قولايغىه	ысырға аншты хатун кулағыға	эйел кулағына сырға такты (асты, кигізді)	женщина вдела в свои уши серьги
7925.	ايسىرغا قولايغىه سالدی خلتون	ысырға кулақығы салды	кулағына сырға такты	женщина прицепила к своим ушам серьги
7926.	ايسىقان بيكولوک نيمه	ысытқан йегүлүк немес	ысытылған тағам	разогретое кушанье
7927.	ايسىتماق	ысытмақ	ысытты	лихорадить
7928.	ايسىتتى انى	ысытты аны	оны ысытты	разогрел его
7929.	ايسىتتى انىنك اوچون تاماقنى	ысытты аның үчүн тамғаны	ол үшін таңбаны ысытты	согрел ради того печат
7930.	ايسىتتى شوربانى	ысытты сорбаны	сорпаны ысытты	разогрел суп
7931.	تسور يورت	ышүшүр йурт	тұрғын жұрт	страна, в которой располагаются
7932.	ايشان خان اير داغى خانون	ышанған ер дағы хатун	еркек пен әйелге иланған	монг. пришедшие мужчина и женщина, тюрк. доверявшие мужчина и женщина
7933.	ايشاندى انقه	ышанды анқа	оған иланды (сенді)	верил ему
7934.	ايشاندى انقه ايشده	ышанды анқа іште	істе оған сенді	доверял ему в работе
7935.	ايشانماق	ышанмақ	иланбақ, сенбек	доверять
7936.	ايشتان باغى	ыштан	шалбар, ыштан (іш тон, ішкі киім)	штаны
7937.	ايشتان باغى	ыштан бағы	ыштан бауы	завязка штанов (очкур)
7938.	ايشتان باغ ساتقوجى	ыштан бағы сатғучы	ыштан бауын сатушы	продавец очкуров для штанов

7939.	ايشتان ياقاسى	ыштан йақасы	ыштанның белі	кайма (пояс) штанов
7940.	ايشتان كيدوردى اتكا	ыштан кйдүрді анга	оған ыштан кигізді	надел на него штаны
7941.	ايشتان كيدى	ыштан кйді	ыштан киді	надел штаны
7942.	ايشتان پايجه سى	ыштан пайчеси	ыштанлар	штаннины
7943.	عشقبارى ليق قىلدى	ышықбарылық кылды	(бір-біріне) гашық болды	были влюблены друг в друга

- I -

7944.	عبادت قىلدى فلان نيمه نى	ібадет қылды філан немені	осы нәрсеге ғибадат (нба) ылды	обожал такую-то вещь
7945.	ايگنه	ігне	ине	игла
7946.	ايگنه اوتى	ігне үті	иненің көзі	игольное ушко
7947.	ايگنه جى	ігнечі	инеші	игольщик
7948.	ايگريندوردى انى	ігрндүрді аны	оны жирендірді (жиіркендірді)	вызывал в нем отвращение
7949.	ايگرانوردى ايشلارى بپرله	ігрндүрді ішлері бірле	істерімен жирендірді (жиіркендірді)	возбудил отвращение своими делами
7950.	ايگراندى اندين	ігрнді андын	одан жиренді (жиіркендірді)	имел отвращение к нему
7951.	اجابت قىلدى تينگرى دعاسىنى	іджабет қылды тенгрі дуғасына	тәңір оның дұғасын қабыл қылды	тенгри услышал его молитву
7952.	اجازت بېردى انقا فلان نيمه كه	іджазет берді анка філан немеге	оның осы нәрсесіне рұқсат берді	дал ему разрешение на такую-то вещь
7953.	اجازت تىلادى	іджазет тіледі	рұқсат сұрады	просил о разрешении
7954.	اجازت تىلادى بېككه كيرمك اوجون	іджазет тіледі бекке кірмек үчүн	бекке кіру үшін рұқсат сұрады	просил разрешения войти к князю
7955.	اوجول قىلغوجى خاتون	іджіл қылқучы хатун	дос пейілді әйел	дружашая женщина
7956.	ايدلادى ايشلك تيزاك نى	ідледі ешек тезекні	есек тезекті иіскеді	осел понюхал кизяк
7957.	اي	іе	ие	хозяин
7958.	اي لارى	іелері	иелері	его хозяйева
7959.	ايز	із	із	след
7960.	عزت توتتى قرتتى	іззет тутты қартны	қартқа ізет жасады	уважал старца
7961.	اييالاكان	ійелеген	иеленген	обладавший
7962.	اي يالادى ايشنى	ійеледі ішні	істі иеленді	овладел работой
7963.	ايك	ік	ұршық	веретено
7964.	ايك يون غوجى	ік йонғучы	ұршық жонушы	строгающий веретена

7965.	ایک یونغۇچى نىنك صندوقى	یک йонғучының сандуқы	ұршық жонушының жәшігі	ящик строгателя веретен
7966.	ایک لیک	іклік	ұршықты	имеющий веретено
7967.	ایکلیک	іклік	ауру, наукас	больной
7968.	ایکلیک بولدی	іклік болды	ауру болды	стал больным
7969.	ایکلیک قیلدی آنی	іклік қылды аны	оны ауру қылды	сделал его больным
7970.	علاج قیلدی انینک ایک دین	іладж қылды аның ікдін	оның ауруын емдеді	лечил его от его болезни
7971.	علاج تیلادی ایکیکه	іладж тіледі ікіге	ауруына ем сұралы	просил средства от своей болезни
7972.	ایلکاری	ілгері	ілгері, бұрын	прежде
7973.	ایلکاری باردی اندین	ілгері барды андын	одан ілгері барды	пошел вперед от него
7974.	ایلکاری باردی حوض قا	ілгері барды һаузка	ілгері қауызға барды	пошел вперед к бассейну
7975.	ایلکاری بولدی ایر	ілгері болды ер	еркек ілгері жылжыды	мужчина продвинулся вперед
7976.	ایلکاری پورور کیشی	ілгері йүрүр кіші	ілгері (алға) жүрер кісі	человек, который пойдет вперед
7977.	ایلکاری یوریگوجی	ілгері йүрігүчі	ілгері (алға) жүруші	идущий вперед
7978.	ایلکاری کیلدی انقا	ілгері келді анка	оған ерте келді	пришел к нему раньше
7979.	ایلکاری قیلدی آنی	ілгері қылды аны	оны ілгері (алға) жылжытты	продвинул его вперед
7980.	ایلکاری	ілгері салды аны	оны алдына салды	положил его вперед
7981.	ایلکاری	ілгері чықмакны талашты	алдымен (бұрын) шығуға таласты	оспаривали друг у друга выход вперед
7982.	ایلکاری	ілгерігі ат чапқанда	алдағы ат шапқанда	когда прежняя лошадь помчалась
7983.	ایلکاری	ілгерілік қылды ішнің ахрыка	істің ақырында ілгерілік қылды	приблизил работу к концу
7984.	ایلوکوک	ілгүк	ілгек	пуговичная петля
7985.	ایلا قیلدی خاتونیکه	іле қылды хатунықа	әйеліне айқын қылды	сделал его жене явным
7986.	ایلاى تیش	ілей тіш	алдыңғы тіс	передние зубы
7987.	ایلايندا توردی	ілейінде турды	алдында тұрды	стоял перед ним
7988.	ایلوکدی انقا	ілікті анқа	оған ұмтылып	взял направление к нему
	امامت قیلدی ایلاکا	імамет қылды елге	елге имамдық қылды	исполнял народу обязанности имамма
7989.	ایمان کيلتوردی تینگریکه	іман келтүрді тенгріге	тәңірге иман келтірді	уверовал в бога

7990.	املا قىلدى انقه كىتاب نى	імла қылды анқа кітабны	оның кітабын емлемен жазды	он написал ему книгу по правописанию
7991.	املا قىلدى انينك اوجون كىتاب نى	імла қылды анын үчүн кітабны	кітапты ол үшін емлемен жазды	он поэтому написал ему книгу согласно правописанию
7992.	اينكان امى	інген амы	інгеннің амы	вульва верблюдицы
7993.	اينكتاينيك بورباي نى كوستى	інгеннің борбайыны кесті	інгеннің борбайын кесті	перерезал ножные сужолия верблюдицы
7994.	انعام	інғам	мейір	милость
7995.	انعام بيردى انقا	інғам берді анқа	оған мейір қылды	оказал ему милость
7996.	انعام بيردى لار	інғам берділер	олар мейір қылды	оказали милость
7997.	انعام تىلادى اندين	інғам тіледі андын	оның мейірін тіледі	просил его о милости
7998.	انعام	інғам тіледі андын	одан мейір тіледі	просил у него милости
7999.	ايندادى انى	індеді анны	оны шақырды	пригласил его
8000.	ايندادى انى اول ايشكا	індеді аны ол ішке	оны іске шақырды	пригласил его на ту работу
8001.	ايندادى انى تويقا	індеді аны тойқа	оны тойға шақырды	пригласил его на пир
8002.	ايندادى انى ايش اوجون	індеді аны іш үчүн	оны іс үшін шақырды	позвал его на работу
8003.	ايندادى جوجىنى	індеді джочыны	қонақтарды шақырды	пригласил гостей
8004.	ايندادى ايرنى	індеді ерні	еректі шақырды	пригласил мужчину
8005.	اينداماى كبرى ايجكوجى لار قاتيقا	індемей кірді ічкүчілер қатыда	ішушілердің қасына шақырусыз кірді	вошел к пьющим без приглашения
8006.	اينداشتولار	індештілер	(олар бір-бірін) шақырысты	пригласили друг друга
8007.	ايندوردى	індүрді	түсірді	спустил
8008.	ايندى	інді	түсті	спустился
8009.	ايندى	інді	күлады	упал
8010.	ايندى باش كوزيدىن	інді йаш көзідін	көзінен жас ақты	из его глаз выкатилась слеза
8011.	اينك	інек	сиыр	корова
8012.	اينچكا	інчке	жіңішке	тонкий
8013.	اينچكا باقتى انقه	інчке бакты анқа	оған қуланып қарады	хитро посмотрел на него
8014.	اينچكا بېللىك	інчке беллік	жіңішке белді (қыпша бел)	имеющий тонкую талию
8015.	اينچكا بېل ليك بولدى	інчке беллік болды	жіңішке белді (қыпша бел) болды	стал с тонкой талией
8016.	اينچكا بېل ليك اير	інчке беллік ер	жіңішке белді еркек	мужчина с тонкой талией

8017.	اينچكا بېللىك خاتون	інчке беллік хатун	жіңішке белді (қыпша бел) әйел	женщина с тонкой талией
8018.	اينچكا بولدى آى	інчке болды ай	ай жіңішке болды	месяц стал тонким
8019.	اينچكا بولدى بېلى	інчке болды белі	белі жіңішке болды	его талия стала тонкой
8020.	اينچكا ايتى	інчке етті	жіңішке етті	сделал тонким
8021.	اينچكاليك قىلدى اينىك بېرلە ستارده	інчкелік қылды аның бірле санарда	онымен бірге санарда қулық қылды	перехитрил его при счете
8022.	اينچكاليك قىلدى بازاركان	інчкелік қылды безірган	саудагер қулық қылды	купец сделал хитрость
8023.	اينچكردى	інчкерді	жіңішкерді	стал тонким
8024.	اينچكاردى قارنى اچاليق دىن	інчкерді қарны ачылықдын	қарны аштықтан жіңішкерді	его живот от голода стал тощим
8025.	اينچو	інчү	інжу	жемчуг
8026.	اينچو قابى	інчү қапы	інжудің қабы	жемчужная раковина
8027.	اينچولوق تاج	інчүлүк тадж	інжу тәж	жемчужный венец
8028.	اينشكى سو	інішкі су	төмен ағар су	текущая вниз вода
8029.	اينكراندى	інрендi	ыңыранды	стонал
8030.	ايب	іп	жіп	нитка
8031.	ايب	іп	арқан жіп	веревка
8032.	ايب كېسكى	іп кесекі	үзік жіп	кусок веревки
8033.	ايب ساتقۇچى	іп сатқучы	арқан жіп сатушы	продавец веревок
8034.	ايب ساتقۇچى	іп сатқучы	жіп сатушы	продавец ниток
8035.	ايب تارتىلقان آلتون	іп тартылқан алтун	жіпке тізілген алтын	золото вытянутое в нитку
8036.	ايب لېك ايكنا	іплік ігне	жіпті ине	игла с ниткой
8037.	ايب نى ايكنه كه سايدى	іпні ігнеге сайды	жіпті инеге сабақтады	вдел нитку в иголку
8038.	ايب سىز ايكنا	іпсіз ігне	жіпсіз ине	игла без нитки
8039.	ايبچى	іпчі	жіпші	веревочник
8040.	ايعراب اوردى كىتابقا	іраб урды кітабка	Кітапқа грамматикалық талдау жасады	делал грамматический разбор книги
8041.	ايرجايىسان	ірджайқсан	аксиган тіс	оскаливший зубы
8042.	ايرىك	ірік	кедір-бұдыр	шероховатый
8043.	ايرىك بولدى انقه ياتور	ірік болды анқа йәтур	оған жату қатты болды	лежание стало ему жестким
8044.	ايرىك بولدى نېمه	ірік болды неме	нәрсе кедір-бұдыр болды	вещь стала шероховатой
8045.	ايرىك يېر	ірік йер	қатты жер	жесткая земля
8046.	ايرىك اوتماك	ірік өтмек	қатқан, кепкен нан	черствый хлеб
8047.	ايرىك سوزلوك	ірік сөзлік	ірі (дәрекі) сөйлеу	с грубыми речами
8048.	ايرىك سوزلوك بولدى	ірік сөзлік болды	ірі сөзді болды	стал с грубыми речами
8049.	ايرىك لېك بولدى انقه	іріклік болды анқа	оған дәрекі болды	вел себя грубо по отношению к нему
8050.	ايرىك لېك قىلدى انقه	іріклік қылды анқа	оған қаталдық қылды	совершил по отношению к нему суровый поступок

8051.	ايرىك ليك قىلدى انقه	іріклік қылды анқа	оған дәрекілік қылды	проявил по отношению к нему грубость
8052.	ايرىك	ірің	ірің	гной
8053.	ايسكك	іскек	іскек	щипчики
8054.	ايس ليك بولدى تون	іслік болды тон	тон сасық болды	шуба стала вонючей
8055.	اسناد قىلدى حدي	існад қылды һадісны пайғамбар	пайғамбар һадісін аңызбен бекітті	пророк подкрепил доводы в пользу предания
8056.	استنجا قىلدى	істінджа қылды	дәрет қылды	совершил омовение
8057.	ايسىنكان	ісіткен	безгек болған	лихорадивший
8058.	ايت	іт	ит	собака
8059.	ايت اغزىنى ايدىشكا سوقتى	іт ағзыні едішке сукты	ит аузын ыдысқа сұқты	собака сунула свою морду в сосуд
8060.	ايت باشىنى ايدىشكا سوقتى	іт башыны едішке сукты	ит басын ыдысқа сұқты	собака сунула свою голову в сосуд
8061.	ايت قاونى	іт қавуны	жабайы қауын	дикая дыня
8062.	ايت قويوغىنى ايكى بوتى نىنك اراسىنده سوقتى	іт қуйруғыны екі бұтының арасында сукты	ит құйрығын екі бұтының арасына тықты	собака поджала свой хвост между бедрами
8063.	ايت تېبرادى قويوغىنى	іт тибреді қуйруғыны	ит құйрығын бұлғандағты	собака виляла своим хвостом
8064.	ايت عوردى	іт һурді	ит үрді	собака лаяла
8065.	ايت جيبين	іт чібін	ит шыбын	собачья муха (одна из разновидностей мух)
8066.	ايتلكو	Ітелгу	ителгі	кречет (м.)
8067.	ايتان مادى ايشنى	ітенмеді ішні	істі бастамады	не начал работу
8068.	اتفاق قىلدى لار ايش كا	іттіфак қылдылар ішке	іске ұйымдасты	объединились для работы
8069.	اتفاق قىلىشتىلار	іттіфак қылыштылар	(олар бір-бірімен) келісім қылысты	заклучили друг с другом союз (соглашение)
8070.	ايتوركان تيوه	ітүрген теве	жоғалған түйе	потерянный верблюд
8071.	ايتوردى يل سراى نى	ітүрді йел сарайны	жел сарайды қиратты	ветер разрушил дворец
8072.	ايتوردى تيوه نى	ітүрді тевені	түйені жоғалтты	потерял верблюда
8073.	ايتچى	ітчі	ит күтуші	псарь
8074.	ايتك بولدى بازار	ітік болды базар	базар жедел болды	рынок стал скорым
8075.	ايتك يالدى يامقور	ітік йакды йамкур	жаңбыр қатты жауды	скоро шел дождь
8076.	ايتك سو	ітік су	жылдам су	быстрая вода
8077.	ااختيار بېردى انقه ايكى نېمه نېنك اراسنده	іхтіяр берді анқа екі неменің арасында	оған екі нәрсенің арасын таңдауға ерік (ықтияр) берді	предоставил ему выбор между двумя вещами

8078.	اختلاف قىلدى لار انكا	ixtilaf қылдылар анга	онымен қарсылықта болды	они имели с ним разногласия
8079.	احرام باغلادى	ihram бағлады	қажының көйлегін жамылды	облачился в платье паломника
8080.	احرام دين جيقتى محرم	ihramдын сықты mahrem	тиесілі ұстамдылықты бұзды	тот, кому запрещено, нарушил воздержание
8081.	احتمال قىلدى ايشيكا	ihtimal қылды ishige	ісінде ықыласты болды	старался в своей работе
8082.	اهتمام قىلدى انينك تيلاکينى	ihtimam қылды аның тілекіні	оның тілегіне ықыласпен қарады	отнесся с вниманием к его просьбе
8083.	ايچ ياغ نينک چيچيشى	ich йағның чычығы	құйрықтың ұшы	курдюк хвоста
8084.	ايچ ياغى	ich йағы	ish май	внутренний жир
8085.	ايچ قابوغى	ich қабуғы	ish қабығы	шелуха внутренности
8086.	ايچ ايجاکو	ich ісеку	ishек-қарын	внутренности
8087.	ايچاکو	ichegu	ашы ішек	тонкие кишки
8088.	ايچاکو تولا قان	ichegu тола қан	ishегі толы қан	кишка, полная крови
8089.	ايچاکو نينک باغى	ichekunің йағы	ishтің майы	внутренний жир
8090.	ايچكى اوکوز	ichki өкүз	ishki ??? өгіз	внутренний ??? бык
8091.	ايچتى	ichti	ishті	пил
8092.	ايچتى سونى	ichti сунны	суды ishті	выпил воду
8093.	ايچى اوت تى	ichi өтті	ishіне кірді	проник ему в нутро
8094.	ايچى اوت تى	ichi өтті	ishi өтті	у него был понос
8095.	ايش	ish	is, жұмыс	работа
8096.	ايش باشى	ish башы	is басы	начало работы
8097.	ايش بيوردى انقه	ish буйурды	is бұйырды	приказал ему работу
8098.	ايش قىلدى	ish қылды	is қылды	делал работу
8099.	ايش توشدى انقا	ish түшді анқа	оның ісі көбейді	работа свалилась на него
8100.	ايش تيلادى اندين	ish тіледі андын	одан is сұрады	просил у него работы
8101.	ايش ايجى	ish іші	істің іші	содержание работы
8102.	ايش ايشلادى	ish ішледі	is істеді	работал
8103.	اشارات قىلدى	isharet қылды	қылды (емеурін жасады, белгі берді)	сделал ему знак
8104.	اشارات قىلدى انقه	isharet қылды анқа	оған емеурін (ишарат) жасады	подал ему знак
8105.	اشارات قىلدى انقه بارماق بيرله	isharet қылды анқа бармақ бірле	оған саусағымен белгі берді	подал ему знак пальцем
8106.	ايشدا بول	ishде бол	істе бол!	будь при работе!
8107.	ايش ده قالدى	ishде қалды	істе қалды	отстал в работе
8108.	ايشدين	ishдін	істен	от работы

8109.	ایشکا تویشدی	ішке түшді	жұмысқа кірді	попал на работу
8110.	ایشлақан кеч	ішлеген гедж	майсылақ	алебастр
8111.	ایش лакожи	ішлегучі	іс істеуші, жұмыс істеуші	работающий
8112.	ایشладі анһе аюкот	ішледі анқа үгүт	оған кеңес (үгіт) айтты	дал ему совет
8113.	ایش ларні сынамаған	ішлерді сынамаған	істе сыналмаған	не испытывший работ
8114.	ایشлақті аны	ішлетті анны	оны істетті	заставил его работать
8115.	ішлаштинлар	ішлештілер	істесті	работали друг с другом
8116.	ایش ні киче сағнды	ішні кече сағынды	істі түнде ойлады	думал ночью о работе
8117.	ایشні күч бірле аیشладі	ішні күч бірле ішледі	істі күшпен істеді	производил работу насильно
8118.	ایشні сынамаған аир	ішні сынамаған ер	істе сыналмаған еркек	мужчина, не испытывший работу
8119.	ایش нинк аһры	ішнің аһры	істің ақыры	конец работы
8120.	ایش нинк бирке аюғи	ішнің беркелығы	істің қиындығы	трудность работы
8121.	ایش нинк аймақкыны тарти	ішнің емгекіні тарты	істің бейнетін тартты	переносил мучения работы
8122.	ایش нинг аюғи болды	ішнің еші болды	істе серік болды	стал товарищем по работе
8123.	ایش нинк киче барды	ішнің кейінче барды	істің артынан барды	пошел вслед за работой
8124.	ایش нинк аюғика кирды	ішнің ічіге кірді	іске кірісті	вошел в работу
8125.	ایش сиз	ішсіз етті аны	оны іссіз етті (жұмыссыз қалдырды)	сделал его безработным
8126.	ایش сизлюқ	ішсізлык	жұмыссыздык	безработица

30.06.2023 ж. басуға қол қойылды.

Пішімі 64x84/16. Көлемі 8,81 б.т.

Таралымы 50 дана. 28875-тапсырыс.

«TENGGRI Ltd» баспаханасында басып шығарылды.

Қарағанды қаласы, Б.Жырау даңғылы, 86/5

тел.: 8 (7212) 43-19-54,

8 700 222 30 22, 8 702 222 30 22

e-mail: tootengri@mail.ru